@01A ྈ། །རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས་སུ་གཏོད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་བཅུད་བྱང་ཆུབ་

ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་བཅུད་བསྡུས་གདམས་ངག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

@01B DD །ཐུབ་སྲས་དྲི་ཟ་རྣ་སྙན་ཀུ་ཤ་ཀི་ཡ་རྣ། དཔལ་གྱུ་རུ་ཀ་ཏྲ་ཀི་གོ་ལ་མ་ཡ་ཨེ་ཀ།

ྈ། །རབ་འབྱམས་སྐྱབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་པ། །གསང་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པའི་གར། DD

DD @02A ྈ། །སུ་རྟྭི་བཪ་རྟ་ངྲ་ཁཾ་སུ་ནི་ཨ་ཀྵ། ཐ་ཡ་སྟཱ་ཀ་ཤཱནྟ་བ་ལྲ་རུ་ག་ཀོ་ཏ། ། ꣓꣓꣓

ྈ། །ཟླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་། །དགེ་ལེགས་བྱེ་བའི་ཚར་ཆེན་འགྲོ་འདིར་སྩོལ། །DD

@02B DD བྱམས་ཀྱི་སྙིང་ཐེག་པ་མཆོག་གིས་ཞི་མཐའ་བཅོམ། །སྲིད་བདེར་མ་ཆགས་བསླབ་གསུམ་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་ཏེ། །བཟང་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མས་དབེན། །བདེ་

ལེགས་

རྒྱ་མཚོའི་ཤ འབྱུང་གནས་མགོན་དེར་འདུག། །གང་དེའི་ཞལ་ལྟང་ནད་བརྒྱ་དྲུང་འབྱིན་སྣན། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་གསུང་གི་མཆོ། །བྱིས་བློའི་སྣོད་དུ་ཆུད་མིན་འོན་

ཀྱང་འདིར། །བརྟེད་པར་ཞངས་བློས་ཆ་ཙམ་འགོད་ལ་བརྩེན། །དེ་ལ་འདིར་སྡོན་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་དང་། བསྐལ་བཟང་འདིའི་འདྲེན་མཆོག

སྣོང་གི་དབུས་ན་པད་དཀར་ལྟར་མཐོ་བའི་མགོན་པོ་དེས་ཀྱང་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བར་མི་འོས་པའི་བདག་སོགས་སྐལ་དམན་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་དང་པོར་རྣམ་པར་དཀར་$_{DD}$ ཿ

@03A DD ྀ།། །བའི་བློ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཚུན་ཆད་སྐྱེ་དུ་བཅུག་པ་ནས་བཟུང་། རྟེན་བཟང་ལ་བཞག་སྟེ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལམ་བསྟན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་སར་བགྲོད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་བར། མདོར་ན་ཉེས་རིགས་མཐའ་ཡས་པ་ལས་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དྲངས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ནི་ཉེ་

བར་འགོད་པར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་མཚུངས་མེད་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་དོན་གྱི་སྙིང་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་

པོ་མཆོག་ནས་བླུབ་པའི་གནས་མཆོག་དབེན་གནས་ཆུ་བཟང་རི་ཁྲོད་དུ། དམྱ་ཅོད་གདུལ་དཀའི་སྐྱེ་བོ་མི་བསྲུན་པ་བདག་ལྟ་བུས་ཀྱང་ཐེག་མཆོག་གི་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱོང་བའི་DD

@03B DDདུས་བཟང་པོ་ལྷགས་བྱ་སྟོན་རྩྭ་ར་བའི་གནམ་གང་ནས་དབྱ་བརྩམས་ཏེ་ཉིན་ཞིའི་རིང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། དབུས་གཙང་། མདོ་ཁམས་བཅས་ནས་སྐོམ་པས་

ཆུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བཞིན་གསུང་གི་བདུད་རྩི་རྒྱོང་བ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དཀའ་སྤྱད་ཆེན་པོས་ལྷགས་པའི་བློ་སྤྱལ་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་དང་། སྤྲེ་སྟོད་འཛོན་པ་དུ་མ་དང་བཅས་ཚོགས་པ་བརྒྱ་

ཕྲག་བདུན་བརྒལ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་འཛམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཁྲིད་རྒྱུན་རྒྱས་པ་དབུས་བརྒྱུད་ལུགས་དང་། བསྟུས་པ་ལྷོ་བརྒྱུད་ལུགས། སྒྱུ་ལམ་

དམར་ཁྲིད། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྐབས་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་བཅས་སྦྲགས་པའི་ཉམས་ཁྲིད་སྙེལ་བ་ལས། དེ་དག་གི་སྐབས་དོན་གྱི་ཚ་ཤས་རེ་རེ་ནས་DD

@04A DD ྀ ྂ། །ཀུང་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་རྒྱུད། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་སྣན་བརྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་གིས་

བརྒྱུན་ནས་གསུངས་པས། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱི་བློ་འཕངས་པ། ཉམས་མྱོང་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཤེལ་བས་ཡིད་འཁྲུལ་སྣ་ཞིང་སེམས་ལ་ཕན་པ།། སྐབས་རེ་རྟོད་བྱོ་བས་གཉིད་རྨུགས་བྱིང་འཐིབས་སངས་ཤིང་། རེས་འགར་དུ་ཡོ་བྱད་ཙམ་བྱིན་དགོས་པ་དང་། གཞན་དག་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་ཡིད་འབྱུང་བས་ད་ལྟ་རང་ནས་ཆོ་བློས་བཏང་གིས་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་བྱས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདུག་སྙམ་དུ་བཟོད་བླགས་མེད་པའི་བློ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུས་མཚོན་འཆད་ཚུལ་ཁྱད་DD་@04B DD་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་བཤད་རབ་ནི་བྱེ་བར་ག་ལ་ནུས། འོན་ཀྱང་ཉམས་མྱོང་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་གཤེ་འབྱེད་མན་ངག་གི་གནད་འགག་རྣམས་བརྗེད་ན་ཤེས་ཀྱང་ཕངས་པས་རང་བློས་བསྒོམས་ཤིག་ཟིས་སུ་བགྱིད་པར། རྗེས་སུ་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་། ཆོས་བླ་ལ་དུ་མ་ངེས་པ་རྣམས་ལ་ངོས་ནས་ཟུར་དུ་འཆད་པར་དཀའ་ཞིང་། ཟེན་བྱེད་པས་མི་མང་ཡང་ཆ་ཚང་བ་དང་། ཡིད་བརྟན་རྩང་བ་དཀའ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ངེས་པ་རྣམས་ཟིན་བྱེད་ཐོབས་ཤིག་ཅེས་བཀའི་གནད་བ་ཕེབས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་འདོད་པའི་བྱོགས་གཞན་ལའང་བློ་མའི་གསུང་གི་ཚབ་མ་ལྟ་བུར་ཕན་དུ་ངེ་བའི་བློས་བཅོས་ལྟད་མེད་པར་དགོད་པར་བྱའོ། །ཅ དེ་ལ་ཉིན་དང་པོར། མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་DD་

@05A DD ཞེས་ཀྱི། །རྒྱལ་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཁྲིད་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ༄ འོ་ལགས་སོ། །ཁམས་གསུམ་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག །འདི་འདྲ་རྙེད་པ་ད་རེས་ཙམ་ཞིག་ཡིན། །རྟེད་དཀའ་འཇིག་སྟེ་ནམ་མཁའི་སྐྱོག་དང་

འདྲ། །ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན། །སྤྲུལ་པ་འཕྲུང་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་གྱུར་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྐིང་པོ་ལེན་པ་དགོས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་

དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྒྲུབས་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་འདི་

@05B DD མ་སྐྱོང་བ་བདང་། བདེ་སྐྱིད་ཀྱང་འདི་མ་སྤྱད་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ལུས་ཌེ་སྐེད་ཅིག་ཐྲབས་ཀྱང་སྐྱིང་པོ་ལོན་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་ལ། ད་རེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དལ་འབྱོར་

ཀྱི་རྟེན་

རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་འདི་ལ་སྐྱིང་པོ་ལོན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཟང་པོ་སྐྱེད་པ་ལ་དག་འཚོར་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང། དེ་

ལས་དངུལ་སྐང་གང་དོ་རྟེད་པ་ལ་དགའ་ཚོར་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་བསྟི་བ་དང་། དལ་འབྱོར་སྟོང་ཟད་དུ་སོང་བ་ལ་ཕངས་སེམས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར། དེ་ལས་དངུལ་སྐང་གང་དོ་བོར་བ་ཕངས་སེམས་ཆེ་བར་བྱེད་འདུག་མོད། རང་རེས་ཐོབ་པའི་རྟེན་འདི་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འབྱམ་འས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དེ་བཀྲ་བ་གསུམ་@06A DD ྀ།། །།དང་། ཕྱི་བ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་དག་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེར་མཆོད་ན་ཟས་གོས་སོགས་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་རྣེད་ཀྱང་། དེས་རྟེན་འདིའི་སྟེང་ནས་བསྐྱབ་རྒྱའི་དོན་ཆུང་ཤོས་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཙམ་ཡང་བྱེད་ནུས་པ་མིན་ལ། རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱེད་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཞིག་བསྐྱབ་འདོད་ནའང་འདིས་སྐྱབ་པར་ནུས་པ་དང་། མངོན་དགའ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དང་། དགའ་ལྡན་སོགས་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་ནའང་རྟེན་འདིའི་སྐོ་ནས་སྐྱབ་ནུས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐར་པ་དང་ཐམས་

@06B ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་རང་གིས་མ་བསླབ་པ་མ་གཏོགས་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སླབ་ནུས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་གཞན་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྱངས་མེད་གསུམ་དུ་བསླབ་དགོས་པའི་ཟུང་འཇུག་རྣོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ

འཕང་མཆོག་དེ་ཡང་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སླབ་ནུས་ཤིང་། ཧོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འདི་ཐོབ་ནས་དོན་མེད་ཆུད་ཟོས་སུ

བཏང་ན། ཧོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་ཆུད་ཟོས་སུ་བཏང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཧངས་པས། དེ་ལས་བྱོང་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལས་རྩོངས་པ་དང་། དེ་ལས་རང་གིས་རང་བསླུས་ཚབས་ཆེ་བ་མེད་དེ། མགོན་པོ་ཞེ་བ

ལྷས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྙེད་བྱར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་རྩོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱིང་པོ་ལེན་པ་ལ

ཡང་དག་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མ་བསྟེན་ན་འཆི་བར་ངེས་ཤིང་ནམ་འཆི་ཚ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དག་ལྟ་རང་རེ་ཚོས་གྲལ་དུ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་སོང་བ་ན་གཅིག་ཀྱང་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ལ།

སྡོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བསྐལ་པ་མང་པོར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་བརྙེས་པའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ལོ་པཾ་

@07A ཞེས། །རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་བྱང་ངོ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་ལས་མ་ལུས་པར་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ལ། མདོར་ན་འདི་ཉིད་མ་ཤི་བར་ལུས་པའོ་ཞེས་པའི་མཚན་གཞི་

དལ་གང་ནའང་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རེ་བའང་བྱར་མེད་པས་རང་གཅིག་པུ་གა་ལ་སྟོད། འཆི་བར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཟད་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། སང་ཕོད་ད་ཚོད་ཙམ་ན་རང་མི་ཡུལ་འདིར་

ལུས་ལ་ཚོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱོན་ནས་བསྟད་ཡོད་དམ། ཡང་ན་སང་ཕོད་ད་ཚོད་རང་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་ལུས་ལ་སྤུ་ཞོལ་ལེ་བའམ། མགོ་ལ་ཏྭ་ཅོ་ཟེའི་ངར་གནས་ཡོད་དམ། ཡང་ན་ཡི་

དྭགས་ལྟ་བུར་སྐྱེས་

ནས་ཟས་ཆུ་ཐིགས་ཙམ་ཡང་མ་སྐྱེད་པར་བསྡད་ཡོད་དམ། ཡང་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་ཚ་བྱང་བཙོ་སྦེག་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་གིན་ཡོད་ངེས་པ་མེད་ལ། འཆི་བའི་རྟེས་སུ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དེ་མི་འགྲོ་བས་སྐྱེ་བ་ཞིག

ལེན་དགོས། སྐྱེ་ས་དེ་ཡང་བདེ་འགྲོ་དང་དན་འགྲོ་གཉིས་ལས་མེད། གལ་ཏེ་མནར་མེད་ཀྱི་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ན་མེ་དང་ལུས་དབྱིར་མེད་དུ་གནས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་དྲག་ཤོས་ཡང་སོས་ལྟ་བུར་ཉིན་རེ་ལ་

ཤི་ཐེངས་བརྒྱ་དང་གསོན་ཐེངས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པས་མནར་བར་འགྱུར་ན། ད་ལྟ་རང་རེ་ལགས་པ་མེར་བཙུགས་པ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་ན་དེར་ཇི་ལྟར་བཟོད། དེ་དག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ཡང་དལ་ལུས་འདིའི་སྟེང་དུ་

@07B མྱོང་བ་ལྟར་ཡིན་གྱི། འདི་འདྲ་མིན་པའི་མྱོང་ལུགས་ལས་སྨྲ་མོ་ཞེས་ཕེ་ཡོད་སྣམ་ན་ནི་དེ་འདྲ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ན་ལོ་མང་པོར་ཆུ་ཐིགས་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་རྙེད་

པ་ཡོད། དཔལ་སྐྱོང་གནས་སྐྱང་བ་

སོགས་ཀྱང་དཀའ་ལས་སུ་བྱེད་ན་དེར་སྐྱེས་ཚེ་ཇི་ལྟར་བཟོད། དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཁྱི་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སྔོད་གནས་དང་། ཟས་ཆོལ་ལུགས། ཇི་ལྟར་རྟེད་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་དང་དེར་གྱུར་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་བཟོད་ཐབས་ཡེ་

འདྲག །དེ་ཡང་ངན་སོང་ཞེས་པ་དེ་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་སྟེ། ངན་སོང་དང་རང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཆོད་པ་དབྱུགས་ཀྱ་གྱུ་འདི་ཙམ་ཡིན། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཆོ་ན་རང་རེ་ངན་སོང་དུ་རང་འགྲོ་དོགས་མེད། སྔོམ་པ་འདྲ་

ནི་བསྡུངས། ཁ་ཏོན་འདྲ་ཡང་བྱས། སྤྲིག་ཟེར་བ་མི་བསད་ཏུ་བསྒྱེལ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཆེན་ནི་ཅི་ཡང་མ་བྱས་སྟམ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན། བསམ་བློ་ཞེབ་ཏུ་བཏང་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྲོ་

རང་ལ་རང་དབང་མེད། ལས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་འདྲེས་མར་ཡོད་ཀྱང་ལས་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་འཆི་ཁར་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པ་ཡིན་

ལ། དེ་ཉིད་དང་རྒྱུད་ལ་གང་སྟོབས་ཆེ་

བ་བརྟག་ན་མི་དགེ་བ་དང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། སྟོབས་ཆེ་ཚུང་ནི་ཀུན་སློང་དང་སྦྱོར་བ་མཐུག་རྣམས་ཤུགས་དྲག་ཞན་ཡིན་པས། རང་རེས་མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ལས་མ་བྱས་སྣམ་པ་ཆོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་

@08A ཞེས། །མཆོད་ན། དགེ་ཕུག་ལྟ་བུར་གཏམ་བཤད་ཆོག་གཅིག་གིས་དེ་ནའང་། ཞེ་སྡང་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་སློང་། སྦྱོར་བ་ཡང་ཆོག་ངན་གནད་ལ་གང་ཙོག་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་མོ་སྣམ། མཐུག་ཏུ་ཡང་ང་

རྒྱལ་དང་ཁིངས་སེམས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་སྦྱོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་ནས་དཔུས་དག་པོ་ཞེག་ཡོད། གཞན་ཡང་ཤེག་བསད་པ་ལྟ་བུར་ཡང་ཀུན་སློང་ཞེ་སྡང་ཤིན་ཏུ་དག་པོ་བྱས། སྦྱོར་བ་མཐུག་མོས་མཉིད་པ་སོགས་སྟུག་ལས་

ཡུན་རིང་བཏང་ནས་མཐར་གསོད་པ་སོགས་བྱེད། མཐུག་ཏུ་ཡང་ད་ཕན་པོ་བྱུང་སྣམ་པ་སོགས་རྟོམས་སེམས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་མི་དགེ་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་སོང་། དགེ་བ་ནི་

སྟོབས་ཆེན་ཞིག་བྱས་ཡོད་སྣམ་པ་

རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མཐུ་ཆུང་སྟེ། དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་དུ་འགྱོ་བ་ལ། སྡུང་བ། ཀུན་སློང་། དངོས་གཞི། མཇུག་བསྟོད་སོགས་རྣམ་དག་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ལ། རང་རེས་བྱས་པའི་དགེ་བ་ལ་ནི་དང་པོ་ཀུན་སློང་རབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་དང་། འབྲིང་རེས་འབྱུང་གི་བློ་ལྟ་ཅི། ཐ་མ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཙམ་ཡང་དགོན་པར་སྣང་སྟེ། དང་པོ་ནས་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཆོ་འདི་སྣང་གི་བསམ་དོན་འགྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ ཆེད་དུ་སློོན་ལ། དེ་དག

གང་འགྲུབ་ཕྱིར་སློོན་པའི་དོན་ནི་སྡིག་ལས་ཁོ་ན་ཡིན། དངོས་གཞི་ཡང་གཙང་རེས་པའི་སྤྱོ་སེང་ངེ་བ་མེད་དེ། མ་རྟེ་ཕྱེར་སྐོར་གཅིག་འདོན་པའི་རིང་ཙམ་ལ་ཡང་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས། གཉིད་དང་།

@08B རྣམ་གཡེང་ཤ་སྟག་ཡིན། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་ཚར་གཅིག་འདོན་པའི་རིང་ལ་ཡང་ཡགས་པོ་བྱེད་དཀའ། མཇུག་ཏུ་ཡང་བསྟོ་སྨོན་ཆོ་འདི་པར་ཁོར་བས། དེས་ན་དགེ་བ་ནི་ཆེན་པོ་

ཞིག་བྱས་ཡོད་སྣམ་པ་ཆོ་ཡང་

སྟོབས་ཆུང་ངུ་ལས་མེད། འགའ་ཞིག་ནི་སྤྱོད་བས་མ་དག་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་ཀུན་སློང་དང་མཐུག་གིས་མ་དག་པ། འགའ་ཞིག་ཚང་མ་མ་དག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་རང་སྟོབས་

ཆེ་བས་འཆི་ཁར་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པ་ལས་འོས་མེད། མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་ན་འགྲོ་ས་ངན་སོང་ལས་མེད། དེའི་ཕྱིར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐག་ཆོད་པ་རེད། ད་ལྟ་རང་རེས་བླ་མ་

མངོན་ཤེས་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་ལ་མོ་ལུང་ཚུན་ཆད་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་གང་དུ་སྐྱེ་ཞེས་འདུ། དེས་སྐྱེ་བ་བཟང་ཞེས་པ་ཟེར་ན་བློ་བདེ་བྱེད། ངན་ཞེས་ཟེར་ན་འཇིགས་སྐྲང་བྱེད་ཀྱང་གདེང་ཁེལ་བའི་ཡིད་རྟོན་གཅིག་ཡ་རྙང་། དེ་བས་

ཕྱི་མ་གང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མོ་ལུང་རྩིས་གསུམ་བྱེད་མི་དགོས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འཕགས་བོད་ཀྱི་པཉ་ཆེན་དུ་མས་སྟར་ནས་ལུང་བསྟན་གནང་ཟིན་ཡོད་པ་

རེད། དཔེར་ན་འཕགས་པ་

ཀུན་སྐྱབ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་དལ་ལྟ་

@09A ཞེས། །རང་རེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དེས་མི་རྟོག་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཏེ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ནས་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ཚད་མ་ལས་ཡིད་

ཆེས་རྟེས་དཔག་གིས་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་རེ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐག་ཆོད་འདུག་ན། ད་ངན་སོང་དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤེག་ད་ལྟ་ནས་ཚོལ་དགོས། དེ་ཡང་ངན་སོང་དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ན་དེ་ལས་སྐྱོབ་

པའི་སྐྱབས་ཆོལ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ནག་ཅན་གསོད་པ་ལ་ཐུག་པ་དག་གིས་དབང་ཆེ་ལ་ཁ་དྲག་པའི་དཔོན་ལ་སྐྱབས་ཞུ་བ་ལྟར། སྡིག་ལས་མི་བཟད་པས་གོས་པའི་ཉེས་ཅན་འགྲོའི་

ཁྲིམས་ཀྱིས་མནར་བར་ཉེ་བ་ལ།

དེ་ལས་སྐྱོབ་ནུས་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱབས་བཅོལ། བཅོལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེས་བསྟན་པའི་ཐྭང་དོར་ཀྱི་གནས་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱ་དགོས། གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱག་གིས་འདེན་པའམ། སྟིག་སྒྲིབ་ཆུས་

བཀྲ་བ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྔར་ནས་དྲངས་ཟིན་པས་ད་ལྟ་རང་ཅག་སྨྲག་བསྟལ་བ་མི་འབྱུང་ཡང་། དེ་ལྟར་མཛད་དུ་མེད། ཐུབ་པས་ཆོས་སྟོན་ཞིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འཇུག་ལྟོག་ལ་མ་ནོར་བར་སྟོར་བ་ཁོ་ནས་ཏེ། མདོ་ལས། ཐུབ་རྣམས་

སྟིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འབྱུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྨྲག་བསྟལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པས་དེས་ན་བདག་གིས་ངན་སོང་དེ་ལས་ཐར་བའི་

@09B བའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ནས་ངན་སོང་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤྱང་བྲང་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་ལྟོག་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་

མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་ཡིན། འོ་

ན་ངན་སོང་ལས་ཐར་བ་དེས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། དེས་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་ལས་ཐར་ཙམ་གྱིས་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་ལན་རེ་ལན་གཉིས་ཤིག་ཐོབ་ཀྱུ་ཆུག་ཀྱང་། སྣར་ལས་ངན་པ་ཞིག་དང་འཕྲད་ན་ངན་

སོང་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་མཐའ་མི་བཙན་

ཞིང་ཡིད་བརྟན་མེད། སྟོན་ཡང་རང་རེས་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་སྣར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ཞིང་། ད་ལྟ་ཡང་ལྷུང་དེས་པ་འདི་འདྲ་རེད། དེ་ཡང་རང་རེས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་ལྷའི་

དབང་པོ་ཚང་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུས་

བླངས་ནས་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་ན་སྟོད་པ་ཡང་མང་དུ་བྱས་ཏེ། ཡང་དེ་ནས་ཆོ་འཕོས་ཏེ་དམྱལ་བའི་ལྷགས་སྲེག་གི་ས་གཞིར་འགྲེ་ལྷོག་བྱེད་དགོས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་

ཡུལ་དུ་ལྷའི་བདུད་རྩི་ལ་ལོངས་སྤྱད་སྤྱད་ནས་

ཡང་དེ་ནས་ཆོ་འཕོས་ཏེ་དམྱལ་བའི་ཁོ་ཆུ་ཁོལ་མ་ཁར་འཐུང་དགོས་པ་དང་། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་རྩེ་ཞིང་སྤྱད་ནས་ཡང་དམྱལ་བའི་ལས་མཁན་འཇིགས་སུ་རྩུང་བས་

མཐའ་བསྐོར་ནས་སྡོད་དགོས་པ་དང་། སྐབས་རེ་

འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་ཏེ་འབངས་མི་ཁྱིམ་འབྱམ་ཕུག་གི་བདག་པོ་བྱས་ནས་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱན་དང་གཡོག་པོའི་ཐ་མ་བོང་རྫི་དང་། སྐབས་རེ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བར་སྐྱེས་ཏེ་རང་གི་འོད་ཀྱིས་གློང་

@10A ཞེས། ।བཞི་གསལ་བར་བྱས་ནས་ཡང་གློང་བར་བྱི་སྐུན་ནག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱང་བསྐུམ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་བ་སོགས་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་འདི་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མེད། སྐྱིང་པོ་མེད།

སྡོན་ཆད་སྤྱག་བསྟལ་དེ་ཙམ་ཞིག་མྱོང་། ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མང་བ་མྱོང་དགོས། སྡོན་ཆད་རང་རེས་དུད་འགྲོ་ཁྱུ་སྐྱེས་ཏེ་མི་གཙང་བ་ས་ལུད་ཟོས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་གོད་པར་བཞག

ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར་ལ། ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལས་ཀྱང་མང་ཙམ་ཞིག་ཟ་དགོས་པ་རེད། སྡོན་ཆད་དབྱས་རང་གི་སྐེ་བཅད་ཤོར་བའི་མགོ་རྣམས་

ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྣང་ན་ཚངས་པའི་

འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་བརྒལ་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་དུང་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་གཅོད་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་དེ་ལས་ཀྱང་མང་ཙམ་ཞིག་ཤོར་དགོས། སྟོན་ཚད་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་ཁར་བླུགས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག

ཏུ་བསྒྱིལ་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་ལས་ཀྱང་མང་ཙམ་ཞིག་བཏུང་ཞིང་དུང་འཁོར་བ་ལས་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལས་ཀྱང་མང་ཙམ་ཞིག་འཐུང་དགོས་པ་རེད། དེས་ན་རང་རེ་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འཁྱམས་པའི་ཚུལ་ལ

བསམས་ན་སྐྱིང་རྒྱང་ལྡང་བའི་ཚོད་དུ་འདུག །ལྷ་དང་མིའི་རྟེན་ཁོར་རང་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་ཏེ། མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་ཏ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ། མི་སྡུག་པ

@10B དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཡོད། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུས་བཅད་པ་དང་དྲལ་བའི་སྡུག་

བསྟལ། དུས་གཏན་དུ་ཕྱག་དོག་གིས་

ཡིད་གདུངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདོད་ལྷར་སྐྱེས་ཀྱང་འཆི་ལྟས་ཙོག་པའི་སྡུག་བསྔལ། ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་གྱུར་བ་མེད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངང་བཞིན་དང་གནས་པ་ལ་ངང་དབང་མ་

ཐོབ་པས་མཐར་ལྷུང་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས། མདོར་ན་འཁོར་བ་འདི་ལས་གཏན་ནས་ཐར་བ་ཞིག་མ་བྱས་ཕྱིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་

རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས། རང་ཅག་ཕལ་ཆེར་ཚེ་འདི་ལ་ཅི་ཡང་མི་རྟག་ཟེར་ནས་ཕྱི་མ་ལ་སྙོམ་པར་བྱེད་མོད། ད་རེས་ཀྱི་རྟེན་འདིས་རྟག་ཏུ་ཚོས་སྤྱད་པའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བསྟན་པ་དང་མཐལ་བ་སོགས་འགལ་རྐྱེན་ཀུན་དང་བྲལ། མཐུན་རྐྱེན་མ་ལུས་པ་ཙོང་བས་ད་རེས་མི་རྟག་ན་གང་དུས་རྟག། དེས་ན་ད་རེས་བདག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ངེས་པར་

བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་

གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་ལྷག་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་པས་དེས་ན་ད་རེས་བདག་གིས་ལྷག་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསྟན་ནས་འཁོར་བ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ཅིག་ནས་

@11A ཞེས། །ཀུང་བྱའོ་སྐམ་དུ་བསམ་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྱིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐོ་ནས་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་ཡིན། འོ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རང་གཅིག

ཕུའི་དོན་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་དོན་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས། གཞན་དོན་ཡང་ཉེ་ཆོ་བ་ལས་མེད་དེ། སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་སོགས་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་

རབ་བརྟལ་གཅིག་ལ་བརྩེ་བཅང་གཉིས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་དག་བཅོམ་པའི་བར་ཐོབ་ཀྱང་། སྤྲུལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་

ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་

སྤྱོད་པ་ལ་གཞི་ནས་བསླབ་དགོས་པས་དེ་ནི་དཔེར་ན་དགོན་པ་གཅིག་ལ་གསར་ཞུགས་བྱས། ལག་བདེ་ནས་མཁན་པོའི་བར་བྱས་ཟིན་ནས་སྒར་ཡང་དགོན་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་གསར་ཞུགས་ལག་བདེ་ནས་བཟུང་གཞི་ནས་བྱེད་དགོས་

པ་ལྟར་འགྱུར་བས། དེས་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་སྤྲོབ་སྦྱིན་ལས། ཉེ་དུ་འཚོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། །ཟློང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་

ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲིལ་བོར་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རང་རེ་ཞན་ཚུན་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གི་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། བདག་གི་སྐྱེ་བ་

@11B ལ་གྲངས་མེད་པ་བཞིན་དུ་མ་ཡང་གྲངས་མེད། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་མ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད། མ་ནམ་བྱས་རེས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཚེ་འདིའི་མ་དང་ཁྲད་པར་མེད་པར་

དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་དང་ཚེ་འདིའི་མ་གཉེས་མ་བྱས་པ་དང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མ་མིན་ཏེ་མ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་

ལས་དེ་ལྟར་ངོ་མི་ཤེས་པས་སོ་སྐྱམ་ན། ཚེ་འདིའི་མ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པ་མང་དུ་སྲིད་པས་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་མིན་པའི་ཆུ་མཚན་དུ་མི་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་སྔ་མའི་མ་རྣམས་དུས་འདས་ཟིན་པས་མ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ་སྐྱམ་ན། ཚེ་སྔ་

མར་མ་བྱས་ཏེ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་དང་ཚེ་འདིར་མ་བྱས་ཏེ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་གཉེས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དཔེར་ན་ན་ཞིང་ཕན་བཏགས་ཏེ་ཟས་ཆོར་བྱིན་པ་དང་། དལ་ཁོ་དེ་ལྟར་བྱིན་པ་གཉེས་དྲིན་མཉམ་

པ་བཞིན་དུས་སྔ་ཕྱི་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་མ་དྲིན་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་ཆུ་མཚོའི་ཀློང་དུ་ལྷུང་པ་ཅི་དགར་བོར་ནས་

བདག་གཅིག་པུ་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་

ན་མ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་ཉེ་དུ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་གི་ནང་དུ་ཆུད་དེ་ལྷུང་ལ་ཁད་དུ་འཇིགས་པས་དུ་འབོད་བྱེད་པ་ལ་བུས་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པར་ཆུ་གླུང་འབྲམ་དུ་གླུ་གར་གྱིས་རྩེ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་མ་རབས་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་

@12A ཞེས། །སུ་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ནི་ཆུ་འཁྱིལ་བའི་འཁོར་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེར་གྱུ་གཟིངས་དང་ཀོ་བ་སོགས་ཚུད་ན་ངེས་པར་ནུབ་པར་འགྱུར་བས་འཇིགས་སྐྲག་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གླིང་དུ་ཆུད་པ་འདི་དག་ལྟ་བུ་དག་དང་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པ་འདྲ་ཞིག་སྣང་མོད། དེ་ལྟར་མིན་པར་བདག་གི་མ་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན། དེས་

ན་དྲིན་ཅན་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་དྲིན་

གཟོ་བར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བཀྲིས་པ་ལ་ཟས་དང་། སྐོམ་པ་ལ་བཏུང་བ། དབུལ་བ་ལ་ནོར་སོགས་སྦྱིན་ཏེ་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དྲིན་གཟོ་བ་ཙམ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕན་པ་

ཆེར་མི་འབྱུར། དེན་གཟོ་བ་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་བྱས། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དྲིན་གཟོ་བ་མེད་པས་དེས་ན་མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་སྙམ་པའི་བྱམས་པ་དང་།

སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྒྲིད། དེ་ཡང་མ་དེ་དག་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཁྱད་བྱ་བདག་ལ་བབས་པས། དེ་ལྟ་བུ་བདག་གཅིག་པུས་

བྱའོ་སྙམ་པའི་ཁྱད་དུ་ཆྱིར་བའི་ལྷག་བསམ་བསྒྲིད། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ད་ལྟ་དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། ད་ལྟ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཡང་དོན་བྱ་བའི་ནུས་པ་མེད་མོད། འོ་ན་སྐུ་ལ་ཡོད་ན། རེ་

@12B ཞིག་ཉན་རང་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནུས་མོད། དེ་ཡང་ཉི་ཚེ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ལྟར་ནུས་པ་མིན་ལ། དེས་ན་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་འགྲན་རྩྭ་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་

རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐུའི་འོད་ཟེར་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་ནུས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མདུན་དུ་ཡང་རང་རང་གི་ཁམས་དང་། དབང་པོ་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་

དང་མཐུན་པའི་སྐུར་སྤྲུལ། རང་རང་གི་སྐད་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་མཛད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་རང་གིས་ཐོབ་ནུས་པར་འདུག་གམ་མི་འདུག་ཅེ་ན། དེ་ནུས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་ནང་ནས་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་གིས་མ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཆོ་གཅིག་ལ་རྒྱང་འཕྲུག་རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་ནུས་པའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངའ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་རྟེན་

འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཐོབ། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་རེས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྡེགས་རྒྱང་འབྱེལ་གྱི་

བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ནི་མཉམ། མདོར་

ན་རང་གིས་མ་བསྒོམ་པ་ཁོ་ནས་བསླུས་པ་མ་གཏོགས་འགལ་ཏེ་ཇི་ཙམ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ། མཐུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་འདི་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་དུས་མི་ནུས་ན། ཕྱི་ནས་འདི་ལས་བཟང་བའི་རྟེན་དང་ཆོས་མི་འབྱོར་ངེས་པ་ཡིན།

@13A ཞེ། །རང་ཅག་འགའ་ཞིག་གིས་དེང་སང་སྨིག་མའི་དུས། དུས་ཚོད་ངན་པ་རེད་ཟེར་མོད། འོ་ཅག་ལ་དུས་ཚོད་འདི་ལས་བཟང་བ་ཞིག་སྟོན་ཆད་འཚོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་དེང་ཕན་ལ་བྱུང་མ་སྐྱོང་བ་རེད།

ད་རེས་ལན་གཅིག་འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་རྣེད་པའི་དུས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་དགོས། དེས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་བློ་ན་མེད་པ་ རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་བདག་གིས་ཅི་

ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་འདེབས། དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་

ན་མ་ཐོན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་

ཡིན།། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་སྣྲུབ་དགོས། དེ་སྣྲུབ་པ་ལ་སྣྲུབ་ཚུལ་ཤེས་དགོས། དེ་མི་ཤེས་ན་ཆོས་བྱེད་འདོད་ཀྱིས་དབེན་པའི་གནས་སུ་སོང་ཡང་སྟག་འདྲ་བབྱང་། སྟོན་ལམ་འདྲ་འདེབས། ཡང་

ན་སེམས་གནས་ཐེངས་པོ་རེ་ཙམ་སྟོམ་པ་ལས་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་ཤེས་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན། ཆོས་སྣྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་གདམས་ངག་ཞིག་ལ་བསྟན་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་

ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་འདུག་པས་དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལེགས་པར་ཉན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་བསྐྱེད་དགོས། དེས་ན་སྨྲེ་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་འདི་གང་གིའང་འགོར་གནད་

@13B ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཉན་པ་ན་ཀུན་སློང་ཡང་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་མཐའ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་པས།

དེ་ཡང་སེམས་བསྒྲེད་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་

ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་ཚིག་ཉུང་ངུས་གསལ་བཤད་ཀྱང་ཆོག་མོད། ལས་དང་པོ་པ་ལ་དེ་ཙམ་བྱེས་ཡིད་འགྲུར་མི་ཐོན་པས། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྣིང་དཀའ་ནས་བརྙམས་ཏེ་

རིམ་བཞིན་གསལ་བཤད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་ཡིད་འགྲུར་ཐོན་འོང་། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཙམ་མ་ཟད་རང་རེ་རེ་བོ་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ལུང་བྱིད་སོགས་གང་འཆད་ནའང་སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སློང་

བཅོས་སྐབས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་རེ་འབྱུང་བ་དང་། ཐ་ན་སྨོན་ལམ་ལྟ་བུ་ཙམ་ལའང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྡུས་པ་རེ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འབྱུང་བ་འདི་རང་ཅག་བཀའ་གདམས་གསར་སྟེང་

གི་བསྟན་པའི་ཁུང་ཆོས་བློ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་(~)ོ་ བློ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གདམས་པར་མཛད་པས་ཁྱེད་བསྟན་པའི་ཐུགས་ཁུར་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སློབ་པར་

མཛད་དགོས། འོན་ཀྱང་ཆོ་དབང་ལྟ་བུ་

བྱེད་སྐབས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྣེད་དཀའི་སྐོར་ཙམ་ལས་མི་རྟག་པའི་སྐོར་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་འཕྲུག་དོགས་མི་གསུང་བ་ཕྱག་ལེན་ཡིན། འདིར་བཀའ་ཆོས་པ་དག་ལས། ལ་ལས་ནི་ཐོས་ན་སྐལ་བ་བཟང་བཟང་ལྟ་བུ་ཡིན་

@14A ཞེས། །ཉམས་ལེན་ནི་མི་རྒྱས་སྨམ་ནས་འོངས་པ་ཡང་ཡོད། ལ་ལས་ནི་ཁྱེད་ཅག་འགྲོ་ན་ང་ཡང་འགྲོ་ཞེས་གཡམ་རྒྱུག་ལྟ་བུས་འོངས་པ་ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དབང་ཆེན་སོགས་གཞན་དང་མི་

འདྲ་བར་འདི་ཞུས་ནས་གྲོང་ཆོག་བྱེད་སྨམ་པ་སོགས་ནི་མི་འབྱུང་། དེ་མིན་དབང་ཆེན་སོགས་ལ་ཡིན་ན་འདི་ཞུས་ནས་སྔགས་འདྲེན་པ་སོགས་ཀྱིས་འདྲེ་གདོན་འདྲལ་བའི་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་དང་། ནད་གདོན་ཞི་བ་དང་།

ཧོར་སྐྱབ་དབང་སྡུད་སོགས་བྱེད་བསམ་པ་དང་། འགལ་ཞིག་གིས་ནི་ཐོས་རྒྱུ་གང་ཆེ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལ་ཆོང་ཐོང་གི་མ་རུ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་སོག་ཡུལ་སོགས་སུ་ཆོང་བྱེད་སར་འགྲོ་བར་སྣང་

མེད། དེ་དག་ནི་ཆོས་ལ་

བཅིན་པའི་སྤྲིག་པ་ཚབས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྣྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཆོ་འདིའི་དོན་དུ་ཁྱེར་བ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྟེང་ནས་ཕབ་སྟེ་ཕྱག་བདར་བྱི་ལས་

བཅོལ་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྡར་བཞག་པའི་ཀུན་སློང་ངན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་སྣང་ན་ཕར་དོར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ་ནས་གསན་པར་ཞུ། དེས་ཀུན་

སློང་འཆོས་པའི་སྐོར་སོང་ནས་དངོས་གཞི་གསན་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་ཉམས་སུ་ལྡང་བྱའི་ཚོས་ཀྱང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། པཉྩ་ཀ་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པས་གཏན་ལ་ཕབ། བླུབ་པའི་དབང་

@14B ཕྱག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམས་པས་ཉམས་རྟོགས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཐུངས་པ་ཞིག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པ་མཁས་བླུབ་གཞན་

བྱིས་མ་ཤེས་པའི་མན་ངག་ཟབ་ཟེར་བ་ཅི་ཙམ་བསྟོམས་

ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རྟོག་པ། གཞན་ལ་མ་བྱུབ་པ་ཞིག་འོང་ཉེན་ཡོད། དེས་ན་དང་པོར་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་ཆོས་ལ་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྗེ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཉས། རྒྱ་དང་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི། །ཐུང་ཟད་

ཙམ་བྱི་ཉོ་ཆོང་ལ། །ཀུན་ལ་འདྲི་ཞིང་བརྟག་ནས་དཔྱོད། །ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཐུང་ཟད་ལ། །དེ་ལྟའི་འབད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་། །སྐྱེ་བ་གཏན་བྱི་ལེགས་ཉེས་ནི། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་རག་ལས་ཀྱང་། །ཆོས་འདི་ཁྱི་ཡི་ཁ་ཟས་བཞིན། །

བཟང་ངན་གང་དུའང་མི་དཔྱོད་པར། །གང་འཕྲད་དེ་ལ་གྱས་པར་འཛོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཚེ་ཉོ་ཆོང་བྱེད་ནའང་བརྟག་དཔྱད་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་བྱེད། ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་ཞུ། གཞན་མང་པོ་ལའང་

འདྲི། བྱ་རྐྱང་ལྟ་བུར་མཆོག་ན་ཇ་ཞིག་ཉོ་ནའང་མདོག་དང་ལྡིང་དང་། དབྱིབས་ལ་ལན་དུ་མར་བརྟག །ཆུ་ཤེར་བ་སོགས་སྐྱོན་ཙི་འདུག་ནས་ཏུ་བལྟ། གཞན་དག་ལ་འདྲི་སྟེ། དེ་སྐད་ས་

ཉེས་ནའང་ཇ་ཙོར་ཁ་ཤས་ཉེས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་རྩང་ཟད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱང་། ཚོ་རབས་གཅིག་གི་འདུན་མའི་གཞི་རྩ་ཉམས་སུ་ལྡང་བྱའི་ཆོས་ལ་ནི་བརྟག་དཔྱད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་ཁྱིའི་ཁ་ཟས་བཞིན་དུ་གང་འཕྲད་ཞིག་གིས་ཆོག་པར་

@15A ྱྀ། །བྱེད་པ་སྟང་མོད། དེ་ལྟར་གཅིག་ནས་མི་རྟང་སྟེ་དེ་འཕྱགས་ན་ཚེ་རབས་གཅིག་གི་མདུན་མ་འཕྱག་འབྱོ།དེས་ན་གང་ཉམས་སུ་ལྡང་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡང་ལེགས་པར་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ནས་དེ་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་

ལྟར་དཔྱད་པ་ན་ཆོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཀྱང་ལམ་རིམ་ལ་རག་ལས་ཤིང་ལམ་གཅོ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་སྔགས་ལམ་གྱིས་ཆོ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་མི་

ནུས།ཁོ་བོས་སྔ་ནས་དག་སྟང་དང་གཏིར་ཆོས་སོགས་ཟབ་ཟབ་མང་པོ་ཐོས་མོད། ལས་ཆོགས་སོགས་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་སྟང་ཡང་ལམ་གྱི་གཅོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་སྡུང་བ་འདོན་ལུགས་

སམ། དོ་བོ་ལ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་

གདམས་ངག་ཅི་ཡང་མི་སྣང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་རྟེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའམ། ཇོ་བོ་རྗེས་མཛད་པ་སོགས་མིན་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལས་བརྒྱད་འོངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་

ཁ་བྱང་ལ་ལམ་རིམ་ཞེས་པའི་མིང་ཡོད་མེད་ཙམ་ལས་གོ་བ་ཆགས་ན་གསུང་རབ་ཀུན་ལམ་རིམ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་རབ་དང་མཆོག་དང་ཕུལ་དུ་ཐྱུང་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན།

དེར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གནད་འགག་ཟད་མི་འཛིའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་བསྟན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྨས་དོན་དུ་མཛད་ནས་བསྟན་ཅིང་བརྒྱད་པའི་བཀའ་བབས་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་སྐས་

@15B ཀྱི་ཐུ་བོ་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་དང་། ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འཇམ་དབྱངས་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་བརྒྱད་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་གྱི་བརྒྱད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་བྱུང་།

དེ་ཡང་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་དང་། ཐོགས་མེད་

ཀྱིས་ས་སྡེ་ལྟ་སོགས་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རིགས་ཆོགས་དྲུག་སོགས་མཛད་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བརྒྱུད་པ་སོ་སོར་བྱོན་པ་དཔལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་རྒྱ་ཆེ་བའི་

ལམ་གྱི་རིམ་པ་བླ་མ་གསེར་གྲིང་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་ལས་གསན་ཏེ་གདམས་པའི་ཆུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་བྱུར། དེར་མ་ཟད་འཇམ་དབྱངས་ནས་ཞི་བ་ལྷ་ལ་བརྒྱད་པའི་རྣབས་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་།

གསང་སྔགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་བཀའ་བབས། ཇོ་བོས་བོད་དུ་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་མཛད་ནས་དེ་ལྟའི་བར་ལམ་རིམ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་ཀྱི་

ཐ་སྙད་དེ་ནས་བྱུང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ལྟ་སྤྱོད་བརྒྱད་པའི་ཆུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་ཡིན་མོད། དེ་ཡང་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་དབང་གིས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བ་དང་། ལམ་རིམ་པ་དང་། གདམས་ངག་པ་

གསུམ་དུ་བྱིས་ཤིང་། སྨར་ཡང་

རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལྷོ་བྱ་བླུབ་ཆེན་དང་། བྱ་འོར་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ་གཉིས་ལས་དེ་གསུམ་གསན་ཞིང་། དེ་མན་ཆད་དེ་གསུམ་གཡང་བརྒྱད་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུར། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱང་ཤ་སྦྲེང་གི་བྲག

@16A ཞེས། །སེང་གེ་འདྲ་བའི་ཞོལ་དུ་གསོལ་འདེབས་ལམ་མཆོག་སྟོལ་འབྱེད་ལྷགས་རྩོམ་མཛད་དེ་ཇོ་བོའི་འདྲ་སྐུ་དབུ་ཡོན་མ་གདན་དྲངས་ཏེ་གསོལ་འདེབས་མཛད་པ་དེའི་ཚེ། ལམ་རིམ་བརྒྱད་པའི

བླ་མ་ཀུན་གྱི་ཞལ་གཟིགས། ཆོས་ཀྱི་གསུང་གླིང་མཛད། ཁྱད་པར་ཇོ་འབྲོམ་གཉིས། པོ་ཏ་བ། ཤ་ར་བ་བཞེས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཞལ་གཟིགས། མཐར་གཞན་གསུམ་ཇོ་བོ་ལ་ཐིམ། ཡ་ཀེ་ཤས་ཕྱག་སྟྲི་བོར

བཞག་སྟེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ཀྱིས་ཤིག་དང་། དེའི་ཚེ་གས་བདག་གིས་བྱའོ་གསུངས་པ་དོན་ཀྱིས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་རྩོམ་པར་བསྒུལ་བ་བཞིན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཞི་གནས་ཡན་མཛད། ཕྱིས

རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

ཀྱིས་རྩོམ་པར་བསྒྲུལ་ནས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་མཛད་པས། གཞན་ལྟ་ཅི་བསྒྲུལ་བ་བོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཏེར་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་རྩོམ་བྱང་དུ་སྤས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱས་ནས་

བསྟན་པ་ཡིན། ཕྱིས་སུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་སྤྲོས་བཤད་སོགས་དོར་ནས་སྐྱིང་པོ་བསྡུས་པའི་ལམ་རིམ་ཆུང་ངུ་མཛད། འདི་སྐན་བརྒྱད་དང་། སྔ་མ་བཤད་བརྒྱད་གཅོ་བོར་མཛད་པས་མན་ངག་གི་གནད་མི་འདྲ་བ་ཕན་ཚུན་

བསྟན་དུ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དུ་དྲིལ་བ་མི་ཤེས་པ་ན་རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱིས། བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་ཁྲིར་ཤེས་པ་སྤྱིད་མཐའ་ངུ་སྣང་བས་སྐྱོང་རྒྱུ་ཉི་བར་

བསྟུས་པ་རེ་ཡང་གྱད་དུ་བྱའོ་

@16B ཞེས་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་བཞིན་ཞུམ་ཟཆོས་ལམ་རིམ་གསེར་ཞུན་མ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུར་ལྟ་པ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་

མཛད། པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་བདེ་

ལམ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུར་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ལམ་མཛད། དེ་ལྟར་རྗེའི་ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་བ་ཉམས་མགྱུར་བཅས་གསུམ་དང་། དམར་ཁྲིད་དེ་བཞིའི་སྟོང་དྲགས་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པའི་

ལེགས་གསུང་ཉིང་ཁུ་བསྡུན་པས་དེ་བརྒྱུད་ལ་ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གྲགས། དེ་དག་རྩ་འགྲེལ་གཅིག་འཐུས་མིན་པས་ཁྲིད་རྒྱུན་སོ་སོར་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ཁྲིད་རྒྱུན་རྒྱས་བསྡུས་

གཉིས་ལས། བརྒྱུད་འཛིན་དབུས་པ་དང་ལྷོ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དབུས་བརྒྱུད་དང་། ལྷོ་བརྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་གཉིས་ཀྱང་ཁྲིད་རྒྱུན་སོ་སོར་ནས་ཐོབ་དགོས། དྲུང་པ་རྟ་ཕུག་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་

མཐའ་བ་ན། འདི་སྐྱ་ཙམ་ནས་མཐའ་ན་དམིགས་སྐོར་དེ་དག་ལ་དཀའ་ལས་དེ་ཙམ་མི་དགོས་པར་འདུག་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲུབ་ལམ་དམར་ཁྲིད་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་

གཉིས་གཅིག་ལ་མེད་པའི་ཟབ་ཁྲོད་གཅིག་ལ་ཡོད།

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ན་ལུང་རྒྱུན་ལས་ཁྱིད་རྒྱུན་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་དེས་མི་གོ་བ་ན་ཁྱིད་རྒྱུན་ཟུར་དུ་བྱུང་། ཁྱིད་ལ་བཤད་ཁྱིད་ཅེས་པ་ཆོག་གི་འབྲུ་གཉིར་ཏེ་སྟོས་བཤད་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། དམར་ཁྱིད་

@17A ཞེས། །ཅེས་པ་སྨན་པ་མཁས་པས་རང་གི་སྟོབ་བུར་རོ་དམར་པོ་ཁ་ཕྱེ་ནས་དོན་ལ་སྟོང་དུག་སོགས་ཆགས་ཚུལ་དམར་རྟེན་དུ་ངོ་སྟོད་པ་ལྟར་ཆོག་གི་སྟོས་བཤད་མི་བྱེད་པར་མན་ངག་གི་སྐྱིང་པོ་དམར་

བཅངས་སུ་འདོམས་པ་ལ་ཟེར། ཉམས་ཁྱིད་ཅེས་པ་བླ་མས་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་ཐོག་གང་ཁྱེལ་དུ་འཆད་པ་ལ་ཟེར། མྱོང་ཁྱིད་ཅེས་པ་སྟོབ་མ་སྨྲ་ཁང་གི་ཉེ་སྐོར་ཕན་ཚུན་དུ་བཞག་ནས་དམིགས་སྐོར་རེ།

རེ་བསྟན་ཅིང་དེའི་མྱོང་བ་མ་སྐྱེས་བར་དམིགས་སྐོར་ཕྱི་མ་མི་སྟོན་པར་སྐོམ་དུ་འཛུག །དེ་སྐྱེས་པ་ན་དམིགས་སྐོར་ཕྱི་མ་སྟོན་པ་ལ་ཟེར། ཁྱིད་འདི་དག་ལ་ཉམས་མྱོང་གི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྒྱུན་

ཡང་འཇུག་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་རྒྱུད་འདུལ་བ་ལ་དེ་ཕན་

ཆེ། དཀའ་འདིར་ཡང་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུལ་བ་ཡིན། དེས་ན་སྐལ་བ་ཆུང་བ་འགའ་ཞིག་གཅིག་ལས་ཞུ་ལོང་མེད་པར་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་དུ་ཐོག་འགྲོ་བའི་དོན་གཉིར་ཅན་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་མྱུར་ལམ་དང་།

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས། རྗེས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་མཚམས་སུ་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་རྣམས་སྒྲགས་ནས་ཞུ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དཀའ་སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་སྐུ་ངོ་གྱང་འདས་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་རྩ་དང་། རང་

ཡང་ལམ་རིམ་འཆད་ན་གཞན་དབང་བཀའ་ལྟ་བུའི་བློ་སྟོབ་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཉིན་མཚོ་སྤྱི་ལ་མེད་པའི་དོན་ཆེ་འབྱུང་ངེས་སྟམ་འཆད་པ་ལ་མི་མཆོར་བས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལག་ལེན་ལ་ཅི་ཐེབ་ཐེབ་དང་། སྤྱིན་བདག་འདས་གསོན་

@17B ལའང་སྐྱབས་འཇུག་དགོས་གསུངས་ནས་ལམ་རིམ་གསུམ་གྱི་དབུ་ནས་ལུང་རྩང་ཟད་རེ་གནང་ནས་བྱོལ།། །།ཞ ཉིན་གཉིས་པར། བློ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་

ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། རྒྱལ་

བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན། །རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ། །སྐལ་ལྡན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་དེ། །ཇི་ལྟར་ནུས་བཞིན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་

གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོའི་བཅུད་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་ངན་སོང་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ངེས་འབྱུང་དང་། འབྲིང་གི་སྐབས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ངེས་འབྱུང་སོགས་ཀྱང་ལམ་གྱི་

རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལམ་བཟེན་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐར་འདོད་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོགས་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འགྲིད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་

ལ་ཤ མ་བཟེན་ན་མི་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས། དེ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལམ་རིམ་ལ་བཟེན་དགོས་པས། དེས་ན་ཐོག་མར་ཀུན་སློང་ལ་

བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ཁྲིད་ཞུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་སྐམ་པ་སོགས་ཀུན་སྤྱོང་དང་ཀུན་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསལ་བཀའ་ནས་གསན་པར་ཞུ།།

@18A ཨོཾ། །དེ་ཡང་གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཙོད་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཚོས་ལུགས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། དཔལ་

མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ཕྱུང་བ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ། ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྒོ་ཙམ་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་གང་ཟག

གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ཁྲིད་མདོར་བསྡུས་སུ་ཅན་པ་ལ། དེ་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དངོས་གཞི་ས་བཅད་

གཅིག་གཞིར་བཞག །དེའི་སྟེང་ནས་

ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ངོ་བོ་ངེས་པ། བྱངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ས་བཅད་འདིའི་ནང་དམིགས་སྐོར་འདི། གསུང་བཤད་འདི་ལྟར། ལུང་རིགས་འདི་དང་། གཏམ་རྒྱུད་འདི། མན་ངག་འདི་ཡོད་ཅེས་ངེས་པར་བྱས་ནས་

བསྒོམ་དགོས་ཀྱི། ས་བཅད་མེད་པར་གང་བྱང་བྱང་དུ་བསྒོས་ནས་ཉན་ཅིང་སྒོམ་ན་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་དཀའ་བ་དཔེར་ན། ཇ་མར་དང་ཚྭ་བྱལ་སོགས་སྣོད་སོ་སོར་མེད་པར་བསྒོས་ནས་འཇོག་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་ས་བཅད་སོགས་མང་ཡང་། རང་གང་གི་སྟེང་ནས་ཐོབ་པའི་ས་བཅད་གཞིར་བྱས་ནས་སྐྱོང་དགོས། དཔལ་བདག་གི ₇སྐུབས་ཀ རྗེ་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་བཞེས་སྐྱེང་ལམ་གཅོར་བཟུང་ཐོག །མན་ངག་དུ་མས་བརྒྱན་

@18B པའི་ས་བཅད་འདི་སྟོན་ཡི་གེར་འཁོད་པ་མེད་ཀྱང་ཁོ་བོས་ནན་ཏན་གྱིས་ཚོགས་སུ་ཞུས་པ་དང་། སྒེར་དུ་བཅར་ནས་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱིས་བརྩེན་པ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་

ནས་ཡི་གེར་འཁོད་པ་འདི་བཞིན་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་ཤིང་

སྐྱོང་བ་འདོན་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གནད་མང་དུ་ཡོད་པས་འདིའི་སྟེང་ནས་ཞུ་ན། དེ་ལ་དཔལ་ནྡ་ལེན་དྲའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་སྒོབ་དཔོན་ཀྱི་ངག་དག་པ་དང་། སྒོབ་མའི་རྒྱུད་དག་པ་དང་། བཤད་བྱའི་ཆོས་དག

པ་སྟེ། དག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་ལ། བྱ་ཀ་མ་ལ་ཧྥ་ལའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་རྟོམ་པ་པོའི་ཆ་ཏ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆ་ཏ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅིང་ཉན་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་དུ་གལ་ཆེ་བར་བཞེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་འདིར་

ཕྱི་མ་ལྟར་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ལ་བཞེ། ཆོས་ཁྲོངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆ་བ། གཏམས་ངག་ལ་གྱས་པ་བསྟྲིད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆ་བ། ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་

བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། གཏམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྒྲོབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་དང་བཞིའོ། །ས་བཅད་བཞི་པོ་འདི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་ཡིན་ཞིང་། བདེ་སྐྱིད་སོགས་ལམ་རིམ་

རྒྱས་བསྡུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་འཆད་ཀྱང་འདི་མེད་

ན་ངེས་པ་མི་བསྒྲིད་པས་ཐོག་མར་སྨྲར་དགོས་པ་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཡོད། དེས་ན་ཐོག་མར། ཆོས་ཁྱངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་ནི། དེ་ཡང་ཁ་སང་ཞུས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཆོས་ནི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ལུགས་

@19A ཞེས། །བཞིན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། པཉྩེ་ཀས་གཏན་ལ་ཕབ། བྱང་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམས་ནས་ཉམས་རྟོགས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་དད་པ་དང་ཤེས་

བརྩོན་གྱིས་མི་ཡོང་བའི་ཁར། ཆོས་ཀྱང་ལྟར་སྣང་ཞིག་ཉམས་སུ་བླང་ན་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་མང་པོ་ཆུད་ཟོས་སུ་སོང་བ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་ཡིན། གཞན་དུ་ཟབ་ཟབ་ལྟར་སྣུ་བའི་དགེ་སྣང་སོགས་

ཇི་ལྟར་ཡིན་ཡང་སྔར་ཞུས་པ་ལྟར་ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས་འདྲ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཆོགས་འདྲ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཙམ་ལས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་མྱོང་བ་འདོན་ལུགས་ལྟ་ཅི།

སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཀྱང་མི་

འབྱུང་། དེས་ན་འདིར་ཆུ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་དགོས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འགོ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་དགོས་པས། འདི་ལ་ལོང་ཡོད་ཅིང་རྒྱས་པར་འཆད་ཤེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་། བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཀུན་གྱིས་

ལམ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འཆད་དགོས་ཀྱང་ཉ་ཅང་མང་བས་ཞུ་མ་ཁོམ་ཞིང་། མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུ་ན། ཞེས་སྟོན་པ་ནས་ཇོ་བོའི་བར་གྱི་ བརྒྱུད་པའི་བཀའ་བབས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་

བྱུང་ལུགས་དང་། ཇོ་བོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཆུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས། དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཆུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་བྱུང་ཏེ་ཇོ་བོས་བོད་དུ་བྱོང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་མཛད། ལམ་རིམ་ལམ་རིམ་

@19B ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་དེ་ནས་བྱུང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ལམ་རིམ། ལམ་མཆོག །བསྟན་རིམ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞད་བྱ་རྩ་བའི་གཞུང་དེ་ལམ་སྒྲོན་ཡིན་པས་ཇོ་བོ་ཡང་དེ་རྣམས་

དོན་གྱིས་མཛད་པ་པོར་སོང་བས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་

དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་འདིར་ཇོ་བོའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་འཆད་དགོས་མོད། དེ་ཙམ་མི་ལྟོགས་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུ་ན། དེ་ལ་གསུམ། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། རྟེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ། བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ་ལ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་འབྲུངས་པའི་ཡུལ་ནི།

རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཟ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་འཁོར་ལྷོར་ཆུ་ཤིན་ཏུ་འབབས་མི་ཁྱམ་འབྱམ་ཕྲག་གཅིག །འབབས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྲག་སོ་ལྔ་ཡོད་པ། ཕོ་བྲང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕྲུག་བཙུ་

གསུམ་དང་། གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པ། ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་ཡབ་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་དཔལ་དང་། ཡུམ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་གཉིས་

ཀྱི་སྒས་སྐྱ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐྱ་བལྟམས་

སོ།། །།གཉིས་པ་རྟེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དེ་འཕྲུངས་ནས་རྫ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ན། ཉེ་འབྱམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བི་ཀྲ་མ་ལ་པུ་རིར་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ན། ལམ་དུ་བྱོང་ཁྲེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་

@20A ཞེས། །རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དེ་མཐའ་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་པའི་མི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་གཟིགས་པ་ན། འདི་དག་སུ་ཡིན་ཞེས་ཡབ་ཡུམ་ལ་དྲིས་པས། ཡབ་ཡུམ་གྱིས་འདི་དག་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་འབངས་འཁོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོས་

གཟིགས་ཏེ། འདི་དག་བདག་བཞིན་ཧ་མ་ཕུན་ཚོགས་ཤིང་། །རྒྱལ་སྲིད་མངའ་ཐང་བསོད་ནམས་འབར་བ་ཡི། །མི་དབང་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་རབ་བསྐྱེན་ཏེ། །ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཚོ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུང་སྐྱེན་པོས་

བརྩོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་གྱུར། དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཡབ་ཡུམ་སོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཆོ་ཅིང་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་

ཆོག་པ། ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ། བདེ་

འགྲོར་སྐྱེ་བ་སོགས་སྨོན་ལམ་བཏབ། རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ནི། བདག་ནི་དལ་འབྱོར་མི་དབང་ལྡུས་ཐོབ་ཅིང་། །སྐྱོན་མེད་དབང་པོས་དགེ་མཆོག་གསུམ་མཐོང་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་གུས་པས་དགེ་མཆོག་སྨྲི་བོར་བླང་། །དེ་རིང་

ཉིན་ནས་སྐྱབས་གནས་མཛད་དུ་གསོལ། ꣸ །ན་མ་ཡང་ཁྱིམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་བཅིངས་པར། །དགེ་འདུན་དབུས་སུ་ཚོས་འབྱོར་ཐོབ་པ་དང་། །ང་རྒྱལ་མེད་པར་དགེ་མཆོག་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་སྙིང་རྗེས་བལྟ་བར་ཤོག །ཅེས་སྨོན་ལམ་

མཛད། རྒྱལ་སྲས་འཕྲུལ་ནས་རྫ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ལས་མ་སོང་བའི་སྐུ་ཆུང་ངུ་དེས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལས་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་འདི་ལྟ་བུ་གསུངས་པའི་རྣམ་ཐར་འདི་ཙོམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དད་པའི་གནས་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐུ་ནར་སོན་ཏེ་བཀའ་

@20B གདམས་ཀ་ བློགས་བམ་ལས། དེ་ནས་རྒྱལ་བུས་ལོ་གསུམ་ལོན་པ་ན། །ཇོས་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་ལ་མཁས་པར་གྱུར། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུས་ལོ་བྱུག་ལོན་པ་ན། །ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་

ཕྱེད་པར་བྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པར་བྱུར། ཕྱི་ནང་གི་བྱེ་བྲག

འབྱེད་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཀཱའ་བ་ཞིག་ཡིན་ཚོད་གདའ་སྟེ། ཇོ་བོས་རྒྱ་གར་ན་ཕྱི་ནང་གི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་ཤེས་པ་ང་དང་། ནུ་རོ་པ། ཤྲཱདྡྷི་པ་གསུམ་ལས་མེད། ནུ་རོ་པ་འདས། ང་བོད་དུ་འོང་། དཀོན་རྒྱ་གར་ན་ཡང་དན་ཏེ་མཆི་ཞེས་གསུངས་པས། ཇོ་བོས་

དགྱང་ལོ་བྱུག་ལོན་པ་ན་ཕྱི་ནང་གི་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་ནི་དུས་ནས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་སྣང་། དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་དགྱང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལོན་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་བཙུན་མོར་འོས་པ་མང་པོས་གླུ་གར་སོགས་རྒྱལ་བུ་ཆགས་པའི་སྤྱོར་བ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་

ཀྱང་ཐུགས་ཡིད་འབྱང་སྐྱོ་ཤས་ཀྱི་བསྐྱལ་མར་བྱུར། ལྷག་པར་སྤྲོལ་མའི་སྐུལ་པ་བུ་མོ་སྟོར་སངས་མ་ཞེག་གིས། ལྷ་ཅིག་མ་ཆགས་མ་ཆགས་སྐལ་བ་ཅན། །འདམ་བུའི་ཚལ་དུ་གྲྭང་པོ་བྱིང་བ་ལྟར། །འདོད་པའི་འདམ་འདིར་དཔའ་བོ་ཁྱོད་བྱིང་ན། །ཚུལ་

ཁྱིམས་གོས་ཅན་བསྟན་པར་མི་འབྱུར་རམ། །ཞེས་བསྐུལ་བ། མ་ཆགས་དང་པོ་ཆེ་འདི་དང་། གཉིས་པ་འཁོར་བ་ལ་བྱ། དེ་ཡང་གྲྭང་པོ་བྱིང་བ་དཔེར་གསུངས་པ་ནི་ལུས་ཆེ་བས་སྡོག་

ཚགས་གཞན་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལས་ཐོན་དཀའ། དེའི་དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་

བོ་ཁྲོད་བྱིང་ན་ཞེས་པའང་། མི་ཕལ་པ་ཞིག་སྤྱོད་པ་ངན་པར་ཤེར་ཡང་རང་ཙམ་ལས་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཆེར་གནོད་མི་ནུས། ཐུ་སྤྱལ་ཆེན་པོ་དག་གི་མཛད་སྤྱོད་ཉེས་ན་ཡུལ་ཆོ་ཅེའི་བསྟན་པ་ཉམས་སྐད་པར་བྱེད། ཅ་ཅའི་མཛད་སྤྱོད་ཚུལ་བཞིན་གྱུར་ན་ཡུལ་

@21A ཞེས། ཞེའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས། དེས་ན་ཁྱེད་ཅག་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་དང་། དགེ་ལྡན་ལྷ་གྲུབ་གཙང་མར་སྐྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞེས་འཕྲོས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བ་སྐུལ་བ་ལ་

རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་ལན་མཛད། དེ་ནས་མ་འགྱངས་པར་རྒྱལ་བུ་རྣ་བ་བརྒྱད་དང་སུམ་ཅུ་བཅས་དམག་གི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པས་དེ་བླག་ཏུ་སྤྱན་བ་ལྟར་མཛད་ནས་དོན་དུ་བློ་ཡས་

རེ་བླག་གཅིག་ན་བླམ་ཟེ་ཇོ་ཏྲ་རི་བཞུགས་པ་དང་མཇལ། དེས་སྐྱབས་སེམས་གནང་ནས་ནུ་ལེན་དྲང་ཐོག་མེད་ནས་འབྲེལ་བའི་བློ་མ་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་ཡོད་དེར་སོང་གསུངས། དེ་ནས་བློ་མ་

བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་དང་མཇལ། རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་པས་མཉེས་

པར་མཛད། ཐུ་མས་མཉམ་གཞག་མཛད་ནས་སྐོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གནང་། དེས་ཐུ་མ་རིན་པའི་ཁུ་བྱུག་གི་དྲུང་དུ་བཏང་། དེས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དང་གདམས་པ་གནང་ནས་སྟོན་ཀྱི་ཐུ་མ་ཡ་ཝ་རྀ་ཏྲ་ཀྱི་པ་

མཇལ་དུ་བཏང་། དེ་དང་མཇལ་བ་ན། ཐུ་མས་དེ་རིང་ཆུལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སོང་། ཁྱིམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ལྟོས་ལ་ཞོག་གསུངས། དེ་ལྟར་ཕེབས་ཕན་ཡབ་ཡུམ་དགྱེས་ནས། རྒྱ་བའི་སྐྱིང་པོ་ཁྱོད་

ནི་གང་དུ་ཕྱིན། དུབ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། ཞེས་པ་མ་སྐྱོའམ།

སྐྱེབས་པ་ལེགས། ཁེས་ཁྱུས་པ་དང་ལན་དུ། ཐུབ་པའི་སྐུབས་གནས་ཐུ་མ་འཚོལ་དུ་ཕྱིན། །རི་བྲག་དག་ཏུ་དབེན་གནས་འཚོལ་དུ་ཕྱིན། །གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་

མཐོང་། །སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད།།

@21B ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཞེས་པ་མ་ཕེབས་པས། །གོ་སྐབས་ཕྱེ་ཞིག་བདག་ནི་ཆོས་ལ་འགྲོ་ཁེས་གསུངས་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་བྱིས། འཁོར་བས་སྐྱོན་ཆུལ་སྲིད་བཟུང་ལ་དགོན་མཆོག་ལ་

མཆོད་པ། དབུལ་ཕོངས་ལ་སྦྱིན་པ། གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ལ།

དགེ་འདུན་སྤྱན་འདྲེན་པ་སོགས་བྱས་ན་ཀུན་ཏུ་བདེ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ཞུས་པ་ན། ངེད་ཀྱིས་འཚོང་བ་འདི་ལ་ཆེར་བལྟས་པས། རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཆགས་པའི་སྣང་བ་ནི་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མི་གདྲོ། །གསེར་གྱི་ཕོ་བྲང་དང་བཙོན་ར་ལ་ཁྱད་མེད། འཚུན་མོ་དང་བདུད་ཀྱི་

བུ་མི་ལ་ཁྱད་མེད། ཁ་ཟས་མངར་གསུམ་དང་། ཁྱི་ཤ་རྣག་ཁྲག་ལ་ཁྱད་མེད། དར་ཟབ་གོས་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་དང་། མི་གཙང་ཁྲོད་དུ་ལྟ་བ་སྐྱེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་གདའ་བས་དེ་ནགས་སུ་བསམ་གཏན་སྐོམ་དུ་འགྲོ། ཉི་མ་

དེ་རིང་ང་ལ་ཤ་དང་འོ་མ་སྤྱང་རྩི་བུ་རམ་ཆུང་ཞིག་ཐུགས་ལ་ཐོགས། རྩེ་བཙུན་ཞ་ལྷ་རྒྱུ་ཀྱི་པའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་གསུངས་ནས་གླུར་བླངས་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་གང་འདོད་བྱེད་དུ་གནང་། དེ་ནས་རྒྱ་པ་སྟོང་དང་བཅས་ནགས་སུ་ཕེབས། ཞ་ལྷ་

རྒྱ་ཀྱི་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། དེས་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་དབང་བསྐུར་ཡང་མཛད། རེ་ནག་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དཔལ་ལྡན་རྟ་ཏུ་ལའི་དྲུང་དུ་སོང་། དེ་ཡང་སྟོན་ཀྱི་ཟླ་མ་ཡིན་

གསུངས། དེ་ནས་བླ་མ་རྣ་ཏུ་འདི་བྱང་དུ་བྱོན་པ་ན། ཐུ་

མས་རྒྱུད་གསུང་གིན་ཡོད་པས་ཚུར་གཟིགས། ཆོས་འདོད་ནས་འོངས་པ་མཁྱེན་ཡང་བསྟིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བྱའི་སྟེང་དུ་ཐོག་ཅིག་ཕབ་པ་ན། ཐོག་དེ་སྐུ་སྟེགས་ནག་པོའི་མཆོད་རྟེན་རི་ལ་སོང་། འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་མ་ལ་སྐུ་

@22A ཞུས། ཡིན་ཞུས་པས། འདི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱ་ལྟ་བཅུ་རྩ་གཉིས་སྐུ་མཁས་པ་པཾ་ཆེན་གྱི་ལུས་ཤ་སྟག་ཏུ་ལེགས་པར་བརྒྱད་པ། དེང་སང་སྤྱི་ག་ལར་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བ་དཔལ་གྱི་སྒས་སྐྱབ་ཀྱང་། རྒྱལ་སྲིད་ལ་

མ་ཆགས་པར། དཀའ་བ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་འདུག་གསུངས་པས་ཀུན་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་བཞེངས་ཏེ་བསྐུ་བ་བྱས། མཇལ་མ་ཐག །བླ་མ་དམ་པ་གསན་དུ་གསོལ། ཁྱིམ་ནས་བྱུང་སྟེ་ཐར་པ་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱང་། །འདི་ལྟར་བྱགས་པའི་རིགས་

བརྒྱད་ཐོབ་པ་ཡིས། །ཆུཤ་གཱ་ལ་རྒྱ་ཁོ་བོ་འཆིང་ཉེན་གདལ། །ཇོ་ཀྱ་རི་དང་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་དང་། །རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་ཤ་ཕྱ་རྒྱུ་ཏྲི་པ། །དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་བླ་མ་བསྟེན་གྱང་ཀྱང་། །ད་

དྲང་རྒྱལ་སྲིད་གནས་ལས་ཐོལ་མ་གྱུར། །དེ་ནི་བྷ་མ་ཉིད་ཀྱི་

དྲང་དུ་བཏང་། །བདག་ལ་ཕེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དབང་བསྐུར་གྱིས། །ངེས་པར་འཆིང་བ་འདི་ལས་བསྒྲལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པས་ཉིན་ཞག་བཅུ་གསུམ་བར་དུ་དགྱེས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བུ་གཅིག་པུ་ལ་ཡི་དམ་དགྱེས་པ་རྣོ་རྩེའི་དབང་བསྐུར་གདམས་

ངག་ཚང་བར་གནང་། གསང་མཚན་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྡོ་རྗེར་བཏགས། དེ་ནས་བླ་མ་རྣ་ཏུ་ལས། འཇིགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཙམ་མོ་གཅིར་བུ་བརྒྱད་ལ་རྒྱལ་བུ་འདིའི་ཕྱི་འབྱང་བྱས་ལ་སྣྲུག་གི་ལར་སོང་། ཡབ་རྒྱལ་པོའི་བསམ་པ་བསྒྲུར། རྒྱལ་བུ་

འདི་རྒྱལ་སྲིད་ཕྱོལ་ལ་བླ་མ་ཨ་ཡ་ཁ་ཆ་ཉིའི་དྲུང་དུ་སྩར་སྐྱོལ་གསུངས། རྒྱལ་བུས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཅི་རྟ་ཀའི་ཆས་མཛད་ནས་ཕེབས་པས་ཐོ་བྱང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྩིབས་པའི་ཚེ། ཀུན་གྱིས་བལྟས་པས་ངོ་ཡང་ཤེས། འཇིགས་པ་ཡང་སྐྱེས། རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་

@22B སྐྱོ་སྤྲོད་བསྐྱངས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་ཐོ་མོ་རྣམས་མཆོད་ཞིང་བརྒྱགས། ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་སྤྲོང་བར་ཁོ་ཐག་བཅད། ཐམས་ཅད་འཕྲིང་ཞིང་རང་སར་མཆིམ་འབྱིན། ལྷག་པར་དུ་ཡབ་ཀྱི་

ཞལ་ནས། ཨེ་མ་བྱ་ཁྱོད་ལེགས་པར་བཙས་པའི་ཚེ། །ཡ་

མཚན་ལྟས་མཐོང་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་སྣམ་ནས། །དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་དབང་སོས་པར་གྱུར། །དེ་ནི་ནགས་ཁྲོད་བསྟེན་ཟླ་ཇེ་ལྟར་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བུས་དེའི་ལན་དུ། ཅི་གསུང་བདག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བྱར་ན།།

ཚེ་འདིར་ཡུད་ཙམ་ཡབ་དང་འབྲེགས་མོད་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་གཏན་དུ་ཕ་བུར་མི་ཞེས་ཤིང་། །ཕན་གནོད་མེད་ན་ཤིན་ཏུ་མཚང་བ་ཡིན། །བདག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་རབ་སྤངས་ནས། །ངེས་པར་རྣམ་གྲོལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་བསྒྲུབས་ན། །སྐྱེ་བ་གཏན་དུ་དགའ་

བདེར་འབྲེགས་སུ་འོང་། །དེ་ཕྱིར་བདག་ལ་གོ་སྐབས་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས། ཅི་ཕན་བུ་འདི་ཤིན་ཏུ་འཕྲིང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་དགྲ་ཀུན་ལ་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་གཅོ། །སྐྱེས་མཆོག་གང་དུ་བདེ་བར་ཆོས་ལ་ཐོང་། །ཕྱིས་

ནས་གཏན་དུ་འབྲེགས་པའི་སྨོན་ལམ་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་ནས་གནང་བའྱིན། དེ་ནས་རྒྱལ་བུས་ནང་པར་ཐོ་རངས་རྟལ་འབྱོར་ཚོམོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ནགས་ཁྲོད་དུ་ཏླ་མ་ཡ་ཐ་སྟུ།

ཀྱིའི་སར་བྱོན་དབུ་མའི་ཚོས་རྣམས་བསྟབ། ལས་

འབྲས་ཕྲ་ཞིབ་ཀྱང་བསྟན། དགུང་ལོ་ཉིར་གཅིག་ནས་ཉིར་ 14c6) ་དགུའི་བར་ཁ་ཕྲ་རྒྱུ་ཀྱིའི་སྤྱོད་པ་བསྒྲུབས། མདོར་ན་ཐུབ་མའི་དྲུང་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་མཛད་དེ། བེ་བུམ་སྤྲོན་པོ་ལས། ལོ་བདུན་རྗེས་སུ་འབྱང་

@23A ྋ) ། །བའི་ཁ་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ན་མི་ཁྱིམ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་། ཁྲུས་ཀྱི་རྫིང་བུ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ། སྐྱེད་མོས་ཚལ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། ཐུ་ལའི་ལྷོན་ཤིང་སྟོང་ཕྲག་ང་བྱག །

འབངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྲག་སོ་ལྔ་དང་། རྟ་བར་མ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ། བར་གྱི་ཟམ་པ་སྐུམ་བརྒྱ་རེ་གསུམ། གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་སྟོང་ཕྲག་ཉིར་ལྔ། དབུས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་རྒྱ་ཕྲུག་བཅུ་གསུམ་པ། ལོངས་སྤྱོད་སྤྱི་རྒྱ་ནག་སྟོང་ཁྲན་

རྒྱལ་པོ་དང་མཉམ་པ་ཡོད་འདུག །རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་འབྲག་རྒྱ་མེད་པ་དེ་འཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ནས་ཆོས་ལ་གཤེགས་ཤིང་། བདག་

ཅག་གི་སྟོན་པས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ཆུལ་སྲིད་ཕྱག་མཛོལ་

ན་ཡོད་པ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་འདུག་ན། དེ་དག་གི་རྣམ་ཐར་ལ་མིག་ཡར་བལྟས་ཀྱིས་སྐྲོག་དགོས། དཔལ་རང་ཅག་རྣམས་ཁྲོད་ཚངས་སྤྱོད་ཐོངས་དང་རྩོང་དཔོན་ཞིག་ཏུ་བསྐོ་ཟིར་ན་ཐེ་ཚོམ་མེད་

པར་ནུས་ཚོད་དུ་འདུག །ཆུལ་སྲིད་ལྟར་བཞག །ཤག་སྣ་ཁྲང་ཙམ་གྱི་ཀ་ཆ་ཡང་བློས་ཐོང་དཀའ། དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཆུལ་སྲིད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ནས་ལོ་བདུན་རིང་བླ་མ་ཟླ་ཐུབ་ཏུ་པ་གཅོ་བོར་བསྟེན་ཅིང་།

གཞན་ཡང་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་བླ་མ་དུ་མའི་སྐུན་སྔར་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སྐྱངས་པས་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་གསང་སྔགས་ལ་ང་ཉིད་མཁས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་བྱུང་བ་ན། ཟླ་ཀི་མ་རྣམས་ཀྱིས་

@23B སྔགས་ཀྱི་བླིགས་བམ་སྔར་མཐོང་མ་མྱོང་བ་མང་པོ་མནལ་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་ཐུགས་ཆུལ་བཅག་གོ །དེ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་སྔགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དེ་ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་

མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཞེག་བྱ་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་ན། བྷ་

མ་རྟ་ཏུ་ལ་གྱེད་རྩ་འཕྲལ་གྱིས་རྩེག་པ་ལ་ཡང་མ་ཐོགས་པར་ཐལ་བྱང་དུ་བྱོན་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བཞག་ནས་གར་ཆ། རབ་ཏུ་བྱང་ཞིག་དང་བསྟན་པ་དང་འབྲེ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པར་འདུག་གསུང་། དཔལ་ཅི་རུ་ཀ་མདུན་

གྱི་ནམ་མཁར་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་ཀྱང་བསྐུལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས་ཀྱང་མནལ་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་བྱང་བར་བསྐུལ་ཏེ། ཕལ་ཆེན་སྤྲེ་པའི་མཁན་པོ་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུང་

བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད། དེ་ལྟར་དགྱེ་འོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་བྱང་། བླ་མ་བརྒྱད་དང་ལྷ་བཅུ་རྩ་བདུན་བསྟེན་ནས་རིག་གནས་མཐའ་དག་དང་། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གསུང་རབ་གདམས་པ་

དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲངས། ཁྱད་པར་བླ་མ་རྟྭས་ཀྱི་ཏའི་སྒྲུབ་སྡར་འདུལ་བ་ལྷང་སྟེ་བཞིའི་གནད་ཀུན་བསྡུས་ཤིང་། མངོན་པ་སྟེ་བདུན་ཀུན་བསྡུས་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཁད་

པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བམ་པོ་བརྒྱད་བརྒྱ་

ཙམ་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གསན་ནས་མཐའ་ཆོད་པར་སྨྲངས། སྲེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་བྱིན་ལེན་རྩང་ཆུ་སོགས་ཕྱག་ལེན་ཐུ་མོ་མཐའ་དག་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་ནས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྲེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་

@24A ཞེས། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཆོས་འཕགས་ཡུལ་ན་དེ་དུས་བཞུགས་པ་མཐའ་དག་གསན་ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་སྐྱེ་དྲུ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ལམ་གང་ཞིག་སྐྱེ་སྣམ་པ་ནར་མར་ཡོད་

པ་ན་རི་ནག་པོའི་ཁོང་གསེང་ན་བཞུགས་པའི་བླ་མ་རྣ་ཏུ་ལ་གྱུར་མངོན་པར་ཤེས་པས་མཁྱེན་ཏེ། དེར་བྱོན་ནས་ཇི་བོ་ལ་གསུངས་པ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་མང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཐུན་

མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རི་རྒྱུད་ཙམ་ཡོད་པས་གར་ཡང་མི་ཕྱེན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བློ་སྦྱོངས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྙིང་རྗེའི་ལྷ་ཡིན་པས་

ཡི་དམ་དུ་ཟྭངས། འཁོར་བ་

མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་དམ་འཚོས་ཤིག་གསུངས། ཡང་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཁོར་ས་ན་ཕར་སྐོར་བ་མཛད་པའི་ཚེ་ལྷར་བཟོ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དྲི་བ་དང་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་། རྡོ་རྗེ་

གདན་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མིའི་ལུས་ལས་འདས་པའི་བུ་མོ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དྲི་བའི་ཚུལ་དུ། སྡུར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཆོས་གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཅིག

ཤོས་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་ཐབས་བཟང་བ་ཅིག་གསུང་གི་འདུག་པ་ལ། སྐོར་བ་འཕྲོ་བཅད་ནས་གསན་པས་སྟོང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱོ་བ་བཞིན་

@24B ཐུགས་སུ་ཆུད། སྐོབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཞིངས་པའི་རྡོ་རྟ་ན་བཞུགས་ཅེ་ན། བྱད་མེད་ཆོག་གཞོན་གཉིས་འདུག་པས། གཞོན་པ་དེ་ལ་ཆོག་པ་དེས་སྡུར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་

འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་སྐྱོངས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རྟོ་རྩེ་གདན་ཀྱི་ག�past་ལར་སྐོར་བ་མཛད་པའི་ཚེ། བྱ་འདབ་འོག་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཅིག་བཞུགས་པའི་ཞལ་ནས། ཅི་ཐུབ་དརྒྱ་སྐྱུར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་

རྒྱ་བར་འདོད་པས། བྱམས་སྐྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་ཤེག་གསུངས། ཡང་རྟོ་རྣ་ཁང་བུ་ལ་སྐོར་བ་མཛད་པའི་ཚེ། བ་སོའི་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གཅིག་འདུག་པ་དེའི་ཞལ་ནས། ཇོ་ཀི། སྐྱུར་དུ་མདོན་པར་

རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་གསུངས། དེ་ནས་ཇོ་བོ་རྗེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱས་ཏེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་མངའ་བ་ཞིག་སུ་ཡོད་སྨམ་རྩད་བཙད་པ་ན། དུས་དེའི་ཚེ་བླ་མ་གསེར་གྲིང་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་པོར་བཀག་པས་བླ་མ་གསེར་གྲིང་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་དུང་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདམས་ངག་རྫོགས་

པར་གསན་པའི་ཕྱིར་གསེར་གླིང་དུ་འབྱོན་པར་བཞེད་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་ནས་གསེར་གླིང་དུ་ཆོར་ལ་འབྱོ་བའི་ཆོར་པ་ལམ་རྒྱུས་ཅན་དང་བཅས་རྒྱ་མཆོ་ལ་གྱུ་གཟིངས་བཅས་ནས་རྒྱ་བ་བཙུ་གསུམ་གྱི་རིང་མཆོའི་སྟེང་ལ་བྱོན་ཏེ་དེའི་

@25A ཞེས། །ཚོ་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བར་མ་བཟོད་ནས་ཇོ་བོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བར་ཆད་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ལྷུང་བཏང་སྟེ་གྱུ་གཟིངས་ལམ་འོག་པར་བསྒྲུར་

བ་དང་། ཆུ་སྲིན་ཉ་མིད་ཆེན་པོ་རི་ལྟ་བུས་གྱུ་གཟིངས་ཀྱི་མདུན་བཀག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལས་ཐོག་བབས་པ་སོགས་གནོད་པ་ཚབས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ན། པཉྩ་ཀ་སའི་སྐྱིང་པོས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་ཐུགས་དམ་བསྐུལ་བའི་གསོལ་

འདེབས་ཤུགས་དྲག་བྱུང་ཞིང་ཐལ་རྡོ་གཤེག་དམར་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐོ་ནས་བདུད་སྡེ་དཔུང་དང་བཅས་པ་བཏུལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་གསེར་གླིང་དུ་ཕེབས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྷ་བུ་

མཁས་གྲུབ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར།

འཁྲུངས་རྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་ཙམ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་འབྱོངས་པའི་གསུང་རང་ཆས་སུ་བྱོན་པ་དེས་ཀྱང་། དུད་དཀའ་སྣུད་འདི་ཙམ་གྱིས་ནན་ཏན་མཛད་པ་འདི་ལ་བརྟག་ནའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་མེད་པར་ངེས་པ་རྣེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་བླ་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་ཐེབས་པར་ཡང་རབ་བྱང་གི་རྟགས་ཆ་ལུགས་མ་ཉམས་པར་བྱོན་འདུག་པ་ལས། རང་རེ་ལྟར་དགོན་པའི་གླིང་

ཐོན་པ་དང་ཆས་བསྒྲུར་ནས་ཐེབས་པ་མ་རེད། ཕྱི་ནས་མིག་ལྟོས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་འབད་རབ་བྱང་གི་རྟགས་ཆ་ལུགས་མ་དོར་བར་བྱ་

དགོས། །དེང་སང་བྲ་གནས་སྐོར་སོགས་ཕྱོགས་

@25B ལ་འགྲོ་བ་དག་དགོན་པའི་ལྷགས་རེ་ཐོན་མ་ཐོན་ནས་སྐྱ་ཆས་སྤྲད། མདུང་རིང་ཁྱེར་ནས་རྒྱུས་མེད་ཀྱིས་མཐོང་ན་འདིས་གསོད་འཕྲོག་བྱེད་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་འཇིགས་ཞུམ་ཞུམ་པ་

བྱེད་དགོས་པ་སྣང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པས་ཀྱང་། དུར་སྨིག་ཆོས་གོས་ཟུང་དག་གིས། །རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ལུས་མཇོས་ཀྱི། །རབ་བྱུང་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་འཆང་བ། །བསྟན་པ་འཇིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལག་ལེན་ གསུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ནང་ནས་སྨིན་དགོས་ཟེར་

ནས་ཕྱི་རོལ་གང་བྱུང་བྱེད་མཁན་འདུག་ཀྱང་། བསྟན་པ་སྨྱིའི་མིག་ལྟོས་ལ་གནོད་པས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིའི་ཀུན་སྤྱོད་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་མཇད་དགོས། འཕགས་པ་རྣ་ཐུལ་གྱིས་སྤྱོད་ལམ་ཁོ་ནས་ཤ་སྟའིའི་བྱ་བའེན་པ་ལ་བཀོད་པ་རེད།

དཀའ་དཀྱུས་ནས་ཞུན། དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་གསེར་གྱིང་དུ་ཕེབས་ནས། གྱིང་དེའི་སྟེ་ཟིན་པ་ན་གསེར་གྱིང་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་མ་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་བཞུགས་པ་དང་མཇལ། དེར་ཞག་བཅུ་བཞིའི་རིང་དཔོན་སྒོ་ཚང་མ་ངལ་བསོ་ཞིང་།

བསམ་གཏན་པ་དེ་དག་ལ་བླ་མ་གསེར་གྱིང་བའི་རྣམ་ཐར་རྩ་དཀོད་ཅིང་བཞུགས། རང་རེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལམ་སང་སྐུ་མདུན་དུ་འགྲོ་འོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་མཇད་པར་རྣམ་ཐར་རྩ་དགོད་

མཛད་པ་ནི། བླ་མ་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་

པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་མཛད། བསམ་གཏན་པ་དེ་དག་འགའ་ཞས་བླ་མ་གསེར་གྲིང་པའི་དྲུང་དུ་སྐྱར་བར་ཕྱིན་ཏེ། དེང་སང་རྒྱུ་གར་ཞར་ནུབ་གཉིས་ན་འབྲག་རྩེ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དྲེ་པཁ་ཀྱར་ཤྲིངས་ཀྱང་བ་དེ་སྤོབ་མ་བརྒྱད་ཧི་ཤུ་རུ་

@26A ཞེས། །ལྟའི་ཚོགས་དང་ལྡན་ཅིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྩེ་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས། བླ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྐབས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་གཅོ་བོར་ཉན་པ་དང་། སྤྲུལ་འཁྲུགས་

སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བློ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་ཕེབས་འདུག་ཅེས་གསོལ། གསེར་གྲིང་པས་ཀྱང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་རང་རེའི་ཡུལ་འདིར་ཕེབས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱིས་བསུ་བ་ཞུ་དགོས་གསུངས། དེ་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔོན་སློབ་

རྣམས་བླ་མ་གསེར་གྲིང་པ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་ཉེ་བར་ཕེབས་པ་ན། བླ་མ་གསེར་གྲིང་པས་དགེ་སློང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ཁ་དོག་མཐུན་པར་གསོལ་བ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རིལ་པ་སྤྲི་

བླུགས་འཇོན་པ། འཁར་གསིལ་མཇོས་

པར་བསྣམས་པ་ཤིན་ཏུ་དང་བ་འདྲེན་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷ་བུ་ལྷ་བརྒྱ་དང་སྡུམ་ཙུ་རྩ་ལྔའི་སྣ་ཚྭ་མ་གསེར་གྱིང་པས་དྲངས་ནས་དགེ་ཚུལ་བྱུག་ཙུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྐྱེན་ཏེ། མདོར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྷ་བརྒྱ་དང་དགྲ་བཅུ་རྩ་བདུན་གྱིས་རྒྱང་རིང་

པོ་ནས་བསུ་བའི་ཕྱིར་ནར་ཀྱིས་བྱུང་བ་གཟིགས་སོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དང་བ་འདྲེན་ཞིང་ཐུགས་དགའ་བའི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་ཏེ། །

དེ་ནས་ཇོ་བོ་རྗེས་པཉྩ་ཀ་སའི་སྐྱིང་པོ་ལ་སོགས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་པཉྩ་ཀ་དང་། སྟེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཕྱག་ལྷམ་འབྱིང་མིག་མ་གསོལ་བ། ཁ་ཆེ་གྱང་ཀུམ་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཁ་བསྒྱུར་

@26B བའི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ཕལ་ཆེན་སྟེ་པས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་མཇོས་པར་གསོལ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་ལྷགས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་རབ་ཚད་བྱུག་རྩོལ་མེད་པ་

བསྟམས་པ། ཟངས་ཀྱི་རིལ་པ་སྦྱི་བླུགས་

མ་གා་རྡེའི་བྷེ་གང་ཤེད་བ་དང་། བསྟན་པའི་བདག་པོས་རབ་ཏུ་བསྟགས་པའི་འཁར་གསེལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་མཚན་ཐམས་ཅད་བ་ཡོད་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་པཆྱི་ཏའི་ཞྭ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་གསོལ་བ།

རྗ་ཡབ་དཀར་པོ་རེ་ཕྱག་ན་བསྟམས་པ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔས་ཇོ་བོའི་རྗེས་ལ་བར་དུ་མི་རེ་ཤེད་ཙམ་དུ་མ་འབྱར་བ། རྒྱང་ཆེས་མ་དྲགས་པ། བར་མ་ཆད་པར་འཛའ་ཚོན་སྣ་ལྔའི་གུར་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་གསེར་གྱིང་པ་གང་

ན་བཞུགས་པ་དེར་བྱོན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་པས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དགའ་ཞིང་མཁུན་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པ་ཕབ། གསེར་གྱིང་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བླ་མ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་ངོ་

མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དད་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་ཇོ་བོ་རྗེས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་ནང་ན་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་ཕྱི་ནས་གསལ་བ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དང་། དངུལ་དང་། སྐུ་ཏིག་དང་། བྱ་རྡུ་དང་།

བཅུ་རྩ་གསུམ་བཀང་སྟེ་བྱ་མ་གསེར་གྱིང་པ་ཆེན་

པོའི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་ངག་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ནས་འགྲིག་པ་ཡིན་འདུག །དེ་ནས་བླ་མའི་གཟིམ་ཁང་ཕོ་བྲང་དྲུལ་གདུགས་ཅན་གྱི་ནང་དུ་བྱོན། དེར་བླ་མ་གསེར་གྱིང་

@27A ཞེས། །པས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆ་བས་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཐུན་བཅོ་ལྔ་ཙམ་གྱིས་ལེགས་པར་བཀླལ་ནས་བཤའ་བ་མཛད། དཔོན་སློབ་ཤིན་ཀྱ་ཐུགས་

དག་པར་གྱུར་ནས་དབུ་སྐས་སྟེལ་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་མན་ངག་ཁོལ་དུ་ཕྱུང་བ་ཙམ་མིན་པའི་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་ལ་བརྩུད་པའི་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐས་དོན་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ནས་ཞི་བ་ལྷ་ལ་

བརྩུད་པའི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གསན་བསམ་སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ། བླ་མའི་ཞལ་དྲུང་དུ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཐུགས་ལ་

འཐུངས། བླ་མས་ཀྱང་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། ལྷ་ཅིག་འདི་རྣ་མ་བཞིགས་བྱང་དུ་བྱོན། །བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བོད་དུ་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱ་སྐྱོང་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟ་

བུའི་ཡོན་ཏན་བརྗེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང་། བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་ཇོ་བོ་དབུས་སུ་

ཕེབས། ༄ ཇོ་ཇེ་གདན་དུ་བཞུགས་ནས། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྨྲ་བ་

ངན་པ་ལན་གསུམ་དུ་ཚོས་ཀྱིས་ཕམ་པར་མཛད་ནས་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཙུད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་སྡོལ་བཟུང་། རྒྱལ་པོ་མ་དྲྭ་བ་ལས་བྱི་ཀ་མ་ལ་ཧྲི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་

དྲངས། ཇོ་བོ་རང་ཉིད་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུགས་གཅོ་བོར་མཛད་ཀྱང་

@27B སྡེ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མི་མངའ་བའི་དབང་གིས་རྒྱ་གར་ཤར་རྒྱབ་ཡུལ་དབུས་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་རྔོན་

བྱ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རྒྱལ་བར་ཉིད་སྩར་བྱོན་པ་ལྟར་

སྲོ་སྙོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྲོ་བཞིས་བསྡུས་པའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞུགས་སོ། །གཉིས་པ་བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། དེ་སྐབས་བོད་དུ་བསྟན་པ་སྔར་དར་རྒྱས། ཕྱི་དར་རིམ་བཞིན་འཕེལ་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་འདུལ་བ་ལ་

མོས་བློས་སྡེགས་ཁྲད་དུ་གསོད། འགའ་ཞིག་སྔགས་ལ་མོས་བློས་འདུལ་བ་ཁྲད་དུ་གསོད། མདོ་སྡེགས་ཚ་བྱང་ལྟར་ཡ་འགལ་དུ་སོང་། རྒྱ་གར་ནས་པཎྜི་ཏར་བགེགས་པ་གསེར་ཆོས་བ་མང་པོ་བོད་དུ་ལྷགས་ནས་ཆགས་ཡམ་དང་། ངན་སྡེགས་མང་པོས་

བོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བསླུས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་དར་དཀའ་བ་བྱུང་ནས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བླ་མ་ཡི་ཤེས་འོད་ཐུགས་མ་བདེ་བར་བོད་དུ་བསྟན་པ་རྣམ་དག་ཞིག་དར་ཕྱིར། བོད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་པཎྜི་ཏ་སྣུན་འདེན་པར་བོད་ཕྱག

རིག་པ་རྣོ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་བས་གཞན་རྣམས་ཚད་པས་ཤེ།ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་དང་། ལོ་ཆུང་ལེགས་ཤེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་མ་ཁས་པར་མཁྱེན། ཇོ་བོ་སྣུན་འདེན་ནི་ཞུ་མ་རྒྱས།

སྒར་བོད་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མཛད་སྤྱོད་དང་བཞེད་པ་མདོ་སྡེགས་ལ་ནང་འགལ་མེད་ཚུལ་རྒྱལ་པོའི་སྐུན་དུ་གསོལ། བོད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་པཊྚི་ཀ་ཞལ་ཕྱེ་ལང་རྒྱལ་རིགས་ལས་ཐར་པར་གཤེགས་པ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་བཞུགས།

@28A ཞེས། ।དེ་སྐྱེན་འདྲངས་ན་བོད་ལ་ངེས་པར་ཕན་ཐོགས་ཞེས་པཊྚི་ཀ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གྲྭང་ཞུས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཐ་ཚིག་ཡང་ཆོད། ཁྱད་པར་ཇོ་བོའི་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་ནས་

རྒྱ་བཙོན་སེང་འཁོར་བརྒྱད་དང་བཅས་གསེར་མང་དུ་བསྐྱར་ནས་ཇོ་བོ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལ་བཀང་བས་སྤྱན་མ་འདྲངས། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་རང་པཊྚི་ཀ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཆ་རྐྱེན་གསེར་འཆོལ་དུ་བྱོན་པས། གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་

པའི་ཆོས་རྒྱལ་དུ་ཤེས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་ན་སྲོག་མི་གཏོང་བར་བྱས་ཏེ་སྐུ་ལུས་དར་གྱིས་གཅུན་ནས་བསྲམས། བཙོན་དུ་བཟུང་བ་ན། ལྷ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་ཁུ་བོ་བཙོན་ནས་འདོན་

ཐབས་སུ་ཕེབས་པ་དང་གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོས་ཁྱིད་རང་

པཆྱི་ཀ་གདན་འདྲེན་པའི་འཕྲོ་བཞོལ་ལ་ཁྱིད་རང་ངའི་འོག་ཏུ་ཞུགས། ཡང་ན་གསེར་རྒྱལ་པོ་དང་མཉམ་པ་ཁྱེར་ལ་ཞོག །རྒྱལ་པོ་བཀའ་གི་ཟེར་བ་ལ། གསེར་གཏོད་པ་འདམ་ནས་གསེར་སྐང་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཁྱེར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བསྟེས་པས་ཀྱང་ཁོ་མ་

ཉན། ལུས་དང་མཉམ་པ་ཙམ་ཁྱེར་ནས་བསྟེས་པས་ཀྱང་མགོ་བོ་ཚང་བ་དགོས་ཟེར་ནས་ཁོ་མ་ཉན། དེ་ནས་ཐབས་གཞན་མ་བྱང་བར་རྒྱལ་པོ་གང་དུ་བཞུག་པའི་བཙོན་གྱི་སྒོ་དྲུང་དུ་བྱོན། ཁྱེ་བོ་ལ་བོས་ཏེ། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ། སྡོན་གྱི་ལས་ཐོག

ཏུ་བབ་པ་ཡིན་པས། ངས་ཁོ་ལ་དམག་བརྒྱབ་ནས་བཟློག་ན་ནི་སྐྱེ་བོ་ཚོན་པོ་ཆེ་ཕྱང་ལ་བཏང་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་སྣང་། པཆྱི་ཀ་གདན་མི་འདྲེན་པར་ཁྱིད་རང་ངེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཞུགས་ཞེར་བ་ལ་ནི། ཆོས་བློས་བཏང་ནས་སྲིག་རྒྱལ་གྱི་འོག་ཏུ་

@28B ཞུགས་པ་ལས། ཁྱེད་ཆོས་ལྡན་དུ་གཤེགས་པ་དྲག་སྨན་དུ་བསམ། དེ་ནས་གསེར་ཁྱེད་རང་ཙམ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེར་བ་ལ་གསེར་བཙལ་བས། ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལུས་དང་མཉམ་པའི་ཆོད་

ཙམ་ཞིག་རྟེད། དེ་ལ་ཡང་ཁོ་མ་ཉན་པས་དེ་དས་དབུ་ཙམ་ཞིག

རྟེད་པ་དང་བླུར་འོང་གིས། དེ་བར་དུ་སྟོན་ཀྱི་ལས་ལ་སེམས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྐྱིང་པོ་ཆེ་བྱང་འོག་ཏུ་བཙུག་པའི་བསོད་ནམས་མཛད་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་ཞུས་པ་དང་། ཁུ་བོ་ཡི་ཤེས་འོད་ཀྱིས་བཞད་

ཅིག་མཛད་ནས། ཁྱོད་ལའང་གཅེས་ཕྱག་སྟུམ་ཟན་མའི་བག་ཅིག་ཡོད། དཀའ་སྡུད་དང་སྐྱིང་རུས་མི་ཤུས་སྐམ་པ་ཡིན་ཏེ། ང་ཤི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕ་མེས་ཀྱི་སྤྲོལ་སྐྱོང་བར་སྣང་། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་གོ་བ་ཆེ། ང་ལ་དེས་ཆོག །ངའི་བསམ་པ་ལ་

བོད་འདིར་ཆོས་ཁྲིམས་སྐྱོན་མེད་ཅིག་མ་ཚུགས་པར་ང་ཤེ་ན་མི་རྟང་བ་འདུག་སྐམ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཡོངས་ཏྲས། འདིར་དལ་ན་ཤི་ཡང་ཆོ་ལོ་བཅུ་ལས་མེད། དེ་ཙམ་ཀྱི་ཕྱིར་གསེར་མང་པོ་བཏང་ཡང་དཀོན་མཆོག་ཐུགས་ཁྲེལ། སྤར་ཆོ་

འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་གཅིག་ཀྱང་ཤེ་བ་མེད། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཤེ་ན་ལེགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་གསེར་ས་བ་ར་ཏེ་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤྲེར། གསེར་ང་རང་ཙམ་རྟེད་

པ་ཤིན་ཏུ་རྣམས་ཆེ་ན། དཀའ་བོ་ཙམ་པ་གཅིག་རྟེད། གསེར་ཐམས་

ཅད་རྒྱས་བུ་ཕྲེར་ལ་དུང་ཇོ་བོ་པཆྭ་ཏེ་གདན་ཅི་འདྲོངས་ཀྱིས། པཆྭ་ཏེའི་སྐན་དུ་ཡང་། ང་ནི། ངས་ཕྲེད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལུས་སྲོག་གར་ལོག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱིན་

ཡོད་པས་ཆོ་ཅབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པ་

@29A ཞེས། །དང་། ངའི་བསམ་པའི་གཙོ་བོ་ཕྲེད་བོད་དུ་བྱོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་མཛད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འདིའི་འོག་རོལ་ཏུ་ཕྲེད་དང་

འས་པར་མཐའ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་

ཞེས་ངའི་འཕྲིན་འདི་སྐྱེལ་མཛོད་ཅིག །དེ་ལྟར་ལགས་པས་ང་བློས་ཐོངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སོམས་ཤིག་གསུངས། དེ་ལྟར་ཁུ་བོ་དེ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར། གསུང་གི་གདངས་

ཚག །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་ནའང་། དུདུང་བོད་

ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ཇོ་བོ་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་སེམས་པའི་སྐྱིང་སྟོབས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་འབྲལ་མི་ཕོད་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བྱོན། དེ་ནས་ལྷ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་

སྐྱིང་རུས་བསྒྱིད་དེ་ཁྲ་བོའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བོད་འདིར་ཡང་ཨུ་ཙུ་ཏྲ་ དམར་པོ་དང་། པཊྚ་ིཀར་བྱགས་པ་ཤམ་ཐབས་སྟོན་པོ་ཅན་དང་། ཞར་ཆོ་བཀྲེ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ལ་བསླབ་པའི་ རྒྱིང་ཨ ཆོས་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཇོ་བོ་སྦྱིན་

འདྲེན་པའི་བང་མི་སུ་འོས་དགེོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བཏབ་དང་མོ་རྒྱེས་ཅི་མཛད་ཀྱང་ནག་ཆོ་ལོ་རྒྱ་བ་ལ་བབས། དེ་དུས་ལོ་རྒྱ་བ་གྱང་ཐང་སེར་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ན་སྡུན་ལ་བློ་ཕབ་སྟེ་བཞུགས་སྡུས་ནས་རྒྱལ་པོས་མངའ་རིས་སུ་འབོད་པར་མཛད། རྒྱ་གར་དུ་

འགྲོ་ཐས་མ་བྱངས་ཀྱིས་དོགས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཙུན་རང་གི་བཞུགས་གདན་གྱི་གྱང་ལ་ལོ་རྒྱ་བ་བཞག་ནས་བསྐེན་བཀུར། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཆེ་བསྟོད་མཛད་ནས། ཕ་མེས་རྒྱལ་བློན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དབུ་

@29B བརྒྱེས། སྤོལ་བཏོད། དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པ་ལ། དུས་དིང་སང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་སྨད། བདུད་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཁ་རྒྱལ། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་

གཤེགས་ནས་ཤེས་པ་སྐྱོ་བར་བྱེད་བས། དེད་ཁྱེ་དབོན་གཉིས་

ཀྱིས་མི་དང་གསེར་མང་པོ་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་ཡང་། མི་ཤི་ནོར་གྱོན་ཆེ་བ་ལས་ཇོ་བོ་གདན་མ་འདྲེངས། དེ་ལ་ཡང་བློས་མ་བཟོད་པར་ལྷ་ཆེན་པོ་དེས་གསེར་འཆོལ་དུ་བྱོན་པས་རྒྱལ་པོ་ངན་པས་བཙོན་དུ་བཟུང་སྐུ་སྲོག་ཀྱང་བློས་བཏང་། དེ་

ལྷར་ངེད་བོད་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ན། ཁྱེད་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གནས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཅི་ཙམ་སོང་ཞེས་འཁྱུག་གིས་ཞུས་ཤིག །དེ་འདི་ན་གསེར་སྲང་བདུན་བརྒྱ་ཡོད་དེ། འདི་ཕར་ཁྱེར་ལ་བློ་མའི་

ཕྱག་ཏུ་ཕུལ། ངེད་བོད་ཟི་ཏ་ཡུ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་བུ་ན། གསེར་ལུག་ཤེག་ཙམ་པ་རེ་ལའང་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལ། དུ་འདིས་བོད་ཀྱི་མི་ནོར་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་འདུག་ལགས་ཀྱི། དུ་རེས་འདི་ལ་མགོན་

པོ་བོད་དུ་མ་བྱོན་ན་ཁྱེད་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡང་དུ་ཕན་བས། དེད་ཀྱང་བྱ་ཅི་བདེར་སྤྱད་པར་བཀྱེའོ། །ཞེས་ཁྱེད་འདུལ་བ་འཛིན་པས་ལོ་རྒྱུས་འདི་རྣམས་རྗེ་བོ་ལ་དངོས་སུ་

ཞུས་པའི་མཇུག་ཐ་མ་ལ་འབྱོན་པར་མ་

བཞེད་ནའང་སྣན་དུ་ཐེབས་པ་ཞིག་ངེས་པར་མཛོད་གསུངས་ནས། སྤྱན་ཆབ་ཀྱིས་པང་ཁེབས་དང་ལྡེག་ཅོ་བང་ཙམ་དུ་བཤུམས་པ་ན། ནག་ཆོ་ལོ་སྟ་བ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་རང་ཡང་སྤར་ས་

མཐའ་མང་པོ་བགྲོད་མ་མྱོང་བ་དང་བཅས་ཕེབས་

@30A ཞེས། །སྐྱམ་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་ཡིན་མིན་གྱི་ཆོག་རྟུར་ཙམ་ཡང་ཞུ་མ་ནུས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་དག་ལ་ཡང་། དུ་བའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་དུ་བྱོ་ཟེར་བ་ལྟར། ལྷ་བཙུན་པའི་གསུང་དེ་རྣམས་

ཤིན་ཏུ་བདེན་པ་དང་།

ཡེ་ཤེས་འོད་དེ་མ་མཐལ་ཡང་རྣམ་པ་དྲན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲུ་དབོན་གྱི་མི་རོར་མང་པོ་ཟད་པ་དེ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྲུ་དབོན་གཉིས་སྡུག་ཆས་པ་དང་། རང་རེ་སྤྱིད་ཆས་པ་དང་། ལྷ་བཙུན་མི་ཆེན་གཅིག་གིས་བཤུམས་

ཤིང་གསུང་བྱོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་འདུར། གདོང་མཆིམས་གང་སྟེ་ལྷ་བཙུན་པའི་ཞལ་ལ་ཡང་བལྟ་མ་ནུས་པར་ལུས་སྤོག་གི་དཀའ་ཚེགས་དང་། ཚ་འདིའི་བདེ་སྤྱིད་གང་ལའང་མ་

ཚགས་པར། ལན་དུ་འོ་ལགས་ཀྱིས་བྱས་ནས།

དཔོན་གཡོག་བདུན་གྱིས་གསེར་སྣང་བདུན་བརྒྱ་ཁྲེར་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས། ལྷ་བཙུན་པས་ཀྱང་ཐག་རིང་པོར་སྐྱེལ་ཐུང་མཛད་དེ་དགེ་སློང་ཁྲོད་ཀྱིས་ངའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས། དེ་རེས་དཀའ་བ་ཆེ་ནའང་ཞར་བྱོན་ལ་འབད་བརྩོན་

ཆེན་པོས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་བསྟོས། འཚོར་ནས་བྱས་ཤེས་དྲིན་དུ་གཅོ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ནས། རྒྱང་ཙམ་སྐྱེབ་པ་ན་སྐར་ཡང་སྐད་བཏང་ནས། ཇོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་གཤེགས་པར་ཞུ་གསུངས། དེ་ནས་

ནག་ཆོ་ལོ་སྟོ་བ་འཚོར་བཅས་རྣམས་བལ་པོ་རྩོང་ལ་ཞེབས་ཙ་ན་མི་རེང་གཅིག་དང་ཕྲད་པས། ཁྲོད་ཡུལ་ས་ཐག་རིང་པོར་དོན་ཆེན་པོར་འགྲོ་བར་སྣང་བས། འདི་སྐད་ཟེར་ཞིང་སོང་དང་དོན་འགྲུབ་ནས་འོང་གི །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག

@30B འཚལ་ལོ། །ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དམ་པའི་ཆོས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཟེར་ཞིང་སོང་དང་། ལམ་དུ་ཉི་ཞོ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་

གྱི་ཟེར་བ་ལ། ཁྱོད་སུ་ལགས་བྱས་པས། རིམ་གྱིས་ཤེས་པར་

འབྱུང་ཟེར། དེ་ལྟར་ནག་ཚོ་དཔོན་གཡོག་རྣམས་ལ་ལམ་བར་གྱི་འཛིགས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་འབྲོམ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་རྣམ་པ་མང་པོས་བསལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་བྱི་ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལའི་སྐོ་སྒེའི་འོག་ཏུ་བྱོན། དེར་རྒྱུ་བརྩེན་སེང་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་

སྐོ་སྒེའི་རྩོག་ཁྲང་གཅིག་ན་མར་བོད་ཀྱི་ཚ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་གང་ནས་བྱོན་ཟེར། ངེད་མངའ་རིས་སྟོད་ནས་འོངས་པ་ཡིན་བྱས་པས། དེ་ན་སྐོ་སྒྲུང་བྱེས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་རང་ཚོའི་འབྲང་ཆས་ཀུན་བཅོལ་ལ་སྒྲིབས་ཤིག་ཏུ་འབོལ་ལེ་གཟིམ་

ལ་བཞུགས་སྐུ་རེངས་གཉིས་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་སྐོ་འབྱེད་པ་ཡོང་ཡོ་ གསུངས། དེ་ནས་སྐོ་སྒྲུང་བྱེས་པ་དེ་ལ་གསེར་རྣམས་བཅོལ་བས། དེས་གསེར་རྣམས་ཕུག་ཅིག་ཏུ་བཞུག་ནས། ཐོ་གཏད་ཐུབ་པ་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་བྱ་བ་ཡིན། ཁྱེད་རང་རྣམས་

ཐོ་ཕེབས་པར་གཟིམ་ཟེར་བ་ལ། ཆུང་ཆུང་འདིའི་ཁ་ནས་འདི་འབྲ་ཡོང་བ་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་རང་མིན་ནམ་སྐམ་ནས་སེམས་བཏུ་ཕེབས་པ་བྱུང་། ནངས་པར་སྐོ་ཕྱེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱིས་པ་གཉེན་

ནུ་ཞ་སྤྱི་རིང་དང་འབྲོག་སྣམ་གྱི་གོས་ཉིས་བརྩེགས་བྱོན་པ།

ཕོར་ཆུང་ཁྱེར་བ་ཅིག་བྱུང་ནས། ཁྱིད་བོད་རྣམས་གང་ནས་བྱོན། ལམ་དུ་འཇིགས་པའི་སྤྲོན་མི་སྣང་ངམ་ཟེར་ནས་བོད་ཀྱི་འབྲོག་པའི་སྐད་དུ་ལྷང་ལྷང་བྱུང་བས་སྤྲོ་བ་སངས་པ་སྣམ་བྱེད་པ་བྱུང་། དེད་མངའ་རིས་སྟོད་ནས་འོངས། ལམ་འཛམ་པར་

@31A ཞེས། །བྱུང་། ཁྱོད་གা་ཙུག་ཡིན། གར་འགྲོ་བྱས་པས། དེས་ང་ཡང་བོད་པ་ཡིན། བོད་དུ་འགྲོ། འོ་ཅག་བོད་འདི་ཁ་མང་ལ་གཏིང་སྟོད། གཏམ་མཚོང་ཅན་སྤྱེད་མི་ཤེས། བྱ་བ་གལ་ཅན་གསང་ནས་སྤྲུབ་

དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་བརྩེན་སེང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁང་ན་བཞུགས་ཡོད་པས་དེར་རྩད་བཅད་ན་ཡོང་ཟེར་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སོང་། དེ་ནས་སྲང་ནང་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ཤེབས་པས། དྲང་སྲོང་རྒད་པོ་ཆུ་ཤིང་གི་འཁར་བ་ཐོགས་པ་ཞིག

དང་ཕྲད་དེ། ཁྱེད་གང་ནས་བྱོན། གལ་ཅི་བྱེད་དུ་འགྲོ་སོགས་འདྲི་བ་ལ། དེད་བོད་མངའ་རིས་སྟོད་ནས་ཇོ་བོ་ཨ་ཀྱི་ཤ་སྟག་འདྲེན་དུ་འོངས། རྒྱ་བརྩེན་སེང་གི་ཁང་པ་གང་ན་ཡོད་བྱས་པས།

ཁོ་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གཟུ་བ་ཞིག

བྱས་ཏེ། ད་ནང་གི་བྱིས་པ་དེ་བདེན། བོད་ཀྱི་མི་ལ་ཨོལ་མདུད་མེད་པ་སྲང་ནང་གི་འཁྲམས་པོ་ཚུན་ཆད་ལའང་སྐྱིང་གཏམ་འཆད་པ་ཁྲོད་ཀྱིས་དོན་འགྲུབ་ཏུ་རེ་བ་ཡང་། ད་རིས་ངའི་རྩར་བྱས་པ་དྲག །དཔེ་བོ་མིན་པ་གཞན་གྱི་རྩར་མ་འདོན།

སྒོ་ངས་བསྟན་ཟར་ནས་ཁེའི་རྩེས་ལ་བྱོན་པས། ཁོ་གཅིར་སོང་བའི་རྩེས་ལ་ནག་ཚོས་མགྲོགས་པོས་མ་སྐྱེས། ཁོ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁང་གི་སྒོ་ཕྱག་ན་སྐྱགས་ནས་བསྟད་དེ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་ལ་གཅིར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། རིངས་ན་སོས་བདལ་

དགོས་པ་ཡིན། འདོད་ཐག་མ་ཉེ་བར་རི་བོར་བཏགས་ཀྱིས་འཛོགས། ཁང་པ་འདི་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ནང་དུ་བྱོན། ལོ་སྟོང་བ་རྒྱ་བཅུ་རེས་ཤིང་ལ་གཤེར་གྱི་ཕྱག་རྐྱེན་ཕྱལ་ཏེ་མཐལ་བས། ཁོང་གིས་ཁྱེད་རྣམས་ཕྱོགས་གང་ནས་བྱོན་གསུངས་པ་

@31B ལ་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞིབ་པར་ཞུས་པས། ཁྲོད་ངའི་སྒོབ་མར་སྣང་སྟེ་རི་ཤེས་པར་འདུག །ད་ཙ་ཏི་ཤ་གདན་འདེན་པ་སྐད་ཡི་མ་ཟེར་བར་སྒོབ་གཉིར་ལ་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཀུན་ལ་

སྨོས། འདི་ན་གནས་བརྟན་རབ་ཀར་བྱ་བ་ཡོད། དེ་འདི་ན་

དབང་ཆེ་ཞིང་ཤ་ཀི་ཤའི་ཡང་བདག་པོ་ཡིན། དེས་ཆོར་དུ་ཡེ་མི་བཏུབ་པས། ད་ལྟ་ཁོ་རང་ལ་གསེར་སྲང་ཕྱེད་ཕུལ་ལ། ངེད་བོད་ནས་འོངས་པ་ཡིན། པཆྭ་ཀ་སྨན་མ་འདྲེངས། ད་ལྟོད་ཀྱིས་པཆྭ་ཀ་དང་ལྡན་མེད་པའི་སྨོག་གཉེར་ཞིག་བདག་ལ་ཐུགས་

ལ་འདོགས་པར་ཞུ་ཟེར་བའི་ཞུ་བ་ཕུལ། དེ་ནས་ཀྱང་རིངས་རིངས་བློ་མ་ཕེབས་པ་ཡི་མ་བྱེད་པར་སོས་དལ་གྱིས། དེ་ནས་འོ་ཅག་ཐབས་མཁས་པོས་ཇོ་བོ་འདིར་ཕེབས་པའི་དུས་སུ་ཞུ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་ནག་ཆོ་དང་རྒྱ་བརྩེ་ན་སེང་གཉིས་

ཀྱིས་གནས་བརྟན་རབ་ཀ་ར་འི་དྲུང་དུ་གསེར་སྲང་ཕྱེད་ཕུལ་ཏེ་ནག་ཆོས་རྒྱས་བསྟབ་པ་ལྟར་གྱི་ཞུ་བ་བྱས་པས། གནས་བརྟན་གྱིས་དེ་ཤེན་ཏུ་ལེགས། དེད་འདིར་མི་ལ་རྩེག་པ་མིན་ཏེ། པཆྭ་ཀ་གཞན་གྱིས་སེམས་ཅན་མི་ཐུལ། འདི་ན་

ཤ་ཀི་ཤ་མེད་ན་རྒྱ་གར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ལ། འདི་བཏང་ན་སེམས་ཅན་སྨྱིའི་བསོད་ནམས་ཉམས་འགྲོ་བ་ཡིན་མོད། ཅེས་སོགས་གསུང་སྟན་པོ་མང་པོ་བྱོན།

རེ་ཞིག་ཇོ་བོའི་ཞལ་མཇལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་བྱུང་།

དེ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་པས་ཇོ་བོ་བོད་དུ་འབྱོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐོར་དུ་མ་ནས་བསྒྲིགས་ཏེ། ཉིན་གཅིག་རྒྱ་གར་གྱི་པཉྩ་ཏ་ཐ་ཆུ་ཏ་དང་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་དབེན་པ་ཞིག་གི་དུས་རྒྱ་བཙོན་སེང་གིས་ནག་ཚོ་ལོ་སྟོང་ཐ་ལ་ཤོག་གསུངས་

@32A ཞེས། །ཤས་ཇོ་བོའི་གཟིམ་ཁང་དུ་ཁྱིད། མཆུལ་ཁྲུག་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་གསེར་ལིང་བ་དེ་བཞག །སིལ་མ་རྣམས་ཆོམ་བུར་བཀོད་ནས་ཇོ་བོ་ལ་ཕུལ་ཏེ། ལོ་སྟོང་རྒྱ་བཙོན་འགྲུས་སེང་གིས་གཏམ་གཏང་བ།

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལུགས། ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཆོས་ཇི་ལྟར་དར་ལུགས། བླ་ཆེན་པོའི་དྲིན་ལས་དགེ་འདུན་ཇི་ལྟར་འཕེལ་ལུགས། ལྷ་བླ་མ་ཁྱེ

དབོན་གྱིས་ཇོ་བོ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དཀའ་སྡུག་བྱས་ལུགས། ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་ཞུ་འཕྲིན་བསྐུར་ལུགས། ད་ལྟ་བོད་ན་ཆོས་ལོག་ཇི་ལྟར་དར་ལུགས་ཞིབ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཞུས་ནས། ད་

ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཆོ་

དང་ལྡན་པ་འདི་མགོན་པོ་ཁྱེད་སྤྱན་འདྲེན་དུ་བཏང་ནས་གདའ་བས། ན་ཧིང་སྐད་མི་གསུང་བར་བོད་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པར་ཞུ་ཞུས་པས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་འདུག །ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ཅ

རྣམ་གསུམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་བླ་ཆེན་པོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན། དེ་མིན་ན་བསྟན་པའི་མེ་རོ་བསླང་བར་མི་རུས། ལྷ་བླ་མ་དེ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་འདུག །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་བཀའ་བཅགས་ཏུ་ཡང་མི་རྩང་བ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ངོ་ཡང་གནོང་པར་ཡོད། ཁོང་གི་མི་ནོར་མང་པོ་ཆུད་ཟོས་ལ་སོང་། ཁྱེད་བོད་རྣམས་སློང་རྩེ་བར་ཡང་འདུག་སྟེ། ང་ཡང་ན་སོ་རྒྱས། ལྷོ་མིག་མང་པོའང་འཛིན། བྱ་བ་མང་པོའི་

@32B འཕྲོ་ཡང་ཡོད་པས་བོད་དུ་ཐོན་རེ་མི་འོང་ངམ། འོན་ཀྱང་ངས་བརྟག་པ་ཅིག་བྱ་ཡི། རེ་ཞིག་ཁྱེད་རང་གི་གསེར་ཚགས་ཀྱིས་གསུངས་ནས་ཕྱིར་ལ་གཏོད་པར་མཛད། དེ་ནས་ཇོ་བོ་རྗེས་

བོད་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་བོད་དུ་བྱོན་ན་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་མི་ཕན་དང་། རང་གི་སྐུ་ཚེའི་བར་ཚད་དུ་འགྲུར་མི་འགྲུར་བརྟག་པ་མཛད་པས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཉེ་བཅུན་སྒྲོལ་མ་སོགས་ཀྱིས་བོད་དུ་བྱོན་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཐོགས་པ་འོང་། ཁྱད་པར་

དུ་ཡུ་པ་སི་ཀ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཐོགས་ཏེ་འོང་། ཚེ་ནི་བོད་དུ་བྱོན་ན་ཐུང་བར་འདུག་གསུངས། ཇི་ཙམ་གྱིས་ཐུང་ཞུས་པས། བོད་དུ་མ་བྱོན་ན་དགུ་བཅུ་གོ་གཉིས་ཐུབ། བྱོན་ན་བདུན་ཕྲུ་རྒ་གསུམ་ལས་མི་ཐུབ་གསུངས། དོན་ལ་ཉི་ཤུ་ཐམ་

པས་ཐུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་སྐད། དེའི་ཚེ་ཇོ་བོའི་ཐུགས་དགོངས་ལ་བོད་ལ་ཕན་ཐོགས་ན་ཚེ་ཐུང་ནའང་ཐུབ། ཚེ་ལ་མི་ལྟ་སྨོམ་པའི་ཐུགས་སྟོབས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་རྒྱ་གར་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་དང་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བོད་

དུ་བྱོན་ན་རྒྱ་གར་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བཀག་ནས་བོད་དུ་འབྱོན་མི་འཐུག་པ་ལ། ཇོ་བོ་རྗེས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བོད་དུ་འབྱོན་པའི་

འཕྲོས་མེད་པར་རྟོ་རྩེ་གདན་སོགས་གནས་ཆེན་

རྣམས་སུ་མཆོད་པ་རྒྱ་གང་ཆེ་བ་རེ་བཀྲིད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་གནས་རྣམས་སུ་ཕར་ཕེབས་ཚུར་ཕེབས་མཛད། རྩོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྟོ་རྩེ་སོགས་སྐུ་ཉེན་བྱིན་རླབས་ཅན་མང་པོ་དང་། གསུང་ཉེན་གྱེགས་བམ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

@33A ཞེས། །པོའི་ཐབས་མ་ཁབས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཆོང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་གིས་སུས་ཀྱང་མ་ཆོར་བར་གདན་དྲངས། དེ་ནས་རྩོ་བོས་བཞ་ཡུལ་དང་བོད་དུ་ཡང་གནས་ཉེན་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་འདུག་པར་མཐའ་བ་དང་སྦྲགས་

ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཕེབས་ཆོག་པར་གནས་བརྟན་ལ་གསོལ་བས། གནས་བརྟེན་གྱིས་རྩོ་བོ་ཡང་བོད་ལ་ཕེབས་པར་དགྱེས། བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གདན་འདྲེན་ཕྱུགས་ཆེ་བས་དེ་བོད་དུ་ཏྲིན་ཙམ་ཞིག་ཕེབས་ཆོག །འོན་ཀྱང་ལོ་གསུམ་གྱི་

གོང་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཚུར་གདན་ཐྱབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་ནག་ཚོ་ལོ་སྟོང་བ་ལ་མནའ་བསྐྲགས། དེ་ནས་རྩོ་བོ་དཔོན་སློབ་རྣམས་རྒྱ་གར་ནས་བལ་པོ་རྩྭང་དུ་ཕེབས་པ་ན། ལྷ་བཙུན་པས་རྟ་པ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་

གྱིས་ཕེབས་བསུ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་

ཀྱིས་མཛལ་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པ་གློ་བུར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་རྒྱུད་ཀུན་ཏུ་ལ་ཏོ་ཚུལ། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་དང་མཛལ་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་བཀའ་སྩལ། དེ་ནས་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་གསོལ་བ་འདི་ལྟར་བཏབ་སྟེ། བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་

གྱི་ལྷོངས་འདིར་སྟོན་དུས་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་གྱིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཙུགས་ལུགས། དེ་ནས་གླང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་ལུགས། དེ་ནས་རང་གི་ཡབ་མེས་མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་

ཀྱིས་ལུས་སྲོག་ཁྲད་དུ་བསད་ནས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཙུགས་ཀྱང་། ད་ལྟ་འགའ་ཞིག་སྤྱག་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཅ་འབྱེད། ཁ་ཅིག་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་ཅ་འབྱེད་དེ། མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཚ་གྲང་ལྟར་འགལ་བར་

@33B བརྒྱང་། རང་རང་གང་དགར་སྤྱོད་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཡ་ཙ(R+YA) ཤམ་ཐབས་དམར་པོ་ཅན་དང་། སྟོན་པོ་ཅན་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱགས་རྐན་རལ་པ་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱོར་བ་དང་སྒྲིལ་བ་བྱ་

བའི་ཆོས་བསྟན་ནས། བསྟན་པ་ཉམས་ཤིན་ཏུ་དམའ་བ་ཆ་ལ་

ཆོལ་འདི་བཞིན་དུ་སོང་ཚུལ་སོགས་སྨྲས་མཆི་མ་འཁྲུགས་བཞིན་དུ་ཞིབ་ཏུ་ཞུས་ནས། དཔོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྲོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དམྱ་ཅོད་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་དང་། མཚར་མཚར་པོ་མི་འཚལ་གྱི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་

ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱང་བར་ཞུ། ལྷག་པར་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཧྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ལ་ལ་མ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཉམས་སུ་ལྡང་བདེ་བ་བོད་སྐྱི་ལ་ཕན་

པའི་ཆོས་ཤེག་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པར་ཞུ་ཞུས། ཡང་འཇུག་སྡོམ་གྱི་རྣེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་དགོས་སམ་མི་དགོས། ཐབས་ཤེས་ཡ་བྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱམ་མི་རྒྱ། དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུད་བཤད་ཆོག་གམ་མི་ཆོག །ཚངས་སྤྱོད་ལ་ཤེས་

རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་ཆོག་གམ་མི་ཆོག །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་ཆོག་གམ་མི་ཆོག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དྲི་བ་

བཅས་ཞུས་པས། ཞུ་བ་དེ་ལ་ཇོ་བོ་རྗེ་ཤེན་ཏུ་དགྱེས་ནས། དུས་

གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དག་དང་དེ་ཡི་ཚོས། །དེག་འདུན་རྣམས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །སྒོ་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་བསྐུལ་ཐུང་བས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒོ་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་

@34A ཞེས། །དང་བཅས་པའི་དགོངས་དོན་ཤོག་བུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཟིལ་གྱིས་དྲིལ་བ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒོ་མ་མཛད། བྱང་ཆུབ་འོད་ལ་སྒོ་མ་བཟང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འབྱུལ་བ་མང་པོ་ཕུལ་བ་དེ་ལ་གསུངས་པ་

མིན། ཚོས་ཞུ་ལུགས་དེས་མཉེས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་དུས་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་དབང་ཞེག་གནང་རོགས། །རྗེས་གནང་ཞེག་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུས་ན་ཇོ་བོ་མི་མཉེས་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ས་གསུངས། དེ་ལྟར་

དེས་ལན་དང་སྨྲགས་ནས་ལམ་སྒྲོན་མཛད་པ་ན། དེ་འཕྲལ་བོད་ཀྱི་ཚོས་ལོག་རྣམས་དང་། རྫིང་ཚོས་རྣམས་རང་ཡལ་དུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཇོ་བོས་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་

ཆེར་མཛད་ནས་ལོ་གསུམ་རྫོགས་པར་ཉེ་བ་ན། ལོ་སྟོ་

བ་ལ་གནས་བརྟན་གྱི་དམ་ཚིག་ལ་བཀར་བའི་མནའ་ཡོད་པས་ལོ་སྟོ་བས་དཔུ་གར་དུ་འབྱོན་དོགས་ཞེས་བསྐྱུར། ཇོ་བོས་ཀྱང་འབྱོན་པ་ལྷར་བྱས་ཏེ་པུ་ཊེང་དུ་ཕེབས། ཇོ་བོ་ལ་སྟང་ནས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མས་བོད་དུ་དགེ་བསྙེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་

ནས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོང་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་སྐབས་ཀྱང་དགེ་བསྙེན་སྲུང་དུ་འོང་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་ཇོ་བོ་རྗེས་སྟབ་བྱ་མཛད་ཅིང་། ངའི་ཡུ་པ་སི་ཀ་མ་བྱང་ཀྱ་རི་རྩྭ་ནི་ཅན་གསུང་ངམ་ཞེས་

གསུང་བར་མཛད། ཉིན་གཅིག་སྨྱིན་བདག་ཅིག་གིས་ཇོ་བོ་གདན་དྲངས་པའི་ཤུལ་དུ་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས། ཇོ་བོའི་གཟིམ་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་ན། ཇོ་བོ་སྨྱིན་བདག་ཞིག་གིས་གདན་དྲངས་སོང་བས་ད་ལྟ་ཕེབས་ཡོད་ཞེས་བཙོད་པ་ན།

@34B འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་ང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་བ་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱི་ལའང་སྤྱ་མ་འདམ་པས་སྨྲག་མི་ཐུབ་གང་བཞུགས་ཀྱི་སར་འབྲོ་ཞེས་ཕེབས་པས་སྲུང་

བར་ཞིག་ཏུ་མཇལ། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱངས་ཕྱག་མཛོད་

དེ་ཇོ་བོའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཇོ་བོ་རྗེས་འབྲོམ་གྱི་དབུ་ཐོག་ཏུ་ཕྱག་བཞག་ནས་སོ་སྐྱོ་ཏའི་སྐད་དུ་ཤེས་བརྗོད་མང་དུ་མཛད། དེ་ཉིན་སྨིན་བདག་དེ་ལའང་ངའི་ཡུ་པ་སི་ཀའི་སྐལ་བ་དགོས་ཞེས་བསྣམ་མས་ཤ ནས་ཡོད་པ་དེ་གནང་། ཇོ་

བོ་རྗེ་ནི་ནམ་ཡང་ཤ་མི་བཞེས་པས་དེ་ཉིན་གྱི་སྟོན་སྐལ་དེ་ལ་ཟན་དང་མར་སྦྲགས་ནས་ཡོད་པ་འབྲོམ་གྱིས་ཟན་དེ་བཞེས། མར་དེ་མ་བཞེས་པར་མར་མི་ཀོང་བུ་མཚན་ཐུབ་ཅིག་བཟོས་ནས་ཇོ་བོའི་དབུ་སྐྲས་སུ་ཕུལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐུ་ཆེ་

ཤིལ་པོར་ཇོ་བོའི་དབུ་སྐྲས་སུ་མར་མི་མཚན་ཐུབ་ཀྱུན་མ་ཆད་པར་ཕུལ་བ་ཡིན་གསུངས། ཇོ་བོས་ནུབ་མོ་དེ་རང་ལ་འབྲོམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབང་སྐྱུར་ཏེ་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་བོར་བཟུང་། དེ་ནས་པུ་ཤེང་ནས་རིམ་གྱིས་ཕེབས་ཏེ་མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་

བལ་ཡུལ་བཀྲུད་དེ་ཀྲ་གར་དུ་གདན་འདེན་ཤོས་བྱས་ཀྱང་ལམ་དུ་དམག་ཟིངས་ཆེན་པོ་ཡང་པས་ལམ་འགག་ནས་ཕེབས་མ་ཐུབ། དེའི་ཚེ་འབྲོམ་གྱིས་བོད་དུ་མར་གདན་འདེན་ཐབས་

གཙོ་བོར་མཛད། ནག་ཚོས་ནི་རྒྱ་གར་དུ་གདན་འདྲེན་ཐབས་

གཙོ་བོར་མཛད། ལམ་གྱི་དམག་འཁྲུགས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་མ་ཐུབ་པས་ལོ་སྟོང་ཅི་དྲག་ལ་ཐུག་སྟེ་ཡིད་བློང་བློང་པོར་བྱུར་པ་ན། ཇོ་བོས་ལོ་སྟོང་ལ་དེ་ཙམ་སེམས་ལས་མི་དགོས་སྐྱབ་མ་རྟུས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་གསུངས་པས། ལོ་སྟོང་

@35A ཞེས། །ཤིན་ཏུ་དགའ་ནས་འོན་བོད་དུ་མར་འབྱོན་པར་ཞུ་ཞེས་ཞུས་པས། དེ་ནས་ཇོ་བོ་བོད་དུ་མར་འབྱོན་པ་ཐུགས་ཐག་བཅད། དེ་དུས་ལམ་དུ་འཁྲུགས་པ་བྱུང་སྟེ་ཇོ་བོ་ཕེབས་མ་ཐུབ་པ་ནི་བོད་

སྤྱི་འགོད་ནམས་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་ཕེབས་མ་ཐུབ་པས་རྒྱ་གར་དུ་བང་ཆེན་བརྩངས་ནས། གནས་བརྟན་གྱི་བཀའ་བཞིན་ཇོ་བོ་བལ་པོ་བར་གདན་དྲངས་ཀྱང་ལམ་དུ་དམག་འཁྲུག་གིས་གདན་འདྲེན་མ་ཐུབ་བར་རེ་ཞིག་ཕྱིར་ལོག

ཕེབས་དགོས་བྱུང་། སྐར་དུས་ཟིངས་འཛག་མཚམས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཆོས་པ་དང་། ཇོ་བོ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་འདི་འདྲ་བ་མཛད། འགྲོ་དོན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རབ་ཏུ་བོད་

དུ་བཞུགས་ཆོག་པ་འདུ་མི་ཡོང་ངམ་ཞེས་

ཞུ་ཡིག་དང་། ལམ་སྟོན་ཇོ་བོའི་ཕྱག་བྱེས་ངོ་མ་ཞིག་དང་། གསེར་མང་པོ་བཅས་ཆུ་གར་དུ་བཙུངས། དེའི་ཚེ་ཆུ་གར་དུ་རང་རེ་བོད་དང་མི་འདུ་བར་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བསྟན་བཅོས་གསར་པ་གང་བྱུང་བ་རྣམས་པ་ཆ་ཙམ་ཆོོག

ནས་གལ་གཉའམ་ནས་ཤོག་བུ་རེ་རེ་བཞིན་གལ་ལ་བཏང་ནས་ཚང་མས་རེ་རེ་བཞིན་གཟིགས་ནས་ཆོག་དོན་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་རྣམས་ཆུལ་པོ་ལ་ཞུས་ཏེ་རྩོམ་པ་པོ་ལ་བྱ་དགའ་གནང་། བསྟན་བཅོས་དེ་ཁྲབ་གདལ་དུ་བྱེད་ཆོས་པའི་དྲིལ་

བསྒྲག །ཆོག་སྟོོར་ལེགས་ཀྱང་དོན་ལ་སྐྱོན་ཡོད་རེགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཁྱིའི་མཛུག་མར་བཏགས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒང་བར་ཁྱེད་དེ་རྩོམ་པ་པོ་དང་བཅས་པ་དམའ་ཞབ། ཆུལ་པོ་ལ་ཞུས་ནས་ཕྱིན་ཆད་བསྟན་བཅོས་དེ་བསྒྲག་མི་ཆོག་པའི་

@35B དྲིལ་བསྒྲག་བྱེད་སྟོལ་ཡོད་པས་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་དེ་འདྲའི་བརྟག་དཔྱད་མི་དགོས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ལུགས་སྟོལ་བཞིན་པཆ་ཏེ་གལ་དུ་བཏང་བས། ལམ་སྟོོན་ཤོག་བུ་གསུམ་པོ་

དེའི་ནང་དུ་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཚང་

བ་མེད་པར་བསྟུས་ནས་བསྟན་ཅིང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཞར་བས་པཆྭ་ཏ་རྣམས་ལ་ཐུགས་དེས་ཆེན་པོ་འཕྲུངས་པས། ཐམས་ཅད་ཁ་ལས་ནས་མཐིན་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་བོད་དུ་ཕེབས་པས་བོད་པ་རྣམས་

ལ་ལེགས་པ་མ་ཟད། ངེད་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལའང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་བྱུང་། ཇོ་བོ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་ན་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་པ་ཆེ་བས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་མི་གསུང་། བོད་གློན་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་བ་ལ་དགོངས་

ནས་ཚོགས་ཤུང་ལ་དོན་ཆེ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་མཛད། ཅེས་ཇོ་བོ་བོད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བསྟུགས་བརྗོད་མང་དུ་གསུངས་པས། གནས་བརྟན་རྣ་ཆ་ཤ་ཀ་རས། དུ་འོ་ན་པཆྭ་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟུགས་བརྗོད་དེ་ལྟར་མཛད། ཇོ་བོ་

ཡང་བོད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་དགྱེས། འགྲོ་དོན་ཡང་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དཔོ་བོ་བོད་དུ་བཞུགས་ཆོག་པ་གྱིས། སྐུ་ཚབ་ཀུ་ལམ་སྤྲོན་འདི་ལ་རང་འགྲེལ་ཞིག་མཛད་ནས་བསྐྱར་ཞོག་ཅེས་པའི་ཡི་

གི་ཚུར་འབྱོར་བ་ན། ནག་ཆོ་ཤིན་ཏུ་དགའ་

ནས་གནས་བརྟན་གྱིས་ཁྱོད་རི་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་བ་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་སངས་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེང་སང་བསྟན་འགྱུར་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཇོ་བོའི་གསུང་ལ་ལྷད་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད་གསུངས། དེ་

@36A ཞེས། །ལྷར་ཇོ་བོ་དབུས་སུ་འབྱོན་པར་ཉེ་བ་ན། འབྲོམ་ཀྱ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོན་ནས་དབུས་ཀྱི་མི་ཆེན་རྣམས་ལ། ངེད་ཀྱིས་ཇོ་བོ་དབུས་སུ་གདན་ཅི་འདྲོང་བྱེད། ཡི་གེ་བྱུང་ན་ཁྱེད་རྣམས་འཕྲལ་དུ་ཕེབས་བསུ་ལ་འོང་

དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྷར་ཀ་བ་ཤཱཀྱ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་དབུས་སྟོན་རྣམས་འཕྲལ་དུ་ཇོ་བོའི་ཕེབས་བསུ་ལ་ཞོག་ཅེས་པའི་ཕྱག་བྱིས་གནང་བས། ཀ་བས་དབུ་མཛད་པའི་བོད་སྟོན་རྣམས་ཕེབས་བསུ་ལ་ཆས་པ་ན།

ཁྱུ་སྟོན་གྱིས་ངའི་མིང་མི་འདུག་གསུངས་པར། སོགས་ཁོངས་ན་འདུག་ཞུས་པས། སོགས་ཁོངས་སུ་འཇོག་འོས་པའི་མི་དེ་ང་མིན་ཞེས་སྟོན་ལ་བྱོན་པས་ཐམས་ཅད་འཁར་ལང་བ་ལྷར་ཕེབས་

བསྡུར་བྱོན། དེའི་ཚེ་བོད་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་བོད་

ཀྱི་བློ་ཆེན་གྱི་ཚ་བྱད་ཐང་ཞ་དང་། རྟ་ཕྱིང་སོགས་ཁྱོན་ནས་ཕེབས་པ་ཇོ་བོས་རྒྱང་ནས་གཟིགས་མ་ཐག །བོད་ཀྱི་འདྲེ་མང་པོ་སྤེལས་བྱུང་ཞེས་དབུ་གཉམས་ནས་བཞུགས་པར། དེ་ནས་བློ་ཆེན་རྣམས་རྟ་ལས་བབས་ཏེ་ཆོས་གོས་རྣམ་

གསུམ་བཞེས་ནས་ཕེབས་པས་ཇོ་བོས་ཀྱང་མཉེས་ནས་ཕྱག་ལན་མཛད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོར། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྣབས་པོ་ཆེ་མཛད། དེ་ཡང་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་ལོ་གསུམ། སྐྱི་

ཐང་དུ་ལོ་དགུ །དབུས་གཙང་གཞན་དུ་ལོ་ལྔ་བཅས་ཁྱོན་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བོད་དུ་བཞུགས་པ་རེད། བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལས་མ་བཞུགས་པར་ གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་རྩེ་

@36B བཅུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་འདི་རང་ཡིན་ཏེ། ནག་ཆོས་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་གཉིས། བོད་དུ་ལོ་བཅུ་བདུན་བསྟེན་པས། ལོ་ནི་བཅུ་དགུ་བསྟེན་ཅིང་འགྲོགས་ན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་འབད་པ་

ཆེན་པོས་གདན་དྲངས་པའི་དགོས་དོན་གྱི་སྐྱིང་པོ་ཇོ་བོས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་འདི་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡང་ཇོ་བོ་བོད་དུ་ཕེབས་ཁར་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་དང་། ཇོ་བོའི་བླ་མ་པཉྩི་ཀ་ཤ་ལ་ནག་པོ་ཞེས་པས་ཇོ་བོ་

བོད་དུ་ཕེབས་ན་ཕ་ལས་བྱཱ་ཐ། །བྱ་ལས་ཚ་བོ་ཐྱཱ་ཐ། །ཚ་བོ་ལས་ཡང་ཚ་ཐྱཱ་ཐ། །ཡང་ཚ་ལས་སུམ་ཚ་ཐྱཱ་པ་ཡོང་། དེ་ནས་འཆལ་ཏེ་འགྲོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་ཕ་ནི་ཇོ་བོ་རང་ཉིད། བྱ་ནི་འབྲོམ་སྟོན་དང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་

སོགས། ཚ་བོ་ནི་སྐུ་མཆེད་གསུམ་དང་། ཡང་ཚ་ནི་གླང་ཤར་གཉིས་སོགས། སུམ་ཚ་ནི་སངས་རྒྱས་དབོན་སྟོན་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཡིན། ཐྱཱ་པའི་དོན་ནི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་བསྟན་པ་ཁྲབ་གདལ་

ཇེ་ཆེར་སོང་བའི་དོན་ཡིན། དེ་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདིས་གོ་མི་ཆོད་པར་སྐྱབས་རེ་དང་རྟེས་གནང་རེ་སྟོན་པ་བརྒྱབ་པས་ཅུང་ཟད་འཆལ་ཏེ་སོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་བསྟན་པའི་

སྲོལ་རྒྱབ་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུགས། སྲོལ་རྩྭང་

ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་འཕེལ་བར་མཛད། འོག་པར་རྒོག་པའི་དྲི་མས་སྦགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསལ་ཏེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་མཛད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཇོ་བོས་འབྲོམ་ལ་གནང་སྟེ། འབྲོམ་

@37A ཞེས། །གྱིས་ཁོང་གཉན་ལ་སྡུགས་ཀྱི་གདམས་པ་གནང་ནས། ངོས་ལ་ལམ་རིམ་འདི་གནང་བ་གང་ཡིན་ཞུས་པས། ངས་ཁོད་མིན་པ་གཉན་ལ་གཏད་ས་མ་རྙེད་ཅེས་གསུངས་ནས་འབྲོམ་ལ་ལྷོག་ཆོས་སུ་གནང་། འབྲོམ་

ནས་ཚོགས་བཤད་དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་བརྒྱད་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གཞུང་ཆེན་མོའི་སྟེང་ནས་འཆད་པ་པོ་ཉོ་བ་ནས་ཤ་ར་བ་ལ་བརྒྱད་པའི་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་དང་། དེ་ལས་ཅུང་བསྡུས་པའི་ལམ་རིམ་བསྟན་རིམ་

དང་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་དགོན་པ་བ་ནས་སྟེའུ་ཆུར་པར་བརྒྱད་པ་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱིང་པོའི་ཁྲིད་སོགས་བློ་མའི་མན་ངག་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་སྤྱན་སྔ་བ་ནས་

བྱ་ཡུལ་བ་ལ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ་དང་བརྒྱུད་པ་

གསུམ་བྱུང་། དེ་ཡང་མིང་དངོས་སུ་མ་བཏགས་ཀྱང་དེང་སང་མེད་པ་མིན་ཏེ། གཞུང་བཀའ་ཡོད་ལྟ་ལ་སྤྲོབ་གཉེར་གྱིས་དེ་རྣམས་ལམ་རིམ་དུ་དྲིལ་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བ་དང་། དེ་ཙམ་མ་ནུས་ཀྱང་བློ་གྲོས་དང་བརྩོན་པ་ཆེ་བས་ལམ་རིམ་

ཆེ་ཆུང་ལྟ་བུར་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་དང་། དེ་ཡང་མི་ནུས་པས་བདེ་ལམ་དང་མྱུར་ལམ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་ཉང་བསྡུས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ལམ་གྱི་ཤོང་གྲངས་ཚང་བར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་

བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱི་ཆེན་ངག་དབང་ནོར་བུའི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་ཚུལ་བདག་གི་སྐྱབས་མཆོག་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་གསུམ་པོ་ཡང་སྔར་ཞུས་པ་ལྟར་རྫོ།

@37B བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནས་ཆུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་བྱུར། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་མཛད་ཚུལ་སྔར་ཞུས་པ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་དུས་རྒཱ་ཀུ་ཊྚ་མ་དང་སྒོབ་མའི་ཚུལ་དུ་

མཐའ་ནས་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཟབ་ཚོས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྣུལ་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་ལམ་རིམ་འདི་རྣ་རིན་པོ་ཆེས་རྣ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལས་གསན་པ་ཡིན་བྱས་ཀྱང་ཚོག་མོད། རྣ་རིན་པོ་ཆེས་ཚོས་ཀྱི་མཐར་

ཐུག་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཐུག་པའི་རིང་བརྒྱད་ལ་གཅོ་བོར་མཛད་པ་མ་གཏོགས་དག་སྣང་དང་། ཉེ་བརྒྱད་བྱང་བྱང་སོགས་གཏན་ནས་མི་གསུང་བ་དེ་རྣམ་ཐར་ངོ་མ་ཚར་ཆེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ལྷག་མཐོང་ཡན་མཛད་ནས་རྣ་བཙུན་ལ་

ཞུས་པས། ངེད་རྣ ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་གཅོ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་འདུག་གམ་ཞེས་རྣ་བཙུན་ནས་ཀུ་རེ་གསུང་ཚུལ་མཛད་པར། རྣ་བཙུན་གྱིས་གསུངས་པའི་ལམ་གཅོ་གསུམ་སྒོག་ཏུ་བྱས། ལམ་སྟོན་བཤད་བྱ་ཙ་བའི་གཞུང་དུ་བྱས།

དེའི་སྟེང་དུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་དུ་མས་ཁ་བསྐངས་ནས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཞུས། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ནི་མཛད་ཀྱང་འགྲོ་དོན་ཆེར་མི་ཡོང་དགོངས་ནས་མ་མཛད་པ་ན།

ལྷག་མཐོང་གི་སྐོར་ཡང་རྩོམས་ཤིག་དང་འགྲོ་དོན་

འབྲིང་ཞིག་ཡོང་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་མང་དུ་མ་ཆིས་པ་སོགས་མཚམས་འདིར་རྗེའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་ཞུ་དགོས་ཀྱང་། དུ་ལམ་ཞུ་ཁོམ་མ་བྱུང་བས་རྣམ་ཐར་གྱི་ཕྱག་དཔེར་ཞིབ་ཏུ་

@38A ཞེས། །གཟིགས་པར་མཛོད། དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་འདི་ནི་ངོ་བོའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཐོག་ཏུ། སྐྱེགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཐུང་གཅིག་ལ་མི་སྟོན་

པའི་ཟུང་འཇུག་སྐྱབ་པའི་མན་ངག་ཟབ་ཁྲོད་བློ་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། རྗེའི་གསུང་གི་ལམ་རིམ་རྣམས་ལ་ཡང་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ལམ་རིམ་ལ་མེད་པའི་ཟབ་ཁྲོད་མང་དུ་མཆིས་པ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ན་ཤེས། དེ་ལྟར་

རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལམ་རིམ་བརྒྱུད་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་བྱགས་པའི་བརྒྱུད་པའི་གཙོ་བོ་ཁྱིད་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གསུང་ཚུལ་ཁ་སང་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་གསེར་ཞུན་མ་དང་།

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གཉིས་མདོ་

རྒྱང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས། བདེ་ལམ་དང་། སྐྱར་ལམ་གཉིས་སྟགས་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས། དེ་ཡང་ཞལ་ལུང་གི་ཁྲིད་རྒྱུན་བསྟུས་པ་ལྷོ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་ཚུལ་ནི། ཨཥོང་ཾ་ས་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་མཆོག་ནས་འཇམ་

དཔལ་ཞལ་ལུང་རྒྱས་པ་ལ་མཚལ་རྟགས་ཕབ་སྟེ་ལམ་རིམ་བསྟུས་པ་ཞིག་བཏོན་ནས། སྒྲུབས་ཡུལ། ཚོགས་ཞིང་། ཁྲུས་ཁང་སོགས་ཞལ་ལུང་དབུས་བརྒྱད་དང་མི་འདྲ་བའི་མན་ངག་དང་བཅས་ཚེ་པ་བློ་མ་བྱམས་པ་རིན་

ཆེན་ལ་གནང་། དེས་གཟིམ་ཤག་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་མཁས་བཙུན་ལ་གནང་། འདི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཆེ་བས་མཚལ་རྟགས་ཕབ་ལུགས་ལ་རྒྱས་བསྟུས་སྣ་ཚོགས་ཤེག་ཐུགས་ལ་ཤར་བས་ཐུགས་དོགས་མ་ཚོད་པར་ཆོས་

@38B འདིའི་བདག་པོ་ཨལྷ ཿ པ་ཆེན་པོ་རང་ལ་ཞུ་དགོངས་ནས་སྐུ་མདུན་རང་དུ་དངོས་མཇལ་གྱིས་ཇ་སྦྱོར་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཆ་ཚང་གསན་པའི་རྣམ་ཐར་རྣ་བ་བླུང་། འདིས་རྩེ་ཚོགས་

པའི་མཁན་པོ་མཛད། སྐུ་ཚེའི་སྣད་ལ་དབེན་གནས་ལམ་

རིམ་ཆོས་སྦྱིངས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོལ་བས་གྱུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། དེས་ཡིར་པའི་གྱུབ་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེ་ཡང་རྒྱོང་ཁྲིད་རྒྱ་བ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པར་མཛད། ཞི་ལྷག་གི་རྟོགས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་ཐུགས་

རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་ནས་ཡིར་པར་སྤོབ་མ་མང་པོ་རྒྱོང་ཁྲིད་ཀྱིས་བསྐྱངས། བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐོར་ནས་གྱུབ་པ་ཐོབ་སྟེ་ལྷོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐྲ་མ་ཕལ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། དེས་ཞེ་ཐྲ་མ་མཁའ་སྤྱོད་བསྟན་དར་ལ་གནང་། དེས་མཁན་

ཆེན་དགེ་བདུན་འཛམ་དབྱངས་ལ་གནང་། འདིས་ལྷོ་བརྒྱད་ཞལ་ལུང་རྒྱས་པར་རྟགས་ཕབ་རྒྱུ་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་བྱང་དོགས་ལེ་ཚན་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་འདི་བཀོད་པར་མཛད། འདི་སྔར་བྱིས་མ་ལས་མེད་ཀྱང་སྐྱབས་རྗེ་སྐྱབ་

ཁང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་པར་དུ་བསྐྲུན་གནང་མཛད། མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་འཛམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་ངག་དབང་མཐུ་སྟོབས་ལ་གནང་། དེས་དྭགས་གླ་མཁན་ཆེན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་།

འདིས་དྭགས་གྲང་སློབ་གཉེར་སྐབས་གཞོན་

ཁྲལ་གྱིས་ཤིང་གཤག་དུས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེད་པར་གསུངས། དེས་ས་མཐོ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་ལ་གནང་། འདི་ལ་དངུལ་དར་སྣམ་བུ་སོགས་འབུལ་མཁན་གང་བྱུང་འཛིན་ཆགས་ཀྱང་མི་མཛད། གཏོང་བར་ཡང་མི་མཛད་པར་ཉེ་འགྲམ་

@39A ཞེས། །གྱི་བྲག་གསེབ་ཅིག་ཏུ་བསྒྲུར་བར་མཛད། རྩེས་སུ་མི་རབས་ཁ་ཤས་སོང་ན་ཡང་དེར་བཙན་ན་སྣམ་རུལ་དང་ཏོ་ཀ་སོགས་རྟེད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡ་མཚན། མཆོད་སྤྱིན་མི་མཛད་པ་ཡང་རྩེས་སུ་

རློམས་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་དགོངས་པ་རེད། དེས་རྩེ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ལ་གནང་། དེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་ལ་གནང་། འདིས་ཐུགས་དམ་སྐབས་ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་ལ་གདངས་

བཀང་ནས་གསུངས་རྩེས་འཐམ་ཚགས་གེར་བཞུགས། གཞན་བྱིས་མནལ་ལ་ཁྲག་པ་འདུ་སྐམ་ནས་བལྟས་པས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སློམ་ལ་བཞུགས་པར་མཐོང་། དེས་དགེ་སློང་བྱང་ཆུབ་ཐོགས་མེད་

ཅེས་པར་གནང་། འདི་དག་

བཞེས་དང་བླ་མ་སོགས་གང་ཡང་མིན་པར་བམ་ཚོས་ཀྱི་གླ་རྒྱང་རང་གི་ཞིག་ཡིན། འབྲང་རི་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་རེའུ་གསིང་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་གིའོ་སྐོས་ཤམ་རིམ་ལ་ཐུགས་དམ་རྩེ་

གཅིག་ཏུ་མཛད། བྱམས་སྐྱིང་རྗེ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་པས་བཤུམས་པ་ཁོ་ན་མཛད་པ་ལུགཔ་རྗེ་བྱིས་པས་མཐོང་ནས་རྐན་པོ་གཅིག་པུར་དུ་བ་ཡ་མཚན་སྣང་གིས་ཉིན་ལྟར་ཐག་ཏུ་ལྟར་མོ་བལྟ་བར་འོངས། དེ་དུས་ཞལ་ལུང་ལྟོ་

བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་དགེ་སློང་འདི་གཅིག་པུ་ལ་མ་གཏོགས་མི་བཞུགས་པས་ཆད་པར་ཉེ་བ་ན། དྭགས་གླ་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་སྨྱིན་པ་ཞེས་བདག་གི་སྐུབས་མཆོག་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་བཞེས་ས་དེས། ལྟོ་བརྒྱུད་

@39B ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་གཞན་དུ་ཞིབ་ཏུ་བཙལ་ཀྱང་ཁྲིད་རྒྱུན་ཐོབ་པ་དགེ་སློང་འདི་ལས་མེད་པས། དགེ་སློང་གིས་ཉམས་ཁྲིད་མ་བཏུབ་ཀྱང་ཁྲིད་རྒྱུན་ཙམ་མ་ཞུས་ན་ཆད་པར་དོགས་ནས་ཉིན་

གཅིག་དགེ་སློང་དང་མཇལ་འཛོམས་སྐབས། དུ་ཆ་ཞལ་

ལུང་ལྷོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་བཞུགས་པ་ཉིད་ལས་མེད་པས། འདིའི་རྒྱུན་ཆད་ན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པས་ཉིད་ནས་རྒྱུན་ཙམ་ཞིག་ངོས་ལ་གནང་ན། སྒར་ངོས་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ཏེ་རྒྱས་པར་ཕར་ཕྱལ་ཆོག་ཞུས་པར། དགེ་སློང་

གིས་བདག་ལྟ་བུས་ག་ལ་འབྱལ་ནུས་ཞེས་གནང་མི་ནུས་ནུས་ཀྱི་ཁྱེའུ་མཛད་ཀྱང་རྩེས་སུ་གནང་བའི་སྐབས་མན་ངག་ཟབ་ལ་འདྲིལ་བ་མྱོང་ཐོག་འབའ་ཞིག་ནས་གནང་བས། རྗེ་བློ་བཟང་སྤྱིན་པ་ཉ་ལས་པའི་ཚུལ་མཛད་དེ། ངས་

ཁོང་ལ་ཕར་འབྱལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞུས་པ་ངོ་ཚ་བར་འདུག །ཁོང་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པའི་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་རིད་ཅེས་བསྟན་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱི་ངོ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣེད་ཅིང་། ལུས་དཀྱིལ་

ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱུབ་པ་བརྙེས་པ་ཞིག་རིད། འདི་དུགས་སྨད་བང་རིམ་ཆོས་སྡེར་གཉན་བཞུགས་མཛད་ཅིང་། རྗེ་བསྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་འདིའི་སྐུ་མཆེད་ཆུང་བ་ཡིན་པས་དུགས་སྲོད་ལྷ་སྡིངས་

རི་ཁོད་དུ་བཞུགས་པར། རྗེ་བློ་བཟང་སྦྱིན་

པ་ལྷ་སྲིངས་རི་ཁོད་དུ་ཕེབས་དགོས་ཡང་ཡང་ཞུས་ཀྱང་ཕེབས་མ་ཐུབ་པར་རྗེས་སུ་མཉམ་གཞག་གི་ངང་ནས་གཟིགས་པས་རི་ཁོད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཀུན་གསལ་བར་གཟིགས། ཐེངས་གཅིག་བསྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས་པར་ངས་

@40A ཞེས། །ཁྱོད་ཀྱི་རི་ཁོད་ལ་བལྟས་པས་ཚང་མ་མཐོང་བྱང་ཞེས་ཁང་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཤིང་ཤུགས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཡོད་ཡུགས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། ཁྱོད་ཀྱི་ཀ་ཕིགས་ནང་དུ་དཀར་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྱུལ་

ཙམ་འགྱུལ་ཙམ་བྱེད་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ཅི་ཡིན་གསུངས། དེ་ནི་རས་ཡོལ་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པས་འགྱུལ་ཙམ་བྱེད་པ་མཉམ་གཞག་གི་ངང་ནས་གཟིགས་པར་འདུག །དེས་གཅིང་བསྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་།

དེ་ཡང་མདོ་སྡེགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཞེགས། བཀའ་ཆོས་གནང་སྐབས་སྤྱན་གཡས་བྱོན་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ངོ་སྤྲོས་ཏེ་སྤྲོད་མའི་ཚོགས་ལ་གཡས་སྐོར་བྱོན་སྐོར་དུ་

བྱས་ཏེ་བློལ་རན་པ་ན་

སྣར་ཐིམ་པ་སོགས་ཡང་ཡང་མཐལ་བ་བྱུང་། བཀའ་ཆོས་གནང་བ་དང་གྲིང་སྐོར་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བས་མཐལ་མི་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། བླ་མཆོད་ཆོགས་ཞིང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས།

གཤེགས་དུས་དབུ་ཐོད་ལ་ཡང་རྩེ་བླ་མ་མཆོད་པའི་རང་བྱོན་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་ཡང་ལྟ་སྲིད་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས། དེས་གྲུབ་དབང་སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ལ་གནང་། འདི་ཡང་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་བརྙེས་པ་ཞིག

ཡིན། དེའི་མདུན་ནས་བདག་གི ུསྐྱབས་ཀྱ མགོན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསན། དེ་དག་ནི་ཞལ་ལུང་ལྟོ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུས་པ་ཡིན། རྒྱས་པར་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡིག་ཆ་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་ལས་མཁྱེན་པར་མཛོད་

@40B དགོས། ཞལ་ལུང་དབུས་བརྒྱད་ནི། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཁྱི་ཆེན་སྤྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྩལ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱད་དེ་ཁྱི་ཆེན་བློ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་དུང་ནས་རྟེ་བློ་བཟང་སྤྱིན་

པས་གསན། སྡུར་ལམ་དམར་ཁིད་ནི། ཀུན་

གཟིགས་པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡི་ཤེས་ནས་བཀའ་རྩོམ་གྱུབ་ནས་ཁིད་རྒྱུན་ཞུ་མཁན་མ་བྱུང་བར་སྐུ་བགྲེས་ནས་སྨྲན་གྱིས་མི་གཟིགས་པར་ལུང་ཤེགས་ལྷེབ་རེ་གཉིས་གལ་ཆེ་གནང་དགོས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཆིད་བྱིས་

ཀྱིས་འབུལ་དགོས་པ་ལ། གྱུབ་མཆོག་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་བྱ་བྲལ་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་ནས་བཞུགས་སྐབས་སྡུར་ལམ་གཟིགས་ནས་འདིའི་ཁྲིད་རྒྱུན་ཞུ་མ་ཐུབ་ན་རྗེས་འཇུག་ཁས་ཞན་དགོངས་ནས་བདོག་ཁྲེས་ཁྱེར་ནས་

བཀས་ལྷུན་དུ་ཕེབས། མགོན་གཉིར་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་རབ་གསུང་འབུམ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་སྡུར་ལམ་འདིའི་ཁྲིད་ཞེག་གནང་དགོས་ཞུས་པར། ཁོང་པ་གླ་རྒྱང་ཡིན་པ་དང་། ཞུ་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་། སྨྲན་མི་གསལ་བ་བཅས་མགོན་

གཉིར་ཏ་ལས་ཀེ་བསྒྱུར་བཤད་མང་པོ་བཏང་། སྒར་ལོག་ནས་ཕེབས། ཡང་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་སྤར་བཞིན་ཞུ་བ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱས་ཀྱང་མགོན་གཉིར་གྱིས་བདག་བཟློང་མ་

བྱས་པར་འཕྲིག་སྟེ། ངས་ཁྱེད་རང་

ལ་ཆོས་གནང་བར་ཞུ་ན་མ་གསོལ་གྱི་སྣན་གསན་འདི་པཾ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྣན་དུ་འཁྱོལ་བ་ཞིག་མཛོད་དང་བྱས་པས། ཁོང་ཁྲོས་བཞིན་དུ་སྐུ་མདུན་དུ་ཞུས་པར་དབྱེས་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་སྤྱན་གྱིས་མི་གཟིགས་པའི་ཚུལ་སོགས་

@41A ཨཱཿ། །མེད་པར་རྫོགས་པར་གནང་བ་རིད་ཅེས་བདག་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ཡང་གསུངས། འོན་ཀྱང་རང་རེའི་བརྒྱད་པར་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་མཉགས། རང་རེའི་བརྒྱད་པ་རྣ་ངག

དབང་བྱམས་པ་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱད་ཚུལ་སྤྱོར་ཆོས་སྐལ་བཟང་མཐིན་རྒྱན་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེ་དག་ནི་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་རགས་བསྟུས་ཙམ་ཞུས་པ་ཡིན་ཞིང་། བླ་སྤྱོན་ཚང་མ་བྱེལ་བ་མེད་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བླ་མ་

ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་བླ་བརྒྱད་རྣམ་ཐར་པོད་གཉིས་བཞུགས་པ་ལྟར་འཆད་དགོས་ཞེས་བདག་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དུ་ལམ་འཆད་མ་ཐུབ་ཀྱང་

ཕྱག་དཔེ་བླུས་ནས་རྒྱུན་དུ་བཀླག་སྟེ་

རྣམ་ཐར་རེ་རེའི་མཇུག་ཏུའང་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ཁྱེད་སྐུ་ཅི་འདྲ་དང་སོགས་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྟོམ་དགོས་ཞེས་གསུངས།། །། ༥ ཉིན་གསུམ་པར། ཇི་སྐད་དུ། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྷས།

དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ། །སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བསྒྲུབ་ན། །ཕྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་པར་གյ་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དལ་འབྱོར་

གྱི་ལུས་རྙེན་འདི་ལྟ་བུ་རྙེད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོ་འཕྲིའི་བདེ་སྐྱིད་ཙམ་ལ་ཆགས་ནས་དགྲ་འདུལ་གཉིན་སྐྱོང་སོགས་དུད་འགྲོས་ཀྱང་ནུས་པ་དེ་འདྲ་ལ་མགོ་མི་འཕོར་བར་དུད་འགྲོ་ལས་ཁྲུད་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་ཕན་ངེས་

@41B ཀྱི་ཆོས་ཤིག་མ་བྱས་ན། ཕྱིས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ལུས་རྙེན་ཐོབ་དཀའ་བས། ད་རེས་ལན་གཅིག་རྟེན་པའི་སྐབས་འདིར་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་

འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་

པས། དེས་ན་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཉན་ནས་ལེགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་སྙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་

ཀུན་སློང་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་པར་ཞུ། དེ་ཡང་གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ནི། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཟོད་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཚེས་ལྷུགས་ཞེས་སྡོམ་ཉིན་ལྔར་གསུངས། དེ་

ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ལ་བཞི་སོགས་དངོས་གཞིའི་ས་བཅད་སྡུར་བཞིན་གསུངས་ནས། ས་བཅད་དང་པོ་ནི་ཁ་སང་ཕན་ལ་ཞུས་པ་བཞིན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་རིམ་པར་བརྒྱད་དེ་བྱུང་

ཚུལ། ཕྱིས་ནས་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ཡང་རྩ་བ་ལམ་སྒྲོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་སྐྱར་བཤད་མདོར་བསྡུས་གསུངས་ནས། རྒྱས་པར་ནི་ལམ་རིམ་བློ་མ་

བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན། དེས་

ཁ་སང་གི་བཤད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱར་བཤད་མདོར་བསྡུས་སོང་ནས་དེ་རིང་ས་བཅད་གཉིས་པ་གདམས་ངག་ལ་གུས་པ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆ་འདི་ཞུ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཆ་བ་བཞི་དང་། ཁྲུད་ཚོས་གསུམ་

@42A ཞེས། །གྱི་སྐོ་ནས་གཞུང་གཞན་ལས་ཁྲུད་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆེ་བ་བཞི་ནི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་བ། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆ་བ། རྒྱལ་བའི་

དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟེན་པའི་ཆ་བ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགག་སུ་འགྱོ་བའི་ཆ་ནས་བཞི་རྣམས་ཡིན། དེ་ལ་དང་པོ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། བསྟན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་

རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྤྲོན་མེའི་འགྲེལ་པ་ལས། བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྟ་དང་མི་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་

མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་བསྟོམ་

པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཅིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གོ་བ་སྟེ།

འགལ་བ་མེད་པ་ནི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་ཟེར་བས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། འདུལ་བ་དང་། སྡེགས་སོགས་ལ་སྐྱས་ཟིན་ལ་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་དུ་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བཀོད་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག

འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་འགལ་བ་དཔེར་ན་ཚ་བའི་ནད་དུག་པོས་ཐེབས་པ་ཞིག་ལ་སྨན་པས་དང་པོ་ཤ་དང་། ཆང་སོགས་སྤང་དགོས། མ་སྤངས་ན་སྲོག་ལ་བསྟོ་ཞེས་བསྟན། རྗེས་སུ་ཚ་བ་རེ་ཐང་མ་ཚམས་སུ་སློབས་ནས་

@42B ནུང་ཤས་ཆེ་བར་བྱུང་དུས་ཤ་ཆང་སོགས་བསྟེན་དགོས་པར་སྣང་བས་ན། སྣ་ཡུལ་ནད་པ་གཅིག་ལ་སྣ་བ་པོ་སྨན་པ་གཅིག་གིས་ཤ་ཆང་ཟ་མི་ཟ་སྨན་པའི་སྐད་ཆ་སྟ་ཏིང་གཉིས་པོ་དེ་

འགལ་བ་ལྟར་སྣང་མོད་ཀྱང་། དོན་དུ་ནད་པ་གཅིག

གསོ་བ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། མདོ་སྡེགས་སོགས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཆེད་ལས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཚང་མ་མི་དགོས་སྐམ་པ་ཡོད་ནའང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་གསུང་

བ་པོ་གཅིག་གིས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་ལ་ཐོག་མར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག །སྡུག་བསྔལ་སོགས་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ལས་ཆུང་

ཟད་དགུ་ལོང་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་བཤད་པ་རྣམས་དང་། སྔགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་ནས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་རིམ་གཉིས་སྦྱོད་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་

རིམ་བཞིན་རང་ཉིད་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན། དེས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་གང་ཟག་

གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་མི་མཛོ་

བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་ཐར་པར་བཟོད་པའི་ལམ་སྟོན་དགོས་ཤིང་།

@43A ཞེས། །དེ་ཡང་རང་གིས་མ་ཤེས་པར་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་རྣམ་ཏེ། རྣམ་འཕེལ་ལས། ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱུ་ལྷོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐེག་པ་

གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་པ་མདོ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་

རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་

དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ནི་སྟོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡིན་པས། དེ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྟོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་

རིགས་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། སྟོན་སྐྱ་རེ་སེལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བསྟེད་པར་མི་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་

ངེས་པར་འདུ་བ་དེ་ལྟར་རེད། དེ་ཡང་

ཞིབ་ཏུ་བྱས་ནཇོད་བྱད་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་

@43B སོགས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གཞི་མཐུན་པ་ལས་འགལ་རྐྱེན་དུ་འགྱོ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གོ་བ་དེ་ལུང་གི་

བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་

ཡིན། དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དག་བཅུ་སྤྱོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་། བདེན་བཞིའི་འཇུག་ལྟོག་དང་བསྟབ་པ་གསུམ་སོགས་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་རྣམས་སྐྱེས་

བུ་འབྲིང་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིན་བྱག་སོགས་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བསྟུས་ནས་བརྗོད་བྱ་དེ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཆོང་རྒྱ་བའི་

ཉམས་ལེན་དུ་གཞི་མཐུན་པ་ལས་

འགལ་རྐྱེན་དུ་འགྱོ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གོ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན། དེ་ཡང་འབྲོམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གླུ་བཞི་

ལམ་གྱིས་ཁྱེར་ཤེས་པ་ང་ཡི་བློ་མ་ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དེ་འདིའི་རྒྱ་ཚོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གླུ་བཞི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་དང་། སྤྱགས་བཅས་བཞི་ལ་གསུང་བ་དང་། ཤོ་རྡེའུ་ཇི་ལྟར་འཕངས་ཀྱང་གླུ་བཞི་ལམ་ལམ་འབྲུང་བ་

ལྷར་དམིགས་སྐོར་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་ལམ་

ཆ་ཚང་བ་རེ་བསྟེས་པའི་དོན་ཡིན་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལྷར་དུ་བཤད་དུ་ཡོད་མོད། བདག་གི ༥ སྐྱབས་མགོན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས། གདན་ཁ་གང་མ་གྱུབའི་ལྷ་བུ་ཞིག་ལིང་གིས་ཁྱེར་བ་ལྷར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་

@44A ཞེས། །དང་བཅས་པའི་བརྗོད་བྱ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྟེས་ནས་ལིང་གིས་ཁྱེར་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་གསུང་རབ་མ་ལུས་

གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མ་མཐའ་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་མི་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་གདམས་ངག་གི་མཆོག་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་།

དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གདམས་ངག་སྨོན་པའི་བླ་མ་ཞིག་ལ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཅིང་། གདམས་ངག

ཀུང་དེའི་གསུང་རབ་རྣམས་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་

ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྱུག །ཐུབ་ཚུལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་དེང་སང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་

པའི་དུས་མཁོ་བ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་འདུ་ཤེས་ཙམ་ཡང་མི་འཚོར་བ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལའང་ཐོས་པ་དང་། རྩོད་པའི་ཚོ་མཁོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། སྨྲོས་གཉིར་

@44B མཐར་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀུང་ད་གཟོད་ཉམས་ལེན་བྱེད་རན་པ་ན་རང་གིས་མི་ཚེ་རྫོལ་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉམས་ལེན་དུ་དྲིལ་མི་ཤེས་པར་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་

སྒོམ་ཆེན་དུ་འབོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལྷའི་སྐུབ་

ཐབས་དང་ཤེམས་ངོ་སོགས་བསྟན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཁུལ་བྱེད་པ་དེ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་ནི། །གསུང་རབ་གདམས་པར་ཤའ་བ་མེད་པས་ནོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུང་

རབ་གདམས་ངག་ཏུ་མ་ཤར་བའི་སྐྱོན་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་རེད། རང་རེ་གྲྭ་སའི་དགེ་བཤེས་ཤིག་གིས་ཁམས་སུ་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་རྟིང་མའི་བླ་མ་ཞིག་གི་བྱང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་གདམས་ངག་ཞུས་ནས་མན་ངག

ཆུང་ཆུང་འབྲ་བསྒོམས་པས། ཡུལ་དེའི་མི་རྣམས་ནས་དགེ་ལུགས་པ་ལ་བཤད་ཚོས་ཙམ་ལས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་ཆོས་མེད་ཐག་ཆོད་ཡིན་པ་རེད་ཅེས་ཚང་མ་ཡིད་ལོག་པ་བྱུང་འདུག་པ་དེ་ནི་བསྟན་པའི་ཤུང་འདྲེན་པོ་བྱུང་

འདུག་སྣམ་ཁོ་བོ་ཡང་ཤེན་ཏུ་ཡི་སྐུག་པ་བྱུང་། གང་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྲིར་དགོས། གང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་

དགོས། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་

ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ། ཉམས་ལེན་གཞན་ཞིག་བྱས་ན། རྟ་རྒྱུག་བྱེད་པའི་ཚེ་དཀྱུས་ས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས། རྒྱུག་ས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་རྟ་རྒྱུག་བྱེད་པའི་ཚེ་སང་ཉིན་རྟ་

@45A ཞེས། །རྒྱུག་ས་འདི་ན་ཡིན་ཞེས་ས་ཤུར་བསྟན་ནས། སང་ཉིན་ངོ་མ་རྒྱུག་དུས་དེ་མིན་པ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུག་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་གསུང་རབ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་མི་ཐུབ་

པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན། འདི་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་དུ་འདུས་ནས་ཉམས་ལེན་དུ་ཧ་ཅོལ་ཞིས་ཁྱེར་ཞེས་པ་ཞིག་འོང་།

སྔར་ཁྱི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་གྱིས་བླ་སར་སློབ་གཉིར་གྱུབ་ནས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དྲུང་དུ་ལམ་གཅོོ་རྗེམ་གསུམ་གྱི་ཁའདོ་པ་སོགས་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་ནས་བཀའ་

མདོ་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དགོངས་

པ་སྣོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ངོ་འཕྲེད་པས་སྔར་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་སློབ་གཉེར་བརྩུབ་པ་མཐའ་དག་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལ་སློབ་གཉེར་བརྩུབ་པ་ཡིན་འདུག་སྟམ་དུ་གོ་བ་ཞིག་བྱུང་གསུངས་ཏེ། དེ་གསུང་རབ་

གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་རྣགས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཆོག་ཐྲོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བརྩད་སྟོང་པའི་ལུང་ཞིག་གནང་བ་ན་སྐབས་སྐབས་སུ་ཞལ་ཇེ་ལོ་ན་རྐས་པས་མ་གཏོགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་རང་འདི་ན་

འདུག་ཅེས་དབུ་ཞབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་རེད། ལམ་རིམ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་ཆོས་གྲུར་རྩོད་པ་ཁྱབ་འགོ་གཅིག་ཙམ་བྱས་ནའང་ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་དུ་འདུས་ཏེ་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་འོང་། དེས་ན་

@45B སེམས་བསྐྱེད་རྩོད་པའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་སྐབས་དང་སྦྱར། རྟེན་འབྲེལ་རྩོད་པ་དེ་འབྲིང་གི་སྐབས་དང་སྦྱར། བསམ་གཏན་རྩོད་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་

དང་སྦྱར་ཆོག་ཆོག་འོང་། ཆོས་འདོན་ཙམ་ལ་འགྲོ་

བའི་ཆོ་གས་ཀང་གང་ཞེལ་ཕྱི་ནང་ཉམས་ལེན་དུ་འདྲིལ་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་། ཐ་ན་སྟོང་ཁང་ནང་གི་ཤོག་འཁྲུར་གཅིག་རྟེད་པ་ཚུན་ཚད་ཀྱང་རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་སྐོར་དུ་བསྟོན་ཆོག་ཆོག་འོང་། ཁོ་བོས་སྔར་ཆུང་དུའི་སྐབས་

དགོན་པའི་གྲྭང་སྐོར་གྱི་སྟོང་ནང་གི་ཤོག་འཁྲུར་ཞིག་ལ་བལྟས་པས་ཤ། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་མགུར། སྔག་ཆུང་གི་བྱང་བ་གཞོན་ནུ་དེས། །མདངས་ལྡན་གྱི་མེ་ཏོག་གཅིག་ནས་གཅིག །ཡུད་ཙམ་ལ་འདོར་ལེན་

བྱེད་པ་མཐོང་། །དཔེ་འདི་དང་མཚུངས་པའི་དོན་གྱི་གླུ། །སྐྱེགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞེག །སེམས་མ་དག་རང་གི་སྣང་ཚུལ་གྱིས། །སྐད་ཅིག་ལ་དབྱ་གཉིན་འགྱུར་བ་མཐོང་། །བློ་བརྟན་པའི་བྱོགས་པོ་ངས་མ་རྟེད། །ཅིས་འདུག་པ་སྐྱེས་བུ་

འབྲིང་གི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ལ་སྣང་ཆོག་ཆོག་རེད། དེ་ལྟར་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་འདོར་དུ་མེད་པར་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་ཐུབ་པ་ལ་བཀའ་

གདམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་

དཀའ་བཅུ་རིན་ཆེན་འཕེལ་ལ་བཀའ་གདམས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་བཀའ་འདྲི་གནང་བར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་འདོར་དུ་མེད་པར་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞུས་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་

@46A ཨཱཿ། །ཏུ་མཉེས་ནས་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་ཡང་། དེ་རིང་དཀའ་བཅུས་བློ་སྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱེད་བྱུང་། འདི་ལྟར་ཟེར་ཞེས་གསུངས་ནས་བསྐོགས་བརྩེད་མཛད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རྟོག་ཏང་ནང་གི་ཤོག་འབྲུར་གཅིག

ཚུན་ཆད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་མན་ངག་ཏུ་ཟིལ་གྱིས་འདྲིལ། དེ་ཡང་རང་གཅིག་པུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མན་ངག་ཏུ་ཟིལ་གྱིས་འདྲིལ། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་རང་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་

བུ་ཞིག་གོ་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གུས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཡོང་། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་གདམས་ངག་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་ནི། བེའུ་བུམ་ལགཱ་མཐིལ་ཙམ་ཞིག་ལ་རིས་པ་

རྣེད་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ

བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལྟར་གོ་དགོས། ཚོག་དེ་འདིའི་རྩ་བ་ལྟ་བུའང་ཡིན། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་གནད་ཇི་འདྲ་ཞེག་དགོས། ལམ་རིམ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་གསུང་རབ་དགོངས་

འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྟག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྟུས། དེ་ས་བཅད་རྒྱས་བསྟུས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཤིང་གྲངས་ཆ་ཚང་བ་ཞེག་བློ་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དཔྱད་སྤྱོམ་དགོས་པ་ལ་དཔྱད་སྤྱོམ། འཇོག

སྤྱོམ་དགོས་པ་ལ་འཇོག་སྤྱོམ་གྱིས་ཉམས་ལེན་དུ་འཕྲེར་ཤེས་པ་ཞེག་བྱུང་ན་གསུང་རབ་གང་མཐའ་ཡང་རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་སྐོར་དེ་དང་དེའི་ཐད་ས་སོར་སྤྲུར་ཆོག་ཆོག་ཡོང་བ་གསུང་རབ་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཚད་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་

@46B གོ་བདེ་ཕྱིར་བདག་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཞིན་དཔེར་བཤད་ན། མི་ཞེག་ལ་འབྲས་དང་; བྱོ་དང་། སྲན་མ་སོགས་གང་ཡང་མེད་ན། འབྲས་ལྟ་བུ་སྤྲར་བ་གང་རྩེད་ཀྱང་གང་ཡང་

བྱེད་རིན་མེད་པས་འདོར་བ་ལས་འོས་མེད།

དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་ཤང་གྲངས་མ་ཚང་ན་གསུང་རབ་མཐའ་ཡང་གང་གི་ཐད་དུ་སྣང་དགོས་མི་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ཤེས། འབྲས་དང་། བྱོ་དང་། སྲན་མ་སོགས་དེ་དག་སོ་སོ་ནས་བྱེ་གང་རེ་ཙམ་ཡོད་ན་དེ་ལ་འབྲས་སྣར་བ་

གང་རྟེད་ནའང་རང་གི་དེའི་སྟེང་དུ་བསྟོན་ཆོག །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་སྐོར་གྱི་ཤང་གྲངས་ཚང་ན་གསུང་རབ་ནས་གང་མཐའ་དེའི་ཐད་དུ་སྣང་ཆོག་ཆོག་ཡོང་བ་ལྟར་ཡིན། ཤང་གྲངས་ཚང་ན་རྒྱས་བསྡུས་གང་གིས་ཀྱང་ལམ་བགྲོད་

ནུས་པར་སྤྲོ་དཔོན་དང་། གླ་རྒྱང་གི་ཞག་ཆས་ཀྱི་དཔེ་དང་སྣང་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཁྲད་པར་ཡང་དེ་ཡིན། སྤྱ་མ་དེ་

ཡིན་ན་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཅིང་། ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ན་སྤྱ་མ་དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་བོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་

རྣམས་སྤང་ཞུས་པ་བཞིན་གདམས་ངག

གི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱར་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་བཞུགས་ཀྱང་བླ་མའི་མན་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་རྟོག་པར་མི་

@47A ཞེས། །ཁུས་ལ། གལ་ཏེ་རྟེན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དུས་ཡུན་རིང་པོ་དང་དཀའ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས། ལམ་རིམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་

དཀའ་ཚོགས་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དེ་གང་ཡིན་སྨོས་ན། བདག་གི་སྐྱབས་མཆོག་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་། ཁྱད་པར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་

རྣམ་གསུམ་ལ་བྱེད་དགོས་གསུངས། དེ་ངེས་པར་ཡིན་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ལམ་གཙོ་ལས། སྣང་བ་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟུན་མེད་པ་དང་། །

སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྱལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །ཇི་སྲིད་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་སྲིད་དུ། །དུ་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །ཅེས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མི་རྟོགས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། ཤུགས་

ལ་དེ་རྟོགས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྣེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན། །ཞེས་ངེས་འབྱུང་དང་། རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོགས་པའི་ལམ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྐལ་ལྡན་ཐར་

འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ཤ་དེ། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་གསུངས་པས། ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཞར་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་རིམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་རྒྱུད་

@47B ལ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་གནད་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟེད་ཅིང་། རྟེད་པ་ལྟར་དཀའ་ཚེགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་གཞུང་

ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ། ལམ་གཅོ་གསུམ་སོགས་རྒྱལ་བའི་

དགོངས་པ་ནི་དེའི་ནང་གི་ཆོར་བྱ་ལྟ་བུ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་གླུ་གཟིངས་ལྟ་བུ། དེ་སྟོན་པའི་ཐུགས་ནི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཆོར་བུ་ཡོད་ཀྱང་གླུ་གཟིངས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཞུགས་ན་ཆོར་བུ་མི་ལོན་པའི་ཁར་སྤོག་ཤོར་བ་ལས་འོས་

མེད།། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞུང་ཆེན་པོར་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟོད་དཀའ་ཞིང་། དེད་དཔོན་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ན་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་གླུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་

ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཆོར་བུ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོད་པ་འོང་གསུངས། བཞི་པ་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་བ་ནི། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་དངོས་བསྟན་ལ་ཆོས་སྤྱོང་གི་ལས་སྒྲིབ་འགོགས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་

ཡང་ཆེ་བ་དང་པོ་གསུམ་གা་ལ་ངེས་པ་མ་རྟོད་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་ཐེག་པ་མཐོ་དམན་དང་། བཤད་ཆོས་དང་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སོགས་གྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་འབྱེད་པས་ཆོས་

སྟོང་གི་ལས་ཚབས་པོ་ཆེ་ཞིག་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་

ཆོས་སྟོང་གི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷི་སྟེ། རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ལ་ལ་ནི་བཟང་

@48A ངོ་ཙམ། །བར་འདུ་ཤེས། ལ་ལ་ནི་ངན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་སྟོང་བའོ། །གང་ཆོས་སྟོང་བ་དེས་ཆོས་སྐུངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་ལ་ངན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་རིགས་པའོ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྟོང་བའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་

རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསུངས། ཆོས་སྣང་ས་དེའི་ཉེས་པ་ཤིན་

ཏུ་ལྷོ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ནི། །མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྤྱོང་བྱེད་པའི། །སྡིག་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཁྱད་འཕགས། །གང་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། །དགྲ་

བཅོམ་བས་པར་གྱུར་པ་བས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྤྱོང་བྱེད་པའི། །སྡིག་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་གསུངས། ཆ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འདོན་

རྒྱུ་ན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཉམས་སུ་བླང་བྱར་གྱུར་

པ་མཚུངས་པར་སྐྱེ་བས་བཟང་ངན་དུ་དབྱེ་བའི་ཆོས་སྤྱོང་གི་སྐོ་ཆེ་ཉོས་འདི་རང་འགའ་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བསམ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

ལ་བརྟེན་པའི་ལས་སྒྲིབ་རྣམས་དང་

@48B གིས་སྤྱོང་ཞིང་། དལ་འབྱོར་དང་། མི་རྟག་པའི་སྐོར་ལྟ་བུ་ངེས་ན་ཆོ་འདིར་ཞེན་པའི་ཉེས་སྤྱོད་རང་འགའ་སུ་འགྲོ་བ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་སྐོར་བསྐྱང་ན་རང་གཅེས་

འཛོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་སྤྱོད་དང་། བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་སྐོར་

ལ་སྤྱང་ན་བདག་འཛོན་གྱི་བར་དམིགས་སྐོར་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་དེ་དང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྱོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་བ་དེ་དག་སྐྱེ་རིམ་དཔེའི་སྐོ་ནས་བཤད་ན། དཔེར་ན་ལྷ་བྱིས་པ་ཞིག

གིས་ཐང་བྱི་བ་ལ་དེ་ལ་དགོས་རེས་ཀྱི་རས་གཞི་དང་། ཚོན་དང་། པིར་ལ་སོགས་པ་ཚང་ཚང་རུག་རུག་བྱེད་དགོས། དེ་འདྲའི་ཡག་ཆ་དང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཐང་དེ་འབྲི་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་བྱར་པ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་འགལ་རྐྱེན་དུ་བྱར་པ་

ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དཔེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལག་ཆ་དང་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐང་འབྲི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་གསུང་རབ་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བའི་དཔེ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཐང་ལེགས་པར་བྱབ་པ་དེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོད་པའི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆ་བ་བཞི་པོ་དེ་ལ་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཆ་བ་བཞི་དང་། བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་བ་བཞིའི་ཐ་སྙད་

ཐོབ་ཅིང་། རྟོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཆེ་བ་བཞི་པོ་བསྟན་

བཅོས་ཁོ་རང་ལ་ལྷན་མོད། བརྟོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆེ་བ་བཞི་གང་ཟག་རང་ཉིད་ལ་ལྷན་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། དེས་ཆེ་བ་བཞི་སོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་ཆེ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལྷན་པར་མ་ཟད། ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ཡང་

@49A ཞེས། །ལྷན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ནི། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟེད་བྱ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པས་བརྟེད་བྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཅོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པས་ལགས་ཏེ་བློ་བྱང་

བདེ་བ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བློ་མ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པས་བརྒྱུད་པས་ལུགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་གསུམ་ཡིན། དེའི་དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཚོག་བསྡུ་མི་རྣུས་

ཀྱང་དོན་གྱི་གནད་མཐའ་དག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འདིར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་མཐའ་དག་སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་

བསྡུས། དེ་འདིར་ཡམ་རིམ་ཉུང་ངུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་

བསྡུས་ནས་བསྟན་པས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྡོད་བྱ་འདིར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྟེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བློ་མ་དབུ་མ་པར་ཕྱུལ་བའི་ཚབ་ཤོག་ཏུ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདམས་པ་བྱང་ཆུབ་

ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་འདི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་མཐའ་དག་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་སྟོན་པར་སྣང་བས། འཆད་ཤེས་པ་དང་ཉན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀཱཤ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལྡངས་

ན་མན་ངག་ཆད་ཆུང་ངུ་མ་ཟད། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་གྱང་འགྲིག་ནས་འོང་བར་སྣང་བས་ཁྱིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྟོན་པར་མ་བྱས་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གྲྭབ་མཐའ་གཞན་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་སོགས་སྟོན་འགྲོའི་ཁྱིད་ཆེན་བཞི་དང་།

@49B དངོས་གཞི་སོགས་ཁྱིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སོ་སོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་རང་རེ་བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་ལུགས་འདིར་ཁྱིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་མི་དགོས་པར་ཐམས་ཅད་ལམ་

རིམ་གྱི་ནང་དུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། ལམ་སྒྲོན་ཚེགས་བྱ་

གསུམ་གྱི་ནང་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྟོག་གྱིས་དྲིལ་ནས་བསྟན་ཅིང་། འདི་ཉིད་ཡཁད་བྱ་རྩ་བའི་གཞུང་དུ་བྱས་པས་ལམ་རིམ་གཉན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་ཅོང་

ཁ་པ་ཆེན་པོས། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་བསྡུ་བསྡུ་བ། །ཚུལ་འདི་ཐུན་རེ་སྟོན་དང་ཉན་པས་ཀྱང་། །དམ་ཆོས་འཆད་དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆོགས། །རྒྱས་ཆེན་སྡུད་པར་འེས་པས་དེ་དོན་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་

རིམ་པ་ལ་ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་བྱས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལྡེ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལྟར་འགྲོ་ཞེང་། ཤར་སྒོམ་ཚར་གཅིག་བྱས་ཀྱང་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་

བླངས་པར་འགྱོའོ། །དེ་ཡང་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་སྟོང་ལྷུང་པ་ཆེན་པོས། ངས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་བཤད་པའི་དུས་ན་འཛམ་བུགྲིང་འདི་ན་ཡོད་པའི་པཾ་ཏི་དང་གྲྭགས་

བམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ། བམ་རྒན་སེ་བོ་

འདིས་ང་ཚོའི་སྣོང་ཐམས་ཅད་བཏོན་གི་འདུག་སྟམ་ནས་འདར་སྐྱར་རེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དོན་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འདིའི་བཤད་ཉན་ལེགས་པར་སོང་ན་འཛམ་བུ་གླིང་གི་པོ་ཏི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོང་པོ་ཐམས་

@50A ཞེས། །ཅད་བཤད་ཚར་བ་ཡིན། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཚུར་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་འདུས་ཤིང་། ཞར་གསུང་རབ་སྐོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ལྷ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་འགག་སྟེམ་འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད།

དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཁོང་གིས་ལམ་རིམ་གསུངས་པ་ན། ངས་ཆོས་ཀྱི་གཡག་པོ་ཆེ་བཞིའ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས། བློ་དམན་པ་ཆོས་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་རྒྱས་པར་མི་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་སྐོར་གྱི་ཤུང་གྲངས་ཚང་ན་

དམར་ཁྲིད་ལྟ་བུ་ཉུང་ངུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ལམ་བགྲོད་རྒྱས་ཤིང་། དམིགས་སྐོར་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མ་ཚང་ན་བགྲོད་མི་རྒྱས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཚ་བའི་སྨན་གཡུར་ཉིར་ལྟའི་སྨན་རྩ་

རེ་ནས་ཁྱེར་པོ་ལོངས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཀུན་ཟ་མི་དགོས་པར་སྣུན་སྣ་ཉི་ཤུ་ལྔ་

ཚང་མ་འཛོམས་ན་སྣུན་ཐུན་ཆུང་དུ་ཞིག་གིས་ཚ་བའི་ནད་སེལ་བ་དང་། སྣུན་སྣ་གཅིག་མ་འཛོམས་ན་གཞན་རྣམས་མང་པོ་ཟོས་ཀྱང་ནད་སེལ་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གདམས་ངག་གི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཐའ་བའི་སྐལ་བཟང་རྣེད་པའི་དུས་འདིར་ཆིག

དྲིལ་བྱེད་དགོས། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། རང་རེ་རྣམས་འཚོར་བ་འདིར་སྟུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་མྱོང་བ་དང་། ཡར་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་སེམས་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་འདྲལ་བ་ལ་ལམ་རིམ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་

འདྲལ་ཐབས་གཅོ་ཐོར་བྱས་ནས་གསུངས་པས་ཉམས་ལེན་དུ་ཞུར་བདེ་བས་ལགས་ཏུ་ཟློང་བདེ་བ་ཡིན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་ནི། ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་དང་། ཐོག་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་གསེར་གྱིང་པ་གཉིས་

@50B ཀྱི་མན་ངག་གིས་བརྒྱུན་ནས་བསྟན་པས་ལུགས་གཉན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་

རྒྱུན། །སྟེན་པའི་བ་དན་འགྲོ་ན་ལྟང་ངེ་བ། །ཀུན་སྤྱབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་

རིམ་བཞིན་དུ། །ལེགས་བརྒྱད་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ལའང་མེད་ཅིང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལའང་མེད་དེ། དེ་

གཉིས་ལ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཆ་ཚང་འདུས་པ་ཡང་མེད་ལ། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཞོ་བོར་བྱས་པའང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་བ་བཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་སྐལ་བཟང་འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་གདམས་ངག་ལྟར་སྣང་རེ་དང་། ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་རེས་ཆོམ་ནས་མི་སྡོད་པར་ལམ་འདིར་བཟུང་པ་ཆེན་པོས་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་འདུག་གོ། དེས་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཆོས་

ཀྱི་ཆེ་བ་སོང་ནས། ས་བཅད་གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་ཐཝ་ཌི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡང་ས་བཅད་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་དག་དབང་བྱགས་པས། བཤད་

ཉན་ལམ་དུ་གཏོང་བའི་གནད་འདི་ནི། །སྟོན་འགྲོའི་གདམས་

པ་མཆོག་ཡིན་གཅེས་པར་ཟུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོག་གི་འཆད་ཉན་མཐའ་དག་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འགེལ་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་འདི་ལ་རག་ལས་ཤིང་དེ་ཡང་ཆོས་གཅིག་ནས་འཕྲུགས་ན་བཅོ་ལྔའི་བར་འཕྲུག་པ་བཞིན་འདི་ནས་འཕྲུགས་ན་འཆད་

@51A ྈ། །ཉན་བསམ་སྒོམ་ཚང་མ་གནད་དུ་འགྲོ་བར་དགའ་བ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ། བཤད་པའི་ཚུལ། མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ།

ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་པ། ཉན་ཚུལ་དངོས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཐོས་པ་བྱད་འདོད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཕན་ཡོན་ལེགས་པར་བསམ་ན་ཐོས་པ་ལ་ཤིན་

ཏུ་སྨོ་ཤ་གས་སྐྱེ་བས་ཕན་ཡོན་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་ཐོས་པའི་ཚོམས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་སྡིག་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་

སྟོང་། །ཐོས་པས་སྒྲ་ངན་འདས་པ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་

ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློང་དོར་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ནས་ལྷག་པ་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པས་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པས་རྣམ་གཡེང་སོགས་

དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྤོང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཏེ་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྐྱེས་རབས་ལས། ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །ཀུན་ཏོ་

ལ་སོགས་མི་འཁྲེར་ནོར་གྱི་མཆོག །ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་མཆོག་ཅ་ཡིན། །ཐབས་ཆུལ་མན་ངག་སྒོམ་པས་བསྒོམ་པའི་མཆོག །ཕོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་འགྱུར་མཛའ་བོ་ཡིན། །གནོད་པ་མེད་པ་སྒྲ་ངན་ནད་ཀྱི་སྨན། །ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དཔུང་འཇོམས་དཔུང་

@51B གི་མཆོག །བྱགས་དང་དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། །ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྲད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག །ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

ཐོས་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་སེལ་བའི་སྒོན་མེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་

བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས། ཡི་གེ་ཀ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཙམ་ཤེས་པས་ཀྱང་ཀ་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སངས་ནས་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཀ་མད་སུམ་ཙུ་ཤེས་དྲུས་མུན་པ་སུམ་ཅུ་སངས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སུམ་ཅུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་

གསུངས་ཀྱིན་ཡོད། རང་རེས་ཐོས་པ་མ་བྱས་ན་གཞན་ཞར་བཞག་ཀ་བོང་བུའི་མགོ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་པར་མགོ་རིལ་རིལ་བྱས་ནས་ལུས་རྒྱུ་དེ་རེད། རང་གི་སྣུན་ཁྱིམ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེ་ལ་སོམས་དང་ཤེས་ཡོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་

ཇི་ཙམ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཇ་སངས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱ་ཇེ་ཆེར་འགྱེ། དེ་ཡང་ཆོམས་ལས། ཇི་སྙར་ཁྱིམ་ནི་ལེགས་གཡོགས་པ། །མུན་པས་ཁེབས་པའི་ནང་ཞུགས་ན། །གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །མིག

ལྡན་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་བཞིན་འདི་ན་རིགས་སྐྱེས་པའི། །མི་ནི་བློ་གྲོས་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོག་པ་དང་ནི་དགེ་བའི་ཆོས། །མ་ཐོས་པར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར། །མིག་ལྡན་མར་མེ་ཡོད་

པ་ཡིས། །ཀ་རྒྱགས་རྣམས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་དག་དང་

སྟོག་པའི་ཚོས། །ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁང་པ་སྐུན་ནག་ཅིག་གི་ནང་དུ་ཉེར་མཁོའི་ཅ་ལག་མང་པོ་ཡོད་པར་མིག་བབྱད་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་ཡང་ཐོས་པའི་

@52A ཞེས། །སྤྲོན་མེ་མེད་ན་བླང་དོར་གྱི་གནད་གང་ཡང་མི་ཤེས་ལ། སྐུན་པ་དེའི་ནང་དུ་མར་མེ་སྦར་ན་རང་གི་མིག་ཡོད་པ་དེས་ཅ་ལག་གང་ཡོད་གསལ་ཏིང་ངེ་མཐོང་བ་ལྟར་ཐོས་པའི་སྤྲོན་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ

ཀྱི་མིག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན། བྱང་ས་ལས། འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆེར་སྐྱེད་པས་མིག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བྱེད་པ་དེས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས

དང་། འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བར་དགོན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཐར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། དཀྱུ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྡན་མཐོང་གི་

བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་

དང་ལྡན་མཉན་དགོས་ཚུལ་དང་ཕན་ཡོན་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས། ཐོས་པ་ནི་རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་པས་ཁྱེར་མི་ནུས་པས་ནོར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནོར་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱན་མས་ཁྱེར་བ་དང་། དབྱས་འཕྲོག་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་

ཐོས་པ་སོགས་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་དང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རྒྱ་ལ་ཡོར་བ་སོགས་མི་སྲིད། ཀུ་རེའི་ཚུལ་དུ་ཕ་ཡུལ་ལྷ་བུ་འགྲོ་ན་ཡང་ནོར་གཞན་ཁྱེག་མི་ཁྱེག་གི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཡང་འདི་དག་ལ་དེ་འདྲ་མི་དགོས། ཤི་

ནའང་ཁྱེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་རེད། དེས་ན་ཁྱེད་ཅག་གླ་རྒྱང་རྣམས་ནས་འདོང་མོ་རག་ཤན་མ་དང་། ཟངས་ལྷིག་སོགས་ལ་དྲང་འདོད་མི་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་འདི་དག་ལ་དྲང་འདོད་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། རྟོངས་པའི་དབྱ་པོ་འཇོམས་

@52B པའི་མཆོན་ཆ་དང་ཡང་འདྲ་ཞིང་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་འབྱིན་རྒྱུ་ཡོད། རང་ལ་བསྟབ་བྱ་མ་ནོར་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཁྱོགས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་ཐོས་

པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ཞིག་ལ་འཇུག་རན་པ་ན་བྱ་རྩང་མི་རྩང་དང་། རྩང་བ་བྱེད་ལུགས།

མི་རྩང་བ་འགོག་ལུགས། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་སོགས་སྟར་ཐོས་པ་བྱས་པ་དེས་རང་ལ་བསླབ་འོང་། ལྷ་བླ་མ་ཡི་ཞེས་འོད་བཙོན་ཁང་དུ་བཞུགས་དུས་བློ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་ཡང་ཐོས་པའི་གྲོགས་ཀྱི་གྲོས་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་བླ་མ་

རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཞེས་གསུངས། ཕོངས་ཀྱང་འབྱུར་བ་མེད་པའི་མཐའ་བཞེས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་མཐའ་བཞེས་རྣམས་ནི་རང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚེ་མཐུན་མདོག་བྱེད་ལ། རང་ཉམ་ཐག་པའི་སྐབས་ངོ་ཡང་མི་ཞེས་མདོག་བྱེད་

ཀྱང་། ཐོས་པས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་སོགས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐབས་ལྷག་པར་ཕན་འདོགས་པའི་མཐའ་བཞེས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན། སྔར་ཚེ་གླིང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བ་ལ་འཚོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཕེབས་སྐབས་

ལམ་ཞིག་ཏུ། ཞང་པོ་ཞིག་ཆོང་ལ་འགྲོ་བ་དང་ཕྲད་པར་ཕར་གསུང་མོལ་མཛད་ཀྱང་ངོ་མི་ཞེས་པའི་ཚུལ་བཤད། རྗེས་སུ་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད་སྐུ་བསོད་རྒྱས་དུས་སྐུ་མདུན་དུ་

འོངས་ནས་ཞང་པོ་ཡིན་སྐད་ཞུས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་མི་ཞིག

དང་པོ་དབུལ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར་མཁན་སོགས་མེད་པ་ལ། ཁོས་ཆོང་བྱས་ནས་དངུལ་ཕྲན་བུ་བསོགས་པ་ན། འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་ཞང་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་མང་དུ་བྱུང་བས། དེ་རྣམས་བྱང་ཆོགས་ལ་བོས། དངུལ་རྣམས་བྱལ་འགོར་

@53A ཞེས། །བཞག་སྟེ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚོལ་བཞིན་དུ། ཁ་ཞང་མེད་པའི་ཁ་ཞང་བྱུང་། །རྟོག་རྟོག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདིའི་མཛའ་བཤེས་ལ་བློ་གཏད་མི་ཐུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རེད། རང་རེས་

མཛའ་བཤེས་ཤེག་འཚོལ་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་བཅོལ་བ་ལེགས། སྐྱེད་ཚང་ལམ་རིམ་དུ་ཐ་སྙད་ཁྱོད་ལ་སོགས་གསུངས་ཀྱང་། བདག་གི་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གོང་ལྟར་གསུང་གི་ན་ཡོད་པས་བློ་མའི་གསུང་ལ་བཅོས་སྤྲད་མེད་པར་ཞུས་པ་

ཡིན།ཨ་ དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱི་སྨན་དང་། མི་དགེ་བའི་དཔུང་འཇོམས་པའི་དཔུང་བྱོགས། སྨན་བཀས་དང་། དཔལ་དང་། གཉེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན། དམ་པ་

རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་ལེགས་སྐྱེས་དང་། ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་

མ་འཁས་པ་མགུ་བར་བསྒྲིད་པའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན། གཞན་ཡང་སྐྱེས་རབས་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་ཐྱུར་ནས། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ཤས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་

རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་པས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་དད་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་ཅིང་། ལས་ངེས་པ་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་བླང་དོར་བྱེད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། བདེན་བཞིའི་སྐྱོན་ཡོན་རིགā་ནས་མངོན་

འདོད་བསྟན་པ་ལ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པས། ཐོས་པ་འདི་ནི་རང་གི་ཤ་ནས་བཅད་དེ་ཉོ་དགོས་ནའང་ཉོ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ན་ཤ་ནས་བཅད་མི་དགོས་པར་ལྷོད་བདེར་ཐོས་པ་བྱེད་ཆོག་པའི་སྐབས་འདིར་ཏུར་

@53B ཐག་བྱེད་དགོས། ཆོགས་བཅད་འདི་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམ་ཆོག་ཤཱཀ་རེ་ལ་གསེར་སྡང་སྟོང་ཕྲག་རེ་ཕུལ་ནས་ཞུས་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་ཐོས་པ་གང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་བསམ་པའི་རྣམ་

བྱངས་མང་། བསམ་པའི་རྣམ་བྱངས་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོམ་པའི་ཉམས་སྡུང་སྐྱེ་སྐྱུར་

བས།། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། ལོ་ན་གཞོན་པ་དག་གིས་གྲྭ་ས་ཆེན་པོར་བཞུགས་ནས་གཞུང་པོ་ཏི་ལྟ་ལ་སྟོབ་གཉིར་བྱེད་དགོས། སྟོབ་གཉིར་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་གཉིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དོ་ཤེས་ལུགས་ཙམ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་

ཡོད།། དག་ཏུན་དུས་ཆ་མི་བལྟ་མ་ཁན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དག་ཕྱག་རང་དང་ཆ་བསྒྲིགས་མི་དགོས་པར་སྟོབ་གཉིར་བྱེད་བཅུག་ན་རང་ལ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་དེའི་ཚོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའོང་། ཡང་ལོ་ཏུན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣུལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་སྟོབ་གཉིར་བྱ་

དགོས་བྱས་ཀྱང་སྟོ་འདོགས་མ་ཚོད་པའི་ངང་ནས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པས། དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱིས་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་མ་རྙེས་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་བྱེད། པཊ་ཆེན་ཚོས་རྒྱན་གྱི་མཚན་ལམ་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས། རང་

དང་གཉན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །ཐོས་པས་ངོམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ས་གསུམ་བརྟེས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡང་། །ཐོས་པས་ངོམས་པ་མེད་ལ་ལྟོས། །ཉེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

བློ་ཇི་ལྟར་དམན་ཀྱང་ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་མི་ཤེས་པ་དང་། བྱེད་

ལོང་མེད་པ་གཅིག་ཡོང་། རིད་ཆོ་དཔེ་ཆ་བ་མིན་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་པ་བཅད་ནས་སྡོད་གཅིག་ལ་དགོས། རྟ་གླང་། ལུགས་སོགས་པ་ལ་རང་རང་གི་སྟོབས་དང་བསྟུན་པའི་ཁལ་འགེལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཐོས་པ་ཡང་རང་གི་བློ་དང་བསྟུན་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། འོན་

@54A ཞེས། །ཀྱང་རྒྱས་བསྡུས་ཇི་ལྟར་ཡང་འགོ་བཞིས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་དམིགས་སྐོར་གྱི་ཤད་གྲངས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། དེ་མ་ཚང་ན་དམིགས་སྐོར་འགའ་ཞིག

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིས་ཀྱང་། དམིགས་སྐོར་མ་ཚང་བའི་ཤད་གྲངས་སྟོངས་ན་དཔེར་ན་ཤག་ཆས་ལྟ་བུར། གདན་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་གོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལྟ་བུ། གོས་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་གདན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར། ཆ་ཚང་ན་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་

ཇི་ལྟར་ཡང་ལམ་བགྲོད་རྒྱས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྟེ་དཔོན་ཆེ་ཁག་གི་ཤག་ཆས་དང་། བླ་རྒྱང་གི་ཤག་ཆས་ལྟར་རང་ལ་ཐབས་མི་ཆག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་རིམ་གྲོ་ཇི་

ལྷར་བསྒྱིད་པ་ནི། སའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་

གུས་པས་ཆོས་མཉན་གྱི། །དེ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་སྐུར་བར་མི་བྱའོ། །ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྒྱིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་དང་རིམ་གྱི་ཇི་ལྟར་བསྒྱིད་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་བཀུར་

སྟི་དང་གུས་པ་བྱེད་དགོས། བྱང་ས་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་གནས་ལུགས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཉན་དགོས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། དུས་སུ་ཉན་པ་དང་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་དང་སྤྱི་ཞུ་བྱེད་པ་དང་མི་ཁྲོ་བ་དང་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་

དང་སྐབས་ཀ་མི་ཚོལ་བ་དང་དྲུག་གིས་ཉན་པར་གསུངས། དེའི་དང་པོ་དུས་སུ་ཉན་པ་ནི། བླ་མ་ཐུགས་བདེ་ཞིང་ཐུགས་བྲལ་མེད་པ་སོགས་དང་བསྟུན་ནས་ཞུ་དགོས་པ་ལས་རང་ལ་སྐབས་གང་འགྲིགས་ཀྱིས་ཉམ་པ་དང་རང་ཤེད་བྱེད་མི་ཉན། སྡོན་དགེ་

@54B བཤེས་པོ་ཉོ་བ་དབུས་སྟོད་ཀ་ཁང་དགོན་དུ་གསུང་རབ་མང་པོ་བསྒྲིགས་པས་དབུ་རྩོགས་ནས་བཞུགས་པའི་སྐབས་མི་ཞིག་ཆོས་ཞུས་པས། དགེ་བཤེས་པ་ཐུགས་རྒྱལ་བཞིངས་

ཚུལ་བྱིས་ཡར་བཞེངས་ནས་དེད་པས་བློས་འགྲོ་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་

དུས་ལ་མཁས་པ་དགོས། བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་ནི་ཕྱག་དང་། ལྡང་བ་སོགས་དང་། སྲི་ཞུ་ནི་ཕྱག་དང་ཞབས་བསིལ་བ་སོགས་དང་། མི་ཁྲོ་བ་ནི་བླ་མའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་ཁྲོ་བ། ཀློན་ཀ་མི་ཆོལ་བ་ནི་ཡུས་མི་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་ཁྲད་

གསོད་མི་བྱེད་པས་ཁྲད་གསོད་ཀྱི་ཉེན་མོངས་དང་བྲལ་བ་ཡིན། གནས་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། རིགས་དམའ་བ་དང་། ཆ་བྱད་ངན་པ་དང་། ཆོག་འབྱུངན་པ་སྟེ་ཆོག་གསུང་ལུགས་ངན་པ་དང་། ཆོག་མི་སྐན་པར་སྨྲ་བ་

སྟེ་ལྟ་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ཏེ་འདོར་བར་མི་བྱེད་པ་དགོས། གསུམ་པ་ཉན་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། འགལ་རྐྱེན་སྟོང་སྐྱོན་གསུམ་སྤོང་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འདུ་ཤེས་བྱག་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་སྟོང་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་ནི། སྟོང་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན།

སྟོང་དྲི་མ་ཅན་ལྟ་བུའི་སྐྱོན། སྟོང་ཞབས་རྩོལ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གསུམ་ཡིན། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཁ་སྐྱབ་ན་བཅུད་བཟང་པོ་ཇི་ཙམ་བླུགས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ལྟར་ལུས་ཆོས་གལ་དུ་བསྡད་

ཀུང་རྣ་བ་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པར་སེམས་ཡིངས་ནས་བསྟད་ན་

གང་གསུངས་པ་ཡང་མི་ཤེས་པར་ཆོས་བྱལ་དུ་མ་བསྟད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡོང་། དེས་ན་རི་དྭགས་སྐྱ་ལ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉན་དགོས། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་
ནི་བསམ་པ་ཕྱིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉན། ཕྱིད་གཞན་དུ་ཡིངས་པ་ལྟ་བུ་

@55A ཞེས། །མི་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་རྟོལ་གྱིས་སྨྲིམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། རི་དྭགས་སྐྱ་ལ་ཆགས་ནས་ཉན་སྐབས་རྒྱར་ནས་རྩོད་པས་མདའ་འཕངས་ཀུང་མི་ཤེས་པ་ལྟར་དགོས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཁ་སྨྲབ་པ་མ་ཡིན་ཀུང་དེའི་

ནང་དུ་མི་གཙང་བ་དང་དུག་སོགས་ཡོད་ན་བཅུད་བཟང་པོ་བླུགས་ཀུང་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུང་བ་ལྟར་རྣ་བ་ལེགས་པར་གཏད་ཀུང་ཀུན་སྟོང་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་སྐམ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་ལ་བཤད་སྐམ་པ་སོགས་ཀྱིས་

ཉན་པ་ཡོད་ཀུང་དེ་རྣམས་ཕར་བཞག་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བའི་དོན་གཉེར་གྱི་ཀུན་སྟོང་ལྟ་བུས་ཉན་ཀུང་འདིར་སྟོད་དེ་མ་ཅན་གྱི་སྤྱོན་དུ་གསུངས་པས། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་

མཐའ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྒང་སྟེ་ཉན་

དགོས། གསུམ་པ་ནི། སྡོང་ཁ་སྨྱབ་པ་དང་དྲི་མ་ཅན་སོགས་མ་ཡིན་ཀྱང་མཐིལ་རྡོལ་ན་བཙུད་ཀྱི་ཙོམ་བྱུགས་ཀྱང་ཆུང་ངར་ཀྱང་མི་སྡོད་པ་ལྟར། རྣ་བ་ལེགས་པར་གཏད་ཅིང་། ཀུན་སྤྱོད་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དྲན་པས་མ་བརྒྱང་བར་དེ་མ་ཐག

བརྟེད་དུ་བཙུག་པ་ཡིན། རང་རེས་མི་བརྟེད་པར་བྱེད་པ་ཤེན་ཏུ་དཀའ་ཡང་ས་བཅད་དང་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྩ་བ་བྱས་ནས་འདིའི་ཐད་དུ་འདི་འདྲ་གསུང་སྣམ་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་བཞིན་བྱེད་

དགོས་པ་ཡིན། ལྷག་པར་ཆོས་ཐུན་བྱོལ་ནས་ཆོས་བྱོགས་ཕན་ཚུན་བྱོས་

བསྡུར་གྱིས་ཆོག་བཞིར་བྱེད་པ་གནད་ཆེ། དེ་ལྟར་སྡོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤྱོང་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རྟོངས་ཤིག་ཅེས་ནན་ཏན་དུ་

གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལེགས་པར་ཉན་པ་ནི་སྡོད་དྲི་མ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་སྤྱོང་བ་དང་།

@55B རབ་ཏུ་ཉན་པས་ནི་སྡོད་ཁ་སྨྱབ་པའི་སྐྱོན་སྤྱོང་བ་དང་། ཡིད་ལ་རྟོངས་ཤིག་ཅེས་པས་སྡོད་ཞབས་རྣོལ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་སྤྲངས་ཏེ་ཉན་དགོས་གསུངས། གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་འདུ་ཤེས་

དྲུག་བསྟེན་པ་ནི། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། དམ་པའི་ཆོས་ལ་

སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས། དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་ལ་སྨན་པ་མ་ཁས་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ཐུང་བ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་

དྲུག་གོ །དེའི་དང་པོ་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ་འདི་ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་གཞན་རྣམས་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་། དེ་ཡང་རང་ནད་པ་མིན་པ་ལ་ནད་པ་ཡིན་པར་བསྒོམ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་རང་ཉིན་མོངས་པའི་ནད་ཚབས་ཆེན་གྱིས་བཏབ་

པའི་ནད་པ་ཡིན། ཀ་མ་བས། དོན་ལ་མིན་ན་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་དུག་གསུམ་གྱི་གཅོང་ནད་ཆེན་པོས་ཐེབས་ནས་ནད་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་འོ་སྐོལ་གྱིས་ན་བར་ཡེ་མ་ཤེས་གསུངས། འོ་ན་ནད་པ་ཡིན་ན་རང་གིས་ན་བར་ཤེས་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་

ཤེས་པ་གང་ཡིན་སྨོས་ན། ཚ་བའི་ནད་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་བའི་ཚེ་འབྲུལ་ནས་རང་ནད་པ་ཡིན་སྨོས་པ་མེད་པར་གྱུ་ལེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟར་འོ་སྐོལ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཏ་ཅང་ཚབས་ཆེ་ཞིང་ཡུན་

རིང་བས་ན་བར་མ་ཤེས་པ་ཡིན། འོ་ན་ནད་ཅིག་ཡོད་ན་གཟེར་དང་རྒྱག་རྟུ་ལྟ་བུ་

དགོས་པ་ལ་དེ་མི་འདུག་པ་སྣམ་ན་ཡོད་དེ་དུག་གསུམ་གྱི་གཟེར་རྒྱག་དག་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡོང་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྣམ་ན་དཔེར་ན་ཁྲོམ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་ནས་དངོས་ཆས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ནས་ཉོ་ཡང་མ་ནུས་ཤིང་ཤག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་བྱུང་ན་

@56A ཞེས། །སྣམ་དུ་ཡིད་མི་བདེ་ཀམ་ཀ་མ་ཡོང་བ་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཟེར་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ཚོག་ངན་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་ཐོས་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཡིད་མི་བདེ་ཀམ་ཀམ་སྟོད་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དེ་ཞེ་

སྡང་གི་གཟེར་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་དང་ཕྲག་དོག་སོགས་ལ་ཞེས་ཏུ་དམྱོད་དང་གཟེར་ནད་དྲག་པོ་བཟོད་དཀའ་བ་ཡང་ཡང་འོང་བ་དེ་ཡིན། དེས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ནད། ཞེ་སྡང་གི་ནད། ཕྲག་དོག་གི་ནད་སོགས་ནད་སྣ་མང་པོས་བཏབ་པ་ཡིན།

ཐ་མལ་གྱི་ནད་སྣ་གཅིག་ཙམ་ལའང་འཇིགས་པར་བྱེད་དགོས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སྣ་མང་པོ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཏབ་པ་ལ་ཅི་སྟེ་འཇིགས་པར་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་

ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ཡང་། །སྨན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི། །ནད་ཀྱིས་རྣག་བཏབ་སྣོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རང་རེ་ནད་ཀྱིས་མནར་ཏེ་བཀྱེས་ལྷ་བུ་ཡུན་རིང་ཙམ་སོང་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་དགོས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

ད་ལྟའི་བར་མནར་ཞིང་ད་དུང་ཡང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བར་དྲག་དཀའ་བས་དེས་ན་དགེ་བཤེས་པོ་ཏེ་བས། སོས་དུས་མེད་པའི་ནད་པ། སྐྱབ་དུས་མེད་པའི་མཐོན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ངོ་མ་རང་ཡིན། གཉིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྨན་ཀྱི་

འདུ་ཤེས་བསྒྲེད་པ་ནི། ནད་པ་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ཤེས་ན་སྨན་ཞིག་ཚོལ་དགོས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྨན་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ཚོལ་དགོས་གསུངས། གསུམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་

@56B སྨན་པ་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲེད་པ་ནི། དེ་ཡང་ནད་པས་སྨན་པ་མེད་པར་སྨན་ཟོས་ན་ཚ་བྱང་དང་སྦྱངས་སོགས་ནོར་ནས་མི་ཕན་པའི་སྟེང་དུ་སྡོག་ལ་ཆོལ་བས་ན་སྨན་པ་

མཁས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་ལྟར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

ལ་མ་བསྟེན་པར་དེ་ཚ་གཅིག་པུའི་སྟེང་ནས་ཆོས་བྱས་ཆོག་སྟམ་ནས་ཁ་ཏོན་དང་བསྒོམ་སོགས་བྱས་ན་རྟོགས་པའི་ཉམས་སྐྱོང་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཞེས་རྒྱུད་རིངས་སུ་རིངས་སུ་འབྱོ་བས་དེས་ན་ཆོས་ཤིག་བྱེད་སྟམ་ན་སྨན་པ་མཁས་པ་དང་འདྲ་བའི་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནན་ཏན་དུ་བསྟེན་དགོས། ནད་པས་སྨན་པ་རྣེད་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ། ཅི་ཟེར་ཉན། གྲུས་པས་བསྟེན་བཀུར་བ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣེད་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་

དམ་པ་ཚོལ་བ་ཡི། །བསམ་པ་དྲག་ལྡན་མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་སྟེ། །ཤད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་ཕྱིར་སྨན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། །གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཤན་ཏན་ཉམས་སུ་ཟློངས་པ་ལ་ནད་

འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ནད་པའི་ནད་ལ་ཕན་བྱེད་སྨན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ནད་པས་སྨན་པ་ལས་སྨན་བཟང་ལ་མང་བ་ཟློངས་ནས་མ་ཟོས་པར་སྤུས་འགོངས་བཞག །སྨན་པས་གྱིས་ཟེར་

བ་རྣམས་མི་བྱེད། མ་བྱིད་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་བྱས་ན་ནད་ལ་གཏན་ནས་

མ་ཕན་པ་ནི་སྨན་པས་མ་ལན། སྨན་གྱིས་མ་ལན་པར་ནད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་ལྟར། སྨན་པ་མཁས་པ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྨན་དང་འདྲ་བའི་གདམས་ངག་མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཉམས་སུ་

@57A1 ཞེས། །མི་ལེན་ན་གདམས་པ་ཟབ་ལ་རྒྱས་པ་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱུད་ཐོག་མི་ཕན་པ་ནི་བླ་མས་མ་ལན། ཆོས་ཀྱིས་མ་ལན་པར་སློབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས།

ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ཡིས་བཙལ་བ་ཡིས། །སྨན་པ་མཁས་ཤིང་རིག་པ་དེ་རྣེད་དེ། །དེས་ཀྱང་སྐྱིང་རྡེ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ནི། །སྨན་འདི་གཏང་བར་གྱིས་ཞེས་བྱིན་པ་དང་། །སྨན་མང་བཟང་ཞིང་ཕངས་པ་དེ་བླངས་

ནས། །ཁ་བ་འཚོ་བར་འགྱུར་བའི་སྨན་མི་འཐུང་། །སྨན་པས་མ་ལན་སྨན་གྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། །ནད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་སྟེ། །སློབ་དང་

བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀུན་རིག

ནས། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྩེན་མི་བྱེད། །རིགས་པར་མི་བརྩེན་གཅིག་ལ་སྙང་ངན་འདའ། །ཞེས་དང་། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཚེས་བཞི་ལ་ཀུང་། །ཁྲོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྤྱད་ན། །ནད་པ་སྨན་གྱི་རྒྱལ་ཡ་ པ་

ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་ནུས་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །ཚོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །སྨན་དཔྱད་བཀླགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་

དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ནད་གསོ་བ་ལ་སྨན་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ལེགས་པར་ཟ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྨན་པའི་དག་བཞིན་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་

@57B1 ནད་ཞི་བ་ལ་གདམས་ངག་གི་དོན་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་སྨྲས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་དགོས་པ་ཡིན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་པས་

ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པ་དང་བསྟུན་

པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས། ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཐོས་རྒྱུ་དང་། ཐོབ་རྒྱུ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་བསགས་པའི་ཚོགས་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པ་ནི། ལྷག་བསམ་བསྒྲུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱ་རམ་ཤིང་

ཤུན་སྨིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་རེ་ནི་ནད་ན་འདུག །ཤུན་པ་ཟོས་པས་མིས་ནི་བྱ་རམ་རོ། །ཞེམ་པོ་རྣེད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྨྲ་བ་སྟེ། །རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་མེམས་

ཡིན། །ཞེས་བྱ་རམ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་པ་ཙམ་གྱི་རོ་ལ་ཆགས་ནས་ཟ་བ་དང་འདྲ་བ་དང་། གར་ལ་ལྷ་བའི་ཁྲོད་ན་འདུག་པ་ཞེག །དཔའ་བོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བཞིན། །བདག་ཉིད་ནན་ཏན་

ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྨྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་སྨོས་གར་མཁན་གཞན་གྱི་ལད་མོ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ཐོས་པ་ཙམ་ལྷུར་མི་ལེན་པར་ཉམས་ལེན་ལ་

འབད་དགོས། དེ་ལྟར་

མིན་ན་ཆོས་དེད་དུ་ཁྱེར་བའི་རྒྱུ་ཡང་འདི་ལས་ཐུབ་མེད་དེ། ཐོས་གྲངས་མང་ལ་སློམ་གྲངས་ཉུང་བ་ཆོས་དེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་ཐོས་པའི་ཆོ་ན་སེམས་ལ་ཆུང་ཟད་ཐན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། དེའི་

@57A2 ཞེས། །མཐུག་བསྒྲང་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྒོམ་པར་མ་བྱས་ན། དེའི་རྗེས་སུ་ཐོས་པའི་སྐབས་སྔར་ལས་ཞན་ཙམ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལས་ཞན་ཙམ་གྱིས་མཐར་གདམས་ཟབ་ཅི་

ཙམ་ཐོས་ཀྱང་རྒྱས་ཡོད་སྣམ་པ་ལྟ་བུར་སོང་ནས་རྒྱུད་ལ་ཅིར་ཡང་མི་ཕན་པ་ཞེག་ཡོད། དེའི་ཚེ་ན་ཆོས་དེད་དུ་ཁྱེར་བ་ཡིན། དེ་ཁྱེར་ན། སློབ་དཔོན་མཆོག་སྤྲེད་ཀྱིས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱ་པར། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྣར་ལོག་དང་། །བྱད་མེད་ཁྲོ་གསུམ་མཐོང་བ་

དང་། ཁེ་སྨྱང་རྟེ་ལས་ཤོར་བ་སྟེ། །འདི་གསུམ་གཡོན་ཅན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་ལས། སྤྱི་ཅན་ཆོས་ཀྱིས་ཐུལ་ཀྱང་། །ཆོས་དེད་ཆོས་

ཀྱིས་མི་ཐུབ། །བྱོང་པོ་སྣམ་བྱིས་ཐུབ་ཀྱང་། །

མར་ཀོག་སྣམ་བྱིས་མི་ཐུབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་ཀྱ་ཐ་ཚད་པ་ཡིན། ཆོས་གཞན་བྱིས་ཆོས་དེད་ཤོང་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འདི་བསྟན་ན་འདུལ་ནུས་ཀྱང་། ལམ་རིམ་ལ་བློ་དེད་ན་གང་གིས་ཀྱང་འདུལ་ཐབས་མེད་པ་

ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གནད་འདི་ལ་གཟབ་དགོས། དེས་ན་གང་ཟམས་སུ་ལེན་བྱར་ཐོས་པ་ལེགས་པར་བྱེད། གང་ཐོས་པའི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྨྲར་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྱལ་བ་དགོས་པ་ནི། འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་། ང་

ཐོས་དུས་ཆོ་ན་བསམ་སྒོམ་བདེ། །ང་བསམ་དུས་ཆོ་ན་ཐོས་སྒོམ་བདེ། །ང་སྒོམ་དུས་ཆོ་ན་ཐོས་བསམ་བདེ། །གཞི་གཅིག་ཏུ་མ་ལུས་བསྡོམས་བྱས་ནས། །ཆོས་ལམ་དུ་ཁྱེར་ནས་འགྲོ་ཤེས་པ། །ང་བཀའ་གདམས་ཕྱོགས་ཆར་མ་ལྷུང་བས། །

@57B2 དོན་རྒྱ་འབག་མིག་བཞིན་འཕྱལ་ཤེས་པའི། །ལེགས་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་དེ་བཀའ་གདམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མཛོ་ཅན་ཀང་པ་ལགེ་པ་ཚད་པ་ལ་སྨན་ཐུན་རེ་

གཉིས་བསྟེན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་སྨན་ཡུན་རིང་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་མང་

དུ་ཟ་དགོས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་ཚབས་ཅན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ། གདམས་ངག་གི་དོན་ལན་རེ་གཉིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མི་ཆོག་པར་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་ནན་ཏན་དུ་འབད་དགོས་ཏེ། སྒོམ་དཔོན་ཙཱན་ཏོ་མིས།

དེར་ཡང་རྒྱུན་དུ་སེམས་ནི་རྣམ་རྟོག་ཤིན་ཏུ་ལ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་ནད་གཞི་སྟེན་བྱེད་ཅིང་། །མཁོ་ཅན་ཤད་པ་ལགས་པ་ཆད་པ་ལ། །ཐང་འགའ་སྨན་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་བཟོར་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཕྲལ་འཕྲལ་ལགས་ལེན་ལ་འདེབས་པ་དགེ་ཉམས་

སྨྲན་སྟ་བ་ལྟ་བུ་དགོས་ཏེ། ཁོང་གིས་འདུལ་བ་གཟིགས་པས་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་སྐབས་སུ་རབ་བྱང་གིས་ཀོ་ལྷགས་འཆང་མི་ཆོག་པར་གསུངས་པ་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞུགས་གདན་འོག་ཏུ་ཀོམ་གདན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་

འཕང་བར་མཛད། ཡང་མར་གཟིགས་པས་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཀོ་ལྷགས་འཆང་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་གནང་བ་གཟིགས་པས་སྟར་བྱི་ཀོམ་གདན་ཡར་བླངས་ནས་བཞུགས་གདན་དུ་

བཀྱིང་བ་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་གསུངས། ལྟ་ཞ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོས་འདི་དང་ཡོར་གསུང་བ་ཡོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རང་གིས་མངོན་དུ་བྱས། གཞན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་བླང་དོར་བྱི་གནད་

@58A ཞེས། །སྟོན་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཟུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་འདི་ལ་འཁྲུལ་པ་གཅིག་ལ་ཡོད་སྣམ་དུ་སངས་རྒྱས་རྣེས་སུ་དྲན་དགོས། གསུང་ཚུལ་གཅིག་ལ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་སྨྲ་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྟེ་རང་གི་བློ་མ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤྲཱ་ཐྭ་པའི་སློབ་པ་ཡིན་སྣམ་དུ་བསམ་དགོས། དྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་དུ་བསམ་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་འདུ་ཤེས་ལྟ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དྲུག་པ་ནི་

སངས་རྒྱས་ལ་དྲིན་གཟོ་བསྟོམ་པ་ཡིན། ལྷག་པར་ཆོས་ཉན་པའི་

ཚེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འགེལ་བཞིན་ཉན་དགོས། དེ་མིན་རང་གི་རྒྱུད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག །ཆོས་ཉན་པ་དེ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་ན་གདམས་ངག་ཟབ་ལ་རྟོ་བ་ཅི་ཙམ་ཐོས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་གང་ཡང་མི་ཕན་པས། དཔེར་ན་བྱད་

བཞིན་ལ་ནག་རོག་ཡོད་མེད་མི་ལོང་གི་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་འདུག་ན་བསལ་དགོས་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་སྦྱོད་པ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་མ་ཆགས་ཞུས་དག་བཏང་ནས་ཉན་ཅིང་། སྐྱོན་ཆགས་པ་ཞིག་མཐོང་ན་བདག་གི་རྒྱུད་འདི་

ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སོང་ངོ་སྐམ་དུ་ཡིད་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་དེ་སྐྱོན་དེ་རྣམས་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་ཅེ་ཐུབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྐྱེས་རབས་ལས། བདག་གི་སྦྱོད་པ་ངན་པའི་

གཟུགས། །ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་མཐོང་ན། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་

@58B སྐྱེས་ཏེ། །བདག་ནི་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སུ་དྲྭ་སའི་བྱ་རྒྱུ་བྱ་ཤད་ཁྲས་རྒྱུ་སྲས་རྒྱུ་བ་ལ་ཞུས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱབས་པ་ལམ་གྱི་

གནས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བུ་རྣ་ཞེས་པར་འབྱུངས་པའི་ཚེ། སུ་དྲྭ་སའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་མི་

གསོན་པོ་བསད་ནས་ཟ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལན་ཅིག་རྒྱལ་བུ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཕེབས་པ་ན། བྱམ་ཟེ་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་ཞིག་འོངས་ཏེ་ལ་རྒྱལ་བུས་ཆོས་ཉན་པའི་ཚེ། གློ་བུར་དུ་ཅ་ཅོ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཅི་ཡིན་བལྟར་བཅུག་པས་སུ་དྲྭ་སའི་བུ་འོངས་བ་ཤེས་ནས། ཚབ་སྐོ་བ་

རྣམས་ཀྱིས་སུ་དྲྭ་སའི་བུ་ཤིང་ཁྲ་མི་ཟན་དེ་འདིར་འཇིགས་བཞིན་དུ་མཆིས་ཏེ། རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་ཤིང་རྟ་དང་དམག་མི་མང་པོའི་དཔུང་ཡང་བྱེར་བར་འགྱུར་ཞིང་མཆིས་ན། དེ་ལས་ཅི་ལེགས་པར་མཇད་ཅིང་བཀའ་བགྱོས་མཇད་པའི་དུས་ལ་བབས་སོ་ཞུས་པ་ན་དེ་དག་ཀྱེས་

བཞིན་དུ་བཙུན་མོ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཀྱང་མ་གསན་པར་ཅ་ཅོ་ཆེན་པོ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་བྱོན་པས། ཁོ་ཁྱོས་ཏེ་རལ་གྲི་དང་ཕུབ་འཕུར་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་གི་རྩེས་སུ་བསྟེགས་པ་གཟེགས་ནས་འཇིགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བྱ་རྒྱ་བ་ང་ཡིན་ཏེ་ང་འདིར་ཡོད་པས་ཚུར་

ཞོག་ཅིག་གསུངས་པ་ན། ཁོ་ཡང་ཚུར་ལོག་སྟེ། ང་ལ་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་དགེས་སོ་ཟེར་ནས་བརྒྱགས་ཏེ་འོངས་ནས་རྒྱལ་སྲས་རྣ་བ་ཕྲག་པ་ལ་བསྒོན་ཏེ་བྱོས་ནས། ཁོ་རང་གི་གནས་མིའི་ཀོང་

རྟས་མང་པོས་གང་བ། ས་གཞི་དམར་བ། ཅེ་སྒྲང་ལ་སོགས་པའི་གཅན་གཟན་

གདུག་པ་ཅན་དང་བྱ་ཆོད་དང་ཁྱ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་མི་སྣན་པ། རོ་བསྲེགས་པའི་དུད་པས་མདོག་ནག་པོར་གྱུར་པ་སོགས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་སྲས་རྣ་བ་བཞག་སྟེ། དེའི་བྱད་གཟུགས་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་ནས་མིག་བབྱད་དེ་བལྟ་ཞིང་ངལ་བསོ་བར་

@59A ཞེས། །བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་སྲས་རྣ་བས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་བྱམ་ཟེ་ལེགས་པར་སྐྱ་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་འབྱལ་རྒྱ་མ་བྱང་སྐམ་དུ་དགོངས་ནས་སྤྲུན་ཆབ་ཤོར་བར། དེ་ནས་སྡུག་སྔའི་བུས་ཁྱོད་ཅང་ཞིག་སྟོད་ཅིག་ཁྱོད་རྒྱལ་བུ་རྣ་བ་ཞེས་བྱོ་བརྟན་

པའི་ཚད་དུ་གྲགས་པ་ལ། ངས་བཟུང་བའི་ཚེ་ན་མཆི་མ་འཚོར་བ་ཡ་རེ་མཚན། ཉམས་ཉེས་བྱང་ན་བྱོ་བརྟན་པོ་དོན་མེད་འགྱུར། སྡུ་ངན་བྱང་ན་ཐོས་པས་མི་ཕན། བརྗེག་ན་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པར་སྨོང་། དེ་བས་ན་ཁྱོད་དང་པོར་སྨོས་ཤིག །

ངས་བསད་དོགས་པཨམ། གཉེན་བཤེས་དང་བཙུན་མོ་དང་བུ་དང་ཕ་མ་དང་བྲལ་དོགས་ནས་ཁྱོད་མཆི་མ་བྱང་ངམ་གང་ཡིན་དང་པོར་སྨོས་ཤིག་ཟེར་བ་ལ། རྒྱལ་སྲས་དེས་དེའི་ལན་དུ།

ངས་བྱམ་ཟེ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཉན་པར་ཡོན་འབུལ་རྒྱ་མ་བྱུང་བས་ང་ཐོངས་དང་

ཡོན་ཕུལ་ནས་སྐར་ངེས་པར་སྐྱེབས་འོངས་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་སྨྲས་ཀྱང་མི་བདེན་ཏེ་འཆི་བདག་གི་ཁ་ནས་ལན་ཅིག་ཐར་བར་སྐར་བསམ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་དྲུང་དུ་སུ་ཞིག་འོངས་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་ལ། ངའི་ཚོགས་གིས་

སྐར་འོང་ངོ་ཞེས་ཁས་མ་བླངས་སམ་ང་ནི་བྱ་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པ་སྟོག་དང་འབྲེལ་བར་མི་འདོར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཁོ་ཡིད་མ་ཆེས་བཞིན་དུ་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར་འོན་སོང་ཤིག་ཁྱོད་བདེན་པ་ཁས་འཆེས་པར་བལྟའོ། །སོང་ལ་བྱམ་ཟེ་དེ་ལ་

ཅི་འདོད་པ་བྱོས་ལ་སྐྱར་མྱུར་དུ་ཤོག་ཅིག །ང་ཡང་ཁྱོད་སྟེག་པའི་མེ་སྐྱ་གོན་བྱེད་ཅིང་སྡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་རང་གི་ཕྱིམ་དུ་བྱོན་ཏེ་བྱམ་ཟེ་དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་བཞིའི་ཡོན་དུ་གསེར་སྐང་བཞི་སྟོང་བྱིན། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ཐབས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་བཀག

@59B ཀྱང་མ་གསན་པར་སུ་བྱ་སའི་བྱའི་སར་ཕེབས་པ་ན། ཁོས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་སྟེ་ཡ་མཚན་པར་བྱུར། དེ་ནས་ད་ཟོ་ཞིག་གསུངས་པ་ན། ཟ་བའི་དུས་ང་རང་གིས་ཤེས། ད་ལྟ་མེ་ལ་

དུད་པ་མང་དུ་འདུག་པས་དུད་པ་ཅན་གྱི་མི་ལ་ཤ་བསྲེག་ན་ཤ་ཡང་དུད་དྲི་དང་

བཅས་ཤིང་མི་ཞིམ་པར་འཐུང་བས་རེ་ཞིག་ཁྲོད་ཀྱིས་བྱམ་ཟེ་དེ་ལས་གལ་ཆེ་མདོག་གིས་ཉན་པ་དེ་ང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ན། བྱམ་ཟེའི་ལེགས་བཤད་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྲིན་པོ་ལས་ཀྱང་སྟོང་ཚུལ་ངན་པ་

ཁྲོད་ལ་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་ཁོས་དེ་མ་བཟོད་ནས་སྣར་ཡང་། ཁྲོད་ཟུང་ཞིག་སྟོད་ཅིག །ཁྲོད་རང་རྒྱལ་པོ་རྣམས་མཆོག་ཆ་ཐོགས་ཏེ་རི་དྭགས་གསོད་པ་དེ་ཆོས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཟེར། རྒྱལ་སྲས་རྣ་བས་ལན་དུ། རི་དྭགས་

གསོད་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་དང་འགལ་བ་ཡིན་མོད། མི་ཤ་ཟ་བ་དེ་བས་ཀྱང་སྣུབ་དེ་མི་རི་དྭགས་ལས་རིགས་མཐོ་བས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤི་བའི་ཤ་ཡང་ཟར་མི་རུང་ན། ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་གསོད་པ་གა་ལ་རུང་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་སྡུ་སྣའི་

བུས། ཁྲོད་ངའི་དྲུང་དུ་འོངས་པ་འདི་ཁྲོད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མི་མཐས་སོ་ཟེར་བ་ལ། ངས་བདེན་པའི་ཆོག་བསྟུང་བའི་ཕྱིར་འདིར་འོངས་པས་ང་ཉིད་གཞུང་ལུགས་ལ་མཐས་ཞེས་

གསུངས། དེ་ནས་ཁོས་མི་གཞན་རྣམས་ངའི་དབང་དུ་གྱུར་ན་

སྐྱག །ཁྱོད་ནི་དཔའ་བརྟན་དལ་གྱིས་མ་བཏང་བས། ཁྱོད་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པ་འདུ་ཟེར་བ་ལ། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་བས། མི་རྣམས་སྡིག་པ་བྱས་པར་འགྲོད་པར་འགྱུར། ངས་ནི་སྡིག་པའི་ལས་བྱས་པ་མི་དྲན་པས་དེའི་ཕྱིར་འཇིགས་པ་མེད་དོ། །

@60A ཞེས། །དེ་བས་ན་ད་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་དོ་ཟེ་ཞེག་ཅེས་གསུངས་པས། ཁོ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་མིག་མཆི་མས་གང་། ལུས་ཀྱི་བསྲུ་ལྡང་། སྡིག་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་ནས་གུས་པར་བལྟས་ཏེ། ཁྱོད་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྡིག་པ་བྱེད་པ་ནི་མི་

བཟད་པའི་དུག་འཐུང་བ་ཡིན་པས། དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱམ་ཟེས་ལེགས་པར་སྨས་པ་དེ་བདག་ལ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པའི་གཟུགས། །ཞེས་སོགས་གོང་གི་ཚིགས་བཅད་འདི་ཡང་སྨས་པ་ན། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཁོ་སྙོད་

དུ་གྱུར་པར་གཟིགས་ནས། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྒྲེད། །དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བལྟ། །ཚོག་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་བཞིན། །གུས་པ་

བསྒྲེད་ཅིང་རྩེ་གཅིག་བཏུད། །རབ་ཏུ་དང་ལ་དྲི་མེད་

ཡིད། །ཤད་པས་སྨན་པའི་ཚོགས་མཉན་བཞིན། །རིམ་གྱོ་བསྒྲེད་དེ་ཆོས་ཉོན་ཅིག །ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་སུ་དབྱ་སའི་བུས་རྟོ་ལེབ་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཁོ་རང་གི་སྟོད་གཡོགས་བཏིང་། དེ་ལ་རྒྱལ་སྲས་རྣ་བ་བཞུགས་སུ་བཅུག །ཁོ་རང་དེའི་མདུན་

དུ་བསྟད་ནས་ཞལ་རས་ལ་བལྟས་ཏེ་འཕགས་པ་ད་གསུངས་ཤིག་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་སྲས་རྣ་བས། དམ་པ་དག་དང་ལན་གཅིག་ཙམ། །ཇི་ལྟར་འདོད་པ་འཕྲད་ཀྱང་རུང་། །འདྲིས་པར་བྱ་བ་མི་དགོས་པར། །རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་

ཆོས་གསུངས་པས་ཁོའི་རྒྱུད་དུལ་ནས་བཀའ་དྲིན་བསབ་ཕྱིར་ཟ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་པོའི་བུ་དགུ་བཙུ་གོ་དགུ་བཅོན་དུ་བཙུག་ཡོད་པ་རྣམས་ཕུལ་ནས་ཕྱིན་ཆད་བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ། སེམས་ཅན་གསོད་པ་སྤོང་བ། མི་ཤ་ཟ་བ་རྣམས་སྤོང་བའི་

@60B དམ་བཅའ་ཕུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ཉན་པའི་ཚེ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་ར་སྤོད་བྱེད་བཞིན་དུ་ཉན་ནས་སུ་བླ་སའི་བུ་ལྟར་ཤེས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པ་ཡང་རྒྱུད་བར་འགྱུར་ཞིང་།

ཆོས་དང་སེམས་གཉིས་ལོངས་སུ་བྱས་ནས་ཉན་ན་བློ་མ་ཇི་ཙམ་བཟང་

ཡང་། གདམས་ངག་ཇི་ཙམ་རྙོད་ལ་སྒང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་ཕན། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཉན་པའི་ཚེ་རང་གིས་སྤང་མ་ཤེས་པ་དང་། མ་ཐོས་པ་ཇི་འདྲ་གསུང་སྣམ་ནས་ཉན་པ་དེ་འདྲས་ཤེས་རྙོད་ལ་མི་ཕན། འགའ་ཞིག་གིས་གདམས་ངག

གི་ཟབ་གནད་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་དུ་མི་བྱེད་པར་གཏམ་རྒྱུད་སྣན་པོ་སོགས་ལ་ཡིད་གཏེད་པར་བྱེད་པ་དཔེར་ན་སྟོན་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ལམ་རིམ་གསུང་བའི་སྐབས་མི་ཞིག་དེ་རིང་བློ་སྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱུང་འཕན་ཡུལ་རྣ་ཡི་ཕྱ་

མཁར་ཟེར་བ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་རེད་གསུངས་བྱུང་ཟེར་བ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་དགོས། འགའ་ཞིག་བློ་མས་གང་གསུང་གཞུང་དང་མཐུན་མི་མཐུན་བརྟགས་ནས་བློ་མ་ལ་ཞུས་དགེ་བྱེད་པ་ལྟར་ཉན། བློ་མ་ཆོ་གློང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་དེང་སང་གི་སློབ

མ་རྣམས་བློ་མ་ལ་ཞུས་དགེ་བྱེད་མཁན་དང་འབྲེལ་གསུངས། དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཏན་ནས་མི་ཕན་པས་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འགེལ་བཞིན་ཉན་པ་གལ་ཆུབ་ལམ་

རིམ་འདི་བླ་མས་འཆད་པའི་ཚེ་ནའང་ཆོག་སྐྱོན་གཅོད་པ་

གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་སློབ་མའི་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད། ཉན་མཁན་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་ལུགས་གོང་གི་དེ་འདྲ་མི་བྱེད་པར་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་ཡང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་བཀལ། རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཉན་

@61A ཞེས། །དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྩོགས་པའི་སྟོ་དང་པོ་ཆོས་གལ་འདིར་སྐྱེ་བ་ཡིན། བླ་མས་ཀྱང་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཤག་ཏུ་གདན་དྲངས་ཐུགས་ནས་ཞུས་ཀྱང་མི་ཡོང་། སློབ་མས་ཀྱང་ཆོས་གལ་དུ་ཡིད་འཕྲལ་

བ་ལྟ་བུ་ལྷོག་ཏུ་ཐྲོ་སྦྱོང་བ་ལ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། སྟོན་དགེ་བཤེས་པོ་ཏེ་བས་ཆོས་གང་གསུང་དང་ཐ་ན་བྱ་སྐྱུང་གསུངས་པ་ཚུན་ཀྱང་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་དགེ་བཤེས་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་གདམས་

ངག་ཟབ་ལ་རྒྱས་པ་ཇི་ཙམ་གསུངས་ཀྱང་སེམས་ལ་མི་ཕན་པར་ཚུལ་དེ་འགའ་ཞིག་གིས་པོ་ཏེ་བ་ལ་ཞུས་པར། པོ་ཏེ་བས་ཁོང་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་

ངོས་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་གསུངས། དེ་

ཇི་འདྲ་ཡིན་ཞུས་པར། ཁོང་གིས་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས། ངེད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདེལ་རྩེ་ནང་དུ་བསྟན་ནས་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་གསུངས། རྗེས་སུ་གསུང་དེ་དག་བཤེས་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཏྱིས་

གསན་ནས་པོ་ཏི་བའི་དྲུང་དུ་ཆོས་གསན་པར་ཕེབས་པར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་བྱང་སྟེ་སྔར་མ་ཤེས་པ་ཞིག་ཤེས་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཡང་། སྔར་མ་གོ་བ་ཞིག་གོ་རྒྱུ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་པ་རེད། དེས་ན་དག་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས།

ཐེག་ཆེན་གྱི་བློ་མ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྲམས་ཀླས་པར་གོ་བསྟེད་ལ་ཡག་ཏུ་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་ཕན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ཞེས་པ་ལ་གསུངས་

@61B ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་བདག་གི་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཆོས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་པའི་མཇུག་གི་འགག་སྡོམ་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཕན་ཞིག་དགོས་པ་ལ་

བྱེད་གསུངས། ས་བཅད་འདི་འཆད་ཉན་ལམ་དུ་གཏོང་བའི་མན་ངག་སྟེ་སྔར་ཞུས་པ་

ལྷར་འདི་ནས་འཕྱུགས་ན་ཚོས་གཅིག་ནས་འཕྱུགས་ན་བཅོ་ལྔའི་བར་ཞེས་ཟེར་བ་ལྷར་ཆོས་ཟབ་ལ་རྒྱས་པ་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་ལྷ་བདུད་དུ་བབས་པ་ལྷར་གྱུར་ནས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་བག་སུ་འགྲོ་བ་ཆེས་མང་བར་སྣང་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་

པ་གལ་ཆེ་གསུངས། གཉིས་པ་ཆོས་ཟཁད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ཆོས་ཟཁད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་པ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་ཟཁད་པ། ཡུལ་གང་ལ་ཟཁད་པ་དང་མི་ཟཁད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེའི་དང་པོ་

ཆོས་ཟཁད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་ནི། ཆོས་འཆད་པ་པོས་ཀྱང་མཇོད་ལས། ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་གལ་ཆེ། དེ་ནི་འབྲལ་བ་

སོགས་ཞེ་ཡོང་སྐམ་པ་རྣེད་པ་ལ་རེ་བ་དང་། སྤྲོབ་མ་མང་པོས་བཀུར་སྟི་སོགས་ཞེ་ཡོང་སྐམ་པ་དང་། མཁས་བྱགས་དང་སྐན་བྱགས་སོགས་ཞེ་ཡོད་སྐམ་པས་འཆད་ན་ཕན་ཡོན་ལས་

ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་ནས་འགྲོ་བ་

ཡིན།། ཐ་ན་རྣམ་སྨིན་ཙམ་ལ་ཡང་མི་བལྟ་བར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྤྲོབ་མ་ལ་ཞེ་བས་འཆད་པ་ཞིག་དགོས། ཆུ་བཟང་རྗེ་ཡི་ཞེས་རྒྱ་མཚོས། ཆོས་བཤད་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་དུས་རྣམ་དཔྱོད་འདྲ་ཞིག་འདུག་སྟེ། །འབྲལ་བ་ཙམ་ཉན་བྱེད་དུས་

@62A ཞེས། །བསམ་པ་གཉིད་ནས་སྐྱོ་འདུག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་དགོས། དེ་ལྟར་ཟང་ཟིང་ལ་མི་བལྟ་བར་ཆོས་འཆད་པ་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ལྟག་བསམ་བསྒྲུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་

པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་མི་འདོད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། དན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བློ་དང་ལྡན་པར་

འགྱུར་བ་དང་། བརྟན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྟོས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཆུང་

བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་།

གཏི་མུག་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་དེ་ལ་བླགས་མི་རྟེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ལ་སྙང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དེ་ལ་གཟེ་བྱིན་སྐྱེད་པར་

འགྱུར་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བླགས་རྟེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་མཛའ་བཤེས་རྣམས་མི་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོགས་བསྡུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་།

མཁས་པས་བསྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེན་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་བར་འོས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། དེའི་དང་པོ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཚོས་མི་བརྗེད་པ་དང་། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ནི་

@62B དོན་དམ་སྒོམ་བྱུང་གིས་ངེས་པ་དང་། བློ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བསམ་བྱུང་གིས་ངེས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མི་འཕྲོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚོགས་སྒོར་གྱི་

སྐབས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་

རབ་ནི་མཐོང་སྤོམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ལ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དྲུག །བྱལ་འབྲས་བཞི། བདག་འབྲས་དགུ །རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་བཅས་ཡོད་ཚུལ་ སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས། ཕན་ཡོན་གཞན་ཡང་དྲག་ཤུལ་

ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཁྱིམ་པས་ཟང་ཟིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱིན་པ་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ ཕན་ཡོན་དེ་རྣམས་དྲན་ནས་དེ་རྣམས་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་

སྨན་ནས་འཆད་དགོས། ཕན་ཡོན་འདི་རྣམས་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ཆོས་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཙམ་མིན་པར་དགེ་རྒན་ལྟ་བུས་དགེ་ཕྲུག་ལ་དཔེ་ཆ་ཚུལ་བཞིན་ཁྲིད་པ་ཚུན་ལ་ཡང་འབྱུང་། ཆོས་ འདོན་ལྟ་བུའི་ཚེ་ཡང་མཐའ་སྐོར་དུ་ལྟ་ཀླུ་དང་། མི་མ་ཡིན་སོགས་མང་དུ་

འདུས་པ་ལ་འཆད་པར་མོས་པས་བཏེགས་ན་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་འབྱུང་། དཔེ་ཆ་འཛིན་སྐྱོར་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། གཞན་ལ་སྐད་ཅ་ཉན་པ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡང་བླང་དོར་གྱི་གནད་བསྟན་ན་

ཨན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་བླ་མར་འགྲོ་མི་

འགྲོའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱོ་བསྟེད་པ་ནི། དྭགས་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པས། རྒྱལ་ཡུམ་གསུང་ཆོ་སྟོན་པས་ཉིད་གདན་བཞམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་བྱི་མདོ་སྡེ་

@63A ཞེས། །གསུངས་པའི་ཚོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་བཟང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་གསེར་གྱི་ཡལ་འདབ་བརྒྱ་བ་ལྟ་བུས་ཆོས་འཆད་པའི་གདན་བཞམས་པར་མཛད་པ་སོགས་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀུར་བའི་ཞིང་ཡིན་

པས་གྱས་པ་ཆེན་པོས་འཆད་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་བསྩུ་དང་པོའི་ཚེ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བརྒྱའི་སྣམ་སྦྱར་བཙེགས་པའི་སྟེང་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་བཞུགས་ནས་གསུངས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པ་རེད། གཞན་དུ་ཆོས་གོས་སོགས་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ན་བཟའ་ཡིན་པས་གཟན་གྱིས་འཕྱི་བརྟན་གྱོང་བ་དང་། གདན་དུ་བཏིང་བ་སོགས་བྱེད་མཁན་མང་ཡང་ཞིན་ཏུ་ནས་མི་རྟུང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཆེད་ནི་དེ་ལྟར་དགོས། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་

དང་བཀའ་དྲིན་དྲན་ནས་ཀྱང་གུས་པ་བསྐྱེད་དགོས། གསུམ་པ་བསམ་པ་

དང་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཤད་པ་ལ། བསམ་པ་ནི། དྭགས་པོ་ངག་དབང་བྱགས་པས། དཔེ་མཛྭུད་བདག་ཉིད་སྦྲིག་དང་འཆད་པས་ངལ། །གཞན་སྐྱོན་བྱིང་དང་ཕྱི་བཞོལ་ཕྲག་དོག་སྣང་། །འཁོར་ལ་བྱམས་བསྒོམ་འདུ་ཤེས་ལྟས་ཟིན་པས། །ཚུལ་

བཞིན་བསྟན་དགེ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདམས་ངག་གི་གནད་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་སེར་སྣ་བྱས་ཏེ་མི་སྟོན་པའི་དཔེ་མཛྭུད་དང་། ཆོས་འཆད་པའི་ཞོར་ལ་ངས་ཀྱང་སྟར་འདི་དང་འདི་བྱས་ཞེས་བདག་ཉིད་སྦྲོག་པ་དང་། འཆད་

པས་ངལ་བ་དང་། ཆགས་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསྒང་སྟེ་གཞན་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་། འཆད་མི་འདོད་པར་ཕྱི་བཞོལ་ཀྱིས་ལེ་ལོ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་མཐོ་བར་དོགས་པའི་ཕྲག་དོག་སོགས་སྣང་ས་ཏེ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་

@63B དྲག་པོས་འདུ་ཤེས་ལྟ་བཞག་སྟེ་བཤད་དགོས། འདུ་ཤེས་ལྟ་ནི་རང་ལ་སྣང་བ། ཆོས་ལ་སྣང་། ཉན་པ་པོ་ལ་ནད་པ་སོགས་སྟར་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དྲུག་ནས་ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་

ནད་འཆོ་བའི་འདུས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་ཚུལ་

བཞིན་བསྟན་པའི་དགེ་བའི་བདག་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྣམ་དུ་བསམ། འདུ་ཤེས་གཅིག་ཕུ་དེ་ནི་སྒོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། སྒོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཤད་པ་ནི། ཁྲུས་སོགས་གཙང་སྦྲ་དང་ལྡན་པས་གོས་གསར་པ་བྱོན། ཁྱི་

སྟན་མཐོན་པོ་ལ་འདུག །བཞིན་ཀྱི་མདངས་གསལ། དོན་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དང་། ལུང་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་ལྡན་པར་འཆད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བདག་ལྟ་བུ་ཁྱི་མཐོན་པོ་འདི་འདྲའི་སྟེང་དུ་འདུག །མཆོག་སྤྲུལ་རྣམ་པ་འོག་ཏུ་དམའ་

བར་བཞུགས་པ་རང་ཡང་ཤེན་ཏུ་མཆོར་ཞིང་དགའ་རྒྱུ་མི་འདུག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བར་བསམས་ནས་སྡོད་ཁུལ་བྱས། དེང་སང་དབུས་གཙང་དུ་ཕྱག་བཞེས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ཤེན་ཏུ་ལེགས་པོ་ཡིན། དེ་མིན་བླ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ནས་ཆོས་རྒྱུན་བླང་བ་ཡིན་ཞེས་བླ་མ་

ཁྱི་དམའ་བར་བཞག་ནས་ཆོས་ཕུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡ་མཚན་ཅན་ཡང་གསུངས། བཞིན་ཀྱི་མདངས་གསལ་ཞེས་པའང་སྒོ་བ་མ་ལ་འཕྲོམ་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་དགོས། འོན་ཀྱང་ཀློང་རྟོལ་བ་མ་

རིན་པོ་ཆེས་བེ་དབྱུག་ཕྱག་ཀུ་བསྡམས་ནས་བཀའ་བཀྱོན་

མཛད་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད། ས་བཅད་འབྲུགས་ནས་འཆད་པ་སོགས་ཟིང་ཟིང་པོ་བྱ་རོག་གི་ཚང་བཅའ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དཀའ་གནད་རྣམས་བཞག་སྟེ་ལས་སྒྲ་བ་རྣམས་སྟོན་པ་མི་རྟག་གྱིས་ཟས་ཟ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པར་འོལ་

@64A ཞེས། །ཚོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལོང་བ་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མི་རྟུང་། དེ་ཡང་བདག་གི་སྐྱབས་མཆོག་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ་ཆོས་འཆད་པ་པོ་ཤག་ནས་ཚུར་ཡོང་དུས་ཀུན་སྒྲོང་ལེགས་པར་བཅོས། རང་གིས་ཆོས་

ཁྱེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་གང་འཆད་པ་དེའི་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་མཐོ་བཙེགས་སུ་བཞུགས་པར་བསམས་ལ་ཁྱི་ཕྱག་ལན་གསུམ་འཚལ། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མར་ཐིམ། རང་ཆོས་ཁྱེའི་སྟེང་དུ་འཛོགས་པ་ན་བླ་མ་རང་

ལ་བསྟིམ། ཁྱི་ལ་འདུག་ཁར་སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །ཞེས་སོགས་མི་རྟག་པའི་ཚིག་བཏོན་ཅིང་སེ་གོལ་གཏོག་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་སྐྱམ་དུ་ཁེངས་སེམས་ཟིལ་

གྱིས་གནོན་དགོས། དེ་མིན་ཁྱི་མཐོན་པོའི་སྟེང་དུ་འདུག

སྐབས་ད་རེས་རང་ཞ་ཙོ་ཡིན་སྨམ་དུ་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་ཡོང་གསུངས། དེ་ནས་བདུད་ཚར་གཅོད་པའི་སྔགས་འདོན་པར་གསུངས་ཀྱང་ཕྱག་བཞེས་སུ་དེའི་དོད་དུ་ཤེས་རབ་སྐྱིང་པོ་རྒྱོག་པ་བཅས་མཛད། དེ་ནས་སྤྱོར་བའི་ཆོས་བྱག་རྟ་འདུར་དབྱངས་

དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་འདི་རྣེ་སྐྱབ་ཁང་པ་དག་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན། དེ་ཡང་རྣེ་སྐྱབ་ཁང་པ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་གསུང་སྐབས་སྤྱོར་ཆོས་གདངས་དབྱངས་རིང་པོར་གསུངས་པས་ཡུན་རིང་འགོར་བར། འགའ་ཞིག་གིས་

གསུང་བཤད་ཀྱི་ཡུན་ལ་གནོད་པས་སྤྱོར་ཆོས་འདི་ལས་བསྡུས་ཙམ་མཛད་ན་ཞུས་པར། ཁྱེད་ཅག་ཅི་ཟེར་དངོས་གཞིའི་བཤད་པ་གནད་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་འདི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་བསྡུ་བར་མ་གནང་། སྔར་ཞུས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་

@64B པའི་རྟོགས་པའི་སྟེ་དང་པོ་ཆོས་བྱལ་འདི་ནས་ཞེ་སྐྱེ་ར་བྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཚོགས་བསགས་སྤྲིན་སྤྱོང་དང་། གསོལ་འདེབས་སོགས་ལ་རག་ལུས་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་

པ་ཡིན་པས་སྤྲོར་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་ཁ་ཡེང་མིག་ཡེངས་ཡུན་བསྐྱེ།

མི་བཟོད་པ་སོགས་མི་བྱེད་པར་ཆོས་ཐུན་འདིའི་རིང་གི་དམིགས་སྐོར་གྱི་ཉམས་སྐྱོང་ཆོས་བྱའ་འདི་རང་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་བསགས་སྤྱང་དང་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་མཆུལ་བྱིབ་ནས་ཕྱག་དཔེ་དབུ་ལ་གཏུགས་ནས་ཀྱེན་སྤྲོང་

འཆོས་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་ཕན་པའི་ཐུགས་སྤྱོན་མཛད་པ་འདི་ཡང་རྗེ་སྤྱབ་ཁང་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་དཔེ་འམ་དབུ་ཞ་ཞལ་རས་ལ་བཀབ་སྟེ་ཐུགས་སྤྱོན་མཛད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མའི་སྐབས་བླ་མས་བདག

གིས་ཆོས་སྤྱིན་ཞེས་པ་དང་། སྤྲོབ་མས་བདག་གིས་ཆོས་ཉན་བགྱིས་པ་ཞེས་ཁ་བསྐྱེར་དགོས་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་ལམ་རིམ་གང་གནང་གི་བརྩི་བཞག་རབ་ཏུ་ཉིན་ཐམས་ཅད་བྱང་། དེ་མིན་ཉིན་གཅིག་གཉིས་གསུམ་སོགས་གང་

ནུས་གཏོང་ཞིང་སྤྲོབ་མའི་གཙོ་བོ་ཞེག་གིས་ཡར་སྐྱོར། བརྩི་བཞག་གནང་བ་སྟབས་མ་འབྱིགས་ཀྱང་། ཕྱག་བཞེས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་རིས་པར་གསུང་དགོས། དེ་ནས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་

དང་བཅས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་སོགས་གསུང་བའི་

ཚེ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལྷ་ཀླུ་མི་མ་ཡིན་ཆོས་ཉན་པར་འདུ་བའི་མོས་པ་བྱེད། ལྷ་རྣམས་ས་ལ་འདུག་མི་བཟོད་པས་བར་སྣང་ལ་བསྡད་ནས་ཉན་ཆོག་པའི་བློ་མས་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་མོས་པ་ཡང་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་འདི་རྣམས་བསྟན་པའི་

@65A ཞེས། །ཐུགས་ཁྲོར་ཞིག་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་འཛོག་པར་མཛོད། བཞི་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྦྱིར་འདུལ་བ་ལས། མ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོལ་བ་མ་

བཏབ་པར་འཆད་དུ་མི་རུང་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་ནའང་དེ་མ་ཐག་མི་བྱེད་པར་བདག་གིས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པས་འཆད་མི་རུས་ཞེས་པ་དང་། ཁྱེད་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཤད་རུས་ཞེས་ཁེངས་སྐྱུང་བ་དང་། གཞན་ཀྱི་མོས་པ་བརྟགས་

ནས་གཟོད་སྨོད་དུ་རུང་བར་ངེས་ན་འཆད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསླབས་ཞེས། །ཐོག་མར་ཆོག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཁྱོད་

ནི་ཤེས་ཤིང་མཁས་ཡིན་ན། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་ནི། །བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཤད་

རྒྱས་ཞེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་བཙོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་མ་གསོལ་བར་འཆད་དགོས་པའང་ཡོད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་ནི་ཤེས་བྱུང་ན། །གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདུག་པ་ལ་འགྲེང་སྟེ་མི་བཤད་པ་དང་། ཉལ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་མི་བཤད་པ་དང་། སྟན་མཐོན་པོ་དམའ་བ་ནས་མི་བཤད་པ་སོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བྱུག་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་དགོས་གསུངས། གོང་གི་ས་

བཅད་གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། གཏང་རག་གི་མཆུལ་ཅ། ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱས་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་རིང་འབད་མ་སོགས་ཀྱི་སྨོན་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་དང་། རྩོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་བསྟོ་བར་མཛད་ཅིང་། ཁོལ་བའི་ཚོ་སྟེབས་

@65B ཞུར་མི་བྱེད་པར་བླ་མ་དང་ཆོས་ལ་འཕྲིང་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་བྱོལ་བ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་གསུངས་སོ།། ཅ །།ཉིན་བཞི་པར། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་བྱགས་པས། གང་ཚེ་རང་དབང་

འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །གལ་ཏེ་འདིར་བདག

འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སློང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་རྣམས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ལས་ཐར་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་རང་དབང་ཡོད་

པའི་སྐབས་འདིར་གཏན་གྱི་མདུན་མ་ཞིག་མ་བསྟུབས་ན་ཕྱིས་ནས་ངན་སོང་གི་གཡང་སར་ལྷུང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་ཐོས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་ན། ངན་སོང་དེ་ལས་སློང་བའི་ཐབས་

ཙམ་ཡང་སུས་བྱེད། དེ་བས་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཅི་ནས་ཀྱང་གཏན་གྱི་མདུན་མ་ཞིག་བསྟུབ་པར་བྱ། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞོ་འཐང་

ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཉན་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་སྐམ་པའི་ཀུན་སློང་གསལ་བཏབ་སྟེ་གསན་པར་ཞུ། གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་

ལུགས་ཞེས་སོགས་ནས་ས་བཅད་བཀྲམ་པའི་བར་སྟར་ལྟར་ལ། ཁ་སང་གི་ཉའད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱར་ཡའད་མདོར་བསྡུས་གསུངས་ནས། དེ་རིང་གི་ཉའད་པ་ལ། བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྤྲོབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་

@66A ཞེས། །བ་ཉཁེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པའོ། །དེ་ཡང་རྩེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་ས་བཅད་འདྲེན་ཚུལ་ཙམ་ལ་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟོན་ཏེ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་

གསུངས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་གི་ལོ་འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ནས་མི་སྐྱོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་རྟོགས་པའི་ཉམས་ལྷོང་ཐམས་ཅད་བཉེས་གཉེན་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལུས་པར་བསྟན།

བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བ་ཞེས་པའི་ནས་ནི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་བཉེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལས་དལ་འབྱོར་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་འབྱུང་བར་བསྟན་ཅིང་། དེས་ན་

བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེ། ས་བཅད་དང་པོ་

གསུམ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འདི་མན་ཀྱི་ས་བཅད་རྣམས་དམར་ཁྲིད་ལྟར་ཡིན་པས་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་དང་མི་འདྲ། དེས་ན་དང་པོ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་

སྡུད་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །ས་བཅད་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་ཕྱི་བ་འདི་ནི་ཤེན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། མི་ཚེ་ཟློ་པོའི་བྱ་བ་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་རེའི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་པོ་དེ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་སུ་འདུ་བས་སྐོ་གསུམ་གྱི་

བྱ་བ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་པོ་དོན་ལྡན་དུ་བྱས་ན་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་རེ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱོ། དེ་འདྲས་བྱ་བ་དང་ལོ་ཙྪཱ་མི་ཚེ་ཟློ་པོ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱོ་བ་ལ་གནད་ཆེ། དེ་ལྟར་དང་པོ་

@66B ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལའང་། སྒོར་བའི་ཆོས། དངོས་གཞི་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་བ་དང་། མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་གསུམ། དེ་ཡང་སྒོར་བ་ལ་གལ་ཆུང་དུ་བྱེད་མི་

ཉན་ཏེ་དཔེར་ན་ཇ་ཞིམ་པོ་ཞིག་བཟོ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཉོ་དུས་

ནས་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དངོས་གཞིའི་ཉམས་སྲོང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་སྡུར་བའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། དེས་ན་དང་པོ་སྡུར་བའི་ཆོས་འདི་ལ་དྲུག །སྡུར་བའི་ཆོས་དང་པོ་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་

རྟེན་དབྱམ་པ། གཉིས་པ་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཞམ་པ། གསུམ་པ་སྣན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་དུ་འཁོད་དེ་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་སེམས་སོགས་བྱ་བ། བཞི་པ་

ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ། ལྷ་པ་བསགས་སྡུང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཉན་དང་བཅས་པ་འབུལ་བ། དྲུག་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱ་བ་

འདི་བླ་མ་གསེར་གྱིང་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ལ། འདིའི་ཁུངས་ནི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཡོན་གསོ་ཚོང་མར་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན། བྱི་དོར་བྱ་དགོས་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དཔེར་ན་བླ་མའམ་དཔོན་པོ་ཆེན་

པོ་ཞིག་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་གདན་ཐབས་པ་ན་ཐོག་མར་གང་བདར་སོགས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། རང་གི་གནས་ཁང་དེར་ཡང་བླ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་གདན་འདེན་པ་ལ་གྱས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཀུན་སློང་རང་སྐྱིད་འདོད་དང་མཇོས་

@67A ཞེས། །ཚོས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་ན་པོ་ཏ་ལ་དང་། ས་འབྲས་ཀྱི་གད་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་དམིགས་

སྐྱོང་བའི་སྡོན་འགྲོ་ཚོགས་ཞིང་ལ་སྤྱི་ཞུ་དང་བཀུར་སྟིའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་། མདོ་ལས་ཕན་ཡོན་ལྔ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སེམས་དྲང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དྲང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་རྣམས་

དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཇོས་པའི་ལས་གསོག་པ་དང་། ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་ཡིན། དེ་ཡང་བདག་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་མི་ཡུལ་དུ་ཡང་

དང་ཡང་དུ་འོངས་ནས་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་སྨྲབ་པ་རྣམས་ལ་སྙང་སྟོབ་

བྱེད་པ་ཡིན་པས་རང་གི་གནས་གཙང་མ་མ་བྱས་པར་བསྟད་ན་ལྷ་རྣམས་མི་གཙང་བ་ལ་འཇོམས་པས་འཚོར་མི་རྟག་ཤིང་སྙང་སྟོབ་བྱེད་མི་རྟག་ དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཉེས་པ་ལ་བྱ་

གསུངས། མཇོས་པའི་ལས་གསོག་པ་ཡང་ལུས་མཇོས་པ་ཙམ་མ་ཟད་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ལའང་བྱ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ན་ལུས་མི་མཇོས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཤིན་ཏུ་མཇོས་པ་ཡིན། རྟེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་

ངོ་ཚའི་གོས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་གྱི་དུག་ལྟ་ཡིས་མིན། །མཐྱིན་རྒྱུན་ལེགས་བཤད་ཡིན་གྱི་དོ་ཤལ་མིན། །གཙུག་རྒྱུན་བློ་མ་ཡིན་གྱི་རོར་བྱས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདྲ། ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་གཅོ་བོ་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱ་དགོས་གསུངས། འཕགས་

@67B པ་ལམ་ཆུང་ཞེས་པ་ཡང་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱ་བཙོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་རེད། དེའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུ་ན། མཉན་ཡོད་དུ་བྱམ་ཟེ་ཞིག་གི་བུ་བྱུང་

ཚད་ཀི་བ་ན་དེའི་ཉེ་སྐོར་དུ་ཆུན་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་དབུ་བྱུང་ན་ཁོ་

མོ་སྦྲོན་ཅིག་བྱས་པ་ལྟར་ཡང་ཁྱེའུ་ཞིག་བྱུང་བར་ཆུན་མོ་བོས་པ་དང་། དེས་ཁྱེའུ་དེ་ཁྲུས་བྱས་རས་དཀར་གྱིས་དཀྲིས། ཁ་མར་གྱིས་བཀང་སྟེ་བུ་མོ་ཞིག་གི་ལག་ཏུ་བྱིན་ནས། འདི་ལམ་པོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་ཟུངས་ལ་དགེ་སློང་དང་བམ་ཟེ་བྱུང་བ་ལ་

གྱས་པ་བྱས་ཏེ་ཁྱེའུ་འདི་འཕགས་པ་དག་གི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གྱིས་ཤིག་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ན་གསོན་ན་ཁྱེར་ཤོག །ཤི་ན་དོར་ཅིག་བྱས་པར། བུ་མོ་དེ་གྲིམས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ལམ་པོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་བསྡད་པར། དང་པོ་མུ་སྟེགས་

པ་དག་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཆུན་མོའི་ངག་བཞིན་བྱས་པར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་འཚོ་བར་གྱུར་ཅིག །ཚེ་རིང་དུ་སྐྱོང་བར་གྱུར་ཅིག །ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བསམས་པ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་

དག་བྱུང་བས་སྔར་བཞིན་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསོད་སྙོམས་སུ་གཤེགས་པ་མཐའ་བས་ཀྱང་གཞན་སྔར་ལྟར་ལ། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་

ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་གསོན་པར་མཐོང་ནས་ཁྱིམ་དུ་ཁྱེར་འོངས་པ་དང་། འདི་ལམ་པོ་ཆེར་བཟུང་བས་ལམ་ཆེན་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། །དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་བྱམ་ཟའི་རིགས་བྱེད་ཡན་ལག་དང་

@68A ཞེས། །བཅས་པ་ལ་མ་ཁས་པར་གྱུར་ཏེ་བྱམ་ཟའི་ཁྱིའུ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་གསང་ཆོག་སྦྱིན་ཏོ། །ཡང་ཁྱིའུ་ཞིག་བྱུང་བར་རྟག་མ་དེ་བོས་ནས་སྔར་བཞིན་བྱས་པར། བྱ་མ་དེ་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱིའུ་དེ་ལམ་ཕྱན་ཞིག་ཏུ་བརྒྱང་ནས་

བསྟད་པར། དེར་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་སོགས་གང་ཡང་མ་འོངས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཉིན་མཚན་དུས་བྱུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་གཟིགས་པ་འཇུག་པས་དེར་སྤུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་ལམ་དེར་ཆེད་དུ་ཕེབས་པ་ན་བྱ་མ་དེས་སྦྱོན་

ལམ་ཞུས་པ་སྟ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས། དེས་ཀྱང་གསོན་པར་མཐོང་ནས་ནང་དུ་ཁྱེར་འོངས་པ་ན་མིང་ལམ་ཕྱན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་ཡི་གེ་བསླབས་པས། ཐོག་མར་

སིདྡྷི་ཨཿ ཞེས་སོགས་སློབ་དགོས་པ་ལ་སིད་བརྩོད་ན་རྟོགས་སོ། ཏཾ་

བརྩོད་ན་སིད་བརྩེད་པས། སློབ་དཔོན་དེས་བྱམ་ཟེའུ་ལྷུའུ་མང་པོ་ལ་གློག་ཏུ་གཞུག་དགོས་པས་འདི་ལ་སློབ་མི་རྣམ་སོ་ཟེར་རོ། །ཡང་རིག་བྱེད་གློག་མཁན་ལ་གཏད་དེ་རིག་བྱེད་སློབ་ཏུ་བཅུག་པས། ཐོག་མར་ཡོ་བྱུ་ཞེས་སོགས་སློབ་

དགོས་པ་ལ། ཡོ་བརྒྱང་བས་བྱུ་བརྩེད། བྱུ་བརྒྱང་བས་ཡོ་བརྩེད་པས། སློབ་དཔོན་དེ་སྐྱོ་ནས་ཁྲོད་ཀྱི་བུ་ལམ་ཆེན་པ་ལ་ཆུང་ཟད་བསྟན་པས་ཤེས་ལ། ཁོ་བོས་གཞན་ལ་ཡང་སློབ་དགོས་པས་འདི་ལ་སློབ་མི་རྣམ་སོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་བཞིན་བ།

མཆོག་ཏུ་བྱལ་བ། ཆུང་བ། མཆོག་ཏུ་ཆུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་ལམ་ཆུང་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཧམ་ཞེག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕ་མ་ཤི་ནས། ལམ་ཆེན་པ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པར་ཞུགས་ཏེ། སྤེ་སྟོད་གསུམ་ལ་མཁས་ཤིང་དབྱ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ།།

@68B ལམ་ཆུང་བ་ཨ་ཡང་ཁྱིམ་གྱི་འབྱོར་པ་ཟད་དེ་ཕུ་བོའི་གན་དུ་སོང་བར། དེས་དེ་ལ་ཆོས་སྐལ་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་

བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་མི་བྱ་ཞིང་། །འཇིག

རྟེན་ཀུན་ལས་ཡོངས་འཛིན་འདོད་བྱལ་བ། །དྲན་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཀྱིས་ནི། །གཞོད་ལྡན་སྤྱག་བསྟལ་གང་ཡིན་བསྟེན་མི་བྱ། །ཞེས་བསྟན་པ་རྣམ་བཀའ་གསུམ་དུ་ཡང་མ་ལོབ་

ཅིང་། དེར་གནས་པའི་བ་ལང་རྩི་དང་ཕྱུགས་རྩེས་ཐོས་ནས་ལོབས་

པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྨོབ་པར་བྱེད་དོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་འཕགས་པ་ལམ་ཆེན་པས་འདི་བསྟོད་སྨད་གང་གིས་འདུལ་སྐམ་དུ་བསམ་ན་སྨད་པས་འདུལ་བ་མཐོང་ནས་དེས་དེའི་གཉའ་བ་

ནས་བཟང་སྟེ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྲད་ནས་ཁྲོད་ནི་བྱལ་བ་

མཆོག་ཏུ་བྱལ་བ་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་བྱང་སྟེ་ཅི་བྱ། འདི་ཉིད་ན་འདུག་ཅིག་བྱས་པར། ད་ནི་བདག་དགེ་སྦྱོང་ཡང་མ་ཡིན། བྱམ་ཟེའང་མ་ཡིན་ནོ་སྐམ་དུ་དུས་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་

པོས་བསྐུལ་ཏེ་དེར་བྱོན་ནས། ལམ་པ་ཁྲོད་ཅིའི་ཕྱིར་དུ།

བདག་མཁན་པོས་སྨད་དོ་ཞུས་པར། དེའི་ཚེ་སྟོན་པས། བྱིས་པས་བསྟོད་པ་གང་ཡིན་དང་། །མཁས་པས་སྨད་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ནི་མཁས་སྨོད་མཆོག་ཡིན་གྱི། །བྱིས་པས་བསྟོད་པ་

དེ་ལྟར་མིན། །བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་པོས་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་

གསུམ་དུ་དཀའ་བ་དུ་མས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་ཏེ་གསུང་རབ་འདི་བསྟུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ངས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་བསྟུབས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཀློག་ནུས་སམ་གསུངས་པ་ལ། བཙུན་པ་བདག་ནི་བུལ་བ་ཤིན་ཏུ་བུལ་བ།

@69A ཞེས། །ཚུང་བ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ལགས་ན་ཇི་ལྟར་ཀློག་ཅེས་ཞུས་པས། སྟོན་པས་གསུངས་པ། གང་གིས་བྱིས་པ་བྱིས་ཉིད་རིག །དེ་ལ་དེས་ན་དེ་མཁས་ཡིན། །བྱིས་པ་མཁས་པར་རློམ་བྱེད་པ། །དེ་འདིར་ཤིན་ཏུ་

བྱིས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ནས། ལམ་པ་ལ་རྣལ་སྤྱང་ངོ་དྲི་མ་སྤྱང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཉིས་སྣལ་བ་དེ་ཡང་མ་ཟིན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདིའི་ལས་སྤྱང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ལམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་མཆིལ་ལྷ་མ་དག

དབྱི་ནུས་སམ། བཙུན་པ་དེ་ནུས་སོ་ཞུས་པར། འོ་ན་སོང་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་མཆིལ་ལྷ་མ་དང་། ལྷམ་སྤྲོ་གུ་ཅན་དག་ཕྱིས་ཤིག །དགེ་སློང་རྣམས་ནས་ཀྱང་འདིའི་ལས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དེ་

ལྷར་བྱེད་དུ་ཆུགས་ལ། ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ཏོན་དག་ཀྱང་རྗེས་

སུ་སྨོབས་ཤིག །ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྷར་བྱས་པས། ནམ་ཞིག་ན་ཁ་ཏོན་གཉིས་པོ་ལོབས་པ་ན། སྟོན་པས་ད་མཆིལ་ལྷམ་འཕྱི་མི་དགོས་པས་ཁ་ཏོན་གཉིས་པོ་འདོན་ཅིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་

ཕྱག་བདར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཕྱག་བདར་བྱེད་དུ་བཅུག

པ་ན་ཁོས་ཀྱང་བཙོན་འགྱུས་བསྒྲིད་ནས་གད་བདར་བྱས་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཡས་ཕྱོགས་གད་ཀ་ བདར་ཚར་རེས་གཡོན་ཕྱོགས་རྟུལ་གྱིས་ཁེངས། གཡོན་ཚར་རེས་གཡས་རྟུལ་གྱིས་ཁེངས་པ་སོགས་བྱུང་ཡང་འབད་པས་

ལམ་པའི་ལས་སྒྲིབ་བྱང་ནས་འདི་སྐམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྟོན་པས། རྟུལ་སྤང་ངོ་ །དྲི་མ་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་དེ་ནང་གི་རྟུལ་ལ་དགོངས་སམ། ཕྱིའི་རྟུལ་ལ་དགོངས་སྐམ་པ་ན། སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདི་བློ་ལ་སྣང་སྟེ། རྟུལ་འདིར་འདོད་ཆགས་དེ་ནི་ས་རྟུལ་

@69B མིན། ཞེས་ནི་འདོད་ཆགས་མིང་སྟེ་རྟུལ་གྱི་མིན། །མ་ཁས་པ་དག་གིས་རྟུལ་དེ་རྣམ་སྤངས་པ། །དེ་དག་བདེ་གཤེགས་བསྟན་ལ་བག་ཡོད་འགྱུར། །རྟུལ་འདིར་ཞེ་སྡང་སོགས་

དང་། རྟུལ་འདིར་གཏི་སྐག་སོགས་རིགས་འགྲེའོ། །དེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འབད་དེ་བསྒོམས་

པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །ཚོགས་བཅད་འདི་མདོ་རང་དུ་འདི་ལྟར་སྣང་ཡང་། སྒོར་ཆོས་ཁྲིད་ཡིག་དང་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་དུ། རྟུལ་ནི་ས་རྟུལ་མ་ཡིན་འདོད་ཆགས་རྟུལ། །ཞེས་སྣང་བ་ལག་ལེན་སྐབས་གོ་བདེའི་ཆེད་འགྲུར་བཅོས་མཛད་པར་

སྣང་བ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། ཀུན་དགའ་པོ་སོང་ལ་ལམ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིག་ཅེས་དང་། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལམ་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱིས་ཤིག །ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་བྱས་པས། ལམ་པས་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་ཤེས་ནས་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཞུས་བློང་སོ། །དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྟས་པ་ལ་ལྷོས། དེས་རྒྱ་བ་

གསུམ་དུ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལོབ་ན་བདག་ཅག་སྟེ་སྡོད་གསུམ་པ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པར་འགྱུར། ཞེས་ཏ་ལས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་ཐོས་པ་ཉུང་ངུ་དག་འདིར་འོངས་མི་རྣུས་

པའི་ཐབས་ཤེག་བྱའོ་ཟེར་ནས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སྟེས་ལ་ལས་

ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱི་ཤེན་ཀུ་མཐོ་བ་འཛེག་སྐས་ཙམ་ཡང་མེད་པ་བཤགས། ལ་ལས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཐྲོད་ཁྲིར་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ། སང་ངེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཁྲུད་འཕགས་ཤེག་འོངས་པ་དེ་ལས་ཆོས་ཐོས་ནས་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡུན་

@70A ཞེས། །རིང་འཁོར་བར་འཁྲམ་དགོས་པས་ཆོས་ཉན་པར་ཡོང་དགོས་སོ། །ཞེས་དྲིལ་བསླགས་པས་སྡོག་ཆགས་འབྱམ་ཕྱག་དུ་མ་ཁ་ཅིག་ནི་ལྟད་མོ་དང་། ཁ་ཅིག་དག་བའི་རྩ་བས་བསྐྱལ་ནས་འདུས་སོ། །དེ་ནས་སང་ལམ་

པས་བསོད་སྙོམས་བྱས། ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་ལས་ལངས་ཏེ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགེ་སློང་དང་ལྡན་ཅིག་དགེ་སློང་མའི་དབྱར་ཁང་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཁྲིའི་ལོགས་སུ་སོང་བས་ཁྲི་ཤིན་ཀུ་མཐོ་བར་མཐོང་ནས་འདི་དད་པས་སམ་མཐོ་འཚམ་པས་

ཡིན་སྙམ་ཞུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་མཐོ་འཚམ་པར་ཤེས་ནས་ཕྱག་བླངས་པོ་ཆེའི་སྟ་ལྟ་བུ་བརྐྱང་སྟེ་ཁྲི་དེ་མནན་ནས་ལ་ལས་མཐོང་། ལ་ལས་མ་མཐོང་བར་ཁྲི་ལ་འདུག་སྟེ། སེམས་

མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་སྟན་ལས་མི་སྣང་བར་ནམ་མཁར་

འཕགས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞིར་རྩ་འཕྱལ་གྱི་ཚེ་འཕྱལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་བསྟན་པ་ཕྱིར་བསྡུས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་ཁྱིར་འདུག་སྟེ། སྲིང་མོ་དག ཁོ་བོས་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བརྒྱང་བ་དེའི་དོན་

ཉིན་མཚན་བདུན་གྱི་བར་དུ་འཚད་པར་སྨོའོ། །དེ་ལ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་སྡིག་པ་མི་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པས་མི་དགེ་བ་བཟུང་སྟོང་བ་བསྟན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལས་ཞེས་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཞེས་པས་ནི་

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉི་ག་སྤུག་གསུམ་གྱི་ཡོངས་འཛིན་

བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་ཙམ་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པས་སྡོག་ཆགས་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་གིས་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་མངོན་དུ་བྱས། ཁ་ཅིག་

གིས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ།

@70B སོ་སོའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ཕལ་ཆེར་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ལམ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་འོངས་པ་དང་། སྟོན་པས། ལམ་པ་འདི་ངའི་ཉན་ཐོས་

སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་རེད།

དེས་ན་སྒོམ་དོན་གལ་ཆེ་བ་ལས་གང་བདར་སོགས་གལ་མི་ཆེ་སྟམ་པ་བྱེད་མི་ཉན། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཕྱག་བདར་བྱེད་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་འོངས་པ་ལ། ཉིན་གཅིག་ཁྱིམ་བདག་མ་ཁོམ་

ཞིང་ཕྱག་བདར་བྱེད་མཁན་གཞན་མེད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་གསེར་གྱི་ཡལ་འདབ་ལྔ་བྱས་ཕྱག་བདར་མཛད་པ་མངོན་ཤ་ གསུངས་ཡོད། བདག་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས། ཀུན་གཟིགས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ན་རིམ་གྱིས་སྒྲོར་ཚོས་ཉམས་

བཞེས་མཛད་པས་བྱེ་དོར་གྱི་ཕྱག་མའི་ཐོན་པོ་རྩེ་མོ་ཟད་ནས་བོང་བུའི་མཏྲུག་མ་ལྟར་སོང་བ་ཡུ་བར་བཟང་གོས་སེར་པོས་དཀྲིས་པ་མང་པོ་ནང་རྟེན་དུ་མཛལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་རང་རེ་ལས་དང་པོ་པས་ནན་

ཏན་བྱེད་དགོས། གང་སྨིགས་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རབ་ཐུན་རེ། ཐ་མ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བྱེ་དོར་བྱ། ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཀུན་སློང་གོང་ལྟར་གསལ་བཏབ་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

སྒྲིབ་པའི་ཉལ་ཉིལ་རྣམས་འཕྲུག་པའི་མོས་པ་དང་། རྩོགས་སྒྲིན་

སྣང་གསུམ་གྱི་ཡ་བྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་དམིགས་ཏེ་ལམ་ཆུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དགེ་རྣས་རྫུལ་སྣང་དོ། །དྲི་མ་སྣང་དོ། །ཞེས་པའམ་ཡང་ན། རྫུལ་ནི་ས་རྫུལ་མ་ཡིན་འདོད་ཆགས་རྫུལ། །རྫུལ་ནི་འདོད་ཆགས་མིང་

@71A ཞེས། །སྟེ་རྫུལ་གྱི་མིན། །མ་ཁས་པ་དག་གིས་རྫུལ་དེ་རྣམ་སྣང་ས་། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ལ་སྣང་ཏེ་འདོན་བཞིན་དུ་གད་བདར་བྱེད། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་

རྫུལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་སྐབས། རྫུལ་ནི་ས་རྫུལ་མ་ཡིན་མ་དད་རྫུལ། །ཞེས་སོགས་ནས་མཚན་འཛིན་རྫུལ་གྱི་བར་ངག་ནས་སྐྱོར་ཚུལ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་ཚུལ་རང་གང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན་པར་

ཁ་བསྐྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ན་བ་དང་རྐས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་བདར་རང་གིས་བྱེད་མ་ཐུབ་ཚེ་དགེ་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་སྐབས་རང་གིས་ཆོག་སྐྱོར་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་བྱ། དེ་ལྟར་

ཀུན་སློང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྲུད་པར་གྱིས་ཕྱགས་མ་རེ་རེ་བརྒྱབ་པ་ལའང་ཚན་ཡོན་

གྱི་ཁྲད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྐོ་དྲུང་དུ་ཐོ་བཞི་བརྩེགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཞིར་མོས་པའམ། ཐོ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་མོས་པ་དང་། ཡང་ན་ཐོ་གཅིག་ལ་རྣམ་ཐོས་སྲས་སུ་མོས་པ་བྱས་ན་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་

ཆེ་གསུངས། སྒྲ་ས་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་ཐོ་བརྩེགས་པ་མི་བདེ་བས་ཁང་པའི་ཕྱིའི་འོགས་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་སྟེ་བཞིར་བསམ་ཚོག་པ་རྩེ་བྱམས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཡོད། དེ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀམ་པ་ནི། བླ་མ་ཡི་དམ་སོགས་ཚོགས་

ཞིང་གི་གླ་བགོད་ལྟར་བྱ་དགོས། འོན་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་བཞུགས་སྟབས་མ་འགྲིགས་ན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཅི་བདེར་བྱ། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱལ་བཙན་སོགས་ཁ་ཚ་བར་བསམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་གླ་ལ་གོང་དུ་འཇོག་པ་མང་དུ་མཐོང་།

@71B དེ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་རྟགས་བསྟན་པ་རེད། འགའ་ཞིག་གིས་གསེར་སྐུ། དངུལ་སྐུ། ལི་མ་སོགས་གླ་ལ་གོང་དུ་བྱེད། འཇིམ་སྐུ་རྣམས་གླ་ལ་མཆུག་ཏུ་འཇོག་པ་

ནི་སྐུ་བརྙན་ལ་ནོར་བྱི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་པའི་རྒྱས་རེད། ཐང་ཀ་

ཡང་ཁ་གསར་རྙིང་གི་གོ་རིམ་བྱས་ནས་བཀྲམ་མི་རྩད་། ལ་ལས་ཐང་ཀས་ཡོལ་བའི་གོ་བཅད་ནས་སྒོར་མོར་བཀྲམ་པ། དེ་འདྲའི་འདུ་ཤེས་གা་ལ་རྩད། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བརྙན་ལ་ཤང་པ་གཏད་དེ་ཉལ་བ་ལ་བགོ་ཚ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་

འདི་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་བསྟན་པ་རེད། འགའ་ཞིག་གིས་ཐང་ཀ་དང་སྐུ་སོགས་རྙིད་རྫུལ་རྣམས་ཤག་ཏུ་ཉར་བ་གང་སྲིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཁང་དུ་བསྐྱེལ་བ་དེ་རང་གི་བསོད་ནམས་ཕྱིར་བསྐྱེལ་བར་གསུངས། དེས་ན་སྐུ་རྟེན་

སོགས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་དང་དེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིག་དགོས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་མང་པོ་མེད་ན། སྐུ་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་ཕྱིར་སྦྱོན་པའི་སྐུ་དང་། བླ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་ཕྱིར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་རེ་རེས་པར་དུ་དགོས།

གསུང་རྟེན་ཡང་མདོ་སྡུད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་དང་། ཐུགས་རྟེན་མ་མཐའ་སྤ་སྟོན་ཚུན་འཛིག རྗོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་སོགས་ཡོད་ན་འདུག་ཐུགས་རྟེན་དུ་འཛིག་དགོས། འགའ་ཞིག་གིས་རྗོ་རྗེ་

དེལ་བུ་ལ་ཕྱག་མཚན་གྱི་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་

མི་འཇོག་པར་སྣང་སྟེ། འདི་ནི་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིན་པས་མནར་ཆུང་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷི། གླལ་བཀོད་འགྲེམ་པ་ཉིན་དང་པོ་ལས་ཉིན་སྟར་བྱ་མི་དགོས་ཀྱང་། ས་བཅད་འདིའི་མཚམས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་མཇལ་བར་

@72A ཞེས། །བྱིད་དགོས། རང་གི་ཤག་གི་སྐུ་བརྙེན་ཆུས་ཡོད་ཡིན་པས་བལྟ་ཆུ་གང་ཡོད་སྣམ་པ་བྱ་མི་རུང་། ཉིན་སྟར་མཇལ་ན་མཇལ་ཐེངས་རེ་ལའང་བཀা་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་སྐུ་དངོས་ལས་སྐུ་གཟུགས་མཇལ་

བ་ཕན་ཡོན་བཅུ་བུག་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པར་གསུངས། མདོ་པད་མ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་རྫོག་ངོས་བྱིས་པ་ལ། །འཁྲུགས་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་ཡང་། །དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་ཆུས་བྱེ་བ་མཐོང་། །ཞེས་

གསུངས། མདོ་ངོ་མར་མཆོད་ན་ཡང་། ཞེས་སྣང་ཡང་གསུང་ཆུན་དུ་འདི་ལྟར་འབྱུང་། དེ་ལྟར་སངས་ཆུས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཁོ་བཞིན་བལྟས་ནའང་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་གསུངས་ན་ད་ལྟ་རང་རེས་དད་

པས་མཇལ་ན་ཞན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་ལོས་འབྱུང་། འཕགས་

པ་ཎྜི་རིའི་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོག་ཟུང་དུ་གྱུར་ནས་སྐུ་དངོས་དང་འབྲལ་བ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཡང་། སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རི་མོ་བྲིས་པ་ལ་ངོ་མཚར་ཉམས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཎྜི་རིའི་བུ་

སྟོན་བང་མི་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར། ནུབ་གཅིག་ལྷ་ཁང་སྟོང་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྡད། མར་མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ནས་ལྷམ་ལ་རྟོག་པ་བརྒྱ་བཞིན་དུ་ངལ་བསོ་བའི་སྐབས་གྱང་ལོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ལྟེབས་རིས་

མཐོང་བས་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་ངོ་མཚར་ཅན་ཡོད་པ་དངོས་སུ་མཇལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་སྟོན་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསུངས། སྐུ་རྟེན་རྣམས་རང་རེས་འདམ་དང་། ཟངས་སོགས་སུ་མཐོང་བ་འདི་ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་

@72B ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་མཇལ་ཞིང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་ན་ལོངས་སྐུར་དངོས་སུ་མཇལ་བ་ཡིན། དེས་ན་སྐུ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། ༼ གཉིས་པ་

མཆོད་པ་བྱོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་པ་

ནི། དེ་ཡང་གཡོ་མེད་ཅིང་ཞེས་པའི་གཡོ་ལ་རྒྱུའི་གཡོ་དང་ཀུན་སློང་གི་གཡོ་གཉིས། རྒྱུའི་གཡོ་ནི་མཆོད་པའི་རྒྱུ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱོན་ཞུགས་པ་སྟེ། རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ཆཚོ་ལྟའི་སྤོ་ནས་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཁྱིམ་པས་ཀྱང་

དམར་ཁེ་དང་། བྲེ་འོག་སྲང་འོག་འཕྲུག་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་བྱ་བ་ངན་པས་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་ལས་མ་ཕུལ་བ་ལེགས། མཆོད་པའི་སྐབ་དོད་པྲ་ཕ་ཞེས་པ་མཉེས་པ་ལ་འཕྲུག་པས་དགོས་པ་རྒྱལ་བ་སྟས་

བཅས་དགྱེས་པ་ལ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ཕུལ་ན་དགྱེས་པར་གა་ལ་འགྱུར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ཡོད་ན་རང་གཞན་གྱི་སྡིག་པ་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕུལ་བ་ལེགས། དེ་ཡང་འོག་འཆོ་ལྟ་ནི། ཁ་གསག། གཞོགས་སློང་། རྟེད་པས་རྟེད་

པ་ཆོལ་བ། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ། ཚུལ་འཆོས་ལྟས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ཁ་གསག་ནི། སྤྱིན་བདག་སོགས་ཀྱིས་ཕུན་བུ་སྤྱིན་དུ་རེ་བས་ཁ་ཐེར་ཐེར་བྱས་པས་དེས་ནོར་སོགས་བྱིན་ན་འོག་འཆོ་ཡིན།

ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་སློང་མེད་པར་རང་བཞིན་དུང་པོས་ཁ་

མཁས་བྱས་ནས་བྱིན་ཀྱང་ལོག་འཚོར་མི་འགྱུར། གཞོགས་སློང་ནི། རྟེན་བཀུར་འདོད་ནས་སྦྱིན་བདག་སོགས་ལ་ང་ལ་དེང་སྐབས་ཇ་མར་ཡོད་དེ་འབྲུ་ཆུང་དགོན་པར་འདུག་ཟེར་བ་སྟེ། ལྷག་ཐོབ་ཀྱིས་བྱིན་པའི་རྩམ་པ་དེ་ཤེན་ཏུ་ཕན་པོ་

@73A ཞེས། །བྱང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྲེད་རྩམ་པ་ཤུགས་ཀྱིས་སློང་བ་ལ་ཟེར། ཡང་རྟེན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་མེད་པར་རང་བཞིན་དུང་པོར་དེ་འདྲ་བརྗོད་ན་གཞོགས་སློང་དུ་མི་འགྱུར། རྟེན་པས་རྟེན་པ་ཆོལ་བ་ནི། ཕར་ཆུང་དུ་ཞིག

སྦྱིན་ནས་ཆུང་དེ་ལས་ལྟག་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན། སྦྱིན་བདག་ལྟ་བུར་ཁ་བཏགས་དང་། ཇ་ལྷིར་སོགས་ཁྱེར་ནས་སྟལ་ལེན་བྱས་ཏེ་བློ་ཕུག་ཏུ་གཏོང་སྐོ་ལག་རྟགས་སོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། དེང་སང་རང་རེས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་

ལྷགས་ཀྱུ་ཞམ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ལོག་འཚོལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད། ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་སློང་མེད་པར་རང་བཞིན་དུང་པོས་སྦྱིན་བདག་ལ་སྟལ་ལེན་བཟང་པོ་བྱས་ཀྱང་ལོག་འཚོར་མི་

འབྱུར། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་ནི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་

ནན་གྱིས་སློང་བ་དང་། གཞན་ལ་འབུལ་རྒྱུ་རང་ལ་བསྒྲུབ་བ་དང་། སྨིན་བདག་ཆེ་གེ་མོས་ངོས་ལ་ཇ་མར་བྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པོ་བྱུང་ཞེས་ཤྲཱཝཱས་ཀྱིས་སློང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། ཡང་རྟེད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་མེད་པར་རང་བཞིན་དུང་པོས་དེ་འདྲ་

བརྩོད་པ་ནི་ཐོབ་འཇལ་དུ་མི་འགྱུར། ཚུལ་འཆོས་ནི། ཤཱཀ་ཏུ་གང་བྱང་བྱས་ནས་སྨིན་བདག་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅས་མཚམས་བསྡུན་མདོག དུལ་མདོག་བྱས་ནས་ཕྱན་བྱ་སྨིན་ཞེ་ཡོང་གི་རེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཟེར། ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་སློང་མེད་

པར་ཁྱིམ་པ་སྡུན་འབྱིན་བྱས་ན་མི་རྟང་སྐམ་པས་ཤཱཀ་ཏུ་སྟོད་དུས་ལས་བསྡུན་མདོག་ཁ་བ་བྱས་ཀྱང་ཚུལ་འཆོས་སུ་མི་འགྲོ་ཞེས་བདག་གི་སྐྱབས་མཆོག་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་

@73B ཁ་རལ་སྐ་རལ་དུ་བཏང་ནས་ཆོང་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་བསྒྲུབ་ནས་མཆོད་པ་ཕུལ་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ལས་ཉེས་དམིགས་ལྷི་བ་འབྱུང་། ཀུན་སློང་གི་གཡོ་ནི། མཆོད་པ་འབུལ་དུས་གཏམ་འདོད་

དང་། མཇོས་ཆོས་ལྟ་བུའི་ཀུན་སློང་ངན་པས་བསླད་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། འགྲོ་

མགོན་རིན་པོ་ཆེས། ཐ་ན་དགེན་མཆོག་མཆོད་པ་རེ། །བྱས་ཀྱང་མི་ཡིས་མཐོང་དུ་རེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེས་མཆོད་པ་རེ་ཕུལ་ཡང་ཁེ་འདོད་གྲགས་འདོད་སོགས་ཆོས་བརྒྱུད་ཁོ་ནར་ཤོར། ཆུང་ཟད་དུག་པ་ཆོས་ཀྱང་ཆེ་རིང་བ།

ནད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལས་མི་འབྱུང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་ལྟ་བུ་ཞེག་བྱེད་ནའང་བསོད་ནམས་ལ་མི་རེ་བར་བཀྲང་སོང་ཟེར་བའི་སྐྱན་གྲགས་ལ་གཙོ་བོར་རེ། དེ་རིང་འགྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཞེག་ཤག་ཀུ་འོང་རྒྱུ་ཡིན་ཆོ་གང་བདར་དང་མཆོད་

པ་ནམ་རྒྱུན་ལས་ལྷག་ཙམ་བྱེད། མཆོད་མེ་ཞེག་ཀྱང་ཕུལ། སྤྲོས་ཀྱི་དྲི་མ་མངར་སེང་ངེ་བྱས་ནས་སྐྱག་སྟོད་པ་འདི་ཀུན་སློང་གང་གི་ཆེད་ཡིན་ཞེབ་ཀུ་སོམས་དང་། དེ་འདྲའི་མཆོད་པས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གང་ཆེ་ཆ་རྟོགས་དཀའ།

དགེ་བཤེས་འབན་བྱིས་ཉིན་གཅིག་ཡོན་བདག་ཞེག་མཐལ་དུ་ཡོང་ཟེར་བས། དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ཅི་བཟང་བཤམས། སྐན་ལ་བཞུགས་ནས་ཀུན་སློང་ལ་བརྟགས་པས། ཡོན་བདག་གི་

ངོར་མཇོས་ཆོས་སུ་སོང་བར་གཟིགས་ནས།

ཤར་ཀེ་བཞེངས། ཐལ་བ་སྣར་གང་གཏོར་ནས། དགེ་སློང་རང་ཟོག་མ་བྱེད་པར་བཞུགས་ཤིག་གསུངས་ནས་ཐལ་བ་ཕྱང་ངས་ཀྱི་ཡང་ཁ་ཁྱེར་ཏེ་བྱང་འཁོར་དུ་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསན་པས། བོད་ཀྱི་མཆོད་པ་

@74A ཞེས། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འབན་གྱང་རྒྱལ་གྱི་མཆོད་པ་དེ་བཟང་བ་བྱུང་། དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་ཁོང་གིས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་ལ་ཐལ་བ་འདེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་གསུངས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་མཉེས་མཛད་དེ། དེ་

ཡང་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་དེ་ལ་བསྟན་བརྩོད་མཛད་པ་མིན། ཐལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ལ་བསྟན་བརྩོད་གནང་བ་རེད། དེས་ན་ཀུན་སློང་ཆེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་ལྟ་ཞོག རང་ཉིད་གཅིག་པུ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འང་མི་བྱ་བར་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་གང་ཐུབ་བྱ་བ་གནད་ཆེ། བཀོད་པ་མཇོས་པར་བཤམས་ཞེས་པའང་། འགའ་ཞིག་གིས་མཇོས་ཆོས་མི་དགོས་ཞེས་དབྱིབས་དང་བསྒྲིག་ལུགས་སོགས་གང་བྱུང་བྱུང་

དུ་བྱེད་པར་སྣང་ཡང་མཆོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་

བྱ་བར་བཟོ་དབྱིབས་དང་བསྒྲིག་ལུགས་སོགས་གང་མཛོས་བྱ་དགོས། མཆོད་པ་བགོད་པས་མཛོས་པར་བཤམས་ན་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་

གསུངས། འདུལ་སྐབས་ཀྱང་རང་གིས་ལག་བསྟར་ནས་འདུལ་

དགོས་ཀྱི། དགེ་ཚུལ་དང་། གཡོག་པོ་སོགས་ལ་འདུལ་དུ་བཅུག་ན་བསོད་ནམས་རང་ལ་མི་ཐོབ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་སྐུ་ན་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་སྒྲིད་པ་འདར་ཕྱི་ལི་ལི་ཡོན་ཆབ་འདུལ་བར་

མཛད་པས། གཞན་གྱིས་ཇོ་བོའོ་བརྒྱལ་བར་འདུག་པས་

བདག་ཅག་གིས་འདུལ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། འོ་ན་ངས་ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་ནའང་ཇོ་བོའོ་བརྒྱལ་བར་འདུག་ཅེས་ངོས་ཀྱི་ཟས་སྐལ་ལྡོད་ཚོས་ཟའམ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། རྒྱ་གར་ན་

སྤྱོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་མཛད་

@74B པའི་ཚེ་ནའང་བློན་པོ་སོགས་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་བཅུག་པར་སྒྲིན་པའི་ཁང་པ་བཙེགས། དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་ནས། སྒྲིན་བྱའི་ནོར་རྣམས་སྤྲུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རང་གིས་ཕྱག་བསྟར་

ནས་གནང་བ་རེད། དེས་ན་སྨྱིན་པ་ལགা་ལེན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་རང་

གིས་ལགা་བསྟར་ནས་འབྱལ་བ་གནད་ཆེ། མཆོད་པའི་ཇས་ཀྱང་རང་ལ་འབྲོར་པ་ཡོད་ན་ཐུབ་ཀྱི་སྟོལ་ས་དང་། ལོ་མའི་སེར་ས་ནས་མ་སོང་བར་ཟས་ཀྱི་ཕུད་གང་བཟང་བཟང་ནས་འབྱལ་དགོས། རང་རེས་མར་དང་རྩམ་པ་ལེགས་པ་དེ་རང་གིས་

ཟོས། མཆོད་རྟེན་མཆོད་མར་ཡིན་ཞེས་ངན་པ་ཞིག་ཆེད་མངགས་བསྐྱབས་པ་འདི་རང་གི་བསོད་ནམས་ལ་ཕྱགས་མ་བརྒྱབ་པ་ཞེ་ཡིན་སྟམ། འོན་ཀྱང་མར་མེའི་འོད་ཕུལ་བ་ཡིན་ཀྱི་མར་ཁྲ་ཕུལ་བ་མིན་པས་ཆུང་ཟད་ཁ་ཆ་ཙམ་

ཡོད་ཀྱང་ཆོག་པར་གསུངས། བྱ་བྲལ་དབུལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་ནོར་མེད་པས་མཆོད་པ་འབུལ་བྱེད་ཀྱི་ནོར་མེད་ཅེས་བགཱ་འཁྲུམས་ནས་སྡོད་མི་དགོས་ཏེ་རང་གི་དད་པས་ལྷོགས་ན་ མཆོད་པའི་ཇས་ལགা་མ་འཐོག་པ་ཡོད། ཇོ་བོ་ཆེན་

པོས། བོད་ཀྱི་ཆུ་འདི་ཐམས་ཅད་ཡན་ལགা་བརྒྱད་ལྡན་ཡིན་པས་བོད་ན་མཆོད་པ་ཡོན་ཆབ་གཅིག་ཕུས་ཆོག་པར་འདུག མི་ཏོག་ཞང་ཞང་འདི་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་ན་ངེད་ཀྱིས་གསེར་སྣུད་ནས་ཉོ་

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་པ་

གཞན་མ་རྣེད་ཀྱང་ཡོན་ཆབ་གཅིག་པུ་ཕུལ་ཀྱང་བསོད་ནམས་རླབས་པོ་ཆེ་གསོག དེ་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཕན་ཡོན་མི་འདྲ་བ་རེ་འབྱུང་བ་བདག་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཞིན་ལྟར་ཞུ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་

@75A ྈ། །མཆིམས་མཉོད་ལས། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་། །འཇམ་དང་དྭངས་དང་དྲི་ངམ་ནི། །འཐུངས་ན་མཐྱིན་དང་ལྡོག་ལ། མི་གནོད་ཡང་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆུ། །ཞེས་གདུངས་པ་ལྟར། ཆུ་བསིལ་བ་ཕུལ་

བས་ཆུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་། ཆུ་ཞིམ་པ་ཕུལ་བས་ཟས་ཀྱི་རོ་མཆོག་རྣེད་པ་དང་། ཆུ་ཡང་བ་ཕུལ་བས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་དྲང་བ་དང་། ཆུ་འཇམ་པ་ཕུལ་བས་ཤེས་རྒྱུད་འཇམ་པ་དང་། ཆུ་དྭངས་བ་ཕུལ་བས་རིག་པ་དྭང་བར་འགྱུར་བ་དང་།

ཆུ་དྲི་མིང་བ་ཕུལ་བས་སྨིན་པ་སྤྱོད་བ་དང་། ཆུ་ལྡོ་ལ་མི་གནོད་པ་ཕུལ་བས་ལུས་ལ་ནད་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཆུ་མཐྱིན་པ་ལ་མི་གནོད་པ་ཕུལ་བས་ངག་སྨན་པ་བཅས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་འབྱུང་

བར་གསུངས། རྗེ་སྤྲུབ་ཁང་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་

དེ་ཉིད་ཐོག་མར་ས་རྩེར་རྗེའི་སྤྲུབ་ཁང་དུ་ཕེབས་འཕྲལ་སྐབས་སྐུ་ཚས་དང་ཡོ་བྱད་བཀྲེན་པས། ཡོན་ཆབ་འབུལ་བའི་ཉེར་ཅམ་ཡང་མེད་པར། ཡོན་ཆབ་འབུལ་སྐབས་ཁོང་རང་གི་བཞེས་སྐྱེད་ཆུས་ཡགས་པོ་བཀྲས་ནས་དེ་ལ་ཡོན་ཆབ་འབུལ་

བ་གནང་། གསོལ་ཆས་བཞེས་སྐབས་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཡར་པོ་ཞུས་ཏེ་ལོངས་སྤྱད། ཡང་བཀྲས་ནས་ཡོན་ཆབ་འབུལ་བ་སོགས་གནང་བ་ཡིན་འདུག གཞན་ཡང་དབུར་གྱི་སྐབས་མེ་ཏོག་ལྷོན་ཤིང་ལེགས་པ་དང་།

འབྲས་བུ་དང་། ཆུ་དྭངས་ཤིང་བསིལ་བ་སོགས་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་གང་ན་འདུག་པ་བློས་བླངས་ཏེ་ཕུལ་ཆོག་དེ་ཡང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་གཟུངས་བཏོན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ཕུལ་ནས་མཐར་དགེ་བ་བསྔོ་བ་སོགས་བྱ་བ་ཁྲི་དྲགས་པོ་ཆེ་འཕེལ་གྱི་

@75B རྣམ་ཐར་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་བལ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེས་ན་རང་གི་དད་པས་ལག་འཕོག་པ་ཡིན་གྱི་མཆོད་པའི་ཇུས་ཀྱིས་ལག་འཕོག་པ་མེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འགའ་ཞིག་གིས་

མཆོད་པ་ནི་ཆུ་དང་། མེ་ཏོག་སོགས་ཕུལ་བ་ཆོག་གོ་

སྣམ་ནས་དམར་དམར་ཏིག་ཏིག་རྣམས་གསོག་འཇོག་བྱེད་གང་ཐུབ་བྱས་པས་ཆོག་མོད་སྣམ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་མ་ཡི་དྲག་སོགས་སུ་ཀྱེ་བས་རང་ལ་ཡོད་ན་གང་བཟང་བཟང་ནས་འབུལ། ཡང་བྱ་བཏང་གླ་རྒྱང་སོགས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཟང་ཟིང་

གི་མཆོད་པ་འབུལ་རྒྱུ་མེད་རུང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་གཙོ་པོར་གསུངས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཕུལ་བས་ཆོག་མོད་སྣམ་དུ་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ཕྱི་མོ་ཡང་མ་ཕུལ་བར་བསྡད་ན་ཆོ་རབས་ནས་ཆོ་རབས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་གा་རང་ལས་

མི་ཡོང་ཞིང་། ཞལ་ཟས་མཛུབ་མོ་ཙམ་དང་། སྤྲོས་ཏང་ཕྱེད་རེ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ནའང་མནའས་ཆུང་མི་བྱེད་པར་ཕུལ་ན་བསོད་ནམས་ཇེ་འཕེལ་གྱིས་རྗེས་སུ་མཆོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་འབུལ་རྒྱུ་ཡོང་བ་དག་ཅཤེས་ཕུ་ཆུང་བའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་

རེད། དེ་ཡང་དག་ཅཤེས་ཕུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། ངས་དང་པོ་སྤང་སྤྲོས་སྣ་ཚ་ཏིང་ངེ་བ་ཕུལ། དེ་ནས་རིང་བུ་བཞི་སྟོན་མངར་སོང་ངེ་བ་དབུལ་རྒྱུ་བྱུང་། ད་ལྟ་ཨ་ཀ་རྡུ་དང་དུ་རྡུ་ཀ་ལ་སོགས་

པ་བསྡུང་ཆིང་ངེ་འབྲལ་གསྡུངས། ཁོང་གིས་

རེས་གཅིག་ལ་གསེར་སྲང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་སྤོས་སྤྲོར་ནས་ཕུལ་བ་རེད། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཁོ་བོ་རྐྱགས་པ་དང་ལྡན་པས་སྤོམ་དོན་ལས། ཕྱིའི་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་རེ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཆོས་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་སྟེ། ས་ཐོབ་པའི་

@76A ཞེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་འབྱམ་ཕྲག་དུ་མ། ལག་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བསྐལ་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་རང་ལུས་གཅིག་ལས་མེད་པ་འདིས་

གང་རྒྱས་རྟུར་ཐག་བྱེད་དགོས། མཆོད་པ་འབྲལ་ལུགས་ནི། ཡོན་ཆབ་ལྟ་བུར་མཆོག་ན་ཏིང་རྣམས་ལེགས་པར་ཕྱེས། བར་ཐག་རིང་ན་བླ་མ་དང་འབྲལ་བ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཐུག་ན་དབང་པོ་རྟུལ་བ་དང་། སྒྲ་འབྱིན་ན་སྟོ་བ་སོགས་

འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་མིན་ཅིང་ཡོ་ཀྱོག་མེད་པར་བསྒྲིག་དགོས། དེ་ཡང་སྟོད་སྟོང་པ་ཡུན་དུ་བསྒྲིགས་ན་བསོད་ནམས་ཉམས་པས་ཏིང་རྣམས་བསྡེགས་པའི་སྟེང་མར་ཆུ་ཐུང་ཟད་བླུགས་ཏེ་འབྲུ་

གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ། ཆུ་

དེ་འོག་མ་འོག་མར་བགོ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་མིན་པར་རིམ་བཞིན་བཀྲམ། དེ་ནས་འབྱུལ་བའི་ཚེ་ལགཔ་ཡ་གཅིག་གིས་འབྱུལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་མ་གྲུས་པ་མི་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་གསོལ་ཇ་ཞུ་ལྟར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ནས་འདུ་

མ་ཞེས་ཐོག་མཐའ་ཕྱ་ཞིང་དགྱིལ་སྟོམ་པ་བྱས་ནས་འབྱལ། ཕྱིར་ལྷད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞིང་། མ་ཁེངས་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་པས་ནས་འབྲུ་རེའི་ཚོད་ཙམ་སྟོང་པར་འཇོག །མར་མེ་ནི་སྣང་གསལ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། ཚོ་རིང་བའི་

རྟེན་འབྲེལ་དུ་རྒྱུན་གང་རིང་གནས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་གསུངས། མེ་ཏོག་སོགས་མཆོད་པ་གཞན་ཡང་འབྱུལ་ལུགས་དེས་རིགས་འགྲེ། མཆོད་པ་རེ་རེར་ཕན་ཡོན་བཅུ་བཅུ་ཡོད་པ་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས། སྟོང་བའི་ཚོས་གསུམ་པ་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་འདུག

@76B ལུགས་བརྒྱད་དམ་སྟོད་ལམ་གང་བདེར་འགོད་དེ་དགེ་སེམས་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་འབྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བ་ལ། སྟན་ནི་རྒྱབ་མཐོ་ཞེང་མདུན་

དམའ་བ་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཁྲིད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཅིང་

ཐུན་རིང་ཡོར་བསྡད་ཀྱང་འཕོངས་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་ཡོང་། སྟན་གྱི་འོག་ས་དཀར་གྱི་གཡུང་དྲུང་ཆོས་སྐོར་དུ་བྱིས། གཡུང་དྲུང་ནི་རྗེ་རྗེ་ཐུབ་གྲྭམ་གྱི་དོད་ཡིན་པས་སྟོན་པ་རྗེ་རྗེའི་གདན་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། རང་གི་

སྐྱབ་པ་བརྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད། རྒྱ་གམ་དངོས་ནི་ལྷའི་མཚན་མ་ཡིན་པས་འགོམ་མི་རུང་། དེ་ནས་རྩྭ་དྲུར་བ་དང་། ཀུ་ཤ་མ་འཁྲུགས་པར་རྩེ་མོ་མདུན་དུ་བསྟན་ནས་བཏིང་།དེ་ཡང་སྟོན་པས་རྩྭའི་སྟེང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་ཐར་དང་།

དུར་བས་ཆོ་ནི་སྒེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་དུར་བསྟན་དུ་བྱས་ན་ཆོ་འཕེལ་བ་དང་། ཀུ་ཤ་འདི་ནི་གཙང་ཞིང་དགེ །ཞེས་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་སེལ་བའི་ཕྱས་ཏེ། རྒྱ་གར་དུ་ཡ་ཙ(R+YA) རྣམས་ལ་གྲིབ་བྱུང་ན་ཀུ་ཤའི་ཚལ་དུ་ཞག་རེ་ཉལ་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་

གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་འདིང་། ལུས་འདུག་ལུགས་བརྒྱད་དམ་ཞེས་པའི་འདུག་ལུགས་བརྒྱད་ནི། རྣམ་སྣང་ཆོས་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་དབུགས་བབྱང་བ་བསྟན་པས་བརྒྱད་ཡིན།

དེ་ནི་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པས། ཤང་པ་ལག་པ་ཤིད་པ་

གསུམ། །སོ་མཚུ་ལྷེ་རྣམས་བསྡོམས་པས་བའི། །མགོ་མིག་ཕྲག་པ་དབུགས་དང་བཞི། །རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤང་པ་གཉིས་རྗེ་རྗེའི་སྐྱེལ་ཀྱང་། འདི་ལ་སྟག་ཀྱི་རྗེགས་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་

@77A ྱྀ། །སེམས་སྐྱེལ་དང་། ཕྱེད་སྐྱེལ་ལྟ་བུས་ཆོག །ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཡས་པ་སྟེང་དང་གཡོན་པ་འོག་ཏུ་བྱས། མཐེ་བོང་གཉིས་རྩེ་སྦྱར་ནས་ལྟེ་བའི་ཐད་དུ་བཅར། སྐེད་པ་དྲང་པོར་བསྲང་བ་སྣལ་

ཚོག་རྣམས་དོང་ཅོ་བསྡེགས་པ་ལྟར་ཐད་ཀར་འོང་བ་བྱ། ལུས་དྲང་ན་རྩ་འདྲོང་ཞིང་། དེ་ལ་རླུང་བའི་རླུང་འདྲོང་།དེས་སེམས་ལས་སུ་རྟུང་བར་གསུངས། སོ་མཚུ་ཆེད་དུ་བཙུམ་པ་དང་གདངས་པ་མིན་པར་རང་བབས་སུ་བཞག །ལྷེ་རྩེ་ཡ་ཤན་ལ་སྦྱར་

ན་ཁ་མི་སྐོམ་པ་དང་། མཉམ་གཞག་འཐུག་པོའི་སྐབས་ཁ་ཆུ་མི་འཛག་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཡོད། མགོ་བོ་མགྲིན་པའི་ཛོལ་མདུད་ནོན་ཙམ་ཟུང་ཟད་དགུག །མིག་སྣ་རྩེ་ལ་ཕབ་ཅེས་པ་སྣ་

གཤོག་ཕན་ཚུན་མཐོང་ཙམ་གྱི་ཆོད་དུ་བྱ་དགོས། དེ་ལ་

བྱིང་རྩོད་གཅོད་སྤུ་བའི་གནད་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པ་ནམ་བྱས་ལ་མིག་བསྒོམ་ནས་སྟོད་པ་དེ་ལྟར་མི་རུང་ཞིང་། བྱུབ་མཐའ་གཞན་ལ་དབང་པོ་རབ་ཆོས་སྐྱེའི་ལྟ་སྤྱངས་མིག་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བ་སོགས་གསུངས་པ་ཡོད་

ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱ། ཕྱག་པ་གཉིས་མཐོ་དམའ་མེད་པར་ཐད་ཀར་འཛོག་པ་སྟེ་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་ཡིན། འདི་དག་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཟབ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བཤད་དུ་མི་རུང་། ལུས་གནད་འདི་

ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། ལྟོ་བྲག་མར་པས། བོད་ཀྱི་སྒོམ་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་ཀྱང་ང་མར་པ་ལོ་ཙྪའི་འདུག་ལུགས་གཅིག་པུ་ལ་མི་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། རྣམ་སྣང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་གཟུགས།

@77B ཕུང་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་ཆ་ལྟར་ཤར་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཚ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། ཆོས་བརྒྱད་པ་དབྱགས་བབྱང་བ་ནི། གཅོ་སེམས་མི་དག་བ་དང་མཚུངས་ལྟན་དུ་སོང་འདུག་ན་

དག་སེམས་ལྷུང་པར་ཅན་གསལ་ཐེབས་དཀའ་བ་དེའིར་ན། ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོ་ལངས་

བཞིན་པའི་སྐབས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིས་སེམས་བསྐྱེད་གསལ་འདེབས་ལུལ་བྱས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་གསལ་འདེབས་མི་ནུས་པ་ལྟར་རེད། དེས་ན་སེམས་མི་དག་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་འདུག་ན་རེ་ཞིག་དག་སེམས་གསལ་འདེབས་

མི་བྱ་བར་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་དག་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་བ་དཔེར་ན་སྨན་བྱ་དཀར་པོ་ཡིན་ཀྱང་དྲི་མས་ནག་པོར་བྱས་པ་ལ་ཆོས་ལེན་དཀའ་ཞིང་། དེ་ཚུ་ལ་ལེགས་པར་བཀྲས་པས་སྨན་བྱ་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཆོས་

དམར་སེར་སོགས་གང་བསྒྱུར་ཀྱང་སྣ་བ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་པ་དག་བ་དང་མི་དག་བ་གང་དུ་ཡང་མ་སོང་བ་སྨམ་བྱ་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེས་ན་དབུགས་བབྱང་ནས་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བསྒྱུར་

ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཆོས་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཀུན་སྤྱོང་ལ་བརྟགས་པས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་འདུག་ན། དབུགས་སྤྱ་བུག་ནས་སྒྲ་ཅན་དང་། ཀུགས་

ཅན་དང་། ཆོད་བཏུ་ཅན་སོགས་མ་ཡིན་པར་དལ་བུས་ཕྱིར་

གཉོང་ཞིང་ཕར་སོང་ངོ་སྣམ་པ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་རྟུབས་ཤིང་ཚུར་འོངས་སོ་སྣམ་པ་བྱེད། དེས་ལན་གཅིག་སོང་སྣམ་པ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ནས་བདུན། དགུ། བཅུ་གཅིག །བཅོ་ལྔ། ཉིར་གཅིག་སོགས་བགྲང་ཕྱིང་ལ་མི་བགྲང་བར་

@78A ཞེས། །འབྲོ་འོང་སོགས་སེམས་མ་ཡིངས་པར་བགྲངས་པས། སོ་སྐྱེའི་བློ་གཅིག་གིས་འཛིན་སྤངས་གཉིས་ལ་འཇུག་མི་རུས་པས་ཆགས་སོགས་ཞི་ནས་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་འོང་། དབུགས་གཉོང་བའི་ཚེ་རང་

རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པ་དང་། རྟུབས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་བོགས་འདོན་ཙམ་ལས་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན། དེ་ལྟར་ལུང་མ་བསྟན་དུ་

བྱུར་ནས་དགེ་སེམས་གསལ་འདེབས་སྟ་བ་བདག་གི་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དཔེ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དགུན་དུས་གནམ་གང་སྐང་ཞིག་ལ་རང་གི་གདན་གཅིག་ལས་མེད་པའི་སྟེང་དུ་མི་ཞིག་

བསྡད་འདུག་ན། ལོངས་ཞེས་བཙན་ཐབས་སུ་ཅི་ཙམ་སློང་

ཡང་མི་ལང་ན། ལོངས་ཞེས་མི་བརྩོད་པར་ཕར་ཙམ་ན་ལྷད་མོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་ཅེས་བརྩོད་ནས་རང་བལྟ་བར་འགྲོ་ཁུལ་བྱས་ན་ཁོ་ཡང་ལངས་ནས་འོང་བས། དེ་མ་ཐག་སྟན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་བསྡད་ན་སྟོད་ནུས་པ་བཞིན་སེམས་ལ་ཆགས་

སོགས་མི་དགེ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཤུ་ཚུགས་བྱས་ཀྱང་འགོག་དཀའ་ཞིང་། དེ་བས་དབུགས་འགྲོ་འོང་ལ་སེམས་ཀཉད་ན་དེ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཉོན་མོངས་ཁོ་ཞི་ནས་དགེ་སེམས་གསལ་འདེབས་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སེམས་མི་དགེ་བ་དང་

མཚུངས་ལྡན་དུ་མ་སོང་བར་དགེ་སེམས་གསལ་འདེབས་སྣ་ན་དབུགས་བབྱངས་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་པས་ཚོས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན། དེ་ནས་དབུགས་བབྱང་དགོས་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐུན་གྱི་འགོར་དགེ་སེམས་ཁྱད་

@78B པར་ཅན་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོར་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་སློམ་ཆེན་རྣམས་ལ་

སྒོམ་གྱི་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་ཀར་དུ།

སྒོམ་གྱི་འགོ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དང་འདྲ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་མཛོད་པར། རྗེ་བཙུན་བྱོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་དྲིས་ལན་བྱོ་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས་ལས། སྒོམ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དང་པོའི་འགོ །རྒྱ་གར་སྐད་མཚུངས་རང་རྒྱུད་ལ། །ལེགས་པར་བརྟག་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས། །རྒྱ་མེད་བྱ་མ་མཆོག་ཁྱེད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཀུན་སློང་བཅོས་པ་འདི་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་

དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉིས་མེད་གཏན་ལས། །དེས་བསྒྲིད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མ་ཆགས་མི་སྡང་གཉིས་མེད། །དེས་བསྒྲིད་ལས་ནི་དགེ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། རྩ་བ་དུག་ཡིན་ན་ཡལ་གར་འོ་མའང་སྨན་དུ་ཡོང་བ་བཞིན་དུ། རྩ་བ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉིས་ལ་ཅི་བྱས་མི་དགེ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་སློང་ཉོན་མོངས་སོགས་

ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐང་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་

ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེན་པོ་འབྱིན་ཅིང་། དགེ་སེམས་བཟང་པོས་ཀུན་ནས་བསྐང་ན་སྡུག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་རྟགས་རྣམས་པོ་ཆེ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་སྟོན་པས་སྨོན་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེད་དཔོན་སྨིང་སྟོབས་

@79A ཞེས། །ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚེ་ཆོང་པ་ལྟ་བརྒྱ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་འོན་ནས་ཆུར་ཕེབས་པའི་ཚེ་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་ཞེས་པའི་གཡོན་ཅན་ཞིག་

གིས་ཆོང་པ་ལྟ་བརྒྱ་གསོད་པར་བརྩམ་པ་ན།

དེད་དཔོན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཆོང་པ་ལྟ་བརྒྱའི་སྡོག་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕུག་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་རང་སོང་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐལ་བར་མཛད་པས་བསྐལ་ཆེན་བཞི་ཁྲིའི་

ཚོགས་འདུམ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་སྡོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་

ཁོ་རང་གི་འབྲས་བུར་ཚོགས་རྫོགས་པ་མི་སྡིད་ཀྱང་། ཀུན་སྨོང་སྨིང་རྗེ་སྟོབས་ཆེན་དེའི་འབྲས་བུས་ཚོགས་རྫབས་ཆེན་རྫོགས་པ་རེད། དགེ་མི་དགེ་དང་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྟོབས་

ཆེ་ཆུང་སོགས་ཚང་མ་ཀུན་སློང་གིས་བྱེད་དེ། སྔོན་རྒྱ་

གང་དུ་སྣང་པོ་རྒྱལ་རིགས་དང་། བྱམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་གཉིས་ཡོད་པས། བྱམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་དུས་མ་ཤེས་པར་ཕྱིན་པས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་ཟས་མ་གསོལ་གོང་ཕུད་མི་སྲིན་པས་ཅི་ཡང་མ་བྱིན། རྒྱལ་རིགས་ཀྱིས་དུས་ལ་མ་ཁབས་པས་ཞལ་ཟས་གསོལ་ཟིན་ནས་

ལྷག་མ་འཕོ་རན་པའི་དུས་སུ་སློང་བས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེས་བྱམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆུང་ཟད་རྣེད་དམ་བྱས་པས། དེ་ཁྱོས་ནས་ཁོ་བོ་ལ་དབང་ཡོད་ན་ཤ་ཀྱི་འགེ་སྲོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་དྲུང་ནས་བཅད་དེ་ས་ལ་འདོར་

བ་ཞིག་འདོད་ཟེར། རྒྱལ་རིགས་དེས་ལྷག་མ་མང་དུ་རྣེད་པས་དད་པ་ཐོབ་པ་དེས་སྨས་པ། ཁོ་བོ་ལ་འབྱོར་པ་ཡོད་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ཞལ་ཟས་རེ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་བསྟན་པ་ཞིག་འདོད་

@79B ཟེར། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་སྨྲ་ཞིང་མཉན་ཡོད་ནས་བྱུང་སྟེ་ཕིང་དུང་ཞིག་ཏུ་ཉལ་བ་དང་། ཕིང་རྟ་འཁྲམས་པ་ཞིག་གི་འཁོར་ལོས་བྱམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་དེའི་མགོ་བཅད་དོ། །དེའི་ཚེ་

མཉན་ཡོད་ན་ཚོང་དཔོན་ཞིག་བྱ་མེད་

པར་ཤི་བ་དང་། ཁྱིམ་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་སྡུ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དེ་དཔོན་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་བརྩམས་པ་ལས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཁྱིའུ་དེ་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་ལ་ཉལ་བ་ན་ཤིང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ཡོལ་ཀྱང་ཤིང་དེའི་གྲིབ་མ་

མ་ཡོལ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ཚོང་དཔོན་གྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར། དེས་ཁོ་རང་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པར་བསྙེན་བཀུར། ཚོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཚུལ་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཚོས་རྣམས་སྟོན་

དུ་ཡིད་འགྲོ་སྟེ། །ཡིད་མཆོགས་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡིད་རབ་གདུགས་པ་ཡིས། །སྨྲས་སམ་ཡང་ན་བྱས་ཀྱང་རུང་། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐོབ། །འཁོར་ལོས་མགོ་བོ་བཅད་པ་བཞིན། །ཇི་ལྟར་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། །

སྨྲས་སམ་ཡང་ན་བྱས་ཀྱང་རུང་། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། །གྲིབ་མ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་སློང་བཟང་དན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཚོས་སུ་དེ་འདུ་བྱུང་བ་རེད།

དེས་ན་དགེ་སློང་གྱི་འགོའི་ཀུན་སློང་ཙམ་མིན་པར་དུས་རྒྱུན་

དུའང་ཀུན་སློང་བཟང་པོ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེང་དུས་རང་རེའི་ལུས་བདེའམ་ཞེས་ཁམས་འདྲི་བྱེད་པའི་ཚོད་དུ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་ཞེས་གསུངས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དཀར་ནག་ལས་

@80A ཞེས། །རྣམས་བསམ་པ་བཟང་ངན་ལགས། །བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། །བསམ་པ་དམན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་དམན། །ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་ལ་རག་ལས་པས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཀུན་སློང་

གི་ཁྱད་པར་གྱིས་དགེ་འབྲས་ཐོབ་ཚུལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་བཞེས་སྡོལ་མ་ཚར་གཅིག་མཉམ་དུ་བཏོན་ན། གཅིག་གིས་ཀུན་སློང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གཅིག་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། གཅིག་གིས་

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་ཙམ་དང་། གཅིག་གིས་ཆོ་འཕྲིར་ཆོ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྨོན་ཅིང་བཏོན་ན་ཆོག་འདོན་པ་མང་ཉུང་འདུ་ཡང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ཁེན་ཏུ་མི་

འདྲ་སྟེ། དང་པོ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་

ཟིན་པས་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་སོང་། གཞན་གསུམ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར། འོན་ཀྱང་གཉིས་པ་དེ་ངེས་འབྱུང་གིས་ཟིན་པས་ཐར་པའི་རྒྱུ་དང་འཕོར་བའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་བུ

འབྱིང་གི་ཆོས་སུ་སོང་། གཞན་གཉིས་པོ་དེ་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་སོང་ཞིང་ཀུན་འབྱུང་རང་གা་བར་སོང་། གསུམ་པ་དེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་མ་སོང་ཡང་དན་འགྲོ་ལས་ལྡོག་པའི་ཐབས་དང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་སུ་སོང་།

བཞི་པ་དེ་ནི་ཆོ་འདི་པ་ཙམ་དུ་སོང་བས་ཆོས་སུ་ཡང་མ་སོང་། འབྲས་བུ་ཡང་ཆོ་འདིར་རེ་བ་དེ་ཙམ་ལས་འབྱུང་དཀའ་སྟེ། དེ་ཡང་ཇོ་བོ་ལ། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་དང་རྣེད་བཀུར་འདོད་ནས་ལས་བྱས་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཅི་

@80B མཆིས་ཞུས་པས། འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་གསུངས། ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་ཅི་མཆིས་ཞུས་པས། དམྱལ་བ་མཆི། ཡི་དྭགས་མཆི། དུད་འགྲོ་མཆི་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དེས་ན་རང་རེ་གྲྭས་

བ་ཆོས་ཀྱང་ཆོགས་དང་ཆོས་

ར་འབྲིམས་པའི་ཆེ་ཀུན་སློང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ན་གོམ་པ་གང་འདོར་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་གསེར་སྣང་འབྱམ་གྱིས་མི་དོ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་འགྲོ། འགྲེད་དང་ཇ་ཐུགས་སོགས་དང་། ལས་སྟེའི་ངོ་སྤྱང་ཙམ་ལ་བསམས་ནས་ཕྱིན་ན་གོང་དུ་ཇོ་བོས་

གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འགྲོ། སྒོམ་མ་ཁན་གྱི་སྒོམ་གནད་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཡང་འདི་ལ་རགས་ལས་ཏེ། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཁོ་བོའི་སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་བླ་མ་བསྒོམ་སྐད། བསྒོམ་ཙ་ན་བསྒོམས་པས་དར་ཡུག་དང་ཇ་སིག་སོགས་མང་པོ་ཡོང་

སེམས་ན་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་པ་སྤྲིག་པ་ཡིན། བསྒོམ་ཙ་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་དབྱུང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་གདབ་སེམས་ན་སེམས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ནམ་མཁར་མི་ཁོང་གསུངས། དེས་ན་ཐོས་

བསམ་བསྒོམ་བསྒྲུབ་བསྟེན་བཀུར་མཆོད་སྤྱིན་སོགས་དགེ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་ཡང་ཀུན་སློང་མ་བཅོས་ན་འདིས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། འདིར་ཡང་ཐོག་མར་ཀུན་སློང་ནན་ཏན་བྱ

བཅོས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཡིན་

པས་དགེ་སེམས་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དགེ་སེམས་ལྡུད་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་དགོས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོད་ན་འདི་ལྟར་མི་དགོས་ཀྱང་། བཅོས་མ་གསལ་འདེབས་བྱ་དགོས་ཚེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

@81A ཞེས། ཁོན་དུ་ཞེས་ལམ་སེང་བརྩོད་ཀྱང་ཡིད་འབྱུར་མི་ཐེབ་པས། ཁ་རེ་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་ནས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་

ཁྱིད་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཁར་སེང་ཞུས་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྣེད་དཀའ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་རིམ་བཞིན་གསལ་འདེབས་བྱས་ན་ཡིད་འབྱུར་ཐོབ་པ་ཡོང་། སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་སྤྱོང་བཅོས་ཚུལ་རྒྱས་བསྟུས་སྣ་ཚོགས་

གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བློ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་འབྱུར་ཅི་ཡང་མ་ཐོན་པར་འདོན་པ་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་སྤྱོང་སེམས་ལ་འཆོས་དགོས་ཀྱི་ཁ་ལ་འཆོས་པ་མིན་པས། ངག་ནས་

བརྩོད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་དང་འདྲེས་པའི་ཡིད་འཁྱུར་གང་ཐོན་བྱེད་དགོས།

དེ་ལྟར་ཀུན་སློང་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་སྟེ། དཔལ་ལམ་རིམ་གསུམ་སྒྲགས་པ་ཡིན་པས་སྤྱོར་ཚོས་ལ་ཡང་། སྐྱབས་ཡུལ་ཚོགས་ཞིང་སོགས་མི་འདྲ་བར་སོ་སོར་ཡོད་པས་མ་འཁྲུགས་པ་བྱ་དགོས། དཔལ་

ཚོགས་སུ་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ལྷོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོར་ཚོས་འཇུག་པ་བདེ་ཕྱིར་འདོན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་ཞལ་འདོན་སྐྱར་ལམ་གྱི་སྤྱོར་ཚོས་སྟེང་ནས་མཇད་དགོས། སྐྱབས་འགྲོ་བྱ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་འདེབས་དགོས་པས་སྐྱར་ལམ་ལྟགས་

ཀྱི་སྐྱབས་ཡུལ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཉ་ཅང་མཐོ་ན་ཆོད་པ་དང་། ཉ་ཅང་དམའ་ན་བྱིང་བ་སྐྱེ་བས། རན་པའི་མཚམས་སྦྱིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཀེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞེག་གསལ་གདབ། དེའི་སྟེང་དུ་དབུས་དང་

@81B ཕྱོགས་བཞིར་ཁྲི་ཆུང་ལྔ་ཡོད་པའི་དབུས་མ་ཟུང་ཟད་མཐོ་བའི་ཁར་ངོ་བོ་རང་ལ་ཆོས་འདི་སྟོན་པའི་ཏིན་ཅན་རྣ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འདོན་ཆ་ལྟར་

བསྒྲེད། དེ་ཡང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་

པས་ངོ་བོ་བླ་མར་བྱ་དགོས། རྣམ་པ་ཐུབ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁྲུངས་སྟོན་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན། ཕྱག་གཡས་ས་གནོན་གྱིས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ནང་གི་བདུད་རྩི་དེ་ཡང་ན་བ་མེད་པ་སྟེགས་གྱི་

བདུད་རྩིས་ཕུང་པོའི་བདུད། འཆི་བ་མེད་པ་ཆོའི་བདུད་རྩིས་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཡི་ཞེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་འཇོམས་པ་མཆོག། དེ་ཡང་སྟོན་པ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདུད་བཞི་བཅོམ་ཟིན་པ་དང་། རང་ཅག་གི་བདུད་

བཞི་སྡུར་དུ་འཇོམས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བསམ་དགོས། སྟོན་པའི་ཐུགས་ཀར་ཡི་ཞེས་སེམས་དཔའ་རྣོ་རྩེ་འཆང་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཤུའ་ཡིག་སྟོན་པོ་སྟེ་འདིར་སྟྲགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་གསལ་

གདབ་དགོས། འོ་ན་ལམ་རིམ་སྟོན་པའི་བླ་མ་མངོ་པོ་ཡོད་ན་གང་གསལ་འདེབས་སྐམ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཆེ་བའི་བླ་མ་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས། གཡས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ། ཁྲི་ཆུང་

གི་མཐའ་སྐོར་དུ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བློ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ།

གཡོན་གྱི་ཁྲིད་ཆུང་ལ་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། གོང་བཞིན་ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་བློ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། རྒྱབ་ཀྱི་ཁྲིད་ཆུང་ལ་རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་ལ། གོང་བཞིན་ཉམས་ལེན་བྱེད་བློ་རྣབས་བརྒྱད་ཀྱི་བློ་མས་བསྐོར་བ། མདུན་གྱི་ཁྲིད་ཆུང་ལ་རང་གི་རྩ་བའི་

@82A ྈ།། །།བློ་མ་དེ་ཉིད་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ། སྤྱན་ཞར་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱེན་ཡོད་ན་སྐྱེན་དེ་གསལ་མི་གདབ། ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་དུ་འཆི་མེད་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཆོ་ཡི་ཟུམ་པ་བསྣམས་

པ། དེ་གཉིས་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པའི་བརྗོད་དོ། ཡང་ཆོས་འཆད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཐོས་པ་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། མཉམ་གཞག་གིས་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐུལ་བར་མཛད་པ་དང་། ཡང་རྡེ་

བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། སྐལ་ལྡན་ཐར་ལམ་སྒྲུབ་ལ་གཙོ་བོའི་གེགས། །སེམས་འཇོམས་རྩོངས་པ་ལུས་འཇོམས་གཤེགས་རྗེ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་གཙོ་

བོ་སེམས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་རྩོངས་པ་དང་། ལུས་

འཇོམས་པར་བྱེད་པ་འཆི་བདག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་འཆད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པས་རྩོངས་པ་འཇོམས་པ་དང་། ཆོ་ཐུམ་གྱི་འཆི་མེད་བདུད་རྩིས་འཆི་བདག་འཇོམས་པར་མཆོག། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་དུག་གི་ལས་ཆོགས་སྒྲུབ་པའི་

དམིགས་པའི་ཟབ་གནད་ཀྱང་མང་དུ་ཡོད། དེའི་མཐར་ཀློག་སྟོབ་པའི་དགེ་རྒན་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། རང་རེ་ཁྱོད་ལ་བླ་མ་དུ་ཡོད་དྲིས་ན་ཕྱིང་བ་བརྒྱང་ནས་གཞི་ནས་གྲངས་བགྲང་དགོས་

པ་ཡོད། དཏུལ་ཁྲག་ནང་དུ་དཏུལ་ཇི་འདྲ་ཡོད་བྱས་ན་བློ་ཐག་ནས་བཤད་ཆོག་ཆོག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ལ་དོན་ན་མི་བྱེད་པའི་རྐགས་ཡིན། བཞུགས་གདན་བླ་མ་ཞལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འབོལ་གདན་དང་། མ་བཞུགས་པ་རྣམས་

@82B ལ་པད་ཟླ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་བླ་མ་ཁག་ལྟ་པོ་དེ་ལ་བླ་མ་སྟེ་ལྟ་ཅེར། དེའི་མཐར་སྟར་གྱི་ཁྲི་ཆེན་པོ་དེའི་སྟེང་ཡི་དམ་ནས་སྣང་མའི་བར་གྱི་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་

བློ་མ་སྟེ་ལྟའི་མཐར་ཡིད་མ་འགོད་ལུགས་བདག་གི་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་

གསུང་རྒྱུན་ཆོ་གློང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཕྱག་བཞེས་ནང་སྐོར་དུ་བླ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་རྒྱུད། དེའི་ཕྱིར་བྱ་རྒྱུད་བཅས་ཐེང་བཞི་མཛོད། ཆུ་བཟང་རྗེ་ཡི་ཞེས་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་བཞེས་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཡོགས་བཞིར་བགོས་ནས་མདུན་དུ་བླ་མེད།

གཡས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སོགས་སྐོར་གཅིག་མཛད། ཆུ་བཟང་པར་མའི་ཚོགས་ཞིང་དུ་བླ་མེད་ལས་མི་གསལ་བ་ཡང་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། གང་ལྟར་ཡི་དམ་གྱི་མཐར་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན། དེ་ཡང་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་

དང་། བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། ལྷུང་བཤགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོ་ལྔ་སོགས་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བསྐལ་བཟང་འདིའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ར་ང་ལ་འབྱེལ་ཆེ་བ་དང་། བདེ་གཤེགས་བདུན་གྱི་སྨོན་ལམ་�previous་ཀྱའི་

བསྟན་པའི་མཐའ་འདིར་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷུང་བཤགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོ་ལྔ་སྤྲིག་ལྷུང་སྤྱོང་བ་ལ་སྟོབས་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། དེའི་མཐར་ཉེ་སྡས་བརྒྱད་སོགས་བྱང་

སེམས་རྣམས་ལྷའི་བུའི་རྣམ་པ། དེའི་མཐར་དང་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་དང་རྒྱལ།

དེའི་མཐར་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པ་ཅན་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པ། ཕྱག་ན་ལྷུང་བཟེད། འཁར་གསོལ། པུ་ཏི་སོགས་བསྣམས་པ། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དང་རྒྱལ་རྣམས་དབུ་ལ་གཙུག

@83A ཞེས། ।ཏོར་ཆུང་ཟད་ཡོད་པ་སོགས་མཚན་དཔེ་རྟོས་མཐུན་པ་དང་ལྡན་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐར་ཁཏྠ་ཀ་པུ་ལ་དང་། རབ་གཏུམ་མ་སོགས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་རྣམས་བདེ་མཆོག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱིས་བསྒོར་བ།

དེའི་མཐར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཚོས་བདག་གིས་གཅོར་བྱས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོར་བ། དེའི་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་སྟེང་དུ་འགོད་པ་དང་། ཕྱི་སྟེང་དུ་མི་འགོད་པར་འོག་ཏུ་སྨིན་འབྱར་པོ་

རེའི་སྟེང་དུ་འགོད་པ་གསུང་རྒྱུན་གཉིས་ཡོད་པ་སྔ་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱལ་བཅོན་སོགས་འཇིག་རྟེན་ངེགས་པའི་ཚུལ་

བཟུང་བ་རྣམས་འགོད་དུ་མི་རུང་། སྔར་ཆོ་ཆོག་གྲིང་བྱ་མ་

ཡོངས་འཛོམ་རིན་པོ་ཆེར་ཆོགས་ཞིང་ཞིག་གཟིགས་སུ་ཕུལ་བར། སྲུང་མའི་ནང་བཙན་ཞིག་བྱིས་ཡོད་པ་ལ་ཕྱག་མཛོད་གཏད་ནས་འདིའི་ཚབ་རོར་བྱ་ཞིག་བྱིས་ན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་རང་རང་གི་མདུན་ན་ངོ་བོ་ཉོགས་

པའི་ཆོས་དགེན་མཆོག་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ལྔང་གི་ཆོས་པུ་ཏིའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་གདོང་དར་ཁྲ་ཆེ་མ་མེ་མདུན་རང་ལ་བསྟན་པ་གསལ་འདེབས། སྐྱབས་ཡུལ་ལ་ཀུན་འདུས་རོར་བྱའི་ལུགས་དང་མཐོ་བརྩེགས་རོགས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་རང་ལུགས་

འདི་ལྟར་མཛད་པ་སྐྱབས་ཡུལ་དགེན་མཆོག་གསུམ་ག་ཚང་བའི་དོན་དུ་ཡིན། དེ་དག་ཀྱང་སྐུ་ཐང་ལྟར་ལེབ་བཅར་མ་ཡིན་པ། ལྷིར་སྐུ་ལྟར་གདོས་བཅས་མ་ཡིན་པ་དྭངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཇའ་ལུས། སྐུ་མངོན་སུམ་

@83B པ་ཤེན་ཀྱ་འོད་འབར་བ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། མེ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འདུག་པ་ལྟ་བུ། མེ་ལྕེ་མར་གྱིས་གཏམས་པ་ལྟ་བུ། མར་མེ་གསེར་གྱི་སྟོང་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་དང་། གསུམ་

བྱིས་བསྟགས་པའི་སྐུ། ཕན་ཚུན་ཆོས་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་མཛད་

བཞེན་པ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་རྩར་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཟིན་ནས་ཚུར་འོངས་པ་དང་། སྐྱབ་དགོས་ཕར་འགྲོ་བ་མང་པོ་རྣ་འཛིངས་ཡོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་ཐུབ་དབང་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་བར་སྟུལ་པའི་

རོལ་གར་སྣ་ཚོགས་ཕར་སྤྲོ་བ་དང་། ཚུར་བསྡུ་བ་སོགས་མཛད་བཞིན་པ། སྐྱེ་བ་སྤྱི་ལྡང་བྱར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གིས་གཏམས་པ་སོགས་རང་གི་བློས་གང་ལྟོགས་བསམ་དགོས། དེ་ལྟར་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་

དགྱེས་བཞེན་བཞུགས་པར་བསམ། འདི་ལ་རྟེ་སྐྱབ་པ་ཁང་པ་དག་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་རང་གིས་མི་བྱེད། མི་བྱ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱས་པས་རང་ལ་དགྱེས་པའི་སྐབས་མེད་ཀྱང་། དུ་ལམ་

དགྱེས་རྒྱུ་ཆུང་ཟད་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མ་ཞིག་ལ་བུ་གཅིག་ངན་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤ་སྟག་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན། དེས་སྐབས་ཤིག་བྱ་བ་ལེགས་པ་ལན་གཅིག་བྱས་ན་མ་དེ་གཞན་ལས་དགའ་

བ་ལྟར། རང་རེས་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་བྱ་བ་མ་རྟོགས་པ་ཤ་སྟག་བྱེད་པ་ལ་དཔ་

ལན་ལམ་རིམ་སྒོམ་ཁུལ་ལན་གཅིག་བྱེད་པ་འདི་ལ་རྒྱལ་པ་སྲས་བཅས་གཞན་ལས་ཐུགས་དགྱེས་པར་འགྱུར་གསུངས། འདོན་ཚར། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྐྱེ་འཕོ་བ་དང་། ཞེས་

@84A ཞེས། །པ་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་གསལ་གདབ་པ་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་པར་དག་མི་དག་འདི་ལ་རབ་ལས། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ནི་འཇིགས་པ་དང་དད་པ་གཉིས་ཏེ། སྔ་མ་ནི་འཕོ་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་དུན་ནས་འཇིགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་

ནི་དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ། དེའི་སྟེང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་སློང་བཙེ་བ་སྟེ་རྒྱུ་གསུམ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱས་པར་འོག་གི་སྐྱབས་

འགྲོ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཕ་མས་མཆོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོས་དོན་གི་

མིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣུག་ཤིག་གི་འཁོད་པ་གསལ་གདབ། སྐྱབས་

འབྱོ་འདོན་པའི་ཚེ་རང་གིས་བྱང་འདྲེན་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་བསམ་དགོས། དེའང་ཚོགས་འདོན་ལྟ་བུར་སྐྱབས་འགྲོ་བཞི་སྒོར་སྦྱིལ་ནས་གསུངས་ཀྱང་། ལམ་རིམ་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་སྐབས་དམིགས་

པ་འཆར་བའེ་ཁུད་རེ་རེ་ནས་བྱངས་གསོག དེ་ཡང་། ཐུ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་ཚེ་ཐུ་མ་སྟེ་ལྟ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བདུད་རྩི་འབེབས་སྟོང་བྱེད། དེ་ཡང་ཕྱིང་སྒོར་གཅིག་ལྟ་བུ་འདོན་ན་ལྟ་བཅུ་ཙམ་ལ་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་དམིགས་པ་དང་། ལྟ་བཅུ་ཙམ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་དགོས། དེའི་དང་པོ་ནི་བདུད་རྩི་དཀར་པོ་ཤས་ཆེ་བའི་སྟ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་བབས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་

@84B སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐུ་མའི་སྐུ་ལ་བསྟོས་པ། གསུང་བཅཱ་པ། ཐུགས་དཀྲིགས་པ། མ་དད་བརྟས་སྐྱོད་བགྱིས་པ་ལ་

སོགས་པ་མདོར་ན་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་

དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་ཕྱིར་ཐོན་པས་སངས་ཀྱེ་དག་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ནས་གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱས་པ་ནི་ངོ་བོ་བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པ་བདུད་རྩི་སེར་པོ་

ཤས་ཆེ་བའི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་བབས་ནས་རང་

གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཐོབ་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་

མཆིའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་

ཡིད་མ་དང་། མདོ་ལུགས་ཀྱི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ལས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱང་བྱེད། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡོག་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་

ཁྲག་འབྱིན་པ། སྐུ་ལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་

དཔྱས་གདགས་པ། གཏའ་མར་འཇོག་པ། ཟོང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོ་ཚོང་བྱས་པ། ཐུགས་ཉེན་ངན་སེམས་ཀྱིས་བཤེགས་པ་སོགས་ཡིན། དེའི་དང་པོ་ནི་ལྷས་བྱིན་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཐོགས་འཕངས་ཏེ་

སྐུ་ལས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་

པས་རང་རེར་མི་འབྱུང་ཡང་གཞན་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དཔྱས་བཏགས་པ་ནི་སྐུ་འདྲའི་བཟོ་དབྱིབས་ལ་སྐྱོན་བཏགས་པ་སྟེ། སྔར་རྟལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཇོ་བོ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ཞིག་གཟིགས་སུ་ཕུལ་ནས་

@85A ཞེས། །འདི་ལེགས་ཉེས་ཇི་འདྲ་ལེགས་ན་རོང་པ་མཐར་དགེ་བས་བྱིན་པའི་གསེར་ཞོ་བཞི་སྦྱིན་ནས་ལེན་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མི་ལེགས་པ་མེད། ལྟ་བཟོ་

ནི་འབྲིང་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་བཟོ་ལེགས་ཉེས་བརྗོད་པ་ལས་སྐུ་ལ་སྐྱོན་འདོགས་མི་རྟུང་། གཉའ་མར་འཇོག་པ་དང་། ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རེད། དེ་འདྲར་ཤིན་ཏུ་འཇོམ་དགོས། རྒྱས་པའི་སྐབས་སྤྲོབས་བཟུ། མི་

འཇིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་བདུད་རྩིའི་རྣམ་པར་བབས་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་སྤར་དང་འདྲ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ

མཆིའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་རྣམ་པ་པྱ་ཀི་རྣམས་ལས་བདུད་

རྩི་འབེབས་སྤྲུང་བྱེད་ཅིང་། ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོག་པ་ནི། དམ་པའི་ཚོས་སྤངས་པ། གསུང་རབ་ཟོང་དུ་བྱས་པ། གསུང་རབ་ལ་མ་གུས་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་བླུས་ཟོས་པ་སོགས་ཡིན། འདི་

དག་ནི་རང་རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་ཉེས་

པའང་ཤིན་ཏུ་ལྷི། དང་པོ་ཚོས་སྤོང་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་དམན་ལ་སྨོད་པ་དང་། ཐེག་དམན་རྒྱུ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྨོད་པ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་དང་སྔགས། རྒྱུད་སྡེ་བཞི། ས་དགེ། ཀར་རྩིང་སོགས་རང་རང་

གི་གྲྭབ་མཐའ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྨོད་པ་མཐའ་དག་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཆ་དང་ཡི་གེ་ལ་འགོམ་ཡུག་སོགས་གང་བྱུང་བྱེད་པ་མཐའ་དག་ཚོས་སྤོང་གི་ལས་ཡིན། འགའ་

ཞིག་གིས་ཡི་གེ་གདན་འོག་ཏུ་འཇུག་པ་སོགས་ལས་ངན་

@85B ཚེད་དུ་གསོག་པ་ཡོད། ཚོས་སྤོང་གི་ལས་ནི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བ་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་སྟོན་དུ་རྒྱས་པར་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན། གསུང་རབ་ཟོད་དུ་བྱས་པ་ནི་ནོར་

གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ་དང་། མ་གྲས་པ་ནི་ས་སྦྲེ་བོར་

བཞག་པ་སྟེ་ས་རྩེན་ལ་བཞག་པ། སོ་དྲེག་བྱུགས་པ། མཆིལ་མ་བསྐྱས་ཏེ་ལྷིབ་བསྒྲུར་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་གསེབ་དང་པུ་ཏིའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་འཇིག་པ་སོགས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷི། ཇོ་བོ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་པ་ན་སྐྱགས་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཆོས་མི་

ཉན་པ་ལ་ཡིག་མཁན་ཞིག་སོ་དྲེག་གིས་ཆོས་ལ་བསྐྱས་པ་གཟིགས་པས་ཇོ་བོས་མ་བཟོད་ནས་ཞ་ཙ་མ་མི་རྟང་མི་རྟང་གསུངས་པས་སྐྱགས་པ་དེ་དད་ནས་ཆོས་ཉན་པར་གསུངས། རང་རེ་ རྒྱུན་པར་དཔེ་ཆ་དང་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཉེས་པ་

འདི་དག་གིས་ཐུམ་ནས་ཡོད་ཉེན་ཆེ་བས་གཟབ་དགོས། ཁྱས་ཟོས་པ་ནི་གསུངས་རབ་ཚོང་བའི་རིན་ལོངས་སྤྱད་པ་སྟེ། འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བ་ནི། སྐར་དབོན་སྟོན་སྐྱིར་སྐང་པ་ཞེས་པ་ཤངས་ པ་རིན་ཆེན་རྣམ་བདུན་གྱི་ལྷ་པ་སྤྲུན་རས་

གཟིགས་ཀྱི་བླུབ་ཕོབ་ཆེན་པོ་དེས་སྤྱི་བདག་ཁྱིམ་པ་ཞེག་གྱད་ནས་འབྱམ་ཞེག་ཡོད་པ་བཙོངས། དེའི་སྔོག་བཤགས་སུ་སྐྱིར་སྐང་པ་སོགས་བཞི་བྱ་ཞེག་གདན་དྲངས། དེ་ཉིན་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་

གསོལ་ཆས་འབྱམ་གྱི་རིན་ཐོག

ནས་ཕུལ་བས། དེ་ནུབ་སྐྱེར་སྐང་པ་ལ་སྣུབ་གཞི་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་བྱུང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དད་ནས་གཟིགས་པས་ཐ་དཀར་པོ་ཞིག་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕར་ཐལ་ཚུར་ཐལ་དུ་རྒྱུག་པས་གཟེར་བྱག་པོ་ལངས་པ་གཟིགས། ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་

@86A ཞེས། །བཏབ་པས་སྤྱན་རས་གཟིགས་བྱོན་ནས། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་བླུས་ཟོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ནས་མ་ལེགས། ཁྱོད་སྡིག་སྦྱིན་སྲབ་པས་ཆོ་འདི་ལ་སྨིན་པ་ཡིན། ཁོང་གཞན་རྣམས་འགྲོ་ས་དམྱལ་བ་མིན་པ་མེད། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་

སྡིག་ཅཕགས་སུ་གསེར་བྱེས་ཀྱི་འབུམ་ཞིག་བཞེངས། བླུལ་གཏོར་གསུངས་ནས་འདི་མང་དུ་གཏོང་དགོས་གསུངས། སྐྱེར་སྐང་པས་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པས་སྐྱན་ལས་གྲོལ་བ་རེད། རྒྱས་པའི་དམིགས་པའི་སྐབས་ཆོས་འགོག་ལམ་ལ་སོགས་པ་བདུད་

རྩིའི་རྣམ་པར་བབས་པའི་མོས་པ་བྱེད་དགོས། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་ཚེ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མཁའ་

འབྲོ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ལས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱང་བྱེད། དགེ་

འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་སྤྲིན་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ། དཀོར་འཕྲོག་པ། སྐུ་བ་བཏབ་པ། སྡུང་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་གཏོར་ཆག་པ་སོགས་ཡིན། དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་སྤྲིན་འདི་དག་ནི་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ཐུང་ཟད་

མ་སྐྱོང་བར་མི་འདག་པར་ཆོས་སྤྱ་བ་མེ་ཏོག་ཟ་མཛོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྡར་ཡིན་པས། ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པ་ཉས་ཀྱང་ཐུ་ཚབས་ཆེ་བ་ཡོད། ཡུལ་དུ་དགེ་འདུན་མང་ཞིང་རང་རེ་དགེ་འདུན་དང་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད་དགོས་པས་

འབྱུང་ཡང་ཤེན་ཏུ་ཉེ་བས་གཟབ་དགོས། དེ་ཡང་དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་དུས་ལས་དེང་སྐབས་མི་འབྱུང་ཡང་། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་དགེ་འདུན་སྡེ་དཀྲུགས་བྱེད་པ་ཤེན་ཏུ་མང་། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

@86B རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་སེར་སྣ་གང་རུང་རེ་རེས་ཆོག་ལ། སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་རྣམ་དག་བཞི་སྡེ་གཅིག་ལ་དགེ་འདུན་དུ་འཛོག ।དེས་ན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་དགེ་འདུན་བཞི་

བཞིར་ཚན་པ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཐུགས་མི་མཐུན་པ་སྟེ་དབྱེ་བའི་ཐུ་མ་བྱས་ན་སྟེ་

དཀྱགས་སུ་འགྱུར། སྟེ་དཀྱགས་བྱས་ན་རང་ཉིད་ལྷ་ཅི་དེའི་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་དུ་གཏོགས་ཚད་ངན་སོང་དུ་ལག་སྟེལ་ནས་འགྲོ། སྔར་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་གསལ་ཤེས་ཟེར་བ་ཞིག་སྟེ་འཁྲུགས་བྱས་ནས་ཤི་བས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ངའི་གསལ་

ཤེས་ལོ་གསུམ་གྱི་གོང་དུ་ཤི་ན་སྟེ་སྡོད་གསུམ་པ་ཞིག་ཤི་བ་ཡིན་པ་ལ། ལོ་གསུམ་གྱིས་ཤི་བ་འཕྱིས་གསུངས། ཁོའི་རྟོད་ཕུར་དགོན་པ་དེས་བྱས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་གསལ་ཤེས་ད་ལྟ་ཡང་དམྱལ་བ་ན་ཡོད་པར་ལམ་རིམ་འཆད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་

རྩིས་སྟོང་ལྟ་བུ་མཛད། ས་ཕྱོགས་དེ་ཡང་སྟིག་པའི་མེས་ཆོག་ནས་གཞན་ཞིག་དེར་སྐྱབ་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བྱས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས། རང་ཅག་གཞན་དང་ལར་རྒྱུ་ཡང་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་ང་ཚོ་དང་ཁྱོད་ཚོ་ཞིས་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་

ཆགས་སྡང་བྱེད་པ་འདི་སྟེ་དཀྱགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དགེ་འདུན་ཐུགས་མ་མཐུན་ན་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྟོང་བ་བསམ་གཏན་མི་འཕེལ་བས་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་

ཆེ་ཤོས་ཡིན། དེས་ན་མདོ་ལས། དགེ་འདུན་མཐུན་པ་བདེ་

བ་སྟེ། །མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་པ་གཅོ་བོར་མཛད་དགོས་གསུངས། དགེ་འདུན་གྱི་དགོར་འཕྲོག་པ་ནི། གཉེར་སྐོ་བཅག་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་འབབ་ངེས་ཀྱི་ཁྲལ་མི་འབུལ་བ་དང་། སྤྱི་རྫས་

@87A ྱྱ། །དགེ་འདུན་གྱིས་མ་གནང་བར་ལོངས་སྤྱད་པ་སོགས་ཡིན། འདི་དག་སྤྱི་གཉེར་སོགས་ལ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་། སྤྱིན་བདག་གི་སྟེ་ཤན་གྱ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྤྱིན་བདག་ལ་ཤ་ཚ་ཡིན་ཁྲལ་གྱིས་འདི་ཙམ་མི་དགོས་ཞེས་འཕྲི་བ་

ཡོད་དེ། མར་གྱི་གཞོགས་གཅིག་ཙམ་འཕྲིས་ཀྱང་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྐོ་འཕྲོག་པ་རེད། ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྐོ་འཕྲོག་པ་ནི་དམྱལ་བ་མནར་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། གཞན་དག་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར། དེ་ནི་འཕགས་པ་དགེ་འདུན་འཚོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།

འཕགས་པ་དགེ་འདུན་འཚོ་གླུ་ཡུལ་ནས་ཚུར་ཕེབས་པས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། ཕྱུ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཕྱག་མ་ལྟ་

བྱ་དང་། གཏུན་ལྟ་བྱ་དང་། ཀ་བ་ལྟ་བྱ་དང་། རྩི་ག་པ་ལྟ་བྱ་དང་། ཆུ་རླུང་སྦྲེལ་བ་ལྟ་

བྱའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་སོགས་དབྱིབས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཉམ་ཐག་པའི་སྣེ་སྟུགས་འདོན་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་དག་གཟིགས་ནས། དེ་དག་ལས་གང་གི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པར། ཐག་པ་དང་། ཕྱག་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་

དམྱལ་བ་ནི་སྡོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པའི་དུས་དག་འདུན་གྱི་སྤྱི་རྩ་ཐག་པ་དང་། ཕྱག་མ་གང་ཟག་གིས་མ་གནང་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱད་པའི་རྣམ་སྨིན་དང་། ཕྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི། འབངས་ཤིག་སྨན་བསྐོལ་བ་ན་དག་སྨོང་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྨན་པར་སྨྲས་

པས་དེ་ཁྲོས་ནས་ཕྱུ་བ་བཅག་པའི་འབྲས་བུ་དང་། གཏུན་ལྟ་བུ་ནི། དག་ཚུལ་དམ་བཞག་པར་བསྐོས་པ་ལ་དག་སྨོང་ཞིག་གིས་འབྲུམར་གྱི་ཆོག་མ་རྫུངས་ཤིག་བྱས་པ་ལ། དེ་བྱེལ་བས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ལ་ལོ་སྨྲས་པས། དག་སྨོང་ཁྲོས་ནས། ཁོ་

@87B བོས་གཏུན་ལ་རིག་ཏུ་རྩང་ན་ཁྱོད་ཉིད་གཏུན་དུ་བཅུག་ནས་བརྫུང་ནུས་ན་འབྲུམར་གྱི་ཆོག་མ་ལྟ་ཅི་ཞེས་དན་སྨྲས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཀ་བ་དང་རྩི་ག་པ་ལྟ་བུ་ནི། དག་འདུན་གྱི་གཙུག་

ལག་ཁང་ལ་མཆིལ་སྣབས་ཀྱིས་མ་རྟངས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཆུ་

རྒྱས་ཀྱིས་སྤྲེལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྐེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ནི། ཞལ་ཏ་བ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གཏོང་སྐོར་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྟོན་དུས་ཀྱི་གཏོང་སྐོར་འཕྲི་བ་ལྟ་བུ་གཏོང་སྐོར་ཉག་ཕྱ་བར་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ཤིང་ལྟ་

བུ་ནས་མ་གནང་བར་ཡོག་ཤིང་ཙམ་འོངས་སྤུད་ཀྱང་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བར་རེས་པར་དུ་སྐྱེ། དགེ་འདུན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ནི། དངོས་དང་ལྷོག་ཅི་རིགས་པར་མིང་དན་ནས་བརྗོད་པ་སོགས་ཆོག་རྩྭ་མོས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན། བྱམ་ཅེ་ཤེད་བུ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་

བས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཆོག་རྩྭ་ཀྱིས་སྐུར་བ་བཏབས་པས། ཆུ་སྲིན་ཉའི་རིགས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་རེད། དེ་མདོར་བསྡུས་ཞུ་ན། སྟོན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཀླུང་ཡིད་འོང་ལྟན་ལ་ཉ་པ་ལྟ་བརྒྱས་ཉ་རྒྱ་བཅུག་ནས་ཉ་དང་རུས་

སྤལ་སོགས་འཛིན་པར། ལན་ཅིག་ཉ་རྒྱར་ཆུ་སྲིན་ཉའི་རིགས་བོངས་ཀ ཚོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆུད་དེ་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ན་ཉ་པ་ལྟ་བརྒྱས་བཟུང་མ་ཐུབ་པར་ཕྱུགས་རྫི་དང་། རྒྱ་ཤིང་འཐུབ་བ་

དང་། ལམ་དུ་འཛིད་པ་སོགས་མི་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་རོགས་སུ་སྨན་ནས་འཐེན་

ཏེ་སྐམ་ལ་ཕྱུང་བ་ན། དེ་ལ་མགོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མིག་སྣམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་པ་མཐོང་བས། དེར་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་། སྙ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་སོགས་ལྷད་མོ་ལ་འདུས་

སོ། །སངས་རྒྱས་ནི་གཟིགས་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བས་ལས་

@88A ཞེས། །ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལུང་བསྟན་ཕྱིར་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་མང་པོས་བསྐོར་ནས་གཤེགས་པ་ན། མ་དད་པ་དག་ནི། དགེ་སློང་གཟུ་ཏུམ་ལྷད་མོ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ནས་སོ་ཟེར་རོ། །དད་པ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་ལྷད་མོ་དང་

བྲལ་ཡང་འདི་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚེས་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ནས་སྟོན་པ་འཕོར་གྱི་དབུས་སུ་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་ནས། ཆུ་

སྲིན་ཉའི་རིང་ཅན་གྱིས་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དྲན་ཅིང་སྨྲ་ཤེས་པར་བྱེད་གྱིས་

བརྟན་ནས་དེ་ལ། ཁྱོད་ཤེད་བྱ་སེར་སྐྱ་ཡིན་ནམ་གསུངས་པ། དེས་བདག་སེར་སྐྱ་ལགས་སོ། །ཁྱོད་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་སྨིན་མྱོང་ངམ། མྱོང་ངོ། །ཁྱོད་ཀྱི་མི་དགེ་

བའི་ཨཤེས་གཉེན་སྡུ་ཡིན། བདག་གི་མ་ཡཁས་སོ། །དེ་གང་

སྐྱེས། དམྱལ་བར་སྐྱེས་སོ། །ཁྱོད་གང་དུ་སྐྱེས། དུད་འགྲོར་སྐྱེས་སོ། །འདི་ནས་ཤི་ནས་གང་དུ་སྐྱེ། དམྱལ་བར་སྐྱེའོ། །ཞེས་ཟེར་ནས་དུས་སོ། །དེ་ནས་འཕོར་དེ་དག་མཆོག་ཏུ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་སྡོན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དྲན་ཅིང་མིའི་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་འདི་སྙ་

ཡིན་ཀྱན་དགའ་བོ་བསྒུལ་ནས་ཞུར་བཙུག་པས། སྟོན་པས་འདི་ནི་སྡོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དུས། རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་པ་ན། ཡུལ་གཞན་ནས་བྲམ་ཟེ་རྣོལ་བ་དག་བྱུང་བ་ན། བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བས་གཞན་གྱི་སྨྲ་བ་ཚར་

བཅད་པས། རྒྱལ་པོས་རི་བྲགས་ཤེག་དེ་ལ་རྣོལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བྱིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་རལ་པ་སེར་སྐྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བཙས་པས་མིང་ཤེད་བྱ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེས་ཡི་གེ་སོགས་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་གཞན་གྱི་སྨྲ་བ་ཚར་གཅོད་ནུས་པར་

@88B གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཕ་ཤི་བས་མས་རྣོལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་ཏུ་དོགས་ནས་བྱ་ལ་སྨས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་ནུས་སམ། འོད་སྲུང་གི་དགེ་སྤྱོང་རྣམས་

མ་གཏོགས་རྒྱས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཚར་ཆོད་ཅིག །དེ་མ་ལ་གྱས་པས་སོང་བ་དང་། དགེ་

སློང་ཞིག་དང་ཕྲད་ནས་དེས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་དྲིས་པ་ན། ལན་གྱི་སྒོབས་པ་དང་བལ་ནས་དད་དེ་ཁྱིམ་དུ་སོང་བ་དང་། མས་སྨས་པ། དགེ་སློང་དེ་རྣམས་ཚར་བཅད་དམ། ཡུམ་གཟུ་བོ་ཡོད་ན་བདག་དེང་ཉིད་དུ་ཚར་བཅད་དོ། །བྱ་དེ་ལྟ་ན་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལྟོགས་ཤིག །ཁྱིམ་པ་ལ་མི་སྡོན་ནོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ནས་ཕྱིར་བོན་ཤིག་ཅེས་མས་ནན་གྱིས་བསྐུལ་བས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ལ་མཁས་

པར་གྱུར་ཏེ། །ཡང་མས་དགེ་སློང་དག་ཚར་བཅད་དམ། ཡུམ་བདག་ནི་

ལུང་ཙམ་དང་ལྡན་ལ། དེ་དག་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པ་ལྡན་པས་ཚར་གཅོད་མི་རྒྱས་སོ། །བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཇི་ཙམ་པ་བསྟན་ནས་ཆོལ་བ་ན་ཆོག་གིས་མཆོད་ཐོབ་ཅིག །དེ་དག་ནི་ཉེས་པས་

འཇིགས་ནས་ཅང་མི་སྨྲ་བར་འདུག་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་དོ་སྙམ་

དུ་སེམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་སྨས་པས། སེར་སྐྱས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོལ་བ་ན། དེ་མི་བཟོད་པ་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ་གླང་པོ་ཆེའི་མགོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་སམ་ཆོས་མ་

ཡིན་པ་ཅི་ཤེས་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟའི་མགོ་ཅན་དང་། ཛ་མོ་དང་། བོང་བུ་

དང་། བ་ལང་། སྤྲེའུ་དང་། སེང་གེ་དང་། སྐྱ་གྲི་མགོ་ཅན་སོགས་བཅོ་བརྒྱད་སྣེས་པས་དེའི་ཉེས་པས་འདིར་ཆུ་སྲིན་ཉའི་རིགས་མགོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས། སོ་སྐྱེའི་དགེ་འདུན་ལའང་བརྟན་པ་མི་རྩང་སྟེ་དེའི་ནི། བྱ་པ་འབར་

@89A ཞེས། །གོག་འདི་ཚོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་ན་སོ་སྐྱེ་དགེ་འདུན་བཞི་བཟཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དང་ཁྲད་མེད་པ་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ལ་དེ་ལྟར་ལབ་པ་དང་ཁྲད་པར་ཅི་ཡོད། ད་ལྟ་རང་དང་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་

འདུན་འདི་རྣམས་ལ་མནར་ཆུང་བྱས་ནས། ངག་ནས་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱབ་འགལ་དུ་འགྱུར། བདག་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་བྱ་པ་རྣམས་གཡས་བྱལ་གཡོན་བྱལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྐྱབས་ཡུལ་དུ་འཇོན་

དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཡར་བལྟས་ནས་བྱལ་ཀྱི་དབུའི་བླ་རྐན་འདི་ནི་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་སེར་སྣ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེའི་འོག་མ་འདི་དེ་ལས་ཀྱང་གདུག་པ་ཁོང་ཁྲོ་ཤིན་ཏུ་

ཆེ་བ་ཆེ་གེ་མོ་བྱ་བ་ཡིན་སོགས་དགེ་འདུན་ཚང་མར་འདི་དེ་དང་དེ་ཡིན་སྨམ་དུ་

རྒྱུད་ཆོད་ལོན་མདོག་བྱས་ནས་འདིའི་ནང་ན་ཞ་ཕོང་རང་ལས་དྲག་པ་མི་འདུག་སྨམ་པ་བྱས་ན་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་མིན་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ན་འདི་དང་འདི་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་

ཞེས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་གསར་རྩོམ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྗེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས། བྱོགས་བཟང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་མཐོང་བའི་ཚེ། །ལམ་བྱོགས་བཟང་པོའི་སྐྱེལ་མ་དྲན་པ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གང་

མཐའ་ཡང་འཇིགས་སར་སྐྱེལ་མ་འཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་རྣེད་པའི་འདུ་ཤེས་བྱེད་དགོས་གསུངས། མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱས་པའི་སྐབས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་པ་ཕྱིན་བྱུག་དང་བཅས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས། ལྟག་པའི་

@89B བསླབ་པ་གསུམ། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱོང་གི་ཡི་ཤེས། སྣང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་སོགས་བདུད་རྩིའི་རྣམ་པར་བབས་པར་མོས། སྐྱབས་འགྲོ་བྱངས་གསོག

རྒྱས་པར་བྱེད་སྐབས་མདོར་བསྡུན། རྒྱས་ཤཱཀ། དོན་བསྡུའི་ཚུལ་དུ་བདུད་རྩི་འབེབས་

སྣང་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་བློ་མ་སྟེ་ལྟ་ཆར་ལས་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་མདོར་བསྡུན་དང་། དེ་ནས་སྟེ་ལྟ་སོ་སོར་དམིགས་ཏེ་བདུད་རྩི་འབེབས་སྣང་སོ་སོར་བྱེད་པ་རྒྱས་ཤཱཀ་དང་། ཡང་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་པ་དོན་བསྡུ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིང་སྐོར་ཉེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ན་ཕྱིང་སྐོར་བདུན་

དུ་འགྱུར། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་འགྲེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་། མདོ་ལུགས་བཅས་ལྟ། ཆོས་ལ་ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བ། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར། གོང་མ་བླ་མེད་བཅས་ལྟ། དག་འདུན་ལ་བྱང་སེམས། ཉན་

རང་; དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ། ཆོས་སྐྱོང་བཅས་ལྟ་ལ་གོང་བཞིན་སྤྱོར། དཔེར་མི་གསལ་ཡང་མཚམས་འདིར། བླ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སོགས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྣང་དང་བཅས་གསུང་བའི་ཕྱག་ལེན་ཡོད། བདུད་

རྩི་འབེབས་སྣང་བྱེད་པ་སྔགས་ལུགས་དང་། འོད་ཟེར་འབེབས་སྣང་བྱེད་པ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དུ་གསུངས། བདུད་རྩི་འབེབས་སྣང་འོད་ཀྱི་སྣུ་གུའི་ནང་ནས་བྱེད་པ་དང་། འོད་ཟེར་ལ་

འཁྲིལ་ནས་འབེབས་པ། དྲག་ཆར་ལྟར་འབེབས་པ་དང་གསུམ་ཡོད།

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མའི་སྐབས་སྐྱབས་འགྲོ་གོང་ལྟར་ལ། བདག་གིས་སྡིག་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདག་གི་སྡིག་པ་སོགས་གཉོང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་བསྲུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བཟོད་པ་སོགས་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་

@90A ཞེས། །དགེ་རྩ་འདི་དག་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། འདི་དག་གི་དམིགས་རྣམ་རྒྱས་པར་རྣེས་སུ་འབྱུང་བས་འདིར་ཞུམ་དགོས། སྐྱབས་འགྲོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་འཇུལ་བ་ལྟ་བུ་

དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་དཔུང་ཁྲལ་འབུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། མཚམས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ལ་མ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས། རང་

ལས་ཐུབ་དབང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐིམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་

འགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྒྲིད་པའི་དོན་དེ་འགྲུབ་སོང་སྙམ་པའི་དགའ་བ་བསྟོམ། དེ་ནི་སེམས་

བསྒྲིད་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་དེ་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་ཕན་ཡོན་འདྲ། གཞན་དུ་འཁོར་བ་དོང་སྤྱོགས་དང་། རིགས་དྲུག་གནས་སྡུང་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ལ་ཚང་བའི་ཟབ་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན། དེ་ནས་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་ལ། བདག

གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ལྟར་བགོད་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་གྱུར་མ་ཐུབ་པ་འདི་གང་གིས་ལན་ན། རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་བ་འདིས་ལན་པས། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ན་

ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་སོགས་ཚད་མེད་ལ་འཇུག །ཚད་མེད་བཞིའི་དམིགས་རྣམ་ནི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། ཆོ་གའི་ཆོག་ཟིན་ཚད་མེད་བཞི་རེ་རེ་ལའང་ཚད་མེད་བཞི་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་ནི་སོ་སོའི་འདུན་པ་ཚད་མེད། བྱང་ཅིག་སྟམ་པ་སོ་སོའི་སྨོན་པ་ཚད་མེད། བདག་གིས་

@90B བྱའོ་སྟམ་པ་སོ་སོའི་ལྷག་པས་མ་ཚད་མེད། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བློ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྟམ་པ་ནི་སོ་སོའི་གསོལ་འདེབས་ཚད་མེད་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་

ནས་ཁྱད་པར་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། འདི་དང་གོང་

གི་ཚད་མེད་བཞི་སོགས་སེམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་མན་ངག་ཡིན། དེ་ཡང་བཏང་སྙོམས་ནི། ཕམ་འཐབས་པའི་བྱ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་ཕྱིར་བདག་གིས་

སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚ་དམྱལ་བ་རྣམས་བསིལ་བའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ནས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་གི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་བར་གྱི་ཕྱིར་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནས་ཤིས་སྤྲིན་ཕུ་མོའི་བར་བྲལ་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེ་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན། འདི་དག་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཆ་ཚང་ཚུལ་ཡོད། འ་ན་འདིར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ་ལ་བློ་མ་སྦྱངས་པའི་སྟོན་དུ་སེམས་

བསྐྱེད་སོགས་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། འདིར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ཡང་རང་མཚན་པ་མིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་དུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས། དང་པོ་ནས་

སེམས་དེའི་རྩེས་ཟིན་དགོས་པ་དེའིང་ན་ལ་རྩེར་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ལ་

གཤཊམ་ནས་གོམ་པ་འདོར་བ་དང་། བྱིས་སྐུ་བཞིང་དུས་ཐོག་མར་ཚངས་ཐིག་སོགས་བཏབ་སྟེ་ཆ་ཚད་དེས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྡུར་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཆེས་སྡུར་བ་ཆོ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། སྡུར་བ་གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྡུར་བ་སྟེགས་

@91A ྈ།། །དུས་ཀྱི་ཆོ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་སྟེ། སྔ་མ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་སྡུར་ཁྲད་ཡིན། ཡང་སྡུར་བ་དང་པོ་ནི་སྔགས་བླ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་སྟེ།

ས་དག་རྣིང་གསུམ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་དང་། སྡུར་བ་ཕྱི་མ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་སྡུར་བ་དགའ་ལྡན་སྣ་བརྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་ལྟར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྒོག་ཏུ་བྱས། ཡི་དམ་གསང་བའི་འཇིགས་གསུམ་ཡ་མ་

བྱལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་ན་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བྱེད། ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཁོ་ནས་ཕུང་བ་མ་གཏོགས། རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པའི་བཀའ་སྒོལ་སྣ་བརྒྱད་འདི་ལ་སྟོན་ཀྱི་

རྗེ་བཙུན་མིད་ལ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣོད་ཚང་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྡུད་

ནུས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ལོ་གསུམ་ལས་མི་འགོར་ཞེས་དྲང་པ་རྟ་ཕུག་པའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཡོད། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དབེན་ས་ཡབ་སྲས་སོགས་དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱད་གོང་མ་རྣམས་དཀའ་སྡུད་སྐྱིང་རུས་མི་དགོས་པར་ཆོ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་

གཤེགས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་རེད། དེ་རྣམས་ནི་སྡུར་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སེམས་བྱ་ཚུལ་ཡིན་ལ། 7ཞལ་ལུང་དབུས་བརྒྱད་ཀྱི་ལུགས་འདིར་ཆོོགས་ཞིང་ལས་སྐྱབས་ཡུལ་ལོགས་སུ་གསལ་འདེབས་ལུགས་མ་གསུངས་ཤིང་། ལྷོ་བརྒྱད་ཀྱི་

ལུགས་འདིར་ཆོོགས་ཞིང་ལས་ལོགས་སུ་སྐྱབས་ཡུལ་སྤྱ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞེག་གསུངས་ཏེ་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་ཞེག་ཡིན་པར་ངེས། དེ་ཇི་ལྟར་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ས་ནས་ཡར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་འཇའ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་

@91B འོང་བའི་གསེབ་ཏུ་པརྒྱའི་མགོ་ལྷོོག་མང་པོ་གསལ་བཏབ་པའི་དབུས་ཀྱི་ཆེ་བའི་སྟེང་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། དེའི་གཡས་གཡོན་སྐུ་དཔུང་གི་ཐད་དུ་པརྒྱའི་མགོ་ལྷོོག་རེའི་སྟེང་དུ་བྱམས་

འཇམ་དབྱངས། དེ་གཉིས་སོ་སོའི་སྐུ་རྒྱབ་ན་ཟབ་རྒྱས་བརྒྱད་པའི་

བླ་མ་རྣམས་གཅིག་རྒྱབ་ཏུ་གཅིག་ཙམ་འོང་བསྐོར་བ་ལྟར་ཐུབ་དབང་ལ་བསྐོར་བའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའི་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱི་བླ་མ་རྩེས་མ་གཉིས་བྱལ་མཆོས་སུ་འགྲོ། དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་བཞིན་པད་ཟླའི་མགོ་ལྟོག་གི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པར་མོས་དགོས། ཐུབ་

དབང་གི་མདུན་ཆུང་ཟད་དམའ་བར་ཆོས་འབྱེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ། ཉམས་ལེན་བྱེད་རྣབས་བརྒྱད་གསལ་འདེབས་མི་དགོས། སྟེང་གི་ནམ་མཁར་འཇའ་སྨིན་གྱི་གསེབ་དང་། བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས། དེ་འོག་བྱང་

སེམས། ཉན་རང་། དེ་འོག་ཆོས་སྐྱོང་དང་། ཆོས་འབྱེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མའི་འོག་ཏུ་མགོ་ལྟོག་སྟ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དབུས་མར་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བདག་སྒྲུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ། གཡས་

མར་པད་ཟླའི་སྟེང་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཆོས་བདག་རྣམ་སྲས། གཡོན་མར་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་བདག་ལས་གཤེགས་བཅས། དེ་གསུམ་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བདག་ཀུ་

འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྡུང་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་རྒྱལ་ཀུན་

སྐྱིང་རྡེའི་རང་གཟུགས་སྤྲུན་རས་གཟིགས་དངོས་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ཆོས་སྐྱོང་དུ་བསྟེན་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་བྱམས་སྐྱིང་རྡེ་སྐྱེ་སྡུང་བ་ལ་གནད་ཆེ། འབྲིང་གི་སྐབས་བསྟན་པ་གསུམ་དང་། ལྷག་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཅོ་བོར་ཉམས་སུ་

@92A ལྟོ། །ལེན་དགོས་ཤིང་། རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱིས་སྟེ་སྙོད་གསུམ་ལས་འདུལ་བ་དང་། བསྟན་པ་གསུམ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྡུང་བར་སྟོན་པའི་སྤྲུན་སྡེར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་འདི་ཉིད་ཆོས་སྐྱོང་དུ་བསྟེན་ན་

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་གནད་ཆེ། ཆོས་རྒྱལ་གཤེན་རྗེ་ནི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ལ་མི་རྟག་པ་སྟོན་ཅིང་དགེ་སྦྱིག་གི་སྡུང་འཛིན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ཆོས་སྐྱོང་དུ་བསྟེན་ན་མི་རྟག་ལས་འབྲས་སོགས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་

རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྟེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ཆོས་སྐྱོང་ལམ་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པ་སྟེ་ཆུ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། ཤེས་ཀུ་སྡུར་བར་སངས་རྒྱ་བ་ལ་བློ་མ་ཡི་དམ་སོགས་ཀྱང་ལམ་གྱི་

འབྱོས་དང་མཐུན་པ་བྱ་ཚུལ་རྣ་བསྒོན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཙོང་ཁ་

པ་ཆེན་པོ་ལ་གསུངས་པའི་ཟབ་གསང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བརྗོད་དུ་མི་རུང་། གོང་གི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་དང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བདག་འདི་རྣམས་གོང་འོག་ཐད་ཀར་ཞེལ་བ་བྱ་དགོས། སྐྱབས་འབྱོའི་དམིགས་

རྣམ་སྦར་བསྟན་པ་དང་། འོག་ནས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་ནས། མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་ནི་སྐྱབས་གསོལ་ཞེས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་མན་ངག་འདིར་སྡེར་བར་མཛད་པར་གསུངས་སོ།། །།

༄༅ ཉིན་ལྔ་པར། དཔལ་ལྡན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་ལས། གང་ཞེག་གསེར་སྣོད་རིན་ཆེན་སྤྱས་པ་ཡིས། །ངན་སྐྱུག་འཕྱག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །གང་ཞེག་མི་ཟ་སྐྱེས་ནས་སྲིག་པའི་ལས། །བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་

@92B རབ་བྱུང་པ་ལགས། །ཞེས་ལུང་དྲངས་ཏེ་ཀུན་སྐྱོང་འཆོས་པ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གསུངས་ནས། ཀུན་སྐྱོང་དང་ཀུན་སྡུད་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་པར་ཞུ། གསན་བྱའི་

ཆོས་ནི། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པའི། ཞེས་

སེགས་ས་བཅད་འདྲེན་པའི་བར་སྟང་ལྟར་ལ། བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྒོབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ཉན་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོར་བའི་ཆོས་དྲུག་ལས། སྡུར་ལམ་དམར་ཁྱིད་སྐབས་སྒྲོར་ཆོས་

དྲུག་ཀ་སྟོན་དུ་འབྱང་བ་ལྟར་ཞུ་ན། གསུམ་ཁ་སང་ཞུས་ཟིན་ཅིང་། སྒྲོར་བའི་ཆོས་བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། མཉན་ན་ཆོག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ །བསྒོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་བློའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་

ཆུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེ་རྣམས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འཐུག་པོས་ནོན་པས་ཐོས་པ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མི་ཟིན། བསམས་ཀྱང་དོན་ཇི་བཞིན་མི་གོ །བསྒོམས་ཀྱང་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བར་འྲ་

ཐུག་པའི་སྐབས་འདིར་ཞིང་ཁྲུད་པར་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་བྱས་ན་སྡུར་དུ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཙོང་ཁ་པ་

ཆེན་པོས། རྟོགས་པ་སྣུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་

གང་ལ་འབད་དགོས་ཞུས་པར། བླ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་སྤྱིའ་སྣང་ལ་འབད་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་གསུམ་སྤྱིལ་ལ་འབད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོགས་

@93A ཞེས། །གསོག་སྤྱིའ་སྣང་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པ་མེད་པར་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་ལ་བརྩེན་ཏེལ་བྱས་ཀྱང་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱལ་ཞིང་། རྒྱུད་སྨིན་ན་དཀའ་ཚེགས་ལ་མི་

ལྟོས་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་སྣུར་བ་སྐྱོན་སྨིན་པ་རྣག་སྨིན་པ་རྩོལ་སྤ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་སྨིན་པ་ཤིང་ཐོག་སྨིན་ན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ས་ལ་ལྟང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རང་ཅག་ལ་གདམས་པའི་ཕྱིར་

འོལ་དགའ་ཚོས་ལུང་དུ་ཕྱག་དང་མཆུལ་སོགས་བསགས་སྤྱང་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛད་པ་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། དེའི་ནང་གི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་བྱུང་པ་

ལི་ཏའི་རྒྱུ་དཔེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གཟིགས་

སྣང་བྱང་བར། དེ་ཉིན་འགྲེལ་བ་བྱང་ཆུབ་པ་ལི་ཏ་གཟིགས་འདོད་བྱང་བ་བཞིན་གཟིགས་པས་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཐད་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན། འགྲེལ་པ་འདི་སྔར་ནས་གཟིགས་གཟིགས་པ་ཡིན་

ཀྱང་འདི་རེས་ཐུགས་རྒྱུད་སྨིན་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་མང་ཞིང་། རང་རེའི་ཚེས་བརྒྱད་འདིའི་རྗེ་སྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་བྱིས་ཀྱང་ཉིན་གཅིག་དྲགས་པོ་ཐུམ་པར་གྱོང་ཚོག་ལ་ཕེབས་པར་

རྗེ་སྐལ་བཟང་མ་ཁས་གྲུབ་ལ་དཔེ་ཀློག་རྒྱུ་ཞིག་ཕྱིར་ཤོག་གསུངས་པར། བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས་ཤིག་ཕུལ་བས། དེའི་ནང་གི་ཐུབ་སྲོང་གྱིར་སྐོམ་རོ་རྗེའི་གླུ་དབྱངས་གཟིགས་མ་ཐག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཕྲུངས།

@93B ཕྱི་ཉིན་སྲོང་ཚོས་གསོལ་འདེབས་སྐབས། འགྱོ་ཀུན་བསྙེ་བས་རྗེས་འཛིན་དགེ་བ་ཅན། །ཞེས་འདི་མཛད་པ་པོའི་མཚན་བརྗོད་པ་ནའང་དཔལ་ཀོག་ཚ་ཡིང་ཡིང་བྱས་གསུངས། དེས་ན་

རྒྱུད་སྨིན་པ་ན་རྒྱན་ཕྱ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་གློ་བུར་དུ་སྐྱེ་སླ་བ་དེ་ལྟ་

བུ་རེད། དོལ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཞར་ལ་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྨིན་པ་སྟོང་། ལྟ་དང་བྲལ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རྟག་ཤིང་དང་བཅས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་ན་ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྣམ་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་བྱས་སོ་ན་མི་སྟོང་པས་ཅི་ཞིག

ལྟར་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དམ་པ་གོང་མའི་མན་ངག་གི་གསུང་རྒྱུན་དུ་འང་། ཆོགས་གསོག་མེད་ན་རྣན་མེད་ས་བོན་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསགས་སྡུང་དང་གསོལ་འདེབས་འདི་ཤིན་ཀྱ་གལ་ཆེ། གྲྭ་ས་ཆེན་པོར་རྩོད་པ་ཁོ་

ན་བྱེད་པ་མིན་པར་ཆོགས་དང་། ཆོས་གྲྭ་སོགས་སུ་ཞལ་འདོན་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་གནད་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་མཛད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་བསགས་སྡུང་གསོལ་འདེབས་གང་ལ་བྱེད་ཡུལ་ཆོགས་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོགས་ཞིང་

བསྒོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་འདིར་ས་བཅད་གཅིག་ལོགས་སུ་མཛད་པ་ཡིན། ཆོགས་ཞིང་ཞེས་པ་ཡང་ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་ཡིན་པས་ཆོགས་ཞིང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་

ཞིང་སྟོན་ཐོག་ལེགས་པོ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་གཅེས་

སྨན་སྙ་འཛིན་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བསགས་སྡུང་གསོལ་འདེབས་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་ཞིང་འདི་ལྟ་བུ་ནན་ཏན་དུ་གསལ་འདེབས་དགོས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་ལ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེ་ཁལ་ཕྱལ་ཁལ་ལས་ལྷག་མི་འབྱུང་ཡང་། འདིར་ནི་ས་བོན་ཕྱ་མོ་བསྐྱེན་པ་

@94A ཞེས། །ལའང་འབྲས་བུ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞིང་ལ་སོ་ནམ་དུས་རེ་ལས་མི་འབྱུང་། འདིར་ནི་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་དུས་བཞི་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བཏབ་ཆོག་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞིང་ས་ལ་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྱེན་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་ལུས་ན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། འདི་ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པས་

ཆོག་པ་འདི་ལ་ཡང་དད་པའི་གཤེལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་རྣེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཞིང་གི་

མཆོག་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཞིང་གི་མཐོང་ཙམ་ཡང་

མེད་པ་འདིའོ་སྐོལ་སྐྱངས་བཟང་བར་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། འོན་ཀྱང་ཞིག་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་སྐམ་ན་སྟོར་ཆོས་སོ་སོ་ལ་ཆོགས་ཞིང་མི་འདྲ་བ་རེ་གསུངས་

པས་ཐོག་མར་སྐྱེ་ལམ་ལྟར་ཞུ་ན། ཆོགས་ཞིང་མ་བསྒྲིད་གོང་སྔར་གྱི་སྐྱབས་ཡུལ་བསྟུ་ལུགས་ཡིག་ཆར་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྐམ་ན། བསྟུ་ལུགས་མན་ངག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པས་འདམ་ང་བདེ་བས་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་

པ་ཡིན། དེ་གསུམ་ནི། སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་འོད་སེར་པོར་གྱུར་ཏེ་རང་གི་སྤྱིན་མཚམས་སུ་བསྟིམ་པ་གཅིག །མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས་པ་གཅིག །ཡང་འདིར་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ནམ་མཁར་བཏེག་ནས་འོག་གི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་

@94B བཏབ་ཟིན་ནས་ཡི་ཤེས་པ་བཙུག་པའི་སྐབས་བསྟིམ་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་མན་ངག་ཞལ་ལ་ལྷོས་ཕྱིར་གང་པ་ཡིན། ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་ལ། དང་པོར་ས་གཞི་བྱིན་རླབས་ནི།

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ཤག་གུ་དོག་པོ་དེ་འདྲར་

མི་བསམ་པར་ས་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཐང་ཡངས་པོའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཁོད་སྟེ་མས་པ། གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བཻ(R+YA)ས མིག་མང་རིས་སུ་བྱིས་པའམ་བཻ(R+YA)འི་ས་གཞི་ལ་གསེར་གྱིས་མིག་མང་རིས་སུ་བྱིས་པ། མནན་ན་ནེམས་ཤིང་། བཏེག་ན་སྣར་བྱེད་

པ། རེག་ན་བདེ་བ་སྐྱེད་པ། བར་བར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྕོན་ཤིང་ལ་སྣུལ་པའི་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཚེས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་པ། ཁྲུས་ཀྱི་ཇོང་བུར་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་གདལ་བ། མཐའ་སྐོར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོས་བསྐོར་བ་སོགས་དག་ཞིང་གི་བཀོད་པ་མདོ་

ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གསལ་འདེབས། གསེག་མ་ནི་གྲམ་གསེག་དང་། རོ་རྟོབ། གོ་མོ་ནི་ཇ་སྟོད་ཚག་དུམ་སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་སྟོད་སྨྱད་རྩིང་པ་ཕྱེར་དོར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གྲོ་དུམ་མང་པོས་གང་བ། ངམ་གྲོག་ནི་གད་གཡང་སྟེ་སྟོད་སྐྱོན་དེ་ལྟ་བུས་མ་གོས་

པའོ། །དེ་ནས་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དགོས་པས་དངོས་སུ་ཉཱ་མས་པ་ཡོན་ཆབ་བདུན་ཚར་དང་། སྤོས་ཀང་རེ་ལྟ་བུ་ལས་མེད་ཀྱང་། སྐོམ་དོན་ལ་བར་སྣང་ནམ་མཁའ་ས་གཞི་ཐམས་

ཅད་མཆོད་པའི་སྒྲིན་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་གང་བ་འཕགས་པ་

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྒྲིན་ལྟར་བསམ་ན་དེའི་ཚེད་ཀྱིས་ཆོགས་གསོག །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་པ། མཆོད་ཡོན་ཕལ་ཆར་མཆོད་ཡོན་བླ་བྱེ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་མཆོད་ཡོན་གྱི་གདུགས་དང་། བླ་བྱེ་དང་། རྒྱལ་

@95A ྃ།། །མཚན་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཏོག །བདུན་སྤྲོས། མར་མེ། དྲི་ཚན། ཞལ་ཟས་སོགས་ལ་སྦྱར་དགོས་ཚུལ་གསུངས། ཞལ་ཟས་ལྟ་བུ་མི་བདེ་བའི་རིགས་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བའི་གསེབ་ནས་ཐོན་པ་བྱ་

དགོས། མཆོད་པའི་སྒྲིན་གཟུངས་འདིས་མཆོད་པ་བྱིན་རླབས་དང་། འབུལ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་གོ་ཆོད་ཅིང་། འདི་བརྗོད་པས་དངོས་སུ་མཆོད་པ་ཉུང་ཟད་ལས་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྟངས་མཆོད་པའི་ཚར་ཆེན་པོ་འབབ་

པར་གསུངས། བདེན་སྟོབས་བརྗོད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐབས་རང་གི་བློ་ཡུལ་དུ་རྒྱུ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར། ཚོགས་ཞིང་དངོས་གཞི་གསལ་འདེབས་

ཚུལ་ལ། སྡུར་ཁམ་ལས། དམར་ཁྲིད་

འདི་གའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་དང་། བླ་མ་མཆོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་བླ་མཆོད་ཆོགས་ཞིང་སྤྲུལ་བ་གསུངས་པ་འདི་གནད་ཆེ་སྟེ་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་དང་

གྲྭབ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་རྣམས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅུགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་དགའ་ལྡན་སྤྱལ་པའི་བྱིགས་བམ་ལས་ཕྱུང་བའི་མན་ངག་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན། དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་

ཅེས་སོགས་ནི། རང་སེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལྔ་ལམ་སྟེ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་དེའི་ངོས་སུ་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་བསྒྲིད་པ་སྟེ། དགོས་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་བའི་ཆེད་ཡིན།

@95B འདི་ལ། ཞི་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་དང་སྦྱར་ནས་བདེ་སྟོང་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་གཟུང་རྣམ་ལྔར་འཆར་ཚུལ་གྱི་ཟབ་བཤད་མང་དུ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཉན་པ་པོ་དབང་མ་ཐོབ་པ་མང་ཞིང་སྐབས་

ཀྱི་བཤད་པའི་སྐབས་མིན་པས་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱས་ནས།

གང་ལྟར་ཡང་རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་འཕྲིགས་པའི་ངོགས་སུ་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞིའི་དབུས་སུ་འོ་མའི་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། རྩ་བ་གསེར། སྡོང་པོ་དངུལ།

ཡལ་ག་བཅུ(R+YA)། ལོ་མ་ཤེལ། འདབ་མ་སྔོན་ །མེ་ཏོག་མུ་ཏིག་དམར་པོ། འབྲས་བུ་རྡོའི་སྐྱེང་པོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་གྲུབ་པ། རྩ་བ་སོགས་ཚང་མ་བདུན་ཚན་བདུན་ཚན་དུ་ཡོད་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་དགོས་འདོད་

ཐམས་ཅད་དཔག་པ་དང་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ། ཡལ་ག་སོགས་བསྟོད་པའི་སྐྱ་ལས་མི་རྟག །བདག་མེད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞིའི་སྐྱ་འབྱེན་པ། དབུས་སུ་ཤིང་དེའི་མེ་ཏོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་

བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི། དེ་ཡང་སེང་གེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་སྟི་སོགས་ཀྱི་ཆེད་སེང་གེའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་བཏེག་པ་དང་། སེང་གེས་རི་དྭགས་ཀྱི་ཚོགས་

ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལྟར། བདུད་དང་འཇིག

རྟེན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་དག་དང་། སྐུ་སྟེགས་པའི་ཚོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་མཆོག། བྱང་ཕུང་དུ་བྱས་ན་དབང་ཕྱུག་བཏུང་དང་བཞིར་བྱས་ན་མི་འཇིགས་པ་བཞི་མཚོན་པ་ཡིན། དེའི་སྟེང་དུ་པདྨའི་གདན་རིམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་རྒྱ་ཇི་ཚུང་དང་། དཔངས་

@96A ཞེས། །ཇེ་མཐོར་སོང་བ་བང་རིམ་ལྟར་ཡོད་པ། པད་འདབ་དང་པོ་འདབ་མ་བཞི་པ། དེའི་དབུས་པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུའི་སྟེང་རྒྱ་ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཉི་མའི་གདན། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཟླ་བའི་གདན།

དེ་གཉིས་དབྱིབས་རྩ་ཡུ་བ་མེད་པ་བཙེགས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་པདྨ་ནི་འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་ངེས་མཚོན་བྱེད་དང་། ཉི་མ་ནི་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དེ་མཚོན། ཟླ་བ་ནི་ཚ་གདུང་སེལ་ཞིང་འོད་དཀར་བ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཞི་སྡང་གི་ཚ་གདུང་སེལ་ཞིང་ངོ་བོ་དཀར་བ་དེ་མཚོན། དེ་རྣམས་

གདན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གཅོ་གསུམ་ལ་དབང་སྒྱུར་

བར་མཛད་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡིན། དེས་ན་པདྨས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་། ཉི་ཟླས་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡང་མཚོན། དེའི་སྟེང་དུ་གཅོ་བོ་གསལ་འདེབས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོགས་ཞིང་གི་གཅོ་བོ་གང་ཡིན་བྱས་ན། འགའ་ཞིག

གིས་རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས་རྟེ་བླ་མ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་སྨྲ་ཚོགས་སྨྲ་ཡང་། འདི་ནི་བླ་མ་བློ་བཟང་སྦྱབ་དབང་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་བླ་མ་ཞེས་པ་རང་གི་བླ་མ་

དང་། བློ་བཟང་ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་དང་། སྦྱབ་དབང་ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་སྒྱབ་པ་དང་། རྟོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་རྟོ་རྗེ་འཆང་བཞི་སྟེ། དེ་བཞི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་དེ་འདིར་ཚོགས་ཞིང་གི་གཅོ་བོར་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་རྒྱུད་ཐ་དད་

@96B པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཞི་རང་གིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་གা་ལ་རྟུས། དེས་ན་དང་པོ་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་

ཡིན་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བ་དེ་འདིར་ལྡང་དང་རིགས་པས་རང་གི་བློ་ངོར་

གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་ཡིན། དེ་བཞིའོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་གིས་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཞེས་པ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་རྟོར་དྲིལ་བཟུང་བ་ལོངས་སྤྱོའི་ཚ་བྱད་ཅན་གཅིག་དང་། ཤ་སྟག་ཐུབ་པ་ཞེས་དབུ་རིག་ཞབས་རྩེན་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཟུང་

ནས་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཏན་ནས་མ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུ་བསམ་ཡང་། དེ་འདྲ་མིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་གསུངས་པན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྟན། སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ན་རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་གསང་འདུས་

ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ན་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྟན། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ན་ཏེ་རུ་ཀ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་རང་རང་དང་མཐུན་པའི་སྐུའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག

བསྟན་ཀྱང་དོན་དུ་ཤ་སྟག་ཐུབ་པ་རང་ཡིན་པས་རྟོ་རྩེ་འཆང་དང་ཤ་སྟག་ཐུབ་པ་ཞེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། ཤ་སྟག་ཐུབ་པ་རང་ཉིད་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣོན་ནས་ནས་

སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ཟིན་ནས་ཀྱང་འཕགས་ཡུལ་དུ་པཉ་གྱིད་མང་

པོའི་སྐུར་བསྟན་ནས་ཆོས་གསུངས། བོད་དུ་བསྟན་པ་སྔ་དར་ལ་མཁན་སློབ་སོགས་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་ནས་ཆོས་གསུངས། ཕྱི་དར་ལ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་སྐུར་བསྟན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་རྗེ་བཙུན་

@97A ཞེས། །བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་རང་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་སྟེགས་མ་ལྷ་བདེ་བའི་དུས་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་བློ་མའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་འབྱོན་པར་གསུངས་པས། དེང་དུས་རང་གི་

དོན་མཛད་པའི་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱལ་པ་དེ་གང་ཡིན་སྣམ་ན་བློ་མ་ལས་ལོགས་སུ་མི་རྟེད། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལས། འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལྷ་བདག་ཉིད། །གང་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྣང་། །གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་

བྱ་གཅིག་པུ་ཉིད། །གཅིག་པུ་ཉམས་ནི་དུ་མའི་གང་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ལུས་དབེན་ལ་སྤྲུར་ཚུལ་དང་། བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་སྤྲུར་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་

བཞེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཞུ་ན། དཔེར་ན་འཚམས་

དཔོན་གཅིག་ཞུ་ནག་གི་ཚས་བྱོན་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པ་ན་ཞུ་ནག་བྱང་ཟེར་ཡང་འཚམས་དཔོན་ཁོ་རང་ཡིན། ཡར་ལོག་ནས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་འབག་ཚས་ལྟ་བུ་སྤྲད་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པན་ཆོས་རྒྱལ་རེད་ཟེར་ཟེར་ཟེར་ཏེ་འཚམས་དཔོན་ཁོ་རང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་

ཚས་མི་འདུ་བ་རེ་བྱོན་པན་མིང་མི་འདུ་བ་རེ་འདོགས་ཀྱང་དོན་དུ་འཚམས་དཔོན་གཅིག་ཕུ་ཁོ་རང་ཡིན་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གཅིག་ཉིད་ཤུགས་སྦྱིན་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཐྲོ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། རང་གི་བློ་མའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་

རྣམ་པ་མི་འདུ་བ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་རང་ཡིན། དེ་འདུའི་ངེས་པ་རྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ཆོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོར་གསལ་བཀའ་བ་དེ་ལ་བློ་མ་ཐྲོ་བཟང་སྦྱབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཞེས་མཚན་ཆགས་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་བློ་མ་

@097B ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྟེན་དགོས་པས་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་བཞེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་

འབྱུར་ཞིང་། འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་མ་ཚགས་ན་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་ཟབ་

ཇི་འདྲ་བསྒོམས་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པའང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་ངེ་ཙམ་ལ་སྦྱངས་པས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་

ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཀའ་དྲིན་གསུམ་ནི། མདོ་ལུགས་ལ་བསླབ་པ་ལྷང་ཁྲིད་གསུམ་སྟེལ་བ་དང་། སྔགས་ལུགས་ལ་དབང་བསྐུར། རྒྱུད་ཟཁད། མན་ངག་གནང་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་བླ་མ་གཅིག་ལས་ཐོབ་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་ཞེར།

སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགེ་སློང་དུར་སྟིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པ། དུར་སྟིག་ནི་བྱ་དུར་པའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་ན་བཟའ་འཚང་བ་ལ་ཞེར། དེ་ཡང་ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་ལ་ལྟང་བཞིད་བདུད་རྩིས་གང་བ་བསྣམས་

པའི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་ཕྲུན་འའི་ཡུ་བ་འཛིན་པའི་འདབ་མ་སྣ་ཚྭ་ཐུ་ཐད་ཀྱི་ཁྲིང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྲི་རྩེ་མོ་མེ་རྩང་ཟད་འབར་བ་དང་། གཡོན་གྱི་ཁྲིང་དུ་བརྒྱད་ཁྲོང་

པའི་བློགས་པོ་རང་སྒྲ་སྒོག་པ། དམིགས་བསལ་རང་གང་ལ་ཐོས་བསམ་

སྒོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པའི་གསུང་རབ་དེའི་བློགས་བམ་དུ་མོས། གྱར་ཀྱམ་གྱི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ་བ། དེ་ཡང་གྱར་ཀྱམ་ལ་ཆོས་སེར་པོ་དང་། དམར་སེར་དང་། དམར་པོ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་མདངས་ཅན་གྱིས་

@98A ཞེས། །རིམ་བཞིན་སྣམ་སྒྲུར། བླ་གོས། མཐང་གོས་བཅས་གསོལ་བ། པཾ་ཞྭ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་རྩེ་མོ་རྩེ་ཞིང་མཐོ་བ་དབུ་ལ་གསོལ་བ། འདི་དག་གི་མཆོད་དོན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལམ་ཞུ་མ་ཁོམ་པས་དགའ་ལྟ་དང་། བླ་

མཆོད་ཀྱི་ཁྲིད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཚང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཌྱི་ཡིག་སྟོན་པོ་བཅས་གསལ་གདབ། དེ་དག་ཀྱང་རང་རེའི་སྟོང་སྤྱད་ལྟར་གཅིག་ནང་དུ་གཅིག

བཅུག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། བླ་མ་ཕྱི་ལྟར་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པ་ཅན་འདི་ལྟར་སྣང་ཡང་ནང་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་ཀར་ཐུབ་དབང་བཀོད་ཅིང་། གསང་བ་

ལྷར་ན་རྒྱལ་བ་རྣོ་རྩེ་འཚང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྨོན་ཕྱིར་དེའི་ཐུགས་ཀར་

རྣོ་རྩེ་འཚང་བགོད་པ་ཡིན་ནོ། །བླ་མ་སེམས་དཔའ་སྲུམ་བཟོགས་ཞེས་པ་འདི་གསུམ་ཡིན་འགྲོ་བསམ་ཤས་ཁ་ཡང་། དང་པོ་གཉིས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣོ་རྩེ་འཚང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། ཐུགས་ཀའི་ཉྀ་ཡིག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་

སེམས་དཔའ་བྱ་དགོས། སེམས་དཔའ་སྲུམ་བཟོགས་བསྒོམས་པ་འདི་ལ་སྟབས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཞུ་མི་སྲིད། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ཞབས་རྣོ་རྩེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པའི་ཕུང་སོགས་བདེ་གཤེགས་ལྷ་སོགས་སུ་བསྒོམས་པ་འདི་

གསང་བ་འདུས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ཙ་རྒྱུད་དུ་མདོ་ཙམ་གསུངས་པ། བཤད་རྒྱུད་རྣོ་རྩེ་ཕྲེང་བར་རྒྱས་པར་བཀལ་བའི་མན་ངག་ཡིན། དེ་བསྟེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་གསང་འདུས་ལུས་དཀྱིལ་ལྟར་དང་། དེ་ཙམ་བློས་མ་ལྷོགས་

@98B ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སུ་གསལ་འདེབས། དེ་ཡང་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྐྱ་མཚམས་པར་བླ་མའི་གཟུགས་ཕྱང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་སྣང་། དེ་ནས་

མགྲིན་པའི་བར་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་

བདེ་གཤེགས་ལྷ་གོང་མ་གོང་མའི་པད་གདན་ལ་འོག་མ་འོག་མའི་གཙུག་ཏོར་རིག་ཙམ་གྱིས་སྐུ་ལུས་ཀྱི་དབུས་གཞུང་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་བསྒྲིག། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞི་དེ་དག་དང་ཞལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་སྟེང་། ཇ་རྒྱས་ཆོགས་

རྣམས་བཅས་བསྡུན་པའི་བརྒྱད་ས་སྟིང་སོགས་སེམས་དཔའ་བརྒྱད། ཇ་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱམས་པ་སྤྱི་གཙུག་དང་། ཀུན་བཟང་ཆོགས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་འགོད། གཟུགས་སོགས་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་བསྒྲིད་པ་ཆོག་ཟིན་ལ་མི་གསལ་ཡང་གསང་འདུས་ལུས་དཀྱིལ་

ལྟར་རང་རང་གི་ཡབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་དང་ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲིད། བ་སྤུ་དབྱ་བཅོམ་ཞེས་པ་ནི་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་མིན་པར་ཐེག་ཆེན་དབྱ་བཅོམ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རེ།

ལ་ལར་བདུད་བཀུལ་བ་དང་། ལ་ལར་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་བསམ་པ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐུ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཡིན། སྤུའ་

རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅིག་ཏུ་བསྡུའི་ཁྲིད་བྱ་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་འདི་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་གསུངས་པ་དེ་འདྲ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དགོས། ཉི་ཁྲི་ཆོག་སྟོང་ཞེས་པ་མང་ཆོག་སྨོས་པ་ལས་བྱངས་རིས་ཅན་དུ་མཛད་པ་མིན། ལག་པ་གཡས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་གཤེགས་

@99A ཞེས། །རྟེ་གཤེད་སོགས་ཡན་ལག་བཅུར་ཁྲོ་བོ་བཅུ་བསྐྲིད། ཐུགས་ཀར་ལྷ་ལུ་ཡོད་པ་འགོད་ལུགས་ནི་ཆ་ཙ་མི་བསྐྲོད་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཐུབ་དབང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྟོ་རྗེ་འཛིན། མི་བསྐྲོད་པའི་མདུན་དུ་

ཞལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མྱ་མ་ངྷ། མི་བསྐྲོད་པའི་སྐུ་རྒྱབ་ཞལ་གཏད་ནས་འཇམ་དཔལ་བཅས་འགོད། སྐུ་ལས་སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་ཀྱི་སྟེང་ཕྱོགས་སྐྱོང་སོགས་སྤྲུལ་པ་སྟ་ཚོགས་སྤྲོ་ཞེང་། གནོད་སྤྱིན་དང་། གསང་བ་པ་སོགས་ལྷ་ཆེན་

པོ་རྣམས་ཞབས་འོག་ཏུ་གདན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བསམ། འདི་དག་དམིགས་པ་གསལ་ཐེབས་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་ངེས་དོར་བྱ་མའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྟ་ཡབ་

ཡུམ་ཞི་ཁྲོ་སོགས་དངོས་ཡིན་སྨོམ་པའི་

ངས་ཤེས་འདྲེན་པ་གནད་ཆེ། དེ་རྣམས་གཅོ་བོ་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ཡིན། འཁོར་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ལ་གཅོ་བོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གཡས་ཡྱོགས་སུ་སྤྲོས་པ་རྩེ་མོ་རྒྱ་ཇེ་ཆེར་སོང་བའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད། གཡོན་དུ་

དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད། མདུན་དུ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འབྱེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་ཐྲ་མ། རྒྱབ་ཏུ་ཆུང་ཟད་མཐོ་བར་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྣབས་བརྒྱད་བཅས་འགོད། འདིའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྣབས་བརྒྱད་འགོད་ལུགས་ལ་མན་ངག་གི་ཟབ་གནད་

མང་དུ་ཡོད། དེ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་རྫོ་རྗེ་པ། ཇོ་བོ་སོགས་དང་། རྗེ་སྤྲུབ་ཁང་པས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ཉིད་ལ། ཐུ་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་རྣབས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པས། དེ་ལས་འོགས་སུ་

@99B མི་དགོས་པར་བཞེད། མཁར་རྫོ་ཐྲོ་བཟང་སྐོམ་ཆུང་གིས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བརྒྱད་པ་ལ་བཞེད། རྗེ་ངག་དབང་བྱམས་པ་དང་ཐུ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས་

བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་བརྒྱད་པ་དང་།

དགའ་ལྡན་སྣན་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་གཉིས་གཅོ་བོར་བཞེད། དེ་དག་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་འགོད་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ཟབ་གནད་བདག་གི་བླ་མའི་ཞལ་ཤེས་སྣན་བརྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་ཁྲུད་པར་ཅན་དེས་མཁྲུད་མེད་པར་ཞུ་ན། དེ་ཡང་དབུས་སུ་རྩོ་

རྩེ་འཆང་མ་གཏེགས་པ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས་རང་གི་བླ་མ་ལ་ཐུགས་གི་བར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོ་བཟྱེགས་དང་། དེའི་གཡས་སུ་ཕྱྭ་རྒྱུད་གསང་འདུས་དང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བླ་བརྒྱད་གཉིས་སོ་སོ་ནས་མཐོ་བཟྱེགས། གཡོན་དུ་

མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་གི་བླ་བརྒྱད་དང་། ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་བླ་བརྒྱད་སོ་སོ་ནས་མཐོ་བཟྱེགས་རེ་བཅས་མཐོ་བཟྱེགས་ལྟར་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན། འདི་དང་ཕྱོགས་འདྲ་རྩེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ཟིན་དུའང་ཡོད། དུ་དུང་མན་ངག

གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་དང་། དཀའ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྩོ་རྩེའི་གསུང་བླ་མཆོད། ཆོ་གླིང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བླ་མཆོད་ཁྲིད་དང་། བླ་བརྒྱད་

རྣམ་ཐར། སྤྱང་ཁུས་པའི་རྟེ་ཤེས་རབ་

རྒྱ་མཚོའི་གསྲུང་ཟིན་སོགས་ན་ཡོད་པས་དེ་དག་གིས་གས་དགོས། བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་བླ་མ་འགོད་ལུགས་ལའང་མན་ངག་གི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་བླ་མ་རྣམས་གསལ་བཏབ། དེ་ནས་པད་རིམ་དང་པོའི་འདབ་

@100A ྱ།། །མ་བཞིན་མདུན་དུ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་སོ་གཉིས། གཡས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བཅུ་གསུམ། གྲོན་དུ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལྷུ་ཕི་པ་ལྟ་རེ་གཉིས། རྒྱབ་ཏུ་

ཀྱེ་རྡོར་ཐོད་པ་ཅན་ལྟ་དགུ་འགོད་པའམ། ཡང་ན་མན་ངག་ལྟར་གཡས་སུ་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསང་བ་འདུས་པ། གཡོན་ན་མ་(RGYD)ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག །མདུན་དུ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ལྷད་ཚང་བ་རྟོ་རྗེ་འཇིགས་

བྱིད་རྣམས་གསལ་འདེབས་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་བློས་ལྷོགས་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས། དེ་ཙམ་མ་རྟུས་ཀྱང་བརྟེན་པ་ལྟ་གཅོ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས།

དེ་ཡང་མ་རྟོག་ན་གཅོ་རྒྱུང་

གསལ་བཏབ་ཀྱང་ཆོག །དེ་ནས་པད་རིམ་གཉིས་པར་དུས་འཁོར་གཙོ་བོར་བྱས་པ(I) ་ཐུ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ། གསུམ་པར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། བཞི་པར་སྤྱོད་རྒྱུད། ལྔ་པར་བྱ་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་དང་། དྲུག་པར་སངས་རྒྱས་མཆོག

གི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན། བདུན་པར་བྱང་སེམས། བརྒྱད་པར་རང་རྒྱལ། དགུ་པར་ཉན་ཐོས། བཅུ་པར་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ།།བཅུ་གཅིག་པར་ཆོས་སྲུང་རྣམས་གསལ་འདེབས། ཚོགས་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་སྤྱི་

བོར་སྐུ་རྩ་རྩེ་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོ་ཨོཾ་དཀར་པོ་སོགས་རྩ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་འགོད། འདོན་ཐར་མི་གསལ་ཡང་། ལྟེ་བར་རིན་འབྱིང་གི་ངོ་བོ་སྣ་སེར་པོ་དང་། གསང་གནས་དུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀླུ་ལྗང་གུ་ཡང་འགོད་

@100B པར་གསུངས། རྩ་རྩེ་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོ་རའི་ཁྲད་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོགས་ཞིང་གི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་དེར་བསྟན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཐོ་ན་དང་། དེ་

ཡང་བལ་མ་ཁོ་ནའི་རྣམ་སྨྲེལ་དུ་ཤེས་དགོས། ཐམས་

ཅད་སེམས་དཔའ་སྲུམ་བཟོག་སྙུ་བྱ་བའི་མན་ངག་ཀྱང་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་སྨང་ངོར་གསལ་ལེགས་པར་ཐེབས་པ་དང་། མོས་ངོར་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྣམ་པ་དང་། དད་ངོར་ཡོན་གནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་འདུ་

ཤེས་གསུམ་བསྒྲིད་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་གསལ་འདེབས་ཟིན་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་སྤྱན་འདྲེན་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་ཏེ། རང་གིས་མོས་པ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མདུན་ན་བཞུགས་ཏེ། མདོ་ལས།

གང་གིས་མོས་པ་གཅོར་བྱས་ན། །དེ་ཡི་མདུན་ན་ཐུབ་པ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས། རང་རེས་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་དེ་འདིར་ཕན་ཐོགས་དགོས་པ་ཡིན། སྔགས་ཀྱི་གནད།

དང་སྤྱར་ནའང་འཆར་བའི་བ་རྒྱང་འཕྲུག་པ་རྣམས་སྐྱ་ཐུགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་མཉམ་པས་གང་ཁྲབ་ཏུ་སྐྱས་ཁྲབ་དགོས་པ་ནི། མཉམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཆེས་བྱའི་

དཀྱོལ་འཛོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཞེས་དང་།

ཡེ་ཤེས་ཇི་སྙེད་ཁྱབ་བྱུང་པ། །སྐུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྙེད་ཁྱབ། །ཅེས་གསུགས་པ་ལྟར་རང་གི་མདུན་བྱི་གཞིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཁྱབ་པས་སྐུས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་ལས་སྨིན་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་མ་

@101A ཞེས། །གཏོགས་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྷ་མོས་པས་གསལ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་མདུན་ན་བཞུགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱམས་པ་དང་། ཙཱ་ཐྱ་གོ་མིས་སྨྲས་རས་གཟིགས་སྐྱབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་རེད་གསུངས། དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་

ལ་འབྱོན་བཞུགས་ཀྱི་རྩེ་ལ་བ་མི་མངའ་བ་ནམ་མཁའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཆུ་སྟོད་དུ་འཆར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཆོགས་ཞིང་བསྟེད་མ་ཐག་ཏུ་མདུན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཅག་གིས་མི་མཐོང་བ། དེའིར་ན་ཆུ་མིག་དང་སྐུ་མཁར་ལ་ཀློ་བཅོན་

སོགས་གནས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དངོས་སུ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱིན་ཆློས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱབས་ཡུལ་མདུན་དུ་

བཞུགས་བཞིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་སྟམ་པའི་དོགས་

པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རམ། མོས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་འདྲེན་པ་ཡིན། ངག་ཏུ་མ་ལུས་སེམས་ཅན་སོགས་བརྗོད་དེ་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་སྐོར་ནས། མ་གཏྲུབས་མེའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་རེ་རེས་

ཀུང་རྩུ་འཕྲལ་གྱི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པས་བྱོན་བྱང་སྟམ་པ་བྱེད། དེའི་ཚེ་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རེ་རེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཆོགས་ཞིང་ཆ་ཚང་རེ་སྦྱན་དྲངས་ཏེ་ཆོགས་ཞིང་ཆ་ཚང་གཅིག་ཏུ་

བྱུང་། སྣང་ཡང་དེ་ལས་མང་པོ་སྤྲོས་ནས་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྟ་རེར་ཆ་ཚང་རེ་ཐེམ་པས་རེ་རེ་ཡང་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས། འདི་ལྟར་བྱེད་པ་རང་རེར་ཆོགས་ཞིང་ལ་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མི་འབྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་ན་ལམ་དང་འབྲས་

@101B དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད། དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་བྱེད་པ་སྟགས་ལུགས་གསོལ་བ་ནི། ཆོགས་ཞིང་ལ་སྤྱིག་སྦྱིབ་དང་ནག་རོག་སོགས་དག་བྱ་

མེད་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དྲི་མ་མི་མངའ་ཡང་། །

སྤྲི་ཞུ་བཀུར་སྦྱི་རིམ་བྱེའི་ཚུལ་ཅམ་དུ། ।ཞེས་སོགས་ལྟར་རང་གི་ལས་སྨིན་སོགས་སྤྱོང་ཕྱིར་བྱེད། ཁྲུས་ཁང་བསྐྱེད་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བས་བླུ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་དང་བཅས་པ། ཐོག་གཞན་མེད་པ།

ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཕིབས་དང་དེའི་འོག་ཏུ་སུ་ཉིག་གི་ཐྲ་བྲེས་བརྒྱན་པ། དཀྱིལ་དུ་ཁྲུས་ཀྱི་རྩིང་བུ་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་ལ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བརྡལ་བ་དབུས་སྟང་མཐོ་ཞིང་མཐའ་དམའ་བ་རྩས་སྦལ་གྱི་རྒྱབ་འདྲ་བ་ལ་བླ་མེད་སྤྱི་

འགྲོ་སྡུར་ཤིང་སྟན་ནམ་སེང་ཁྲི་ཆོགས་ཞིང་གི་གྲངས་མཉམ་བཀོད། ཕྱོགས་གསུམ་ན་འབབ་སྟེགས་གསུམ་རེ་རེར་ཡང་ཐེམ་སྐས་བཞི་རེ་ཡོད་པ། མཐའ་སྒོར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེགས་བུ། ན་བཟའ་འགེལ་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་གདང་། ན་

བཟའ་གསར་པ་འབུལ་རྒྱུ་དང་། བུམ་པ་སོགས་བསྒྲིལ། ཁྲུས་ཆས་ཡོད་ན་ཁྲུས་གཞོང་དུ་ཁྲུས་རྫོང་མཆོག་བྱེད་བྱམ་ཆུ་ཟུང་ཟད་བླུགས། མེ་ལོང་ལ་བྱམ་ཆུས་འཕྲེད་དུ་རི་མོ་གཉིས་དང་། གྲྭ་

དུ་རི་མོ་གཉིས་ཀ་རེའུ་མིག་དགུ་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་

དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་བྱམ་ཆུས་ཐིག་ལེ་རེ་བྱ། དེ་ཡང་རེའུ་མིག་དགུ་ཁྲུས་ཁང་དང་། ཐིག་ལེ་ལྷས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་མཆོག། བྱེས་པ་དེར། ཞེས་པའི་ཚིག་མཚམས་ནས་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་འདུ་དིར་བྱིས་འཕྱང་བའམ། སྐྱས་གདང་བཙུགས་

@102A ྱ།། །པ་ནས་གཤེགས་པའི་མོས་པ་གང་རིགས་བྱེད། དེ་དག་བྱོན་ཟིན་ནས་རེ་རེའི་སྐུ་མདུན་དུ་འདི་སྐད་དང་འབྱེལ་བས་ཁྲུས་དང་། བླུག་པ་དང་། ན་བཟའ་འབྱལ་མཁན་གྱི་མཆོད་ལྷ་གསུམ་གསུམ་སྟེས།

ཁྲུས་ཀྱི་ཆོ་ཇྲིད་བྱ་ནས་བཙུས་ཏེ་ཕྱལ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་པའི་མོས་པ་བྱེད། ཁྲུས་ཟིན་ནས་ཕྱི་ཐལ་ཁྲུས་ཀྱི་ཁྲུས་དར་གྱི་སྐྱབས་འགོད་ལྷགས་ལྷར་བྱས་ཏེ་དཔལ་མགྲིན་ཐུགས་ཀ་དཔྱང་མགོ་གཉིས་

བཅས་གནས་ལྟ་ལ་རིག་པས་རླན་ཐམས་ཅད་སྐྱེའི་གནས་ལྟར་འདུས་ཏེ་དེ་དག་ཕྱི་བ་ཡིན་གྱི། རང་རེས་ཁྲུས་བྱེད་པ་ལྷར་མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱི་བ་དེ་འདྲ་མི་དགོས། བླུག་པའི་ཚེ་

མདོག་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཤིན་ཏུ་

བཟང་པོ། རྒྱ་ནི་མར་མིན་པའི་བྱུག་པ་འབུལ། དེ་ཟིན་ནས་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་སོ་སོའི་ཚ་ལུགས་ཀྱི་ན་བཟའ་གསར་པ་རེ་ཕུལ་བའི་མོས་པ་བྱེད། འདྲེམ་ལ་ནི་གཡི་ལྷགས་ཀྱི་སྒོག་པ་ཕྱི་རས་སྟོན་པོ་ཅན་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་

ལམ་ཕྱིན་བྱག་ཏུ་བསྟུས་ནས་སྟོན་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་སྐ་རགས་སྐུ་སྐེད་ལ་ལན་བྱག་འཁོར་བ་ཞིག་འབུལ་བའི་མོས་པ་བྱས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་རྗེས་སོ་སོའི་རྒྱུན་དང་ཕྱག་མཚན་ཡང་འབུལ། བདག་དང་འགྲོ་ལ་ཞེས་

སོགས་ཀྱི་ཚོ་སྐར་ཡང་ད་གིན་�makes འབྱོན་པའི་གནས་སོ་སོར་ཡར་གཤེགས་ཏེ་སྔར་བཞིན་བཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱེད། ན་བཟའ་སྐྱིང་པ་རྣམས་འོད་སེར་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་སྐྱིན་མཚམས་སུ་བསྟིམ་པའམ། རིགས་བྱུག་སོ་སོའི་གཙོ་བོ་རེ་རེ་འོང་

@102B སྟེ་རྟེན་སྐལ་དུ་ཁྱེར་བར་བསམས་ནའང་ཆོག །ཁྱེས་ཆུ་རྣམས་ཁྱེས་རྡིང་ལ་ཡུར་ཀ་བྱུག་ཡོད་པ་ནས་རིགས་བྱུག་སོ་སོའི་གནས་སུ་སོང་སྟེ། གཞན་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་སྤྱུག་བསྟལ་

ཞེལ་བྱེད་དུ་གྱུར་སོང་སྣམ་པ་བྱེད། མི་རྟམས་

འདོད་པ་ཆེ་བས་མཁོ་རྒྱའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་པར་མོས་ཤིང་། ཁྱོས་ཁང་སོགས་མི་དམིགས་པར་བསམ། སྤྱོར་ཚོས་ལྷ་པ་ནི། དགེ་བཤེས་དོལ་པས། ཞར་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྤྲིད་པ་སྤྱོང་། ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་

རྟས་ཤིང་དང་བཅས་ཏེ་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་ན་ལོ་བརྒྱར་མི་སྐྱེ་སྣམ་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་སྡུག་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་བསགས་སྤྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་གནད་བསྟུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཉན་དང་བཅས་

པ་འདི་ཐོག་མཐའ་ཀུན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས་འདི་དག་སྤྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་ནུས་པས་བྱ་རྒྱུའམ། དགེ་སྤྱོར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ལྟ་བུ་ལས་དངོས་གཞི་ལ་མི་མཁོ་སྣམ་དུ་མནངས་ཆུང་བྱེད་པ་འོང་སྲིད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་མིན། ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདིའི་སྤོ་

ནས་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་བླ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྤྲིད་པ་སྤྱོང་ཚུལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་གང་ནའང་མེད། སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་ཡན་

ལག་བདུན་པ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ནས་

བདུན་རྣམ་དག་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཐུབ་མེད་ཀྱི་བསྟེན་རིམ་རྣམས་སུ་ཡང་ཚོགས་ཞིང་ལ་ཕུག་མཆོད་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་བྱི་སྐོ་ནས་ཚོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྦྱང་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་

@103A ཞེས། །འོལ་དགར་བསགས་སྦྱང་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཐྲེངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྨིན་ན་རྟོགས་པ་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་བསགས་

སྦྱང་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས་སྐུ་ལུས་བརྒྱར་སྤྲུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ས་གཉིས་པ་སོགས་ནས་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་ལུས་རིམ་བཞིན་མང་

པོར་སྤྲུལ་ཏེ་མཆོད་པ་ཇི་རྒྱས་ཇི་མང་ལ་བཏང་བར་མཛད་ན། རང་རེས་སྨོས་སུ་མེད་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། དེས་ན། ཚོས་སྤྱོད་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་ནི་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀར་

བསགས་སྡུང་གི་འགག་སྡོམས་ཆེན་པོ་ཞེག་སྟེ། དཔེར་

ན།ཁ སྐྱོན་སྨིན་པ་རྣག་བརྟེལ་རྩང་དང་། ཡོན་ཏན་སྨིན་པ་ཤིང་ཏོག་ལོངས་སྤྱོད་རྩང་ལྡར་ཡིན། དམ་པ་གོང་མའི་མན་ངག་ལས། ཚོགས་གསོག་མེད་ན་རྒྱན་མེད་ས་བོན་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྐོ་ནས་བསགས་སྡུང་

ལ་ངེས་པར་འབད་ནས་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་དགོས་ཀྱི། ལམ་ལྟར་སྣང་རེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པས་མི་འོང་གསུངས། ཡན་ལག་བདུན་ཞེས་པ་དཔེར་ན། འཕྲལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་རྟ་དེ་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་

བ་ན་མི་འགྲོ་བ་བཞིན། འདིར་ཡང་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་ན་བསགས་སྡུང་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་ལས། དང་པོ་ཕྱག་ལ་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་གསུམ་ཡོད་པ། ཇི་སྙེད་སྡུ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་

@103B བཞིན་བསྟན། ཁྱིད་ཡིག་རྣམས་ནས་གསུངས་པའི་ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་དཔག་མེད་སོགས་འཆར་མ་བདེ་ན། ཐོག་མེད་ནས་བླངས་པའི་ལུས་དཔག་མེད་ཡོད་པ་རྣམས་མིའི་རྣམ་པ་

ཅན་དུ་བློས་བླངས་པས་ཆོག །རྟུལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྟུལ་

སྐེད་སངས་རྒྱས་རྣམས། །ཞེས་པ་རྟུལ་ཕྲ་མོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་བཞུགས་ནས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། ཤས་རྩོག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་བརྒྱ་ཐམ་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བལྟས་ན་མི་བརྒྱའི་མིག་ཤེས་

བརྒྱ། ཤས་རྩོག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཇུག་ནུས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟུལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཇུག་ནུས། རྟུལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཇི་ཙམ་ཞུགས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡང་འཇུག་པ་ཟུང་འཇུག་པའི་

ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྟུལ་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། ཆོགས་ཞིང་ལ་གྱས་པས་མཛུབ་མོ་བསྟེང་བ་ཚུན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཕུག་ཡིན། དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་འབའ་ཞས་ཡོད་པ་ལས། བསྐུམ་ཕུག་ནི། ཡན་ལག་ལྟ་ས་ལ་རེག

པ་དང་། བརྒྱ་ཕུག་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པ་ལ་ཟེར། བརྒྱ་ཕུག་གི་ཁྲངས་སྟོང་ཐོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། གཞོན་ནུ་རེར་བཟང་གིས་ཤིང་སྟོང་ཐོ་ས་ལ་འགྱེལ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་

ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་སྟེ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་ལྷོས། ཞེས་

པ་དེ་ཡིན། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། ལས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་བཅུ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས། ལུས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་མོན་པའི་སའི་རྡུལ་

@104A ྋ། །བྱང་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སྟོང་འགྱུར་རེའི་བསོད་ནམས་འཐོབ་པར་གསུངས། བརྒྱད་ཕྱག་འདི་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། པཾ་ཆེན་ནྡ་རོ་པས་ཀྱང་ཕྱག་བཞེས་སུ་མཛད། ཕན་ཡོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་གཟུགས་

དང་ཤང་ལག་ཀྱང་འདི་ལས་རིང་ཙམ་ཡོད་ན་སྣམ་པ་འབྱུང་ཞེས་ཕྱར་ལྷོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་གསུངས་ཚུལ། ཐལ་མོ་བཅར་ལེབ་ནི་མྱ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་རང་རེས་དེ་མི་བྱ་བར་ཐལ་མོ་ཁོང་སྟོང་མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག་པའི་ཆོར་བྱའི་

དབྱིབས་ལྟ་བུ་བྱེད། དེ་སྤྱི་བོར་བཞག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་དང་། སྤྱིན་མཚམས་སུ་བཞག་པས་མཛོད་སྤུ། མཁྲིན་པར་བཞག་པས་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུ། སྐྱིང་གར་

བཞག་པས་ཐུགས་འབྲུབ་པའི་ཆུས་པ་འཇོག

ཅིང་། འདིས་བསགས་སྣང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་འདག །ལུས་ས་ལ་ཕབ་པ་དང་ལྡང་བའི་སྐབས་མཇུག་མོ་བསྐུམ་ན་དུད་འགྲོ་རྨིག་རྒྱུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོར་མོ་རྣམས་གཤེབ་སྟེ་

ས་ལ་བཀམ་པ་ལས་ཁུ་ཚུར་མི་བྱ། དེས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་འགྲུབ། ལག་པ་དང་དཔལ་བ་ས་ལ་གཏུག །ཡར་ལྡང་བའི་སྐབས་འཁོར་བ་ལས་སྡུང་དུ་ལྡང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད་པས་ཡར་སྡུང་དུ་ལྡང་བ་ཁ་འཁྱུག

པ་ལྟར་དགོས། ཡར་སྡུང་དུ་མ་ལྡང་བར་ཉལ་བ་ལྟར་བྱས་ན། ལྷོ་འཕྱེ་སོགས་བྱང་འགྲེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བས་ངལ་བསོ་དང་སྦྲགས་ནས་མགོ་གཏུགས་ཏེ་འདུག་པ་མི་བྱ། ཕུག་སྟ་ཕྱིའི་བར་དུ་ལུས་ལེགས་པར་མ་བསྲངས་པར་སྐྱེར་ཙོམ་སྐྱེར་ཙོམ་

@104B བྱས་ན་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུ་སྐྱར་པོར་སྐྱེ་བས་ལུས་ལེགས་པར་བསྲང་། ཆོགས་གསོག་པའི་ཕྱིར་ཕུག་རི་རི་ནས་ཚུལ་མཐུན་འཚལ་བ་ལས། བྱངས་གང་མང་ཆེད་དུ་མགྲོགས་ཆོས་མི་བྱེད།

རྩེའི་བཀའ་སྩོལ་ལ་སྟོན་འགྲོ་འབྱམ་སོགས་གྲངས་ལ་གཅོ་

བོར་མི་མཛད་པས་གྲངས་མང་པོ་མ་བྱུང་ཡང་སྣུས་ལེགས་པ་ཞིག་བྱ། འགའ་ཞིག་སྟོན་འགྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས། ཕྱག་འབྱམ་བཏང་བའི་ཚེ་ལས་སྣ་ཚོས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་མི་རུང་། སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་

དགོས་པས་རང་རེ་ལས་དང་པོ་བས་མི་ཚེ་ཟྭེལ་པོར་བསགས་སྡུང་ལ་འབད་དགོས། སྒོམ་དང་བསགས་སྡུང་རྣམས་ལས་བསགས་སྡུང་གཅོ་ཆེ། སྟོན་འགྲོ་བཏང་ཟིན་ཞེས་ཟེར་ནས་བློ་བདེ་འབོལ་བྱིས་སོས་དལ་དུ་བསྡད་པས་གར་ཡང་མི་སྣེའ།

ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྡུང་བྱུང་ན་འབྱམ་མི་ལོང་བའི་ངལ་བ་དང་སེམས་ཁལ་བ་མི་དགོས་པ་སྟར་མཚམས་པ་བཞི་ལས་གཅིག་གིས་བྱང་མ་ལོངས་པ་ན། གཞན་གསུམ་བྱིས་དེ་ལ་བྱང་ཇི་ཙམ་སོང་དྲིས་པས། ཁོང་གིས་ཁྱེད་ཅག་བྱང་

གཅོ་བོར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དམ་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་རབ་ན་འཚལ་ཆུལ་བཟང་ལ་བྱང་མང་བ་ཞིག་དགོས། བྱང་བཤེ་བ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་གི་དགེ་བ་འོང་ཆེད་ཡིན། སྤྱིར་ན་

ཕྱག་ཅེས་པ་ཞར་དང་ཞོར་ལ་བྱེད་དུ་ཡོད་དེ། ལམ་དུ་འགྲོ་

བའི་ཚེ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་མཐོང་ན། གྲུས་ཆུལ་གྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཆུན་ཆད་ཕྱག་བྱས་པར་འགྱོ། ཉམས་ལེན་བྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལུས་ཀྱིས་གཡོ་འགྱུལ་བྱས་སོ་ཅོག་ཆོས་སུ་འགྱོ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་གསུངས། གཉིས་པ་

@105A ཞེས། །མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ནི། མེ་ཏོག་དམ་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དཔེར་ན། ངེད་ཚོའི་ལོ་ཏོག་བཟང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་དེ་ལ་ས་བོན་མ་བཏབ་པར་ལོ་གཅིག་ལུས་ན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པར་བརྙེ་ཡང་དེ་ལ་དེ་ཙམ་ཕངས་

རྒྱུ་མེད། ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་སྐྱ་མ་དེ་བས་བརྒྱ་འབྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་ཕངས་པ་ཡིན། དམའ་མཐར་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཟིན་ན་དགེ་རྩ་གང་བསགས་ཐམས་ཅད་ཚོས་སུ་མི་

འགྲོ་ཡང་། དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་བསམ་པའི་ཀུན་སྤྱོང་ཙམ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་

རྒྱུར་དེས་པར་འགྱོ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་སོགས་ལ་བསམ་པ་ཀུན་སློང་ངན་པས་ཟིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདི་ལ་ཞིང་གི་མཐུས་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཞིང་བཟང་པོར་ས་བོན་བཏབ་ཚུལ་མ་

ལེགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེས་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྲོས་ཞེམ་པོའི་ལྷེ་གུ་ནི་སྤྲོས་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་པོ་རྣམས་བཀོལ་བའི་ཁུ་བ་རྣམས་བྱུགས་པའོ། །མེ་ཏོག་དམ་པ་སོགས་བླ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་སྟེ། བཀོད་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་

སོགས་མཆོད་པ་ལྟ་མ་ཀུན་ལ་སྦྱོར་དགོས། བདུག་སྤོས་སྣ་གཅིག་པ་ནི་ཙནྡན་གྱི་དྲི་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ནི། ཙནྡན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་གི་ཕྱི་མ་དང་། ཕུར་མ་ནི་བདུག་སྤོས་ཀྱི་ཕྱི་མ་སྤྱིར་བའོ། །ལུགས་གཅིག་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དྲི་བཟང་གི་

@105B ཕྱི་མ་དང་། ཕུར་མ་ནི་རས་ཀྱི་ཁུགས་མ་ལྟ་བུར་དྲི་བཟང་པོ་འཕྲལ་བའི་ཕྱི་མ་བླུགས་པ་བླ་རེར་བཏགས་ཏེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ཅོ་བསྲུང་ཞེམ་པོ་འཕྲལ་བའོ། །བཟང་སྤྱོད་ལས་གསུངས་

པའི་མཆོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་ནི། མེ་ཏོག་དམ་པ་སོགས་བདུན་ནོ། །སངས་

རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་ཀྱིས་བཟང་དགུར་སྤྱལ་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་སྟེ། འདི་རང་ཅག་གིས་འབྱལ་མི་རྒྱས་མོད། འོན་ཀྱང་རང་རེས་འབྱལ་རྒྱུ་ཞིག་མཆིས་ཏེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་

པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས། སྐྱིང་རྡེ་པད་དཀར་ལས་གསུངས་པའི་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་གསུམ། བླ་མའི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐངས་པ་དག་

རྩ་མཆོད་རྫས་སྤུ་བསྒྲུངས་ནས་ཕུལ་བ་སྟེ་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་བཞི་གསུངས་པ་ལས། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་འཛིན་པ་ནས། ཐ་ན་གཟུངས་ཆོག་གཅིག་འཛིན་པ་ཚུན་ཆད་དམ་ཚོས་འཛིན་

པའམ་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཡིན། ཐོས་དོན་

སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བ་ནི། གང་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བའི་དོན་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བ་སྒྲུབ་སྟངས་བ་ས་འདུལ་བའི་དཔེ་གཟིགས་པས་ཀོ་ལྷགས་དོར་བའི་དཔེ་ལྟར་དགོས། ཉམས་ལེན་གྱི་འགོ་འཛུགས་

གཟའ་ཚེས་བཟང་པོ་སོགས་བསྒྲིག་འདོད་

ན་མ་ཤི་བར་དུ་མི་འགྲིག་གསུངས། ཐ་ན་བྱི་དོར་བྱེད་ལུགས་ཤེས་ནས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་ཚུན་སྣུབ་པའི་མཚོད་པ་ཡིན་པས། གཞུང་ཆེན་མོར་སློབ་གཉེར་གནང་བ་ཚོས་ཀྱང་ཐོས་དོན་ལག་ཏུ་བྱངས་ཏེ་སྣུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ་མ་

@106A ཞེས། །གཏོགས། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། རང་ཉིད་རྒྱལ་འདོད་གཞན་དག་དམའ་དབབ་འདོད། །གཡོ་སྒྱུའི་སྤྱོད་པ་ཚོག་རྩུབ་ངན་སེམས་ཅན། །ངག་འཕྲལ་སྔ་ཚོགས་སྨྲ་ཞིང་གཞན་རྒྱུད་བསྡེག །དེ་འདྲའི་

རྩོད་པ་དེ་ཡང་དམྱལ་བའི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་སོང་བ་དགོས། དགེ་རྩ་མཚོད་རྟེས་སུ་བསྒྲུབ་བ་ནི། རྣམ་དག་ཁྱིམས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་དབུས། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཚོད་ཡོན་ཀུན་ནས་འཕྲེལ། །ཞེས་

སོགས་ལྟར་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་མཚོད་རྟེས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། ཁྱ་མཚོད་སྐབས། དངོས་བཞམས་ཡིད་སྤྲུལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་ངོགས། །སོགས་ཀྱང་དགེ་རྩ་རྣམས་དགའ་

ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་འདུལ་བ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་མཉེས་ཕྱིར་འདུལ་བ་སྟེ། དེ་བཞི་ཀ་ཡང་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་འདི་འདུལ་དུ་ཡོད། འདི་ལས་ལྷག

པའི་མཆོད་པ་ཞིག་མེད་པས་རང་ཅག་རབ་ཏུ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་བཞིན་ལོག་འཚོ་མི་སྐྱབ་པར། ཡོད་བཞིན་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བརྩེན་ཏེ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་གཙོ་བོར་འདུལ་དགོས། གཞན་ཡང་ཐོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་ལས། སྐུ་དང་མཆོད་རྟེན་

མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་མིན། །བྱས་དང་བྱེད་འཇུག་རྟེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་བཅུ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུལ་དགོས་གསུངས། འདི་མཚམས་མཆུམ་འདུལ་བ་འདི་བདེ་སྐྱར་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་

@106B ལུང་མི་འདྲ་ཞིང་། བདེ་སྐྱར་ལ་སྟོན་དུ་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས་དེ་རྗེས་མཆུམ་འདུལ། ཞལ་ལུང་སྐབས་བླ་མ་སོགས་ལ་འདུལ་བ་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་སྟོན་ལ་མཆུམ་ཕུལ་ནས་

རྩེས་སུ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ཡིན་གསུངས། མཆྱལ་ཞེས་པ་

བོད་སྐད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་སྐྱིང་པོ་དང་། འཁོར་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པས་སྐྱིང་པོ་ལེན་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞེག་ཡོད། མཆྱལ་གྱི་དབྱིབས་ལ་ལས་མཐུན་གྱུ་བཞི་སོགས་བྱེད་དུ་རུང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ནང་གི་མཉམ་

གཞག་ལས་ཕྱིའི་མཆོད་པ་གཅོ་མི་ཆེ་ཟེར་ཡང་། སྔགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུའམ་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཏོག་བཅས་ཐལ་མོས། །སྟོན་པ་བླ་མ་བསྟེན་བགྱར་ཞེང་། །ཞེས་དང་། རྟལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་དགོན་པ་བཀྲིན་གཅིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ལ་འབྱམས་ནས་མཆྱལ་འབུལ་རྒྱུ་ལུས་ཏེ་རྟུལ་ཕུང་ངེར་ཡོད་པའི་སྐབས་འབྲོམ་རེན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ཏེ། ཁྱོད་མཆྱལ་མི་འབུལ་བ་ཅི་ཡིན་གསུང་། ནང་དུ་ཟས་ཅིག་བསམས་པས་གཡེངས་འཚལ་ཞུས་པས། འབྲོམ་གྱི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཅི་ཟེར། ཁྱོད་ལས་

ཞ་ཏི་ཤ་སྒོམ་བཟང་སྟེ་མཆྱལ་ཉིན་རེར་དུས་གསུམ་དུ་འབུལ་བར་མཛད་ཅེས་བཀའ་བཀོད། རྟལ་འབྲོར་པས་དེ་ནས་བརྒྱང་མཆྱལ་འབུལ་བ་ལ་ལྷག་པར་དུ་བརྩོན་པས་རྟོགས་པ་འཁྲུངས་

ཚུལ། མཆྭལ་གྱི་རྒྱུ་ནི་འབྱོར་ན་གསེར་དངུལ་ཟངས་སོགས་དང་།

མ་བྱང་ན་རྟོགས་ཀྱི་མོ་ཤིང་གིས་ཀྱང་རུང་། འཚལ་དགའ་ལ་ཡོད་པའི་རྟེའི་མཆྭལ་ཡང་རྟོ་ཡིན། ཆོམ་བུའང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འབྲུ་སྣ་ཚོགས། དེ་མིན་རྟེའུ་དང་། བྱེ་མ་སོགས་ཀྱིས་རུང་ཡང་། འབྱོར་ན་གང་བཟང་བ་ཕུལ་བས་ཆོགས་རྫོགས་

@107A ྈ།། །ཚབས་ཆེ། ཆེ་ཆུང་ནི་གང་ཆེ་ཆེ་ཞིག་སྟེ། མ་མཐའ་རང་གི་ཁ་ཙོར་ལས་མ་ཆུང་བ་དགོས། མཆྭལ་ལ་མ་མཐའ་ལོ་རེ་དང་། ཟླ་བ་རེ་རེ་ནས་རེས་པར་བ་བྱུང་དང་། དྲི་བཟང་གི་ཆུ་མཛོད་མེའི་རྩེས་ཐིགས་པ་

གཅིག་བླངས་ཏེ་མཐེ་བོང་དབུས་སུ་བཞག་སྟེ་མཛོད་མོས་མཐའ་ནས་བསྐོར། ཡང་མཐེ་བོང་གིས་བླངས་ཏེ་མཛོད་མོ་མཆྭལ་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་སྟེ་མཐེ་བོང་གིས་མཐའ་ནས་བསྐོར་དགོས། འབུལ་ཚུལ་ལག་གཡོན་པས་འབྱ་བཅས་མཆྭལ་

བཟང་སྟེ། གཡས་པའི་ལག་ངར་གྱིས་ཕྱིར་ལན་མང་དུ་ཕྱི་སྐབས་སྟིག་སྤྲིབ་ཕྱི་བའི་མོས་པ་དང་། ཚུར་ལན་གསུམ་ཕྱི་བའི་ཚེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱེད། ཆོམ་བུ་

འགོད་ཚུལ་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ལ། ཤར་འབྱལ་

ཡུལ་ལ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་མདུན་དུ་ཤར་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་མཆོད་པའི་མཆུལ་སྐབས་ཤར་ཚོགས་ཞིང་ངོས་དང་། གསོལ་འདེབས་མཆུལ་སྐབས་ཤར་རང་ངོས་ལ་བྱེད་པ་བྱིན་བླབས་ཚུར་ཞུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་བཟང་། རེ་

རབ། བྱིང་། བྱིང་ཕྱན། རིན་པོ་ཆེའི་རོགས་དང་། སྣ་བདུན། གཏེར་བུམ། སྒེག་སོགས་བཏུད། ཉི་ཟླ། གདུགས་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ཀྱི་མཆུལ་སོ་བདུན་མ་འདི་འབྲོ་མཁོན་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་བཞིན་དང་། རྗེའི་རང་ལུགས་ནི་

ཉེར་གསུམ་མ་ཡིན། མཆུལ་ཚོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་དང་ཉེར་ལྔའི་ཁྲད་པར་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་། ཕྱེའི་ལྷགས་རིའི་ཚོམ་བུ་གཉིས་བྱངས་སུ་བབྱང་མིན་གྱི་ཁྲད་ཡིན། མཆུལ་སྐབས་བྱིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་མཇོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་

@107B བྱེད་དགོས་པས་དེ་དག་གི་ཚགས་ཚུལ་ཡང་རྒྱས་པར་མཇོད་ལྟར་དང་། མ་མཐའང་རགས་རིམ་ཤེས་དགོས་ཞེས་མདོར་བསྡུས་སྟལ། མཆོ་དང་རི་རེ་རེས་རི་རབ་ལ་ལྷགས་རི་བསྐོར་

བ་བཞིན་ལ། དབུས་སུ་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་རི་

རབ། ཤར་གྱིང་དཀར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་སྦྱོ། ནུབ་དམར། བྱང་སེར། གྱིང་དེ་དང་དེ་དག་ཀུ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་སོགས་མང་པོ་ཕྱུར་བུར་སྣུངས་པར་བསམ། རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་སོགས་བཞི་པོ་ནི་གྱིང་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོར་ལྔ་བུ་ཡིན་པས་གྱིང་གི་ཚོམ་

བུའི་སྟེང་དུ་འགོད། འདོད་འཇོའི་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན། གཅིན་དང་ལྷི་བ་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་འབབ་པ་ཞིག་ཡིན། མ་རྟོས་པའི་ལོ་ཏོག་ནི། ནངས་བརྟས་ན་ནུབ་སྐྱེ། ནུབ་བརྟས་(na)་ནངས་པར་སྐྱེ་ལ་ཤུན་པ་སོགས་མེད་པའི་

འབྲས་ཞིག་གོ །ཚོམ་བུ་ཉིར་ལྔ་མར་གྱིང་ཕུལ་བས་དེ་དག་དོན་གྱིས་འབྱལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོམ་བུ་ལོགས་སུ་མ་མཛད་པ་ཡིན། རིན་ཆེན་བདུན་ནི། འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་ལས་ལེགས་བྱས་ཤིང་། །སོགས་ལྔར་ཏེ། དེ་དག་གྱིང་

བཞིའི་རི་རབ་ལ་ཉེ་བའི་བར་སྣང་ལ་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་འགོད། སྐེག་སོགས་བརྒྱད་ནི་རི་རབ་ཀྱི་བར་རིམ་ལ་ཡོད་ཅིང་སྟར་གྱི་དེ་དག་གི་ནང་དུ་སྟེང་ལ་འགོད། ཉིར་ལྔ་མར་རི་རབ་ཕུལ་བས་

དེ་དག་འོག་སུ་མི་དགོས་པར་མཛད། ཉི་ཟླ་ནི་གཡས་གཡོན་དང་།

རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་རྒྱབ་དང་། རྒྱལ་མཚན་རང་མདུན་རྟེན་འབྱེལ་གནད་ཀྱིས་འགོད། ཡང་ན་ཉི་མ་རྒྱབ། ཟླ་བ་ཤར། གདུགས་བྱང་། རྒྱལ་མཚན་ལྷོར་འགོད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལའང་རྟེན་འབྱེལ་ཡོད། ལྷ་མིའི་གཅེས་རྐོར་ཡོད་དགུ་ཐམས་

@108A ཞེས། །ཅད་རི་རབ་ཀྱི་དབུས་སུ་སྤྱང་ཁས་འབུལ། ཆོ་གྲིང་ཡོངས་འཛོམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀྲས་ལྷུན་ཁས་ཧའི་ལྷ་བ་ཆུང་ངུར་མིའི་གདོང་ཡོངས་རྫོགས་ཆུད་པ་གཟིགས་པའི་དཔེ་ལྟར་རམ། ཤེལ་སྒོའི་ནང་དུ་གདོང་

ཆུད་པ་དང་། ཁབ་མིག་ཁས་རི་མཐོང་བ་བཞིན་མཆུལ་ཆེ་རུ་མ་སོང་བའི་ནང་དུ་གྲིང་བཞི་ལྷ་གཁས་དང་བཅས་པ་ཆུང་དུ་མ་སོང་བར་གསལ་གདབ། སྟོང་གསུམ། རབ་འབྱམས། རྒྱ་མཚོ། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་གསུམ་གོ་རིམ་བཞིན་སྟོང་

འགྱུར་དུ་བསྒྲེས་ཁས་བཙི་དགོས། ས་གཞི་སྤྲོས་ཀྱིས་སོགས་རྟག་ཏུ་དུས་ཆོས་འཕགས་ལ་ཕུལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོགཡིན་སྟམ་པ་བརྟག་འདིའི་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཞིང་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞེས་པ་

དང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་

ཞེས་འདོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཞིང་ལ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཞེས་ཡུལ་ལ་བསྟུར་དུ་རྟང་ཡང་། རེ་རབ་གྲིང་བཞི་དང་བཅས་པ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་འབྱུལ་དུ་མི་རྟང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས། སྐད་

ཅིག་དང་པོ་མ་དག་པའི་ཞིང་གྲིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དག་ཞིང་དུ་བསྟུར་ནས་ཕུལ་བ་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་ཕུལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་མོས་ཏེ་ཕུལ་ན་ཕན་ཡོན་དེ་བཞིན་འཐོབ། དྭགས་

པོའི་མཆུལ་ཆོགས་བཅད་མར་འབྱལ་གྱོགས་ཚངས་དབང་སྔོམ་ལྡན་ཞེས་རང་སྔོམ་ལྡན་ཡིན་ན་རོགས་ལ་ཚངས་པ་དང་། སྔོམ་ལྡན་མིན་ན་རོགས་ལ་དགེ་སློང་དང་ཚངས་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། རེ་རབ་གྲིང་བཞི་དང་བཅས་པ་

@108B སེམས་ཅན་སྨྱོ་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་བྱུབ་པའི་བདག་འབྲས་རེ་རབ་གྲིང་བཞི་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕུལ་བ་ཡིན་པས་འབྱལ་

བྱོགས་ཚངས་དབང་མི་དགོས་སོ། །དམིགས་པ་

འཚར་ཐུབ་ན་གློང་འཕེལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། མ་ཐུབ་ན་ཆ་ཚང་གཅིག་དབུལ་ཀྱང་རུང་། མཆྱལ་འདི་ལེགས་པར་ཕུལ་ན། གློང་འཕེ་རབ་སོགས་དེ་དང་དེ་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་རྒྱལ་སྲུ་ངན་མེད་སྐུ་སྐྱེ་སྟ་མ་

ཞིག་ལ་བྱིས་པའི་སྐབས་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་དུ་ཐལ་བ་གསེར་དུ་མོས་ནས་ཕུལ་བའི་ཚེ་གསེར་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་ཅིང་། རྟེས་སུ་ནྱབ་གཅིག་ལ་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་གཅིག་བཞེངས་རྒྱུ་བྱུང་བའི་རབས་ལྔར་ཡིན། དེའི་

ཕྱིར་མཆྱལ་འདི་ནི་ཚོགས་རྫོགས་པ། ཚོགས་ཆུང་བ། གཡོ་མེད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་གསོག་པ་ཞིག་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས། ཟངས་སྐོར་མོ་འདི་ལ་དེ་འདྲ་བའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད། མཐུག་ཏུ་མཆྱལ་ཆོམ་བྱ་ཕར་ཚུར་གལ་ཞེགས་པ་

བྱིན་ཆབས་ཚུར་ཞུ་བ་དང་། བར་ཆད་ཕར་བསལ་བ་སྐབས་བསྟུན་སོ་སོར་སྨྲར། དེ་ཡང་གྲངས་ལ་གཅོ་བོར་མི་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ལ་གཅོ་བོར་བྱེད། གལ་ཏེ་གྲངས་གསོག་བྱེད་འདོད་ན་

མཆོད་པའི་སྐབས་འདིར་བས་གཅོག །དེ་ཡང་སངས་

རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མ་དང་ས་གཞི་སྤོས་བྱུགས་སྦྲགས་ཀ་རི་རབ་དང་གྲིང་བཞི། ཉི་ཟླ་གཉིས་བཅས་བདུན་འབུལ་དགོས། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོས་མཆལ་ཕུལ་ནས་འཕགས་པའི་ཞལ་གཟིགས་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་འོལ་དགའ་ཆོས་ལུང་དུ་

@109A ྅། །མཆལ་ཕུལ་བ་སོགས་ལ་ཐུགས་བསྙེན་ཆེར་མཛད་དེ་ལྷ་བ་འབྱུངས་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྙེན་པར་བྱེད་གསུངས།། ༈ །།ཉིན་དྲུག་པར། སྤྱོད་དཔོན་ཙོང་ཁ་པོ་མིས།

ཇི་ལྟར་གླང་བུ་ཁྲོན་ཟབ་ཁ་ནས་འབྱུངས་པ་ཡི། །རྟེ་ལོ་ཁམ་འགའ་ལ་ནི་ཡིད་ནི་ཆགས་གྱུར་ནས། །རྣེད་པ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར། །འཆོ་བའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་ལྡན་འདོད་པའང་དེ་དང་འདྲ། །གསུངས་པ་ལྟར་གླང་པོ་ཆེ་ཞེག

གཡང་ས་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཁར་རྟ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་ནས་དེར་སོང་བ་ན་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར། རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ཙམ་ལ་ཆགས་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་སྡུ་ཚོགས་ལ་

སྣུད་དེ། ཁམ་ཞིག་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་

ལྷུང་ན་ཕྱིས་ནས་ཐར་དཀའ་བས་ན་གཏན་ཀྱི་འདུན་མ་ཞིག་སྣུབ་དགོས། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་མེད་པས། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཞུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་སྐམ་པའི་ཀུན་སློང་དགོས་ཚུལ། དེ་ཡང་ས་བཅད་སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་སོང་བ་རྣམས་གསུངས་ནས། ཐུན་ལ་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། སྦྱོར་

བའི་ཚོས་དྲུག་གི་ལྟ་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཉམ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ་བའི་ཡན་ལག་གཞན་གཉིས་བཤད་ཟིན་ནས། གསུམ་པ་སྟིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྟར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་མི་

@109B སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་ཟིན་ཉམས་པ་ནི་སྟིག་སྐྱིབ་འདིས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཚེ་འདི་ཕྱིའི་མི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟིག་པས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དག་མི་འདོད་ན་སྟིག་པ་བཤགས་

དགོས། བཤགས་པ་བྱས་ན་ནི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། སྡོང་

ངེས་ཀྱི་སྒྲིག་ཆེན་པོའང་འདུག་ཐུབ། བྱེ་སྨའི་ལུགས་ལ་མི་འདུག་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་འདུག་ཐུབ་པ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་ཡིན། བཤེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྡོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལ། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་

གྱུར་དེ་ཡང་། །རྒྱ་བ་སྤྱིན་བཟལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཐོས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྱེད་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། མཁས་པའི་སྡིག་པ་ལྷི་ཡང་ཡང་། །བླུན་པོའི་སྡིག་པ་ཡང་ཡང་ལྷི། །ཞེས་པའང་བཤགས་པ་བྱ་ཚུལ་མཁས་མི་མཁས་

ལ་བྱེད། བྱམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བསད་པ་དང་། སོར་ཕྱེད་ཅན་གྱིས་མི་ཆེག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་བསད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་དབྱས་ཕ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་ནས་ཕྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བའང་བཤགས་པ་ཤུགས་དྲག་བྱས་

པ་ལས་བྱུང་། དེས་ན་བཤགས་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་སྡིག་པ་རྩ་བ་ནས་འདུག །འབྲིང་གིས་ཡང་དྲུ་འགྲོ། ཐམས་འཕེལ་ཁ་འཆད་པ་ཡིན། བཤགས་པ་མ་བྱས་ན་ཉིན་བཞིན་སྡིག་པ་ལྷབ་

འབྱུང་དུ་འགྲོ་བས་སྟོག་པ་ཆུང་དུའང་ཆེན་པོར་

འབྱུང་བ། དཔེར་ན་ཤིག་གཅིག་བསད་པའི་སྡིག་པ་ཡང་མ་ཟཱཧ་བས་ན་ཉེན་བཅོ་ལྔ་ལ་སྡོག་གཅོད་ཆིག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་སྐམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་བྱ་བཞིར་འབྱུང་འགྲོ་བས། མི་བསད་པའི་སྡིག་ཅམ་དུ་བྱུང་པ་ཡིན། རང་ཅག་སྡིག་པ་ཟཱཧ་བས་

@110A ཞེས། །འདོད་མེད་ཅིང་། སྡིག་ལ་འཇིགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་སྐྱེས་བས་ལ་ན། དེ་སྐྱེས་ན་སྡིག་པ་ཕྱ་མོ་ལའང་འཇོམ་པ། དཔེར་ན། ཇོ་བོས་ཕེབས་ལམ་དུ་ཉེས་བྱས་ཕྱཌ་ཞིག་བྱུང་བར་

ཡང་འབྱལ་པའི་སྐྱ་བསྐྱེལ་ནས་ཟཱཧ་པ་ཤུགས་དྲག་མཛད་འདུག་པ་དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡིན། རང་རེ་ཕལ་ཆེ་བས་སྡིག་ཟཱཧ་བས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་བསམ་པ་ཆེར་མེད་མོད། དེ་ནི་སྡིག་པ་བྱས་ཚུལ་ལ་མ་བསམས་བས་ལན་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་བསམ་

ན་ད་ནངས་ནམ་ལངས་ནས་བཟུང་ཡིད་དང་ངག་སོགས་ཀྱིས་གནོད་སེམས་དང་། ངག་འཕྲལ་ཆོག་རྟུབ་སོགས་ཇི་ཙམ་བྱས་འདུག །རང་ཅག་རབ་བྱུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཕམ་པ་ཡང་བཅད།

ལྷག་མ་མན་ཉུ་དག་ཅིག་བྱས་ན་ཉེས་ལྟོང་ཆར་

འབབ་པ་བཞིན་བྱུང་ཡོད། དེར་མ་ཟད་འདི་ཙམ་ལ་གནད་འགག་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཤམ་ཐབས་རྒྱུམ་པོར་མ་བགོས་པ་ལྟ་བུར་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟོང་ཚོང་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྟོང་ཡང་ཆར་

བཞིན་འབབ། སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་བྱས། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྟོང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པོ། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟོང་རྣམས་སྤ་མ་སྤ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱམ་འགྱུར་གྱིས་ལྷི། དུ་ནངས་ནམ་ལངས་

ནས་ད་ལྟའི་བར་བསྡོ་བགྲང་ཞིག་བྱས་ན་རང་ཅག་གིས་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཆ་ཚང་མང་པོ་བསྒྲུབ་ཟིན་ཡོད་པས་ཉེན་རེར་ཡང་མི་དགེ་བཅུ་དང་། སྡོམ་གསུམ་བཅས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་སོགས་མང་པོ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཆེན་པོས་དམྱལ་

@110B བ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྭགས། ཆུང་ངུས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་གསུངས། ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མི་བསད་ཅ་བསྒྱེལ་ཞིག་མི་དགོས་ཀྱི། བསམ་པ་ཁོང་ཁྲོ་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོས། དགེ་ཕྱུག་ལ་ཕྱི་

རྒན་ཞེས་ལབ་པ་ཚུན་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཞིང་ཁྲད་པར་

ཅན་ལ་སྐྱེ་པ་གདབ་པ་སོགས་ཞིང་གི་སྒོ་ནས་ཆེར་སོང་བ་ཡིན་པས། དེ་རིང་གཅིག་པུར་ཡང་དན་སོང་གསུམ་གའི་རྒྱུ་ཆ་ཚང་རེ་བསགས་ཟིན་ཡོད་པ་རེད། འོ་ན་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་དཔེ་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་སྐྲག་ནས་བསྡད་པ་གཅིག་པུས་མི་

ཕན་པར་ཆོ་འདིར་མ་ཤི་ཚུན་ཕྱག་དང་ཡིག་བརྒྱ་འབུམ་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱི་སྡིག་པ་འདག་པའི་རྟགས་མ་བྱུང་བར་བཤགས་སྡོམ་ལ་འབད། རྟགས་ཀྱང་སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་བཤད་པ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་

ཤེས་དགོས། དེ་ནས་དགོང་མོ་ཉལ་ཁར་རྩོར་སེམས་སྒོམ་བརྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རེ་བཟླ་བ་དང་། ལྷུང་བཤགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱུད་ཕྱག་སོགས་ལ་འབད་དེ་སྡིག་ལྷུང་ཧངས་བྱུང་བ་ནམ་ཡང་

བཤགས་ཏེ། ལྷུང་བ་དང་ཞག་ཏུ་མི་འབྱོགས་པ་ཞིག་བྱ། ཉམས་ལེན་གཞན་མང་པོ་མ་བྱུང་ཡང་། འདི་གཅིག་པུར་འབད་ནའང་དེས་འཆོངས། དེས་ན་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱག་བསྡལ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་སྟོག་པ་འདི་བཤགས་

ཐུབ་ན་སྤྲུག་བསྟལ་སེལ་ཞིང་ཉམས་རྟོགས་ངང་གིས་འབྲུང་། ཆོ་འདིར་ན་ཚ་བྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ། ན་ཚ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་བསགས་ཟིན་པ་ཡིན་པས། རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བཙན་ཐབས་སུ་ཕན་པ་བྱར་མེད་ཅིང་། རིམ་གྱོ་བྱས་པའི་

@111A ཞེས། །འབྲས་བུ་ཕྱིས་ནས་འོགས་སུ་སྨིན་པ་འོང་། དེས་ན་དེས་མི་ཕན་པ་སོགས་ལ་འོག་ལྟ་ཡང་མི་བྱེད། དཔེར་ན་ཞིང་ལ་སྦན་མའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་ནས། དེ་བཟློག་ཐབས་སུ་ནས་གཏེར་བ་དང་འདྲ། དེའི་

བར་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ན་ཅི་བྱར་མེད་པས་དེ་མ་མྱོང་གོང་ནས་ས་བོན་བཙོམ་པ་ལྟར་སྟོག་པ་བཤགས་པར་བྱ། བཤགས་པ་བྱས་ན། སྟོག་ཆུང་བ་རྣམས་རྩ་བ་ནས་འདག །ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྙབ་ཏུ་འགྱེ། ངན་སོང་མྱོང་ངེས་རྣམས་ཆོ་

འདིའི་ན་ཚ་བྲག་པོས་གོ་ཆོད་པ་སོགས་འབྲུང་། སྤྱིར་སྟོག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་། བཤགས་ནས་དག་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་སྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་བཤགས་པས་མི་འདག་པའི་སྟོག་པ་མེད།

སྟིག་པ་དག་ཅེ་ཆུང་ནི་བཤགས་པའི་བསམ་

སྡུར་དུག་ཞན་གྱིས་ཡིན་པས། འགྲོ་སྡོམ་སོགས་ཤུགས་དུག་པོ་བྱ་དགོས། འདི་ནི་ཆོས་བྱེད་པ་འགའ་རེ་ཆོ་འདིར་མི་འདོད་པ་དུ་མས་མནར་བ་ཡོད་མོད། དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་རྒྱང་འབྱུང་གྱི་ལས་ངན་པ་རྣམས་ཆོ་འདིར་སྨིན་པ་ཡིན་པས་

ཤིན་ཏུ་ལེགས། ལོངས་སྤྱོད་ཤོར་གོད་མང་པོ་བྱུང་བའང་། ཡི་དྭགས་སུ་རྒྱང་འགྲུབ་རྣམས་འདིར་སྨིན་པ་ཡིན། སྟིག་པ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ཆོ་རིང་བ་སོགས་རེ་ཞིག་ལམ་འགྲོ་ཆེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ནི། ཆོ་སྟོན་མའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལྟག་མར་ལུས་

པ་རྣམས་ཆོ་འདིར་སྤྱ་བསྡུར་དུ་སྨིན་ནས་སྣང་སྲིག་བསྟལ་འབའ་ཞིག་གིས་མནར་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་བ་ཡིན། འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་སྐུ་ཆོའི་སྣད་དུ་མཇོ་ནད་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པས། དེས་ན་ལོག་ལྟ་མི་བྱེད་པར་ན་ཚ་སོགས་ལའང་དགའ་བ་

@111B བསྟོམ། དགེ་བ་ཁོང་ཁྲོས་བཅོམ་པ་དང་། སྟིག་པ་བཤགས་པས་འདག་པ་གཉིས་བྱོང་དང་ཁེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་བཤགས་པ་ལ་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་དགོས། རྟེན་

བྱི་སྐྱོབས་བཤགས་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་།

རང་ལུགས་ས་ལ་འབྱེལ་བ་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡང་དགོས་པ་ལྟར། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོང་བའི་རྟེན་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྡིག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པས་དེ་ལ་སྐྱབས་

སེམས་བྱེད་པ་རྟེན་གྱི་སྐྱོབས་ཡིན། འདི་གཉིས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། རྣམ་པར་སྣང་འབྱིན་པའི་སྐྱབས་ནི་འགྲོད་སེམས་ཏེ། འདི་ཡོད་ན་སྡོམ་སེམས་ཀྱང་འབྱུང་། དེ་སྐྱབས་ཆེན་འོང་བ་ལ་ལས་འབྲས་ཤེས་དགོས། དཔེར་ན་མི་གསུམ་གྱིས་

དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་མཉམ་དུ་ཟོས་ཏེ་གཅིག་ཤི། གཅིག་ན་བར་གྱུར་ན། གཅིག་མ་ན་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ནས་འགྲོད་ཅིང་། དུག་དེ་ཕྱིར་འདོན་ཐབས་གང་དྲག་ཅི་དྲག་བྱེད། ཕྱིན་ཆད་མི་ཟ་བར་ཐག་ཆོད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་སྡོན་ཆད་

དུག་དང་འདྲ་བའི་སྡིག་པ་མཉམ་དུ་བསགས་ནས། ཁ་ཅིག་ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཟིན། ཁ་ཅིག་ན་བ་དང་འདྲ་བར་དུག་གསུམ་གྱི་གཅོང་ནད་ཚབས་པོ་ཆེས་རྒྱུན་དུ་མནར་ཏེ་ངན་སོང་དུ་

ལྷུང་ལ་ཁད་དུ་ཡོད་ན། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱང་ལས་དེ་བྱས་

ཟིན་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས། དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྟོམ་སེམས་བྱེད། ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་པའི་སྡོམས་སྟོམ་སེམས་འདི་ལེགས་པར་ཤེན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། བཤགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོས་ནས་ཇི་མི་སྣམ་པར་མི་འཛེག །སྟོམ་

@112A ཞེས། །སེམས་བྱེད་ལུགས་ཀྱང་ཆོག་རྫུབ་སོགས་ཏ་ཅང་འོང་ཉེ་བ་རྣམས་སླན་ཆད་གཏན་ནས་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་རྫུན་དུ་འགྱོར་ཉེ་ཞིང་། སྟོམ་སེམས་ཤིག་མེད་ན་སྟོབས་བཞི་མི་ཚང་བས། རྩ་བ་

ནས་སྤོང་ནུས་པ་དག་རྩ་བ་ནས་དང་། ལོ་དང་། རླུ་བ་དང་། དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདི་ལ་མི་བྱེད་སྐམ་པ་སོགས་ཉེན་རེ་ཞིང་ཡང་བློས་གང་ཐག་ཆོད་པ་དེ་གང་ཐུབ་སྨང་ན། ཉེན་གཅིག་བཞིན་སྤོང་ཐུབ་པའི་གནད་ཡོད། དེ་ལྟར་སྨྲངས་པས་རྒྱུན་

གཅོད་ནུས་པ་བདག་གི་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་མན་ངག་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲལ་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུངས། གཉེན་པོ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོབས་ལ་གཅོ་བོར་དྲུག་གསུངས་པས་སྔར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་

ནས་དངོས་སུ་འདག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་དང་། གཟུངས་སྔགས་དང་། མདོ་དང་། སྟོང་ཉིད་དང་། མཆོད་པ་དང་། སྐུ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་གང་འགྲུབ་ཅིག་བྱ། དེ་ཙམ་མ་ཟད་མཐོལ་

ལོ། །བཤགས་སོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་

མ་བརྗོད་ཀྱང་སྨིག་པ་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཉེ་བགྲང་བ་ཚུན་དག་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་སུ་འགྱོ་བས་རང་ཅག་གྲུ་རྒྱུད་ལྟ་བུས་ཆོས་གྲྭ་ལ་འགྱོ་བའི་ཚེ། ཚ་གྲང་དཀའ་

སྤྱད་བྱས་པ་ཀུན་ཀྱང་སྨིག་པ་འདག་པའི་ཆེད་དུ་བས་མ་

ན་དེའི་རྒྱུར་འགྱོ། དེ་ཡང་སྟོབས་བཞི་ཚང་བར་བྱེད་དགོས། གོང་གི་དྲུག་པོའི་ནང་ནས་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲས་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་། དམ་པ་གོང་མའི་ཕྱག་སྟོལ་བཞིན་ལྟུང་བཤགས་དང་

འབྲེལ་བའི་ཕྱག་འཚལ་བ་རང་བྱེད། ལྟུང་བཤགས་འདིའི་

@112B ཚོགས་ཅིན་ལ་སྟོབས་བཞི་ཀ་ཚང་ཡོད། རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡང་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོའི་སྐོར་ནས་བསགས་སྤྱང་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་

རེད། དེའི་ཕྱིར་ལྟང་བཞག་དང་ཕྱག་སྒྲག་ཀྱི་བཞག་པ་བྱེད་

པ་རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྩལ་ཡིན། ལྷོ་བྱག་གླུབ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་འདིའི་སྐོ་ནས་སྒྲིབ་སྦྱང་མཛད། དེ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཀུན་ཀྱང་འདི་ཁ་མཛད། གླུབ་མཆོག་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་འདི་རང་བཟང་བར་གསུངས། དེས་ན་བྱ་

ལོན་ཞིན་ཀུ་ཆེ་བས་སྐྱེད་བཀག་བྱེད་པ་བཞིན་སྤྱིག་སྦྱང་བློ་བདེ་བ་ཞིག་འདིའི་སྐོ་ནས་བྱེད། ཕྱག་གསོག་མཁན་དག་གིས་ཀྱང་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་སྐབས་བསམ་བློ་ལེགས་པར་བཏང་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཙམ་བྱས་ནས། ཕྱག

གྲངས་གསོག་ངོ་མ་བཞག་པའི་སྐབས་དང་སྦྲགས་ན་བཟང་། དེའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་འགྱུར་སྤྲས་དང་སྦྲགས་ནས་ལན་གསུམ་འཚལ། དེ་རྗེས་ལྟང་བཞག་པ་དང་སྦྲགས་ནས་བྱ། ལྟང་བཞག་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཚོགས་ཞིང་དུ་

ཡོད་མོད། འདིར་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བླ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སོ་བཞི་སྤྲོས། སྟེང་འོག་ཏུ་བཅུ་བཅུ། གཡས་གཡོན་དུ་བདུན་བདུན་ཏེ་གྲང་ཆེན་གྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་སྟུ་

ཉིག་གིས་བརྒྱན་པ་སོ་བཞི་རེ་བསྟོམ། བླུང་ཆེན་

དུད་འགྲོ་གཞན་ལས་སྡོམས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེས་བཞུགས་ཁྱི་འདེགས་པ་སྐབས་འདིར་སྦྱིག་པ་འདག་པ་ལ་སྡོམས་ཆེ་བའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད། ལྷ་སོ་ལྡའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་ནི་མི་འདྲ་བ་མང་མོད། འོན་ཀྱང་འཆར་བའི་བར་བྱེད་

@113A ཞེས། །ན་བདུན་ཚན་རེ་རེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྡའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་ཅན་དུ་བྱེད་དེ། དང་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བདུན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྣམ་སྣང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ་རྣམ་ཅན་

བདུན་རེ་བྱ། དང་པོ་བདུན་ལས་ཤྲཱ་ཐྭབ་ནི་བླ་མའི་ཐུགས་ཀའི་དེས་ཆོག །ཀུན་དབང་རྒྱལ་པོ་མཐིན་པ་ཡན་དཀར་ལ་གཞན་སྡོན་པོ། ཀུན་འདུལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་ཕྱག་གཉིས་ཁྲུ་ཚུར་སྣང་བའི་དཀྱིལ་མཐུབ་གཉིས་བྱིན་དུ་སྒྲིང་བ་སྟེ་འདི་

གཉིས་དམིགས་བསལ་ཡིན། དེ་དག་ཆོགས་ཞིང་ལས་མདུན་དུ་ཚུར་ཐོན་ཙམ་བྱ། ལྷུང་བ་བཤགས་པ་འདོན་ལུགས་ལ་ཞལ་ཤེས་གསུམ་ལས། ལུགས་གཅིག་ལ་དབུ་ནས་མཐུག་རྩོགས་

པར་ཚར་རེ་བཏོན་ནས་གསོག་པ་དང་།

ཡང་ན་སྟོན་པ་ནས་རི་དབང་རྒྱལ་པོའི་བར་ལ་ཚར་རེ་བསྡེས་ཏེ་མཚན་རྟམས་འབའ་ཞིག་ལྷབ་བསྒྲོར་དུ་འདོན། ཡང་ན་ལྷུང་བཞག་ཉེར་ལྔ་ཙམ་ཐུན་གཅིག་ལ་འདོན་པ་ལྷ་བྱར་ཆ་བཞག་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་

མཚན་ཉིར་ལྔ་རེ་འདོན། ཕྱི་མ་འདི་དམིགས་པ་གསལ་བདེ་བ་དང་། སོ་སོའི་ཕན་ཡོན་འཆར་བདེ་བ་མན་ངག་ཡིན། འདོན་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཇུག་ཏུ་མཚན་རྟམས་ཟིན་ནས་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་མཇུག་བསྡུ་

བ་ཚར་གཅིག་གིས་ཆོག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་རེ་རེར་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕན་ཡོན་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་དག་ཏུ་ཀྱོ་སོགས་སུ་བལྟས་ནས་ངེས་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོ་ལྔའི་མཚན་གྱི་སྟེང་དུ་བདེ་བར་

@113B གཤེགས་པ་མཆེད་བདུན་གྱི་མཚན་བསྡུན་ན། བསྐྱེ་པ་འདིའི་དུས་སྐྱེགས་མར་སྨོན་ལམ་རྣམས་འགྲུབ་པར་གསུངས། རང་ཅག་ཕན་ཡོན་དང་བྱིན་རླབས་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉིར་བས་

བདེ་གཤེགས་མཆེད་བདུན་གྱི་མཚན་ཡང་དེར་བཅུག

སྟེ་ཕྱག་བྱ། ལྷུང་བཞག་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་མང་ཐ་མདོ་ལས་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་ཡང་། བསྟོད་པ་མེད་པར་མཚན་རྟེན་པར་འདོན་པ་མི་རུང་བས་རྟེའི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་ཚད་མའི་དབུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་ཚེ་

བསྟོད་འདི་སྨྲར་དགོས། དེའི་རྟེས་སྨྱི་བཞག་ལྟ་བུ་བཏེག་ནས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྟར་འཇུག་ཅེང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་དུག་གསུམ་དང་། སྐྱོ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། ངོ་བོ་མི་དགེ་བ། སོ་སོར་བཞག་ཞེས་པ་སྟོམ་

གསུམ་སོ་སོའི་ལུགས་ལྟར་བཞག་པའི་དོན་ཡིན། རྒྱུན་དུ་སྤྱིག་པ་བྱས་པ་རྣམས་དེ་སྐབས་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བཞག་པ་ནན་ཏན་བྱེད། བཞི་པ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཡི་རང་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་

ཡིན་པས་རང་རེའི་བློ་ལ་ཅུང་ཟད་འབབ་དཀའ་ཡང་། འདི་ལེགས་པོ་བྱུང་ན་ཚོགས་གསོག་པ་ཞིག་ལ་འདི་ལས་ལྷག་མེད། སྔར་དབུལ་པོ་དེས་པས་ཡི་རང་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་

བྱིས་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟེན་

བཀུར་དངོས་བྱས་པ་བས་ལྷག་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་ཚུལ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས། འབད་པ་ཆུང་ངུས་རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་སྤྱད་ལ། །དགེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མཆོག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ངག་གི་བསྐུལ་བསྒྲོད་མི་དགོས་པར་

@114A ཞེས། །དལ་བར་སྤོད་བཞིན་དུ་ཆོགས་དཔག་མེད་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན། སྟོན་ཆུལ་པོ་གསལ་ཆུལ་བྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་ཏེ་ཆུལ་སྲིད་སྒྲོང་བཞིན་ཆོས་བྱེད་ཆོག་པའི་ཆོས་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་

སེམས་བསྐྱེད་པ། བསྟོ་བ་སྟེ་གསུམ་གནད་བ་ལྟར་ཕྱག་དོག་དང་འབྲན་སེམས་མེད་པའི་ཡི་རང་བྱེད་དགོས། རང་ལ་མི་དགའ་བ་ཞིག་གིས་དགེ་བ་བྱས་ན། རང་ཚོས་ཁོས་བྱེད་ཁྱལ་བྱས་པ་རེད། གང་ཡང་ཕན་དོགས་མེད་ཅེས་ཕྱག

དོག་བྱེད་མོད། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་རང་ཚོ་གྲུ་རྒྱུད་ལྟ་བུས་རང་གི་ཤག་འབྲམ་དུ་གནས་པ་དེས་བརྒྱ་མཆོད་ཅིག་ཕུལ་སོང་ནའང་དེ་ལ་ཡི་རང་ལེགས་པ་ཞིག་བྱས་ན། རང་ལས་ཁོང་ཡུལ་རྟེན་

དམའ་ན་བལྟབ་འགྱུར་དང་། མཉམ་ན་དེ་

མཚུངས། ཡུལ་དེ་རྟེན་མཐོ་ཡང་ཕྱེད་ཙམ་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་དེས་པར་འཐོབ་པས། དེ་ལས་ཁེ་ཆེ་བ་ཅི་ཞེག་བྱེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་སྟ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་ཡི་རང་བྱས་ན་རྒྱུད་ཆོད་མཐོ་དམའི་དབང་གིས་

དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟུ་ཆ་ཙམ་འཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ལྷ་ཞེག །རང་རེས་མི་ཚེ་རྟིལ་པོར་དགེ་སྦྱོར་ལ་འབད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་ཉིན་གཅིག་གི་དགེ་རྩའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མི་འབྱང་ཞིང་། ཡི་རང་བཀྱེས་ན་དེའི་ཕྱེད་ཆ་

ཙམ་འཐོབ་པས་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁྱེར་ལུགས་གཅིག་གིས་ཆོགས་རྣུབས་པོ་ཆེ་སྟུད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཞེག་ཡིན། དབུས་ཕྱོགས་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་དར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕུག་མཆོད། སྐོར་བ། བསྟེན་བཀུར། སྐོམ་

@114B སྐྱབ། སློབ་གཉེར་སོགས་བྱེད་པ་མང་བས་དེ་དག་ལ་ཡི་རང་བྱས་ན་དགེ་རྩ་རྣབས་ཆེན་འཐོབ་པ་འོང་། བླ་མའི་ཕུག་བཞེས་ལ་འདིའི་མཚམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་སྦུགས་

བསྒྲིད་པ་སོགས་དང་། རྒྱ་བོད་མཁས་གྲྭབ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་

དང་། ཤག་མཆོས་པས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ཚུན་ཀྱི་དགེ་བ་བྱས་ཚད་ལ་རིམ་བཞིན་ཡི་རང་བྱེད། གཞན་ཡང་འདི་ལ་བསྟོམ་ལུགས་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དགེ་བ་དང་། གཞན་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོ་ག་མའི་དགེ་

བ་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གཞལ་བའི་སྐོར་ནས་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོ་འདིའི་དགེ་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞལ་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོ་འདིར་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཐུན་ཚྭན་འབྱོར་པ་སོགས་ལ་དམིགས་

ནས། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ལྟ་མའི་རྟེན་དེར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ། བཟོད་པ་བསྟོམ་པ་སོགས་ཤེན་ཏུ་ལེགས་འདྲུག་སྣམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ། སྤྱིར་ན་ཆོ་ལྟ་མ་དེས་དོན་སྒྲུབ་ལུགས་མ་ནོར་བས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་

འདི་འདྲ་བྱུང་བ་རེད། ད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དགེ་སློང་ལགས་རང་གིས་ཤེས་ཏེ། དམ་པ་སྟ་མ་འགའི་ཞལ་ནས། ཆོ་སྟོན་སྐྱེ་བ་རིན་པོ་ཆེས། །ད་ལྟའི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་

སྣ་ལ། །དཀའ་སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེས། །ཕྱི་མ་གཡང་དུ་

མ་བསྒྲུབ་ཨང་། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དཔལ་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟག་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་གང་སྐྱེ་ཤེས་ནུས་ཀྱི། མངོན་ཤེས་ཡོད་པ་སོགས་ལ་མོ་བརྟག་ཞུ་མི་དགོས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མྱོང་བའི་ཁ་ཅོན་གང་བྱས་

@115A ཨཱ། །པ་དང་། སྤྱིན་གཅོང་དང་བསྟེན་བཀུར་གང་བྱས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གང་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་ཆོས་རར་དཀའ་སྤྱད་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཇི་ལྟར་བསྲུང་བ་སོགས་དྲན་ཏེ་རྟོམ་སེམས་མེད་

པར་དཀའ་བ་བསྒོམ། རྟོམ་སེམས་བྱས་ན་དགེ་རྩ་ཆུང་ངུ་འགྲོ། རྩེས་བཞིར་བྱེད་ན་དེ་དག་ལ་བྱེད་དགོས། རང་རེས་དྲྭལ་སོགས་ལ་རྩེས་རྒྱག་མང་པོ་བྱེད་མོད་དེ། དེས་ཡར་སྐྱེལ་ན་ཇི་ལྟར་ལྷག་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ཕྲན་བུ་ཙམ་

ལས་འོང་ས་མེད། དགེ་བས་ཡར་སྐྱེལ་ན་ལྷ་མིའི་རྒྱན་བཟང་ནས་བརྙེད་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བའི་བར་དུ་འགྲོ། སྟོག་པས་དཔག་ཚད་མང་པོའི་འོག་རྡོ་རྗེའི་དམྱལ་བ་སོགས་སུ་སྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་རྩིས་

རྒྱག་དེ་དག་ལ་གྱིས། སྟོན་དགེ་ཚལེས་འབན་གྱིས་

དག་སྨིག་རྩིས་རྒྱག་བྱས་པའི་རབས་གསུངས། རྩིས་རྒྱག་ད་ལྟ་ནས་རང་གིས་བྱེད་ན་བཟང་ཞིང་། ཕྱི་མར་གལེགས་རྗེའི་དྲྭང་དུ་རྩིས་རྒྱག་ཆེན་མོ་ཚུགས་སྐབས་ཅི་བྱར་མེད་པ་འོང་། གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དགེ་བར་ཡི་རང་བ་ལ། དབྱའི་

དགེ་བ། གཉེན་གྱི་དགེ་བ། བར་མའི་དགེ་བ། གང་ཟག་ལྟའི་དགེ་བར་ཡི་རང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རྟམ་ཐར་བསྒྲགས་ནས་དེ་དག་གི་མཛད་པ་ལ་ཡི་རང་བྱེད། འདིས་བསོད་ནམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་དགེ་བར་ཡི་

རང་བས་ནི། གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། རྗེ་གྱང་ཐང་པས། ཉལ་བཞིན་དག་ཆེན་ཞིག་བྱེད་ན། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་རང་སྐོམས་ཤིག །གསུངས་པ་བཞིན། རང་རེ་བོད་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་སྟོང་པ་འདིས་འགྲོ་ཞིར་འདུག་ཞོར་དང་ཉལ་ཏེ་ཉན་

@115B ནས་ཡི་རང་བྱས་པས་ཆོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡི་རང་གི་རྒྱུ་ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་དགོས། དཔེར་ན། མི་ཚང་དེའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷོ་གོས་ཕ་གཅིག་པུ་དེས་བསྐྱབ་

དགོས་པ་ལ། དེའི་བྱ་ཆེ་བས་རང་གི་ལྟོ་གོས་རང་གིས་སྐྱབ་ཐུབ་

པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཕ་དེས་བྱ་དེ་ལ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་དགའ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པས། ཡི་རང་བྱ་ལུགས་སྤྱི་དང་རྣམ་པ་རྩང་ཟད་མི་འདྲ། ལྟ་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། སྟོན་པ་སངས་

རྒྱས་ནས་ཐོག་མར་ཞག་བདུན་ཐུག་བདུན་བར་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐོར་བ་ན། སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཚངས་ལ་དད་པ་སྟེ། །དེ་ཡིས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་འཁོར་ལོ་བསྐོར། །ཞེས་པ་ལྟར། ལྟ་ཚངས་

པས་བསྐྱལ་ནས་ཐོག་མར་འཁོར་ལྟ་སྟེ་ལ་བདེན་བཞིའི་

ཆོས་འཁོར་གསུངས། དེ་ཡང་ལྟ་སྟེ་ལ་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་སུ་བརྗོས་ཏེ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བས་དང་པོར་ཀུན་ཤེས་ཀོཌྜ་དེ་ནཡས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། གཞན་

བཞིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གདུལ་

བྱའི་རྒྱུད་ལ་བསྐོར་བཤམ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ཐོབ་པ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་ལྟོས། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་དེས་ན་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་

ལག་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས། མཛོད་ལས།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་སོགས་ལས་བརྩམས་པའི་འཕྲོས་བཤད་མཛད། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྟུལ་ཚེ། མཆྱལ་ཡོད་ན་ཆོམ་བྱ་དགུ་བཀོད་ནས་གསེར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེའབས་སྦྱོང་དང་ལྡན་པ་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་

@116A ྱ།། །པའི་མོས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་མོས། དེ་ལས་རང་འདྲ་གྲངས་མེད་པར་སྤྲུལ་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སམ། དེ་ཡང་མ་ལྷུགས་ན་ཆོགས་ཞིང་གི་གྲངས་དང་། དེ་ཡང་མ་ལྷུགས་

ན་གཅིག་གིས་འཁོར་ལོ་ཕུལ་བའི་མོས་པ་བྱ། དྲུག་པ་སྐྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ནི། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཞེས་སོགས་ལྟར། སྤྲིར་སངས་རྒྱས་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་

དང་། ཆོས་རྣབ་པ་མེད་ཀྱང་། མཆོག་གི་སྤུལ་སྐུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་སྟོན་པ་ལ་སྐྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། དེ་མ་བཏབ་ན་སྐྱོན་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྐྱ་ངན་ལས་

འདའ་ཁར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མི་

འཇིགས་པ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་གོམས་མང་དུ་མཛད། རྒོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་བརྟེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་བཞེད་ན་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་བས་ལྷག་པའང་བཞུགས་ཞེས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གསུངས་

ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོ་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་དེན་མ་གོ་ནས་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པས་སྡེབ་པ་དགྱང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པར་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་གསོལ་འདེབས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་གལ་ཆེ། འདིའི་སྐབས་མཆྱལ་ལ་ཆོག་

བྱ་ལྟ་བགོད་དེ་རྗེ་རྩེའི་ཁྲིར་མོས། དེ་ཡང་ཆོགས་ཞིང་གི་གྲངས་སམ། མ་རྟུས་ན་ཁྲི་གཅིག་ཕུལ་བ་ཆོགས་ཞིང་གི་ཁྲིར་ཐིམ་པའི་མོས་པ་བྱ། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་འདི་གཉིས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མོས་པ་རེ་འང་བྱེད།

@116B བདུན་པ་བསྟོད་བའི་ཡན་ལག་ནི། རྗེས་སུ་བསྟོ་བ་བྱེད་པ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་དང་ཀུན་སློང་བཅོས་པ་གཉིས་ལ་བཀའ་གདམས་བློ་སྦྱོང་ལས། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་

གཉིས། །ཞེས་གསུངས། བསྟོོན་སྨོན་གཉིས་སྔ་མས་ཕྱི་མར་བྱུབ།

བསྟོོ་བ་ལ་བསྟོོ་བྱའི་ཐུས་ཡོད་ནས་བསྟོོ་བ་དགོས། དེ་ཡང་བསྟོོ་བའི་ས་བཅད་དྲུག་ལས། གང་བསྟོོ་བ་ནི་དགེ་རྩ། གང་གི་ཚེད་དུ་བསྟོོ་བ་ནི་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པའི་ཚེད་དང་། གང་དུ་བསྟོོ་བ་ནི་བླ་མེད་ཇོགས་བྱང་དུ་དང་། གང་གི་དོན་དུ་བསྟོོ་བ་ནི་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། ཚུལ་ཁྲིམ་ལྟར་བསྟོོ་བ་ནི་རྒྱུན་ལས། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བློས་བསྟོོ་བྱའི་ཐུས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་སྟེ་བསྟོོ་བ། བསྟོོ་བའི་

ངོ་བོ་ནི་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པའི་འདུན་པས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཇོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་སྐྱུར་བའི་སེམས་པ་ཞེག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་སྨོན་ལམ་འདི་སྟོོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྟོོན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས། དཔལ་བྱང་ཅག་ཆོས་ཀྱིས་མི་ཕོངས་

པ་འདི་ལྟར་ཡིན། ཤྲཱ་རིའི་བུ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་བསྟོོ་སྨོན་སོགས་ཀྱི་མཐུས་ཡིན། དགེ་བ་རྣ་དང་། སྨོན་ལམ་སྣབ་དང་འབྲུ་ཚུལ་དང་། དེར་མ་ཟད་དཔེར་ན་རྒྱུ་གསེར་

དངུལ་ལྟ་བུ་ལྟ་སྐུར་བཞེངས་སམ། སྟོང་དུ་འཆོས་བཟོ་

བོའི་བྱིད་ལས་ལ་རགཱ་ལས་པ་ལྟར། དགེ་བར་ཡང་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་གང་དུ་བསྒྲུར་བསྟོ་སྨོན་ལ་རགཱ་ལས་ཏེ། བྱམ་ཅེ་ལས་བྱེགཱ་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་དགེ་རྩ་སྟོངས་ཆེ་བ་ལྟན་པའི་མི་ཞིག་འཆི་ཁར་གྲུང་པོ་ཆེ་ལེགས་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་

@117A ཞེས། །དེ་ལ་སྲིད་དེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཞོན་པ་གྲང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བརྟན་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁོ་བོས་ཀྱང་སྔར་བྱིས་པ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་ནས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་ཁྲབ་པའམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་

ཤ་སྟག་བཏབ་པས་ད་ལྟ་རྟག་པར་འཚད་ཉན་ཟིན་པ་མེད་པའི་བྱེལ་བ་ཅན་འདི་བྱུང་། དེའི་ཚེ་དབེན་པའི་རི་སྟུལ་དུ་སྐྱབ་པ་རྩེ་གཅིག་བྱེད་རྒྱུའི་སྨོན་ལམ་མ་བཏབ་པ་ཕངས། སྨོན་ལམ་ཡང་། ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་བསྟོ། བསྟོ་བ་མ་བྱས་ན་ཁོང་

ཁྱོས་འཇོམས་འགྲོ་བ་ཡིན། སྨྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྨིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྨྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་

འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་བསྟན་པ་སྟོང་གི་དགེ་རྩ་འཛོམས་

པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། །སྡིག་དང་ཁྲིམས་བྱང་དགེ་བ་བསྟན་པ་བརྒྱར། །བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྡིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་པ་བརྒྱར་བསགས་

པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད་མ་ཁཏན་དང་། བྱ་ཡུལ་གཉིས་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་བསྟན་པ་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་བསྟན་པ་སྟོང་ངུ་

བསགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོས་ན་བསྟན་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་མི་འཛོམས་པའི་ཐབས་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོར། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་

@117B ཆུ་ཐིགས་ལྷུང་། །རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྟོའི་དགེ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན།

རང་གི་དགེ་རྩ་ཆུ་ཕིགས་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་

བར་བསྟོ་བས་བསྟེ་བར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་འཛད་པར་བང་ཆེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྩམ་པ་བསྟེས་པའི་དཔེ་བཅས་གསུངས། མདོ་ལུང་འདི་དེང་སང་གི་མདོ་ཡོངས་གྲགས་ན་མེད་

ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་མདོ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་མདོ་

ཞིག་ཏུ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས་གསུངས། ཇི་ལྟར་བསྟོ་ན་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཁྱད་པར་

ཅན། །ནས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་ཞེན་བཀག་པས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པའོ། །དགེ་བ་རྩོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དགེ་བ་འདི་གཞན་དོན་དུ་རྩོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་

སྙམ་པ་དེ་ཡང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་རེའི་དགེ་རྩ་

དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་དགེ་རྩ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དེའི་ནང་དུ་བསྟེས་པ་ལྟ་བུའམ། གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚ་རྒྱུན་དུ་

ཕུལ་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་

པའི་རྒྱུར་སྣོན་པ་དེ་གནད་ཆེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཏུན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟོད་བ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་བསྟོད་བ་ནི་གོང་སྨོས་ལྟར་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། བསྟོད་བའི་དཔང་པོ་ནི། ར་མདར་

@118A ཞེས། །སྨན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བླ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་བསྟོད་བའི་དཔང་པོར་གསོལ་བ་ཡིན། གསང་འདུས་ཀྱི་ཉེར་བསྡུ་མ་བྱས་གོང་སྨོན་ལམ་འདོན་པ་ཡང་དཔང་པོར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་རང་ཅག་གི་དགེ་བ་ཆུང་

དུ་ཡང་རྩོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་བསྟོན་དེ་མ་ཐོབ་པར་མི་འཛད། དགེ་བ་བསྟོ་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། བླ་

མེད་རྩོགས་བྱང་འཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོ་བ་བཅས་བསྟོ་བ་ཆེན་པོ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་། རྒྱལ་སྲས་སྨོན་ལམ་གཏན(I)ཀྱང་རྣམས་ནི། །སོགས་ལྟར་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་ནི་

བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་སོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དམ་

ཆོས་ནི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ལ་བྱེད་པས་དེ་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་བསྟོད་དང་། ཡང་ན། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་། །སོགས་ལྟར་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོད་དང་། ཡང་ན་རྒྱུ་དམ་ཆོས་འཛིན་

པ་དང་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་རབ་ལས་པས། སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བསྟན་པ་དང་། །སོགས་ལྟར་བླ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་བསྟོས་ཀྱང་ཆོག་པས་དེ་གསུམ་གང་རུང་བྱ་བསྟོ་བར་

བྱེད།། དགེ་བ་རྩང་ཟད་ཅེས་པ་ཞིངས་སྐྱངས་པ་སྟེ་ང་རྒྱལ་མེད་པ། བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ་ཞེས་པ་བྱས་བསགས་ཚང་བའི་ལས་དང་། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སོགས་དགེ་བ་དེ་རྫོགས་བྱང་འཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོས་པ་ཡིན། རྒྱུར་བསྟོ་བ་

@118B དང་འབྲས་བུར་བསྟོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། རྒྱུ་ནས་སྨོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་རྩོམ་པ་སྨོང་བ་ལ་ཁྱད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་གིས་བསྟོ་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་མི་ཤེས་

པས། འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་སོགས་བཀོན་ཏེ་བསྟོས་ན།

དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོག་གང་ལ་གསུངས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་སྨོན་པ་མཛད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་ཇི་ལྟར་གནང་བའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་འབྱམ་

ཕྱག་བྱངས་མེད་བཟུར་གསུངས་པ་རྣམས་ལྷོོག་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བྱོགས་མི་དམིགས་པའི་ལྟ་བས་ཟེན་པ་དགོས། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་ཚུལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ང་རྒྱལ་གྱི།

མཆོད་པ་སེར་སྣའི། སྤྱིག་བཤགས་ནི་དུག་གསུམ་གའི། ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་ཆོས་སྤྱོད་གི། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ནི་བླ་མ་ལ་བརྟེན་སྨོད་ཞོར་བ་སོགས་ཀྱི། བསྟོད་ནི་ཁོང་ཁྲིའི་གཉེན་

པོར་འགྲོ། གཞན་ཡང་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་བསགས་སྤྱང་སྤྱེལ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཡན་ལག་ཕྱེད་ལྟ་ཚོགས་བསགས་དང་། བཤགས་པ་སྤྱང་བ། ཡི་རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་བསྟོད་བས་

དགེ་རྩ་གོང་དུ་སྤེལ་བའོ། །ཡིག་ཆར་མི་

གསལ་ཡང་། སྐྱབས་མཆོག་དྲུག་པོ་བྱ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱུན་ལ། ཡན་ལག་བདུན་ལ་ལག་རྗེས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། ཕྱག་འཚལ་བས་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་པའི་ལག་རྗེས་འཛིག་པ་སྟར་ བཤད་པ་བཞིན་དང་། མཆོད་པས་ནི་ལོངས་

@119A ྱ།། །སྤྲོད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བཟློས་པ་དང་། བཤགས་པས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྣང་བ་དང་། ཡི་རང་གིས་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བས་གསུང་

ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་། སྡུ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པས་སྐུ་ཆོའི་རིག་འཛིན་ནམ། ངོ་རྒྱའི་སྐུ་བཟློས་པ་དང་། བསྟོ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྨྲི་ཐོབ་པའི་ལག་རྗེས་ འཛིག །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མཆྱལ་འདི་ཡར་སྤྱོར་

བ་དང་། མར་བཅད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཡར་སྤྱོར་བ་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཞུ་ན། འབྲལ་བ་གཏོས་ཆེ་བ་ཞིག་སྟོན་དུ་ཕྱལ་

ནས་ཞུ་དགོས་པ་ལྟར། རང་རེ་རྣམས་

ཆོག་ཞིང་ལ་དོན་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གསུམ་ཞུ་དགོས་པས་དེའི་དོན་དུ་མཆྱལ་འབྱལ་བ་ཡིན། དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི། ཆོ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་ལྟ་བུའི་རང་དོན་ཞིག་ལ་མི་ཟེར་གྱི། བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྱས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་

བློ་སྟ་འགག་པ་དོན་གཅིག །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་དོན་གཅིག །ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཞི་བ་དོན་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡིན། སྔགས་དང་སྦྱར་ན། བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྱས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་གཉེས་སྣང་

ཕྱ་མོའི་བར་གྱི་ཞེས་སྦྱར། སྤྲོར་ཆོས་འདིར་བཤེས་གཉེན་ལ་གྱས་པ་སོགས་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། འདིའི་བར་ཞེས་མ་གསུངས་པ་སྔགས་ཀྱི་དེའང་འཇུག་ཆོག་པ་ལ་དགོངས། འདི་འདྲའི་དོན་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དོན་མེད་

@119B གསུངས། བར་ཆད་ནི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིའི་བར་ཆད་རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་དམག་འཁྲུགས་སོགས། ནང་གི་བར་ཆད་ན་ཚ་སོགས་དང་། གསང་བའི་བར་ཆད་བློ་ཆོས་

ལ་བཀོལ་དུ་མི་བཏུབ་ཅིང་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་བྱེད། རེ་རེ་ལའང་

བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སྨྲར་བ་ཕྱག་བཞེས་ཡིན། སྤྲོར་ཚོས་དྲུག་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་སྔར་ཞུས་པ་བཞིན་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བླ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་

བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉིད་དེ། རང་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ནི་བྱིན་བརླབས་ཞུགས་པ་ལ་རག་ལས། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་བརླབས་རང་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ་གསོལ་འདེབས་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་མི་

འདྲ་བ་མང་མོད། འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་སོགས་འདི་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་འདི་མི་འདོན་པར་འཛོག་པ་ཕངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། རྒྱ་ཆེན་སྤྲོད་བརྒྱད་དང་། ཟང་མོ་ལྟ་བརྒྱད་གཉིས་ཀྱི་དབུའི་སྟོན་པའི་གསོལ་འདེབས་ལ་རེམ་བཞིན་

འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་དང་སྨྲ་བ་བཟླ་མེད་ཅེས་སོ་སོར་སྨྲར་བ་དེ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་བཤྲེ་བ་དང་། མཁྱེན་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྨྲར་ཞེང་། སྨྲ་བ་བཟླ་མེད་ཀྱི་དོན་ཐུབ་པས་ཉེན་འབྱུང་

གསུངས་པ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་གསུངས།

དེ་ནས་དོན་ཆེན་པོ་དཔོན་ལ་ཞུ་བར་ངོ་ཆེན་ཞུ་བ་པོ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་འཐོན་ཏེ། རང་གི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་ནས་གསོལ་འདེབས་མཉམ་དུ་མཛད་དེ། རྒྱལ་བ་སྲས་

@120A ཞེས། །བཅས་ལ་དབུ་འདེན་གྱི་ཚུལ་དུ་མཛད་པའི་མོས་པས། དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་བླ་མ་ཞེས་སོགས་བྱ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱབ་སྟུལ་དུ་གསོལ། །ལན་དང་པོའི་སྐབས་བླ་མ་རང་འདྲ་ཞིག་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན།

གཉིས་པའི་སྐབས་དེ་ལས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱང་དང་རང་འདྲ་བསྟིམ། འཇམ་ཞལ་སྤྱོར་ཚོས་སུ་ཆོག་ཤད་བཞི་པ་ལན་གཉིས་འདོན་པ་ཕྱག་བཞེས་མི་མཛད་ཀྱང་། བདེ་སྐྱིད་སྤྱོར་ཚོས་སྐབས་ཤད་པ་ཐ་མ་ལན་གཉིས་

འདོན་པའི་དང་པོར། རྩ་བླའི་སྐབས་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་དང་། གཞན་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མའི་སྐབས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱད་ལ་སྤྱི

བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྣང་བའི་མོས་པ་དང་། གཉིས་

པའི་སྐབས་བྱ་མ་དེ་རྣམས་ལས་རང་འདྲ་རེ་རང་ལ་བསྟེམ་པས་ཟབ་རྒྱས་གང་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་མོས་པ་བྱ། བརྒྱད་པ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པའི་བརྒྱད་པ། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་དགོན་པ་བ། །ཞེས་

སོགས་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་མའི་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་བས། དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཡིན་ནམ་སྣམ་པ་འབྱུང་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ལ། བྱ་གོར་མ་ཁན་ཆེན་གྱི་གསོལ་འདེབས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ལ་མངའ་བརླེས་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ། བྱུབ་

པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཆུལ་ཁྲིམས་འབར། །ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་མོད། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། འདོན་ལུགས་མན་ངག་བཞིན་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་ཇོ་བོའི་བར་སྤེལས་ཟིན་ནས་བརྒྱད་པའི་ཆུ་བོ་འདྲེས་རྗེས་ཀྱི་བཀའ་

@120B གདམས་པ་མི་འཇུག་པར། ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་ཇོ་འབྲོམ་ཡབ་སྲས་ལ་ཐུགས་གི་བར་འདོན། དེ་ནས་བཤེས་གཞོན་གྱི་དབང་གིས་དགོན་པ་བ་དང་པོར་བྱས་པས་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་

ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་དང་། དེ་མཚམས་གཞུང་

པ་བ་པོ་ཏོ་བ་ནས་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོའི་བར། དེ་ནས་མན་ངག་པ་སྦྱིན་སྲུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་བར་འདོན། དེ་མཚམས་བརྒྱད་པའི་ཆུ་བོ་གསུམ་གཅིག་འདྲེས་སུ་བྱར་པ་རྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསོལ་འདེབས་གཅིག་ལས་

མི་འབྱང་ལ། དེ་ཡང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཁྱད་དམིགས་བསྙེ་མ་འདོན། དེས་ན་ཚོགས་ཞིང་དུ་ཡང་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ལ་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་བླ་མ་ཇོ་འབྲོམ་ལ་ཐུགས་གི་བར་གྱིས་བསྐོར་བ་དང་། དགོན་པ་བ་ལ་སྟེའུ་ཟུར་པ་སོགས་བདུན་གྱིས་

བསྐོར་བའི་ལམ་རིམ་པའི་བླ་མ་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་མདུན་དུ་འཛིན་བྱ་འཆོགས་པ་བཞིན་གསལ་བཏབ། ལམ་རིམ་པའི་གཡས་གཡོན་གང་རྟུང་དུ་གཞུང་པ་བའི་བླ་མ་པོ་ཏོ་བ་ལ་གཞན་དགྱས་བསྐོར་བ། ལམ་རིམ་པའི་གཡས་གཡོན་གང་རྟུང་

དུ་སྦྱིན་སྲུ་བར་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ་གསལ་འདེབས། དེ་འདྲ་བའི་བརྒྱད་པ་གསུམ་གའི་མདུན་དུ་རྟེ་བླ་མ་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་བླ་མ་རྣམས་བྱལ་དུ་

བསྒྲིགས། དེས་ན་གསོལ་འདེབས་འདིར་ཚོག་ཉུང་

ཡང་ཚོག་བཞི་རེའི་ནང་བླ་མ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་འགག་སྡོམ་ལྟ་བུ་ཚང་ཡོད་པས་ཤེས་ན་དེ་དག་དྲན་ཏེ་ཡི་རང་དང་། སྒོབ་འདོད་བསྐྱེད་ཅིང་། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚོག་ཐ་མ་ལན་གཉིས་བརྗོད་པའི་ཕྱི་མ་ལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ལུང་རྟོགས་

@121A ཞེས། །ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་བྱང་སྐམ་པ་བྱེད། མཇུག་ཏུ་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ། །སོགས་ཟློ་ག་གཅིག་སྦྱར་བ་ཕྱག་ལེན་ཡིན། དེ་དག་ཟིན་ནས་ལམ་རིམ་ལ་བཞད་སྒོམ་ལེགས་སུ་མི་བྱེད་པ་སོགས་

ཀྱི་ཆོ། ཡོན་ཏན་གཞི་གྱུར་མ་བཏོན་ནས་བཞད་སྒོམ་བྱེད། བཞད་སྒོམ་ལེགས་སུ་བྱེད་པས་ནི་འདོན་མི་དགོས་པར་ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་བས་ཆོག །དེ་ནི་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཚང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་གཞན་རྣམས་གསལ་བར་

བྱས་ཏེ་མེ་ལོང་ལ་ཉས་བཏབ་པ་བཞིན་འོག་གི་རླུང་ཆེན་སོགས་རིམ་བཞིན་འོག་མ་འོག་མ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་པད་འདབ་བཞིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་བར་དང་། དེ་བཞི་ཡང་ཐུབ་

དབང་རྟོགས་འཆང་གི་ཐུགས་ཀར་བསྟུ། དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱད་

ཀྱི་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་ལ་དང་། སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་བྱམས་པ་ལ། བྱིན་རླབས་བརྒྱད་པའི་བླ་མ་རྟོགས་འཆང་ལ། ཆོས་འབྱེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་རྩ་བའི་བླ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བསྟུ་ཞིང་དེ་ལྟ་ལ་དམིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་

སྡུ་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་གསལ་སྣང་བཏོན། དེ་ནས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་གཅོོད་བཙན་བསྟིམ། རྟོགས་འཆང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་ཐིམ། དབུས་ཀྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་

འོད་ཞུ་བྱས་ན་རྐེན་འབྱེལ་གྱི་གནད་ལ་གཞོད་པས། རྩ་བའི་བླ་མ་ཞལ་བཞུགས་མ་བཞུགས་གང་ལྟར་ཡང་འོད་ཞུ་མི་བྱེད་པར་མར་རྟོག་ལ་ནས་འབྱུང་བཅུག་པ་ལྟར་གཅོོད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྟོགས་འཆང་ལ་བསྟིམ། སེང་ཁྲི་དང་དཔག་བསམ་

@121B གྱི་ཤིང་བཅས་གཅོོད་པའི་པད་གདན་ལ་ཐིམ། གཅོོད་པ་ཡང་འོད་ཞུ་སྟེ་རང་གི་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལ་ཐིམ། གཅོོད་པའི་པད་གདན་ཡང་སྤྱི་བོའི་བླ་མའི་པད་གདན་ལ་ཐིམ། སྤྱི་བོའི་བླ་མ་སྟོན་པ་

ལྷག་ཐུབ་པའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་

སྙ་བལྟས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆུལ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྡུས་ཕུལ་རྗེས། གཞི་གཅིག་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་འདེབས་པའི་ཕུར་པ་བཞིན། ཐུ་མ་གཅིག་པུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་བྱ་ཡི། འདི་ལས་འདི་ཙེ་

དབག་སྣམ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་བརྗེ་བར་མི་བྱ། འདེབས་ཡུལ་མང་དྲགས་ན་དོན་མི་འགྲུབ། དེ་ཡང་མཆོག་གསུམ་དང་སྐུབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་འདི་དགའ་

ལྡན་སྤྲུལ་པའི་ཐྲིགས་བམ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོག་ཡིན་པས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཆེ། གསོལ་འདེབས་དེ་ཡང་ཚོག་ཤང་རྣམས་མཉམ་པར་བྱ་ཡི། སྤྲིད་བྲལ་ཆོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཐུབ་ལྡན་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་མི་བྱ།

འདིའི་ཚེ་ཐྲེ་སྤྲོང་བདག་གཞན་མཉམ་བཟེ་ལྟ་བུར་སྤྲོབ་སྐབས་སྐྱིང་རྗེའི་ལྷ་མཆོག་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པས། སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཐུབ་ལྡན་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཐུ་མ་སྤྱན་རས་

གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བསྟོར།

ལྟ་བའི་སྐབས་འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྟོར་བ་རིགས་འགྱེ། འདི་ཡན་སྤྲོར་བ་ཡིན་པས་འགོ་བཀེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་བར་འདུ། ཐུ་མ་དེ་ཉིད་མི་བསྟུ་བར་སྤྱི་བོར་བཞུགས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དམིགས་སྐོར་རྣམས་སྤྱང་། མི་

@122A ྱྱ། །འཆར་ན་སྐུར་མཐུལ་འབྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས། འདིའི་བར་ལ་དངོས་གཞི་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པས། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་བདེ་སྐྱར་སོགས་བློ་དང་བསྟུན་ནས། དེ་ཐོག་ནས་བློ་སྤྱང་། དེ་ཡང་སྐབས་སོ་

སོའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་འདེབས་བྱས་པས་སྐུ་ལས་བདུད་རྩི་སྣ་ལྔའི་རྒྱུན་བབས་ནས། དེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་སྤྱངས། དེ་དང་དེའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ། དེ་ལྟར། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་པ་ཡན་ཀྱི་སྤྲོར་བ་རྣམས་འོག་གི་དམིགས་སྐོར་ཀུན་ལ་འདུ། དེ་ནས་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་

ཞིག་སྟོང་བ་འདི་ཞེས་སོགས་བདེ་ལམ་ལས་འབྱུང་བ་

བཞིན་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཞེས་པ་དོར་ནས་གསོལ་འདེབས་བྱ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་བསྟོམ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྟོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ཏེ་འདྲིས་ཐབས་བྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་

པས་དེ་ཡང་ཟཉེས་གཉེན་ལ་མ་དད་པའི་སེམས་དེ་དད་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་ཏེ་ལ་འདྲིས་ཐབས་བྱེད་པས་སེམས་དེ་རང་གི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟོམ་པ་སྟེ། རང་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་པ་དེ་ལྟོག་ནས་དམིགས་པ་

ལ་སྦྱར་བའི་ཚེད་ཡིན། དེ་ལའང་དཔྱད་འཇོག་གི་སྟོམ་གཉིས་ཡོད། དཔྱད་སྟོམ་ནི་ལུང་རིགས་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་སོགས་མང་པོ་བསམས་ནས་བསྟོམ་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་གོ་སྟུབ་བར་བརྗོད་ན། རང་རེ་ཚོས་རྒྱུན་དུ་དཔྱད་སྟོམ་ཞ་

@122B སྟག་བྱས་ཀྱང་། བྱེད་སྣོར་ཞིང་དུག་གསུམ་ལ་དཔྱད་སྟོམ་བྱས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཁོང་ཁྲོ་ལ་མཚོན་ན། དང་པོར་དགྲ་བོ་དེ་མི་དྲན་པ་ན་ཁོང་ཁྲོ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་དྲན་ནས་དེས་ནི་ན་ནིང་

ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་ཞེག་སྟེས། ལས་འདི་འདྲ་བྱས། དེ་ནས་

ཡང་འདི་འདྲ་བའི་བརྟན་བཅོས་བྱས། ཐ་ན་མི་འདིས་མིག་གིས་ཀྱང་འདི་བཞིན་བལྟས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་དྲན་པ་ན། གདོང་དམར་ཕྱུར་ཕྱུར་བ་དང་། མཆན་ཁུང་ནས་རྩྭ་ལ་ཡང་དོན་ཞིང་། དེའི་ཚེ་དགྲ་དེ་མིག་སྟར་ཡོད་ན། མགོ་བོ་ལ་དེ་

ལྟ་རང་ཁྲ་ཚུར་བརྡེག་པ་ཐེ་མི་ཆོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བ་དེ། དེ་ལ་དཔུང་སྐོམ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་སོགས་ལའང་འདྲ་ཞིང་། རང་རེས་རྟགས་གསལ་ལ་བསམ་མཁོ་བཏང་བ་ནའང་། གཞན་ཚར་གཅོད་པའི་ཐབས་

འབའ་ཞིག་ལྷུར་བླངས་པས་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་རང་གི་སེམས་སྟེང་ལ་བློ་ཁ་ནང་དུ་བསྒོར་ཏེ་དཔུང་ན། འདི་ནས་བཞག་པའི་དཔུང་སྐོམ་རང་ཡིན། རང་རེ་ནི་སྐོམ་ཆེན་དང་སྐོམ་ཆེན་མི་འདྲ་ཞིང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་དཔུང་སྐོམ་

འབའ་ཞིག་བྱས་པས་འབྲུབ་ཐག་ཀྱང་གཞན་ལས་ཉེ། ཞིང་ཁམས་ཀྱང་རི་བྲག་ཐམས་ཅད་པད་སྤྲ་བ་ལྟར་དམར་བའི་གནས་ངན་ཞིག་ཏུ་སྣེའ་ཉིན་ཡོད་གསུངས། དེས་ན་རང་རེས་དོན་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དཔྱད་སྤྲོམ་བྱས་པའི་ཚབ།

གཅེ་དལ་འབྱོར་ནི་ཅི། རྟེད་དཀའ་ཚུལ་ནི་ཅི། ཇི་ལྟར་དོན་ཆེ། ཞེས་སོགས་དཔྱད་དགོས། དེ་ཡང་ས་བཅད་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་ནས། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེད་དཀའ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ནར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཚུ་སྟོང་ཀྱི་ནང་

@123A ཞེས། །དུ་བུལ་བསྡེ་བ་ལྟར་ཆོས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་སྟམ་ནས་མཁོ་མཐུག་གང་ཟིན་ཟིན་ནས་དམིགས་པ་བསྐྱང་ན་ངན་ལང་དུ་སོང་ནས་གེགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་སེམས་བྱིང་ཚོད་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོམ་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེས་མི་ཆོ།

ཕྱེལ་པོར་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྲོ། དེ་སོང་ན་རང་གིས་འདི་བསྒོམས་སོ་སྐྱམ་པའི་ཆ་འཛོག་ས་མི་རྟེད་པས། དེ་ལྟར་མིན་པར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དེར་གཏོགས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས། ཐ་ན་དེ་

རིང་བྱོང་པའི་ནང་གི་མི་ཤི་བ་ཚུན་བསྟན་ཏེ་བསྒོམ་ཆོག །དེ་ཡང་བློ་མས་གསུངས་པ་རྣམས་རྩ་བར་བྱས་ཏེ། སྟོང་ཁང་ནང་གི་ཤོག་བུ་གཅིག་རྟེད་ཀྱང་དེའི་དོན་ཚུན་དེ་སྟེང་དུ་བསྟན་ནས་

བསྒོམ། སྒོ་མང་པོ་ནས་བསམས་པས་སྐྱེ་སྣ་བ།

སྔར་སྒོ་མང་པོ་ནས་བསམས་པས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན། དེས་ན་ཞི་གནས་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་སྒོམ་རྣམས་དཔྱད་སྒོམ་དང་། ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་ནི་འཇོག་སྒོམ་ཡིན། ཁ་ཅིག་གིས་

འཇོག་སྒོམ་ཀུ་སྣ་ལིའི་སྒོམ་དང་། དཔྱད་སྒོམ་མཁས་པའི་སྒོམ་དུ་ཟཁད་པ་དང་། ཡང་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་འཇོག་སྒོམ་ལ་གནོད་པར་ཟཁད་པ་སོགས་ནི་མི་འཐད་གསུངས།། ༥ །།ཉིན་བདུན་པར། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་

སྲས་ཆེན་པོ་ཞེ་བ་ལྟས། མི་ཡི་གླུ་ལ་བཏེན་ནས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །གླུ་འདི་ཕྱེས་ནས་རྟེད་དཀའ་བས། །རྣོ་ངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་འོག །ཅེས་པའི་ལུང་འདྲེན་མཛད་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་

@123B སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་གླུ་དང་འདྲ་བའི་མིའི་ལུས་རྟེན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་རྟེད་ནས་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པར། ཆོ་ཅབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་མ་བསྒྲུབས་

ན། ཕྱི་ནས་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་བྱ་

ལྟ་བུའི་རྟེན་འདི་རྣེད་པར་དཀའ་བས་ད་རེས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་སྤྱད་པར་བྱེད་དགོས། དེ་སྤྱད་པ་ལ་སྤྱད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། དེས་ན་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ།

དེའི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཟབ་ཁྱད་ཅས་ལེགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་སྐམ་པའི་ཀུན་སློང་བཅོས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ས་བཅད་འདི་ལྟར་ཡོད་པ་ལས། ཞེས་སོགས་སྔར་ས་བཅད་སོང་ཟིན་པ་རྣམས་གསུངས་ཅས།

བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ཅས་བློ་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། འདིར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཅས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

སྤྱོར་ཚོས་ལ་བཤད་པ་བཞི་བཤད་མ་ཐུབ་ཀྱང་། དངོས་གཞིའི་ཁྱིད་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཅས་བརྗོད་བསྟན་བཤད་དང་བཅས་ཁྱིད་ཐེངས་བཞི་འབྱུལ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་ཕྱག་

བཞེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་དགོས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་

ཤིང་བཟོ་ལྟ་བཟོ་སོགས་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་བྱས་ཆོག་པའི་ལས་ལའང་། དང་པོར་སྐྱོབ་མཁན་ལ་བརྟེན་དགོས་ན། ཆོ་ཅབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྱིད་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ། བཤེས་གཉེན་ལ་

@124A ཞེས། །བརྟེན་དགོས་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས་བླ་མ་མེད་ཀྱང་དཔེ་ཆ་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་སྐམ་ཡང་དེས་མི་ཆོག་པར་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ནས་རྒྱ་གར་ལྟ་བུར་འགྲོ་

བའི་ཚོ་ས་མཁན་ཞིག་ངེས་པར་བཙལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པར། སྔར་འགྲོ་མྱོང་བ་སོགས་རྒྱུས་ཡོད་ཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ལམ་སྟོན་མཁན་གྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་བགྱིད་པའི་ལམ་དེར་

འཁྲིད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། གཞན་སྨིག་གྲོགས་སོགས་གང་བྱུང་ལ་བརྟེན་ན། ལམ་ཌི་ལྟ་བར་མི་བགྱི་ཞིང་། འོག་པར་གོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་འདི་

གལ་ཆེ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རྟ་བ་

ཞེས་གསུངས་པ་གནད་ཆེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ། སྤྱོད་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྟོན་དུ་བསྟེན་

བའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེ་བསམ་ན་དེ་བསྟེན་པ་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་ཆེ་བ་འབྱུང་། དང་པོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ལའང་མྱུར་ལམ་ལས་གསུངས་པ་བློ་མའི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་བགོད་པ་ས་

བཅད་བརྒྱད་ཡོད། དེའི་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་ལའང་བློ་མས་གདམས་པ་བསྟན་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་། བློ་མ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་

@124B ལ་ཉེ་བ་ཞེས་ས་བཅད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཁྲིད་པ་བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་དྭགས་པོ་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་ཡང་

བཞེས་གཉིན་བསྟེན་པའི་ཚན་ཡོན་ཡིན་ཏེ། ལམ་གཉན་ལ་

བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་དུ་མར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ས་ལམ་རྣམས། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོ་གཅིག་ལ་བབྱོད་ཐུབ་པའང་བཞེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྡུར་ཁྱད་ཅུང་ཟད་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱས་

པ་ལས་བྱུང་བ་རྟེ་མིད་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །སོགས་དང་། གང་གི་ཐུགས་རྗེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་

ནས། བླ་མ་གང་གི་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་ལས། བདེ་

བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ཆོས་སྐུའི་གོ་འཕང་ཡང་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་སྟེ་སྐྱེ་གསོ་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སྟེར་བར་མཛད་པ་ཡིན། འདིའི་སྐད་ཅིག་མ་འདི་མར་དམྱལ་བ་དང་། ཡར་ལྟའི་ཚེ་ཚད་ལ་ལྷོས་ན་མིའི་ཚེ་འདི་སྐད་

ཅིག་ཙམ་ཡིན་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་པའི་རབས་བཅས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་རང་རེའི་འཚོར་བའི་སྐྱ་ཕྱིའི་མཐའ་ལ་ལྷོས་ནའང་ཚེ་ཐུང་འདི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡིན། བླ་མ་

བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱུང་ན། སྤྱག་

བླ་མེད་སོགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཀྱང་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེ། དེ་བསྟེན་ཚུལ་ལེགས་ན་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བསྐལ་པ་མང་པོར་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དེ་ཡང་སྡུར་དུ་འཐོབ་ནུས་པར་ལམ་རིམ་བདུད་རྩིའི་སྒྲིང་པོ་ལས། བྱངས་

@125A ྅།། །མེད་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་བརྩེན་པ་བརྒྱས། །བསྒྲུབས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣེད་དཀའ་ཟུང་འཇུག་ཆེ། །བླ་མའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ན་སྐྱེགས་དུས་ཀྱི། །ཆོ་ཐུང་གཅིག་ལ་བདེ་བླག་འབྱུབ་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་།

མདོ་ལུགས་ལ་ཡང་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱང་ན་ལམ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣག་ཏུ་དུའི་རྣམ་ཐར་གསུངས་ནས། རང་རེས་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་མཐའ་ན། བླ་མ་ལས་ལྟག་པའི་སངས་རྒྱས་མཐའ་སྟམ་

མཐལ་ན། གཞན་སུས་ཀྱང་རང་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག

མི་འབྱུང་བས་ཡིན། དེའི་ཚེ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་རྒྱུ་ཙམ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་བྱིན་ན་དེས་ཆོག་ཀྱང་། རང་གི་ཚོགས་རྫོགས་པ་ལ་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆོས་འཕགས་ལ་བཀུར་སྟིའི་ཆེད་དུ་རྟག་ཏུ་དུ་རང་གི་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་ཅིང་།

ཁྲག་གིའུར་བ་སོགས་མཛད། དང་པོར་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་སྐབས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཆོས་འཕགས་མཐལ་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ནོན་ཅིང་མི་སྐྱེ་བའི་

ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་བཞིས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་འགྲན་རྒྱ་མེད་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་ལམ་སྣུར་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ན་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་དགོས་པར་བཞད་པས་

@125B སོ།། །།དེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བབྱོད་པ་སྣུར་མི་སྣུར་ནི། བྷ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱུང་མ་བྱུང་ལ་རགས་ལས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་གདམས་ངག་སྣ་རེ་བསྟན་ཅིང་

ཉམས་སུ་བླངས་ན་ཡང་། དེའི་ཚོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ

འཕང་ལ་ཉེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ་ཙམ་དུ་འཁྲིད་རྒྱས་པ་ཞིག་བསྟེན་པ་བས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་རྒྱས་པ་ཞིག་བསྟེན་ན་ཕྱི་མ་ཆེས་སྙུང་ཀེ། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་རྒྱས་པའི་བྱམ་ཞིག་དང་། སྟོབ་མ་དཀའ་སྤྱད་རྒྱས

པའི་སྟོད་ལྡན་ཞིག་མཉམ་དུ་ཕྱད་ན། སངས་རྒྱས་ལག་པས་བཟོས་པ་ལྟར་དཀའ་ཚོགས་མེད་པར་འབྱུང་བར་གསུངས། ཞ་དམ་པས་ཀྱང་། བྱ་མས་བསྐྱལ་ན་གང་འདོད་གནས་སུ་སྐྱེབས། །ཤང་བྱང་མོས་གུས་ཕུལ་ཅིག་དིང་རི་བ། །ཞེས

གསུངས། ཀུ་སྐྱབ་ཀྱིས། རི་དབང་རྩེ་ནས་གང་ཞིག་ལྷུང་བྱུང་ན། །ལྷུང་བར་མི་བྱ་སྐམ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར། །བྱ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཕན་པའི་ལུང་ཐོབ་ན། །གློལ་བར་མི་འགྱུར་སྐམ་ཡང་གློལ་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རི་བོ

མཐོན་པོའི་རྩེ་ནས་མར་ལྷུང་བ་ན། སྤར་ལོག་སྐམ་ཡང་ལྷོག་པར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན། བྱ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་བྱུང་ནས་དེས་དྲངས་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་སྐམ་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར་

ལ། དེ་ལ་མ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྟང་ཟད་ཙམ་

ཡང་བསྒོད་པར་མི་རུས་གསུངས། གཉིས་པ་བླ་མ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བ་ཀུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་བསྒོད་པ་ལ་ཆོག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེག་བསཁ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་

@126A ཞེས། །བདེ་བླག་ཏུ་འདུམ་པ་ནི། བླ་མ་ལ་མཆོད་པ་ཉིད་ལས་ལྷག་པ་མེད། གང་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་པས། །སྟོང་དཔོན་བ་སྤུའི་ཁྲང་གཅིག་མཆོག །

དེ་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་མཆོད་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཟིགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུད་དང་བསྟུན་བཅོས་མང་པོར་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་ལས། བླ་མའི་སྐུའི་བ་སྤུའི་

ཁྲང་བུ་གཅིག་མཆོད་པ་ཕན་ཡོན་ལྷག་པར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་སྟ་པཱ་ཀྱིས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ཕོལ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། །མགོ་དང་ཤ་ལག་བདོག་པ་གཏོང་བའི་ཆོག །བླ་མའི་

ལམ་འདིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྟུད། །རིམ་

བྱོ་བྱོས་ལ་དགའ་བ་སྣོམས་ཤིག་ཟང་། །ཞེས་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་ཁྲུ་མགོ་དང་ཤང་ལག་སོགས་གཏོང་བའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའང་བླ་མ་ལ་མཉེས་པ་སྐྱབ་པའི་ཆོགས་ཆུང་ངུ་གཅིག་གིས་འདྲམ་པར་གསུངས། ཆོགས་ཇི་ཙམ་རྫོགས་པ་

སྐྱར་བ་དེ་ཙམ་བྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ། དེ་ཡང་དྲུག་འབྱོ་དང་། མི་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། བླ་མ་རྣམས་སྐུ་མ་སྐུ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆོད་པའི་

ཡུལ་སྟོབས་ཆེ། སྡོན་དགེ་བཤེས་སྟོད་ལྷང་པས། སྟོད་ལྷང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མཆོད་སྟོན་དྲངས་པ་ལས། ལོ་པའི་ཁྱི་ལ་ཟན་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཞེས་ཐོར་པའི་ནང་གི་མར་ཁུ་ཚུན་ཆད་བསགས་ཏེ། ལོ་པའི་ཁྱི་ལ་

@126B བསྐྱར་སྐད། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཆོད་པས། །བླ་མའི་བ་སྤུ་གཅིག་མཆོད་ལྟག །ཅེས་པ་ལྟར་བླ་མའི་བ་སྤུའི་ཁྲང་བུ་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་བླ་མའི་ཆེབས་

རྟ་དང་། སྐོ་ཕྱི་དང་། འཛོར་གཡོག་སོགས་ལ་བྱེད་ཀྱི།

སྤྱ་རང་གা་བ་ལ་མི་ཟེར་གསུངས། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྱེས་པར་འགྱུར་བ་ལའང་བསམ་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བཞེད་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་ལྷ་ཞེག །སོ་སྐྱེ་ལས་དག

ཡན་ཆོད་ལ་སྣང་དུ་རུང་བའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དངོས་སུ་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པས། སྐུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་རང་ཅག་གི་སྐལ་བར་མ་གྱུར་ཅིང་། དེས་ན་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་སྐུ་ཞིག་བསྟན་ནས་ཆོས་

སྟོན་དགོས། དེའི་ཕྱིར། དེང་སང་འདུས་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲུས་མི་བཏང་བ་བཞེན་དུ། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རེའི་ཆེད་དུ་བླ་མར་སྤྱལ་ལ། དེ་ལ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ན་

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཁྱེན་ཅིང་དགྱེས་

པར་འགྱུར་པ་ཡིན། དགྱེས་ཚུལ་ཡང་བདུད་རྩིའི་སྐྱིང་པོ་ལས། བཞེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་བྱས་ཆེ། །འདི་ནི་སྨྲང་དུ་སྲིད་ལས་བྱོལ་འགྱུར་ཞེས། །བྱ་ལ་ཕན་པ་སྨྲའ་བ་མས་

མཐོང་བཞིན། །རྒྱལ་བ་མ་ལུས་ཐུགས་ཡིད་གཏིང་

ནས་དགྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མས་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་ལྟར། རང་ཅག་རྣམས་འཁོར་བ་དང་དན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྱོལ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་མཛད་པ་

དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བླ་མ་

@127A ཞེས། །བསྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་བྱང་བ་ན། དེ་མཁྱེན་ནས་བཞེད་དོན་འགྲུབ་པས་མཉེས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་བླ་མ་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྟེན་པར། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཇི་ལྟར་ཕུལ་

ཡང་མི་དགྱེས་ལ། དེ་བསྟེན་

ཚུལ་ཇི་བཞིན་བྱང་ན་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། འདི་ཡི་དོན་ལྟན་འགའ་ཞིག་ལ། །ངས་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྣུབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན། །དེ་ཡིས་དེ་མཉེས་རང་གི་

རྒྱུད། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་

བ་རྣམས་སྤྱན་མ་དྲངས་ཀྱང་བླ་མའི་སྐུ་ལ་བཞུགས་ནས། རང་གི་མཆོད་པ་དགྱེས་བཞིན་བཞེས་པར་འགྱུར། དེས་ན་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ཀྱང་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ལས་

དགྱེས་བཞིན་བཞེས་པའི་ཕན་ཡོན་མི་འབྱུང་ལ།

བླ་མ་ལ་ཕུལ་བས་ནི། ཕུལ་བ་དང་བཞེས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཀ་འབྱུང་། གསུམ་པ་བདུད་དང་སྟོག་བྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པས་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་

འཕེལ་ལ། དེ་འཕེལ་བས་ནི། བདུད་དང་སྟོག་བྱོགས་ཀྱིས་ཚུགས་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡིས་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་ཀུ་རེགས་པར་འགྱུར། །

ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་དག་ལ། །ལྷའམ་བདུད་ཀྱི་རིགས་དག་གིས། །བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། བཞི་པ་ཉོན་མོངས་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཀྱིས་

@127B འབགས་པ་ནི། བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པས་སྤང་བླང་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཟད། ད་ལྟར་བཤེས་གཉེན་གྱི་མདུན་དུ་སྡོད་པ་དང་། དགེ་ཚན་གྱི་རྩར་

སྟོད་པ་རྣམས་ཉེས་སྤྱོད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲིགས་པ་བཞིན་

ཡིན་ཏེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བདུད་རྩིའི་སྣོང་པོ་ལས། དེ་ལ་རྟག་ཏུ་གྱས་པས་

བསྟེན་བྱས་ན། །ཉོན་མོངས་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རང་ཤུགས་ཀྱིས། །འགྲིགོ་ཅིང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷ་པ་ས་ལམ་ཉམས་ཏྲོགས་ཐམས་ཅད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་ཇོ་བོའི་མདུན་དུ་ཕྱག་ཕྱིར་བརྩེན་པའི་འབྲེམ་དང་། ཞ་མེས་བྱང་

ཆུབ་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྒོམ་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོལ་བ་དང་ཏྲོགས་པ་བསྟུར་བས་སྔ་མ་གཉིས་ཉམས་ཏྲོགས་ལྟག་པ་བྱུང་བ་བཞིན་ས་ལམ་གྱི་སྐྱེད་ཀྱང་འདི་ཆེ། ཇོ་བོས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས། འབྲེམ་ལ་ཁྱོད་

ཀྱིས་བླ་མ་ས་བསྒོམ་ལ་ཞབས་ཀོག་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལམ་དུ་སོང་བར་གསུངས། འདི་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་། དབང་བསྐུར་བའི་རྗེ་རྣེ་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུ་ཆོས་ཁྲིའི་

སྟེང་ནས་ཆོས་བཤད་པའི་བླ་མ་ཁོ་ན་ལ་བསམ་པ་

འོང་སྟེ། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ཤགས་ཀྱང་དང་ཁ་མཉམ་ལགས་མཉམ་མཉམ་གཤེབ་བྱེད་པའི་དཔེ་ཆ་སྣོང་མཁན་གྱི་དགེ་རྒན་དེ་ལ་ཡང་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས། འདྲོམ་གྱིས་ཇོ་བོ་བསྟུན་སྐབས་ཤེགས་ཀྱང་ཆབ་ཅིན་ལ་

@128A ཞེས། །མི་གཙང་བར་མ་བལྟས་པར་ལགས་པས་བཅུས་ཏེ་ཕྱིར་བསྐྱལ་བས་དེའི་མཐུས་བྱ་རོད་ཀྱིས་ཉིན་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་བཙོད་པའི་ས་ཆའི་སྲོག་ཆགས་བྱོག་སྟུར་ཚུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རླུང་བ་ཐུ་མོ་ཤེས་པའི་གཞན་སེམས་

ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཐུ་ལ་གྱིས་འབྲུངས་ཤིང་། དུ་ལྟའི་སྐབས་སུའང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་མེས་ཆེན་པོ་ཞེས་མཚན་སྨན་ཕྱོགས་བཅུར་བྱགས་པ་དང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀར་མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའ་དང་

མཉམ་པ་ཡང་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མཛད་པ་ཁོ་ནའི་མཐུ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སྤྱིས་བུ་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱང་འདི་ལ་རག་ལས། བྱ་ཡུལ་བ་གཞོན་ནུ་འོད་ཀྱིས་སྤྱན་

སྔ་བ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན། ཞབས་ལྷུ་ཚུལ་བཞིན་

བསླབ་པས་ཉིན་གཅིག་གད་སྨིགས་འཕོ་སར་བྱོན་སྐབས་སྐས་གདང་གསུམ་པའི་ཁར་སྤེའུས་པ་ན་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐུང་ཚུལ། ས་པཾ་གྱིས་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ། དང་པོར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྟོག་པར་

ཞུས་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་ཁུ་བོའི་འདུ་ཤེས་ལས་བླ་མའི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེ་ཞེས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མ་མཛད་ལ། ཕྱིས་གྲགས་རྒྱན་བསྟུན་སྐབས་ཤེག་ཏུ་ས་པཾ་གྱིས་བསྟུན་གཡོག་ལེགས་པར་བྱས་པས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་

གནང་ཞིང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཁུ་བོའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པས་རེག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པའི་པཉྩེ་ཏར་བྱུར། ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱང་རང་གི་ཡོངས་འཛིན་བསྟུང་བ་ན། དེ་ལ་ཐུགས་

@128B ངལ་གྱིས་རང་ཡང་འདས་གྲབས་བྱས། བསྟུན་གཡོག་ལེགས་པར་བྱས་པས་དེའི་མཐུས་ལྷ་བཅོགས། ཕུར་ལྷོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་ཉིན་གཅིག་རྗེ་སྤྱབ་ཁང་པའི་རྩར་ལྷི་བ་སྐྱིད་

མོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བསྒྲུལ་ཏེ་དཀའ་སྡུད་ཆེར་མཛད་

པའི་སྐབས་རྩེ་སྐྱབ་ཁང་པས་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པའི་ནང་མཆོད་རྟེན་པ་ཀ་ལི་གང་སྣུལ་བ་བཞེས་པས། དེས་ཐུགས་རྒྱུད་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་ཏེ། དེ་ནས་བཟུང་དེས་འབྲུང་སྐྱོ་ཤས་མནན་པས་མི་བཟོད་པ་སྐྱེས། དེའི་ཕྱིར། ས་ལམ་གྱི་

རྟོགས་པ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ན་འཕེལ་ཆེ་སྟེ། ལམ་རིམ་བདུད་རྩིའི་སྐོང་པོ་ལས། ས་ལམ་ཉམས་རྟོགས་མོད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས། དྲུག་པ་ཚོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཕོངས་པ་ནི། པོ་ཏེ་བས་བཞུ་

བྱམ་སྟོན་པོ་ལས། དེ་བས་ཆོས་འབྱེལ་མ་བརྟགས་མང་མིན། །བརྟགས་ནས་བརྩང་ལ་བླ་མར་གྱུར་བྱ། །མ་འོངས་བླ་མས་མི་ཕོངས་ཆོས་ཉིད། །ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་

ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་

བཞིན་བྱས་ན། དེའི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཕོངས་པ་འབྱུང་། ད་ལྟ་སོ་སྐྱེའི་བཤེས་གཉེན་རང་ག་བ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་

ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྒྱིད་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་བྱས་

ན།། ཕྱི་མར་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ལྟ་བུའི་བློ་མ་དང་མཇལ་ཞིང་ཆོས་ཐོས་པ་འོང་། དེ་ལྟར་ཡང་བདུད་རྩིའི་སྐྱིང་པོ་ལས། ཆོ་འདིར་བློ་མ་ཚུལ་བཞིན་མཉེས་བྱས་པའི། །རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུས་ཆོ་ཅབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

@129A ཞེས། །མཆོག་དང་མཇལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཚང་ལ་མ་ནོར་དམ་ཆོས་ཐོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་ནི། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ན། དེས་བཀའ་བཅོན་པ་ཚུན་ཆྱིས་ངན་སོང་དུ་འཕེན་

བྱེད་ཀྱི་ལས་ཟད་ནས། དེར་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན། དགེ་བཤེས་ལྟ་བཟོ་བས་དགེ་བཤེས་སྟོང་ལུང་པ་ནམ་མཇལ་རེས་ཀྱིས། ལྟ་བཟོ་བ་ལ་བཀའ་བཅོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པས། རང་གི་སྒོབ་མ་ཉག་མོ་བས་སྐྱེར་བ་བཏབ་པ་ན། དེ་སྐད་མ་ཟེར། ང་ལ་དེ་

ལྟར་མཛད་རེས་ཀྱིས་ཅི་རྟ་ཀས་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པ་འདུ་བ་རེ་འོང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས། བརྟུང་གཏག་བྱུང་ན་དབང་བསྐུར་ཡིན། །བྱིན་རླབས་འཇུག་ན་

དེ་ལ་འཇུག །བཀའ་བཀྲོན་དུག་པོ་དུག་སྔགས་ཡིན། །བར་ཆད་ཐམས་

ཅད་དེ་ཡིས་སེལ། །གསུངས་པ་བཞིན་ངན་སོང་གི་ལས་ཟད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ལས། དེས་ཟིན་པ་ནི་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ངན་འགྲོར་འཁྱམ་པར་

འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཆོ་འདིར་རིམས་ལ་སོགས་པའམ་སྙུ་

གེ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བས་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་ན་བརྒྱད་བཀག་གམ་རྩི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་

དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་སྨིན་པའམ་བསྟན་པ་བསྲུང་བ་ལས་བྱང་བ་རྣམས་

སྤྲ་དྲོ་གཅིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ལྟར་བསམ། བརྒྱད་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་ནི། སྡོམས་ལྡུ་བྱེ། མདོར་ན་

བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་

@129B ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་ན་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བའི་ལེགས་ཚོགས་ནས་བརྩེངས། ཡ་ཀིའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་

བཞེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་

བླ་མས། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་དེན་ཅན་རྗེ། །ཞེས་སོགས་དང་། བདུད་རྩིའི་སྐྱིང་པོ་ལས། མདོར་ན་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པས་གནས་སྐབས་སུ། །མི་ཁོམ་ལས་ཐར་ལྷ་མིའི་རྟེན་བཟང་རྙེད། །མཐར་ཐུག་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ཟད་དེ། །

ངེས་ལེགས་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་དང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་བླ་མ་བརྒྱད་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ལ་མ་བཏགས་པ་མེད་གསུངས་བ་ལྟར་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལེགས་པར་མཛད་པས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ན་

མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་བྱང་བ་སོགས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། གོང་གི་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་མི་ཉེ་བ་སོགས་སོ། །བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་

ཉེས་དམིགས་ལ་བརྒྱད་ཡོད། བླ་མ་དང་པོར་བསྟེན་ནས་མཇུག་ཏུ་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཕེན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆེ་བས་དང་པོར་བསྟེན་རྩང་ངམ་མི་རྩང་སོགས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཆོས་ཞུ་བ་

དགོས། ཉེས་དམིགས་དང་པོ་བློ་མ་ལ་བརྟས་སྟོང་ཤོར་ན་

རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་བརྟས་པ་ནི། བློ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གཟུགས་རང་འདུལ་ཆེད་དུ་བྱོན་པ་འཕྲས་མི་ལྡུ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟས་སྟོང་ཤོར་ན་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟས་སྟོང་བྱས་པ་སྟེ། རེ་ཞིག་སངས་རྒྱས་གཅིག

@130A ཞེས། །ལའང་ཡུལ་མཉན་པར་བལྟ་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་སྟོང་པར་བྱེད་པས་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་འདྲའི་བློ་མ་ནི་འཆད་པ་པོས་འཆད་འདོད་དང་། ཉན་པ་པོས་ཉན་འདོད་ཀྱིས་ཆོག་གཅིག་ཙམ་ཡན་ཆད་ཉན་ཡུལ་ཞིག

ལ་ཟེར་བས། ངེད་ཚོས་བློ་མ་གང་སྐན་བྱགས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་བསྟེན་ཚུལ་གཟབ་གཟབ་བྱེད། གཞན་ཀ་ཁ་སྟོབ་མཁན་སོགས་ལ་སྣང་ཆུང་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་རྟུང་སྟེ། རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པའང་ཀ་ཁ་སྟོབ་མཁན་གྱི་བཙུན་ལོག་ལ་དག་སྣང་མ་སྐྱེས་

ཀྱི་བར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ། བདུད་རྩིའི་སྐྱིང་པོར་ཡང་། དགེ་བའི་བཤེས་རྣམས་རྒྱལ་ཀུན་འཕྲིན་ལས་དེ། །རང་གི་བློ་མར་ཤར་བ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ལ་མ་གྲུས་

རྒྱལ་ཀུན་མ་གྱུས་པར། ।གསུངས་ཕྱིར་དེ་ལས་

རྣམ་སྨིན་ལྷོ་བ་གང་། ।སོགས་དང་། དགྲ་ནག་གི་དཀའ་འབྱེལ་དུ་དྲངས་པར། ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་མཉན་པ་ལ། ।གང་གིས་བླ་མར་མི་འཛིན་པ། ।ཁྱི་ཡི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱར་སྐྱེས་ནས། ।རྨེ་ཤ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ।ཅེས་དང་། བླ་

མ་སྟ་བཟུ་པ་ལས། དེ་འདྲའི་མགོན་ལ་བསམས་བྱས་ནས། ।སྨོན་མར་གྱུར་ནས་བརྟན་ན་ནི། ।སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟན་པས་ན། ।དེས་ནི་རྟག་ཏུ་སྨྲག་བསྟལ་འཐོབ། ।ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।ཉེས་དམིགས་གཉིས་པ་བླ་

མ་ལ་ཁྲོ་སེམས་སྐྱེས་ན་དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་དགེ་རྩ་བཅོམ་ནས་བསྐལ་པར་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ནི། བླ་མ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ན། ཁོང་ཁྲོ་ཇི་ཙམ་སྐྱེས་པའི་ཡུན་གྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་དགེ་

@130B རྩ་བཅོམ་ནས། དེའི་གྲངས་ཀྱི་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་པར་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། བླ་མ་ལ་ཁྲོས་སྐད་ཅིག་གྲངས། ।བསྐལ་པར་བསགས་པའི་དགེ་བཅོམ་ནས། ।དེ་སྙེད་

བསྐལ་པར་དམྱལ་སོགས་ཀྱི། །སྡུག་བསྔལ་ཆོར་བ་དྲག་པོ་

མྱོང་ཞེ། ཤ་ཞེས་གསུངས། དཔེར་ན་ས་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཁྲོས་ན། བསྐལ་ཆེན་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྡར་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་བཅོམ་ཞིང་། དེའི་ཚོད་ཀྱི་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་མ་གྲུས་བརྟན་སྟོད་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་བྱས་པ་

དང་ཞ་མ་ཉེས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་བླ་མ་དེ་ཞལ་བཞུགས་ཡོད་ན་དེའི་དྲུང་དང་། མེད་ན་ན་བཟའ་ཚུན་གྱི་དྲུང་ཁཤགས་པ་བྱེད་དགོས། གསུམ་པ་སྟགས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་མཆོག་མི་འགྲུབ་པ་ནི། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཅན་མཚམས་

མེད་ལ་སོགས་པའི། །སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་། །རྩོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། །སྐྱེང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོང་པས་ནི། །སྡུབ་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཉེས་མཚམས་མེད་ལྟ་བྱས་པ་སོགས་ཇི་འདྲའི་

སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ཉིན་ཡང་། གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ན་སྐྱར་དུ་མཆོག་འགྲུབ་ལ། སྐྱེང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོང་པས་ནི་ཇི་ཙམ་བསྟྲབས་ཀྱང་མཆོག་མི་འགྲུབ་

པར་གསུངས་པ་ཡིན། བཞི་པ་རྒྱུད་དོན་བརྩོན་

པས་བསྒྲུབས་ཀྱང་དམྱལ་བ་སོགས་སྐྱབ་པ་དང་འདྲ་བ་ནི། སྒོབ་དཔོན་ལ་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དེས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་ཀྱང་དམྱལ་བ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྫོ་རྗེ་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་སྒོབ་དཔོན་ཡང་དག་སྨད། །དེས་ན་

@131A ཞེས། །རྒྱུད་ཀུན་སྐྱབ་པའི་མཆོག །གཉིད་དང་འདུ་འཛི་རྣམ་སྦྱངས་ཏེ། །བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ལེགས་བསྒྲུབས་ཀྱང་། །དམྱལ་སོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྟ་པ་ཡོན་ཏན་སྟར་མ་སྐྱེས་པ་

རྣམས་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་ཟིན་ཉམས་པ་ནི། བླ་མ་ལ་བརྟན་སྒོད་ཤོར་ན། ཚེ་དེར་རྟོགས་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་ཅིང་། སྟར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ། སྒོབ་དཔོན་ནག་པོ་སྡུག་པས་བླ་མ་ཪ་ལན་རྟ་ར་པའི་

བཀའ་ཆུང་ཟད་བཅགས་པས་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་མ་འགྱུབ། རས་ཆུང་པས་ཀྱང་། མིད་ལའི་བཀའ་ལན་གསུམ་བཅགས་པས་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་མ་འགྱུབ་པར་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལེན་དགོས་པར་

གསུངས་པ་དང་། སྔོན་སློབ་དཔོན་རིགས་

ངན་ཞིག་ལ་སློབ་མ་རིགས་བཟང་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སློབ་མ་དེས་ནམ་མཁར་འཕུར་ནུས་པས། ཉིན་གཅིག་བླ་མའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་འཕུར་ཏེ། ཁོ་རང་གི་བླ་མ་ལའང་འདི་འདྲ་མིད་བསམས་པས་དེ་མ་ཐག་ནུས་པ་ཉམས་ཏེ་སར་ལྷུང་

བ་དང་། པཾ་ཆེན་ནྡ་རོ་པས་བླ་མའི་བཀའ་བརྡེད་ནས་མྱ་སྟེགས་པ་དང་བཙོད་པས་སྐྱ་ཆོ་དེར་མཆོག་མ་འགྲུབ་པར་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་དགོས་བྱུང་བ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོ་དེ་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ལི་ཡུལ་

གྱི་དགེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་ལ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས། ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་རང་ཡུལ་ལ་སློབ་པ་དང་གསེར་རྒྱལ་པ་གང་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། བླ་མ་ལ་ལོག

@131B ལྟ་ཚོར་ན་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་འགྱངས་ཤིང་། དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འོང་རྒྱུ་དེ་ཆུང་ངུར་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒོམ་གྲོགས་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་ཉམས་རྟོགས་འགྲིབ་པར་བྱེད་པས་དེ་

ལ་འཛོམ་དགོས། དེང་སང་གི་མི་ཚལ་ཆེར་ཆོ་འདི་པར་ཞེན་པ་

ཤ་སྟག་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོ་འདིའི་གྲོས་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་གིས་ཀྱང་དེས་ཤ་ཚ་བྱེད་པ་དང་། ཚན་འདོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་མི་དེ་སྟོག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན། སྟོག་གྲོགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གོས་སུ་

རེ་བ་གྱོན། མགོ་ལ་རྣ་ཟིང་ངེ་བ་ཞིག་མི་འོང་། ཤ་ཚ་མདོག་གིས་མི་དག་བ་ལ་སྤྱོར་ཞིང་། དག་བ་ལས་ཉམས་སུ་ལེན་མ་ཁན་དེ་ལ་ཟེར། དེ་འདྲ་གང་གི་འང་ཁ་ལ་མི་ཉན་པར་སྟོག་གྲོགས་དེ་གླང་ཆེན་སྤྱོན་པ་དང་། སྐག་གཟིག

ལྟ་བུར་འཛིགས་སྐྲག་གི་ཡུལ་དུ་བལྟས་ནས་སྤོང་དགོས། ད་ལྟ་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱེད་པ་དག་ལ། འདི་ཙམ་བློས་མ་གཏོངས་ཤིག །བློས་བཏང་ཆེ་དྲགས་ན་མི་འོང་ཞེས་སོགས་སྐན་སྐན་ལྟར་སྨྲ་བ་ཡོད་མོད། དོན་

དུ་སྟོག་གྲོགས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དངོས་སུ་ཆོག་རྟུབ་པོས་མི་བཟློག་ཅིང་། རང་གིས་ལག་ལེན་ལ་དེ་བཞིན་མི་བྱེད་པ་དགོས་གསུངས། དྲུག་པ་ཆོ་འདིར་ནད་སོགས་མི་འདོད་པས་གཅོས་

པ་ནི། བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། སྒོབ་དཔོན་

ལ་ནི་སྒོང་པ་དེ། །ཡམས་དང་འཚེ་བའི་ནད་རྣམས་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །རྩོར་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྦྱལ་གདུག་དང་། །ཆུ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྐུན་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་

@132A ཞེས། །ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འགྲོ། །ནམ་ཡང་སྒོབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དཀྲུགས་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རྩོར་པས་བྱས་བྱང་གྱུར་ན། །དམྱལ་བར་ངེས་པར་འཚེད་པར་འགྱུར། །མནར་

མེད་ལ་སོགས་འཇིགས་རྩང་བའི། །དམྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །སྒོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྒོད་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་ཟཧད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒོབ་དཔོན་ལ་བརྙས་སྒོད་ཤོར་ན། ཚེ་འདིར་ཡང་མི་འདོད་སྟ་

དགུ་འབྱུང་སྟེ། སྡོམ་འཕགས་ཡུལ་ན་སྒོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆེ། ཁོང་རང་གི་བླ་མ་གྱུབ་ཆེན་ཕགྲ་ཚང་པ་དེར་བྱོན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་བརྫུས་ནས།

རྩེས་སུ་བློ་མར་ངས་མ་མཐོང་ཞེས་རྨྱན་ཞུས་པས་

མིག་འབྲས་དངོས་སུ་ཕྱིར་དོན་ནས་སར་ལྷུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དྭགས་པོ་འཇམ་དཔལ་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉེ་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལཁས་ཞེས་པ་དང་གྱུས་མེད་པ་ཞིག་རྩེས་སུ་ཆོད་དཀར་ལར་རྒྱན་མས་མགོ་བོ་བརྩོག་རྟོས་བཅོམ་ནས་ཤི་བ་

དང་། སྟེའུ་ཟུར་པའི་སྤྲོབ་མ་དམ་ཚོག་ཉམས་པ་ཞིག་ཤི་ཁར་འཇིགས་སྣང་བྱང་ཚུལ་སོགས་སྩལ། བདུན་པ་ཕྱི་མར་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པར་འཁྲམས་པ་ནི། ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཤོས་ཏེ། བླ་མ་ལ་བརྟས་སྤྲོད་བྱེད་པ་དེ་ནི།

ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་ཐུབ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དམྱལ་བའི་རབས་མང་པོ་མདོ་ལས་གསུངས་ཀྱང་། བླ་མ་ལ་བརྟས་སྤྲོད་བྱེད་པ་དེ་དམྱལ་བ་འདིར་སྐྱེ་ཞེས་མ་བསྟན་ལ། ཐུབ་དེར་ལག་ན་རྡོ་རྗེས། བཅོམ་

@132B ལྷན་འདས་གང་དག་སྤྲོབ་དཔོན་ལ་བརྟས་པར་བཀྱེད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། ཞེས་དེའི་རྣམ་སྨིན་གསུང་བར་བསྐུལ་བ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

སྣ་ལ་པ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྣང་

པར་འགྱུར་གྱིས་དེ་སྐད་མ་སྨྲ་ཞིག ཁས་བ་པའི་བདག་པོ་འོན་ཀྱང་ཁྱང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའི། དཔའ་བོ་བསྒོམས་ཏེ་དེ་ཉོན་ཅིག །མཚམས་མེད་ལ་སོགས་མི་བཟད་པ། །དམྱལ་བ་གང་དག་ངས་ཨཱཌ་པ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་བརྗོད། །

དེ་ནི་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །ཤམ་ཡང་སྲོག་དཔོན་བརླག་མི་བྱ། །ཞེས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་དགོངས་ནས། ཞིབ་ཏུ་གསུངས་

མ་ཕོད་པའི་ཚུལ་གྱིས། མནར་མེད་དུ་ལོ་གྲངས་མང་པོར་གནས་དགོས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན། དེས་ན་བླ་མ་ལ་བརྟས་སྲོད་ནམ་ཡང་མི་རུང་བར་གསུངས་ལ། བླ་མར་བརྟས་སྲོད་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག །བརྟས་སྲོད་བྱེད་པའི་མི་ཡང་མཐོང་དུ་མི་

རུང་ཞིང་། བྱུང་ཆེན་གྱིང་རས་པས་ཆོས་གསུང་སྐབས། ཆག་ལོའི་སྲོག་མ་དམ་ཉམས་ཤིག་དེར་སྲེག་པས། དེ་མ་ཐག་ཞལ་འབྱིགས་ནས་ཆོས་གསུངས་མ་ཐུབ་པར་གཤེགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་

ལྷར་ཡིན་གསུངས། བརྒྱད་པ་ཆོ་རའམ་

ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ཐོང་པ་ནི། སྔར་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། དེ་མ་མཇལ་བས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྣང་ཙམ་ཡང་མི་གོ་བའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཞིང་། མདོར་ན་

@133A ཞེས།། །རྗེ་ཅོང་ཁ་པས། དེ་ནས་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པའི། །ཞེས་སོགས་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ལེགས་ཚོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མི་མཐུན་

པའི་རྒྱུད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་བཤེས་གཉེན་མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པ་གང་རུང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན། བླ་མ་ལ་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན། ཆོ་འདིར་མ་ཟད། སྐྱི་བ་གཞན་དུའང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་མཇལ་ཏེ།

བདུད་རྩིའི་སྣོང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་ལ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་། །མ་གྲུས་པ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུ་དེས། །མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་དམ་ཆོས་དང་། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་སྣ་ཡང་

ཐོས་མི་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་བཤེས་

གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་འདི་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི། མ་བརྟགས་མ་བསམས་པར་རང་བྱས་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐུ་མོས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་འོང་བ་མིད་ལས་མར་པར་ཟངས་སྟོང་པ་ཕུལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་

འཕྲུགས་པ་དང་། ཐོག་མར་མར་པས་གནང་བའི་ཚང་ལྷག་མེད་གསོལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་པ་སོགས་དང་། མར་པས་ཡི་དམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འཕྲུགས་པ་སོགས་དང་། འབྲོམ་གྱིས་ས་བཙུན་དང་། ཇོ་

བོ་བསྟེན་པ་དང་། ཇོ་བོས་གསེར་གྱིང་པ། མིད་ལས་མར་པ་བསྟེན་པ། རྗེ་ཅོང་ཁ་པས་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པའི་དབང་ཁང་གི་ལོགས་ལ་གསེར་ལེབ་བྱུགས་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ནས་བཤེས་

@133B གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་འདི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་ལེགས་ཉེས་ཟུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡོད། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་ཐོག་མར་རྗེ་དང་མ་མཐའ་གོང་ཤོད་

པའི་བསམ་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་བྱོན་སྐབས་ཀྱི་རབས་

གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་ཀུན་སློང་དན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འབྱིགས་པ་དང་། ཀུན་སློང་བཟང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་འཕྲུགས་པ་སྣ་ཚོགས་འོང་བས་གཟབ་དགོས་གསུངས། རང་ཅག་ལྷ་མའི་མཚན་བརྗོད་པ་ན། སྐུ་ཞབས་སུ་ཞིག་མ་དང་

སྐུ་ཞབས་ཅི་ཞིག་པ་ཞེས་ཟེར་མོད། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཞལ་སྔ་ནས་ཞེས་སོགས་ཞེ་ས་དང་བཅས་མཚན་བརྗོད་དགོས། ཇོ་བོས་གསེར་གྱིང་པའི་མཚན་བརྗོད་པ་ན་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྣྲུར་ཞིང་ཆེ་བརྗོད་མཛད། གཞན་གྱིས་གསེར་གྱིང་པའི་མཚན་དངོས་

བསྒྲགས་པ་བྱུང་ན་ཉར་གྱིས་བཞེངས་པར་མཛད། ཁོ་བོས་ཀྱང་བདག་ཉིད་སྒོགས་པ་མིན་ཡང་། ཨ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཐོལ་བྱུང་དུ་སྒོགས་པ་མཐོང་བ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཞལ་བཞུགས་པའི་ཚེ་མཚན་བརྗོད་

པར་དཀའ་བ་ཞེས་མི་བྱ་གསུངས། དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་གོང་གི་ས་བཅད་རྣམས་ལ་བསྒྱར་བཤད་འབྱེད་བསྟན་གཉིས་མཛད་དོ།། ༥ །།ཉིན་བརྒྱད་པར། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། གང་དག་སྤྱིད་

པའི་བདེ་ལ་མ་ཚགས་ཤིང་

དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི། །སྐལ་ལྡན་དེ་དག་དྲང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན། །ཞེས་པའི་ལུང་འདྲེན་དང་བཅས། ཤང་པ་དང་པོ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་པ་

@134A ཞེས། །སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། ཤང་པ་གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་པ་སོང་རྗེས། སྟོན་ཀུ་ཌི་ལྟར་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་འདྲེན་ཅིང་།

དངོས་གཞི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ས་བཅད་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་བསྟུར་བཤད་གནང་སྟེ། དེ་ལ་ས་བཅད་འདིར་དམིགས་པ་སྟོང་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པས་བཤེས་གཉེན་བརྟག་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐོར་བདེ་སྐྱུར་གྱི་ས་བཅད་

ལ་མི་གསལ་ཡང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་འདིའི་བར་ན་འཆད་དགོས། དེ་ཡང་འོ་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པ་ལ་ཉེས་

དམིགས་དེ་ལྟར་ཡོད་ན། ཇི་ལྟ་བུ་

ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཞེས་གཉེན་དེ་ཡང་གང་བྱང་གིས་མི་ཚེགཿ་པར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འཕྲིད་ནུས་པ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་ཀྱི། དཔེར་ན། ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་ཙམ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་བ་ཞིག་གིས་ལམ་ཡོངས་

རྫོགས་ལ་འཕྲིད་མི་ནུས། སྤྲོབ་མ་དད་པ་དང་ཤེས་བཟོོན་ལྡན་ཡང་། བླ་མ་དེ་མདོ་སྡེགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཚེ། དེས་དེ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྲིད་དང་། ལྟའི་སྤྱད་ཐབས་དང་། རྩ་རླུང་བསྒོམ་པ་སོགས་

ཉམས་ལེན་ཕྱོགས་རེ་བ་སྣ་གཅིག་ཙམ་ལ་མི་ཚེ་ཤིལ་པོར་སྤྱོར་བས། དལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་བསྟེན་དགོས། མཚན་ཉིད་ཀྱང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་པོ་དང་།

@134B བྱང་སེམས་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་པོའི་མཚན་ཉིད་སོགས་སོ་སོར་མང་ཡང་། འདིར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་ནུས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་

བསྟན་པར་བྱ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཡང་མ་བསྟེན་

གོང་ནས་བརྟག །ཐུབ་མའི་མཚན་ཉིད་བརྟག་པ་འདི་ཁཞེས་གཉེན་བསྟེན་པར་འདོད་པས་བྱ་བར་མ་ཟད། འདུལ་མདོ་སྡེགས་གསུམ་གྱི་ཁཞེས་གཉེན་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་འདུལ་མདོ་སྡེགས་གསུམ་གྱི་ཐུབ་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་ལ་

ཚང་མ་ཚང་བརྟག་སྟེ་མ་ཚང་ན་ཚང་བར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཆོ་ག་མ་ཚང་དང་། བྱབས་ཁྲུས་ཀྱི་ཡོ་བྱང་ཚང་བ་ཙམ་དང་། ཆོ་ག་ཆུང་ཕྲག་ནས་གཏེར་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུབ་མའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མིན། དེ་ཡང་ཐུབ་མའི་མཚན་ཉིད་ལ། འདུལ་བ་

ནས་བཞད་པའི་མཁན་སློབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྗེ་རྒྱུད་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལས། དཔལ་འདིར་ཕྱག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ཐུབ་མའི་མཚན་

ཉིད་གཅོ་བོར་སློས་ན། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བཞེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉིར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩེ་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྨྲ་མཁས་ལྡན། །བརྩེ་བའི་

བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤང་ལ་བརྟེན། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྡུ་ཚང་བ་སྟེ། དེའི་ནང་གི་དུལ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྒྱུད་བཏུལ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྣམ་གཡེང་ཞི་བ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། སྤྲོས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཤིང་གཞན་བསྡུག

@135A ྱི། །ན་དེ་ལ་སྤྲོས་དྲི་འགོ་བ་ལྟར། བླ་མའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་རྣམས་རང་ལ་འགོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྟ་བ་རྣེད་པ་སྟེ།

འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དང་། གོང་གི་ཤེས་རབ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་བྱེད་པས་མི་རྟོས་སོ། །གཉན་སྣ། འདི་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་ནའང་། བསྟན་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་དུལ་བ་དང་། རྣེད་བཙོ་བ་དང་། དེ་ཉིད་

རྟོགས་པ་ལྟ་ངེས་པར་ལྡན་དགོས། པོ་ཏ་བས། ངེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡེར་པའི་ཞང་བཙུན་ཀུན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡང་མེད་སྐྱོ་བ་བཟོད་པ་ཡང་མེད་པས་བླ་བོ་དྲིན་དུ་གཅགས་པ་རེ་བྱེད་པ་ཡང་

མེད་དེ་སྟ་མ་ལྟ་ཡོད་པས་བྱང་ན་སྡུ་ཡོད་པ་ལ་

ཕན།ཿ གཉན་སྟོན་ལ་སྣ་མཁས་པ་ཡི་མེད་ཡོན་བཤད་རེ་བྱེད་པ་ཡང་འདི་ཀུན་གྱིས་དེ་རེས་མི་གོ་སྣམ་པ་ལས་མི་ཤེས་ཏེ་ལྟ་ཏོ་ཡོད་པས་སུ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་གསུང་དོ། །གླ་བོ་དྲིན་དུ་གཅགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདིས་འགྲིགས་

འདུག་སྣམ་པའམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་སྐད་ཆ་ལེགས་སོ་སྟེར་བ་ལ་བྱེད། དུས་མཐར་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དགོན་ན། སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་ལས་ཡོན་ཏན་གཅོ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། ཆོ་འདི་ལས་ཕྱི་མ་གཅོ་ཆེ་བ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ལས་

གཞན་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གནད་ཡིན། དེ་ལྟ་མིན་པར་མི་དག་བའི་བཞེས་དང་འཕྲད་ན་སོར་མོའི་ཁྲེང་བ་ཅན་ལ་ལོག་པའི་བཞེས་གཉིན་གྱིས་ལམ་ལོག་པར་བསྟན་ནས་སྟོག་ཚབས་པོ་ཆེ་བསགས་དགོས་བྱུང་བ་

@135B ལྟར་འགྱུར་བས། དང་པོ་ནས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་འོས་པར་མཐོང་བ་ན་བླ་མར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །སློབ་མ་ཡང་། རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་བའི་ཕྱོགས་

ཞེན་མེད་ཅིང་གཟུགས་གནས་པ་དང་། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་

ཤེས་རབ་དང་། དོན་གཉིར་ཆེན་པོ་ཅན། བླ་མར་གྱུས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ལེགས་པར་གཏད་དེ་ཉན་པ་དང་ལྡ་ཚང་ན། ཆོས་མཐར་ཕྱིན་པ་འོང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། གསུམ་པ་བསམ་པས་

བསྟེན་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་པ་སྨྲང་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་གྱུས་པ་བསྒྲིད་པའོ། །འདི་གཉིས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར་རི་བསྐོར་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་སྐམ་པའི་སྒོ་ཤུགས་

ཆེན་པོ་འོང་། དེ་མིན་ཆོས་ཉུས་ཀྱམ་པ་ལས་མི་ཡོང་བས། དེས་ན་དང་པོ་རྩ་བ་དང་པ་སྨྲང་བ་ལ་གསུམ་ཡོད། འདིའི་དབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པའི་དབ་པ་སྟེ། འདི་དང་མར་ཤེས་གཉིས་དམིགས་སྐོར་གཉན་ལས་སྐྱེ

དཀའ་ཤོས་ཤེགས་ཡིན་ལ། དཀའ་ཡང་འབད་དེ་མ་བསྒོན་ན་འདི་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གཉན་རྣམས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་སྨྲིར་དད་པ་ནི། དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྒྲིད་པའི་གཞིའམ་རྩ་བ་

ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲོན་མེའི་མདོ་ལས།

དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྡུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་། སྟོན་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་མི་ཞིག་གིས། ཁ་ཏོ་ཤ་གདམས་ངག་ཞུ་ཞེས་ལན་གཉིས་ཞུས་ཀྱང་ཅང་མ་གསུངས་པ་ན། ཁོས་

@136A ཀྱི། །སྐད་ཆེན་པོས་བོས་པའི་ཚེ། ཅི་ཅི། ཁོ་བོ་ལ་རྣ་བ་ཏ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་བདོག་སྟེ། མན་ངག་བྱ་བ་དད་པ་ཡིན། དད་པ་དང་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དབེན་སྣ་པ་ཆེན་པོས། མདོར་ན་ཉམས་

རྟོགས་ཆེ་ཆུང་གང་སྐྱེས་ཀྱང་། །དད་པ་ཆེ་ཆུང་བསྟོམ་པའི་མཐུ་ཡིན་པས། །དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་དྲིན་ཅན་བླ་མ་ལ། །ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་སྐྱོན་ནས་མི་བལྟ་བའི། །གདམས་པ་འདི་ཉིད་མཐིལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། །དམ་བཅའ་

འདི་འདྲ་གེགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ཚོག ཅེས་པ་ལྟར་རང་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་སོགས་བླ་མར་དད་པ་ཡོད་མེད་དང་། དད་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ལས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འབྱུབ་པ་ལ་ནི་བླ་མ་

ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བལྟ་བའི་དད་པ་

དང་། གདམས་ངག་ཀྱང་མ་ནོར་བ་ངེས་པར་དགོས། གདམས་ངག་ནོར་ཀྱང་དད་པས་ཡིད་ཆེས་ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐུབ་འགྲུབ་ཀྱས་ཏེ། རྒྱ་གར་ན་མི་ཞིག་གིས་བླ་མར་གདམས་ངག་ཞུས་པ་ལ། བླ་མས་མ་རི་ལེ་ཇ་

ཞེས་། དོན་དུ་མར་སོང་གསུང་བ་ཡིན་པ་ལ། ཁོས་དེ་མ་གོ་བར་གདམས་ངག་ཏུ་བརྩང་ནས་ཆོག་དེ་བཀངས་པས་རང་གཞན་གྱི་ནད་སོས་པ་སོགས་བྱུང་། ཡང་གཅིག་གིས། ཨོཾ་བ་ལེ་བྷ་ལེ་བྷཉྫ་སྭཱ་ཧཱ་ཞེས་ལྷ་མོ་ཙུན་དེ་སྔགས་

ཀྱི་ཙ་དང་། བ་ནོར་ནས་བཀངས་ཏེ་མུ་གེའི་སྐབས་རྗོ་བཙོས་ནས་ཟོས་པའི་རབས་བཞིན་ཡིན། དད་པ་མེད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ཡང་མི་འོང་། དད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འདིའི་སྐབས་སྣང་རྒྱུའི་དད་པ་ནི། བཤེས་གཉེན་

@136B ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དྭང་བའི་དད་པ་ཡིན། དེ་བསྒྲིད་ཐབས་སྐིད་ཚང་ཡབ་སྲས་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལྟར་དང་པོ་རྫ་བ་དད་པ་སྣང་བ་ལ་བློ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་

བལྟ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་བློ་

མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཁེ་འདོད་ལ་ཐྲོང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་ཁེ་ཞིག་འདོད་ཕྱིན་ཆད། བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནམ་མིན་ཡང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་སུ་བལྟས་

ན་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་འདོད་དོན་ཀུན་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་སོགས་ཁེ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། མ་རྟོག་མོས་ཁྱི་སོ་ལ་དད་པ་བྱས་པས་རིང་བསྲེལ་བབས་པ་བཞིན་ཡིན། བཟུ་བྱམ་སྟོན་པོ་ལས། བླ་མ་བྱིན་རླབས་ཆེ་དང་ཚུང་བ། །དངོས་ལ་མ་ཡིན་

རང་ལ་རག་ལས། །ཞེས་པ་ལྟར་བླ་མ་བྱིན་རླབས་ཆེ་ཚུང་གང་འདྲ་ཞེག་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་སོགས་ཇི་ཙམ་གྱི་ཚོད་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཙམ་གྱི་བྱིན་རླབས་འབྱུང་། དེས་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་མི་འབྱུང་བླ་མར་

མོས་གུས་ཆེ་ཚུང་ལ་རག་ལས་པར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། བོད་ན་གྲུབ་ཐོབ་མི་འབྱུང་བ་བླ་མ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་པས་ལན་པར་གསུངས། སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཡང་དད་པ་

མ་སྦྱངས་ན་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་ཞིང་། བྱོང་

སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་མོད། ལྷས་བྱིན་དང་ལེགས་སྐར་གྱིས་འདོད་འདོམ་གང་བ་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བས་བྱོང་བྱུང་བ་དང་འདྲ་བས་ན། དགེ་

@137A ྱོ།། །བཞེས་པོ་ཏོ་བས། ཟླ་མ་དག་ལ་གྱུས་པ་མེད་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཡང་མི་ཕན། །དཔེར་ན་ལེགས་པའི་སྐར་མ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། གཉིས་པ་བལྟ་ཆུས་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ནི། དེ་ལྟར་བལྟ་དགོས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བལྟ་མི་ནུས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལ་བློས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ན་མ་དད་པ་བརྗོག་ནུས་ཤིང་། སྐྱོན་ཕྱན་པུ་མཐོང་ཡང་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་དད་པ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱོན་

མཐོང་བ་དད་པའི་བྱོགས་སུ་འཕྲེང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་བསམ། དེ་ཡང་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། སྨོན་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བཟུང་། །སྐྱོན་ནི་ནམ་ཡང་བཟུང་མི་

བྱ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ། །སྒྲོན་རྣམས་

བརྒྱད་ན་དངོས་མི་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་རེས་བག་ཚགས་ངན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བླ་མ་ལ་སྐྱོན་ཤས་ཆེར་བསམས་པས་མ་བྱུང་བ་ལས། གནམ་གང་ལ་རླུ་བ་ཤར་ཡོད་ཀྱང་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཏེ་རླུ་བ་མི་མངོན་པ་

བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེར་བསམ་ན་སྐྱོན་མཐོང་བའི་བློ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔེར་ན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བསམས་པས་རང་གིས་རང་ལ་སྐྱོན་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དང་། སྐྱོན་ཅུང་ཟད་མཐོང་ཡང་གདུལ་

བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་སུ་བསམས་ནས་དད་པའི་བློགས་སུ་བསྐྱེད་ཚེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་བླ་མ་རྣམས་རང་རེ་ད་ལྟ་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་ཐ་མལ་པ་དང་། ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་སྐབས་མཚོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ།

@137B དེ་ནས་ས་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་སུ་རིམ་བཞིན་མཐལ་ཞིང་། ནམ་ཞིག་སྨོད་བཅུད་རྣམས་ཀྱང་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་ཤར་བ་ཡོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་ཇི་

ལྷར་བལྟ་ཚུལ་ལ། འདིར་གཞན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་

བརྟན་པའི་ཕྱིར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རྟོགས་ཆའི་ཚེགས་གཅིག་ལས། ཉན་ཐོས་གཉིས་རྣམས་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་མིན་མོད། ཉན་ཐོས་གཉིས་བསྟེན་ཚུལ་

སྐབས་གསར་དུ་བཅོས་དགོས་ཀྱིན་ཡོད་སྣམ་པ་འོང་ཉེན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་སྐྱོན་རྟོག་རྣམས་ཞེ་ཕུགས་སུ་མི་བཞག་པ་གནད་ཡིན། དེས་ན། འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཡང་རང་གིས་ངོས་མཆོད་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་

པའི་རྒྱུ་མཚན། དེང་སང་གི་སྐབས་འདིར་རྟོ་རྩེ་འཆང་གིས་བློ་མའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་བཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་དུས་སུ་བྱུང་པ་ན། །ང་ཉིད་སྨོན་དཔོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་།

ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་བྱུང་པ་ན། །ང་ཉིད་སྨོན་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། །ང་ཡིན་སྣམ་དུ་ཤེས་བྱོས་ལ། །དེ་ཚེ་དེ་ལ་གྱས་པ་བསྟེད། །ཅེས་དང་། མ་འོངས་སྨིགས་མའི་དུས་སུནི། །ང་ནི་བྱིས་

པའི་གཟུགས་དང་ནི། །སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱི་

གཟུགས་སུ་སྟོན། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀཱ་ཡེ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི། །ཕྱི་མའི་དུས་སུ་ཐྲུར་པ་ན། །ང་ནི་མཁན་པོའི་ལུས་ཀྱིས་སྟོན། །ང་ནི་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་

གནས། །ཞེས་སོགས་སྐར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་མ་འོངས་

@138A ཞེས། །སྐྱེགས་མའི་དུས་སུ་རྟོ་རྩེ་འཚང་ང་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་གཟུགས་སུ་འོང་བས། ང་དང་མ་མཇལ་ཞེས་ཡིད་མ་ཕམ་པར་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་བརྩེ་བས་

གདམས་པ་འདི་དག་ངེས་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་

པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྐྱེགས་མའི་དུས་ཞེས་པ་དེང་སང་གི་དུས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རེ། །དེ་འདྲའི་རྟོ་རྩེ་འཚང་གི་སྤྱལ་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ཡང་རང་གི་ཐུབ་མའི་གསེབ་ཏུ་ངེས་པར་ཡོད་དེ། རང་རེ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་འདི་འདྲ་བར་

བྱུར་པ་རྟོ་རྩེ་འཚང་གིས་བསྩོ་བས་གཟིགས་ཤིང་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རེ་དེང་སང་ཐུང་དོར་ཀྱི་གནས་ཤེས་ནུས་ཤིང་གདམས་དོན་སྤྱད་ནུས་པའི་རྟེན་སོགས་འབྱོར་བས་ངེས་པར་དོན་

དུ་འགྱུར་བ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་སྐབས་ཡིན་

པ་མཉེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་བློ་མ་འདི་ཀུན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་རེ་རེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་རེ་བཀོད་ནས་མིན་ལུགས་བསམ་ན། རེ་རེ་བས་ལ་ཤུལ་དུ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱལ་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལྟག་པ་ཞིག་རེད་འོང་། དེ་ལྟར་ན་སྔར་

གྲི་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་འབབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤ་སྟག་བཀོད་ནས་མ་རྟེད་པ་དེ་རང་གི་ཟློ་སྐྱོན་ཡིན་འདུག་པས་བློ་མ་འདི་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་

ཤ་སྟག་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་ཡིད་ཆེས་སྐྱི་སྤུ་བ་དག་ལ་ནི་ལུང་གིས་ཆོག་མོད། ད་དུང་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན་ངེས་པ་སྟེར་ཆེ་བས། གཉིས་པ་བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་

@138B བྱེད་པ་པོར་སྣང་བ་ནི། སྔར་ཆོགས་ཞིང་སྐབས་ཞུས་པ་བཞིན་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ན་གནས་པའི་སྒྲ་བ་གཅིག་ཉིད་ཆུ་སྟོད་དུ་མར་གཟུགས་བརྙན་ཐ་དད་པ་འཆར་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་

ནི། ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོགཅིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་མདུན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་རང་རྒྱལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྟོན་

ཅིང་། དེར་མ་ཟད། ཡབ་སྲས་མཐའ་བའི་མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། །ལ་ལར་བདུད་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་ནུས། །ཞེས་སེགས་གསུངས་པ་

བཞིན་བདུད་དང་ཚངས་པས་འདུལ་བ་ལ་བདུད་དང་ཚངས་པ། ཐ་ན་བྱང་རི་དྭགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བྱང་རི་དྭགས་སོགས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལས། རང་ཅག་ལ་སྣལ་པ་དང་འཚམས་པར་ཐ་མལ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་

ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདྲེན་ཐབས་རང་ཅག་ལ་མཛད་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་སྟེ། བླ་མ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པ་ལས་ལྷག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སྐུ་སོགས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཀྱང་རང་ཅག

གིས་མི་མཐོང་ཞིང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་

ལས་གཞན་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐུ་དང་། བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཀྱང་མཐོང་བའི་ལས་སྣལ་མེད་ཅིང་། ད་ལྟའི་འདི་ལས་དམན་པའི་བྱ་རི་དྭགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་ན་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས་པས་ཕན་མི་ཐོགས།

@139A ཞེས། །དེས་ན། བདེ་གཤེགས་སྐུ་གསུམ་རྒྱུན་གྱི་འཛིན་ལོ་ནི། །ཞེས་སོགས་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་བློ་མའི་གསང་བ་གསུམ་དུ་བསྟུས་པས། བློ་མ་ནི་ སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་

ལམ་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཚམ་དཔོན་གཅིག་ཉིད་ཙ་ཙ་རའི་ཚས་སུ་ཞུགས་ནས་དེའི་འཚམ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཚས་སུ་ཞུགས་ནས་དེའི་འཚམ་བྱེད་པ་ན་ཚས་བརྟེ་བ་ལས། དོན་དུ་འཚམ་དཔོན་གཅིག་པོ་དེ་རང་ཡིན་

པ་བཞིན་དང་། མཚལ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་བཀོད་པའི་བྱ་བྲག་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་བྱིས་ཀྱང་། དོན་དུ་མཚལ་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར། རང་རེ་འདྲལ་བའི་ཐབས་མཁས་སུ་རྫོ་རྗེ་འཆང་

གིས་སྤྱལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ། གཞན་ཡང་

མེ་ཤེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་མེ་འཇོན་པ་ལྟར་རམ། ཟས་སྐྱ་ཚོགས་རྣེད་ནའང་ཁ་ནས་མ་སོང་བར་ལྷོར་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་རྣམ་དཀར་གྱི་ཕྱིན་ལས་བློ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་སམ། རྣམ་དཀར་

གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་ན་བློ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་དོགས་མེད་བསམ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཏེ་

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་

སྐབས་བྱིན་རླབས་དེ་བློ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་དགོས། དེ་དགོས་ན་བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལས་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ཐབས་མེད། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་པའི་སྐྱོ་

སེམས་ཅན་ལ་རེ་དགོས་པར་འགྱུར། དེ་

@139B དགོས་ན་སོ་སྐྱེ་ལ་རེ་ནས་ཀྱང་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་སྐབས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་

ལའང་མི་རེ་ན་སོ་སྐྱེ་ལ་རེ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་སེམས་

ཅན་གྱི་མཐོང་སྐལ་ཙམ་དུ་ཐ་མལ་པར་སྣུལ་བ། གཟིངས་དང་ཟམ་པ་སོགས་སྣུལ་ཀྱང་རང་ཅག་རྣམས་ལ་ནི་ཤིང་བཟོ་བས་བཟོས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལས་གཞན་མི་མཐོང་། ས་པཊ་གྱིས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཚ་ཡང་། །མེ་ཤེལ་མེད་

པར་མེ་མི་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བྱིན་རླབས་ཀྱང་། །ཐུ་མ་མེད་པར་འཇུག་མི་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་པ་རྣ་འོད་རིན་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་། བར་གྱི་སྐྱིབ་བྱེད་དག་པ་ན། །ཁྲི་གདུགས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དེ། །མེ་ཤེལ་

དྭངས་མའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །བྱད་ཤིང་སྟེང་དུ་ཕེབས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་མེ་ཤེལ་གྱི་དཔེ་བཅས་དྲངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱར་ཕྱིན་ལས་འཇུག་པ་ཐ་མལ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས། ཐ་མ་སངས་རྒྱས་མིན་ན། སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལ་རེ་མི་དགོས་པ་ཕྱུག་པོ་དང་དབུལ་པོའི་དཔེ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐ་མ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལས་མི་འདའ་བར་བསམ་དགོས་

ཚུལ་སོགས་གསུངས། ས་བཅད་གསུམ་པ་དེང་

སང་གི་དུས་སུ་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་འཆང་གིས་དེང་སང་གི་དུས་སུ་སྣུལ་པས་འགྲོ་དོན་དེས་པར་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་

@140A ཞེས། །རྣམས་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་ཅིང་། མས་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པས་དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཕྱིན་ལས་ཅི་དྲག་མཛད་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དེང་སང་གི་དུས་སྐྱེའང་འདྲ་བས་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་

དོན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཛད། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩང་རང་ཅག་གི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཞུགས་ཤིང་། ཚོགས་བསགས་པའང་རང་ཅག་ལ་དོན་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་

ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པའང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྒྱས་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་འབྲས་བུ་བླུབ་ནས་རང་རེའི་དོན་མི་མཛད་པ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རེའི་དོན་མི་

མཪད་པར་དོར་ན་དེ་བས་ཐབས་རྟགས་པ་

མེད་པས། ངེས་པར་རང་རེའི་དོན་མཪད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ཅག་གི་དོན་མཪད་ངེས་ན། དོན་མཪད་ཚུལ་ཡང་། ཐུབ་རྣམས་སྨིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྱུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་

ལ། ཁྱིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོམིན་ཏེ། །ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཪད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་གཞན་མཪད་དུ་མེད་ལ། དེ་མཪད་པ་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ནི་དོན་གྱི་མཆོག་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་

ལེགས་ཀྱི་ཐབས་སྟོན་པ་པོའི་བྱ་མ་ཉིད་ལས་གཞན་འགྲོ་ས་མེད་དོ། །དེས་ན། སྐེད་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་གྱིས། སྟོན་བྱོན་སྤྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས། །དུ་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་མཪད་པ། །ཁས་ལེན་ཙམ་མིན་

@140B པར་བསམས་ཤེས་ན། །མཚན་ལྡན་གྱི་བྱ་མའི་ཐོག་ཏུ་འཛོམ། །ཞེས་དང་། བདག་གི་བྱ་མའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མགོ་ཐོག་ན་སངས་རྒྱས་ཅ་ཚང་བ་རེ་ཡོད་ཅེས་

གསུངས། བཞི་པ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། འོ་

ན་དེ་ལྟར་བློ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཁས་ལན་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་བློ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མ་ཐོང་ཞིང་། ཐ་མལ་པར་མཐོང་བ་ནི། སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་དང་འདི་

ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། རང་གིས་མཐོང་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅིང་ངེས་པ་མེད་དེ། འོ་ཅག་གི་མཐོང་ཚོད་ཉི་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་པས། ལས་འདི་བསགས་པ་དང་འདི་མ་བསགས་བྱ་བ་མེད་པས།

ལས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་པ་དང་། འདི་མེད་པ་མེད་དེ་འཇུག་པར། ཆུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་བློ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྨུན་ཞིང་གཤེར་བ་ཆུ་ཐོར་བ་གང་ལ། ལས་ཅན་གྱི་ལྟ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་

གྱིས་བལྟས་བའི་ཚེ། བདུད་རྩི་དང་། ཆུ་དང་། སྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་དབྱར་རྒྱ་བཞང་ཚ་ཞིང་། དགུན་ཉི་མཉང་གང་བ་དང་། དུས་འཁོར་དང་མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་

བའི་འདུལ་བྱ་གཉིས་ལ་རི་རབ་རླུམ་པོ་དང་

གྱུ་བཞིར་སྣང་བ་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྟེ་བསྡུན་བྱམས་པ་ཁྱི་མོ་སྣུང་ཁོག་རྩལ་ཞིང་འབུས་གཡེང་བར་གཟིགས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲོད་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་

@141A ཞེས། །ཁྱིམ་བཙུན་ཞིང་རྩེ་ཞིང་། འབྲུ་ཐུག་འཐུང་བ་ཞིག་ཏུ་གཟིགས། ཏེ་ལོ་པའང་ལུང་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉ་པ་ཞིག་ལས་གྱུབ་ཆེན་དུ་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། ནུ་རོ་པས་ཀྱང་ཉ་གསོན་

སྡེག་མཛད་པར་མཐོང་། ནག་པོ་པས་ཀྱང་རྩོ་རྩེ་ཕག་མོ་མཛོ་མོར་གཟིགས་འདུག་ན། རང་ཅག་གིས་བཤེས་གཉེན་མིར་མཐོང་སྟེ། རྩ་ཁྱི་བོང་བུར་མི་སྣང་བ་དག་ར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤུན་སྦྲུག་གོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། རང་རེའི་ལས་ངན་

སྣོབ་པའི་ཆེ་ཆོད་ལ། །བྲ་མ་མི་རུ་མཐོང་བའང་དག་ཚད་ཡིན། །ཁྱི་དང་བོང་བུར་མ་མཐོང་བསོད་ནམས་ཆེ། །མོས་གུས་སྐྱིང་ནས་བསྐྱེད་ཅིག་ཤ་ཀྱའི་སྡུས། །ཞེས་གསུངས། དེར་མ་

ཟད་སྣང་བ་ཙམ་ལ་ཆ་འཛོག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་

གྱབ་ཀུ་སྣང་བས་བདེན་གྱབ་ཀུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད། སྟོན་དགེ་སློང་ཞིག་སྐོམ་པས་གདུངས་ནས་ཆུ་འཆོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱང་སྟེ་ཆུ་བོ་གཏྲྀ་མ་མཐོང་ཞིང་ཤད་བཞིན་པ་བྱང་ཚུལ་དང་། ཤ་ཟ་མ་མཐོང་

བས་མེད་པར་སྐྱབ་མི་ནུས་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་མཁོ། དེ་ཡང་བྷ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བྷ་

མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་པ་མེད་དེ། བྷ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན། སངས་རྒྱས་སུ་མ་སྣང་ཡང་སངས་རྒྱས་མིན་མི་དགོས། སངས་

@141B རྒྱས་དངོས་ལྟར་སྣང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྟོན་གཏད་རབས་བཞི་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཉིར་སྨས་ཀྱིས་ཆོས་གནང་སྐབས་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་གནོད་

པ་བྱས་པས་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་བདུད་བརྒྱལ་ནས་ང་ཡིས་སངས་

རྒྱས་མཐའ་མ་མྱོང་བའི་སྐབས་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཇི་བཞིན་དུ་སྨྲལ་ཅིག་གསུངས་པས་བདུད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཟང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལྟག་ཆད་མེད་པར་སྨྲལ་བས་

ཉེར་སྦས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་ཕྱག

འཚལ་བྱབས་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་སྨྲལ་པ་སྐྱར་དུ་བཤེག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་སྟོན་ཀྱི་གྲྭབ་ཆེན་དཔལ་མགོན་གྱུ་སྐྱབ་སོགས་ཀྱང་མཐོང་ཚུལ་ལ་དགེ་སློང་ཐ་མལ་པར་སྣང་ཡང་། དོན་ལ་

སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་པ་ལྟར་དང་། འོན་

ཀྱང་སྐྱོན་རྐྱག་གི་བློ་ངང་གིས་འཆར་ན། དེ་དེ་མ་ཐག་མི་དགག་པར། དཔེར་ན་གོས་ཀྱི་དྲི་མ་འཁྲུད་པར་རྩོམ་པས་རེ་ཞིག་དྲི་མ་དེ་སྤྲོང་དགོས་པ་བཞིན་སྐྱོན་རྐྱག་གི་བློ་དེ་འཆར་དུ་བཅུག་ནས། གཅོ་སྐྱོན་འདི་བླ་མ་ལ་ཡོད་ནས་སྣང་བཅམ།

མེད་ནས་སྣང་བ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལས་སྣང་གིས་འཁྲུལ་པའང་ཅིའི་ཕྱིར་མིན་ཏེ། མཁྱེས་ནད་ཅན་ལ་དྲང་སེར་པོར་སྣང་བ་དང་། རླུང་ནད་ཅན་ཀྱིས་གང་ས་སྟོན་

པོར་མཐོང་བ་དང་། བྱང་ཞུགས་པ་ལ་ལྷོན་

ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བ་དང་། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱ་ཤད་སྣང་བ་སོགས་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྣྲིབ་ན། རང་རེ་ཕུགས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ལས་ཉོན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རིལ་གྱིས་འཐུམས་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་

@142A ཞེས། །འཁྲུལ། ང་རང་གིས་ཤེས་པའི་སྤྱལ་སྐུ་ཞིག་གནས་སྐོར་སོང་སྐབས་མཁྱེས་ནད་བསྐྱེན་པས་གནས་ཚང་དེར་དབུལ་ཀ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་གསེར་ཀ་གསུམ་དུ་སྣང་ཞིང་། ཕྱིར་ནང་མཁྱེས་ནད་སེལ་

བས་དབུལ་གྱི་གཉ་གསུམ་དུ་བྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་རོང་བྱམས་ཆེན་ལ་ཕེབས་པས་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲའི་དཀའ་གནད་ཅིག་མ་ཤེས་པར་རྩོད་པ་བྱེད་སྐབས་དབེན་ས་པས་སྤྲ་དོན་ཐམས་ཅད་བཀོལ་ནས་བརྒྱད་

སྟོང་པ་སོ་སྐྱོ་ཏའི་སྐད་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ཡིད་མ་ཆེས་ཏེ་འདི་དག་ལུགས་པའི་མ་རེད་འདྲེ་རེད་བྱས་པ་ལྟར་ཕྱིའི་དབྱིབས་ལ་མི་བལྟ་བར་ནང་གི་སྣང་སྲིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བལྟ་

དགོས། ཆོས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་ལས་བྱང་

འཕགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐའ། ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་བ་ལ་བྱང་འཕགས་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་མཐའ་བ་ལའང་ངེས་བདུད་རྩིའི་སྐྱེད་པོ་ལས། ལས་ངན་

སྨིན་གཡོགས་འདི་དང་མ་བྲལ་རིང་། །སངས་རྒྱས་མ་ལུས་མངོན་སུམ་མདུན་བྱོན་ཡང་། །དཀའ་སྤྱད་སྣང་བ་འདི་ཉིད་མ་གཏོགས་པ། །མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་མཆོག་མཐོང་སྐལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱས་ཞལ་

བཞུགས་དུས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་བཟང་སོགས་མ་མཐའ་ཞིང་སྐྱོན་གྱི་གོང་བུར་མཐོང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་གཡོ་ཟེལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། རང་རེས་བླ་མ་འདི་རང་རང་གི་ཚོད་ཙམ་དུ་

@142B མཐོང་བ་མཐོང་ཚུལ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ། མགོ་ལོག་ཤ་རིག་སྟོང་པའི་ཧཱ་དཔོན་ཞིག་ལྷ་ལྡན་གྱི་ཇོ་བོ་མཐའ་བར་སོང་བས་ཇོ་བོ་ལྷ་ཞོག །མར་མེ་སོགས་ཀྱང་མ་མཐའ་བས་འོན་རྒྱལ་

སྲས་གོང་མས་ལས་སྒྲིབ་སྦྱོངས་གསུངས་པས་ཁོས་ཁྱི་མཆེད་དང་

ཕུག་སྐོར་བྱས་ཀྱང་སྣང་མར་མེ་ཙམ་ལས་ཇོ་བོ་མ་མཐོང་བ་དང་། སྐོ་མང་བཀའ་འགྱུར་བ་ཐོ་བཟང་དོན་ལྡན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་འགྱུར་ལྷགས་ལུང་སྙལ་སྐབས་དེའི་ནང་གི་ཞུ་མཁན་གྱི་པ་ཞིག་གིས་ལྷགས་ལུང་མ་ཐོས་ཤིང་པོ་

ཏི་མ་མཐོང་བར་ཤ་གཞོང་པ་གང་མདུན་དུ་བཞག་པ་མཐོང་ནས་ལུང་གསུངས་པ་དེ་ཤ་དེ་བླ་མས་ཞལ་དུ་གསོལ་ཞིང་། དགོང་མོ་བྱོལ་ཁར་ཤ་དེ་བསྲུས་འབྱོ་བའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་སོགས་སྐྱར། ལས་སྣང་གི་མཐོང་ཚུལ་ཅི་ཡང་སྲིད་

པས། ལས་སྒྲིབ་ཇི་ཙམ་བྱང་བ་དེ་ཙམ་གྱི་ཚོད་ཅིག་སྣང་འོང་། རང་གིས་སྣང་ཚུལ་ལ་ཆ་མི་འཇོག་སྟེ། བླ་མ་ཕར་ཞེག །བྱལ་རོགས་བྱོགས་མཆེད། སྐོ་རྩའི་ཁྱི་ཚུན་ལྷ་དང་བདུད་སོགས་གང་ཡིན་ཚོད་མི་ཐེངས། ཚོད་ཐེངས་

པ་ནི་རང་གཅིག་པུ་སྟེ། དེ་ལས་གོམ་གང་ཕྱིར་སོང་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་རྣང་འཕྲག་འགྱབ་ཁར་དབེན་ས་སྐྱོན་པ་ཞེས་མིང་ངན་བཏགས་མཁན་ཡང་བྱུང་། རྗེའི་མདུན་

དུ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་སྨོབ་བྱར་བཙུས།

སྐབས་ཤིག་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་བཀའ་དོག་པ་འགའ་སྣོད་མིན་ལ་གསུང་བར་ཉེ་བ་ན། བཀག་པར་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོས་འཁྲིད་པར་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་ཙོག་རྩྭ་མ་མང་གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་

@143A ཞེས། །ཀྱིས་ཀྱང་ངའམ་ང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་རྒྱངས་ཞེས་གསུངས་ཚུལ། རྒྱ་གར་ན་དགེ་ཚུལ་ཞིག་གིས། བ་ཚོ་གི་ར་གླིང་གི་ཡོ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་དཔའ་བོ་དང་། མོ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་དཔའ་མོ་ཡིན་

པར་གོ་ཤས་རྟོད་གཅོད་དུ་ཕྱིན་པས། དངོས་སུ་མཐོང་སྐབས་མི་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བར་གཞན་ཟོག་ཡོ་ཞིག་ལ་དད་པ་བྱས། རྗེ་མིད་ལ་ལའང་། ནུ་རོ་བོན་ཆུང་གིས། མིད་ལ་རས་པ་སྐད་པ་དེ། །མ་

མཐོང་གོང་ནས་སྐྲ་ཆེ་བ། །རྒྱ་གར་གྱུབ་ཆེན་འདུ་འོ་སྐད། །མཐོང་ནས་དྲུང་སྐྱིབ་ཙོ་ན། །མི་ཏཀ་གཅེར་ཉལ་བྱེད་པ་ཅིག །ཅེས་སོགས་ལྟར་རང་བར་མཐོང་སྟེ་འཕྲོ་སྨོད་བྱས་ཚུལ།

དེའི་ཕྱིར་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་ཀྱི་བྱོགས་

མཆེད་དག་ཀྱང་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་པས། གང་ཡིན་ཡང་རྩང་ཁེ་ཆེ་ཉིན་ཆུང་དག་སྣང་སྤྲུང་། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ཡང་མཁས་པ་མང་པོས་འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་ཅན་ཞིག་ལས་ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བ་བཞིན་མཐོང་ཚུལ་ཙམ་ལ་ངེས་

པ་མེད། ཡང་ན། སྐྱོན་དུ་མཐོང་བ་དེ་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར། བལྟ་ལུགས་དང་མཐོང་ལུགས་གཅིག་གིས་འབྱོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བསྟན་པ་རྣམས། རང་དོན་དུ་གཡོ་ཟེལ་བྱེད་

པར་མཐོང་ཞིང་། སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ལའང་མི་བདེན་ནོ་སྟམ་པའི་བསམ་ཚུལ་དང་བལྟ་ལུགས་ཀྱིས་སྟེ་སྟོད་གསུམ་པ་དག་སྤྲོང་ལེགས་སྐར་ལའང་འབྲུལ་པ་ཞུགས་ན། རང་རིར་ལྟ་ཅི་སྟོས། གཞན་ཡང་དག་ཕྱག་ཉལ་རྒྱུ་ལ་

@143B དགའ་ཆེ་བ་དེས། དག་རྟན་དགོང་མོ་ཕྱི་མོའི་བར་དུ་མི་ཉལ་བར་ཁ་ཏོན་བྱེད་པར་སྐྱིན་ཐབ་པ་ནས་སྐྱོན་དུ་མཐོང་ཞིང་། དག་ཕྱག་ཆང་འཐུང་བ་དག་གིས་དག་རྟན་གྱིས་ཀྱང་ཆང་

གསོལ་ན། སྤྲབས་ལེགས་སྣམ་ནས་ཡོན་ཏན་དུ་

འཛིན་པ་བཞིན་རང་གིས་སྐྱོན་དུ་མཐོང་བ་འདི་སྐྱོན་མིན་པར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་མིན་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་ན། སྐྱོན་དེ་བློ་མ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རང་ཅག་གི་དོན་དུ་ཆེད་དུ་བཙོས་ནས་བསྟན་པ་མིན་པའི་ངེས་པའང་མེད་དེ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་དོན་དུ་འགྱུར་ན། ཞི་སྡང་ཅན་དང་། ས་སྙ་ཅན་དང་། ཞ་བ་དང་། སྨྱོ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སོགས་སུ་སྟོན་པར་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་དང་རྒྱང་འདས་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཚུལ།

སྤྱིར་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་དྲང་ངེས་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་སྣ་ཚོགས་གསུངས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་རྗེ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་བླ་མའི་རྣམ་པར་བྱོན་གསུངས་པ་ནི། ངེས་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་བླང་བྱ་ཉིད་

ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་མཁན་བླ་མ་འདི་ལས་གཞན་མི་འདུག་པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས། དེས་ན། རང་རེས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་

གསུངས་པའི་བློ་མ་ལ། སངས་རྒྱས་མ་

ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་འདི་དང་འདི་འདྲུག་སྟམ་པ་ནི། མ་དེས་པ་དང་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས། གོང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་གིས་མཐའ་བསྐོར་རི་བསྐོར་བྱས་ཏེ། བློ་མ་སངས་རྒྱས་སྐར་ནས་

ཡིན་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་

@144A ཞེས། །བྱེད། དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པས་བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་རྣེད་དེ། བློ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ན་བཤེས་

གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་བྱི་རྟོགས་

པ་སྐྱེས་པ་ཡིན། བློ་མ་དང་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི། རང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་རང་གི་སེམས་དང་བློ་མའི་ཐུགས་བདེ་ཆེན་ཚོས་སྐུ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་

འདྲེས། དེའི་ཚེ་རང་བློ་མའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པ་

དང་། བློ་མའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ། བློ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་སྐོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ་ལ་བྱེད། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ལ་ད་ལྟ་ནས་བློ་མའི་ཐུགས་སེམས་དང་ཉེ་བ་དང་

མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་

གསུངས། གཉིས་པ་བཀའ་དྲིན་རྣེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། སྐེད་ཚང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ས་བཅད་བཞི་སྟེ། བླ་མ་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན། ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲིན། ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་

གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་དྲིན། ཟང་ཟིང་གིས་འཚོར་དུ་བསྟུས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་

མོད། བཀའ་དྲིན་ནི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་སྟེ། སྟོན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བསྐལ་པ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པས་བྱང་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འདྲེན་པར་མཛད་ཀྱང་། རང་ཅག་ནི་དེ་དག་གིས་འདྲེན་

@144B པའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་མེད་བྱོན་པས་མཐུལ་བའི། །སོགས་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚོགས་བསགས་ཡུལ་གཅིག་པུར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་། བདུན་ཁྲི་དྲུག་

སྟོང་། བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་སོགས་དང་། དེར་མ་

ཟད་བསྐལ་པ་འདིར་ཡང་། འཚོར་བ་འཇིག །གསེར་ཐུབ། འོད་སྲུང་སོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སྨིན་པ་དྲངས་ཀྱང་རང་ཅག་འདུལ་བར་མ་རྟུས། དཔལ་ལྡན་མ་འདིས་སངས་རྒྱས་དངོས་བྱོན་ཀྱང་དེ་ལྟག་མཪད་དུ་མེད་པའི་ཚངས་ལ་མ་ཧོར་

བའི་ལམ་བསྟན་པས་ན། ཐུ་མ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་ཡང་བཀའ་དྲིན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྟེ། དགེ་བཤེས་པོ་ཏི་བས་ཐུ་མ་ནི་མི་ཞིག་སྐུ་གེས་ཤི་ལ་ཁད་པར་ཟན་སྦྱིན་མཁན་

ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དེ་སྐྱིད་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་ཤུ་རི་སྟེར་མཁན་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། དཔེར་ན་རང་རེ་དབུལ་བ་ལས་ཐར་ཏེ་ཕྱུག་པོར་གྱུར་སྐབས་ཟས་ནོར་སྦྱིན་པ་བཞིན་རང་གིས་

ལམ་ཡ་ཚད་ཐོབ་སྐབས་སངས་རྒྱས་མང་པོས་ཞལ་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་སོགས་མཛད་པ་ལས་ད་ལྟ་ཉམ་ཐག་པའི་དུས་སུ་མི་ཕན། ཐུ་མ་ནི་རང་རེ་དབུལ་པོའི་སྐབས་ཟས་སྦྱིན་པ་བཞིན་

ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་ཉེ་བའི་

དུས་སུ་ཞལ་བསྟན་ནས་འདྲེན་ཐབས་མཛད་པས་དེ་རིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་བ་འདི་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། དེས་ན་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་ཀྱེན་ལས་ལྷག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །རྒྱ་མེད་བླ་མ་མཆོག །

@145A ཞེས། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཞན་སུ་དང་ཡང་མ་མཇལ་བར་ཆོས་ཀྱིས་ཡོངས་པའི་དུས་འདིར་བླ་མ་འདིས་ཆོས་དེ་འཛུགས་སུངས་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་

སྒོས་སངས་རྒྱས་ཤྲཱི་ཐུབ་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ལྷག་སྟེ། སྔོན་འཚོར་བསྒྲུར་རྩེ་བས་ཀྱི་མུ་ཁྲུད་ཀྱི་སྡུས་སྟོང་ཡོ་རེ་རེས་གདུལ་ཞིང་རེ་གཟུང་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་སྐབས་རྩོད་དུས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་འདིའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་དཀའ་བར་

གཟིགས་ནས་བཀང་སྟོམས་སུ་ལུས་པའི་ཚེ། སྔོན་པའི་སྐུ་སྐྱེ་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་གྱིས་རྩོད་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་ཐུགས་བསྐྱེད་པས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་

སྤྱིར་སངས་རྒྱས་གཞན་ལས་སྟོན་པ་

ཎྜུ་ཐུབ་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་མོད། སྟོན་པ་དེས་ཀྱང་མ་ཐུལ་བའི་གདུལ་དཀའི་སྐྱེ་བོ་བདག་དང་བདག་འདྲ་བར་བློ་མ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་སྣོས་སུ་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་ཆེ་ཚུལ་སོགས་དང་། དེའི་རྗེས་རྒྱ་གར་ན་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་དང་།

གླིང་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་པཾ་གླིང་མང་པོ་དང་། བོད་དུའང་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ། རྗེ་འབངས་ཉིར་ལྷ་སོགས་དང་། ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་ལྔ། མར་

མི་སོགས་དང་། ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱོན་ཀྱང་། རང་ཉིད་ལ་སྣང་བསྟལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་འདྲེན་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་

@145B ཅིང་། མདོར་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་མཛོད་པའི། །སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པས་དེའི། །གསོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་

བྱང་ཀོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་རེ་སྐྱེ་སར་མ་སྐྱེས། སྤྲེབས་སར་མ་

སྤྲེབས་པས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྟོན་བྱོན་སུས་ཀྱང་འདྲེན་མ་ནུས་ཤིང་དོར་ནས། སྐྱིགས་མའི་ཡང་སྐྱིགས་སུ་བཞག་པ་ལ། དལ་ལྟ་བུ་མ་འདིས་བདག་འདྲེན་ཐབས་འདི་འདྲ་མཛད་པ་ཐུགས་རྗེ་རེ་ཅེ་སྟམ་དུ་བསམ་གསུངས། གཉིས་པ་ཆོས་གསུངས་

པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། དེར་མ་ཟད། སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་ཕྱིར་སྡུས་དང་སྡུས་མོ་མཆིས་བྱང་རང་ཉིད་དང་བཅས་པ་གནོད་སྐྱེན་གཏུམ་པོར་བཟར་བཅུག་པ་དང་། སྟོན་པ་བྱེ་ལིང་གི་ལི་ཁར་འཁྲུངས་

དུས་སྐྱ་ལུས་ལ་ལྷུགས་གཟེར་སྟོང་བཏབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གི་ན་ཤ་བར་འཁྲུངས་ཚེ་མར་མེ་སྟོང་བསྒྲགས་པ་དང་། མེ་དོང་དུ་མཆོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁ་དོག་དམ་པས་པགས་པས་ཞོག་བྱ་དང་། རྩིབ་མས་སྐྱག་གྱ་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་

པ་སོགས་དང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོའང་ལམ་རིམ་འདི་གསན་པའི་ཕྱིར་རྟུང་དང་ཆུ་སྲིན་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཁྲད་དུ་བསད་ནས་རྒྱ་མཚོར་ཟུབ་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དཀའ་བ་སྤྱད། མར་མི་སོགས་

ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་བཙལ་བའི་ཕྱིར་དཀའ་བ་མང་

པོ་སྨྲད། རྒྱ་གར་དུ་ཡང་དེང་སང་ལྷར་བདེ་མོར་བབྱོད་ས་མེད་ཀྱང་སྟོན་ཀྱི་ལོ་སྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྲོག་དང་བསྟེན་ནས་ཆོས་བཙལ་བར་བྱེད་ནས། བླ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་དུ་གསེར་ཀྱི་མཆྱལ་ཁོ་ན་ཕུལ་ཏེ་ཆོས་ཞུས། རྗེས་སུ་ཡམ་ཀྱི་

@146A ཞེས། །དཀའ་སྨྲད་དན་པ་ན་སྐྱི་གཡའ་དགོས་པར་མཛད་འདུག་ན། རང་རེ་དཀའ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་སྨྲད་མི་དགོས་པར། བླ་མ་འདིས་སངས་རྒྱས་དངོས་བྱེད་ཀྱང་འདི་ལས་ལྷག་གསུང་དུ་མེད་པའི་ལམ་ཡོངས་

རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་བཀའ་དྲིན་ཇི་ལྟར་མི་ཆེ། ངོ་བོ་རྗེས་ཁྱོད་ཆོས་དཀའ་བ་མ་སྨྲད་པར་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་པ་བསོད་ནམས་རེ་ཆེ། ལེགས་པར་ནན་ཏན་དུ་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས། གཞན་ཡང་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་

སྨན་དང་། ཟས་དང་། དུག་གསུམ་གཅོད་ནས་འཆི་བར་ཉེ་བ་ལ། སྨན་པ་ཞིག་གིས། དུག་ཅོད་པ་དེ་སྐྱུགས་སུ་བཅུག །ཟས་ཅོད་པ་དེ་སྨན་དུ་བསྐྱུར། སྨན་ཅོད་པ་དེ་འཆི་མེད་ཆེའི་བདུད་

རྩིར་བསྒྲུར་ན། དེན་ཚིན་ཏུ་ཆེ་བ་

བཞིན་རང་ཅག་གིས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལས་མི་དགེ་བ་དུག་ཟོས་པ་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱས་པ་རྣམས། ཐུབ་མས་བཤགས་སུ་བཅུག །ཆོ་འདིའི་ཚེ་རིང་ནད་མེད་རྟེད་བཀྲ་སྐྱེས་གྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་གསོག་པ་རྣམས་ཀུན་སྤྱོང་བཟང་

བ་དང་། བསྟོ་སྨོན་རྣམ་དག་གིས་ཁ་བསྒྲུར་དུ་བཅུག་སྟེ་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་པའི་ཚེས་སུ་བསྒྲུར། ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པ་ཐོབ་ཕྱིར་བསགས་པ་རྣམས་ཐུབ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྒྲུར་བཅུག་པས་ན། དེ་ལས་དྲིན་ཆེ་བ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ།

བདུད་རྩིའི་སྐྱིང་པོར། ཚོགས་བཅད་གཅིག་བསྟན་ཡི་གེའི་གྲངས་སྐྱེད་ཀྱི། །བསྐལ་པར་མཆོད་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་མི་འཚོར་བར། །གསུངས་ན་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་བཟང་ཉེར་བསྟན་པའི། །བཀའ་དྲིན་འདི་ནི་གང་གིས་གཞལ་བར་རྩུས། ।

@146B ཞེས་དང་། ཇི་སྙར་མི་ཞིག་བཙོན་དྲར་སྡུག་བསྔལ་ཚེ། །གང་གིས་བཙོན་ཁང་དེ་ལས་བླུས་ནས་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་གནས་ལ་སྒྲུར་བྱས་ན། །དེ་ཡང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་

བྱེད་དགོས་མོད། །དེས་ན་བློ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅཱ་ལ། །ངན་

སོང་གསུམ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་བསྟན་ཏེ། །རེ་ཞིག་ལྷ་དང་མི་ཡི་དཔལ་འབྱོར་ལ། །འདོད་དགུར་སྣོད་པའི་བཀའ་དྲིན་སྨིན་པར་མཛད། །དེ་ནས་འཁོར་འདས་རྒྱད་པ་ཀུན་ཞི་བའི། །ཐབས་ཚུལ་བློ་ན་མེད་པ་ལེགས་བསྟན་ནས། །སྐུ་

གསུམ་གོ་འཕང་དམ་པར་འབྲིད་མཛད་པའི། །བཀའ་དྲིན་འདི་ནི་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་གང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་བློ་མ་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཞེང་། བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱས་ན། ལམ་ལ་ས་ཚོད་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བའང་བློ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །ཏེ་ལོ་པས་ནྱ་རོའི་ཞལ་རས་

ལ་མཆུལ་གྱི་འཇིམ་པ་བརྒྱབས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏིང་འཛིན་ལ་ཞག་བདུན་འབྱམས་པ་དང་། རང་རེ་སྟར་ཆོས་མི་དྲན་པར་ད་ལྟ་དྲན་པ་སོགས་ཀྱང་བློ་མས་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རེད།

འདི་ལོ་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་ཉིར་བཞི་ལ་སྐྱབས་

མགོན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཚན་མ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་དེའི་བྱིན་རླབས་ལས་ད་ལམ་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་བཟང་པོ་ཡོང་བ་འདི་བྱུང་། སྔར་སྐྱབས་མགོན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དྲགས་པོར་

@147A ཞེས། །དགེ་བཤེས་ཉིར་ལྟ་ཚོམ་དང་མཉམ་དུ་ཆོགས་འཁོར་གནང་སྐབས་ང་རང་ཡང་བཅར་བས་ང་རང་ལ་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་དབུ་འཛུགས་པ་ནས་རྒྱུན་རིང་ཚོམ་པར་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྲུགས་

པ་སོགས་ཡིད་འབྱུང་བསྲན་མི་བཟོད་པ་བྱུང་བའང་བླ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་དང་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་འགྲུབ་སྟེ། བྱུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་པས། བོགས་འདོན་

ཀུན་གྱི་མཆོག་བྱུར་པ། །ཐུབ་མ་ཡིན་ནོ་ཆུ་ངོ་པ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཆོད་ཚང་པས། བསྟྲིད་རིམ་བསྒོམ་པ་མང་ལགས་ཏེ། །ཐུབ་མ་བསྒོམ་པའི་གོང་ན་མེད། །བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པ་མང་

ལགས་ཏེ། །གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གོང་ན་མེད། །

རྒྱུན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། །འབྲལ་མེད་ཉམས་སྐྱོང་འོང་བར་ངེས། །ཞེས་གསུངས། སྔོན་རྗ་སྤྲེང་ནས་མི་ཞིག་གིས་འབྲོམ་སྟོན་ཀྱི་སྐུར་མཆོད་མེ་ཕུལ་ཏེ་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། ཇོ་བོ་ལ་ ՇོՀམ་བྱི་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་།

སྒྲུབ་ཁང་པས་བླ་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཚུལ་བཅས་གསུངས། བཞི་པ་ཟངས་ཟིང་གིས་འཁོར་དུ་བསྟུས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། དེང་སང་གི་མི་རྣམས་ནི་ཟངས་ཟིང་ལ་བལྟ་བས་དང་པོར་ཟངས་ཟིང་གིས་འཁོར་དུ་བསྟུས་ནས་

ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་དྭགས་པོ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྣོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཀོང་སྟོད་དྲི་མེད་སྟེང་ཁའི་གཡོག་པོ་ཞིག་གསུང་བརྐག་ཞུ་བཀང་སྟེ་མར་ལྟང་གཅིག་འབུལ་རྒྱུ་བསྐུར་བས་བླ་མ་བཞུགས་

@147B ས་མཐོ་བའི་དབང་གིས་ཁོ་ཐང་ཆད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བླ་མ་རི་དྭགས་འདྲ་བ་དེ་རི་མཐོ་མོ་འདི་འདྲ་ལ་སྟོད་དགོས་པ་ཅེར་ནས་ཁ་བཀང་གིན་བླ་མའི་སྐུ་མདུན་དུ་སྐྲེབས། བླ་མས་

ཇ་དང་ཟས་བཟང་པོ། ཆོག་ཟན་བཅས་གནང་བས་ཁོ་རང་

དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་བླ་མ་ཡང་བྱིན་རླབས་ཆེ། ཆོག་ནི་ཆོག་ཞེམ་ཟེར་དགོས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཟང་ཟིང་གིས་འཁོར་དུ་བསྡུས་ནས་དད་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན། བླ་སར་དགེ་རྒན་གྱིས་དགེ་ཕྱུག་སྐྱོང་བ་ལྟ་བུ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྡུ་བཞང་ཚད་མེད།

ཇོ་བོས། ང་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་བླ་མའི་ཡིན་གསུངས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་རེད། རང་ཅག་གིས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་ན། ད་ལྟའི་བདེ་སྐྱིད་སྐྱན་གསུམ་ཞ་ཐོ་ང་རང་གིས་

བྱས་བསམ་མོད། དེ་ལྟ་མིན་པར་དཔེར་ན། སྤྱན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཅིག་ཆོས་སྐོར་ཞུགས་ནས་ཅིག་ཤོས་དེས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཆོགས་ཏེ། ཆོས་

དང་ཟང་ཟིང་གི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད། དོན་ཉུང་བ་བྱ་བ་ཉུང་བ་ལ་གནས་པའང་། སྤྱོན་པ་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལྟར་མིན་པར། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱོམ་པ་སྤྱིར་བའི་

དེན་ཡིན། ད་ལྟ་ཉིན་རེར་ཚོགས་བྱ་བརྒྱ་

ཕྱག་མང་པོ་བློག་ཅིང་། དེའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་། ཀ་ཁ་སྒོབ་མཁན་དེའི་དྲིན་དང་། སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་སོགས་མ་ཐོབ་ན་དཔེ་བལྟ་བའང་མི་རྟུང་བའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་དགོན་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། དམ་ཚིག

@148A ཞེས། །མ་ཉམས་ན་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་སྐུ་བཞིའི་འབྲས་བུ་སྨིན་ངེས་པའི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་འཇོག་པ་ཡང་རྣ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ཁྱོན་དཔོན་གྱི་དྲིན་ཡིན། རང་གི་བློ་མ་འདི་དང་འདིས་བཀའ་དྲིན་འདི་འབྲ་བ་རེ་སྙེལ་སྐྱམ་དུ་

ཕྱིང་བ་ལ་བཤད་ནས་དྲན་དགོས། དེར་མ་ཟད་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་འདིར་བདེ་སྐྱིད་དང་། འབྱོར་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཆོ་སྟོན་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་། སྨྱེན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྨྲས་

ཏུ་བཅུག་པ་པོའི་སྤྲོབ་དཔོན་གྱི་དྲིན་ཡིན་པས། བདེ་སྐྱིད་ཡོད་དོ་ཅོག་བློ་མའི་དྲིན་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་བློ་མ་གཅིག་གི་མིན་ཏེ། སྤ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་མང་པོས་དྲིན་ཕྱོགས་རེ་བ་ལས་མ་བྱས་སོ་

སྣམ་ན། བླ་མ་དེ་དག་ཀུན་གྱི་

སྤྲུལ་གཞི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བསམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོགཅིག་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཚང་གཅིག་ཉིད་སྐུའི་རྣམ་རོལ་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་

བོད་འདིར། མི་སྣེལ་བ་པོ་དང་། ཁྲིམས་འཛུགས་པ་པོ་དང་། ཆོས་བསྒྲུབ་བ་དང་། བསྟན་པ་སྣེལ་ཞིང་འཛིན་པའི་རྒྱལ་བློན། ལོ་པཎ། 7རྒྱལ་བ་རིམ་བྱོན་སོགས་ཐམས་ཅད་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ་འབའ་ཞིག་གི་

རྣམ་རོལ་ཡིན་པ་ལྟར། རང་གི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པ་ཡང་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་ལ་སྤྱངས་

@148B པས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་བླ་མ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གཟུགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་

བློ་མ་མཆོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་

མ་ཤེས་པར་ཆོག་ཙམ་འདོན་པས་ནི་གང་ཡང་མི་སློབས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་བདེ་སྟོང་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་བླ་མར་བཞེངས་པ་སོགས་ཤེས་ན། རིགས་བརྒྱ། རིགས་ལྔ། རིགས་གསུམ།

རིགས་གཅིག་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། འདི་མ་ཤེས་ན་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་འཆད་པ་པོའི་བླ་མ་སྣ་ཐག་ཆེ་རིགས་ལ་གུས་པ་ཆེ་མདོག་བྱས་ཀྱང་། ཉམ་ཆུང་གི་བླ་སའི་དཔེ་ཆའི་དགེ་རྩའ་

ལྟ་བུ་ལ་མ་གུས་པར་བྱེད་ཉེན་ཆེ། སྔར་གྱི་ཚུལ་དེ་ཤེས་ན། བླ་མ་གཅིག་ལ་དག་སྣང་སྤྲུལ་པས་ཀུན་ལ་འབྱོར་ཤིང་། མཉེས་པ་སྣྲབ་པའང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། མི་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལའང་གཅིག་ལ་མི་མཉེས་པར་བྱས་

ན།ཱ ཀུན་ལ་མི་མཉེས་པར་བགྱིས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཁྱད་མེད་དུ་འཛིན་ཞིང་བསྟེན་ཚུལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་བསམས་

ནས་བཀའ་དྲིན་དུན་པའི་ཚོགས་ངག་ནས་

བརྩོད་པ་ཚུམ་གྱིས་སྣང་དགོས་པར་གསུངས་པས་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་གིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་སྐབས་བཀའ་དྲིན་དུན་པའི་ཚོགས་བཅད། འདི་ནི་བདག་གི་དགེ་བཤེས་ཆོས་སྣ་བ། །ཆོས་ཀུན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྨོན་བྱེད་དེ། །བྱང་

@149A ཀ།། །།ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སྨོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དག་བསྟེད་པས་བདག་གི་མ་ལྷ་བྱ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྟད་པས་མ་མ་འདུ། །བྱང་ཆུབ་

ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་ཡིན། །དགེ་བཤེས་འདི་དག་གཅོད་པ་རྣམ་པར་བཟློག །ཏ་ཞི་ཐར་བྱེད་སྨན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་རྩིའི་ཆར་འབེབས་ལྟ་དབང་བཏུ་བྱིན་འདུ། །ཟུར་ཉ་ལྟ་བུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །ཞི་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་

ཉི་མ་གསལ་བ་འདུ། །དབྱ་དང་ཐོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འཁྲུགས་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་སུ་སྤྱོང་དང་མཉམ་པ་འདྲ་བ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ནི་

འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག

གི་བློ་བསྐྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་དག་བདག་ཉའེས་སངས་རྒྱས་བསྟྭགས་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོབ་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེད་དཔོན་མགོན་དང་

སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྐྱོབ་མིག་ཡིན་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་ཉེས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ལམ་རིམ་བདུད་རྩིའི་སྐྲིང་པོ་ལས་གསུངས་པའི། མེ་དོང་འདྲ་བའི་ཁྱིམ་ལས་རབ་

བྱང་ནས། །དབེན་པར་དང་སྐོང་སྤྱོད་པས་གནས་བཅས་ཏེ། །དམ་ཚོས་བདུད་རྩིའི་ར་མཆོག་རྒྱོང་བ་ཡང་། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ནོ། །བསྒལ་མང་སྤྱོང་དུ་བཙལ་ཡང་རྟེད་དཀའ་བ། །འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་དང་

@149B མཇལ་བ་དང་། །བསྟན་པའི་ཚུལ་དེར་ཡིད་ཆེས་རྟེད་པ་ཡང་། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བཤེས་གཉེན་འདི་དག་ནི། །ངན་སོང་གནས་

ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱོབ་པའོ། །འཕོར་བའི་མཆོ་ལས་སྒོལ་བའི་

དེད་དཔོན་ནོ། །མཐོ་རིས་ཐར་པར་འཁྲིད་པའི་ས་མཁན་ནོ། །ཉོན་མོངས་གཅོད་ནད་གསོ་བའི་སྨན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་མེ་ཆེན་ཞི་བྱེད་ཆུ་རླུན་ནོ། །མ་རིག་སྐུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེའོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཉི་མའོ། །འཕོར་

བའི་བཙོན་རྡར་བཅིངས་པའི་འགྲོལ་བྱེད་དོ། །དམ་ཚོས་གྲུ་ཆར་འབེབས་པའི་ཆར་སྤྲིན་ནོ། །གཞོད་སེལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་གཉེན་བཤེས་སོ། །རྒྱ་ཀུ་བྱམས་པས་སྐྱོང་བའི་ཞ་མའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བརྗོད་པ་ཡན་ལ་

འཁྲིས་ནས་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་དགོས་གསུངས། སྤྲོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དུ། འདི་སྐབས་སྤྲོར་ཚོས་བཞི་པ་མན་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་དགོས། འདི་སོགས་དམིགས་སྐོར་རེ་རེའི་དབུར་ཡང་

གསོལ་འདེབས་དང་། བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱང་། མཔུག་ཏུ་ཐག་བཅད་པ་རེ་བྱ་བར་གསུངས།། ༥ །།ཉིན་དགུ་པར། ཇི་སྐད་དུ། མཉམ་མེད་རྗེ་བོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཚེ་འདི་ཡུན་ཐུང་ཞེས་བྱའི་

རྣམ་པ་མང་། །ཚོ་ཡི་ཚད་

ཀྱང་ཇི་ཙམ་མི་ཤེས་པས། །ངང་པས་ཆུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་བླང་བར་བྱ། །ཞེས་འདྲེན་པར་མཛད་དེ། ཀུན་སློང་འཆོས་པ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་སྟེ་ནས། སྟོན་དུ་ས་བཅད་གང་སོང་བ་རྣམས་གསུངས་རྗེས།

@150A ཞེས། །བཤེས་གཉེན་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་བསྟན་བཅོད་མདོར་བསྡུས་མཛད། བཞི་པ་སྨྲོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཀུར་སྟི་རྣེད་པ་དག་དང་རིམ་གྱི་དང་། །སྨྲབ་པའི་སྐོ་ནས་བཤེས་

གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྨྲོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དགེ་ཕྱོགས་གིས་དགེ་རྒན་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་གསུམ་གཅོད་དུ་ཡོད་པས་དགེ་རྒན་ལ་བློ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་དེ་ག་བླ་

མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། བློ་མ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ནས་བསྟེན་པས་ནི་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་པ་རྒྱར་དུ་འཆོལ་མི་དགོས། བློ་མ་དངོས་སུ་མེད་ན། ཚོགས་ཞིང་བསྐྱེད་ནས་ཐུགས་

གསོལ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་བྱེད། དགེ་

བའི་ཉེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ནི། བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྗེ་མིད་ལས། ཆོར་ཟང་ཟིང་གི་འབྱལ་བ་བདག་ལ་མེད། །ཞ་བྷ་མའི་དྲིན་ལན་སྒྲུབ་པས་འཇལ། །ཞེས་དང་། སྐྱིང་རྟོག་

སྤྲུག་བསྡན་གྱི་སྒྲུབ་པ་འདི། །ཞ་བྷ་མ་མཉེས་པའི་ཞབས་ཏོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒོར་ཆོས་བཞི་པའི་ཁོངས་སུ་བཉེས་གཉེན་སྒོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་རྣམས་

བསྡུས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་པས་སྒོར་ཆོས་གསུམ་པ་ཟེན་ནས་བཉེས་གཉེན་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་གསུངས་ཤེང་། སྒོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ཀྱི་དབུར་བྷ་མ་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་པ་སོགས་སྒོར་ཆོས་ཕྱི་མ་གསུམ་

@150B འབྱུང་བ་ནི་བྷ་མ་དང་མཉམ་དུ་མི་འགྲོགས་པ་སོགས་བྷ་མ་མེད་པའི་སར་ཟང་ཟིང་གིས་མཉེས་པ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་སོ། །འདི་ལ་ས་གཞི་བྱིན་རླབས་སོགས་སྤར་བཞིན་བྱས་ལ་

བདེན་སྟོབས་བརྟེད། བི་ཊྲུངྷ་ལི་ས་གཞིར་གསེར་གྱི་རོ་རྩེ་རྒྱ་

གྲམ་བྱིས་པ་བལྟས་ན་འབྱར་དོད་ལྟ་བུ་ལ། རེགས་ན་འབྱར་ཀོང་སོགས་མེད་པ། དེའི་དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་གྱུ་བཞི་སྐོ་བཞི་རྟ་བབས་མེད་པ་སྣུན་བློའི་ཕོ་བྲང་ལྟ་བུ། རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། དེའི་དབུས་སུ་སེང་ཁྲི་ཆེན་པོ་སྟེང་དུ་བང་

རིམ་བཞི་ཡོད་པ་མཆོད་རྟེན་བྱམ་པ་མེད་པ་བཞིན་གྱི་བང་རིམ་དང་པོའི་སྟེང་གི་རྒྱབ་ངོས་སེང་ཁྲི་སུམ་ཚོམ་སྟེང་དབུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། གཡས་གཡོན་དུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས། སོ་སོའི་སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་ཞར་ལ་ལྟ་སྟོང་བརྒྱད་

པའི་བློ་མ། མདུན་ངོས་སེང་ཁྲི་གསུམ་ལ་ཇོ་རྗོ་འབྲོམ་གསུམ། བང་རིམ་གཉིས་པར་སེང་ཁྲི་སུམ་ཚོམ་ལ་དབུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་དང་། གཡས་སུ་རྗེ་ཤེར་སེང་། གཡོན་དུ་དགེ་འདུན་གྱུ། བང་རིམ་གསུམ་པར་

སེང་ཁྲི་གསུམ་ཚོམ་གྱི་སྟེང་དབུས་སུ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དང་། གཡས་སུ་ཁྲི་སྟྲིན་པ་རྒྱ་མཚོ། གཡོན་དུ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་བྱམས་པ་ཆོས་ལྡན། བང་རིམ་བཞི་པར་སེང་ཁྲི་སུམ་ཚོམ་

སྟེང་དབུས་སུ་རྩ་བའི་བླ་མ། གཡས་གཡོན་

དུ་ཐུགས་སྐས་གཅོ་བོ་གསུངས་ཀྱང་མན་ངག་ལྟར་བླ་མའི་བླ་མ་དང་དེའི་བླ་མ་གསལ་བཏབ། བླ་མ་གཉན་རྣམས་ལ་ཟ་འོག་གི་རྒྱང་གདན། གཡས་གཡོན་སོགས་ཀྱི་བང་རིམ་སྟེང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་

@151A ཞེས། །བང་རིམ་སྟེང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉན་རང་ཚོགས་སྡུང་སོགས་བཀོད་པ་ལྟགས་གཅིག་དང་། ཡང་ལྟགས་གཅིག་ལ་མདུན་དུ་བླ་མ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ལྷ་སྟོང་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་

བླ་མ་རྣམས་མཐར་ཆགས་སུ་བཀོད། འདུལ་མདོན་མདོ་སྡེའི་བརྒྱད་པའི་བླ་མ་གཉན་རྣམས་གཡས་གཡོན་དང་རྒྱབ་ཀྱི་བང་རིམ་དུ་གསལ་བཏབ། ཡི་དམ་སོགས་གསལ་འདེབས་མི་དགོས། གལ་ཏེ་བསྒོམ་པར་འདོད་ན། དེ་

རྣམས་དངོས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བསམ་ཚོག །རྒྱབ་ཀྱི་ཀུན་ཀྱང་སེང་ཁྲིས་མི་བསྒྲིབ་པའི་ཞལ་ཚུར་གཟིགས་སུ་བྱེད། ཁྲུས་ཁང་དཀྱིལ་དུ་ཁྲུས་རྫོང་མེད་ཅིང་ས་

གཞི་དབུས་མཐོ་བ། སྐོ་བཞི་ཀར་

ཁྲུས་ཁང་རེ། ཆོགས་ཞིང་གི་གྲངས་མཉམ་ཁྲི་བཞལམས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་གཞན་འདྲ། ལྷོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་གི་མདུན་དུ་སེང་གེས་བཏེགས་པའི་ཁྲི་ཆེན་བང་རིམ་བདུན་པ་བཀའ་

གདམས་མཆོད་ཁྲི་བཞིན་རིན་ཆེན་བདུན་ལས་གྲུབ་པ་འདོན་ཚ་ལྟར་དང་། སེང་གེ་ས་གཞི་ལ་གནས་པ། སེང་ཁྲིའི་མདུན་ནས་ཡར་ལ་སྐྲོམ་སྐས་གསུམ་བཙུགས་པ། བང་རིམ་སྟེང་མ་ལ་གཟིམ་སྐྲོམ་གྱི་རྒྱབ་ཡོལ་ལྟ་བུའི་རྒྱབ་

ཡོལ་དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྔར་སྟེ་ལ་ལྷགས་མདའ་ཁུག་ཅེས་པ་ལག་པ་འཆང་ས་ལྟ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩེར་ཏོག་ཡོད་པ། བང་རིམ་རེ་རེར་ཡང་གསེར་གྱི་ཐེམ་སྐས་ཆུང་ངུ་རེ་ཡོད་པ་སྟེ། སྐས་

@151B འདི་ནི་གཡས་གཡོན་དང་། སྔར་གྱི་སྐས་གསུམ་སེང་ཁྲིའི་དཀྱིལ་དུ་བསྒྲིག་སྟེ་བཙུགས། རྒྱབ་ཡོལ་གྱི་འབྱར་དབུས་མར་གསེར་གྱི་(GNYJI)་ར། གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱལ་མཚན།

བང་རིམ་དང་པོའི་སྟེང་ཐུབ་དབང་བཞུགས་གཞིར་

ཁྱི་རྒྱབ་ཡོལ་ཅན། ཕྱིན་དྲུག་མཆོག་པའི་ཀླུ་དང་ཁྱུང་སོགས་དྲུག་འགྲོགས། བཟང་གོས་ཀྱི་འབོལ་ལྗ་བརྩེགས། གཡས་གཡོན་དུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས་གཞི་སེང་གེ་མེད་པའི་ཁྱི་འབོལ་གསུམ་བརྩེགས། མདུན་དུ་རྩ་

བའི་བླ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བཞུགས་གདན་ལ་ཁྲི་མི་དགོས་པར་འབོལ་ཉིས་བརྩེགས། གཡས་གཡོན་དུ་བླ་མའི་བླ་མ་དང་། དེའི་བླ་མའི་བཞུགས་གདན་འབོལ་རེ། གཞན་རྣམས་ལ་རྒྱོང་གདན་དུ་བྱེད་པ་ཞལ་ཤེས་

ཡིན།། དབུས་སུ་འགྲོ་ལམ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ། རྩ་བའི་བླ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་དང་། གཡོན་གླེགས་བམ་ཐུམ་དང་གདོང་དར་ལྟ་བརྩེགས་ཅན་བསྟམས་པ། བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གཡས་

གཡོན་དུ་ལྟ་སྤྱོད་བརྒྱད་པའི་བླ་མ་སྟེ། སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་མཚམས་ལམ་རིམ་པ་མཐུད། བྱལ་མཐར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཆེ་བས་བཞུགས་གདན་སྟོང་པ་རེ་དང་། བང་རིམ་དང་པོར་མ་ཚུད་པའི་

བློ་མ་གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བར་ཆ་བསྟོ །

བཞི་པར་སྨྲན་སྔ་བས་གླལ་དབྱར་བྱས་ཏེ་མན་ངག་པ། ལྷ་པར་བྱང་སེམས། ས་ངས་རྒྱས་རྣམས་བང་རིམ་དང་པོ་བཞིའི་ཟུར་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད། བྱག་པར་ཉན་རང། བདུན་པར་ཆོས་སྐྱང་དོ། །ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱད་པའི་ཐ་མ་གསལ་

@152A ཞེས། །འདེབས་པ་མདོ་ལུགས་འདིར་མི་འབྱང་མོད། བསྟེད་པར་འདོད་ན་མི་མངོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་འདེབས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཀ་མདོ་ལུགས་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་པ་

བསྟེད་པ་སོགས་མི་དགོས་པར་མཐོན་ཐབས་སུ་སྨྲན་འདྲེན་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ངེད་ཚོས་དལ་ལྟ་མཐོན་ཟས་ཕྱིར་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་སྟོན་དུ་གདན་བཞག། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཚོགས་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་སྨྲན་དྲངས་ཏེ་

ཁྱི་སྐྱན་སོ་སོར་བཞུགས་པ་ཡིན། སྨྲན་འདྲེན་པ་ནའང་བྱོན་པའི་ཚུལ་སོགས་མ་གཏུབཟང་མོས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་སྨྲན་དྲངས་པ་ལྟར་མོས་དགོས་ཞེས། དེའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུང་པའི་ཕྱག་

བཞེས་བཞིན་ཆུས་པར་གསུངས།

དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་ཁྲུས་གསོལ་བ་ལ། ཁྲུས་ཁང་སྔ་མ་དང་མི་འདྲ་བར་ཁྲུས་ཁང་གྱུ་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་ཤེལ་གྱི་སྒོ་ཤ་སྣྲག་ཅན། ཁྲུས་རྫིང་མེད་ཅིང་ཁྲུས་བུམ་མང་པོ་བཞག་པ། སྟེང་དུ་དུ་མིག་དང་ཆུ་ཕིབས། དེ་དག་ལ་དྲི་བཟང་

གི་ལྷེ་གུའམ་འདམ་ཐྱམ་པོར་བྱས་པ་བཏགས་ལ། དེ་ལས་ཁྲུས་ཆུ་བུམ་པའི་དྲང་ཐད་དུ་བབས་པར་བསམ། ཁྲུས་གསོལ་བའི་ཚེ། དགེ་སློང་གསུམ་གསུམ་སྤྱོས་ཏེ། བཞུགས་ཁྱི་སྐྱ་མའི་སྟེང་བཞུགས་བཞིན་པར་ན་བཟའ་རྟམས་

འོད་སེར་པོའི་རྣམ་པར་ཚུར་བསྡུས་ཏེ་ཁྲུས་གསོལ། གཞན་སྐྱ་མ་དང་འདྲ། ཆུན་དུ་བུམ་པ་སོགས་མ་འབྱོར་ཚེ། སྤྱོར་ཚོས་སྐབས་ཁྲུས་གསོལ་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་ཞེང་། སྐབས་སྐབས་སུ་བྱས་ན་དེས་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་སོགས་

@152B སེལ།། ཁྲུས་གསོལ་བྱ་ཚུལ་གཞན་སྐར་སྡུར་ལམ་སྐབས་ཞུས་པ་ལྟར་ལ། ཞལ་ལུང་རྒྱང་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བྱ་ཞེའ་ཚོགས་ཞེང་མི་བསྡུ་བར་བྱོ་སྤྱོང་། སྤྱོར་ཚོས་

བྱང་གསོག་ལྟ་བུར་ཐུན་ཕྱི་མ་ལ་ཡོན་ཏན་གཞིར་བྱུར་མའི་

བར་བཏང་། ཚོགས་ཞིང་མི་བསྡུ་བར་མཆོད་པའི་སྒིན་གཟུངས་བཏེན་ནས་དེ་མན་འདོན། བསྡུ་ན་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཉིད་བྱང་གསོག །དེ་རེས་ཞལ་ལུང་དང་སྒྲགས་པས་དེའི་སྤྲོར་ཆོས་འཚང་པ་ལས། རྒྱུན་བྱི་ཉམས་ལེན་སྤྲོར་ཆོས་

སྐལ་བཟང་མཐིན་རྒྱན་བྱི་སྟིང་ནས་བཀྲིས་ན་བྱིན་རླབས་དང་མན་ངག་ཟབ་ཁྲད་གཞན་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་གསུངས། གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ་དམིགས་སྐོར་རེ་རེ་བཞིན་ཟིན་པའི་ཐུན་མཐར་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་

པོའི་མཚན་དང་སྔགས་འདོན་ཞིང་བསྟོ་སྨོན་བྱེད་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་དུས་ཤེགས་མེད་པས། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ།

ཐུན་གྱི་སྐབས་བློ་སྦྱངས་ནས་ཐུན་མཚམས་སུ་རིག་པ་རྒྱུ་ཡན་དུ་བཏང་ན། ཐུན་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་ལའང་གནོད་ཚབས་ཆེ། ཐུན་མཚམས་ལེགས་པོ་བྱུང་ན་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་ཡང་

འདི་ནས་ཡོང་། དེའི་ཕྱིར་རྟེ་བྷ་མའི་

གསུང་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་སུ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་བཅད་པ་འདི་གནད་ཆེ། དམིགས་སྐོར་འདི་ལ་མཆོག་ན། ནྟ་རོས་ཀྱ་ལོ་དང་། མིད་ལས་མར་པ། འབྲོམ་སྟོན་པས་བྷ་མ་ས་བཙུན་པ་དང་རོ་བོ་རྟེ་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་བཤེས་

@153A ཞེས། །གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་བཤད་པ་ལས། གཞན་འདུ་མིན་མང་པོ་བཀླག་ན་ཤེས་རབ་འཆལ་འགྲོ་བར་གསུངས། དཔེར་ན་སྒྲུང་གི་དཔེ་ཆ་ལ་བལྟས་ན་ཞེ་སྡང་ཆེ་

རྒྱ་འགྲོ་བས་དེ་འདྲའི་རིགས་མི་བལྟ་བར་ཤེས་རབ་འཕེལ་ཐབས་བྱ། ཐུན་མཚམས་ལ་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབང་པོའི་སྐོ་བསྡམས་པ་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་དབང་པོས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་བྱས་ཏེ་བསྟོམ་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་།

དེ་རང་རེ་ལ་མི་འབྱུང་བས་ན། དཔེར་ན་ཡིད་འོང་གི་གཟུགས་ལྟ་བུ་མིག་གི་དབང་པོས་མཐོང་ཡང་ཡིད་དེའི་རྟེས་སུ་མི་འབྱང་བར་བྱ། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དུས་རྒྱུ་ཉུ་རང་གི་སྐོ་གསུམ་ལ་བྱ་ར་

བྱེད། རྒྱས་པར་ན་ཞི་བ་ལྷས་སྦྱོང་

འཇུག་ཏུ་ཤེས་བཞིན་བསྟུང་བའི་སྐོར་ལེའུ་གཅིག་ལོག་གས་སུ་མཛད། དེའི་འགག་སྟོམས་སུ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྟུང་བའི་མཚན་

ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་བསྟུང་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ། ལུས་ཀྱི་འགྲོ་འདུག་དང་། ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་དང་། ཡིད་ཀྱི་འཆར་སྐྱོ་སོགས་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་། དཔེར་ན་སྐྱོ་གཉིས་ཡོད་

པའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འགྲོ་ན། འོང་ས་དང་འགྲོ་ས་སྐྱོ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། དེ་བསྟུང་ན་ཀུན་པོ་ཁེགས་པ་ལྟར་སྐྱོ་གསུམ་གང་དུན་དུ་མི་བཏང་བར་བསྟུང་ན་ཉིས་པ་འབྱུང་བའི་སྐྱོ་ཁེགས་པ་

ཡིན། དེས་ན། དགེ་བཤེས་འབན་

@153B བྱིས་སེམས་བསྟུངས་ནས་ཞོ་མ་བཞེས་པའི་རབས་དང་། ཀུན་མ་ཡིན་པར་སྐྲོག་པ་བཞིན་བསྟུང་དགོས་ཀྱི། མི་དན་དགུ་དན་དུ་བཅུག་ནས་བསྟུང་ན། མི་ཞིག་གིས་བྱ་མ་སྐྱེས་གོང་

ནས་མིང་རྒྱ་བ་བྱགས་པ་བཏགས་ཏེ། གང་འཁྲབ་

པས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཤི་བ་བཞིན་འོང་ཉེན་ཡོད། ཇོ་བོ་རྗེས། མང་པོའི་ནང་དུ་བག་ལ་བརྟག །གཅིག་པུར་འདུག་དུས་སེམས་ལ་བརྟག །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་དགོས། རང་ཅག་ནི་དུན་པས་མི་ཟིན་པར་ཡིངས་བཞིན་དུ་སྟིག

པ་བྱེད་ལ། དེའི་ཚེ་སྟིག་པ་ཡིན་མིན་ཡང་མི་ཤེས། འགྲོ་ཞོར་འདུག་ཞོར་དང་། སྐད་ཆ་ལབ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཤེག་སོགས་བསད་པ་ལ་སྣང་བ་མེད། དེའི་ཚེ་དྲན་པས་བཟུང་ནས་འདི་མི་བྱེད་སྟིག་པ་ཡོད་སྙམ་ནས་ཙམ་སྟེ་འཇོག

དེ་བཞིན་དུ་མི་མང་པོ་དང་འགྲོགས་ནས་གཏམ་སྣ་ཚོགས་བཤད་པའི་ཚེ་ཡང་སེམས་ཟུར་གཅིག་གིས། བདག་གིས་ཅི་ཞིག་སྨྲ་བར་རྩོམ་གྱི་ན་འདུག་སྙམ་ནས་བརྟག །ཚོག་རྩུབ་ངག་འཕྲལ་སོགས་སྨྲ་བྱབས་འདུག་ན་ལྷེ་ནས་ཟིན།

རང་གཅིག་པུར་འདུག་པ་ན་སེམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེན་གྱིན་འདུག་སྙམ་ནས་བརྟག །སེམས་བསྡུང་རྒྱུ་བརྩེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་གིས་འཕྲལ་དུ་མི་ཤེས་པས་མི་བརྩེད་པར་བྱེད་དགོས་སྙམ་པའི་

དྲན་ཤེས་ལ་བྱ་ར་ཐུ་རེ་བྱེད། སྟོན་དགེ་བཤེས་

ཁ་རབ་པས་ཕྱོགས་བཞིར་ཐོ་ཡིག་བྲིས་པ་བཞིན། རྩིག་པ་ཚུན་ཆད་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་ཞེས་བྱི། རང་རེས་ནི་མི་འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་དངུལ་སྐང་གང་འོང་དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྩིས་བཤད་དང་། བརྟེད་ཐོ་གཅོ་བོར་བྱེད་ཀྱི་ན་

@154A ཞེས། །འདུག་པ་འདིས་མི་འོང་། དེས་ན། ཐུན་མཚམས་འདི་གཅོ་ཤེན་ཏུ་ཆེ། མཚམས་འདུག་པ་ནའང་། སྐོ་འགྲམ་དུ་མཚམས་ཐོ་གངས་རི་ལྟ་བུར་བཞག་སྟེ། ཡིད་ཀྱིས་འདི་མི་དྲན་བྱ་བ་མེད་

པ་དེ་འདྲ་མི་བྱ། བདག་གི་བློ་མས། ལུས་ཀྱི་མཚམས་ཁང་ན་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡོ་དྲན་ཤེས་ཀྱི་མཚམས་ལ་འདུག་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་རྟག་ཏུ་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་ཏེ་མ་ཡེངས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱེད། རྗེ་

མིད་ལས། སྣང་སྲིད་དཔེ་ཆར་ཤར་བར་གསུངས་པ་བཞིན། གང་མཐོང་ཡང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ངེས་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་འདེབས་སུ་འགྱོ་བ་བྱེད་དགོས། སྟོན་རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པས་བྱོག་མས་

སྣང་བྱ་ལ་སོ་བཏབ་པ་གཟིགས་

ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྣེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་རང་རེས་ཁྲོམ་བསྐོར་ལྟ་བུར་འགྲོ་ཚེ། ཚགས་སོགས་ཉེན་མོངས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་གོམ་པ་རེ་དང་སྦྱིག་པ་རེ་སྦྱགས་ནས། ཚུར་ལོག་པ་ན་སྦྱིག་པའི་ཁུར་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བ་ཞིག

ཁྱེར་ནས་འོང་མོད། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་བཞིན་འགྲོ་ན་རེས་འབྱུང་དང་མི་རྟག་པའི་བསྐལ་འདེབས་བླ་ན་མེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་མཆོག་ནས་གང་སྣང་ཚེས་ཀྱི་བསྐལ་མར་སོང་བ་དགོས། ཟས་ཀྱི་

ཚོད་རིག་པར་བྱ་ཚུལ། གཞན་ཡང་ཟག་པ་རྒྱུན་གཏོར་ལ་ཡི་དྭགས་ལ་བསྟོ་བ་སོགས་ཉིན་ཞག་ཕྱགས་གཅིག་ཏི་དེའི་གཞན་ལས་གསལ་བ་བཞིན་བྱས་ན། བྱ་སྤྲ་ལ་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཚུལ་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་

@154B བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱིང་པོ་བླང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲུབ་བ་དང་། སྐྱིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྣེད་

དཀའ་སྐོར་བསམ་པ་སྟེ། འདི་ལ་ངེས་པ་བསྒྲིད་པའི་

ཕྱིར་ཆུང་ཟད་སྤྲོས་ཏེ་ཨཞད་པ་དང་། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས། ཞེས་ས་བཅད་བཀྲམ་སྟེ་འོག་གི་དམིགས་སྐོར་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འབྲི་སྤྱར་དགོས་པ་ཨཞད་ཁྱིད་དང་ཉམས་ཁྱིད་སྤྲགས་ཚོ་མཛད་སྲོལ་

ཡོད།། འདིའི་མཚམས་ཀྱིས་བཅད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དམིགས་སྐོར་དངོས་གཞི་ས་བཅད་བརྗེ་བ་ལས་སྤྱོར་བ་དང་རྗེས་སོགས་ཀྱི་ས་བཅད་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྐབས་ཨཞད་པ་བཞིན་སྤྱོར་དགོས། རང་རེ་ཉིན་

ལྟར་ངག་འཕྲལ་ཁ་བསྟད་ཀྱིས་དུས་འདས་ནའང་ཕངས་སེམས་མེད་པ་འདི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྙེད་དཀའ་མ་བསམས་པའི་སྐྱོན་ཡིན། དེ་བས་ན་ཆོས་ལ་སློང་ནས་བསྒུལ་མ་འདེབས་འོང་། དེས་ན། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྙེད་

དཀའ་བསམས་ནས་དགའ་ལྡང་ལྡང་བ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམས་ནས་སྡུག་ལྡང་ལྡང་འོང་བ་ཞིག་བྱེད། དེ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ། རྙེད་

དཀའ་བར་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དལ་

བ་དང་འབྱོར་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་དང་པོར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སློང་པོ་ལེན་འདོད་འབྱུང་བ་ལ་དལ་འབྱོར་ངོས་ཟིན་པ་དགོས་ཀྱི། ཐབ་རྩོ་གསེར་ལས་བྱས་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་ན། དབུལ་པོ་སོ་ན་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་

@155A ཞེས། ཕྱིར་ཐོག་མར་ངོས་ཟིན་དགོས་པས་དལ་བ་ཞེས་པ་ཚོས་བྱེད་པ་ལ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཇིག་དང་དྲྭ་འབྲི་ཉིད། །ཡི་

དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི། །ཀླུ་གློར་སྐྱེས་དང་བློན་ཞིང་ལྷགས་པ་ཉིད། །ཚེ་རིང་ལྡ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་

བྲལ་ཁོམ་པ་རྣེད་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་རྙོག་པའི་སྤང་དུ་འབད་པར་མངོ་དེ། །གསུངས་པ་ལྟར་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་། མིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ལས། དམྱལ་བ་ནི་

ཚ་གང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་སྟེ། མགོ་ལ་མེ་

བཙའ་བཞག་ནས་དེའི་རིང་ལ་བསྒོམ་བྱེད་དུ་བཅུག་ན། ན་ཚས་བསྒོམ་ལོང་མེད་པ་བཞིན་ཡིན། རང་ཅག་དཔྱ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཡོད་ཆེ་ལྷགས་ཀྱི་སྣང་དམར་ཤུར་རེ་བའི་ནང་དུ་བྱི་བ་བཅུག་སྟེ་བསྲེག་པ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འབྱུར་སྟོང་

འབྱུར་གྱིས་ལྷག་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འབྱུར་བས་ཆོས་བྱེད་པ་ལྟ་ཞེག །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་མི་གོ་བའི་སྟེང་། སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བརྟགས་ནས་སྡོད་རྒྱུ་ལས་མི་འོང་བས་ཆོས་མི་འོང་། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་འདི་

སྟབས་ལེགས་སྨན་པ་བྱེད། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ན་ནི་བཀྲེས་སྐོམ་ཆེ་བས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་སྟེ། རང་ཅག་ཤིན་ཏུ་བཀྲེས་ཤིང་ལྟོགས་པ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་བླ་མ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལ་བསྒུལ་ཡང་། དང་པོར་བཟའ་

@155B བཏུང་དོན་དུ་གཉིར་བ་ལས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་པ་བཞིན་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཡི་དྭགས་སུ་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་སྟབས་ལེགས་པ་ཡིན། དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ན་ནི་བླུན་ཞིང་གཏི་མུག་པས་ཆོས་

བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁྱི་དང་བོང་བུ་སོགས་ལ།

མ་ཏི་ཚར་གཅིག་བགྲོངས་དང་ཁྲོད་ད་ལྟ་འཚང་རྒྱ་ཞེས་སྨོས་ཀྱང་། གོ་ཆོར་ཅིའང་མེད་ཅིང་། ཐ་ན་མ་ཏི་ཆོག་གཅིག་བགྲང་བའང་མི་ཤེས་ན། ཆོས་གཞན་གཅིག་ཤེས། དེ་བཞིན་དུད་འགྲོ་རང་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་བྱིས་མནར་ནས་ཆོས་

བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་པས་དེ་དག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྡུག་ལེགས། ད་ལྟ་རང་རེ་དཏུལ་སྡང་གང་དོ་རྟེད་པ་ལ་སྡུག་ལེགས་ཟེར་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་སྡུག་ལེགས་རྒྱུ་དེ་ཙམ་མེད། དུད་འགྲོ་ཁྱི་བོང་སོགས་མཐོང་བ་ན། ལྟད་མོ་བལྟ་བ་བཞིན་

མ་བྱེད་པར། བདག་འདི་ལྟ་བུ་ཞེག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་སྡུག་ལེགས་སྣམ་པ་བྱེད། ལྟ་ཚོ་རིང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་དང་གཟུགས་ཁམས་ན་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ལྟར་སྐྱེས་སོང་སྣམ་པ་དང་།

མཐར་འཆི་བའི་སྐབས་ལྟ་ལས་འཆི་འཕོ་བར་འདུག་སྣམ་པ་ཙམ་ལས་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཡེངས་ཏེ་དོན་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ངང་ནས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་འགྲོ། ལྟ་

གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ས་ལས་གསུངས་པ་

ལྷར་དགེ་བའི་བག་ཚགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཁ་ཤས་ལས། གཞན་ཕལ་ཆེར་དུས་རྒྱུ་ཉུང་ལའོ་ཞེས་པས་གཡེངས་ནས་ཆོས་མི་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་མིའི་སྐབས་ཤ་རིའི་བུ་མཐོང་བ་ན་གླང་ཆེན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དལ་བུར་ས་ལ་བབས་ལོང་མེད་

@156A ཞེས། །བར་མཆོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྲོབ་མ་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་དེ། ཕྱིས་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ན། དེར་ཤ་རིའི་བུས་ཆོས་གསུང་བར་བྱོན་ཀྱང་འཆོ་བྱེད་ལྷའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་གཡེངས་ཏེ་མཇུག་མོ་

ཀེར་བ་ཙམ་རེ་བྱས་ནས་རྩེད་མོ་རྩེ་བར་སོང་བས་ཤ་རིའི་བུས་ཆོས་གསུངས་ས་མ་རྣེད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་བྱེད་བློ་དང་རིས་འབྱུང་སོགས་གཤའ་མ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལྷའི་རྗ་དང་སྤྱལ་པའི་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྲ་སྤྲོག་ཙམ་ལས་

རང་རེ་ལྷར་བླ་མས་གདམས་ངག་ཞིབ་མོར་སྟོན་པ་མེད། མིའི་མི་ཁོམ་པ་ནི། ཀླ་ཀློ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེས་ན་རེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་ཙམ་ཡང་མི་གོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་

ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་

མེད་པས་ཆོས་བྱ་མི་ཤེས་ལ། ཆོས་བྱས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མི་འབྱུང་། དཔལ་ངང་རེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་པ་ཡང་སྐབས་ལེགས་སྐམ་པ་བྱེད། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡིད་མི་གསལ་བའི་

བློན་པ་དང་། ངག་མི་གསལ་བའི་ཡྱགས་པར་སྐྱེས་ན་ནི་ཆོས་ཅི་འདུ་ཞིག་བྱེད་དགོས་མི་ཤེས་ཤིང་བྱེད་ཐུལ་བྱས་ཀྱང་བྱེད་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མི་འབྱུང་ལ། ལོག་ལྟ་ཅན་ནི་ཆོས་ལ་འཛུག་པའི་གེགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་བཤེས་

སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་པོར་གསུངས། དཔལ་ཞི་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཆོ་རེང་པོ་ཞིག་བསྡད་ཀྱང་མ་ཉེ་ཚར་གཅིག་འདྲེན་པའི་དགེ་རྩ་ཡང་མི་གསོག་པས་འདི་ཐམས་ཅུགས་ཤེས་ཤིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རང་ཅག་ལ་དོན་

@156B གལ་ཆུང་བརྒྱད་སྐྱབ་ཀུ་ཡོད་ན་འང་ཇི་བཞིན་ཚང་བ་འགྱུབ་དགའ་ན། སྐབས་ལེགས་ཞེས་ཟེར་དགོས་པའི་དོན་གལ་ཆེ་ལ། འཛོམས་དགའ་བ་སྟ་བརྒྱད་འཛོམས་པ་འདི་ཆེས་ཤིན་ཀུ་

སྟབས་ལེགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མིན། གཉིས་པ་འབྱོར་པ་

ལ་རང་འབྱོར་ལྡུང་གཞན་འབྱོར་ལྡུ་སྟེ་བཅུ་ལས། རང་འབྱོར་ལྡུ་ནི། ཉན་ས་ལས། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་པ་སྟེ། དང་པོ་མི་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ཕྱི་མའི་དོན་སྟུབ་པ་ལ་འགྲོ་

བ་གཞན་ལས་མི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་ད་ལྟ་མི་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་མོད་དེ། མི་ཡི་གོ་མཆོད་པ་ཡིན། ཡུལ་དབུས་ནི་ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དབུས་ཏེ་འཁོར་རྣམ་བཞི་ཡོད་སར་

སྐྱེས་པ། དབང་པོ་ཚང་པ་ནི། དང་པོར་སྐྱེ་དུས་ནས་དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། ཟ་མ་མ་ནིང་སོགས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་རང་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པས་དབང་པོ་ཚང་བ་ཡིན། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། མཚམས་

མེད་བྱས་ན་ཆོ་ངེར་དབྱ་བཅོམ་མི་ཐོབ་ཀྱང་རང་ཅག་གིས་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། གནས་ལ་དད་པ་ནི་འདུལ་བར་དད་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་སྟེ་སྡོད་གསུམ་དང་།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཚུལ་ལ་དད་པའོ། །འདི་

ནི་རང་ལ་ལྷན་དགོས་པའི་འབྱོར་པ་ཡིན་པས་རང་འབྱོར་ཏེ། དེད་ཚོ་ལ་དེ་ལྟ་དངོས་སུ་ཚང་བ་ཡིན། གཞན་འབྱོར་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དེས་ཆོས་གསུངས། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྐྱིང་ནི་བརྩེ་བའོ།།

@157A ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་ན་དམ་པའི་ཆོས་མི་འབྱུང་ལ། བྱོན་ཀྱང་ཆོས་མ་གསུངས་པའི་གོང་དུ་འཆི་བ་ལྟ་བུ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་དོན་མ་བྱུང་བའོ། །

དེ་གཉིས་དངོས་སུ་མི་ཚང་མོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ཚབ་བློ་མ་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པས་ན་དེ་གཉིས་དོན་གྱིས་ཚང་བ་ཡིན། བསྟན་པ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་ནི། སྨྲ་པའི་བསྟན་པ་སྟེ་འཕགས་ལམ་དངོས་

སུ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་དེང་སང་ལྟ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུའི་ལུང་གི་དུས་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུང་གི་དུས་ཡིན་ཡང་། རང་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་སྐྱེས་ན། རང་ལ་

འབྲས་བུའི་བསྟན་པ་དང་བ་

ཡིན།། དེ་ལྟ་མེད་པར་བཀའ་གདམས་གོང་མ་ཆོས། སྤྱིར་བྱི་བསྟན་པ་འོ་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད། འོ་ཅག་གི་བསྟན་པ་སྐོས་ནུབ་ཏུ་མ་སོང་བ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིར་དར་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟན་

པ་ནུབ་ན། སྐོས་ནུབ་ཏུ་བྱར་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བསྟན་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་ཚང་སྟེ། འཕགས་བོད་ཀྱི་སྡེ་ཕྱིའི་བྱུབ་མཐའ་ཀུན་ལས་གཅེས་བསྡུས་ལྟད་བསལ་ཀྱི་

མདོ་སྡེགས་ལྟ་སྤྱོད་རྣམ་དག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། དག་ཐེར་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་པ་གསེར་སྤྱངས་བཅོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འདི་དང་མཇལ་བ་ནི་དགོན་པ་ལས་ཀྱང་དགོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་

@157B མདོ་སྡེགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སྡེན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡོད་པར། སྟག་ཚང་ལོ་ཙྪ་བས་སྐུ་ཆེའི་སྨད་དུ་རྗེའི་བསྟན་པའི་ཁྲད་ཆོས་གཟིགས་ནས་ཐུགས་འཕྲོགས་ཏེ་གནད་ཕིག་པར་

གསུངས་པའི་བསྟོད་ཚིག་མང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་

ལུགས་གཞན་ལས་ཇི་ལྟར་ཁྱད་ཞུགས་ཚུལ་སོགས་མདོ་དང་སྦྱགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཞིབ་པར་འཆད་ན། ཉིན་མང་པོར་མི་རྟོགས་ཤིང་། སྟོན་པཾ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར། སོག་པོ་ཞིག་གིས་ཕྱག་རྐེན་ཕུལ་ནས། ཕྱི་མ་མི་ལུས་

འཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཐའ་བའི་སྐྱེན་ལམ་ཞུས་པས་དེ་ལྟར་འོང་བར་གསུངས་ལ། རྗེའི་བསྟན་པ་དང་མཐའ་བའི་སྐྱེན་ལམ་ཞུས་པ་ན་ཞལ་བྱིས་མ་བཞེས་པ་ཡིན། དེས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་

པ་དང་ཡང་མཐའ། མཐའ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འགལ་རྐྱེན་གཞན་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ཕྱིམ་ནས་ཕྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འདིས་གཞན་འབྱོར་བཞི་པ་དེ་རྗེས་འཇུག་པ་ཡང་ཚང་སྟེ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་

གང་རུང་ཐོབ་པ་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། ཉན་ས་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་གཞན་འབྱོར་བཞི་ནི་དགེ་སློང་འཆར་ཀ་ལྟ་བུ་ལ་ཚང་བ་ལས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་

ཡང་ཚང་བ་མེད་ཀྱང་།

རྟོགས་པའི་བསྟན་པའི་སྐབས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་ལ་ཁ་མིག་ཡར་བལྟ་བྱེད་པ་ལྟར། དཔྱས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མཛད་སྤྱོད་ལ་ཁ་མིག་ཡར་བལྟ་བྱ་ས་ཡོད་པས་ད་ལྟ་དོད་ཐུབ་ཀྱ་ཚང་བ་ཡིན། གཞན་འབྱོར་

@158A ཞེས། །ལྟ་པ་ནི། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་སྨྲིན་བདག་སོགས་མཐུན་ཏྲེན་འཛོམས་པས་གཞན་ཕྱིར་སྐྱེང་བཙེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚང་བའི་ཕྱིར། རང་ཅག་འཇིག་རྟེན་འདིའི་དོན་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་

བསྟྲབ་རྒྱུ་ཡོད་ན། དེའི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་ཙམ་ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ན། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཆོ་ལྟ་མའི་མི་དེས་འདི་ལྟར་འོང་བར་ཤོག་ཅེས་པ་བཅུ་དང་། འདི་འདྲ་མི་འོང་བར་ཤོག་ཅེས་པ་

བརྒྱད་དེ། དོན་སྟེ་ཁག་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་སྟེ་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ཡིན། གཉིས་པ་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་ལ་གསུམ། གནས་

སྐབས་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོན་ཆེ་

བ་དང་། མཐར་ཐུག་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བ། མདོར་ན་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལའང་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བདེ་འགྲོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཇི་འདྲ་ཞིག་འདོད་ཀྱང་འདིས་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། མདོན་

མཐོའི་རྟེན་འགྱུབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་བསྟུང་ནུས། མདོན་མཐོའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་པས་དེའང་རྟེན་འདིས་སྒྲུབ་ནུས། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འོང་བའི་རྒྱུར་

བཟོད་པ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྟེན་འདི་ལྟ་བུས་བསྒོམ་དགོས་པས་ན། མདོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་དང་བདེ་འགྲོར་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྒྲུབ་སྟམ་ཡང་། མ་བསྒྲུབས་པ་མ་གཏོགས་བསྒྲུབ་ན་འགྱུབ་པར་ཐེ་མི་ཚོམ་སྟེ། ཕྱི་

@158B མར་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་འཁོར་བསྒྲུར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཞིག་འདོད་ནའང་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་དང་། མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་གྱི་ལུས་རྟེན།

ཐེག་མཆོག་འཕོར་ལོ་བཞིའི་རྟེན་བཟང་

ཡང་སྒྲུབ་ནུས། བདེ་བ་ཅན་དང་ཤཱན་ལ་སོགས་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་རྟེན་འདིས་སྒྲུབ་ནུས། སྟོན་ཀྱོང་རྡོལ་བྷ་མས་སྐུ་ཆེ་དེར་ཕོར་རྩམ་ཚུན་བདག་ཉུ་མ་སྦུད་པར་རི་ཁྲོད་ན་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་མཛད་ཅིང་། སྐུ་ཆེ་ཕྱི་མར་

ཤཱན་ལའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆོག་བསྒྲུབ་ཅིང་། སྨོན་ལམ་མཛད་ནས་རྗེས་སུ་དེ་ལ་དགོངས་པས་པཊ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱབས་རྟེན་འབྱལ་རྒྱུར་བསྐུར་ཏེ་བསམ་དོན་ཞེ་འགྲུབ་ཞུས་པར། པཊ་ཆེན་གྱིས་མཁྱེན་

ཏེ་བྷ་ཏན་འདོད་པ་རང་ཆེ། དོན་འགྲུབ་པར་འདུག་གསུངས་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ཐར་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལམ་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེའི་དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོ་

ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལྟ་བུར་མཆོག་ན། དེ་ངེས་འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། ལྟ་སོགས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་ངེས་འབྱུང་སོགས་སྐྱེ་བར་དཀའ། སྒྲ་མི་སྐན་པ་སྡོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་

ཞིང་། བློང་གཞན་གསུམ་

ལས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མཚོག་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་བསྟེད་པ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། སྲོབ་སྦྱིངས་ལས། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེད་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་སྒྲུ་ཡིས་རྟེད་མིན་ལྟ་མིན་

@159A ཞེས། །དང་། །མ་ཁའ་ལྗིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྡོ་འཕྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྟོམ་པའང་དེ་དང་འདྲ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྱིད་པའང་རྟེན་འདིའི་སྟེང་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་

བཟང་ལ། དེར་མ་ཟད་ལས་དང་པོ་བས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ། ལས་ཀྱི་ས་པ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་དགོས་པས་དེའང་རང་རེས་རྟེད། རང་ཅག

གིས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི། བདེ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གླིང་འདིར་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་འདེབས། དེས་ན། རང་ཅག་རྣམས་ཙ་ཚོ་རང་གིས་མ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་མ་

གཏོགས། རྟེན་འདི་ལས་ལྷག

པ་ཞིག་རྟེད་དུ་མེད། འགའ་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ངོ་བོའི་ཞབས་པུས་ལ་འཚོར་ཞིང་། དེར་སྨོན་ལམ་བཏབ་ཚད་འགྲུབ་ཅེས་ཟེར་ནས་དེ་ཐད་སྨོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་མོད། ནོར་བུ་དགོས་འདོད་

ཀུན་འབྱུང་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་རྟེད་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་སྔས་དང་འགའ་ཞིག་གིས་འགྲམ་སྐྱོར་བྱས་ནས་བསྡད་ཀྱང་འཆི་ཚེ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བར་མི་ཕན་ལ། རྟེན་འདིས་ནི་གཏན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་དེ་ལྷར་སྣང་ངུ་ཡོད།

ཉིན་གཅིག་ལ་ཕན་པའི་ནོར་བུ་དང་། མི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཕན་པའི་ནོར་བུ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལྷག་པ་ལྷར་གཏན་བདེ་སྐྱབ་རྒྱས་པ་དེ་རིས་ཀྱི་རྟེན་འདི་ཡིན། རང་ཅག་རྣམས་སོ་སོས་ཆོས་ཉམས་ལེན་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་

@159B རྗེ་མིད་ལས་ཐོབ་པའང་མི་ལུས་འདི་འདྲ་ཞིག་རང་ཐོབ་པ་ཡིན། མིད་ལ་རས་པའི་རྟེན་དང་ངེད་ཚོའི་ལུས་རྟེན་ལ་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད། དཔེར་ན་རྗེ་བཙུན་མིད་ལ་དང་། ཀླུའི་

རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲོད་པར་ལ་བལྟས་

ན་ཤེས་ཏེ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་ཕུང་པོ་སྤྱངས་ཤིང་། སྤྱི་གཙུག་སོགས་ནོར་བུའི་རྒྱན་ཆ་བྱས་ནས་བསྟད་ཡོད་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་ཕར་ཞེག །ངན་སོང་གི་སྐྱེ་སྣོ་ཙམ་ཡང་བཀག་མི་

ཐུབ། མིད་ལ་ནི་རྩམ་པ་ཡང་བཞེས་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྲང་པོ་ཡིན་ཀྱང་དལ་རྐེན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐོབ་པས་ཆོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསམ་སྟེ་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་བྱེད་ལུགས་རྣལ་

འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་སྨྲས་

སྔ་བ་ལ་བཀའ་ཆོགས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་འཚལ་བ་ལ་དལ་འབྱོར་འདི་རྙེད་པར་དཀའ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་གསུངས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྐེན་རྙེད་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་ན་དབུལ་

པོ་ཞེག་གིས་གསེར་རྒྱལ་

པ་གང་རྙེད་དེ་ཁ་གང་ཙམ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚུང་བར་བརླག་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ནས་ཕངས། གསུམ་པ་ནི། དོན་ཆེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དཔེ་ཆར་མི་གསལ་བའི་མན་ངག་ལ། ཉི་མ་རེ་རེ་

དང་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་

དོན་ཆེ་བ་ཞེས་པ་བསྟན་ན་ཕན་ཆེ་བས། དེ་ཡང་སྒོས་ཤང་གཅིག་འབར་ཡུན་ཙམ་ལའང་དོན་མེད་དུ་མི་བཏང་བར་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་ལྟ་བུར་བསྟོན་ན། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་དཔག་ཏུ་

@160A ཞེས། །མེད་པ་འགྲུབ་ཡོང་། རང་རེས་དལ་འབྱོར་སྟོང་ཟད་དུ་བཏང་བ་ལ་ཕངས་སེམས་མེད་པར་དཏུལ་ཏེ་ཀ་རེ་གཉིས་ཆུད་ཟོས་པ་ལ་ཕངས་སེམས་བྱེད་པ་འདི་ནོར་བ་ཡིན། འཕགས་པ་དཔའ་

བོས་ཀྱང་། རིན་ཆེན་གྲིང་ཕྱིན་ཆོང་བ་ནི། །ལག་པ་སྟོང་པས་རང་ཁྱིམ་བཞེན། །ཞེས་པ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེའི་གྲིང་དུ་ཕྱིན་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མ་བླངས་པའི་སྟེང་བུ་ལོན་མང་པོ་བླངས་ནས་ལག་པ་སྟོང་པར་ཁྱིམ་ནང་ལོག་པ་བཞེན་

དང་རེས་དལ་འབྱོར་ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི་ལུས་རྙེན་འདིར་ཆོས་མ་བྱས་པར་སྡིག་པ་ཤ་སྟག་བསགས་ནས་ངན་སོང་དུ་ཕྱིན་ན་ནི། དེ་ལས་ཕངས་པ་མེད། གསུམ་པ་རྟེད་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལ་

གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱལ་སྲིད་

ནས་རྟེད་དཀའ་བར་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་རྟེད་པ་འདི་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་རྟེད་ཀྱང་ཤེས་ཀྱ་དཀའ་བས་ཡང་ཡང་མི་འཐོབ། རྟེད་དཀའ་བ་ཞེག་མིན་ན་ནི། དེ་རེས་དོན་མེད་དུ་སོང་

ཡང་། ཕྱིན་ཆད་ཐོབ་པའི་སྐབས་གཟབ་གཟབ་ཀྱིས་དོན་ལྡན་དུ་བྱས་པས་ཆོག་མོད་ཀྱང་། ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདི་རྒྱུ་རྐྱེན་མང་པོ་ཞེག་འཛོམས་ཏེ་བསོད་ནམས་དང་སྡུག་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱབས་ལེགས་

བྱུང་བ་ལས། ཕྱི་ནས་འདི་འདྲ་རྟེད་དཀའ། སྔར་སོག་པོའི་བློ་མ་ཞེག་གིས་ཆོས་གནང་སྐབས་རྒྱ་མི་ཞེག་གིས། བློ་མ་ཉིད་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྲོ་མ་སྐྱོང་བས་ཡིན། རྒྱ་ནག་ན་མི་མང་པོ་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟར་མ་སོང་བ་དགོས།

@160B སྤྱིར་མི་མང་ཡང་རང་ངན་འགྲོར་སོང་ན་མི་ཕན་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་གཞན་དག་མང་ཉུང་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར། རང་གིས་ཕྱིས་ནས་རྟེད་དཀའ་མ་མི་དཀའ་རང་རྒྱུད་ལ་དལ་འབྱོར་

གྲི་རྒྱུ་ཚང་མིན་རྩེས་དཔག་ཚད་མས་གཞལ་

དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནས་དང་བྱོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཐོག་སྣར་བ་གང་སྐྱེ་བའང་དཔྱིད་ས་བོན་བཏབ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་མི་ཏོག་རྩ་མ་གང་སྐྱེ་བ་ལའང་སྟོན་དུ་ས་བོན་མ་བཏབ་པར་མི་འབྱུང་

བ་བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལའང་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་ཙམ་པོ་བ་ལྟ་ལྟ་བུའི་བདེ་འགྲོ་ཙམ་འཐོབ་པ་ལའང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱེ་བསྡུང་དགོས་ཤིང་། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་

འདི་ལྟ་བུ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི། ཀུན་སྤྱོད་ཀྱིས། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མདོ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྲིམས་ཀྱིས་དྲུག་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤོང་དེ་ཡིས་

དལ་བ་རྣག་ཏུ་རྟེད། །གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་གཟུང་། སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས། སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་མ་མཐའང་ཆོ་འདི་པར་ཞེན་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་

པ་ཞིག་གིས་མཚམས་སྦྱར་

བ་བཅས་དགོས། ཡང་སྨིན་པ་བཏང་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྡུངས་ན་ཀློང་སྐྱེ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྡུང་ཡང་སྨིན་པ་མ་བཏང་ན་དབུལ་པོར་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་ཡོད། རང་ཅག་དུ་ལྟ་མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པ་ན། ཚུལ་

@161A ཁྲི། །ཁྲིམས་གཙང་མདོག་ཁ་པོ་བྱེད་ཀྱང་། སྟོན་སོག་པོ་དག་ཉན་ཤེས་ཤེག་གིས། སྟོམ་པ་ཡོད་དུས་འདུལ་བ་མི་འདུག །འདུལ་བ་ཡོད་དུས་སྟོམ་པ་མི་འདུག་ཅེས་སྨས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་

བཏགས་ན་བློ་བདེ་སིང་ངེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱ་གཅིག་ཀྱང་བསྡུད་བ་དགོན་ཏེ། བསམ་རྒྱུ་ཉེན་མོངས་དང་། བྱེད་རྒྱུ་སྟོག་པ་ཁོ་ན་ལས་མེད་ཅིང་། གསང་སྔགས་དང་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྣ་ལྟུང་དང་། ཉེས་བྱས་

སོགས་ཀྱི་བྱངས་ཀྱང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན། བསྡུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོང་རྒྱུར་རེ་བ་ནི། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་དུག་གི་ས་བོན་བཏབ་ནས་སྟོན་

ཀར་ནས་ལེན་རྒྱུའི་རེ་བ་

བྱས་པ་དང་འདྲ། དེར་མ་ཟད་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྟིག་པས་ཀྱང་། །བསྐལ་པར་མནར་མེད་གནས་གསུངས་ན། །ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྟིག་གིས། །བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྟེས་ཅི་

དགོས། །གསུངས་པ་ལྟར་སྟིག་པ་སྤྱི་རེས་ཀྱང་ངན་སོང་དེ་འདྲར་འཕེན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བསགས་པའི་སྟིག་པའི་ཕུང་པོ་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་ལྟར་ཡོད་པས་འདི་

ལྟའི་སྐུས་ནས་བདེ་འགྲོ་འཐོབ་རྒྱུའི་རེ་བ་

མེད།ཅ་ལྟ་རང་རེའི་བསམ་པར་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དྲིན་ལས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱོན་ཙམ་ཞིག་ཙི་ཡོང་སྐམ་པ་ཡོད་མོད། རང་གིས་ཆོས་མ་བྱས་ན། བློ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཅི་ཡང་མཛད་དུ་

མེད་དེ། སྐུ་མཆེད་ལྟས་

@161B བྱིན་དམྱལ་བར་ལྷུང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱབ་མ་ནུས་པ་བཞིན་ཡིན། དཔེར་ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི་རྟེན་བཟང་འདི་ཆུད་ཟོས་སུ་བཏང་ནས། སྐར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་དོན་ལྡན་བྱེད་

འདོད་པ་ནི། དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་གསེར་ཁུར་

པོ་གཅིག་རྟེད་པ་ཆུར་འཕངས་ནས། ཡང་གཅིག་རྟེད་པར་ཤོག །རྟེད་ནས་དེ་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཤོག་སྨོམ་པ་བཞིན་ཡིན། ཚེ་འདི་པར་མི་རེ་བའི་སྐྱེན་ལམ་ནི་དཀའ་སྟེ། རང་ཅག་ལྷ་སའི་རྫོང་ལྷུ་མཐལ་ཏེ། སྐྱེན་

ལམ་འདེབས་སྐབས། ཚེ་རིང་བ། ནད་མེད་པ། ལམ་འགྲོ་འོང་བ་ཞེས་པ་ཞེག་དང་པོ་ཁོ་ན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར། །

མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། །སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་དག་བ་མེད། །གསུངས་པ་ལྟར་དེད་ཚོས་རྟེན་འདི་ལ་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ནི་མི་ཡོང་བ་ཕལ་ཆེར་ཐག་ཆོད་ལ། དེ་མ་བྱུང་ན་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་ཟིན་ནས་རྟེན་དེར་སྐྱར་

ཡང་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་བསྟུབས་ནས་ངན་སོང་སྡུ་མཐའ་མེད་པར་འཁྱམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་། དེས་འབྱུང་སོགས་དག་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། འདོད་

ཚགས། ཞེ་སྡང་། ང་རྒྱལ་

སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་སྐྱབ་བྱེད་ནི་ཆ་ཚང་བ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཁྱི་ལྤ་བྱར་བལྤས་པས་ཀྱང་ཤེས་རྟུས། ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ཟིན་ནས་མི་ལུས་སྐྱབ་པ་ནི། རྟེན་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་དཀའ་

@162A ྱ།། །ཚོགས་ཆེ་སྟེ། དལྤ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་འདི་ཟངས་ཀྱི་རྣབ་རྡོ་རི་སྐེད་ལ་སྐྱེབས་པའི་ཚོད་ཙམ་ཡིན། ཟངས་རྣབ་རི་སྐེད་ལ་ཡར་སྐྱེབས་པ་དེ། དེ་ནས་ཡར་དྲངས་མ་ཐུབ་ནའང་ མར་མ་ཤོར་བ་བྱེད་

དགོས་ཀྱི། ཤོར་ན་སྐར་རི་སྐེད་དུ་བསྐྱལ་བའང་དཀའ་བ་བཞིན། རྟེན་འདིར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ལམ་གོང་མའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེག་མ་བྱུང་ནའང་དན་སོང་དུ་མ་ལྤུང་ ཙམ་ཞེག་དང་། དལ་འབྱོར་ཀྱི་

ཡང་ཀ་མ་འཁྲུགས་པ་ཞེག་མ་བྱས་ན། དེར་གཅིག་ལྤུང་ཚེ་ངན་སོང་ནས་ངན་སོང་དུ་འཁྱམས་པས་སྐར་ཐར་བའི་སྐབས་བྱལ་བ་ལྤ་བྱ་ཡིན། ལམ་ཁ་ཕྱག་ནས་འཕྱག་ན་རིམ་གྱིས་ཇེ་ཆེར་

འཕྲུག་འགྲོ་བ་ལྟར་ཡིན་པས། ད་

རེས་རྟེན་འདིའི་སྟེང་ནས་མ་འཆོལ་བ་བྱེད་དགོས། རང་གིས་མ་བྱུང་བས་ལན་པ་མ་གཏོགས། རང་གིས་བྱུང་ནས་སོ་ཆས་ཀྱང་སྐྱིད་ལུག་མི་དགོས་པ། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་དེཡིའི་སྐོ་

ནས་རྟེད་དཀའ་བ་ནི། པོ་ཏི་བའི་དཔེ་ཆོས་ལས། མཁར་ཐོག་རྩ་དང་རུས་སྦལ་མཐིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྤྱིར་བཏང་ནི། རི་སྤྲུང་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩ་ལྟར་མང་ལ། དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་

ནི་ཁང་པའི་ཐོག་གི་རྩ་ཐོར་ར་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་དཔེར་མཛད། རུས་སྦལ་མཐིན་ཞེས་པ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རླུང་གིས་གཡེངས་པའི་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་བུ་གা་ཅིག་པ་ཞིག་ཏུ་རུས་སྦལ་ལོང་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་

@162B མཚོ་ཁར་མགོ་རྡོག་ཙམ་རེ་བྱེད་པའི་མཐིན་པ་མི་ཆུད་པ་བཞིན་དུ་རང་རེ་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལྡོངས་

ནས་ཤས་ཆེར་ངན་སོང་གི་གནས་ནས་ངན་སོང་གི་

གནས་སུ་འཐྱམས་ཏེ་སྡོད་པ། བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་ངན་སོང་ལས་ཐར་ཏེ་མིའི་གནས་སུ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་གི་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་

ཁོལ་བུ་དག་ན་ངེས་མེད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱུ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་འཕྲད་པ་ནི་ཤིན་ཏུའང་དཀོན། རྒས་སྨལ་དེ་རྟག་ཏུ་མཆོད་སྟིང་དུ་འོངས་ན་སྐབས་ཤིག་ལ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་དང་

འཕྲད་པ་རྟང་མོད། དེའང་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ལན་ངེ་ལས་མི་རྒྱུ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། རང་ཅག་ཡང་དང་ཡང་དུ་མིའི་རྟེན་ཞིག་རྙེད་ན། ནམ་ཞིག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་དང་འཕྲད་པ་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་མིན་པར་མིའི་

རྟེན་འདི་བརྒྱ་ལམ་ན་ངེ་གཉིས་ཙམ་ལས་མི་ཐོབ། གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྟས་སྨལ་མཆོད་སྟིང་དུ་མི་ཐོན་པ་ཡུན་རིང་ཡང་ཐོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྐབས་

སུ་འཕྲད་སྲིད་མོད། དེ་ཡང་

མིན་པར་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་དེ། རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མཚོའི་ཁར་ཕན་ཚུན་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མི་ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་འང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་རྟག་ཏུ་གནས་

@163A ཞེས། །པ་ཞིག་ཡིན་ན། དུས་རེ་ཞིག་ན་མི་ལུས་ཐོབ་ཆོ་བསྟན་པ་དེ་དང་མཉམ་བ་སྲིད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། གནས་པའང་

ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྩལ་སྤལ་དང་གཉའ་ཤིང་འཕྲད་པ་ནི། མི་སྲིད་ཅས་སྤྱར་མི་བཏུབ་ཙམ་ཞིག་རེད་མོད་དེ། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་ཐོབ་པ་དེ་ལས་དགོན་ཞིང་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་ཡིན། འདིའི་དཔེ་

དོན་སྤྱོར་སའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་འཁོར་བའི་གནས། རྩལ་སྤལ་ནི་རང་ཉིད། ལོང་བ་ནི་མ་རིག་པ། གཉའ་ཤིང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སོགས་དང་སྤྱར་ཏེ་རྟེད་དཀའ་བར་བསམ་པ་རྗེ་སྤྲུབ་ཁང་

པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་གསུངས།

པོ་ཏ་བའི་དཔེ་ཆོས་སུ། འོ་ལྔིང་བུ་ཞེས་པ་འབྲོམ་འོ་ལྔིང་པའི་བུ་གཅིར་བརྐོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་གཞན་གཤེད་དུ་ཆོང་ལ་ཕྱིན་པ་ན། ཡུལ་དེའི་མིས་འོ་ལྔིང་བུའི་སྐན་པ་ཐོས་ནས་འོ་ལྔིང་བུ་དེ་ཡིན་ན་ཟླ། །གསེར་

གྱི་རི་ལ་བརྐོ་ན་ཟླ། །ཞེས་སྨོས་པ་ཐོས་ནས། དཀའ་ཐུབ་ཆོང་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་བཞོག་ཏུ། གཅིར་བརྐོ་སེམས་བྱུང་བ་བཞིན་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བཟང་པོ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྨོན་ཡུལ་དེ་ཐོབ་ནས་དོན་མེད་

དུ་འདའ་བ་ཕངས་ཚབས་ཆེ་ཚུལ། ཡང་གཙང་པའི་ཉ་དང་། ཞེས་པ། སྔར་གཙང་པ་ཞིག་དབུས་སུ་འོངས་ནས་ཉའི་ཤ་ཟོས་སྐབས། ཤ་ཅང་ཟོས་ཆེས་པས་སྐྱུགས་སུ་ཉེ་བ་ན། སྐེ་བསྲམས་ནས་ཞེམ་པོ་ཟོས་

@163B པ་སྐྱུགས་པར་ཕངས་ཟེར་བ་བཞིན། རེ་ཤིག་ཟས་ཞེམ་པ་སྐྱུགས་པ་ལ་ཕངས་ན། བསྐལ་མང་རྟེད་དཀའི་རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་སོང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཕངས། སྲིན་བུས་

ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པ་མདུན་གྱི་ས་

འོག་ནས་སྲིན་བུ་དམར་རྩེན་ཞིག་ཐོན་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་ངན་སོང་གི་ས་འོག་ནས་ཐོན་ཏེ་སྲིན་བུ་མི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ལད་མོ་ཙམ་བྱེད་རྒྱུ་

བྱང་བ་འདི་མི་སྲིད་པའི་ཚོད་ཙམ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དཔེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་རང་རེས་ཐོབ་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང་རྙེད་དཀའ་བར་བསམ། གསུམ་པ་ངོ་བོའི་སྐོར་ནས་རྣེད་དཀའ་བ་ནི། དེ་ཡང་

འགྲོ་བ་མི་དག་བ་སྤྱོད་པ་མང་ཞིང་། དག་བ་བྱེད་པ་ཉུང་བས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ནས་འཕོས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཆེས་ཆེར་མང་ལ། དེ་གཉིས་ནས་འཕོས་ཏེ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཉ་ཅང་ཉུང་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས།

བདེ་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོ་དང་། ངན་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ཙམ་དང་། ངན་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོ་དང་། བདེ་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ཕྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་

པའི་རྟལ་དང་འདྲ་

བར་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིར་རིགས་དྲུག་ལས་མིའི་འགྲོ་བ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་སྟེ། དམྱལ་བ་ལས་ཡི་དྭགས་ཉུང་ཞིང་། དེ་ལས་དྲུད་འགྲོ་ཉུང་ལ། དེའི་ཡང་བྱིངས་ལས་ཁ་འཐོར་བ་ཉུང་

@164A ཞེས། །མོད་ཀྱང་། མི་བཅུ་མི་ཤོང་བའི་སར་འབྱུས་དྲུད་ཕྱུར་ཙམ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན། བར་སྲིད་པའང་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། རྒ་གཅིག་ཤི་བའི་ཚེ་ལ་དེ་མ་ཐག་འབྱུས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་འབྱུང་ལ།

རྒ་བརྒྱ་ཤི་བ་ནའང་འབྱུས་དེ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་ཚོག་ཚོག་གི་བར་སྲིད་པའང་དེ་འདྲ་བ་ཡོད། མིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བའང་། སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་སྒོན་བསྐལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་སྟེ། སྐན་བསྐལ་ཁྲི་ཁྲག་མང་པོའི་བར་

དུ་སྒོན་བསྐལ་རེ་རེ་ཙམ་ཡིན་ལ། སྒོན་བསྐལ་རེ་རེའི་སྐབས་སུའང་། སྡུང་བསྐལ་དང་། ཆགས་བསྐལ། འཇིག་བསྐལ། གནས་བསྐལ་རྣམས་ཀྱི་ཤུ་རེ་སྟེ་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ལས། སྔ་མ་

གསུམ་གྱི་

སྐབས་བར་བསྐལ་དུག་ཅུའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱོན་ཞིང་། གནས་བསྐལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་ཡང་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་དང་། ཆོ་ལོ་ཡར་འཕེལ་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱོན་པར།

ཆོ་ལོ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་ཤ་སྟག་ལ་འབྱོན་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་ཅག་རྣམས་འཛམ་གླིང་འདིར་སྐྱེས་ཆེ། བར་གྱི་ཁྲག་པ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་སྔ་མ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་།

དེའི་བསྟན་པ་ནུབ་ནས། སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་མ་བྱོན་པའི་བར་དུ་སྐྱེས་ན་ནི་མུན་བསྐལ་དང་ཁྲད་མེད་ཡིན་པས་དེར་ནི་མ་སྐྱེས། བསྟན་པ་འདི་ནུབ་ནས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་ལ་མི་ལོ་དྲུང་ཕྱུར་ཞེ་དགུ་ཡོད་པར་

@164B གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་མུན་པའི་བར་དུའང་མ་སྐྱེས། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའང་གླིང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེར་ནི་སྐྱེས། དེའི་ནང་ནས་བསྟན་པ་དར་བའི་ཡུལ། བོད་

དང་སོགས་པོ་སོགས་ཡུལ་ཆུང་ཤོས་

འགའ་ཞས་མེད་པ་ལ། རང་ཅག་ཆོས་དང་བའི་གཞི་མ་བོད་འདིར་སྐྱེས། དེའི་ནང་ནས་དཔེར་ན་སྤུར་ཀོ་ཁྲི་ཤ་ བསྐལ་བཟང་ཞེས་པས། དེད་ཙ་མདོ་བཀུ་ཤིས་འཁྱིལ་ན་གླ་ཆོགས་སྟོང་ཐུག་ འགའ་རེ་ཡོད་པ་ལ།

དགེ་བཤེས་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད། ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་སོགས་ཟེར་བ་ལྟར་རང་རེའི་ཁྱིམ་གཅིག་ལ་བྱ་སྤྱན་བཅུ་ཡོད་ན། ཆོས་སྐོར་ཞུགས་པ་ གཉིས་གསུམ་

ལས་མེད། དེའི་ནང་ནས་ལམ་རིམ་ཉམས་སུ་ལྡངས་ཏེ་ཆོས་རྣམ་དག་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཀྱང་རང་རེ་རྣམས་ནི་དེ་འདྲའི་རང་དབང་མེད་སར་ཡང་མ་སྐྱེས། དེར་མ་ཟད་བདག་གི་ལྷ་མའི་ གསུང་རྒྱུན་མན་ངག་ལྟར་རྒྱ་

བསྒྲབ་དཀའ་བས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ། ངོ་བོ་འཛིན་མས་དཀའ་བས་ཀྱང་རྙེད་དཀའ། དཔེ་སྟེད་དཀའ་བས་ཀྱང་རྙེད་དཀའ་བ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་བསམ་ཚུལ་གསུངས་ནས། དེས་

ན་ད་རེས་རྟེན་རྟེད་རྟེད་

པ་འདི་ལ་འདུན་མ་གཏན་ལེགས་དང་གཏན་ཉེས། ཡར་འགྲོ་མར་འགྲོའི་ས་མཚམས། དེ་ཡང་གཞན་ལ་རེ་བ་བྱེད་མི་དགོས་པར་འདམ་གा་རང་ལགা་ན་ཡོད་པས་སྐྱིད་སྡུག་གི་འདམ་གা་མ་རེོར་བ་བྱེད་དགོས།

@165A ཞེས། །འདི་ནས་འཕྲུགས་ན་ནི་ཉིན་ཞག་རེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཕྲུག་པ་ཙམ་མིན་གྱི། ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འཕྲུག་འགྲོ་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཕན་ཆད་མ་ཤེ་བ་དེ་ཤེན་ཏུ་ལེགས་འདུག །

ད་ནི་ཆོའི་ལྷག་མ་ལོ་གཉིས་གསུམ་སོགས་ཇི་ཙམ་ལུས་པ་དེའི་རིང་ལ། ཉིན་མཚན་སྦྱིལ་བའི་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན། སྐར་ཡང་དན་སོང་དུ་རང་ལོག་བྱེད་པ་ཕོད་དམ་སྣམ་དུ་བསམ་

དགོས། རང་རེ་དེ་རེས་ལན་ཅིག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་སྤྱི་བཙོ་བརྒྱད་འཇོམས་པ་དང་འབྲི་བའི་དལ་རྟེན་རྟེད་པ་འདི་སྤྲོང་ལོག་ཏུ་མ་སོང་བ་གལ་ཆེ་སྤྱི། དེཡིར་ན། མི་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་

བློང་དུ་སྒེབ་ནས། དེར་རིན་

པོ་ཆེ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པར་གླུ་གར་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདས་ཏེ། ཚོང་པ་གཞན་ལས་བྱ་ལོན་ཡང་མང་པོ་ཞིག་བླངས། མཐར་རིན་པོ་ཆེ་མ་བླངས་པར་སྣར་ལོག་ན་མི་དེ་ནི་སྙོ་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ།

ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རང་ལག་ཏུ་ལེན་ཚོག་འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་དེ་མི་ལེན་པར་སྣར་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་སྤྱད་ན། དེ་ལས་བསྟས་པའམ། ལྷག་རྟག་ཆེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་ལྷས། འདི་

འདྲའི་དལ་བ་རྣེད་བྱར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྟས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་རྩོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མ་མཐར་ཐོར་པ་གང་འཐུང་བའི་

@165B ཡུན་ལའང་བསགས་སྤྱང་སོགས་ཀྱིས་སྨིང་པོ་ལེན་ཚོག་པའི་རྟེན་བཟང་ལན་ཅིག་རྣེད་པ་འདི་ལ། རབ་ན་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་དང་། དེ་མ་བྱུང་ནའང་ཐར་པ་

ཐོབ་ཙམ་ཞིག །དེ་མ་བྱུང་ནའང་མ་

མཐའ་ཡི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་ལ་ངེས་པར་འབད་དགོས་ཏེ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྨན་མང་བཟང་ཞིང་ཕངས་པ་དེ་བློངས་ནས། །ན་བ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་སྨན་མི་འཐུང་། །སྨན་པས་མ་ལན་སྨན་

གྲིས་མ་ཉེས་ཏེ། །ནད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་སྟེ། །སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀུན་རིག་ནས། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་མི་བྱེད། །རིགས་པར་མི་བརྩོན་གা་ལ་སྙ་

ངན་འདའ། །ཞེས་དང་། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཚེས་བཞད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྤྱད་ན། །ནད་པ་སྨན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་

ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །ཚོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྱུབ། །སྨན་དཔྱད་བཀླགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བློ་མ་དག་བའི་བཤེས་

གཉེན་གྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྱོད་

པའི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟན་ཀྱང་། རང་གིས་ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན། སྨན་པ་མཁས་པས་སྨན་མང་དུ་སྦྱིར་ཡང་ནད་པས་མ་ཟོས་ན་ནད་གསོ་མི་ནུས་པ་དང་འདྲ་བས། བླ་མའི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་ནི།

@166A ཞེས། །རང་གཅིག་པུ་ལ་རག་ལས་པས་ན། ཚེ་མཇུག་ཆོས་ལ་བསྒྲིལ་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་བྱ་བ་ལ་འབད་གསུངས། དེ་ནས་བསྐྱར་བཤད་དང་། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ལ། སྨྲི་བོའི་བླ་མར་གསོལ་

འདེབས་དང་། ས་བཅད་བཀྲམ་ནས་གོང་བཞིན་བསྒོམས་པས་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། དགེ་བཤེས་པོ་ཏེ་བས། དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་བ་གོ་གྱུར་ན། །འཆལ་བ་བློ་བདེར་སྡོད་པ་གལ་སྲིད། །ཅེས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས། རྙེད་

དཀའ་རིག་ན་གྱི་ནར་སྡོད་ཐབས་མེད། །དོན་ཆེན་མཐོང་ན་དོན་མེད་འདའ་བ་ཕངས། །འཆི་བ་བསམས་ན་ཕྱི་མར་འགྲོ་གྲབས་བྱེད། །ལས་འབྲས་བསམས་ན་བག་མེད་གནས་ལས་

ལྟོག །ཅེས་དང་། དཔལ་ལྡན་དགོན་པ་བས་བརྟུ་ཤ་ལ་

སྒེན་མ་ཡོག་ཤིང་ཙམ་རྒྱག་པའང་འདོན་ལོང་མ་བྱུང་བར་སྒོམ་མཛད་པ་སོགས་ལྟར་བྱུང་ན་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྙེད་དཀའི་རྐོགས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གསུངས།། ༥ །ཉིན་བཅུ་པར། ཇི་སྐད་དུ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་

འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས། བཀའ་བསྟན་ཚད་མའི་ཉིང་ཁུ་ཡིན་གྱི་རང་བཟོའི་བརྫུན་ཚོས་དེ་མ་ཡིན། །ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་བཞེད་གཞུང་ཡིན་གྱི་བློན་པོའི་ངག་སྒོས་དེ་མ་ཡིན། །མཁས་གྲུབ་དམ་པའི་ཉམས་ལྷོང་ཡིན་

གྱི་ཟ་ཟིའི་འཁྲུལ་སྣང་དེ་མ་ཡིན། །བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ཡིན་གྱི་ཉམ་ངའི་གཡང་ས་དེ་མ་ཡིན། །ཞེས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། འཚད་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཀུན་སློང་འཆོས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་སྟོན་

@166B དུས་བཅད་ཇི་ལྟར་སོང་བ་རྣམས་གསུངས་རྗེས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་འཁེལ་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ཡན་ལ་བསྟུར་བཤད་མཛད། ཐུན་མཚམས་སུ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་

སྐོར་སྟོན་པའི་དཔེ་ཆ་གཙོ་བོར་བལྟ། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་

རྣེད་དཀའ་བསམས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་སྐྱེས་པ་ན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་བློ་སྦྱང་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་ཇི་ཙམ་བློ་སྦྱངས་པ་ཟེན་ན། རིམ་བཞིན་སྙིང་པོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་དུ་ལོན་པ་ཡིན། རང་ཅག་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་འདོད་ན་ལམ་སྟ་མ་སྟ་མ་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་སྐྱེས་པར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་སྟེ་དཔེར་ན། ཁམས་པ་ཇོ་མཐལ་ཡོང་བ་ཆོ་དང་པོ་ཁྱིམ་ནས་འོང་བ་ནས་བརྒྱང་ཇོ་བོ་ལ་དམིགས་ཏེ་ལམ་རིམ་པར་བགྲོད་ནས་འོང་

བ་ལས། ཇོ་བོ་མཐལ་སར་མཆོང་བརྒྱག་གིས་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་དང་འདྲ། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གོང་མ་སྟོང་རྟེ་སོགས་སྐྱེ་བ་ལ་འོག་མའི་ངེས་འབྱུང་སོགས་མ་སྐྱེས་པར་མི་འོང་བ་སྟོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་

སྟོན། རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། རྒྱི་ལམ་དུ་ཡང་མ་རྟོས་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་གა་ལ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཞེས་པའང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་བའི་

ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ཡིན་གྱི་ཆུང་འབྲིང་

གི་ལམ་དངོས་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་མིན་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་བཀའ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དང་། རོང་དང་། ཆུ་ཤུར་དུ་འགྲོ་མི་གསུམ་ལ་སྣང་ན། དང་པོ་དེ་བཀས་ལྷུན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ། དེར་བགྲོད་པའང་གཞན་གཉིས་དང་ཐུན་

@167A ཞེས། །མོང་བའི་ལམ་ནས་བགྲོད་དགོས། མི་དེ་གསུམ་གྱི་བསམ་པ་མི་འདྲ་སྟེ། ཆུ་ཤུར་དང་རོང་ལ་སྤྲོད་འདོད་ནས་འགྲོ་བ་དང་། དེར་མི་སྤྲོད་པར་བཀས་ལྷུན་དུ་འགྲོ་བའི་བསམ་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ལམ་རིམ་འདིར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་སྐབས་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དམིགས་དགོས་པས། སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་དངོས་གཞི་ཡིན་ཞིང་། ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རྣམས་

སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་སྤྲོན་འགྲོ་ཡིན། འོ་ན་དང་པོ་ནས་ཆེན་པོ་བཞད་པས་ཆོག་གི། ཆུང་འབྲིང་ཞེས་འདོགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་སྨམ་ན། དེ་ལྟར་བཞད་པ་ལ་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་

ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ལ་བློ་སྦྱོང་མི་ཉན་པ་རྣམས་

བློ་རིམ་པར་སྦྱང་བའི་ཚེད་དུ་ཆུང་འབྲིང་ནས་སྦྱངས་པས་གང་ཟག་བློ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལ་ཕན་ཆེ་བ་དང་། ཡང་ལམ་སྟོན་མ་རྣམས་ལ་མ་འདྲིས་པས་དེས་འབྱུང་ཙམ་ཡང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར། བདག་ཟེག་ཆེན་པ་དང་། གསང་

སྔགས་པར་ཁས་འཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་གཞོམ་པའི་དགོས་པ་ཡོད། དེས་ན། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་གཉན་སྤྱག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་དང་པོ་རང་ཉིད་ཇི་

ལྟར་སྤྱག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ། རེ་ཞིག་དང་པོར་ངན་སོང་ལ་འཇིགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ངན་སོང་ལ་མི་འཇིགས་པར་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་

@167B མི་འབྱུར་བས། དང་པོར་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་དགོས་པ་ནི། ཁང་པའི་རྩང་གཞིའམ་འོག་གི་རྩི་ག་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ས་སྟོན་སོང་ལྟར་འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བ་

རང་ཅག་ལ་མི་འབྱུང་། རྟེ་མིད་ལས་ཀྱང་མར་པའི་དྲྭང་ནས་

ཐུན་མོང་ལམ་སྦྱངས་མཛད་དེ་ཏེགས་པ་སྐྱེས་པའི་མགྱར་མང་པོ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡུང་ཁྲད་ལམ་རིམ་གྱིས་འདོན་དགོས། བདེ་ལམ་དང་སྡུང་ལམ་ཞེས་པའི་མཚན་སྒྲ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། མིད་ལ་སྐྱ་ཆེ་དེར་ཟྭང་འཇུག་གྱུབ་

པ་སྔགས་གཅིག་པུས་མིན་པར་ཆོ་སྟོན་མར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱངས་ཟིན་པས་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་སྐུ་སྐྱེ་སྔ་བཀའ་གདམས་པ་ཕྱག་ཁྲི་མཆོག་ཡིན་པར་ཐོག་མའི་བློ་སྦྱོང་སོགས་ལས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་ལམ་སྦྱངས་སྟོན་

སོང་གིས་གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱང་། རང་རེས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དང་པོ་ནས་སྔགས་ལ་ཞུགས། དམ་ཚིག་མི་བསྡུང་བར་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་ལོ་བྱས་ཀྱང་། རྒོ་རྡེའི་དམྱལ་བར་ཆེད་དུ་འཇུག་མ་ཁན་མང་གསུངས། དེས་ན་དང་པོ་ནས་བཅོས་

ལ་བློ་རྒྱ་བསྒྲིད་ནས་དམིགས་སྐོར་གཅིག་ལའང་མི་ཚེ་སྒྲིལ་སྙམ་པའི་བློ་རྒྱ་བསྒྲིད་དགོས་ཀྱི། རང་ཅག་འཛིག་རྟེན་ལ་བློ་རྒྱ་བསྒྲིད་པ་འདི་གོ་ལོག་ཏུ་སོང་། བློ་སྟ་ཐུང་བའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་

བ་ལ་བསྟུང་བ་ལས། ཆོས་ལ་བློ་སྣ་ཐུང་བ་དེ་འདྲ་མི་བྱེད།

ཆོས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་མི་འགྱུབ་པ་མི་སྲིད་སྣམ་དུ་སྐྱེང་རྒས་ཀྱིས་བསླུབ་ན། དམིགས་སྐོར་གཅིག་ལ་ལོ་རྒྱ་བསྒྲིལ་དགོས་པ་མི་འོང་། དགེ་བཤེས་ཀ་མ་བས། རང་ཅག་བསམས་པས་མ་བྱུང་ཟེར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་བསམ། ཉིན་མོ་ནི་ཡིང་

@168A ྅།། །ཡིང་བྱེད། མཚན་མོ་ནི་གཉིད་ལོག་ཀྱིན་འདུག་པས་རྨུན་མ་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་ཅག་གིས་དེ་ལྟར་ལུ་ཞོག །སྡུག་ཐུན་གཅིག་ལའང་དམིགས་སྐོར་གཅིག་ཙམ་ཆ་ཚང་ཞིག་མི་བསྒོམ་པར།

ད་དུང་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་འདུག་སྟམ་པ་ནི། སྣང་བ་འཁྲུལ་ཐག་ཆོད་པ་རེད། ཉམས་ལེན་རྩོ་རྩས་ཐུག་པ་ཞིག་གི་ཤུང་བཙུག་ནས་མི་བྱེད་པར། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་ལུ་བྱ་ཚར་རེ་ཙམ་འདོན་སྐབས་མིག་ཚུམ་ཙམ་ཚུམ་ཙམ་བྱེད་པ་དེ་

ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི། འདོད་ཐག་ཏ་ཅང་ཉེ་བའི་སྐྱོན་ཡིན། དེས་ན། བཀའ་གདམས་པ་སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་བླ་མས། མིག་རྒྱང་བསྲིངས། ཐོ་རྒྱ་

བསྒྲེད། ཁོང་གསང་ལྷོད་ཅེས་གསུངས་

པ་འདི་གསུམ་གནད་ཆེ་བས་རྒྱང་རིང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་བྱི་ས་ལ་བལྟས། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ལ་བློ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲེད། གྲིམས་ལྷོད་རན་པོར་བྱས་ཏེ་ཁོང་གསང་བློད་དེ་བསྒོམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། ཉམས་ལེན་ཀྱང་ཐང་ལྷོད་རན་པར་བྱ་ཡི།

བླ་མའི་ཞལ་ནས་ཆོས་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ། ངེས་འབྱུང་སྣ་ཐུང་སྐུ་སྡུད་ཀྱིས་ཉིན་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་པ་ནི་མཐར་མི་ཕྱིན་པའི་རྟགས་ཡིན། དེས་ན་གཉིས་པ་སྟིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་

མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་

@168B མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྲུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་

སྟག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བ་མ་

དན་པའི་ཉེས་དམིགས། དན་པའི་ཕན་ཡོན། འཆི་བ་དན་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཆོས་མི་དན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འདི་མ་དན་ན་ཆེ་འདི་ཁོ་ན་བསམས་ནས། དེའི་རིང་ཟས་གོས་སོགས་དགོས་དགོས་

མང་པོ་ཞིག་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཆོས་མི་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ལེགས་པར་དན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཁམས་པའི་འགྱུལ་པ་འགྲོ་རན་པ་དེས་འགྲོ་ཆས་ཁོ་ན་བསྟེགས་པ་བཞིན་ཕྱི་མའི་གྲབས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན། ཚེ་འདིའི་ལྟོ་གོས་

གཏམ་གསུམ་སོགས་ལ་ཆེས་ཆེར་ཞེན་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་མ་དན་པས་ལན། མི་རྟག་པ་དན་པས་མ་ཟིན་ན། ཉིན་གཅིག་སོགས་ཇི་ཙམ་མ་ཟིན་པ་དེ་ཙམ་ཚེ་འདི་པར་ཡོར་འགྲོ། གཉིས་པ་དན་ཀྱང་མི་བསླུབ་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

འདི་མ་དན་ན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་། མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྐྱམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྐྱམ་པའི་བློ་ངན་འདི་འཆི་ཁ་མ་ཆུན་ལ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར། བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་

སྟེ་ཆོས་སང་ཕོད་བྱས་ཆོག་གནང་ཕོད་བྱས་ཆོག་སྨོས་པའི་ཕྱི་བཞོལ་ཤ་སྟག་གི་དབང་དུ་སོང་ནས། ཆོས་དྲན་ཀྱང་མི་བསྟུབ་ཅིང་། ནོར་ཞིག་དགོས་འདུག་སྨོས་པ་སོགས་གཡེང་བ་ཁོ་ནས་ཆོས་བསྟུབ་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་ངང་ནས་མི་ཆེ་

@169A ྱྱ། །ཟད་པ་ཞིག་འོང་། གསུམ་པ་བསྟུབས་ཀྱང་རྣམ་དག་མི་བསྟུབ་པ་ནི། དཔལ་རང་རེས་ཆོས་སྟུབ་པ་ཡིན་མོད། རྣམ་དག་ཅིག་མ་བྱུང་བ་ནི། ཆོ་འདིའི་སྣང་ཞེས་མ་ལོག་པས་སྒོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཐོས་

བསམ་བྱས་པའང་མཁས་འདོད་བྱགས་འདོད་དུ་ཤོར། བསྒོམ་བརྟས་སོགས་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་རྒྱུན་སེལ་སོགས་སུ་བསམ། མི་དང་མི་འཕྲད་པའི་སྒོམ་ཆེན་ཡང་བྱགས་འདོད་དུ་ཤོར་བ་སོགས་ཉེས་སྤྱོད་དང་མ་འདྲེས་པ་མི་འབྱུང་།

ཇོ་བོ་ཆེན་པོར། ཆོ་འདི་ཁོ་ན་བསམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཅི་མཆི་ཞུས་པར། འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་གསུངས། ཕྱི་མར་ཅི་མཆི་ཞུས་པས། དམྱལ་བ་མཆི། ཡི་དྭགས་མཆི། དུད་འགྲོ་མཆི་

གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་འབྲས་བུ་ཆོ་འདིའི་

དོན་ཆུང་ཟད་ལགྷབ་ཅིང་། ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་དན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས། དེ་སོང་ན་ཁྱིམ་པ་དང་ཁྱད་མ་ཐེག་པ་ཡིན། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཆེ་འདི་བློས་ཐོངས་པ་དགོས། དེ་སྣང་པོ་བྱེད་པ་ལ་མི་ཟེར་ཏེ། དེས་ཀྱང་

བློས་མ་ཐོངས་པར་འཁྱམས་པས་བློས་གཏེར་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན། འདི་དང་འདྲེས་ན་ཆོས་མིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆག་ཁྲི་མཆོག་གིས་ཇོ་བོ་ལ་ངས་སྟོམ་མམ། བཤད་དམ། རེས་སྟོམ་རེས་བཤད་དམ་ཞེས་རེ་

རེ་ནས་ཞུས་པར་དེ་དག་ལ་ཕན་མེད་གསུང་། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་པས་འཇིག་རྟེན་བློས་ཐོངས་གསུང་བ་དང་། རྒྱ་མ་བས། ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྣ་གཅིག་མ་འགྲུབ་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཉིད་ཆོས་པར་རྟོམ་པ་ཀྱི་མ་བླུན། །ཆོས་ཀྱི་དང་པོ་ཆོ་འདི་བློས་

@169B ཐོངས་པ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་འདུག་གམ་མི་འདུག་ལྟོས། །ཞེས་དང་། སྟོང་(14c6) ་ལུང་པས་གཞན་ཞིག་ལ། ཇོ་བོ་སྤྱིན་པ་གཏེར་བ་ཡང་བཟང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་རང་གྱིས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་དང་འཇིག

རྟེན་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་བྱ་བ་ཡང་འདི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། པོ་ཏི་བས་ཀྱང་། ཁབ་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོམ་བུ་མི་ཡོང་སོགས་གསུངས། འཆི་བ་མ་དྲན་ན་ཆོ་བློས་བཏང་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཆོ་འདི་བློས་བཏང་བ་མ་བྱུང་ན། རྣེད་པ་བྱུང་ན་

དགའ་བ། མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་མི་བདེ། སྣན་མི་སྣན། བསྟོད་སྨད་དེ། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱོ། ད་བརྒྱད་ནི། ཀུ་སྤུབ་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྣེད་དང་མ་རྣེད་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྣན་དང་མི་སྣན་

དང་། །བསྟོད་སྨད་ཅེས་བཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྐྱེམས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། པོ་ཏི་བར་གཡུ་ཕྱུལ་བའི་འོ་རྒྱས་སྤྲུར། ཀྱིང་རས་པས་ཀྱང་། འཚོར་བ་རྣམ་རྟོག་གི་ཁོང་

ཁྱེར་ན། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རོ་ལངས་རྒྱུ། །དུར་ཁྲོད་འཇིགས་སུ་རྩད་བ་ཞིག་དེ་ན་གདའ། །ཐུབ་མ་རོ་སྐྱེམས་ཤིག་མཛད་ན་དེ་རྟ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས། དེས་ན་ཆོ་འདི་བློས་བཏང་

ནས་བློ་ཕྱགས་ཆོས་ལ་གཏད། དེའི་རྗེས་སུ་འཚོ་བ་

སོགས་འབྱོར་མི་འབྱོར་གྱི་བསམ་པ་བྱུང་ན་དེ་འདྲ་བ་མ་བྱུང་ནའང་རུང་སྣམ་པའི་ཆོས་ཕུགས་སྤྱད་ལ་གཏོད་དགོས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཀུན་དོར་ནས།

@170A ཞེས། །གང་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་རྣེད་པའི་ན་བཟའ་བཞེས་པ་སོགས་བློ་ཕུགས་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་ཕུགས་སྤྱད་ལ་གཏད་པ་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དེ་བཞེན་མཛད། ཆོས་ཕུགས་སྤྱད་ལ་གཏད་པའི་

རྗེས་སུ་ཟས་མ་རྣེད་ནས་ཤེ་བར་མི་འགྱུར་རམ་སྣམ་པ་བྱུང་ན། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་བྱས་ནས་ཤེ་ནའང་ཤེ་ཞེས་སྤྱད་ཕུགས་ཤེ་ལ་གཏད། དེ་ལྟར་བློས་བཏང་ཡང་། ཆོས་པ་འཚོ་བ་ཆད་ནས་སྟོགས་གྲིར་ཤེ་བའི་གཏམ་མེད།

སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་འཁོར་བསྡུར་དུག་ཁྲིའི་བསོད་ནམས་རང་ཅག་ལ་བསྟོ་བར་མཛད་པས། འཇིག་རྟེན་ན་སྡུ་གེས་ཕྱེ་དང་སྡུ་ཏིག་བརྩེ་བའི་སྐབས་བྱུང་ཡང་། རྗེས་འཇུག་སྡུའང་

ལྷོགས་གྲིང་ཤི་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྐོམ་ཆེན་

ཐུང་དུ་མ་འདྲིལ་ན། །ཟན་གོང་བྱིན་ལ་འདྲིལ་ཉེན་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན། དགེ་བཤེས་འབན་གྱིས་ཀྱང་། ང་མི་སྐྱེའི་དུས་འཛོར་གསུམ་ཆོར་མ་འདུ་བ་བཏགས་ཀྱང་དབུ་མང་ཟུན་ཉུང་། ང་སྟོན་ཞོ་ཟྲིང་མི་གཅིག་ལ་འབྲུ་ཁལ་

བཞི་བཅུ་འགྲོ་བའི་ཞིང་ཡོད་པས། མི་ཆོས་ངའི་མིང་བཞི་བཅུ་སྟེགས་སུ་བཏགས། ཉིན་མོ་ལ་ཁའི་ཐག་པ་བྱས། མཚན་མོ་གྲོང་གི་རྒྱན་མ་བྱས་ཀྱང་། ད་དུང་ཟས་གོས་དཀོན་ནེ་བ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། ད་ལྟ་ནི་ཆོས་བྱས་པས་ཟས་གོས་ཞོངས་

པ་མེད་ཅིང་། དབུ་རང་ཞིར་སོང་གསུངས་པ་དང་། ཞེན་པ་མི་རོ་བཞིན་དུ་ལོག་གྱུར་ན། །འདོད་ཡོན་བྱ་ཚོད་བཞིན་དུ་འཐིབས་ནས་འོང་། །ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡང་

@170B ཆོ་བློས་བཏང་ནས་ཆོས་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལས་བྱུང་། ས་སྐྱ་བ་ཞིག་གིས་རྩེ་བློ་མས་དབང་སྡུད་བསྡུབས་པ་འདུ་བསམས་ནས་དབང་སྡུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཟབ་ཅེས་ཞུས་

ཚུལ། ཤི་བའི་ཚེ་རོ་དོར་བྱེད་ཚུན་ལ་ཀ་ཅ་རྒྱང་ཟད་དགོས་

ཞེ་ན། ཤི་བའི་ཚེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ཤི་ནའང་ཤི་ཞེས་ཤི་ཕུགས་བྱོག་པོ་སྟོང་པ་ལ་གཏད་པ་སོགས་བཀའ་གདམས་ཕུགས་ནོར་བཅུ་དགོས་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས། མིད་ལས་ཀྱང་། ཤི་ན་དུ་མི་མེད་ཅིང་། རོ་ལ་འཛོར་མི་མེད་

ན་བསམ་པ་རྫོགས་པར་གསུངས་ཚུལ། རང་གི་རོ་དོར་བའི་དངོས་ཆས་དགོས་སྐམ་ཡང་། མི་ཚོ་སྐྱེ་བྱོ་སྟེ་སྡུར་དུ་འབྱད་ཐབས་བྱེད་པ་ལས། རོ་མལ་སར་ཡུས་འབྱོ་བའི་དོགས་པ་གཏན་ནས་མི་དགོས། དེ་ལྟར་ཆོས་བརྒྱད་བྱོས་བཏང་སྟེ་

བྱོ་ཐག་བཅད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་སྐན་གསུམ་སྤྱངས་པ་བཞིན་དུ་འོང་། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཆོ་འདི་བྱོས་ཐོངས་པ་ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བཞེས་པོ་ཏོ་བས་

འབྲོམ་སྟོན་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་གནམ་ཐིག་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པར། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འབྲོན་ཆོས་ཡིན། མི་འབྲོན་ཆོས་མིན། འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་དང་མི་མཐུན་ན་

ཆོས་ཡིན། མཐུན་ན་ཆོས་མིན་གསུངས།

ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱབ་འགལ་བའི་གནད་དེ་ཡིན་གྱི། ཁ་ཏོན་བྱེད་རྒྱུ་དང་གཞིས་ཁང་སྐྱོང་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་སུས་ཀྱང་ལྷོག་ས། རང་རེ་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་པས་ལུས་ཆོས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཙོམ་ལས་སེམས་འཇིག

@171A ཞེས། །རྟེན་ཕྱིམ་པ་དང་ཁྱད་མེད་པ་འདི་བྱུང་། ཚོ་བློས་བཏང་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་དེ་ཡིན། ཚེ་འདི་བློས་མ་བཏང་ན། ཆོས་གང་བྱས་ཚེ་འདི་པར་ཡོར་འབྱོ

བས། རང་གི་ངོས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྐྱོམས། ལྷོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་ཞེན་པ་བློས་བཏང་དགོས། དེ་ཐོངས་པའི་ཚད་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་དང་། པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡི་ཤེས་ལྟར་དགོས་ཏེ། ཐརྒྱལ

དབང་བསྐལ་བཟང་གིས་རྗོར་དྲིལ་དང་། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ལས་རང་གི་ཡིན་སྐམ་པ་གཞན་མེད་གསུངས། པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡི་ཤེས་ལ་དཏུལ་རྟ་རྨིག་མ་བརྒྱ་ཕྲུལ་བ་ལའང་མ་མཉེས་

ཚུལ། རང་རེ་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་

ཞེན་པ་ལས། འགའ་ཞིག་གཅིག །འགའ་ཞིག་གཉིས། འགའ་ཞིག་ནི་གསུམ་གས་འཆིང་བ་ཡིན། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྣང་དཀའ་ཤོས་གཏམ་འདོད་འདི་ཡིན་ཏེ། མཁས་བཙུན་སྟོན་སྐོམ་སུ་ཡིན་ཡང་གཏམ་སྨན་བྱགས་

འདོད་པ་མང་། དགྱེར་འགྲོ་བའི་མགོན་པོས། ཚེ་འདིའི་མཁས་བཙུན་སྐོམ་ཆེན་ཡང་ །ཚེ་འདིའི་མཁས་ལོ་བཙུན་ལོ་འདོད། །མཆམས་བཅད་ཡ་ཐེམ་ཡི་གེ་བྱིས། །མི་དང་མི་འཕྲད་སྐོམ་ཆེན་ཡང་། །ཚེ་འདིའི་སྐོམ་ཆེན་བཟང་

ལོ་འདོད། །ཅེས་དང་། ཐ་ན་ཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་རེ། །བྱས་ཀྱང་མི་ཡིས་མཐོང་ཐུ་རེ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྨྲས་ཏེ། ཁ་ཅིག་སྐོམ་ཆེན་དང་གྲྭབ་ཐོབ་ཏུ་རྟོམ་ཞིང་ཟོ་གོས་ལ་བྱེད་ཅ་བསྒྲུར་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་རྡེའུ་བཙུད་ལེན་སོགས་

@171B དཀའ་སྡུག་ལ་བརྩོན་ཡང་། གཉིང་ནས་གཏམ་འདོད་ཆུང་ཟད་རེ་མེད་པ་དགོན། དེས་ན་དཔེ་ཆོས་ལས། གོང་མོ་ཐེམ་རྩ་ལྷ་དང་སྡེ། །སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེམ་པའི་འགྲམ་ན་

ཡོད་པའི་མེ་དོང་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཐག་རིང་ཡོའི་

ས་ལམ་ལ་རྩད་བཅད་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། སྤྱགས་སོགས་ལམ་མཐོན་པོའི་རྩ་གཅོད་བྱེད་བྱེད་ནས། འདི་སྣང་གི་ཞེན་པ་མ་ཐོངས་ཤིང་། དེའི་འཆིང་བ་མ་གྲོལ་བ་ནི་དེ་དང་འདྲ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་དེ་ཡང་

འཆི་བ་མ་དྲན་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །བཞི་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འཆི་བ་མ་དྲན་ན་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་ཉམས་ལེན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱ་མི་རུས། དཔལ་རང་རེ་དགེ་སློོང་བྱེད་པ་སོགས་

ཀྱི་ཆོ་ཐང་ཆད་ཆོག་ཆོག་ཅིག་ལས་བསྟོན་འགྱུས་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བ་ནི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མ་དྲན་པའི་སྐྱོན་ཏེ། དཔེ་བཞེས་ཁ་རག་པས་མི་རྟག་པ་དྲན་ཏེ་སྐྱབ་ཁང་སློོ་འགྲམ་གྱི་ཆོར་མའང་ཐག་ཅོད་ལོང་མ་བྱུང་བ་དང་། མིད་ལས་རས་

གོས་དང་། རྩ་མ་སྐྱེ་སོགས་མནའས་ཤ་ནས་རྩེས་སུ་ཚལ་བར་བྱུང་ཀྱང་ཆོམ་ལོང་མ་བྱུང་བར་དགེ་སློོར་མཛད་པ་བཞེན་དུ་རང་རེས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དྲན་ན། ལས་ཀ་གཞན་ལ་མི་བསྟོན་པར་

དགེ་སློང་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩེན་ཞིང་འཚུགས་རིམ་

བཞིན་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྤྲོ་སིང་སིང་བ་འབྱུང་། ལུ་པ་རང་ཉིད་མ་རྩངས་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འཆི་བ་མ་དྲན་ན་ཚེ་འདི་ལ་ཞགས་ཆེར་ཞེན་ནས། དེའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕན་གནོད་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྡང་རྣོངས་

@172A ཞེས། །གསུམ་སྟེ། དེའི་ཆེན་གྱིས་གཞན་ལ་འཐབ་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མ་རྩངས་པར་སྨྲ་བའི་གཞིར་བྱུར་པ་སོགས། ཐ་ན་མགོའི་རྣ་ཚུན་གྱིས་བདག་ཉིད་མ་རྩངས་པར་བྱེད་པ་སོགས་

འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཕྱང་བར་བྱེད། དྲུག་པ་འཆི་ཁར་འགྱོད་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འཆི་བ་མ་དྲན་ན་ཚོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་བྱས་པའང་ཚེ་འདིའི་དོན་གཉིར་དང་འདྲེས་ནས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འཆི་བ་

ཞེས་པའི་དགྲ་དེ་ཉིན་གཅིག་ཟློ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་ན། སྔར་དོན་དུ་གཉིར་གཉིར་བའི་སྡེ་བས་གོས། རྒྱུ་ནོར་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་མཐོང་ཞིང་། ཕན་ངེས་པའི་ལྷ་ཆོས་ནི་མ་བྱུང་བར་

ཞེས་ནས་འགྱོད་པ་ཞེན་ཏུ་མི་བཟོད་

པ་སྐྱེ་ཡང་དེ་དུས་རང་སྡུག་ཉིད་ལས་ཕྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྨོན་འགྲོ་ཆོས་གྲགས་ཞེས་བྱ་བ་ཚ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཏེ། འཆི་བར་ཞེས་ནས་འགྱོད་ཆོག་སྨས་པ་དང་འདྲ། ཀ་མ་བས། ད་ལྟ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་ཞིག

དགོས། འཆི་ཁར་མི་འཆོར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་འོ་སྐོལ་དེ་ལས་བཟློག་ནས་ད་ལྟ་མི་འཇིགས་འཆི་ཁར་བྱང་ལ་སེན་མོ་འདེབས་གསུངས་པ་ལྟར། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་འདི་ལ་དང་པོར་འཇིགས། འཆི་ཁར་མི་འཇིགས་པ་ཞིག

དགོས་ཀྱང་། རང་རེ་དེ་ལས་གོ་སྟོག་སྟེ་ད་ལྟ་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྐམ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བློ་བདེ་མོར་བསྡད་ནས། འཆི་ཁར་ཅི་དྲག་གང་དྲག་ལ་ཐུག །འཆི་ཁར་ནི་ཕྱུག་པོ་གསེར་བང་པ་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡུལ་

@172B ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའང་དེའི་དུས་སུ་ཕན་པའི་དོན་པོ་རྩེད་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ཡིན། རང་རེ་ཡང་འཆི་ཁར་ཕན་ངེས་པའི་བློ་གདེང་འཆའ་ས་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་

པའི་ངང་ནས་གློ་བུར་དུ་འཆི་ནད་དག་པོས་ཟིན་

པ་དེའི་ཚེ་ད་ལན་མ་ཤི་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན། ད་ནི་ཆོས་དེས་པར་བྱེད་སྣམ་མོད་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཕྱིས་ཚར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟས་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚེ་ཟ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན། ཁྱིམ་ཁྱེར་བའི་ཚེ་ཟས་དེ་ཟ་བར་སེམས་ཀྱང་དེས་མི་ཕན་པ་དང་འདྲ་སྟེ།

དེ་དག་ནི་ཉེས་དམིགས་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་འཆི་བ་དྲན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་དྲུག་ལས། དོན་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་དོན་ཆེ་སྟེ། སྡོམ་པས་མདོ་སྡུང་འདས་ཆེན་མོར། རྟེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བ་ལང་གི་རྟེས་དང་། འདུ་

ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་བ་དྲན་པས་ཆོས་གཤའ་མ་བྱེད་པ་འོང་སྟེ། ཕྱི་མར་རྟེན་བཟང་པོ་འཐོབ་པར་འདོད་ནས་སྨྲིན་པ་བཏང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་

དང་། མདོར་ན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་འདིས་འདྲེན། རྣ་མིད་ལ་ཡང་གཡུང་སྟོན་གྱི་སྨྲིན་བདག་ཤེ་བས་རྒྱེན་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལ་བསྒྲུལ། བྱང་ཆེན་

མང་པོས་ཤད་བླིང་དང་ཐོད་ཕོར་སོགས་

བསྣམས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་དྲན་གསོའི་ཆེད་ཡིན། འདུལ་བ་ནས་ཆབ་ཁང་དུ་ཀེང་རུས་བྱི་བ་སོགས་གསུངས་པའང་དེས་ཡིན། སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེས། ད་ན་ངས་མི་རྟག་པ་ཐུན་རེ་མ་བསྒོམས་ན་དེའི་ཉིན་མོ་ཆེ་འདི་པར་འགྱོ་བར་སྣང་།

@173A ཞེས། །ཞེས་དང་། ཞང་བཙུན་ཡིར་པས་ཀྱང་། སྔ་དྲོ་མི་རྟག་པ་མ་དྲན་ན། ཉི་མ་ཕྱེད་བར་ཆེ་འདི་པར་ཆ། ཉིན་ཕྱེད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་དགོང་མོ་བར་ཆེ་འདི་པར་ཆ། ཆེ་འདི་པར་སོང་ན་ཅི་བྱས་ཆོས་

སུ་མི་འགྱོ་གསུངས། སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དྲན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་འཇོམས་པ་དང་། ཚོགས་རྫོགས་པ་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་

འཇོམས་པའི་ཐོ་བ་དང་འབྲུ་བར་གསུངས། དང་པོར་གལ་ཆེ་བ་ནི། འཆི་བ་དྲན་པས་དང་པོར་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བྱེད། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། བར་དུ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་བསྒུལ་བའི་རྐྱེན་

བྱེད། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི། མཐར་

འབྲས་བུ་རྫོགས་ཏེ་ཆོས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། འཆི་ཁར་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། འཆི་ཁར་ཡང་སྐར་ཆོས་གཤའ་མ་བྱས་པའི་བློའི་གདེང་ཡོད་པས་བུ་ཕ་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ཟློང་རྟོལ་བ་

མ་རིན་པོ་ཆེས། ང་ལ་མི་རྟག་པ་བྱུང་ན་མི་འཇིགས། སྐྱེ་དེ་དག་སྤོང་རྟག་པོ། ཕྱི་དེ་ལྟའི་ལུས་སུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་པ་རབ་འཆི་བ་ལ་བྱོད། འབྱིང་མི་མཆོར། ཐ་མའང་དེ་འགྲོད་པ་མེད།

ཆོས་ལེགས་པོ་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་། དཔེ་ཡང་སྨ་སྐམ་དུ་མི་འགྲོད་པ་ཞེག་འོང་སྟེ། རྗེ་མིད་ལས། ང་འཆི་བས་འཇིགས་ནས་རི་ལ་བྱོས། །སེམས་གཏུག་མའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པར་རྟོགས། །དེ་འཆི་བ་བྱུང་ཡང་ཉམ་ང་མེད། །ཅེས་

@173B གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་འཆི་བ་དྲན་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། འཆི་བ་དགུ་ཕྱུགས་སུ་བསྟོམ་པ་དང་། འཆི་བའི་རྣམ་པ་བསྟོམ་པའོ། །འདིའི་ཞིབ་ཆ་ཡང་བཀའ་གདམས་གོང་

མ་ལ་མེད་པ་རྟེ་ཅོ་ང་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་བའི་

མན་ངག་ཡིན། རྟེའི་གསུང་འདི་ལ་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གི་དགོངས་པ། སྐོང་བ་གནད་དུ་བཀར་ལུགས། ས་བཅད་མ་འཁྲུགས་པ་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་། དེས་ན་འཆི་བ་དགུ་ཕྲུགས་སུ་བསམ་པ་ལ་

ངེས་པར་འཆི་བར་བསམ་པ། ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བསམ་པ་སྟེ་རྩ་བ་གསུམ། རྩ་བ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལས། རྩ་བ་དང་པོ་ངེས་པར་འཆི་

བར་བསམ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དང་པོ་འཆི་བདག་ངེས་པར་འོང་ལ་རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་བརློག་ཏུ་མེད་པར་བསམ་པ་ནི། ངེས་པར་འཆི་སྟེ། ལུས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། གནས་གང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐབས་ཇི་ལྟ་བུས་ཀྱང་འཆི་བདག

བརློག་ཏུ་མེད། དེ་ཡང་ལུས་བཟང་བས་མི་བརློག་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཚོམས་ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །སྐུ་ལུས་འདི་ནི་སྦོང་

མཛད་ན། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་སྙོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ་རྩེའི་སྐུ་བརྙེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། རྒང་འཕྲུག་བརྙེས་པའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་མང་པོའང་ད་ལྟ་གཏམ་བཤད་པ་ན་ཡོད་ཡོད་ལྟར་སྣང་ཡང་། དོན་དུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ཟིན། སྟོན་པ་

@174A ཞེས། །ལ་སོགས་པའང་རྟོ་རྩེའི་སྐུ་བཤེག་ནས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ན། བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཆི། སྟོན་པའང་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཉེ་བ་ན། སྟོན་ལ་ཎ་རིའི་བུ་སོགས་འཁོར་ཁྲི་ཕྲག

མང་པོ་དང་བཅས་འདས། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པས་རྣ་མཆོག་དྲུང་ན་ཤིང་སྣ་ལ་རྒང་གི་བར་དུ་གཟིམ་ཁྲིའི་ཐ་མ་ཤོམས་ཤིག་གསུངས་ནས་གདུལ་བྱའི་ཐ་མ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་

གཉིས་བཏུལ། སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བསྟར་མ་བཟོད་ནས་རབ་བཟང་ཡང་དེ་མ་ཐག་འདས། སྟོན་པ་འདས་པར་ཉེ་བ་ན། སྐུ་སྟོང་ཀྱི་ན་བཟའ་བས་ལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མཐོང་

བར་དཀའ་བས་ལྟོས་ཤིག་པར་བསྒུལ་

ནས་གསུང་གི་ཐ་མ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཕུག་ནས། དེ་ཉིད་བསྒོམ་པ་གཅོ་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་སྐུ་ངན་

ལས་འདས། དེ་གོ་བ་ན་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རང་དབང་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཕལ་ཆེར་གཤེགས་ནས། ལྷ་བརྒྱ་ལ་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་སོགས་

དང་། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཾ་གྲུབ་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱིའང་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ། ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདས་ཟིན་

@174B ནས་དེ་ལྟ་གཏམ་ཙམ་ལས་མེད་ན། རང་ཅག་མི་འཆི་བར་གནས་སྟོད། སྟོན་ཆེ་མཆོག་གྲིང་བྲ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་བཀའ་ཆོས་གསུངས་པ་ན། ཚོགས་པ་སྟོང་

ཕུག་མང་པོ་ཡོད་སྐད་ཀྱང་དུ་ལྟ་བྱ་སྟོབ་

ཚང་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་བཞུགས་པ་དང་། ས་ཆ་འདིར་ཡང་ཆུ་བཟང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་དུ་ལྟ་བཞིན་འཆད་ཉན་མཛད་སྐད་ཀྱང་དུ་ལྟ་གཏམ་ཙམ་ལས་མ་ལུས། དུ་ལྟའི་ཆོས་བྱེལ་འདིར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ལ་

ཐམས་ཅད་འཆི་འགྲོ་ཞེང་ས་འདིར་དེ་འདྲ་བྱུང་ཞེས་པའི་གཏམ་ཙམ་ཞིག་ལུས་པ་འོང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་བོད་ཅོར་སོགས་འཛམ་གླིང་ན་དུ་ལྟ་ཡོད་པའི་དེ་རིང་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་མི་ཡོངས་རྫོགས་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བ་ན་གཅིག

ཀྱང་མི་སྡོད་པར་འཆི་འོས་ན། རང་ཅག་མི་ལྟག་པ་མཐོང་ཆོས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ལ་བབས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་གང་ནའང་མེད་དེ། མི་རྟག་པའི་ཆོམས་ལས། གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཕྱོགས་

དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྣང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ནའང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་འཕགས་སྐྱེས་

པོས་ཤ་ཀུ་རྣམས་གསོད་པར་བརྩམས་པའི་སྐབས།

མཱོ་རྒན་བུས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དམག་དང་བཅས་པ་རྩ་འཕྲལ་གྱིས་ཕྱིའི་ལྷགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱེལ་བར་བསམས་ཀྱང་བརྒྱ་ཐབས་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཤ་ཀུའི་བུ་བུ་མོ་འགའ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷུང་བཟེད་

@175A ཞེས། །ཀྱི་ནང་དུ་སྦས་པ་དང་། ཉི་མའི་ཁང་བཟང་དུ་བཞག་པའང་ཤ་ཀུ་རྣམས་བསད་པ་དེའི་ཉིན་ཤི་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན། འཆི་བ་འོང་བ་ན་མཁྱོགས་པས་བྱོས་པ་དང་། འབྱོར་པས་བླུ་བ་དང་། སྟོབས་ཀྱིས་

གཡུལ་འཕྱེད་པ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན། ཆོ་མས་ལས་ཀྱང་། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ལྟ་མངོན་ཤེས། །མཁའ་ལ་རྒྱང་རིང་འབྱོ་བ་ཡང་། །གང་ན་སྤྱོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པའི། །གནས་དེར་ཕྱིན་པར་རྟོག་མ་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར་

བྱོས་པས་ཐར་ན་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྟ་ཐོབ་ཅིང་རྩ་འཕྲལ་ཡོད་པ་དེ་འཆི་བདག་ལ་བྱོས་པས་ཆོག་ཀྱང་། དེ་ཡང་བྱོས་ཏེ་མི་ཐར་བར་འཆི་བར་འགྱུར་ལ། སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྒྱ་མི་རྟུས་ཏེ།

སྟོབས་ཆེན་སེང་གེ་ལ་གླང་པོ་ཆེའི་མགོ་བོ་

སྣར་མོས་བཅོམ་ནུས་པའི་སྟོབས་ཡོད་ཀྱང་། འཆི་བ་བྱུང་ཙ་ན་སྣར་མོ་འཁྱམས་ནས་འཆི་འགྱོ། སྟོབས་ལྡན་འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཕན་པར་འཆི་དགོས། རང་རེ་རྒྱུ་ཆེར་རྫས་ལ་དགའ་བ་འདིར་དཔགས་ན་འཆི་

བ་དེ་ནོར་གྱིས་བླུན་ཡོད་པའི་ཚོད་ཙམ་བྱེད་ཀྱང་། འཁོར་སྐྱོང་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་བླུ་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་ན། གཞན་གྱིས་བླུ་བར་མི་ནུས་པ་སྨོས་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་ཕྱོགས་

བཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྡ་བ་བརྐན་པ་སྐིང་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཞིག་མ་མ་གས་པ་འཕན་མེད་པ་ཤེན་ཏུ་མཁྲེགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྡུག་པོ་བཞི་གནམ་ལ་རེག་ཅིང་ས་བརྟོག་སྟེ། ཇྭ་དང་ཤིང་དང་ཤིང་གེལ་པ་དང་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་དང་

@175B སེམས་ཅན་སྡོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱེ་མར་འཐག་ཅིང་འོང་བ་ལ་ནི་མགྱོགས་པས་བྱོས་པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བརློག་པའམ་ནོར་གྱིས་བརློག་པའམ་རྫས་དང་སྤྱགས་དང་སྨན་

རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱལ་པར་སྣ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་

པོ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་འདི་དག་འོང་སྟེ་དེ་དག་ལས་མཚོགས་པས་བྱོས་པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱལ་པའམ་ནོར་གྱིས་བརྒྱལ་པའམ་ཇས་དང་སྟབས་དང་སྨན་གྱིས་བརྒྱལ་པར་སྣ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། ཤ་བ་དང་ནད་

དང་འཆི་བ་དང་རྒྱུད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཤ་བ་ནི་དར་ལ་བབ་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་། ན་བ་ནི་ནད་མེད་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་། རྒྱུད་པ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ཤིང་

འོང་། འཆི་བ་ནི་སྲོག་འཇོམས་ཤིང་འོང་

སྟེ། དེ་དག་ལས་ནི་མཚོགས་པས་བྱོས་པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱལ་པའམ་ནོར་གྱིས་བརྒྱལ་པའམ་ཇས་དང་སྟབས་དང་སྨན་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བར་སྣ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

ཕྱོགས་བཞི་ནས་དི་ཆེན་པོ་སྤ་བ་མཚོགས་པ་བཞི་

ཚུར་རྩབ་སྟེ། རྩ་དང་ཤིང་སོགས་ཐལ་བར་བྱེད་བཞིན་འོང་ན། ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བརྒྱལ་དཀའ་བ་བཞིན། ཤ་བ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བའི་དི་བཞི་ནི་བརྒྱལ་དཀའ་བར་

གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་གཉིས་

པ་ཆོ་ལ་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་པར་མ་ཚད་དུ་ཡོད་པར་བསམ་པ་ནི། འཆི་བར་དེས་ཏེ། སྔ་མའི་ལས་ཀྱིས་གང་འཕངས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་བསྟོན་པ་ནི་ཆུང་ཉུང་མེད་ལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་འཆི་བདག་ལ་

@176A ཞེས། །ཇི་ཉིར་ཇི་ཉིར་བཅར་ཏེ་འགྲོ་བར། སྡུག་འཛུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྟོང་པ་ཡོང་མེད་པ། །ཚེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། །སྟོན་པ་གྱད་ནས་ཡོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། ।

ཞེས་དང་། ཚོམས་ལས། དཔེར་ན་ཐག་ནི་བརྒྱར་པ་ལ། །སྤུན་ནི་གང་དང་གང་བཅུག་པའི། །སྤུན་གྱིས་གཏིང་ལ་གཏུགས་པ་ལྟར། །མི་རྟམས་སྲོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་གིས། སྐྱེས་ནས་

སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྟོང་དབང་ཡང་མེད་པར། །འཆི་བདག་གཤེགས་རྗེའི་དྲུང་དུ་བར་རྟོལ་གྱིས་བརྒྱུག་པས། །གསོན་པོ་ཟེར་ཡང་འཆི་བའི་ལམ་ཆེན་ལ་ཆས་འདུག །ཉེས་ཅན་གསོད་སར་

ཁྱིད་པའི་སྣང་ཚུལ་འདི་སྐྱོ་བ། །ཞེས་གསུངས་

པ་བཞིན་སྐྱེས་ནས་བརྟུང་འཆི་བའི་སར་དབུགས་རེ་རེའི་ཡུན་ཙམ་ཡང་སྡོད་པའི་སྐབས་མེད་པར་རྟ་བང་རྩལ་བྱིས་བརླུག་པ་ལས་ཀྱང་མཐོགས་པར་བརླུགས་ནས་འགྲོ་ཞིང་། རྟ་བརླུག་པའང་ངལ་བསོ་བ་སོགས་ཆུང་ཟད་ཙམ་

སྡོད་སྲིད་ཀྱང་། འཆི་བ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་བརླུགས་ནས་འོང་བས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་ཉེ་ཏུ་འགྲོ། ཚོམས་ལས། དཔེར་ན་ངེས་པར་གསད་པ་དག །གོམ་པ་གང་དང་གང་བོར་བས། །གསད་པའི་

བྱང་ཀུ་བསྟེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྲོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུགས་གཅིག་གསོད་སར་ཁྱིད་ན་གོམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་འཆི་བར་ཉེ་བ་བཞིན་རང་ཅག་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་བརླུང་འཆི་བ་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་ཤར་བརྒྱ་མི་

@176B འགྲོ་བའི་དུས་མེད་ལ། སྔར་ཆོ་ཕྱ ཇི་ཙམ་སོང་ཟིན་པའི་ལྷག་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཉུང་ཞིང་། དེ་ཡང་དབུགས་དང་ཆུ་ཚོད་ཞག་བཟུ་བ་ལོ་སོང་བས་འཛད་ཅིང་། ཉིན་གཅིག་དེ་ནི་ཤི་རན་

སོང་། འགྲོ་རན་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་གྲོ་བྱར་དུ་འོང་

བས་འཆི་མི་འོང་སྐམ་དུ་བློ་བདེ་མོར་སྡོད་པའི་གནས་མེད། ཐ་ན་གཉིད་ཉལ་སྐབས་རང་རེ་ལྷོད་བདེར་སྐྱིད་ཉལ་བྱེད་ཀྱང་ཆོ་འཆི་བདག་ལ་ཁ་བལྟས་ནས་བརྒྱགས་ཏེ་འགྲོ་གསུང་། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པ་གསོན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་བྱ་ལོང་

མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་བར་བསམ་པ་ནི། ཆོ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་དེའི་རིང་ལའང་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་པར་འཆི་བ་ལ་ཐུག་འགྲོ་སྟེ། ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་སྡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་མཚན་མོའི་ཆ་ཀུན་ཏུ་ཉལ་བས་ཆོ་ཕྱིད་ཀ་ནི་ཉལ་བས་ཟད་ལ། སུམ་ཅུ

པོ་དེའང་། ཟས་ཟ་བའི་ཡུན་སོགས་ཕར་བཅད་ན། མཚམས་བསྡད་ནས་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་བུ་བྱེད་ནའང་ཆོས་བྱ་ལོང་ལོ་སྟ་ལས་མེད། རང་ཙག་ལོ་སར་ཆོས་པ་ན། རྒེན་འབྲེལ་(AMA)ཀྱི་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་དགའ་སྟོན་བྱེད། དེ་

ནས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་སོགས་རྒྱ་བ་རེ་ལའང་མིང་རེ་བཏགས་ནས་ཟ་ཟིར་ལ་ཡིངས་ཏེ་ལོ་འགྲོ་ཆོ་ཏེའ་ཙམ་ཡིན། གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་མ་དྲན་ཉི་ཤུ

ཐལ། །བྱེད་དོ་བྱེད་དོའི་ངང་ལ་ཉི་ཤུ་ཐལ། །མ་བྱུང་

མ་བྱུང་ཟེར་ཞེང་བཅུ་ལྔག་ཐལ། །མི་ཚེ་སྟོང་པར་ཟད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །ཁས་སྲངས་པ་ལྟར་དང་པོར་བྱིས་པའི་ཚེ་ཆོས་མི་དྲན། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་བྱེད་འདོད་བྱུང་བ་ནའང་། བྱེད་དགོས་བྱེད་དགོས་སྣམ་ནས་ལག་ལེན་ལ་མ་ཞེལ་བས་ཆོས་

@177A ཞེས། །མི་ཡོང་། རྒས་ཟིན་ནས་ཕྱི་མར་སྟོན་ལམ་འདུ་འདེབས་པ་ལས་ད་བྱུང་མ་སོང་ཞེས་ཅི་བྱར་མེད་པ་འབྱུང་། དེས་ན། ད་ལྟ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་བྱེད་དོ་བྱེད་དོ་སྣམ་པའི་ངང་ནས་གཡེང་བ་དང་། འགའ་

ཞིག་ནི་ཆོས་མ་བྱུང་ཟེར་ནས་འགྲོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་སྣེ་བས་ཚར་བ་མང་པོ་ཡོད་པ། རང་རེས་དེ་དག་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟ་ཞིང་ཉི་མ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་བྱེད་འོང་མེད་པའི་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་གལ་ཆེན་རེ་བཟོས་ནས་མི་སྟོད་པར་

སྣེ་ལ་རྩས་པ་བཅུག་སྟེ་འཆི་བདག་གཤེན་རྗེ་རང་གི་ཐོག་ལ་མ་བབས་པའི་གོང་དུ་ཆོས་བྱེད་གང་ཐུབ་དགོས་ཏེ། རྗེ་དག་དབང་བྱམས་པས་ཀྱང་། དཔེར་ན་ཐང་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་ནས་ཕྱང་

ཆེན་པོ་ཞིག་སྣང་ཡོད་ན། ལུང་བའི་ཕུ་ནས་

ཆུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་ནས་ཕུང་ཆུས་འཕྱག་གྲབས་བྱེད་པ་དེ་ལ་རང་གིས་བལྟས་ནས་རང་གར་བསྡད་ན། ནས་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལོན་པར་ཆུས་ཁྱེར་འགྲོ་ལ། དེ་བས་རང་གིས་ཤུར་ཐག་གི་བརྩོན་པས་མ་ཡིངས་པར་ཅི་ནུས་སུ་ཚུར་

བསྒྲལ་ནམ་མཐའང་ནས་ཕུང་དེ་ལས་རུ་གཅིག་དང་། རུ་གཉིས་ཙམ་ལོན་པ་འོང་། སྤྲབས་ལེགས་ན་ཡོངས་རྫོགས་ལོན་ནས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་ལྟར་རང་རེས་ཀྱང་འཆི་བ་མ་འོངས་གོང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ཉམས་

ལེན་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་བསམས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རེས་པར་འཆི་བར་འདུག་སྟམ་ནས་ཆོས་བྱེད་དགོས་པར་ཐག་བཅད། གཉིས་པ་ནམ་འཆི་རེས་མེད་བསམ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ་

@177B སྤྱིར་འཛམ་བུ་གླིང་པ་དང་སྒོས་སྐྱེགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ལ་རེས་པ་མེད་པ་ནི། དེ་ཡང་ནམ་འཆི་ལ་རེས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དང་པོར་དབུ་འདུལ་གཉིན་སྤྱོང་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀ་

རྣམས་བྱས། སྐྱིད་པོར་བསྡད་ནས་འཆི་བའི་སྡུ་རོལ་ཙམ་

དུ་ཆོས་བྱེད་ཆོག་མོད། དེ་ལྟར་དེས་པ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་པ་འདི་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་མཇོད་ལས། སྒྲ་མི་སྐྱན་པ་ལོ་སྟོང་སྟེ། །གཉིས་ན་ཕྱེད་ཕྱེད་སྤྱངས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱིང་གཞན་ཕལ་ཆེར་ཞིག་ཆོ་ལ་དེས་པ་ཅན་

མང་ཡང་། འདི་ན་མ་དེས་ཐ་མ་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་འཛམ་བུའི་གྱིང་པར་དང་པོར་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའང་བྱང་མོད། མཐར་ལོ་བཅུ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སྤྱིར་འཛམ་བུའི་གྱིང་པའི་ཆོ་ལ་དེས་

པ་མེད་ཅིང་། སྐོས་སྐྱིགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ལ་དེས་པ་མེད་པ་ནི། སྤྱིར་རང་ཅག་ལ་གཏན་ནས་མི་འཆི་སྐམ་པའི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་། འཆི་རང་འཆི་མོད། དཔལ་ཙམ་མི་འཆི་སྐམ་པའི་བློ་ཞིག་མ་ཤེའི་བར་དུ་འོང་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་།

འགལ་ཞིག་གིས་རེ་ཞིག་མི་འཆི་སྟེ་ལོ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་སྐམ་ན། དེས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། འཆི་བ་ནི་ལོ་རྒན་གཞོན་གོ་རིམ་མེད་པར་བྱ་ཕྱག་སྟོན་དུ་ཤེ་ནས་ཕ་མས་དུར་འདེབས་དགོས་བྱུང་བའང་

མང་དུ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་ལས་ཆུང་བ་མང་

པོ་སྟར་ཤི་ཟིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཤི་བ་ཡོད། འགའ་ཞིག་ན་ཚ་མེད་པས་མི་འཆི་སྟམ་ཡང་། དེ་འང་དེས་པ་མེད་དེ་ནད་པ་མལ་སར་ཉལ་ནས་སྡོད་པ་མི་འཆི་བར། ནད་མེད་ཀྱི་མི་མང་པོ་གློ་བུར་དུ་འཆི་འགྲོ་བའང་ཡོད་ཅིང་།

@178A ཞེས། །ཁ་ཅིག་ཟས་ཟ་འཕྲོ་ལ་ལུས་ཏེ་ཤི་བ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲ་དེས་ཀྱང་དང་པོར་ཟས་དེ་མ་རྫོགས་པ་ནས་འཆི་འོང་སྟམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལའང་མེད། ཚོགས་པ་མང་པོར་འགྲོ་ཞིག་འདྲ་ཁང་དུ་ཡར་རང་གི་

ཤང་པས་ཕྱིན་ནས། མར་ལམ་རོ་དེ་གཞན་གྱིས་འདོ་ལི་ལ་བཏེགས་ནས་འོང་བ་དང་། དཔོན་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀ་མང་པོའི་ས་བཅད་བཀྲམ་ནས་མཇུག་བསྒྲུལ་ལོང་མེད་པར་ལས་ཀ་བྱེད་འཕྲོ་ལ་འཆི་བ་དང་། སྐྱེས་

བྱ་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་འབྱམ་དུའང་རྩོམ་འཕྲོ་ཞེས་ཡོད་པ་རྣམས། མིང་སྟན་མདོག་ཁ་བ་ལས་དོན་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་མཇུག་བསྡུ་མ་ཐུབ་པར་མཛད་འཕྲོ་ལ་ལུས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས་པ་

རང་ཡིན། རང་གི་གཡས་

གཡོན་ལྷང་བའི་ཕྱུ་མདའ་སོགས་ནས་ཆེ་གེ་མོ་ཤི་སོང་ཟེར་ཡང་། རང་ཅག་རྣམས་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འོང་སྐྱམ་དུ་མི་སེམས་པར་དེ་དག་ལ་ལྟད་མོ་བལྟ་བ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ད་དུང་ཁོའི་ཆོས་གོས་དེ་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་

བྱུང་ན་བསམས་ནས་ཡང་ཉན་བྱེད་མོད། དེ་འདྲའི་འཆི་བ་དེ་ནམ་ཞིག་རང་སྟེང་དུ་འོང་བར་དེས་ཤིང་། དེ་ཡང་ནམ་འོང་དེས་པ་མེད་དེ། སང་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས། །སྔོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས། །སང་གི་ཆོས་ལ་མི་

འབད་པར། །ཕྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་རིགས། །ཞེས་དང་། ཚོམས་ལས། སྔ་དྲོ་སྐྱི་བོ་མང་མཐོང་བ། །ཕྱི་དྲོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འབྱུར། །ཕྱི་དྲོ་སྐྱི་བོ་མང་མཐོང་བ། །སྔ་དྲོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འབྱུར། །ཞེས་སོགས་སྣང་རོ། །དེ་

@178B འདྲའི་འཆི་བ་དེ་སང་ཉིན་རང་མི་འོང་བའི་དེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རང་ཅག་གིས་འོང་བར་དེས་ཤིང་ནམ་འོང་ཆ་མེད་པའི་འཆི་བ་ལ་བྱབས་གཡོམ་མི་བྱེད་པར། ལོ་རྒས་རྒས་བར་དུ་

སྟོད་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། ཆས་པའི་སྐབས་

སྐྱིད་འདོད་ཀྱི་ཞེམ་ར་མང་པོ་བསྒྲིག་པ་འདི་འཁྲུལ་ངེས་པ་ཡིན་སྣམ་དུ་བསམ། དེའང་དེ་རིང་སང་ཉིན་སོགས་བསམ་མ་རྟུས་ནའང་སང་ཕོད་ད་ཆོད་ཙམ་ན་འཆི་རེས་སུ་ལ་འབབ་མ་ངེས་ཚུལ་བསམ་དགོས་ཏེ། ད་ལྟའི་ཆོས་བྱལ་

འདིར་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱང་གལ་མགོའམ། གལ་ཤིད་སྟོད་མཁན་ཆོ་ནས་སྟོན་དུ་འཆི་བའི་འགྲོ་རེས་དང་པོ་སུ་ལ་འཁོར་ཡོང་ངེས་པ་མེད། འཆི་བའི་སྟོན་དུ་ད་འགྲོར་ན་སོང་ཟེར་བའི་སྟོན་འགྲོ་ཆ་འཕྲིན་

བཏང་བ་སོགས་མི་འོང་བར། ཉིན་གཅིག་གློ་བུར་དུ་ཐོག་བབས་པ་ལྟར་ལས་འཕྲོ་ཙ་རེ་ལུས། གླ་ཆུང་ཚུན་ཆད་ལ་ཇ་མར་དང་རྩམ་པ་ཡན་དང་ཐ་ན་ཟླག་པ་འཕྱང་འཕྲོ་ཚུན་ཆད་ལུས་ནས་ཆོ་ཙ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་འདི་ནམ་འཆི་ངེས་པ་

མེད་པའི་རྟགས་རེད། ལོ་མང་ཐོར་སྟོད་རླུའི་རྟག་འཛིན་གྱིས་འཆི་ཁ་བར་བསླུས་ཏེ། ཉིན་གཅིག་ད་འཆི་རན་སོང་ཞེས་པ་ཞིག་འོང་། དེ་རིང་འཆི་མཁན་གྱི་ནད་པས་ཀྱང་དེ་རིང་མི་འཆི་སྣམ་

པ་ཞིག་ལས་མི་འཆར། འགའ་

ཞིག་གིས་སྐྱེག་ཐོག་སྐྱེབས་པ་ན། ད་ལོ་འཆི་མི་འོང་ངམ་སྙམ་པ་ཞིག་དྲན་མོད། སྐྱེག་ཐོག་མིན་ཡང་ལོ་གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་ལ་འདི་ལོ་མི་འཆི་ཟེར་བའི་ལོ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ལོ་ཉིར་བརྒྱད་ལོན་པ་ལྟ་བུས། འདི་ལོ་འཆི་

@179A ཀ།། །ལས་ཆེ། ལོ་འདི་ལ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་འཆི་འདུག་པས་སོ་ཞེས་བསམ་དགོས། རང་རེར་འདི་ལོ་ངེས་པར་མི་འཆི་བའི་མནའ་ཞིག་སྐྱོལ་ཟེར་ན། དེ་མི་རྟུས་པས་ཐེ་ཚོམ་ལོག་གེ་བ་ཞིག

ལས་མེད། དེས་ན། རང་ཅག་གིས་མ་བསམས་པ་མ་གཏོགས་འདུས་སྟེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་ཚོགས་ཆེན་པོའི་བྱོང་ཁྲིར་དུ་བསྟད་ནས་ཡིད་ལ་བསྐོར་ན། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་འདི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་མིན་པར་མིག

གིས་མཐོང་ཞིང་། ལག་པས་རེག་ཏུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན། དེས་ན་བདག་གི་སྐུབས་མགོན་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེས། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་མ་ཤི་ན། སྐུ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་འགྱུབ་པ་དང་། ལོ་གཅིག་ལོ་

གཉིས་མ་ཤི་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་

འགྲུབ་པ་ཞེག་སྨོན་ལམ་ཞུ། ཞེས་ལུང་འདྲེན་དང་སྨྲགས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བསམ་དགོས། རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ་འཆི་རྒྱུན་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བས་ཀྱང་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། ད་ལྟ་རང་ངེ་རྣམས་སྡོམ་གྱི་སྨོན་

ལམ་དང་། བསོད་ནམས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱབས་པ་ལས། འཆི་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། རང་ལ་ཤ་ཟུལ་ལ་སྣང་མ་འཁོར་བ་བཞིན་འཆི་རྒྱན་བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཙམ་

འདི་ནམ་ཞིག་ཟ་ནུས་པ་དང་། དབུགས་

ལེན་ནུས་ན་སྐམ་སྟེ་གཟིར་ནས་བསྡད་ཡོད་ལ། ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞི་ནི་ན་བུན་འཐིབས་པ་བཞིན་དང་། གདོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། བྱིས་པའི་གདོན་ཆེན་བཅོ་ལྔ། ཡེ་འབྱོག་སུམ་

བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ཚོ་སྦྱོག་ལ་

@179B རྣམས་ནས་བསྡད་ཡོད། ཕྱིའི་རྒྱན་དེ་ལྟར་མ་ཟད། སྤྱལ་བཞི་སྟོང་གཅིག་ཏུ་མཉམ་དུ་བཅུག་ན་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དེས་གཞན་རྣམས་ཟ་བ་ལྟར། རླུང་མཁྱིས་བད་ཀན་སོགས་དང་

འབྲུང་བ་བཞི་ཅུང་ཟད་ཆ་མ་སྟེམས་ནའང་དེས་སྲོག་འཕྲོག་ནས་

འཆི་རྒྱུན་བྱེད་དེ། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག །དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་ཡང་། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས། ཕྱི་ནང་གི་འཆི་རྒྱུན་མང་བར་མ་ཟད། གསོན་རྒྱུན་ཡང་འཆི་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་

བ་མང་སྟེ། ཁང་པ་རྡོབ་པ་དང་། གྲུ་ཞིག་ཅིང་བྱབ་པ། རྟས་བསྐྱུར་ཞིང་བརྟབ་པ། གཉེན་གྲོགས་ཀྱིས་བསླུས་པ། ཟས་མ་འཕྲོད་པ་སོགས་དུ་མས་འཆི་རྒྱུན་བྱེད། དེས་ན་རང་རེའི་ཚེ་སྲོག་ནི་ལྷུང་དམར་ནང་གི་མར་མེ་དང་མཚུངས་ཏེ། ཟླ་

སྐྱབ་ཀྱིས། འཆི་བདག་རྒྱུན་གྱི་ནང་གནས་པ། །རྟུང་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པ་ལུས་ཕེན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ཀྱང་ནམ་འཆི་ལ་རེས་པ་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཆི་རྒྱུན་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་ནའང་།

རང་ཅག་གི་ལུས་འདི་སྤ་ཞིང་མཁྲེགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། འཆི་རྒྱུན་མང་ཡང་མི་སྐྱོན་མོད། འདི་ནི་ཆུའི་(WBU)་བ་ལྟར་ཆོར་མ་རྙག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཆི་བ་སོགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་

འཆི། སྡ་མཁྲེགས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། བཤེས་

སྤྲིང་ལས། ས་དང་ལྡན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྲེགས་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྡ་སྟེས་ཅི་འཚལ། །ཞེས་དང་། ཚེ་འདི་གཅེད་མང་རྒྱུ་གཅིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཆུ་

@180A ཞེས། །ཡི་ཆུ་བྱར་བས་ཀྱང་མི་རུག་ན། །དབུགས་རྩྭ་དབུགས་འབྱུང་གཉིས་ལོག་པ་ལས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་རང་གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་དབུགས་རགས་པ་འབྱུང་

རྩྭ་རྐམས་བསྡུས་ཏེ་འབྱུང་བ་ཕྲ་མོའི་རླུང་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་མ་ཆད་པར། འབྱུང་བ་རགས་པའི་རླུང་གི་དབུགས་འབྱུང་རྩྭ་བསྡུས་པ་སད་ནས་མ་ཤི་བ་དེ་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་གསུངས། དེས་ན་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་འདི་བསམས་ནས།

གསོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་འོང་བར་ངེས་ནས་ནམ་འོང་ཆ་མེད་ན། དེ་རིང་ནས་དེ་བཟློག་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་ལྟར་ད་ལྟ་རང་ཆོས་བྱེད་སྙམ་པ་བྱ་ཡི། ཆོས་བྱེད་དགོས་མོད། ད་ལོ་སང་ཕོད་ཙམ་དུ་

ལས་ཀའི་མཇུག་ཅིག་བསྟུ་བྱ་ཡོད་པས་དེ་

ཟིན་ནས་ཆོས་བྱ་སྙམ་པ་ནི་རང་གིས་རང་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་གྱང་ཐང་པས། ལོ་རྒྱ་བ་འདི་ལ་འདི་སྣང་གི །ལས་བྱ་བྱེད་ཚགས་སུ་ཚུད་བྱས་ནས། །སྒེར་གཙང་མའི་ཆོས་ཤིག་བྱེད་སྙམ་པ། །འདི་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བའི་ཕུང་འདྲེ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། ང་ཚོས་ལས་ཀ་འདི་དང་འདིའི་མཇུག་ཟིན་ནས་ཆོས་བྱེད་སྙམ་པ་འོང་ཡང་། ལས་འཕྲོ་མི་རྟག་པ་སྟུ་བཞིན། །བཅད་ཀིན་བཅད་ཀིན་རེ་མང་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར་ལས་ཀ་གཅིག་ཟིན་ལོང་མེད་པར་དེ་ནས་ཡང་

ལས་ཀ་གཞན་ཞིག་བྱུང་ནས་དེ་མཇུག་བསྟུ། ཡང་གཞན་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དེ་མཇུག་བསྟུ་སྙམ་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀ་ཆུ་གཉིར་བཞིན་ཚར་རྒྱུ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད། གྱང་ཐང་པས། ཆོས་བྱེད་ཀྱི་སང་ཉིན་འཆར་གྱི་བར། །འཆི་དུས་

@180B ཀྱི་དེ་རིང་སྒེའས་ཉིན་ཆ། །ད་རང་མགོ་རང་གིས་མ་བསྐོར་བར། །ཆོས་བྱེད་ན་དེ་རིང་ཉིད་ནས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། འདི་ཚར་ནས་ཆོས་བྱེད་ཅེས་པའམ། སང་ཉིན་ཆོས་

བྱེད་ཅེས་སོགས་དུས་སྐོ་བསྒྲིགས་ནས་ལས་ཀ་མ་

ཚར་བར། དེ་དེ་རིང་འཆི་རན་སོང་ཞེས་པ་དེ་ཐོག་བབ་པ་ལྟར་འབྱུང་ངེས། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བསམས་ནས་དལ་ལྟ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀ་ཅམ་གྱིས་བཞག་སྟེ། སང་བྱ་གནང་བྱར་མ་སོང་བར་

ཆོས་དལ་ཉ་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་ཐག་བཅད། དེ་ཡང་སློབ་གཉེར་བས་ཆོགས་ཆོས་རྣ་འབྱིམ་འཕྲོ་བཞག་ནས་རི་ཕུག་ཏུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཀྱི། དལ་ཉ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆོས་དེ་ཆོས་སུ་བསྒྲུངས་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སྟོན་ཚད་ཆོག་ཙམ་བཏེན་པ་

ལ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ཡང་སྟོང་ཚར་ཙམ་བཏེན་ཚར་མོད། བསམ་མ་ནོ་ལེགས་པར་བཏང་ནས་ཚར་གཅིག་ཀྱང་བཏེན་འདུག་གམ་བལྟས་ན་དེ་ལྟར་ཆེས་དགོན་པ་ཡོད། དེས་ན། ཆོང་དང་ཞིང་གི་སོ་ནམ་ལ་

བསྙེན་པ་སོགས་ནི་ཆོས་སུ་བསྒྲུངས་དུ་མེད་ཀྱང་། རང་རེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ཀ་རང་ཆོས་སུ་བསྒྲུངས་དགོས་ཏེ། རང་རེ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཆོས་མ་བསླབས་པས་ཡོངས་པ་

མ་གཏོགས། མ་ཤེས་པ་གཅིག་པུས་ཤོངས་

པ་མིན་གསུངས། རྣ་བ་གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བསམ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནོར་བྱིས་མི་ཕན་པ་ནི། ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་འཁོར་སྐྱར་ལྷ་བུ་ཡིན་ཡང་འཆི་བའི་ཚེ་གཡོག

@181A ཞེས། །པོ་གཅིག་ཀྱང་འཁྲིད་ས་མེད། རྒྱུ་ནོར་རྩས་སྙེ་གཅིག་ཀྱང་འཁྱེར་དབང་མེད་པས་དེ་དུས་མི་ཕན། ཡུལ་ཁམས་ཀུན་ནས་དབང་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་འཆི་རན་པ་ན། ནས་འབྱུ་ཙོམ་ཡང་

འཁྱེར་དུ་མེད་ལ། སྤྲང་པོས་འབྲལ་མེད་དུ་ཁྱེར་བའི་བེར་ཀ་ཡང་བཞག་ནས་འགྲོ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་གཞིས་བཞག་ནས་འགྲོ། །སྤྲང་པོ་བར་ཀ་བཞག་ནས་འགྲོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལྟོན་ཤིང་ལས། ལོ་བརྒྱར་འདང་བའི་

ཟས་ཡོད་ཀྱང་། །འཆི་བའི་ནང་པར་ལྟོགས་པར་འགྲོ། །ལོ་བརྒྱར་འདང་བའི་གོས་ཡོད་ཀྱང་། །འཆི་བའི་ནང་པར་གཅེར་པུར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་འཕྲུག་ལས། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆ་

དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་

ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་ན་གཅིག་པུར་སྐྱེ་འཐུར་ཞིང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །སྡུག་བསྔལ་སྣ་ལ་གཞན་མི་ལེན་ན། །གེགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་གསུངས། སྔར་མི་གཅིག་གིས་རྟོ་ཆེན་པོ་གཅིག་གྱུ་བཞིར་བརྡར་བ་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་འདིས་ཅི་བྱེད་དྲིས་པས། བསྐྱུར་འཛོག་པ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མི་བྱེད་ཟེར་བ་བཞིན། འཇིག་རྟེན་འདིར་བཟོས་བཟོས་པའི་ནོར་

ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་འགྲོ། གཉིས་པ་གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་ནི། འཁོར་གཡོག །སློབ་མ། གཉེན་འབྲེལ་སྙིང་དང་འདྲ་བ་མང་པོས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་ཤུང་འཛུམ་ལག་འདུ་བྱས་ཀྱང་མི་འཆི་བ་ལ་མི་ཕན་ཞིང་།

@181B དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་འཕྲིད་ས་མེད་པར་རང་གཅིག་པུ་བར་དོའི་འཕྲང་འགྲིམས་ནས་འགྲོ་སྟེ། བྱུང་ཆེན་མི་དྲ་ཇོ་ཀེས། ལྷ་གཅིག་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་འབྱོར་ཀྱང་། །གཤེགས་ནས་འཇིག་རྟེན་

གཞན་བཞུད་ཚོ། །སྐུ་ངམ་ཐང་ལ་དབྱས་བཅོམ་

ལྟར། །གཅིག་པུ་སྣས་མེད་བཙུན་མོ་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས། གཤེན་རྗེའི་ཕོ་ཉས་ཟིན་པ་ལ། །གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན། །ཞེས་དང་། པཾ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། བརྩེ་ཞིང་གདུང་བའི་གཉེན་དང་གཉན་བཟལ་བྱས། །ཞེས་

སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ད་ལྟ་འགའ་ཞིག་དལ་འདྲུན་ཐོག་ཏུ་འཆི་ངེས་པ་ཡོད་ན། དེས་སང་ཕོད་ཀྱི་ལས་དོན་རྩོམ་ནས་ཅི་བྱེད། ད་ལྟ་རང་རེ་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་སོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཏ་ལས་ནས་དོ་གལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ཆས་

ལ་བརྩོན་མོད། དེར་རྟ་དྲེལ་འཁོར་གཡོག་དང་བཅས་ཏེ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་བསྒྲུས་ཆེན་པོ་འདེགས་པ་ན། གྲོགས་མེད་ཅིང་རང་ཅིག་པུར་ལོངས་སྤྱོད་སྤྲུ་ཙམ་ཡང་འཁྲིར་དུ་མེད་པར་འགྲོ། གསུམ་པ་ལྟས་

ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་ནི། ཤི་བའི་ཚེ་རི་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་ཕྱིན། མི་ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་ཅིང་ནོར་ལོངས་སྤྱོད། ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ལྟ་ཞོག །མངལ་ནས་རང་དང་མཉམ་དུ་

སྐྱེས་ཤིང་། ངའི་ལུས་ཞེས་འབྱུག

དོགས་སྟོགས་དོགས་དང་། ཆོར་མ་རྒྱག་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཕོད་པར། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར་གཅེས་པར་བསྐྱངས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་འདི་ཡང་ཤུལ་དུ་བཞག་སྟེ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེས་ན་རྗེ་ཆོས་རྗན་གྱིས། གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་

@182A ཞེས། །ལུས་ཀྱིས་དགོས་དུས་བསྟེན། །གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་ན་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་ལུས་འདི་དང་ཡང་འབྲལ་དགོས་ཚུལ་སོགས་བསམ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་བསམས་པའི་མཇུག་ཏུ། དེ་ལྟར་

བསམས་ནས་འཇིགས་ཞུམ་མེར་བསྡད་པས་མི་ཕན་པས། གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས། ལམ་རྒྱུས་མེད་ཀྱིས་མཁན་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། །ལམ་ཤུལ་རིང་གི་ལམ་རྒྱགས་ཆོས་ཡིན་

ལ། །ལམ་བགྲོད་དཀའི་དིད་དཔོན་ཆོས་ཡིན་

པས།། ངྲུས་དང་ནས་སྐོ་གསུམ་ཆོས་ལ་སྟོར། །ཞེས་དང་། རྗེ་མིད་ལས། ཤང་གི་ཉ་མ་དཔལ་དར་འབྱམ། །གསེན་དང་ཕྱུག་མོ་དད་པ་ཅན། །ཆོ་འདི་བས་ཕྱི་མ་བཤུལ་ཐག་

རིང་། །རྒྱགས་ཕྱེ་བྱབས་སུ་ཚུད་ལགས་སམ། །རྒྱགས་

ཕྱེ་བྱབས་སུ་མ་ཚུད་ན། །སྨིན་པ་ཡིན་པས་བཏང་ཡང་འཚལ། །ཞེས་དང་། ཞང་གེ་ཉ་མ་དཔལ་དར་འབུམ། །ཆོ་འདི་བས་ཕྱི་མ་འཇིགས་པ་ཆེ། །སྐྱེལ་མ་བྱབས་སུ་ཚུད་ལགས་སམ། །སྐྱེལ་མ་བྱབས་སུ་མ་ཚུད་ན། །ལྷ་ཆོས་

ཡིན་པས་བྱེད་ཀྱང་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རང་འཆི་བའི་དུས་སུ་ལམ་བགྱོད་པའི་ས་མཁན་དང་། དེད་དཔོན་ལམ་རྒྱགས་ཀྱང་ཆོས་ཡིན། ཆོས་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱང་བར་སྲང་བར་གྱི་ཁྱི་ཤན་རྒྱ་བོ་ཤི་བ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འཆི་ན་ཅི་

དྲག་བསམ་སྟེ། འགྲུལ་པ་ཕ་ཡུལ་དུ་འགྱོ་མཁན་ཆོས་སྡོད་རྒྱུའི་གྲབས་གཤོམ་མི་བྱེད་པར་འགྱོ་ཆས་འབའ་ཞིག་ཚགས་སུ་ཚུད་ཐབས་བྱེད་པ་བཞིན། ཆོ་འདིའི་འཁྲིབས་མ་གོས་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་བྱེད་པར་ཐག་གཅད་དགོས་

@182B སོ་ཅ །ཁགཉིས་པ་འཆི་བའི་རྣམ་པ་བསྟོམ་པ་ནི། བདག་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་མན་ངག་ཡིན། འདི་གཅོ་བོ་སྐྱོང་ཁྱིད་སྐྱོད་ཚུལ་ཡིན་པས་སྐྱོང་སྐབས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བསམ་ན་ལེགས་པར་

གསུངས། དེ་ཡང་། སྐྱབས་ཐུགས་རྗེ་མ་དང་། པཾ་

ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་པར་དོ་འཕྲང་སྒྲོལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་འཆི་ནི་འཆི་ལ། དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པར་འདུག་བརྟག་པ་ན། འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ། བར་དོ་གསོལ་འདེབས་

ལས། སྨན་པས་བོར་ཞིང་རིམ་གྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད། །གཉེན་རྣམས་གསོན་དུ་རེ་བའི་རེ་ཐག་ཆད། །རང་ཉིད་ཅི་བྱ་གཉོ་ལ་མེད་གྱུར་པའི་ཚེ། །ཐུམའི་གདམས་ངག་དྲན་པར་བྱིན་གྱིས་བླེབས། །ཞེས་པ་ལྟར་སྨན་དཔྱད་རིམ་གྱི་ཇི་ལྟར་བྱས་

ཀྱང་ནད་ཇི་ཐུར་སོང་། སྨན་པས་ཀྱང་གཏམ་ཉིས་འགྱོ་ཞེག་བཤད། གཉེན་བཞེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྐད་ཆ་སྨན་པོ་རེ་བཤད་ཀྱང་། ཡོག་ཏུ་བསྡུ་གསོག་འདུ་བརྒྱག་ཅིང་ཤི་རྒྱུར་ཐག་ཆོད། རང་ལུས་ཀྱི་དོད་སྡུག། དབུགས་

བརྩེགས། སྐ་ཞེམ། མཆུ་བརྡེས། མདངས་ཞོར་བ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་འགྱུར་མི་སྡུག་པ་སྐ་ཚོགས་སྟོན། སྐར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་ནི་འགྱོད། བཤགས་སྡོམ་དང་དགེ་བ་རྣམ་དག་བསྒྲུབས་

པའི་གདེང་ནི་མེད། གནད་གཅོད་

ཀྱི་སྤྲུག་བསྟལ་དང་། འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་ཀྱི་རྣམས་ཤར་ཞིང་། འཕྲལ་སྣང་འཇིགས་སྐྲག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ངང་ནས་ཆེ་འདིའི་སྣང་བ་བཀག་འགྲོ། ཕུང་པོ་ནེ་ཁང་པའི་ཟྱར་ཁྲག་ཅིག་ལ་ཉལ་གཟན་ཀྱིས་བསྐྱེལ་

@183A ཞེས། ཁྱེ་བཞག ཡོལ་བས་བྱེས་ཏེ་མར་མེ་ནག་ཁོག་ཏེ་བཞིག་སྣར། ཟླ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དབང་ཐུས་སོགས་བཀོད་ཏེ་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་བཟོས། ད་ལྟ་ཁང་བཟང་དང་གོས་སྟན་འཇམ་ཞིང་དྲོ་བ་

ལ་བརྩེན་ཀྱང་འཆི་བའི་དུས་རང་ལུས་སུམ་བལྟབ་བྱས་ནས་འབྲེང་ཐག་ལྟ་བུས་བསྟམ་པ་དང་། ས་རྡོ་རྗེན་པའི་སྟེང་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་བྱེད། ད་ལྟ་ཟས་གང་ཞིམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནམ་ཞིག་གསུར་གྱི་དྲི་ཙམ་ལ་རེ་ནས་སྟོད་

དགོས་པ་དང་། ད་ལྟ་སྐྱན་པའི་མིང་དགེ་བའོས་དང་སྐུ་ཞབས་དང་དགེ་སློང་ལགས་སོགས་ཟེར་ཡང་། ནམ་ཞིག་ལུས་འདི་ལ་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མིང་དེའི་ཐོག་མཐར་ཆོ་འདས་དང་དེ་ཉིད་

ཟེར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་། བླ་མ་ཆོས་དབང་རྩལ་མཐོང་

ན།ཨ་གཤེགས་ཆོ་གདུང་ལ་དབང་རྩལ་བཀོན་ལུགས་དང་། རང་རེ་ཉལ་གཟན་མཐོང་ཆེའང་རོ་ཉལ་གཟན་བྱིས་བསྒྲིལ་བ་དེ་དུན་དགོས་པའི་ཚོད་ཡིན། རྩེ་མིད་ལས། རོ་ཞེས་འཇིགས་སུ་རྟུང་བ་དེ། །རྣལ་འབྱོར་ལུས་ཀྱི་

རྩ་ན་གདའ། །གསུངས་པའང་ལུས་འདི་ཉིད་ཡིན། ཤེ་ནས་བར་དོར་འགྲོ་ཞེང་དེའི་ཚེ་ས་རླུང་ལོག་པ་དང་། མེ་རླུང་ལོག་པ་སོགས་ཀྱིས། རེ་བོ་རལ་བ་དང་ས་ཆེན་པོའི་འོག་ཏུ་ནོན་པ། མེ་འབར་བའི་གློང་དུ་ཚུད་པ། ཆུ་དང་རླུང་

གཞོས་ཁྲེར་བ་སོགས་འཁྲུལ་སྣང་དང་འཇིགས་སྐྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཡིད། བླ་མ་འགའ་ཞེག་གིས་བར་དོའི་ངོ་སྤྲོད་ཐ་མ་ཞེག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས། རོའི་མགོར་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱང་། བར་དོ་ངོ་སྤྲོད་ངོ་མ་ཞེག་བྱེད་ཆོ་ད་ལྟ་མ་ཤིའི་གོང་དུ་

@183B བྱས་ན་དོན་ཆེ་བ་འོང་སྟེ། དེད་ཆོས་བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ནམ་རྒྱུན་རྟག་ཏུ་འོང་ངེས་ཤེས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་། འཆི་རན་ཏེ་ང་ཡར་འཕེན་ཞེས་ཟེར་དགོས་པའི་

སྐབས་མི་འདང་ན། མ་ཤི་གསོན་པོའི་སྐབས་མི་འདང་བའི་ཚེས།

དེའི་དུས་སུ་མི་འདང་བར་ཐག་ཆོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ངོ་སྤྲོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ཅུང་ཟད་ཙམ་འབྱུང་བ་ནི་སྤྲིད། འཆི་བའི་རྣམ་པ་བསྟོམ་པའི་ཁྱད་སྟང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དུར་ཁྲོད་སོང་

ནས་གཞན་དག་གི །རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། །ཤམ་ཞིག་འགོ་སྟོམས་བྱེད་པར་འགྱུར། །གསུངས་པ་འདི་ཡིན། དཔྱ་གཞན་ཤེ་ནས་དུར་དུ་གཏོར་བའི་རུས་པ་དང་། རང་གི་རུས་པ་གཉིས་ཁྲད་

མེད་པར་ནམ་ཞིག་འགོ་སྟོམས་པ་འོང་སྟེ། དུར་ཁྲོད་ན་ཡོད་པའི་རོ་དེ་ཡང་དང་པོར་བདག་གི་ལུས་བཞིན་དུ་མི་གཅིག་གིས་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་གར་གྱུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤང་དང་མི་ཐོད་བསྡུམས་པ་ཡང་འཇིགས་རྟམས་

སྟོན་པ་དང་། བསྟིགས་རེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མིན་པར་འཆི་བའི་རྣམ་པ་དྲན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཐོད་པ་དེ་ཡང་སྤར་མི་ཞིག་གི་མགོ་ལ་ཡོད་པ་སེན་མོ་ཅུང་ཟད་བཙུགས་ནའང་ཞ་ཚ་ཚ་ཟེར་དགོས་

པའི་ཕིན་ཏུ་གཅེས་པ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན། ཟླ་

རྒྱང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རང་གི་ཤག་དེའང་ཁང་སྟོང་ལྟར་བྱས་ཏེ། དེར་གཞན་ཞིག་སྡོད་འོང་བ་དང་། ཁོ་ཕི་ནས་ཞག་བཅས་འདི་སྙེད་ཅིག་འོན་སོང་ཟེར་བ་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་བྱོན་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་གིས་བྱོན་ནས།

@184A ཞེས། །འདི་ཆོ་འདས་ཆེ་གེ་མོའི་རེད། བདག་གིས་ཉོས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟའི་རང་གི་ཅ་ལག་གོས་སོགས་འོངས་སྤྱད་མ་ནུས་པ་རྣམས་ཉིན་གཅིག་མི་གཞན་གྱིས་ཉོས་ནས་འོངས་

སྤྱོད་པའི་དུས་ཤིག་ངེས་པར་འོང་བས། འདི་དག་ཀྱང་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། འབྱོར་པ་འདི་ཡང་དུས་ཀྱིས་འདོར་ངེས་བརྟན་པོའི་རྒྱན་ལ་དགའ་སྐམ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡུན་རིང་ཐུང་ཙམ་ལས་གཡར་

པོ་ཉིད་ཡིན། རང་འཆི་བའི་བློ་མི་འཆར་ན། མི་གཞན་ཤེ་བའི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ་བལྟ་བར་བྱ། མན་ངག་འདིས་ནི་མི་འཆར་བ་མི་སྲིད། རང་ཅག་གིས་མ་བསམས་པ་མ་གཏོགས་ངེས་མའི་ཐག་

པ་མཐོང་ནའང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་

ཏེ། འཇིགས་དགོས་པའི་ཚོད་ཡིན། ཆོས་གོས་ལྷ་བུ་གཅིག་མ་ཟད་པ་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ལ་བསམ་ན་ཆོ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་། འདི་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཟས་གོས་སོགས་བྱ་ནོམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོ་

རྒྱས་པ་སྐྱེ་བའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་ཚུལ་ཞྭ་དམར་ལམ་རིམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་བསམ་སྟེ། རང་གི་གོས་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་མཐོང་བ་ན། འདི་དག་ནི། ད་ལྟ་རང་གི་ཡིན་མདོག་མདོག་བྱེད་ཁུལ་ཙམ་ལས། ནམ་

ཞིག་ན་གཞན་དག་གིས་ཕན་ཚུན་འབྱེར་ཞིང་། འདི་ཆོ་འདས་དེའི་རེད་ཅེས་སྨྲ་བར་གདོན་མི་ཟ། རང་གི་ལུས་ལའང་ད་ལྟ་འདི་ཉིད་བདག་གིས་གཅེས་པར་བསྐྱངས་བསྐྱངས་པ་ལས། ནམ་ཞིག་ན། རོ་ཞེས་པ་མཐོང་ན་འཇིགས་

@184B ཤིང་། རེག་ན་སྐྱག་བྱོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཏེ། ཐག་པས་བསྐམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུར་བྱེད་པར་འགྱུར་སྣམ་པ་དང་། རྩམ་ལྷག་གིས་མཆོད་རྟམ་དང་། སྐས་

མགོ་ནས་བར་དོ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བསམ།

ཀ་ལི་སོགས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བླངས་ཏེ། འདི་དེའི་ཀ་ལི་རེད། ལེགས་ཉེས་གཅོད་འདྲ་བའི་དུས་ཤེག་ངེས་པར་འོང་བས་ན། སྟོན་ཚུད་ནས་འགྲོད་མི་དགོས་པ་ཞེག་ངེས་པར་བྱེད། འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་

པའི་ཚད་དགེ་བཤེས་ཁ་རབ་པ་ལྟ་བུ་དགོས་གསུངས་ནས། སྒར་ཡང་འབྱིང་དུ་སྤྲོས་པའི་བསྐྱར་བཤད་མཛད།། ༥ །།ཉིན་བཅུ་གཅིག་པར། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་

ཀའི་སྤྲིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་བལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཚེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་མྱུར་མགྲོགས་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྲིད་པ་གསུམ། ས་གཞི་རི་རབ་དང་བཅས་

པ་ཡང་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་ནི་གར་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་སྣང་ཅིག་སྣང་ཅིག་ལ་འཕྱུར་ནས་འགྲོ་ཞིང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་འང་རིང་དུ་མི་གནས་པར་གློག་

འཁྲུགས་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། དེའང་

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་འཇིག་ཅིང་སྟོང་པ་མེད་པར་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཆུ་ལྟར་མྱུར་དུ་རྒྱུག་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་བྱེད་སྣམ་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག

@185A ཞེས། །པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་པས། དེས་ན་སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཞུས་

ནས་ཉམས་སུ་ལྡང་དོགས་ཆུལ་སོགས་ཀྱིན་སློང་འཆོས་པ་དང་། སྔར་ས་བཅད་ཇི་ལྟར་སོང་ཆུལ་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། ཁ་སང་གི་མི་རྟག་པའི་སྐོར་ལ་བསྒྲུབ་བཞག་མཛད་མཚམས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་བསམ་པ་

བསྒྲིད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་བསམ་པ་ལ། བདེ་འགྲོའི་སྐྱིད་བསྟལ་བསམ་པ་འོག་ཏུ་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་ནས་

འབྱུང་བས། འདིར་ངན་འགྲོའི་སྡུག

བསྟལ་འཆད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་འཆི་བར་ངེས་ཤིག་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ན། ཤི་བའི་རྟེས་སུ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས། ལེན་ས་ཡང་མཐོ་རིས་དང་ངན་འགྲོ་གཉིས་ལས་མེད། དེ་གང་དུ་འགྲོ་རྟེས་དཔག

གིས་གཞལ་ནུས། སྔར་ཞུས་པ་ལྟར་རང་རེས་ཕྱི་མར་གར་སྐྱེ་ཐུགས་བརྟག་ཞུ་དང་རྩིས་སོགས་བྱེད་ཀྱང་། དེ་མི་དགོས་ཏེ། དག་བ་བྱས་པས་བདེ་འགྲོ་དང་། མི་དགེ་བ་བྱས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྔར་ནས་ལུང་

བསྟན་ཟིན་པ་རེད། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ། །བདེ་དང་མི་བདེར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་རེས་བྱས་ནས། །སྟོག་པ་སྟོང་ཞིང་དགེ་བའི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག །ཅེས་གསུངས། རང་རེས་ཕྱགས

@185B ཀྱི་བསམ་མ་ནོ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྡུག་ལ་དཔྱད་པ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ཕྱགས་ཀྱི་མ་ནོ་བསམ་མ་ཡིན་པས། དེ་བས་བློ་རྒྱུ་བསྐྱེད་དེ་ཕྱི་མར་གར་འགྲོ་ལ་བརྟག་དགོས། དེ་

བརྒྱ་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བདེ་འགྲོ་དན་འགྲོ་གང་རུང་ཞིག

ཀུ་འགྲོ་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་དུ་འགྲོ་རང་ལ་རང་དབང་མེད། དེ་ཡོད་ན་དཀོད་དན་འགྲོ་བ་སྡུག་ཡང་མི་འབྱུང་། དེས་ན་ཕྱི་མར་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་ཟད་ཅིང་དགོས་ལ། ལས་དགེ་མི་དགེ་འདྲེས་མ་མང་དུ་

ཡོད་ན་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དེ་མཉམ་ན་གན་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བ་དང་། དེའང་མཉམ་ན་སྔོན་དུ་གང་བྱས་པ་དེ་སྔོན་ལ་སྨིན་ནས་འོང་སྟེ། མཛད་འགྲེལ་ལས། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལྷུག་དང་། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་དང་། །

སྔོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ལས། །སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྣམ་སྨིན་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས། རང་ངག་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ལས་མི་དགེ་བ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། མ་ནོ་བས་མ་ཕལ་ཆེར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བས་མ་པ་ཞིག་ལས་མེད། དེ་མེད་ན་དེས་བསྐྱེད་

པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་བ་བྱས་པའང་མི་དགེ་བའི་བསམ་པའི་དབང་དུ་འཆོར་ལ། ཆོ་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏུ་ཆུང་། དཔེར་ན། དགེ་ཕྲུག་ལ་གཏམ་བཤད་

བཀང་བ་ལྷ་བུར་མཆོག་ན། བསམ་པ་

ཁོང་ཁྲོ་ཤེན་ཏུ་ཆེན་པོས། སྤྱོར་བ་ཆོག་ཤ་རོལ་པོའི་གནད་ལ་གང་ཕོག་དང་། མཐར་ཡི་རང་སོགས་སྤྱོར་དངོས་རྫས་གསུམ་གཅོད་མི་ཤ་སྟག་འབྱུང་བ་ལྟར། སྲིག་པ་བྱས་ཚད་ཕལ་ཆེར་སྡོམས་ཆེ། དགེ་བ་བྱས་པ་ནི། སྡོམ་མི་ @186A ཟློ། །ཞེག་གིས་དགའ་སྤྲན་ལྷ་བརྒྱ་མ་ཞེག་བཏོན་པ་ན། སེམས་གཞན་དུ་ཡིངས། གཞན་ལ་གཏམ་ལབ་ནས་ཡང་དབུ་ནས་མར་འདོན་བསྒོར་ལན་གྱངས་མང་པོར་བྱས་པ་བཞིན། ཁ་ནས་འདོན་པ་

ཞེག་བཏོན་ཀྱང་སེམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡིངས། དགེ་བ་ཕྲན་བུ་ཡོད་པ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་དང་འོག་ལྷས་བཅོམ། མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུའང་ཉིན་རེ་ཞག་རེར་ལྷབ་འགྱུར་ལྷབ་འགྱུར་དུ་འཕེལ། དེ་ཙམ་མ་ཟད། སྡོམ་སྲིན་པོ་དང་།

མི་མ་ཡིན་དང་། ཆུ་སྲིན། གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་སོགས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྲིག་པ་ཚབས་པོ་ཆེ་བྱས་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཁར། ཆོ་འདིར་ཡང་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་སྲིག་པ་སྡོམ་ཆེན་བྱང་མང་ཞིག་བསགས་ཡོད། དེ་དག་ལ་མ་ཤི་ཚུན་

ཚད་བཤགས་བསྡམས་ཀྱིས་གཙང་སིང་དེ་བ་བཟོ་མི་སྣུས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ཁ་སྦྱབས་འདིས་ཤེས། དེས་ན་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ནས་མི་དགེ་བ་རང་གོམས་སྤོངས་ཆེ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་བྱུབ་ཡིན་པས་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་

འོས་མེད། ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་གདེང་ནི་སྤྲོར་ལམ་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་པར་མི་སྐྱེ་ལ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའང་དེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས། དཔེར་ན། དོ་དགོང་ཞག་སྐྱིད་པོའི་ནང་དུ་གདན་འཇམ་པོའི་སྟེང་། དགེ་

སློང་ལགས་སུ་བྱས་ནས་ཉལ། ཐྲོ་བུར་གྱི་རྒྱན་ངན་ཞིག་གིས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་ཤི། སང་གཉིད་སད་པའི་ཚོད་དེར། དེ་གྱུང་ཐམས་ཅད་མེས་གང་བ་ཞིག་ཏུ་སློབས་ཚར་འདུག་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད། དེ་ལྟར་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ལུགས་ཀྱང་ཞར་ལྟད་མོ་བལྟ་

@186B བ་ལྟར་བྱས་ན་ཡིད་འབྱུང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ཀུན་སྤྱོད་ཀྱིས། རབ་ཏུ་ཚ་ཞིང་བྱང་བ་ཡི། །དམྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དུན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་བཞིན་རང་ངན་སོང་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་ཟིན་

པའི་ཉམས་བཏོན་ནས་བསྒོམས་ཏེ་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེས་པ་དགོས། རང་རེས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྐུ་བསྒོམ་པ་ལ་གཙོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་། དང་པོར་རེ་ཞིག་དམྱལ་བའི་ལུས་དེ་བསྒོམ་ན་ཕན་སྤྲོད་ཆེ་བ་འོང་སྟེ། ཚ་དམྱལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་

ལ་ཡིད་འབྱུར་དང་པོར་ཐོན་པ་ན་ངེས་འབྱུང་དང་པོར་སྐྱེ་བ་རྩོམ་པས་འབྲས་བུ་བཟང་ཞིང་། སྐྱོ་ཤས་སྐྱེས་ཏེ་ངལ་གྱི་དྲེགས་པ་སེལ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷས། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དྲེགས་

པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །སྡིག་པ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་གསུངས། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྙེན་འདིར་ངེས་འབྱུང་དང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་སླ་བས་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་དགོས། དེས་ན། ངན་འགྲོ་

བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་ལ་གསུམ། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོའམ་ཚ་དམྱལ་གྱི་སྡུག

བསྟལ་བསམ་པ་ནི། ཚ་དམྱལ་བ་གནས་པའི་གཞི་ནི། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་འོག་དཔག་ཚད་སྟམ་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་འོག་རིམ་དུ་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་ཚ་དམྱལ་གཞན་རྣམས་

@187A ཞེས། །ཡོད་དེ། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་རི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷགས་སྲེག་དམར་ཤུ་རེ་བ་འབའ་ཞིག་ལས། མི་ཡུལ་གྱི་ས་གཞི་འདི་ལྟ་བུ་ལག་མཐིལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེར་སྐྱེ་བར་ཉེ་བ་ན།

རྗེ་གྱང་ཐང་ཡས། ཆོ་མི་རྟག་གཉིད་ཀྱི་ཐུན་ཆུང་ལ། །དོན་མེད་ཀྱི་དག་ལྡུག་རྣམས་ཅན་སོང་གི །ཆོར་དོང་དེར་ཡོད་ན་ཅི་རང་བྱེད། །གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་ཁར་གྲང་བའི་སྣང་བས་ཚ་བ་ལ་སྲེད་

པ་སྐྱེས་ནས་ཚ་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ། འཆི་བ་དེ་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་། བར་དོ་རྨི་ལམ་རྨི་ས་པ་བཞིན་རྒྱུ་སྟེ། གཉིད་སད་པ་ལྟར་ཏྲི་བ་ཙམ་གྱིས་ཚ་དམྱལ་དེར་སྐྲག་འགྱོ། དམྱལ་བའི་མེ་རི་མིའི་མེ་

ལས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚ་བས། དེ་དང་མིའི་མེ་གཉིས་བསྡུར་ན། མིའི་མེ་དམྱལ་བའི་མེའི་ཚོད་ལ་ཙནྡན་གོཏྲི་ཤའི་ཆུའི་ཚོད་ཙམ་དུ་བསིལ་བ་ཡོད་དེ། སྟོན་མོ་ཆུ་ལ་ལ་བུས་ཚ་དམྱལ་གྱི་མེ་སྐྲག་ཆུང་དུ་ཞིག་མི་ཡུལ་དུ་བསྐམས་ཏེ་ཆུ་

མཆོའི་འགྲམ་ན་བཞག་པས། མི་ཐམས་ཅད་ཚ་བས་མྱོས་ནས་སྟོད་མི་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན། དེ་འདྲའི་མེའི་དཀྱིལ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ལྷག་མེད་དུ་འཆིག་འགྲོ་བའི་གཟུགས་བོངས་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡིན་ན་དྲག་མོད།

གཟུགས་བོང་ཿ ས་ཿ ནི་རི་རྒྱུད་ཙམ་དུ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་རང་ཅག་འགའི་ཤར་མཐིལ་གྱི་པགས་པ་མཁྲེགས་པ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཟུང་དྲག་བུས་ཆོག་ཀྱང། དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་ལུས་འོ་འཐུང་གྱི་བྱིས་པའི་ཤ་བཞིན་དུ་ཡོད།

@187B དེས་ན་ཚ་དམྱལ་བ་སྤྱིར་བསྡེགས་བྱའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྡུག་བསྔལ། དེའང་ཤཱཀྱ་གསར་པ་ལྟར་བཟོད་བསྡན་ཆུང་བའི་སྡུག་བསྔལ། སྡེག་བྱེད་ཀྱི་མེ་མཆོག་ཏུ་ཚ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གཏན་མི་བཟོད་པ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚ་

དམྱལ་ལ་བརྒྱད་ལས། ཡང་སོས་ནི། གནས་དེར་སྐྱེས་པ་ན་དམྱལ་སྲུང་གཞན་མེད་པར་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕན་ཚུན་མཐོང་མ་ཐག་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ཏེ། ལག་ཏུ་བྱུང་ཚད་མཆོག་ཆར་བྱུར་ནས་ཕན་

ཚུན་བསྡུན་རེས་ཀྱིས་ལུས་དྲམ་བུ་དྲམ་བྱར་གཏུབས་ཏེ་ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་ནས་ས་ལ་འགྱེལ། ཡང་ནམ་མཁའ་ནས་ཁྱེད་རྣམས་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་བ་ན། རླུང་བསིལ་བུང་ལྡང་བ་ལུས་ལ་ཐོག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤ་རྩས་

འཐོར་བ་རྣམས་འདུས་ནས་ལུས་སྡུར་ལྡར་སོས། ཡང་སྡུར་བཞིན་བྱེད་པས་ཉིན་རེར་བརྒྱལ་བ་ལ་ཤི་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཤི་ཐེངས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། གསོན་ཐེངས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བྱེད་པ་ཡོད་པས་རང་རེས་ཀྱང་ད་ལྟ་དེར་སྐྱེས་

པའི་ཉམས་དང་། མཆོག་བརྗེག་ཅིང་བརྒྱལ་བ་དང་སོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་འདོན་དགོས། ཚེ་འདིར་རང་ལུས་ལ་གྲི་ཆུང་ངུ་ཞེག་བཙུགས་ནས་འཆི་ཐེངས་གཅིག་བྱེད་པ་ལའང་འཇིགས་པ་དང་ན་ཚ་བསམ་གྱིས་མི་ལྡབ་པ་ཡོད་ན། དེར་

ནི་ཉིན་རེ་ལའང་ལན་བྱངས་མང་པོར་དེ་ལྟར་རྩོད་དགོས་ཤིང་། ཆོ་ཚད་ཀྱང་རིང་བས་སྔ་མ་དེས་དཔེར་མི་མཆོན། བཞེས་སྤྲིངས་ལས། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དག་བཏབ་སྟེག་བསྟལ་གང་

@188A ཞེས། །ལགས་པ། །དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྟུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ལའང་། །འོལ་ཡང་མི་དབྱི་ཚར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན། ཐིག་ནག་ནི། འདི་ནས་བཟུང་དམྱལ་བའི་སྐྱང་མ་ཙམ་ལྷ་བྲྱང་མགོ་དང་།

ཡག་ཤ་ཕག་མགོ་ཟིར་བ་སོགས་ཡོད་པས། དམྱལ་སྐྱང་ལས་མ་ཁན་དེ་ལྟར་ཆེ་བ། མིག་དམར་བ། འཇིགས་སུ་རུང་བ་དག་གིས་རྒྱབ་སོད་ཀྱི་སྐྲ་བསྐྲགས་པ་ནའང་རང་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་ལུས་ཞིག་འབྱོ་བའི་ཉམས་

འཆར། དེ་ནས་དེ་དག་གིས་བཟུང་སྟེ་ལྷགས་སྲེག་གི་ས་གཞིར་གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེལ་ནས། ལུས་ཆེན་པོར་ལྷགས་ཐག་བསྲེགས་པས་ཐིག་མང་པོར་བཏབ་ནས། དེས་ཆོག་པའི་ཤུལ་དུ་ཐིག་ནག་པོ་བྱུང་བ་ན། ཤིང་བཟོ་བས་ཤིང་

ལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འགལ་ཞིག་སོགས་ལེས་དྲ། འགལ་ཞིག་སྟ་བྱིས་གཤེག །འགལ་ཞིག་སྟེའུས་གཞོག །དེ་ལྟར་གཤེག་པ་ན། ཕན་ཚུན་དུ་འཐོར་བའི་ཤ་ཁམ་ཚད་དང་ཁྲག་ཐིགས་པ་ཙམ་ལྷགས་སྲིག་སྟིང་ལྷུང་བ་ཚུན་ལ་

རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཏང་བར་ཟིན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་རང་ཐོག་ཏུ་སྐྱོང་། དེར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི་མི་དག་བ་བཅུ་ཆར་དང་། མི་ལ་རྟ་ལྷག་བཏང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན། བསྡུས་འཇོམས་ནི། དེར་སྐྱེས་པ་ཕལ་ཆེར་སྲོག

གཅོད་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཏེ། རི་ར་ལུག་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་བརྒྱགས་ཏེ་གཞན་དུ་བྱོས་ས་མེད་པར་དེའི་བར་དུ་བཅོར། སྨར་དེ་གཉིས་བྱེ་བ་ན་རང་ལུས་སྟར་ལྟར་སོས་ཏེ། ཡང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་།

@188B འགལ་ཞིག་ནི་རང་འཐག་ཏུ་ཕྱེ་མར་བཏགས། འགལ་ཞིག་ནི་གཏུན་དུ་ཉེལ་བརྟུང་བ་བཞིན་བརྟུང་། འགལ་ཞིག་ལྷགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདྲེན་པ་དང་། སྟར་སྲོག་བཅད་སྐབས་ཕར་གསད་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་ཏེ་རང་དེའི་བར་དུ་

འཚོང་བ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། ད་ལྟ་ཤིག་སེན་མོས་བསད་ན། རྩེས་སུ་དམྱལ་བར་རི་སེན་མོ་འདྲ་བའི་བར་དུ་འཚོར་ཏེ་གསོད་པ་འོང་གསུངས། དུ་འབོད་ནི། ལྷག་སྲེག་གི་ཁང་པ་སྐོ་མེད་པ་ཕྱི་ནང་ཀུན་

ཏུ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་བཙུག་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་ཞིང་། འདི་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་མི་རྟེན་སྐམ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོས་དུ་འབོད་བྱེད། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་ལྷག་ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་བཙུག་པས་སྡུག་བསྔལ་ལྡབ་

འགྱུར་དུ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་ཁང་གཅིག་ལས་ཐར་ཀྱང་གཅིག་ལས་མི་ཐར་སྐམ་པའི་སྡུག་བསྔལ། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཀ་དང་། ཚང་བག་མེད་དུ་འཐུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་དེ། མདོ་ལས། ཚང་འཐུང་དུ་འབོད་

གནས་སུ་སྐྱེ། །ལྡུད་མཁན་དེ་ཡི་འཁོར་དུ་སྐྱེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། ཚ་བ་ནི། ལྷག་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་བས་འཕོངས་ནས་སྨྱོ་བའི་བར་ཕུག་སྟེ་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཅིང་། ཁ་མིག་སོགས་ནས་མེ་

ལྷེ་ལྷབ་ལྷབ་ཀུ་འབབ་ཏེ་བསྡེག་པ་དང་། ཟངས་ཀྱི་སྐྱོད་ཚེན་པོར་ཁྲོ་ཆུ་བསྐོལ་བའི་ནང་དུ་འཚོད་པ་དང་། ཡང་རྩས་པ་ལྷུ་བསྒྲིགས་ནས་ལུས་སྡང་ལྷང་སྐྱེ། སྒར་དེ་བཞིན་དུ་འཚོད་པ་སོགས་བྱེད་པའོ། །རབ་ཀྱུ་ཚ་བ་ནི། དེ་

@189A ཞེས། །ལས་ཉིས་འགྱུར་བྱིས་ཚ་ཞིང་། ཤ་རྒྱས་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཤིང་རྒྱར་ཏེ་རྩས་པ་འབའ་ཞིག་ཀྱུ་ལུས་པ་ན་སྡང་བཞིན་ལྷུ་བསྒྲིགས་ནས་སོས་པ་སོགས་དང་། འགའ་ཞིག་ལུས་རིང་

པོར་གྱུར་པ་ལྷགས་སྲིག་ལེབ་མོ་ས་དཀྲི་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷགས་སྲིག་གི་སྐྱུད་པས་ལུས་དཀྲིས་ཏེ་བཅིངས་པས་ལུས་ཀྱི་ཤ་རྩས་རྣམས་ཟན་འཆོར་བ་བཞིན་ཕྱིར་དོན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མི་འབར་བའི་རྟེ་

གསུམ་གྱིས་འཕོངས་ནས་སྤྱི་གཙུག་པར་ཕུག་པ་དང་། ལྷེ་དཔག་ཚད་མང་པོར་འཐེན་ནས་དེའི་སྟེང་ཐོང་གསོལ་གྱིས་རྩོད་པ་སོགས་དང་། འགའ་(ZHI)ག་ལྷག་སྲིག་བླིགས་ཤིང་ལྷ་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྩ་རང་ལུས་དལེ་ཆ་

བཞིན་བསྡམ་པ་སོགས་སྨྲག་བསྟལ་རྣོང་ལྷགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཤེན་ཏུ་མང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་འཚོར་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་སྨོས། མནར་མེད་ནི། བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ཚ་དམྱལ་གོང་མ་ཐམས་

ཅད་ལས་ཆེས་ཆེ་བའི་སྨྲག་བསྟལ་ཅན་ཞེག་སྟེ། ང་ཚོས་མེའི་ནང་དུ་རྡོ་དང་ལྷགས་སོགས་བསྲེགས་པ་ན་མེ་དང་དབྱེར་མེད་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དམྱལ་བ་འདིར་སྐྱེས་པ་རྣམས་མེ་དང་ལུས་དབྱེ་བ་མི་ཕྱེད་ལ། ཉམ་ཐག་པའི་

སྐད་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་སྟེང་འོག་གཉིས། ལུས་ཀྱི་ནང་སྟེ་མེ་བཏུ་གཅིག་གིས་མཆོད་མེའི་སྟོང་ཤིང་ལྟར་འཆོག་པ་

སོགས་སྨྲག་བསྟལ་ལ་ཚོད་མེད་

@189B དེ། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྡེད་ཟད་པ། །བདེ་བའི་བདག་པོ་བགྱིད་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་སྨྲག་བསྟལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། །མནར་མེད་དམྱལ་བའི་སྨྲག་བསྟལ་རབ་མི་བཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་ཚ་བ་

ཡིན་གྱི་ཁམས་གསུམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པ་ལས་ཀྱང་མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཆེ་བ་ཡོད། དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་རང་ཅག་དེར་མ་སྐྱེས་ཙམ་འོང་སྙམ་ན། ཆོ་འཕྲོས་མ་ཐག

དམྱལ་བ་དེ་འདྲར་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་དེ། རང་རེ་ལ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་གདེང་ནི་མེད། དམྱལ་བར་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་བསྒགས་ལ་མ་ཉམས་པ་སྟོབས་ཆེན་མང་པོ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བཅུ་གང་རུང་ཆེ་བ་རེ་བྱས་པས

དམྱལ་བ། འབྱིང་རེ་རེས་ཡི་དྭགས། ཆུང་ངུ་རེ་རེས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ། དམྱལ་བར་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་ཉེས་བྱས་ཁྲལ་དུ་བསད་པས་ཡང་སོས་སུ་སྐྱེ་བ་ནས། ཐམ་པ་ཁྲལ་དུ་བསད་ན་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་བར་སྟོར་དགོས།

རང་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་དང་སྡེགས་ཀྱི་ཉེས་ལྟུང་། བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ། བླ་མར་མགུས་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཚབས་ཆེ་བ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་བྱུང་ན་བཤགས་སྟོམ་སོགས་ཀྱིས་སོར་མ་ཆུད་པའི་བར་

གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པར་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ། སོ་ཐར་གྱི་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྔར་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་བཅས་མཚམས་ལས་འདས་པས་ནི་རིམ་བཞིན་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ཀར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་ཟིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ན་ལས་

@190A ཞེས། །དན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཟད་བར་དུ་ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་མི་ཐུབ་པར་སྣུག་བསྟལ་མྱོང་དགོས་ཏེ། ཁཤེས་སྨིན་ལས། དེ་ལྟར་སྣུག་བསྟལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལ། །བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་

ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་ནི། །ཇི་སྲིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་སྡོག་དན་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན། ཆོ་ཚད་ཀྱང་དུས་ཆེས་རིང་བར་གནས་ཏེ། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ནས་ཆོ་ཐུང་ཤོས་ནི་ཡང་སོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་

རང་རེ་མིའི་ལོ་ལྟ་བཅུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ལྷའི་ཞག་གཅིག །དེ་སྙམ་ཅུ་ལ་ཟ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བརྒྱེས་པའི་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཆོ་ཚད་དང་། དེ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཞ་(GGCI)ག་ཏུ་བྱས། དེ་སྙམ་ཅུ

ལ་རྒྱ་བ། དེ་བཞུ་གཉིས་ལ་ལོར་བསྡེས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ནི་དམྱལ་བ་ཡང་སོས་པའི་ཆོ་ཚད་ཡིན་ཞིང་། དོན་ལ་མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག །ཐིར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཅས་ཐྲུབ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་

ལྷང་པར་རྐིང་དུ་ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་དྲུག་གསལ་བ་པར་སྐྱོན་ཡིན་པས། འདི་ཞལ་ལྷང་རྩེ་རྩའི་པར་མ་དང་། ལྷོ་བརྒྱད་ལམ་རིམ་ལྟར་བྱ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚ་དམྱལ་དེ་དག་དཔག་ཚད་མང་པོའི་ཞ་རོལ་ན་ཡོད་

མདོག་ཁ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། རང་དང་ངན་སོང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཐག་རིང་པོ་མེད་པར་དབུགས་གྱུ་གྱུ་འདི་ཙམ་ཡིན་པས། ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་ལོ་རྩེས་མ་ཙམ་དང་སང་ཉིན་དཆོད་ཙམ་ལའང་རང་དམྱལ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མི་སྣེབ་

@190B པའི་ངེས་པ་མེད། དེ་ལྟར་སྣེབས་འདུག་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད། ད་ལྟ་རང་རེ་ལུས་ལ་མེ་བཙོས་བསྲེག་པ་དང་། ཁབ་བཙུགས་པ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་ན། དམྱལ་བ་དེ་འདྲར་སྐྱེས་ཆོ་ཇེ་ལྟར་བཟོད། བཀའ་གདམས་གོང་མས་གསུངས་པ་ལྟར་

རང་རེའི་ཤུང་པ་ཡ་གཅིག་མི་ཡུལ་དང་། ཡ་གཅིག་དམལ་བའི་ཟངས་པོ་ཆེའི་ཁར་བཞག་ཟིན་པ་དང་འདྲ་བར་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསྡུབས་ཚར་བ་ཡིན། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཟིན་ནི་འས་ཐའི་ཐམས་དང་སྐྱབས་གང་ཡང་

རྟེད་ཐམས་མེད་པས། དེར་མ་སྐྱེས་གོང་ཆེའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་སྐབས་འདིར་རབ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འབྲིང་གྱབ་པ་ཐོབ་པ་སོགས་པ་སོགས་མ་བྱུང་ཡང་། མ་མཐའ་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་ལྡོག་ཐམས་ཅཤགས་པ་སོགས་ལ་འབད་

དགོས་གསུངས། གཉིས་པ་ཉེ་འཁོར་བ་ནི། ཚ་དམྱལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷགས་རིས་བཀོར་བ་ལྟར་ཚ་དམྱལ་བའི་འཁོར་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས། རོ་མྱགས་གྱི་འདམ། སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ཐང་། འཇྱིར་(BYD)ཀྱི་ཆུང་གྲུང་རབ་མེད་དེ་བཞི་

ཡོད། དེ་ཡང་ཚ་དམྱལ་དུ་སྐྱེས་པ་དག་ནམ་ཞིག་ལས་ཅུང་ཟད་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་ནས་ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་དང་། དང་པོ་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་འགའ་ཞིག་ཚ་དམྱལ་ལས་

ཐར་རན་པ་ན། བྱོས་པའི་བསམ་པ་རྣེད་དེ་སྒོ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་འོངས་པའི་ཚེ། མི་མ་སྐྱར་གྱི་འོབས་སུ་སློབས་ཏེ་ཤང་པ་ཡུས་མོ་མན་ནུབ་ནས་འཚོག་ཅིང་། སྐར་འདེགས་པ་ན་སོས། དེ་ལྟར་གོམ་པ་རེ་རེ་སྤོས་རིམ་བཞིན་ཤང་པ་རེ་

@191A ཞེས། །བསྟེག །དེ་ལྟར་སྨྲག་བསྟལ་ཆེན་པོས་མནར་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ཐར་དུ་རེ་བས་ལོ་འབྱམ་ཕྱག་མང་པོར་མི་སྐྱར་བརྒལ་བརྒལ་ཏེ་སོང་བ་ན། ནམ་ཞིག་དེ་ལས་ཐར་ཏེ་ཡང་རོ་སྐྱགས་ཀྱི་འདམ་དང་

ཕྱད་ནས། དེར་སྐྱེ་མན་ཆད་ནུབ་སྟེ་འགྲེ་ལྷོག་བྱེད་ཅིང་། འབྱ་མཆུ་རྐེན་བྱ་ཁབ་ལྟ་བུ་མང་པོས་ལུས་ཁྲོལ་མ་བཞིན་ཕུག་སྟེ་ཟ་བར་བྱེད། ད་དུང་དེ་ལས་ཐོན་རིས་ལོ་འབྱམ་ཕྱག་མང་པོར་བརྒལ་ཏེ་སོང་བས། ལྷགས་ཀྱི་སོ་གྲི་རྩེན་

པོ་ལྟ་བུ་རྩེ་མོ་གྲིན་དུ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་གང་བའི་སྟུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ཐང་དུ་སློབས་ནས། དེས་ཤང་པ་བཅད་ཅིང་ཕུག་པའི་སྨྲག་བསྟལ་ཡུན་རིང་རྒྱོང་སྟེ། རིང་ཞིག་ནས་དེ་ལས་ཕྱིར་ཐར་པ་ན། རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་

ཚལ་དང་ཕྲད་དེ། དེར་ལྷོན་ཞིང་དུ་འཁྲལ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན། ལོ་མ་རལ་གྲིར་གྱུར་པ་རྣམས་ལྷགས་ཏེ་ལུས་གཏུབ་པ་དང་། ཡང་གསོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྨྲག་བསྟལ་རྩྭོང་། དེ་ནས་ཐོན་པ་ན། ཤལ་མ་ལིའི་སྟོང་

པོ་ཞེས་པ་ལྷགས་ཀྱི་སོ་རྩོན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་ཕྲད་དེ། དེའི་རྩེ་ནས་རང་གི་སྨུན་དང་བྲོགས་སོགས་སྐྱིང་ཉེ་བརྩེ་གདུང་ཅན་དག་གིས་འབོད་པར་ཐོས་ཏེ། དེ་ལ་ཡར་འཛོགས་པས་ལྷགས་སོ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་རྩེ་ཐུར་དུ་

བསྟན་ཏེ་ལུས་གཤེག་ཅིང་ཕུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྨྲག་བསྟལ་རྩྭོང་བཞིན་སོང་སོང་ནས་རྩེར་སྐྱེབ་པ་ན། བྱ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དག་གིས་མིག་དང་སྐུད་པ་སོགས་འདྲུ་ཞིང་ཟ། ཡང་གཤམ་ནས་འབོད་པ་ན། མར་བབས་པས་

@191B ལྷགས་སོ་གྱེན་དུ་བསྟན་ཏེ་ལུས་ཕུག་ཅིང་། རྩ་བར་སྐྱེབས་པའི་སྐབས་ཁྱེ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱིས་ཤང་པ་ནས་ཡར་ཟ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ལས་མ་ཟད་བར་དུ་འབབ་འཛོགས་བྱེད་པའི་སྨྲག་བསྟལ་རྩྭོང་ཚུལ། འདིའི་མཆོན་ཆའི་གནོད་པ་

འབབ་པ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡེ་དགོས་གསུངས། དེ་དག་ལས་ཐར་ནས། ཆུ་གླུང་རབས་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ན། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་བོ་མེ་དང་འདྲེས་པའི་ནང་དུ་རང་ལུས་སྲན་མ་ཆུ་ཁོལ་དུ་བཏབ་པ་ལྟར་བསྲེག་ཅིང་འཚོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་

ཡུན་རིང་སྡུང་དགོས་ཤིང་། རང་རེ་རྣམས་ཚ་དམྱལ་དེ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཆོག་ཆོག་ལྟ་བུར་ཡོད་པས། ད་ལྟ་ནས་དེ་འདྲར་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་དགེ་སྦྱིག་གི་བླང་དོར་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ། གསུམ་པ་བྱང་བའི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་

བསམ་པ་ལ། བྱང་དམྱལ་ནི། ཚ་དམྱལ་དེ་དག་གི་ཐད་ཀ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་རང་ཅག་གི་ས་འདིར་བྱང་དད་ཆེ་བ་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་དམྱལ་རྣམས་སྐྱེ་འོག་ཏུ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་ཅིང་གནས་སོ། །

འོན་ཚ་དམྱལ་རྣམས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་གི་ས་ཆོད་ཅིང་གནས་པས་བྱང་དམྱལ་རྣམས་དང་ཐད་ཀར་མི་འགྲིགས་སྟམ་ན། ཚ་དམྱལ་རྣམས་ས་གཞི་ནས་ས་གཞིའི་བར་དུ་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་རེ་ཡོད་ལ། བྱང་དམྱལ་གྱི་གང་ས་རིའི་

དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཚ་དམྱལ་རྣམས་དང་དྲང་ཐད་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེར་སྐྱེ་བར་ཉེ་བ་ན། འཆི་ཁར་རེག་བྱ་གང་ཞིག་འདོད་ནས་དེའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ། བར་དོ་རྨི་ལམ་རྨིས་པ་བཞིན་

@192A ཞེས། །དུ་མོང་ནས། གཉིད་སད་པ་ལྟར་གང་དམྱལ་དུ་སྐྱེ། དེའི་གནས་ནི་གངས་རི་དཔག་ཚད་དུ་མ་རེ་ཡོད་པ། ཉི་ཟླའི་སྐང་བ་དང་མེ་འོད་སོགས་མེད་པས་ལག་པ་བརྒྱང་བསྐུམ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་

བའི་སྤུན་པ་ནག་པ། ས་གཞི་འཁྲུག་རོམ་དང་། སྐྱེ་ནས་བྱ་ཡུག་འཚུབ་ཅིང་། བར་ནས་རླུང་གང་མོ་ལྟང་། དོ་བའི་ཐབས་མེ་དང་ཉི་མ། གོས་སྐྲན་སོགས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་གང་དམྱལ་ལ་བརྒྱད་དེ། རིམ་བཞིན་

གང་དུགས་ནས་ལུས་ལ་ཆུ་བུར་སྐྱེ་བས་ཆུ་བུར་ཅན་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གང་བས་ཆུ་བུར་རྣམས་རྩོལ་ཏེ་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་འཛག་པས་ཆུ་བུར་རྩོལ་བ་དང་། དེ་ལས་གང་དུ་སོང་ནས་ལུས་རྫོ་ལྟར་རིང་ཐུང་མི་རྟག་པར་

ཁ་ནས་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཟིར་བ་ཙམ་ལས་གཞན་གང་ཡང་སྨྲ་མི་རུས་པར་སྣོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གང་དུ་སོང་ནས་དེ་ཡང་སྨྲ་མི་རུས་པར་ཤཀ་ཀྱི་སྤྲུག་ནས་ཀྱི་ཏུད་ཟིར་བའི་སྐྱ་ཆུང་ངུ་ཙམ་འབྱིན་པ་དང་། དེ་ནས་སྐྱ་དེ་ཡང་འབྱིན་མི་

ནུས་པར་ཁ་གདངས་ཙམ་རེ་བྱས་སོ་ཐམ་སྟེ་འགྲིག་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གང་བས་ལུས་རོ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། མདོག་སྟོལ་ལ་ཁག་སྐྱ་དང་བཅས་ཏེ་ཕུན་ལ་ལྟར་གས་པ་དང་། དེ་ལས་གང་ནས་ལུས་ཤཱཌ་དམར་པོ་པ་སྐ་ལྟར་གས་པ་དང་།

དེ་ལས་ཀྱང་མང་བའི་ཁ་བརྒྱ་དང་སྟོང་དུ་པ་སྐ་ལྟར་ལས་ཆེར་གས་པ་རྣམས་སོ། །ཞི་ཆུ་ཟིར་བ་མན་ཆད་ལ་གངས་རི་དང་འཁྲུག་པའི་ཐང་ལ་དམྱལ་བ་པའི་ལུས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱ་བཏབ་པ་ལྟར་ནས་གཡོ་འགྱལ་མེད་པར་རེངས་

@192B ཤིང་། སྐོབ་སྦྱིངས་ལས། ལྷགས་པ་དཔེ་མེད་རྩས་པ་ལ་ཡང་ཐིངས་པ་ཡིས། །ལུས་སྐྱེབས་འདར་ཞིང་བསྐྱངས་ནས་ཀུམ་ཀུམ་པོར་འདུག་པ། །ཆུ་བུར་བརྒྱ་བྱུང་རྫོལ་བ་ལས་སྐྱེས་སྡོག་ཆགས་ཀྱིས། །ཐོས་ཤིང་དབང་ནས་ཞག་དང་ཆུ་སེར་ཤང་

བཅས་འཛིག །ཅེས་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སེར་ཀ་ནས་བབས་པའི་ཆུ་སེར་ལ་འཁོར་བའི་སྣང་བྱ་དུག་གི་མཆུ་ཅན་དུ་མས་གཅོས་པ་དང་། ཁྲག་ཐིགས་པ་སར་ལྟུང་བའང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཏང་བས་འཁྲུགས་ཤིང་གས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བ་

དང་། དུད་དེའི་སྟེང་རིམས་ནད་སྨ་ཆོགས་པས་མནར་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་སྐྱེས་རབས་ལས། མེད་པར་ལྟ་བ་ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་ལ། །གནས་པ་དེ་ན་སྡུན་ནག་རྟུང་གང་ལྟང་། །དེས་ནི་རྩུས་པའང་འཇིག་པའི་

ནད་སྨོང་ན། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སྙུ་ཞིག་དེ་རྩ་འཛུག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་ལོག་ཆད་ལྟ་འཇོན་པ་སོགས་ཡིན། གཞན་ཡང་རང་ཅག་ལ་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བས་གས་ལ་མ་ཉམས་པ་མང་པོ་

ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་གོས་འཕྲོག་པ་དང་། རྐེན་གྱི་ན་བཟའ་བཀྱུས་པ། ཤིག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་འཁྲུགས་གྲིར་བཏང་བ་སོགས་ཡིན། ཆོ་ཚད་ནི། སའི་དངོས་གཞིར་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཁྲད་ཞུགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མཇོད་ལས། ཉིལ་སྦྱང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ན། །ཉིལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད་བྱུང་པ། །ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཆོ་ནི་ཉི་ཤུས་འབྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་མ་གཏོགས་སོ།

@193A ཞེས། །ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་འགྲོ་བའི་བང་བ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཉིལ་རེ་ཕྱིར་བཏོན་པས་ཉིལ་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་དགོས་ཤིང་། ཉིལ་ཕུལ་གང་ལ་ཆིག་ཁྲི་ལྟ་སྟོང་ཙམ་ཡོད། དེ་བྱང་དམྱལ་དང་པོ་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཚད་

དེ། འདི་མ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་འགྱུར་གྱིས་རིང་བར་གསུངས། བཞི་པ་ཉི་ཆེ་བའི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། དམྱལ་བ་དེ་ནི་མི་ཡུལ་དང་རྒྱ་མཚོའི་འབྲམ་སོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་ཆོང་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཕགས་

པ་དག་འདུན་འཚོ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་གདན་དུངས་ཏེ་བྱོན་པ་ན། སྐབས་ཤིག་ནས་ཆོང་པ་གཞན་རྣམས་སྟོན་ལ་ཐལ་ཏེ། འཕགས་པ་ཉིད་རྒྱ་མཚོའི་འབྲམ་དུ་ཤང་གིས་བྱོན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ན་དག་འདུན་ལྟ་

བརྒྱས་གདན་དྲངས། ཉིན་གྱང་དུ་དགེ་སློང་རྣམས་འཐབ་ཅིང་། ཉིན་གྱང་ཡོལ་ནས་སྔར་བཞིན་བྱུར་པ་གཟིགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུ་དེས་པ་ན་སྡོན་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སློང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་ཆོོད་སྐབས་མ་འཆམ་པར་

འཐབ་རྩོད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྩི་གཅོད་དང་། ཀ་བ་དང་། གཏུན་དང་། ཐག་པ། ཕྱག་མ། ཆུ་རྒྱུས་སྦྱོལ་བ། ཕྱ་བ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་ཡང་གཟིགས་ནས་སྐར་བྱོན་ཏེ། ཤྲཱ་ཐྭ་ལ་ཞུས་པ་ན། ཀ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་

སྔར་སྤྱོར་ཆོས་སྐབས་ཞུས་པ་བཞིན་དང་། གཏུན་ལྟ་བུ་ཡང་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པའི་དུས་དགེ་སློང་གིས་དགེ་ཚུལ་ལ་ཁྲོས་ནས་གཏུན་དུ་འཇུག་རྒྱུ་ཞིས་ཆོག་རྩུ་བསྟལ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འདི་དག་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་

@193B ནས་ད་ལྟའི་བར་རྩོད་བར་གསུངས་ཚུལ། གཞན་ཡང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་རྣ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གསེར་གྱི་དོང་ཅོ་བྱེ་བ་རི་བའི་རྣ་ཆ་བཏགས་པའི་དེད་དཔོན་རྣ་བ་བྱེ་བ་རིན་བུ་ལེན་དུ་ཚས་ཏེ་ཕྱིར་འཚོང་བ་ན་རྒྱ་མཆོའི་འབྲལ་དུ་ངལ་ནས་

གཉིད་དུ་སོང་བས། ཚོང་པ་གཞན་གྱི་རྩེས་སུ་ལུས་ནས་གཉིད་སད་པ་ན་རྒྱང་འཚུབས་ཀྱིས་ལམ་བསུབ་སྟེ་མི་སྣང་ཞིང་། ཁལ་འགེལ་སའི་བོང་བུ་ཡང་བརྡེག་ཆེས་པས་རྩི་འཁྱལ་ཏེ། ལམ་མ་རྙེད་པ་ན་འཁྲམས་ཏེ་ཕྱིན་པས། ཁང་པ་

གཞལ་མེད་ཁང་སྐྱ་བུ་གཅིག་ན། མི་ཞིག་ལ་སྐྱ་མོ་བཞིས་བསྐོར་ནས་མཚན་མོར་སྐྱེའི་བདེ་སྐྱིད་འདུ་བ་མྱོང་། ཉིན་མོར་སྣུགས་སྲིག་མེ་འབར་བའི་ཁང་པར་བྱུར་ཅིང་བུད་མེད་བཞི་ཁྲི་སྲེ་བོ་བཞིར་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་དེ་ཁ་སྨྲབ་ཏུ་

བསྒྲེལ་ཏེ་ཤ་ལ་ཁམ་ཁམ་བཅད་ཅིང་ཟ་བ་གཟིགས། ཡང་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་སྟར་བཞིན་མཐོང་ནས་མི་དེ་ལ་རྒྱུད་སྨིན་པས། སྟོན་གནས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བཤད་པར་གྱུར་སྐབས་འཕགས་པ་ཀ་ཏྟ་ཡ་ནའི་བཀའ་ལྟར་མཚན་མོར་སྲོག

གཅོད་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་པ་བླངས། ཉིན་མོར་དེ་ལེན་མ་ནུས་པར་སྲོག་བཅད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྣུས་ཤིང་། གནས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ངའི་བུ་བཤད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་སྲོག་གཅོད་མི་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པར་བསོད་སྙོམས་

ཕུལ་ནས་ང་ལ་དགེ་རྩ་བསྟོད་དགོས་ཞེས་པའི་གཏམ་བསྟན། ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་རལ་གྲིའི་འཇོག་གནས་སུ་གསེར་བུམ་པ་གང་སྐས་ཏེ་ཡོད་པར་སྣོས་པ་དང་། ཡང་བྱོན་པ་ན། ཁང་བཟང་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་གཟུགས་བཟང་བ་གཉིས་

@194A ཞེས། །དགའ་མགུར་རྩེ་ཞིང་བདེ་སྐྱིད་ལ་སྨྲོད་ཅིང་ཡོད་པ་ལ། ཉིན་མཚན་སྐྱ་མ་ལས་གོ་ལྡོག་སྟེ། བུད་མེད་དེ་སྨྲལ་དུ་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་དེའི་སྨྱི་བོ་ནས་ཟ་བ་ཞིག་གཟིགས། སྐྱེས་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་དྲིས་པས། གནས་

པའི་གྲོང་གི་བྱམ་ཟེར་གྱུར་སྐབས་བདག་གིས་བྱི་བོ་བྱེད་པ་ལ། ཀ་ཏུ་ཡ་ན་ལས་ཉིན་མོ་བྱི་བོ་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་པ་བླངས་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྨྲས་ཤིང་། གནས་པའི་གྲོང་ན་བདག་གི་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་གསུང་བར་མཛོད་ཅེས་

གཏམ་སྐྱ་མ་བཞིན་བསྐྱར་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་ཐབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་གསེར་བུམ་པ་གང་སྐས་ནས་ཡོད་པ་སྨྲས། ཡང་ཕྱིན་པ་ན། ཁྱི་ཞིག་གི་ཤུང་པ་བཞིན་ཡི་དྭགས་རེ་བཏགས་པ་ཞིག་ཀྱང་གཟིགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྡོན་བྱུང་བཅས་སྨྲས་ཏེ། དེ་འདྲ་

བའི་དམྱལ་བ་ཉི་ཚེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན། མི་ཡུལ་ནའང་ཡོད་དེ། སྡང་རྒྱ་གར་དུ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དཔལ་ལྡན་ཉིན་མོར་སྨྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས། བཞན་པ་ཞིག་བར་སྣང་དུ་གཟུགས་ཁང་བཟང་ཙམ་པ་ལ་མེ་དམར་འུར་འུར་འབར་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་

པར་གཟིགས་པ་དང་། དེའི་གཡོག་དེ་རྣས་པའི་རི་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བ་དང་། ཡང་། ཤེམས་ཅན་བྱ་གཅོད་མཁན་ཞིག་འབྲས་བུ་ཟིན་ཏུ་ཆེ་བ་རེ་བོ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཚུལ། རང་རེ་ཡང་དེ་འདྲ་སྐྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་མང་

པོ་བསགས་ཟིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆོག་ཆོག་གི་གཏའ་མར་བཞག་པའི་ཚོད་དུ་ཡོད་གསུངས། ཡང་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་གིས་ཡར་འབྲོག་གི་མཆོ་ནང་དུ། གཙང་རྩ་ནག་བླ་མ་ཟེར་བ་ཞི་གསོན་གྱི་དཀོར་མང་པོ་ཟ་བའི་དཀོར་ཟན་པ་ཞིག

@194B ཉ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡར་འབྲོག་མཚོའི་ཕྱེད་ཙམ་འཁོར་བའི་གཟུགས་ལ་སྲོག་ཆགས་གཞན་མང་པོས་ཟ་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་གཟིགས་ནས། འཁོར་ཚོ་ལ་བསྟན་ཏེ་དཀོར་མ་ཟ་དཀོར་མ་ཟ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེད་ཚོས་བླ་ཡས་དཀོར་འཇུ། རྫ་བྱས་དུག

འཇུ་ཟེར་ཡང་། ཆོས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་དགོར་འཇུ་ལུགས་ཤེས་པ་ཞིག་བཏུན་བཏུན་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། བླ་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལས་སྐྱ་མོར་འཇུ་ཆོག་ཆོག་མེད། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ལྷགས་གོང་མི་ལྷེ་འབར་བ་དག །རོས་པར་བྱུར་པ་

མཆོག་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་བསྟོམ་པར། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྙོམས་ཟ་བ་མིན། །གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་དད་ཟས་རོས་པ་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ཟ་བ་བཞིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པས་དད་ཟས་

རོས་ན། ཀློག་པ་དང་སྤོང་བ་ལ་ཚུལ་བཞིན་བརྩོན་ན་འཇུ་ལ། མ་བརྩོན་ན་མི་འཇུ་བའི་བྱ་ལོན་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་མ་བྱས་ན། འཕྲིད་དང་འབྱལ་བ་སོགས་ད་ལྟ་དཏུལ་ཁུག་ནང་དུ་ཟླུག་ཆོག་ཆོག་གི་ལས་སྐྱ་མོ་འདི་ཕྱི་མར་

ལུས་ཀྱི་ཤ་ནས་འཇལ་དགོས་པ་ཞིག་འོང་དུས་དཀའ་མོ་ཡིན། བླ་མ་རྣམས་ནས་ཀྱང་བསྟོན་བྱང་བར་འབྱོར་ལན་བྱི་ཐུབ་ཙམ་ལས་བསྟོན་སྐྱེས་སོགས་མ་བྱས་ན། ཕྱི་མར་སྐུ་ལུས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བྱ་ལོན་འཇལ་དགོས་པར་ཐག་ཆོད། དེ་བཞིན་

དུ་སྡུར་རྫོ་ཞ་བོང་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྣལ་བ་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་ཆུང་བ་མང་པོས་ཟ་བ་དང་། ཡང་སྡེ་དགེའི་བླ་མ་ཞིག་གིས་ཉེ་གནས་ལ་དེ་རིང་ཆུས་ཁྱེར་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆུར་བཏོན་ལ་འཁྱེར་ཤོག་གསུངས་པ། ཤིང་སྟོང་ཞིག་བྱུང་སྟེ་

@195A ཞེས། །ཁོག་པ་གཤཊགས་པ་ན་དེའི་ནང་དུ་སྣལ་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཆུང་བ་མང་པོས་ཟ་བ་ཞིག་ཐོན་པ། སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས་དཀོར་ཟན་གྱི་བླ་མ་ཞིག་དང་། སྡེ་དགེའི་གཉེར་ཆེན་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་

ཡོད་གསུངས། བླ་མ་རྗེ་རྩེ་འཚང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཁམས་ཕེབས་སྐབས་རྗེ་ཤྭལ་ཞེས་པའི་ལུང་པའི་ཕུར་མཆོད་ཞིག་ན་སྣ་གྱར་འདུ་བའི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཞིག་དབྱར་དུས་མཆོར་ཆུབ་ཅིང་། དགྱུན་ཁ་མཆོ་བྱིས་ནས་འཁྲུག་རོམ་ཆགས་

སྐབས་སྣལ་པ་མཆོ་ཁར་ཐོན་པར་བྱ་སོགས་སྲོག་ཆགས་མང་པོས་ཟ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དངོས་སུ་གསན་ཚུལ། དེ་འདུ་བ་དག་ཀྱང་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་རང་རེས་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་བསྒྲུབས་དང་སྐྱབ་

བཞིན་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་སྡུག་བསྔལ་རང་ཐོག་ཏུ་མྱོང་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམ་དགོས་གསུངས། གཉིས་པ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་དུད་འགྲོ་དང་པོར་གསུངས་པ་ནི། དུད་འགྲོ་ལས་

ཡི་དྭགས་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་རིགས་མཐོ་ལ། འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་བསྟན་ན་གོ་ནུས་པ་ཡོད་ཅིང་། དུད་འགྲོ་གླེན་ཞིང་རྨོངས་པས་རྟེན་དམའ་ལ། ཆོས་ལ་བར་གཅོད་ཡི་དྭགས་ལས་ཆེ་བས་དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་

ཞིང་། སྡུར་ལམ་ལས་ཡི་དྭགས་དང་པོར་མཛད་པ་ནི་སྨྱི་ཁྲབ་ལ་དུད་འགྲོ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བས་ཡིན། འདི་ལ་གཉིས། ཡི་དྭགས་སྨྱིའི་སྡུག་བསྔལ་ཚ་བ། གྲང་བ། བཀྲེས་པ། སྐོམ་པ། ངལ་བ། འཇིགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་

@195B སྟེ་བྱུག་དང་། ཡི་དྭགས་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་སྨྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་འདི་ལྟར་བསམ་དགོས། ང་དུ་ལྟ་དམྱལ་བར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ཡོད་ན་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་ངལ་འཇིགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་

དཀའ་བས་མནར་ནས་ཆོས་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་བཞག །བྱེད་དོ་བསམ་པ་ཙམ་ཡང་དྲན་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ད་རེས་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་དེར་མ་སྐྱེས་པར། ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྒོམ་ཁུལ་ཙམ་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་བ་འདི་བསོད་ནམས་རེ་ཆེ། སྐབས་

ལེགས། འོན་ཀྱང་རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་དེར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པ་སྟོབས་ལྡན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་དག་མ་ཤི་ཚུན་ལ་ལྷག་མེད་དུ་སྤྱོང་མི་ཐུབ་པ་ནི་ད་ལྟའི་ཁ་སྐབས་འདིས་ཤེས། དེར་མ་ཟད། སྤྱིར་ན་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་

ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཆོ་འདིར་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་སྤྲིག་ཅན་ཡང་འཆི་ཁར་དགེ་སེམས་ཤ་སྟག་གི་ངང་ནས་འཆི་ན། སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཤིག་ལ་གསོས་འདེབས་ལ། ཆོས་པ་དག་ཀྱང་འཆི་ཁར་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱི་ངང་ནས་འཆི་ན་མི་

དགེ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཆོ་འདིར་བློ་གང་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བ་དེ་འཆི་ཁར་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བས། རང་རེ་རྣག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་གོམས་ཤུགས་ཆེ་བས་འཆི་ཁར་ཡང་མི་དགེ་

བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པར་ཐག་ཆོད། དེས་ན་འཆི་ཁར་བཟའ་བཏུང་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས། དེའི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྣམ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཆགས་སྡང་གང་རུང་གིས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་ན་

@196A ཞེས། །ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ངན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། ཕལ་ཆེར་སྐྱེ་བར་ཐག་ཆོད། དེར་སྐྱེས་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ནི། འདི་ནས་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་

བྱ་བ་ཡོད། གནས་དེར་ནི་སྤྱང་དང་ཤིང་དང་ཆུ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཟངས་གོག་ཉི་མས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆ་མི་སྟོམས་པ་མགོ་ཆེ་ལ་སྐྲ་ཟིང་བ། གདོང་

གཉིན་མས་ཁེབས་པ། སྐེ་ཏ་ཅང་ཐུ་བས་མགོ་བོ་མི་ཐེག་པ་དང་། ལུས་རི་ལྟར་ཆེ་ལ་ཏཱང་ལག་འཛག་མ་ལྟར་ཐུ་བས་ལུས་མི་ཐེག་པ་རང་རེ་མི་ཡུལ་གྱི་ཏཱན་འཁོག་རྣམས་བྱིན་པས་ལུས་པོ་མི་ཐེག་པའི་དཀའ་ལས་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་

བ་ཡོད། ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་བྱངས་མང་ཉུང་མི་སྣོམས་ཤིང་། ལོ་མང་པོར་སྐོམ་མ་རྟེད་པས་ལུས་ལ་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་སོགས་རྒྱན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར། སྟོང་དུམ་སྐམ་པོར་ཀོ་བ་དམར་སྐམ་གྱིས་གཏུམས་པ་ལྟ་བུར་རྒྱུས་པ་དང་རྩ་

སོགས་སྐམ་པོ་པགས་པ་སྐམ་པོས་གཡོགས་པ། འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་པ་ན་ཤང་ལག་གི་ཆོགས་འཐབ་པའི་ཚེ་ཤིང་སྐམ་འཐབ་པ་དང་རྡོ་དང་རྡོ་འཐབ་པ་ལྟར་ཁྲོག་སྒྲ་དང་། མེ་སྐྱག་དམར་འཚུབ་འཚུབ་བྱེད་པ་ཡོད། ལོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་

བཟའ་བཏུང་མ་བྱུང་བས་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཐོག །དུད་བཟའ་བཏུང་རྣེད་དུ་རེ་བས་འཚོལ་སར་མ་ཕྱིན་ཀ་མེད་ལ། སོང་ན་ལུས་ཉམ་ཆུང་བས་ངལ་བ་དང་། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་དག་མཐོང་ནས་སྐྲག་སྟེ་ལུས་ཞིག

@196B པ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་དང་། དབྱར་ཚ་བའི་དུས་སུ་བྲན་བས་ཀྱང་ཆོག་ལ། དགུན་གྱང་བའི་སྐབས་ཉི་མས་ཀྱང་གྱང་བར་བྱེད་པས་ཚ་གྱང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡོད་གསུངས། གཉིས་པ་ཡིད་དྲགས་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་

ལས།ཤ ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། ལྷོར་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་དང་། ཆུ་སོགས་མཐོང་ནས་རྒྱང་རིང་པོར་ངལ་བ་ཆེན་པོས་ཕྱིན་ཕྱིན་ནས་འགྲམ་དུ་སྒྲིབས་པ་ན་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་དེར་སྒྲིབས་པ་ན། སྐྱེས་བུ་གོ་མཆོག་ཅན་བྱིས་བསྲུངས་

ནས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་སྡེར། དེའི་ཚེ་བཀྲིས་སྐོམ་བྱི་སྦྱུག་བསྟལ་སྟར་ཡོད་ཐོག །ལུས་ངལ་བ་དང་ཡིད་ཕམ་པའི་སྦྱུག་བསྟལ་བསམ་བྱིས་མི་ཁྲབ། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། བརྒྱ་ལ་ཟས་རྐྱེད་ཀྱང་ཁ་ནས་མི་ཐར་བ་དང་། མགྲིན་པར་མདུད་པ་

ཡོད་པས་ཟས་འགྲོ་དཀའ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་སྐེ་ལ་ལྟ་བ་ཡོད་པ་ལས་རྣག་སྨིན་པ་འཐུང་དགོས་པ་སོགས་དང་། ཟས་སྐོམ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། རྣ་བ་བྱེ་བ་རིའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ཟས་ཟ་བ་ན། ལྷགས་གོང་མེ་འབར་བ་

དང་། ཕུབ་མ་དང་། རྣག་ཁྲག་དང་། རང་ཤ་ལ་ཟ་བ་སོགས། ལས་མི་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་བསགས་པ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་བཟད་པ་དུ་མ་སྡུད་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་བཟའ་བཏུང་བྱས་པ་མགྲིན་པ་ནས་ཐར་ཀྱང་

ཁོག་པའི་ནང་དུ་སྐྱེབས་པ་ན་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་སོགས་སུ་གྱུར་ཏེ་བཀྲས་སྐོམ་སེལ་བ་ལ་མི་ཕན་པའི་སྟེང་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ཀྱང་ཕོ་བ་ཆེ་བགས་པས་ཟས་ཀྱིས་མི་ཁེངས་པ་དང་། ཡི་

@197A ཞེས། །དྲགས་ལ་ལར་ཁ་ནས་ལྕོགས་པའི་མེ་ལྕགས་ལྕགས་ཏུ་འབར་བ་སྟེ། འདི་མེ་ཞེས་པའང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཁ་ནས་འབར་བའི་མེ་ཡིན། འཇུར་འགེགས་ནི། ཀུན་དགའ་བོ་ཉིན་མོ་སྐྱོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཡི་

དྭགས་མོ་སྐེ་ལ་མདུད་པ་གསུམ་ཡོད་པ། ཁ་ནས་འཇིགས་པའི་སྐྲ་རྣམ་པ་ལྟ་སྐྱོག་པ་སོགས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ཡི་དྭགས་ལ་མཐིན་པར་མདུད་པ་སུམ་བརྩེགས་ཡོད་པ་སོགས་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་

པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མཐའ་མེད་པ་ལྟར་རྒྱོང་དགོས་ཏེ། བཞེས་སྐྱིང་ལས། ཡི་དྭགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཕོངས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་མི་འཆོས་པ། །བཀྲས་སྐོམ་གྱང་དོ་ངལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། །

བསྒྲིད་པ་ཤེན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །ལྷོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཙམ་བཀྲས་པས་ཉེན། །མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་། །འཚལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་

ཤིང་གཅེར་པུ་སྟེ། །ཏ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐམས་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། །ཟས་སུ་འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེད་པ་འཚལ། །དམངས་རིགས་འགས་ནི་རྣག་དང་ཕྱིས་དང་། །ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་

མི་རྟེད་དེ། །ཞན་ཚུན་གདོང་དུ་འཆོག་ཅིང་མགྲིན་པ་ནས། །ལྷ་བ་བྱང་བ་སྨིན་པའི་རྣ་ལ་འཚལ། །ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །རྒྱ་བཞང་ཚ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མཐང་གྲང་། །ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །

@197B བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀླུང་ཡང་སྐམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྐོབ་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། མི་བཟད་སྐོམ་པས་རྒྱང་ནས་ཆུ་ཀླུང་དྲི་མེད་པ། །མཐོང་ནས་བཀུང་བར་འདོད་དེ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །སྐྱ་ཤད་ཉ་ལྷིབས་ཆོག་དང་རྣག་བསྡུང་འདྲེས་པ་དང་། །

འདམ་ཇ་བ་ཁག་དང་ཕྱི་སས་གང་བའི་ཆུར་འགྱུར་རོ། །དུས་རྒྱབས་རྒྱུང་ལངས་ཆུ་འཐོར་རི་རྩེ་བསིལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཙོན་དན་ལྷོན་པ་སྟོ་འཁྱངས་མ་ལ་ཡར་སོང་ན། །དེ་ཡང་འདི་ལ་ནགས་བསྡེགས་མེ་ལྷེ་རྩོས་འཁྲིགས་ཤིང་། །མགལ་དུམ་འགྱེལ་

བ་མང་པོས་རང་རོང་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཆུ་གཏེར་རྒྱབས་འཇིགས་འཕང་མཐོ་གྲིས་པ་ལས་བྱུང་བའི། །དབུ་བ་འཆོར་བ་ལྷག་གེར་འདུག་པར་སོང་ནས་ཡང་། །དེ་ཡང་འདི་ལ་བྱེ་ཚན་ཁྲག་རྟ་དམར་རྩྭ་པའི། །རྒྱང་དམར་འཇིགས་པ་འཚུབ་པའི་

སྐུ་ངམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འདི་ནི་དེར་གནས་ཆར་སྤྲིན་ལྟང་བར་འདོད་ན་ཡང་། །སྤྲིན་ལས་ལྷགས་མདའི་ཆར་པ་དུད་འཐུལ་འདག་མར་བཅས། །ཚ་ཚ་རྡོ་རྗེའི་ཕ་བོང་རྣམས་འཕྲོ་གསེར་མདོག་ལྟ་བུ་ཡི། །ཁྲོག་ཕྲེང་དམར་སེར་འགྱུ་བ་ལུས་

ལ་ཆར་དུ་འབབ། །ཚ་བས་ཉེན་ལ་བུ་ཡུག་ཀྱང་ནི་ཚར་འགྱུར་ལ། །ལྷགས་པས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་མེ་ཡང་བྱང་བྱེད་དེ། །ཤེན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་ཡོངས་སྤྲིན་པས་རྣམ་རྩོངས་པ། །འདི་ལ་སྣ་ཚོགས་འདི་ཀུན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་། །ཁབ་

མིག་ཙམ་གྱི་ཁ་ལ་དཔག་ཚད་མང་འཛིགས་པའི། །ལྟོ་ཅན་ཉམ་ཐག་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་འཐུངས་ཀྱང་། །མགུལ་ཕྱག་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་པར་མ་གྱུར་པར། །ཁ་ཡི་དུག་གིས་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པའང་སྐམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་

@198A ྅།། །མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས། ལྟོ་བ་རི་མཚུངས་མགྲིན་པ་འགག་ཅིང་ཡན་ལག་རྩ་ཕྲན་བཞིན་དུ་ཐུ། །ལུས་སྐབས་ཐལ་བས་རབ་གཡོགས་ལྷུ་ཆོགས་འཐབ་ལས་མི་ཡི་ཚ་ཚ་འབབ། །ཆུ་སྐྱུང་དག་ཀྱང་

བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐེམ་འགྱུར་རྟག་ཏུ་ངལ་བ་དང་། །བཀྲེས་པས་གདུང་བའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་ཟས་སྐོམ་བདུད་རྩིའི་ཆར་པ་སྟོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། རང་རེ་ཡང་སང་ཕོད་ད་ཆོད་ཙམ་ན་ཡི་དྭགས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་

ངེས་པ་མེད་དེ། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། ནོར་ཇས་ལ་སེར་སྣ་དང་། བརྣབ་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། རང་གི་ནོར་ཇས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནོམ་ཏུག་བྱེད་ཅིང་ཤས་ཆེར་ཚགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་

ནོར་འཕྲོག་པ་དང་། རྐུ་བ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྐོ་འཕྲོག་པ་དང་། འཕྲིད་ཉིས་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་མ་བྱིན་ལེན་དང་། གཞན་ལ་ཡི་དྭགས་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་ཏེ། ལྷག་པར་དགེ་འདུན་ལ་ཡི་དྭགས་ཞེས་ཟིར་བ་ནི་ཡི་དྭགས་

ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན། འཇུར་འགེགས་ལ་ཆུ་ཐིགས་གཅིག་སྦྱིན་དུ་ཡོད་པ་ནི། སྔར་ཆུ་བྱིན་པ་ལ་སེར་སྣ་མ་བྱས་པས་ཡིན། གཞན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་མེད། སྒོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཡི་ལྷའམ་ཐབ་པ་ཞིག་ལ་ཕྱུག་ལྟ་བརྒྱ་སྐྱེས་ནས་ཡོད་པས། སྒོབ་དཔོན་ཉིད་མི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ན་ཁོ་མོའི་ཁྲོ་ཟས་འཆོལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་། དེའི་རིང་དུ་བདག་ལ་ཕྱུག་ལྟ་བརྒྱ་སྐྱེས། ཟས་ཆུ་ཐིགས་

@198B པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བར་དཀའ་ལས་དང་སྦྱིག་བསྡུལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཁྲོད་ཀྱིས་མི་ཡུལ་ནས་ཟས་རྣིད་པ་ཁྱེར་ལ་མཁྱོགས་པར་ཡོང་གྱིས་ཀྱིས་ཞེས་སྒོབ་དཔོན་ནས་འཕྲིན་སྐྱེལ་བར་མཛོད་ཞུས་པར། ཡི་དྭགས་མང་པོ་ཡོད་ན་ཁྲོད་ཀྱི་ཁོ་སྙུ་

ཡིན་མི་ཤེས་གསུངས་པས། དེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱས་མཚན་མིག་ཡ་གཅིག་ཞར་བ། ཤང་ལག་ཡ་རེ་ཡང་མི་བདེ་བ་ཡོད་ཟེར། དེ་ནས་སྤྲོབ་དཔོན་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཡི་དྭགས་རྣམས་གཟིགས་པ་ན། སྔར་གྱི་འཕྲིན་བསྐྱར་སའི་

ཡི་དྭགས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ལོ་རྒྱུས་དང་འཕྲིན་གསུང་བ་ན། ཡི་དྭགས་དེས་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཕྱིར་འབྱོ་བ་ལ་ཏ་ཅང་རིངས་ཀྱང་ངས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་བཙལ་བས་ཟས་འདི་ལས་མ་རྙེད་ཅེས་ལག་པའི་སྤུར་མོ་དམ་དུ་བཙངས་

པའི་ནང་དུ་ལུད་པ་སྐམ་པོ་ཆུང་ཟད་ཅིག་རྙིས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཉར་ནས་ཡོད། དེ་ཡང་ཁྱིམས་ལྷན་དགེ་སློང་ཞིག་ལུད་པ་དོར་ནས་བསྡོ་བ་མཛད་པ་ལ་ཡི་དྭགས་མང་པོ་ཞིག་ཏབ་ཐོབ་བྱས་སྐབས་འདི་རྙེད་པ་ཡིན་ཞུས་པ་ལྟར། རང་

རེས་ཀྱང་བརྟན་བརྟན་མ་མཛད་ན། ལུད་པ་སྐམ་པོ་ལ་གྱང་ཆོགས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་མི་འོང་བའི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད། དགེ་ཚུལ་ཆུ་སྨད་སྐྱེས་ཀྱི་ཨ་མ་ཤེ་ནས་ལོ་ཉིར་ལྟ་སོང་བ་ན། ཉིན་གཅིག་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཡི་དྭགས་འཇིགས་སུ་རྩང་

བ་ཞིག་མཐོང་ནས་སྣག་སྟེ་བྱོས་པར་རྩོམ་པ་ན། མ་བྱོས་ཟེར། ཁྱོད་སུ་ཡིན་དྲིས་པས། བུ་གཅིག་གང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །བྱམས་པའི་མ་ནི་ང་ཡིན་ཏེ། །ཟས་དང་སྐོམ་དང་བྲལ་བ་ཡི། །ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས། །བདག་ནི་ཤི་བའི་

@199A ཞེས། །དུས་བྱས་ནས། །ལོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལྷ་ལོན་ཏེ། །ཆུ་ཡི་བག་ཀྱང་མ་མཐོང་ན། །ཁ་ཟས་ལྷ་ཞིག་ཀ་ལ་མཐོང་། །ཞེས་ཟེར། དག་ཚུལ་བྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་སྐོན་ཞུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐབས་མཛད་པས།

དེ་ལས་ཆོ་འཕོས་པ་ན་ཡི་དྭགས་མཐུ་མོ་ཆེ་ཞེས་པ་ནོར་ཇས་ཏ་ཅང་ཕྱུག་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས། དེ་ཡང་སྟར་ལས་སེར་སྣ་དྲུག་འགྱུར་བྱིས་ཆེ་བ་བྱང་བས་སྨིན་པ་མ་བཏང་བ་ན། དག་ཚུལ་བྱིས་རས་ཡུག་གཅིག་ཐབས་ཀྱིས་བླངས་ནས་སངས་རྒྱས་

ལ་ཕུལ་ཀྱང་། ཡི་དྭགས་མོ་དེས་ཕངས་སེམས་ཀྱིས་སྣར་བརྐུས་ཏེ་ལན་མང་པོར་ཁྱེར་བའི་རབས་དང་། སྟོན་དགེ་སློང་ཞེག་ཆོས་གོས་ལེགས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་ཆགས་པས། དེ་ཤི་ནས་ཡི་དྭགས་ཆོས་གོས་བྱོན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་

ལྷར་ཡིན་གསུངས། དེང་སང་སེར་སྣ་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་གྱིམ་པོ་ཡོད་ཅེས་བསྟགས་པ་བྱེད་མོད། སེར་སྣ་ནི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། རང་རེ་སེར་སྣ་ཆེ་ལུགས་དང་བྱེད་སྤངས་འདིས་སང་ཕོད་ད་ཆོད་ཙམ་མམ། རིང་མཐའ་

ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ནས་དམྱལ་བར་མ་སྐྱེས་ནའང་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་རེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་དྲུག་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ།

གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། ཟླིན་ཞིང་གཏི་སྐུག་པ། ཚ་གྲང་། བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ། བཀོལ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་ལྟ་ཡོད། ངན་སོང་གསུམ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ཤོས་དྲུག་འགྲོ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ན། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྡུག

@199B བསྔལ་ཡང་། དྲུག་འགྲོ་གཟུགས་བོངས་ཆེ་བ་ཆུ་སྲིན་སོགས་ནི། ཆུ་སྲིན་ཉའི་རིགས་ཅན་དང་། དེ་ཁྱུར་མིད་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆུ་སྲིན་ཉ་མིད་དང་། དེ་ཡང་ཁྱུར་མི་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཉ་མིད་མིད་པ་བྱ་བ་སོགས་ལྟས་དཔག་ཚད་མང་པོ་ཅན་ཡོད་ཅིང་

དེའི་ལུས་ལ་དྲུད་འགྲོ་ཆུང་བ་གཞན་མང་པོས་ཚང་འཆའ་ཞིང་ཁོའི་ལུས་ལ་ཟོས་པས། མཚམས་ཤིག་ནས་ཁོ་མ་བཟོད་ནས་གཟུགས་པོ་བྱག་རི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟར་བ་ན། ལུས་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་དེ་དག་བསད་ནས་རྒྱ་མཆོ་ཡང་དཔག་ཚད་

ཪམ་དམར་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྲོག་ཆགས་ཆེ་བ་དག་གིས་ཆུང་བ་རྣམས་མིད། ཆུང་བ་མང་པོས་ཆེ་བ་ཟོས་ཏེ་ལུས་མི་བཟོད་ནའང་རང་སར་སྡོད་པ་ལས་འགྲུལ་བ་ཪམ་ཡང་མི་རྒྱས། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་ཕྱང་པོར་སྤྱངས་པ་རྣམས་གཅིག་གི་

རྒྱབ་ཀྱ་གཅིག་གིས་ཟོས་ནས་སྡོད་དགོས་པ་དང་། གྲིང་བར་གྱི་སྐུན་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་ཚར་རྗེས་མ་བྱ་ཡང་ཕན་ཆུན་མི་ཤེས་པར། རང་གི་ཁ་རྩར་གང་བྱང་བ་དེ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་རེས་བྱས་ནས་སྡོད་དགོས། མི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་འདི་

དག་ཀྱང་ཁྲས་བྱེའུ་དང་། བྱེའུས་འབྱུ་གཞན་ཟ་བ་སོགས་དང་། གཅན་གཟན་དང་། རི་དྭགས་སོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་པ་དང་། ཤ་ཁྱིས་རི་དྭགས་འདོད་ཅིང་གསོད་པ་སོགས་ཡིན། སྤྲུག་བསྡལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕར་

ལྷད་མོ་བལྷ་བ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྨྲག་བསྟལ་རྩོང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྷ་བྱར་རང་ཉིད་སྐྱེས་ན་ཅི་འདྲ་ཡོང་གི་ཉམས་བཏོན་ནས་བསྒོམ་དགོས། བླེན་ཞིང་གཏི་སྐུག་པས་གཞན་ལྷ་ཅི། གསོད་སར་འཁྲིད་པ་དང་། ལྷོ་སྟེར་སར་འཁྲིད་པ་གང་ཡིན་ཙམ་

@200A ཞེས། །ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་དབྱར་བྱི་དུས་སུ་འཚོག་ལ། དགུན་གྱི་དུས་སུ་འཁྲུགས་ནས་ཤི་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ། སྔར་བླ་མ་ཞིག་གིས་འབྱུ་དམར་པོ་

རིང་པོ་ཞིག་ཕྱག་ཏུ་བསྟམས་ནས། ཁྱོད་ཁམས་པ་དག་སྩོང་ཡིན་ནམ་གསུངས་པས། དེས་མི་སྐད་སྨས་ཏེ་ཡིན་ལགས་ཟེར་བ་བྱུང་བ་བཞིན་རང་ཅག་ཀྱང་འབྱུ་དེ་འདུར་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད། སྟོན་བོན་པོའི་མི་ཁྱིམ་ཞིག་གི་ཕ་ཤི་བ།

དེའི་ལུང་པའི་ཕྱ་ཞིག་ཏུ་ལྷི་བའི་འོག་གི་འབྱུ་ལ་སྐྱེས་པར་རྟེ་མིད་ལས་ལུང་བསྟན་ཏེ་དྲངས་ཚུལ། རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདུར་གཅ་ལ་སྐྱེ་སྐམ་པ་ཡོང་མོད་ཀྱང་། དེར་སྐྱེ་བ་ཆུ་ཚོད་ཙམ་ཡིན་པས་སྐུ་སྐྱེ་རྟེས་མ་འབྱར་སྐྱེས་ནས་ས་འོག་ཏུ་དབྱུགས་

མ་ཆད་ཙམ་འགྱུལ་ཞིག་ཞིག་བྱས་ཏེ་སྡོད་དམ། ཡང་ན་འབྱུལ་སྐྱེས་ནས་བྱ་སོགས་ཀྱིས་ཟོས་ནས་ཁོག་སྟོད་ཟོས་ཟིན་ཀྱང་ཞི་མ་ཐུབ་པར་ཁོག་སྣད་ཀྱིས་འགྱུལ་ནས་བསྡད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རིས་པ་མེད། གཞན་མ་བྱུང་ནའང་དེ་འདྲའི་གནས་ངན་

དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཞིག་ལ་འབད་དགོས། དེར་མ་ཟད་དུད་འགྲོ་ཕལ་ཆེར་དབྱིབས་དང་མདོག་ཀྱང་མི་སྡུག་ལ། བཀྲས་ཞིང་སྐོམ་པས་ཉིན་གང་ཟས་འཚོལ་སར་འགྲོ་ཡང་ཟས་མི་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཡོད། ད་ལྟ་གཞན་གྱིས་

རང་ལ་ཁྱི་རྒན་ཟེར་བ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པ་བྱེད་ན། ཁྱི་ལྟ་བུར་དངོས་སུ་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད། ཟས་སྐོམ་དང་ཉལ་ས་སོགས་ལ་ལྟོས་དང་། ལྟོ་འཚོལ་ས་ནི་ཁང་པའི་ནང་དུ་མིའི་རྣར་ཡོངས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད། ཁྱི་ཁང་པའི་ནང་

@200B དུ་འོངས་པ་ན། ཚང་མས་ཁྱི་སྐྱིབ་བྱུང་ཟེར་ནས། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་བདུད་སྐྱབ་པ་ཙམ་བྱེད། འདི་ཡང་ཁོ་རང་གི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་མིན་ན་གང་ཡིན། དགོན་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་དུང་བཏང་བ་ན་དུ་བའི་ཁྱི་ཡང་དེའི་གླ་པ་

འགལ་ཁྱིར་སྐྱེས་པའི་རྒགས་ཡིན། དུད་འགྲོ་འགལ་ཞིག་ཤང་ལག་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཤ་སྟོང་མོའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་ཡོད། སྟོན་དྭགས་པོར་བློ་མ་ཞིག་ལ་རྒྱུན་དུ་སྤྱིན་བདག་མི་ཚང་གཅིག་གིས་མར་དང་། མི་ཚང་གཅིག་གིས་ཤ་ཕུལ། བླ་

མས་དཀོར་སྤྱང་མ་བྱས་པར་ཤི་སྟེ། མར་ཕུལ་བའི་ཁྱིམ་དེར་འོ་མ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་འབྲི་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས། རྩེས་སུ་གཡང་དུ་ལྷུངས་པ་ཆུས་ཁྱེར་ནས་ཤ་ཕུལ་བའི་མི་ཚང་དེས་རྟེད། ཤ་རྣམས་ཟོས་ཟིན་པ་ན། རྩིབ་མའི་རུས་པའི་ལྷེབས་སུ་མི་ཚང་

ཆ་གེ་མོའི་ཤ་དང་། མི་ཚང་ཆ་གེ་མོའི་མར་གྱི་སྐྱིན་པ་འཕྲོད་སོང་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་བྱུང་། དེས་ན། བླ་མ། ལས་སྟེ། དཀའ་བཅུ་དགེ་བཤེས་སོགས་ལ་དགོན་པ་ནས་དམིགས་བསལ་བཏང་ཡང་། ལས་འབྲས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་བཏང་རབས་

མེད། ད་རེས་མ་གཟབ་ན་སྟོ་འབྲམ་ཀྱི་ཁྱི་དང་བོང་བུ་དང་ནང་གི་མི་གཙོ་བདག་གཉེས་གོ་ས་བརྩེ་བ་ལ་དཀའ་ཚེགས་མེད། སྔར་མི་ཚང་གཅིག་གིས་ཁང་པའི་རྒྱབ་ཀྱ་སྐུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་རྟེན་ཡོད་པ་ལ་དམར་མཆོད་བྱས་པས་སྟབས་ཉེས་ཏེ་ལམ་

འབྲོ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཁྱིམ་གྱི་ཕ་དེས་འཆི་ཁར་ཡང་དམར་མཆོད་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཁ་ཆེམས་བཞག་པས། རྗེས་སུ་ཕ་ཁོ་རང་གླང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་རང་གི་བུས་དམར་མཆོད་ཕེངས་དྲྭ་བྱས་ཚུལ། ཡང་མི་ཚང་ཞིག་གི་ཕ་ཁང་རྒྱབ་ཀྱི་མཆོ་ནང་དུ་ཉ་ལ་

@201A ཞེས། །སྐྱེས་ཚུལ། རང་རེ་ལའང་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་རིས་པ་མེད། བཀོལ་སློད་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་ནི། དཔེར་ན་བོང་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་ན། སྣལ་པ་ཐམས་ཅད་རྣར་སོང་ཡང་དུབ་ཁལ་འགེལ། འཆི་བར་ཉེ་བ་

ན་གར་བབ་བབ་ཀུ་བསྐྱེར་ནས། དབུགས་མ་ཆད་གོང་ནས་བྱ་རོག་གིས་མིག་འདོན་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་འཆི་ཚུལ། རང་རེ་དེ་འདྲར་སྐྱེས་ན་སྤྱག་བསྟལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་ཉམས་བཏོན་ཏེ་བསམ་དགོས་གསུངས། གཉིས་པ་སོ་སོའི་

སྤྱག་བསྟལ་བསམ་པ་ལ། བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་བའི་དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྟལ་བསམ་པ་གཉིས་ལས། དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཏིང་དང་། ཀླུང་བར་གྱི་སྐུན་ནག་རྣམས་སུ་ཚང་འགག་གི་སྣང་མ་

སྤྱངས་པ་བཞིན་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་མནན་ནས་ཡོད་པ། འོག་མ་རྣམས་སྟེང་མས་མནན་ཏེ་དབུགས་ཀྱང་མི་ཐར་བ་སོགས་དང་། དུད་འགྲོ་ཁ་འཐོར་བ་ནི་མི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལའང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་ཚུལ་མི་འདྲ་

བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆུ་ཚ་ཚང་སྟོབས་ལྡན་མང་པོ་རང་རེ་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐུ་ཤེས་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྐྱ་བ་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ནང་ཞན་ཚུན་ལ་དྲྭ་འགྲོའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སོགས་

ཏེ། ཤེད་བྱ་སེར་སྐྱའི་བྱང་བ་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་། ཆུ་གར་ན། གཅིག་གིས་སྨིན་བདག་གི་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་གཏོང་སྐོ་ཉག་ཕྱར་བཏང་བས། འདམ་ཇབ་དྲིང་བ་ཞིག་ན་འབྱུ་དག་སྟོང་གི་མགོ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་

@201B སྤྱོང་བ་དང་། ཡང་སྟོན་མ་གཅིག་གིས་དགེ་སློང་ཞིག་ལ་སྨྱིའུ་དང་འདྲ་ཞེས་སྨས་པས། སྨྱིའུའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱར་བླངས་པ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། མི་དགེ་བ་ཆེན་པོས་ནི་དམྱལ་བ་དང་། འབྲིང་གིས་ཡི་དྭགས། ཆུང་ངུས་དུད་འགྲོར་འཕེན་

ལ། ཆེ་ལུགས་ཀྱང་བསམ་པ་དང་། ཞིང་དང་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་བསད་པ་ལྟ་བུ་མངོན་མཚན་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་མི་ཟེར། དཀའ་ཞིང་ཁྲད་པར་ཅན་ལྟ་བུར་རྩེད་མོ་བྱེད་ཞོར་དང་། མཆུ་འགྱུལ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་

ཀྱང་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་ཐིབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཡོད། ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བའི་གདེང་ཡོང་བ་ལ། མཛོད་ལས། བཟོད་ཐོབ་ངན་འགྲོར་ཡོངས་མི་ལྟུང་། །གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་དགོས་པས། རང་རེ་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཐོག །ངན་

འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྟར་བསགས་རྣམས་མ་ཤི་གོང་དུ་ཟཁགས་མི་ཐུབ་པ་ནི་ད་ལྟའི་བྱེད་ལུགས་འདིས་ཤེས་པ། ངན་སོང་དུ་གཅིག་སྐྱེས་ན་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་དང་སྐྱབས་མི་རྙེད་དེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། སུ་ཞིག་འཇིགས་ཆེན་འདི་ལས་

བདག །ལེགས་པར་སྤྲོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། །བྱེད་ཤ་འཐོན་པའི་མིག་བཟང་ནས། །ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་འཆོལ་བར་བྱེད། །ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡི་སྡུག་འགྱུར། །གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་

ན། ཏེ་ཚོ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ངན་སོང་གསུམ་ནས་དག་ཅོས་དུད་འགྲོ་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། མ་ཅི་ཚོགས་གཅིག་ཙམ་འདོན་པའི་ཐབས་མེད། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཤུགས་དག་པོ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་

@202A ཞེས། །ལས་ངན་མང་པོ་གསར་དུ་གསོག་སྟེ་ངན་སོང་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཚེ་དགེ་སྦྱོང་སྐལ་ལྡན་ཡང་། །དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་རྟོངས་པ། །

དེ་ཚོ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། །སྡིག་པ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འབྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འདིར་མ་མཐའང་ཕྱི་མར་ངན་སོང་ལས་ཐར་

བའི་སྐྱབས་དང་ཐབས་འཚོལ་བ་ཞིག་ལམ་འབད་ན། ངན་སོང་དུ་ལྟུང་ཟིན་སོང་ན་ཕྱིས་ཚར་བ་རེད། ངན་སོང་གསུམ་ཟེར་བའི་སྒྲ་ཙོ་ཆེ་དེ་དང་རང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དབུགས་ཆད་མ་ཆད་ཀྱི་བར་ཁྱད་ཙམ་ལས་མེད། དེ་ཡང་ཐུང་ན་དལ་ལོའི་

འོ་མཇུག་དང་། རིང་ན་སང་ཕོད་ད་ཆོད་ཙམ་མམ། འོ་ཁ་ཤས་སོང་མཚམས་ནས། གཅིག་ཏུ་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་ལུས་དང་མི་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྡད་ཡོད་དམ། གཅིག་ཏུ་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཟས་ཆུ་ཕིགས་གཅིག་ཙམ་

ཡང་མ་རྟེད་པར་བསྡད་ཡོད་དམ། ཡང་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་མགོ་ལ་ཏ་ཅོ་ཟེར་ངེ་བ་དང་ལུས་ལ་སྣུ་ཞོལ་ལེ་བ་ཞིག་ཏུ། རྨི་ལམ་རྨིས་པ་ལས་སད་པ་བཞིན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད། དེ་དག་དྲན་པ་ན་ཡང་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་དེ་འདྲ་ཡོད་

པའི་གཏམ་ཉན་པ་དང་། ལྷད་མོ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པར། དང་པོར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཉམས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ཉམས་འདོན་པ་གནད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་རར་ནག་ཅན་པོར་ཆད་པ་གཅོད་སྐབས་རང་ལྷད་མོ་བལྟ་

@202B བཞིན་པར་ཡོད་པ་ལ། དེ་མ་ཐག་ལྷད་མོ་བའི་ཁྲོད་ནས་རྟིད་བཟུང་སྟེ། སྔ་མ་དེ་ལྟར་ཁྲིམས་གཅོད་དུག་པོ་མྱོང་བ་བཞིན། དལ་ལྷ་ངན་སོང་ཞེས་བྱ་བ་ཤེད་ཟིག་ན་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་འདི་འདྲ་མྱོང་གིན་ཡོད་པ་རེད་སྨམ་པ་

ཙོམ་དང་། བཞག་པས་ལུག་གསོད་སར་ལྟད་མོ་བལྟ་བཞིན་པ་ལྟ་བུའི་སྐུར་གློ་བུར་དུ་ངན་སོང་དེར་སྐྱེབས་པའམ། ལུག་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་བཞག་པའི་ལག་འོག་ཏུ་མནན་ནས་རལ་གྲིས་བྱང་གཞེག་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱོང་བར་གྱུར་ན་

འཇིགས་སྐྲག་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འདོན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བྱེ་མའི་སྒོ་བ་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟས་པ་བཞིན་དན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞེས་རང་ཅག་ལ་ལུང་བསྟན་གནང་

བ་ཡིན་པས། ཧག་ཅན་གཡང་དུ་བསྐྱུར་བར་ངེས་པ་ཞིག་གཡང་ཁར་ངལ་བསོ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད། རང་རེས་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་དགྲ་བཅོམ་པ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཞིག་ལས་ཀྱང་བློ་བདེ་མདོག་ཁ་བ་འདི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་སྐྱ་ལྟས་ཡིན། དེས་

ན།ཿ བྱེ་སྨྲའི་ཚེམ་སྤུབ་ལ་ལུས་པའི་བྱ་མ་ཉུང་ཟད་དང་འབྲ་ཞིག་ཙེ་ཡོང་བལྟ་དགོས། ངན་སོང་དེ་དག་ཏུ་འང་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཉམས་བཏོན་ཏེ་བསྒོམས་ན་འདིས་རེས་འབྱུང་འབྲེན་འོང་བས། རང་རེས་རེ་ཞིག་ཡི་དམ་བསྒོམ་པ་བས་

ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་ན་ལེགས་ཚོད་ཡོད། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དྲན་པའི་ཚད་ལ་ཀུན་དགའ་བོའི་སྲིད་མོའི་བྱ་གཉིས་མིཕྱ་ལ་གྱི་བྱ་ལ་གཏད་པས་ཀློག་པ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་མིཕྱ་ལ་གྱི་བྱས་དམྱལ་བ་བསྟན་པ་ན་

@203A ཞེས། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་དམྱལ་བ་དྲན་པས་ཡིད་འབྱུང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ལྟར་དགོས་གསུངས། དེ་ནས་འབྲིང་དུ་སྨྲོས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་བཅས་སྙམ།། ༄ །།ཞེན་

བཅུ་གཉིས་པར། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་། དལ་འབྱོར་རྣེད་དཀའ་ཆོ་ལ་ལོང་མེད་པ། །ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཆོ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྟོག །ཅེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས་ཀུན་སྐྱོང་འཆོས་པ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་སྙམ་

ཏེ། སྟོན་དུ་ས་བཅད་རྣམས་གསུངས་རྗེས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྲུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པའི་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐོར་ལ་བསྒྲུར་བཤད་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐོ་ནས་དལ་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་

དང་། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ནས་འཇིགས་སྐྲག་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་དང་། ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་འཚོལ་འདོད་བྱུང་ན། ཕྱི་མར་ངན་སོང་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ནི། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཐབས་ནི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་སྤང་བླང་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན། དེས་ན། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱ་བ་དང་། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྔ། རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། ཡུལ་གང་ལ་

@203B སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྣབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་འོང་མི་འོང་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་རྣམ་དག་ཡོད་མེད་ལ་རབ

ལས་ཤིང་། སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་ནི། དེ་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དྲིས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་བཞིན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་ཤེ་ཐ། །རང་ཉིད་ལྷག་པར་འཇིགས་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་སྐྱོབ་པའི་ནུས་ལྡན་དུ། ।

ཤེས་ལས་བྱང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁྱོད་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་འཁོར་བ་དང་དན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་འཇིགས་པ་དང་། རང་གིས་བློ་འགེལ་ནུས་ན། འཇིགས་པ་དེ་ལས་

སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན་པས་རྒྱུ་དེ་གཉིས་ཀ་ཚང་དགོས། དེ་མིན་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་མི་འོང་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པ་མེད་ན་སྐྱབས་འཆོལ་འདོད་ཀྱི་བློ་མི་སྐྱེ།

སྐྱབས་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་རྒྱུ་མི་དན་པའམ། དན་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་ལས་སྣོང་ནས་བློ་འགེལ་བ་མི་འོང་། དེ་ཡང་རང་ཉིད་དན་སོང་ལ་འཇིགས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པ་དང་། གཞན་འཁོར་བར་མནར་བ་

ལ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱིང་བསྐྱེ་བ་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆུ་ཡིན། དེས་ན་གོང་དུ་དན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆུ་གཅིག་རེད། གཉིས་

@204A ཞེས། །པ་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་གཉིས། སྐྱབས་ཡུལ་དོས་གཟུང་བ་དང་དོས་དང་། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་ཆུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཅན་

ནས་ཡོང་ཡི་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀྱང་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ལ་སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་པའི་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དགོས། འཇིག

རྟེན་ཞལ་པ་དག་གིས། འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་ཀླུ་བཙན་ལ་སོགས་པར་སྣང་བས་བཅོལ་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་པས་ནི་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལ་སྣང་བས་བཅོལ་བར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་དག་ཁོ་རང་ཡང་འཁོར་བ་པ་ཡིན་པས་སྣང་བས་སུ་

མི་འོས། འོ་ན་སྐྱབས་སུ་འོས་པ་དེ་སུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཙུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས། ཆོས། དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག

གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ཡང་ལེགས་པར་ངོས་མ་ཟིན་ན་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་མི་འབྱུང་ཞིང་། རང་ཅག་གིས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་ན། ཐེག་ཆེན་རིག་པ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་མདོག་མདོག་བྱེད་ཀྱང་། ན་ཚ་སོགས་བྱ་མ་འགྲིགས་

@204B པ་བྱང་བའམ། བྱ་བ་གལ་ཅན་ལ་ཐུག་པའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སྐྱོང་དང་རྒྱལ་བཙན་ཡུལ་ལྷ་སོགས་ལ་སྣང་བས་བཅོལ་ནས་བསང་ཤིང་བླུ་མོ་གང་ཞེར་ཏེ་ལྷ་རྟེན་སྐུ་མའང་གང་ཡོད་ཀྱི་རྣ་རྒྱུག་འགྲོ་བ་འདི། ནང་ན་དཀོན་མཆོག་ལ་བློ་

མ་ཁེལ་བར། དེ་ལས་རྒྱལ་བཙན་སོགས་ལྷག་པར་འཛིན་པའི་ནང་རྟགས་ཕྱིར་མངོན་པ་སྟེ། དོན་དུ་དགོན་པའི་སྒྲིགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་རིག་འཛིན་ལྟ་ཚུལ། །ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྒྲིགས་ལ་མེད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཀླུ་

དང་རྒྱལ་བཙན་སོགས་ལ་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་བྱི་ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་། ཁོ་རང་ནམ་འཆི་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས། ཞལ་ཆེར་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་རང་རེ་ལས་རྣེན་དམའ། རང་རེ་ཇི་ལྟར་ཐབས་ཞན་ཀྱང་མི་

ཡིན་པས། དེས་དེ་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ལས་ཐབས་སྤྱོད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་དང་དན་སོང་གི་སྤྱོད་བསྟལ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལྟ་ཅི། གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཆུང་ངུ་ལའང་ཞན་པ་ལས་གནོད་ཚབས་ཆེ། དཔེར་ན་སྔར་མི་ལྷ་བ་ཡོད་པ་ཞིག

ཤ་ངུ་བྲག་བཙན་གནས་པའི་སར་སོང་བ་བྲག་བཙན་དེས་མི་མིན་གཞན་ལ་ཤ་ཟ་ལ་འཁྱེར་བར་བབ་པས་མི་དེའི་ལྷ་ཁྱེར་ཏེ་མེད་པར་བྱས། ཡང་མི་ལྷ་བ་ཅན་གཞན་ཞིག་གིས་དེ་ཚོར་ནས་ཆེད་དུ་སོང་སྟེ་སྐྱབས་བཅོལ་ཡང་ལྷ་བ་སྟ་མ་མ་

ཞི་བའི་སྟེང་དུ་ལྷ་ལྷག་པོར་བྱས་ཚུལ། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲེས་སྐབས་རེ་ཞན་འདོགས་ལ། སྐབས་རེ་གཅོད་པ་བྱེད་པས་ནམ་ཡང་མི་བསྒྲུབ་མིན། ཕྱི་རོལ་པས་ཚངས་པ། བརྒྱ་བྱིན། དབང་ཕྱུག །དྲག་པོ། གདོང་དྲུག་སོགས་

@205A ཞེས། །ལ་སྐྱབས་ཡུལ་བྱེད་པ་དེ་སྔར་གྱི་དེ་ཚོ་ལས་ཆུང་དགེ་མོད། དེ་དག་ཀྱང་རང་ཉིད་འཚེར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་མ་གྲོལ་བས་གཞན་སྐྱོབ་པར་མི་ནུས་ཤིང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་པ་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་

བར། བསྟགས་འོས་བསྟགས་བསྟོད་ལས། ང་ནི་མགོན་མེད་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི། །གྲོགས་སུ་བྱྱར་པ་ཞེས་སྨྲོགས་ཤིང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ནི། །མཐའ་དག་འཁྱུད་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས། །སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་བ། །བཅོ་

བར་ལྡན་ཞིང་ཐུགས་བསྩེར་མཛད། །དེར་བསྩོན་ལེ་ལོ་མི་མངའ་བ། །ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་གཞན་སུ་མཆིས། །ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན། །སྨྱོ་ཡི་རྩ་ལག་བཟང་པོ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོག་ནས་ཡོན་ཏན་སོ་སོའི་

སྐབས་སུ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། རྒྱལ་བཅོན་སོགས་ལ་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁ་ཐུག་གིས་ཅི་མེད་པར་མ་ཟད། ལྷ་ཀླུ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་གནས་གང་ཡོད་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་ཀྱང་ནང་པའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུན་ཞུགས་པ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ལའང་དོ་རྒྱ་མེད། དེས་ན། སངས་རྒྱས་ནི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག །སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ། གོ་སྟ་

ལ། ཆོས་སྐུ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀུན་སྟོང་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་འཛིག །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི། འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་

@205B པའི་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་སྟེ། འགོག་བདེན་ཞེས་པ་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤྲལ་ཐུབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆ་ལ་བྱེད། ལམ་བདེན་ཞེས་པ་འགོག་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་

རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་འཇོག །གཞུང་ཆེན་པོར་མ་སྦྱངས་པའི་བློ་དམན་རྣམས་ལ་རབས་པ་ཙམ་དུပེར་མཚོན་ན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ལ་ངོས་གཟུང་ཚོག །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་ནི་བརྗོད་བཏུགས་

པའི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་། སོ་སྐྱེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་ལྡན་བཞི་སྡེ་ཚང་ན་བརྗོ་

བཏགས་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན། འདི་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་ན་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་། དེ་ཡང་འཇིགས་པ་སྣ་རེ་ཙམ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་སྐྱབས་དེ་གསུམ་གཅིག་པར། རེ་རེས་ཀྱང་སྐྱོབ་ནུས་ཏེ།

སྔར་མདོ་ཁམས་ན་མི་ཞིག་སྣག་གིས་ཁྱེར་སྐབས་སྤུན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་མ་ཐག་ས་ལ་བཞག་སྟེ་སོང་བས་སྣག་གི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བ་དང་། གང་པོ་རབ་ཀྱུང་བྱུང་ནས་དབྱ་བཙོམ་ཐོབ་རྗེས་དེའི་སྤུན་དང་

ཆོང་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཆོར་སོང་སྟེ་ཙ་ཚན་ནས་མཆོག་བླངས་སྐབས་དེའི་སྐུང་མས་གྱུ་བཤིག་པར་བསྒམས་པ་ན། གང་པོའི་སྤྱན་གྱིས་དབུ་བཙོམ་པ་གང་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆུའི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་གསལ་

@206A ཞེས། །རྒྱལ་ལ་སྐྱེའི་རྒྱལ་པོས་མཆོག་ཆའི་ཆར་ཕབས་པ་མོ་རྨྱལ་གྱི་བུས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་བསྒྲུར་བ་ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་འཚོར་བ་དང་ངན་སོང་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ག་ཚང་

དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་པ་ནད་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་དེ་ནད་ལས་ཐར་བ་ལ་སྨན་དང་སྨན་པ་ནད་གཡོག་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་བཞིན། རང་རེ་འཚོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོའི་ནད་ལས་

ཐར་བ་ལ་ནི། གོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཁན་སྨན་པ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དང་། གོལ་བྱེད་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྨན་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་། ཆོས་སྨྲ་བའི་ཟླ་གོགས་ནད་གཡོག་ལྟ་བུའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ངེས་པར་ཚང་དགོས་ཤིང་།

དེས་ན་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་དེ་གསུམ་ཡིན། གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདི་གཅོ་བོ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན། འདི་ལ་རྒྱུ་མཚན་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་འཇིགས་པ་ཐམས་

ཅད་ལས་བྱོལ་བ་སྟེ། དེ་མིན་ན་ཆུས་ཁྱེར་བ་ནང་ཚན་ཆུན་དང་། འདམ་དུ་བྱིངས་པ་ནང་ཚན་ཆུན་དེ་ལས་འདོན་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་འདྲེན་མཁན་སྐྱབས་ཡུལ་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མ་བྱོལ་ན། གཞན་འཇིགས་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོལ་མི་ནུས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ཏན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུང་གཅེད་མ་ཐུབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་

@206B དགྲས་སྤང་པོ་ཆེ་ནོར་སྐྱོང་གཏུམ་པོ་སྟོན་པ་རྣད་པ་ན། དགྲ་བཅོམ་གཞན་ཐམས་ཅད་འཇིགས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པར་ནོར་སྐྱོང་བཏུལ་བར་མཛད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་

སྒེས་ཀྱིས་མེ་དོང་དུ་བསྐྱུར་བའི་ཐབས་བཞིམས་ཀྱང་། དེས་མ་ཚུགས་ཤིང་། ཞལ་ཟས་ལ་དུག་བཏབ་ཀྱང་གླགས་མ་རྟེད་པའི་རབས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དེའི་ཚེ་དཔལ་སྒེས་དང་། དེའི་ཆུང་མར་བཅས་པས་སྟོན་པར་གང་ཟག

ཐ་མལ་པ་མེ་དོང་དུག་གིས་འཇིགས་ཚོག་ཚོག་ཅིག་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྐབས་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ལའང་སྒྲུབ་ཚོག་ཅེས་གསུངས། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་

དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱོལ་བའི་རྣག་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ་ནི། གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱོལ་

ཀྱང་གཞན་སྐྱོབ་སྤངས་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་ན། མ་ལགས་རྟམ་མའི་བུ་ཆུས་ཁྲིར་བ་ལྤང་གཞན་སྐྱོབ་མི་རུས་མོད། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས། ཞེ་སྡང་ཅན་སོང་ཕྱིང་

ཅན་ལྟ་བུའི་སྟོག་པོ་ཆེ་དང་། ང་རྒྱལ་ཅན་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་དང་ལྷོང་རྒྱས་འོད་སྣང་ལྟ་བུ་དང་། གཙོད་སྤྲིན་འཕྲོག་མ་དང་། གཙོད་སྤྲིན་འབྲོག་གནས་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཆེན་གྱི་མི་མ་ཡིན་དང་། གཉི་སྣག་ཅན་ལ་མ་ཆུང་བ་ལྟ་བུའི་

@207A ཞེས། །དབང་པོ་རྣུལ་པོ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦྱིས་ལྟ་བུའི་ཆས་འཚོག་དག་རྩ་ཆུང་བ་དང་། གཅུང་དགའ་བོ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡང་སྤྲོལ་བར་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལྟར་གདུལ་

བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་མེད་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་མེད་ན་གཉེན་གྱི་དོན་མཛད་ལ། དབྱའི་དོན་མི་མཛད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མི་

མངའ་བས་སྐུ་ལ་བདོ་བའི་དབྱ་ལྷས་བྱིན་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྲས་སྐྱ་གཅན་འཛིན་གཉེས་ལ་ཐུགས་ཉེ་རིང་དང་ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་འབྲན་སེམས་ཀྱིས་སྨན་མར་ཟོས་པས་

མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ན། སྟོན་པས་ལྷས་བྱིན་དང་སྦྲ་གཅན་འཛིན་གཉིས་ལ་བྱམས་པའི་ཐུགས་མཉམ་པའི་བདེན་ཚིག་གསུངས་པས་ནད་ལས་གྲོལ་ཏྲཀ་ཐུབ་འདི་ད་རེས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་པས་

དེ་ལ་དཔེ་སྣུར་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དེས་འགྲེ་གསུངས། རྒྱུ་མཚན་བཞི་པ་ནི། ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་སྟེ། དེ་མེད་ན། དཔེར་ན་རང་རེ་ད་ལྟ་སྟོབས་འབྱོར་ཅུང་ཟད་ཆེ་རུ་སོང་བའི་ཚེ་

ཉམ་ཐག་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལྟ་ཅི། དེ་དག་ལ་གཏམ་ཙམ་ཡང་བཤད་ཉན་མི་འོས་པའི་ཚོད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལྟར་རང་ལ་ཚུར་ཕན་བཏགས་པའི་དོན་མི་མཛད་ལ། མ་བཏགས་པའི་དོན་མི་མཛད་པས་ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་སྐྱབས་མི་

@207B མཛད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། སྟོན་དག་སྤྲོང་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་གི་ལུས་བཤད་གཅིས་གོས་པའང་འབྲུ་བ་སོགས་ཀྱི་ནད་གཡོག་མཛད་པ་དང་། ཡང་

བྱམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་མི་སྡུག་པའི་རྣགས་མཚན་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྣང་པོའི་ཁྱིར་ཡང་མི་ཚུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་རྟེས་སུ་བཟུངས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བུ་མོ་རྗེ་རྗེ་མ་ཞེས་པ་ཞག་པའི་གདོང་འདྲ་བའི་མཚན་ངན་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་

བུའི་མི་སྡུག་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་རྐོགས་ལྷན་ཀྱི་བུ་ལེགས་འོང་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་བསོད་ནམས་དམན་པས། སྐྱེས་ནས་ཁྱིམ་མི་ནོར་ཐམས་ཅད་རིམ་པར་སྟོང་ངོ། སྣང་པོར་གྱུར་པའི་སྐབས་དེ་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་སྣང་པོའི་ཚོགས་

ཀྱིས་ཀྱང་ཟས་མི་རྙེད་ཅིང་། མིང་ཡང་ཉེས་འོང་དུ་ཐོགས་པ། གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་འཚོར་ས་མེད་པར་སྣང་པོའི་ཁྱིར་ཡང་མ་ཚུད་ཅིང་། ཉེ་སྐོར་ནའང་འོང་དུ་མི་བཅུག་པ་སོགས་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་

ཤ་སྟག་བྱུང་བ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

བསྐྱངས་ཤིང་རྟེས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྐྱབས་མཛད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་མེད་པར་མ་ཟད། ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་ཅིང་། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་སྙིག་པར་

བརྩེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་སྐྱབས་བཅོལ་ཡང་སྐྱབས་མི་མཛད་པ་སྟིད་མོད། སངས་རྒྱས་ལ་དེ་ཡོད་པས་སྐྱབས་མ་བཅོལ་ཡང་སྐྱབས་ངེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་ཡུལ་ལ་ཟཁད་

@208A ཞེས། །པ་མདོར་བསྡུ(DS) ཙམ་སོང་ཟིན་ནས། ས་བཅད་གསུམ་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་

ཏན་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐུའི་

ཡོན་ཏན་ནི། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་རྟས་སྦུལ་ཞབས། །སོགས་ལྟར་མཚན་སོ་གཉིས་དང་། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །སོགས་ལྟར་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ་སྟེ། མཚན་ཞེས་

པ་ངང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པ་དང་། དཔེ་བྱད་ནི། ནང་ན་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་དཔེ་ལམ་རྟགས་ལ་བྱ། དེ་འང་མཚན་དཔེའི་ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་སོགས་བསམས་ན་སྟོབས་ཆེ་བས། རིན་ཆེན་

ཕྱེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་སློབ་མི་སློབ་དང་། འཕོར་ལོས་བསྒྲུབ་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེའི་བ་སྤྱའི་བྱ་གཅིག་འགྱུབ་པ་དང་། བ་སྤྱའི་བྱ་

གཞམས་ཅད་འགྱུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྒྲུབ་བས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྱུབ། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཀྱ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྒྲུབ་བས་མཚན་བཟང་གཅིག་འགྱུབ། མཚན་སུམ་ཅུ་འགྱུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་

@208B དུ་བསྒྲུབ་བས་མཛོད་སྤུ་འགྱུབ། དེ་འགྱུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་བསྒྲུབ་བས་གཙུག་ཏོར་འགྱུབ། དེ་འགྱུབ་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱར་བསྒྲུབ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཚངས་དབྱངས་འགྱུབ་པ་ཡིན། གཞན་

ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་སོགས་སྣའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་གསུང་གི་བྱ་བ་མཛད་ནས་ཚེས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཙུག་ཏོར་དང་བ་སྤུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་ནས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་

གཟིགས་པས། ལམ་རིམ་འདིའི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་གོང་མའི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར། ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྒྲུབ་པའི་སྐུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཤད་གསུམ་གཏམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེ་རེ་ལ་སྒོམ་དུ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་

ལ་སྐྱེས་ཁྲབ། སྐྱེས་གང་ཁྲབ་ལ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པས་ན། ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐུ་ལ་སྣང་ཞིང་། སྐུས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པ་ཞེས་སྐུའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་

ཇི་སྙེད་ཁྲབ་བྱང་པ། །སྐུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྙེད་ཁྲབ། །ཅེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ཏོར་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཡོངས་གྲུགས་མཐའ་བའི་ཚེ་སོར་བཞི་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཚད་གཞལ་བ་ན། བྱང་སེམས་ཤུགས་འཚང་ཞེས་པས་སྟོང་

ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཇུ་འཕྲལ་གྱིས་སོང་སྟེ་བལྟས་ཀྱང་དཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩེ་མོ་བལྟར་མི་མངོན་པས་ངལ་ནས་ཚད་མ་རྟོགས་པར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས་

@209A ཞེས། །གསུངས་པ་དང་། ན་བཟའ་སྐྱ་ལ་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་མི་རེགས་ཀྱང་ཕྱི་ནས་མཇལ་བའི་ཚེ་སྐྱའི་དབྱིབས་དོད་པ་དང་། ཞབས་ས་ལ་མི་རེགས་ཀྱང་འཚོར་ལོའི་རི་མོ་སོགས་ཀྱི་རྣེས་ས་ལ་བཀྲ་བ་དང་། སྲིན་

བུ་སོགས་ཞབས་འོག་ཏུ་ཚུད་ན་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ནས་དུད་འགྲོའི་གནས་ངན་ལས་འཕོས་ཏེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཡོད། དེས་ན་དཔེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་སྐུ་མཚན་

གྱིས་སྤྲས་བྱུར་པ། །མཛེས་བྱུར་མིག་གི་བདུད་རྩི་ནི། །སྤྲིན་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་འདྲ། །ཐུབ་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟན་པ། །ཆོས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་མཛེས་བྱུར་པ། །གསེར་གྱི་རི་བོའི་རྩེ་མོ་ནི། །

མཚམས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་དཀྱིས་པ་འདུ། །མགོན་ཁྲོད་ཆུན་གྱིས་མ་བརྒྱན་ཡང་། །ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མདངས་གང་ཡིན། །རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་བྱུང་པ། །སྤྲིན་དང་བྲལ་ལའང་དེ་མ་མཆིས། །ཁྲོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་པད་དང་། །པད་ཉི་

མས་ཁ་བྱེ་བ། །བྱང་བས་མཐོང་ན་པད་ནི། །ཐེ་ཚོམ་དཔྱང་ཐག་ལ་འཇུག་འགྱུར། །ཁྲོད་ཞལ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྡན་པར། །ཆོམས་དཀར་མཇེས་པར་བྱུར་པ་ནི། །གསེར་གྱི་རི་གསེལ་སྟོན་ཀ་ཡི། །རྒྱ་ཅར་དྲི་མེད་ཞུགས་པ་འདུ། །མཆོད་

འོས་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ནི། །འཁོར་ལོའི་མཚན་གྱིས་མཇེས་བྱུར་པ། །འཁོར་བས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ལ། །ཕྱག་གིས་དབུགས་འབྱིན་མཇད་པ་ལགས། །ཐུབ་ཁྲོད་གཤེགས་པར་བྱུར་པའི་ཚེ། །ཞབས་གཉིས་དཔལ་གྱི་པད་འདུས། །

@209B ས་གཞི་འདི་ནི་བྱིས་བྱུར་པ། །པད་ཅན་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཇེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་ན། མདོར་རྟོགས་རྒྱན་སོགས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཚུར་སྦྱར་དགོས་

གསུངས། གཉིས་པ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡན་ལག་བྱུག་ཐུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུད་ལས། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུང་བྱུང་ཀྱང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་སྣང་། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇམ་

མགོན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་དོན་ཞུས་ཀྱང་། །དེ་དག་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འང་དེ་སྣེད་ཀྱི། །སྐུ་དང་གསུང་གི་བཀོད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ། །མཛད་པ་མཛད་ཀྱང་རྟོག

པ་ཉེར་ཞི་བ། །ཞེས་འགྲོ་བ་སྙ་ཚོགས་པས་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཞུས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གཅིག་གིས་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་དུ། སོ་སོའི་དབང་པོ་དང་འཚམས་པར་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་དུས་གཅིག་ཏུ་

མཛད་པར་གསུངས་པ། ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྡུས་གསུམ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་རྒྱས་འབྱིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐག་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་གོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོར། མཱོ་རྒྱལ་གྱི་བུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཚད་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བགྲོད་དེ་ཞིང་ཁམས་མང་པོ་བརྒལ་ཡང་དུང་བྱང་ན་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་ཏེ་གསུང་གི་ཚད་མ་རྟོགས་པར་

@210A ཞེས། །གསུངས་པ་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཁྱོད་ཞལ་བལྟ་ན་རབ་སྣུག་པ། །དེ་ལས་མཉན་ན་སྣན་པ་ཡི། །གསུང་འདི་དག་ནི་བཟོ་བ་ལས། །བདུད་རྩི་

འཛག་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི། །རྨུལ་རབ་ཞི་མཛད་ཆར་སྨིན་འདྲ། །ཞེ་སྡང་སྨུལ་ནི་དབྱུང་བ་ལ། །ཤམ་མཁའ་ལྗོང་དང་འདྲ་བ་ལགས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་ཤེས་པའི། །རབ་རིབ་འཇོམས་པས་

གདུགས་དང་འདྲ། །ང་རྒྱལ་རི་བོ་མངོན་འཇོམས་པས། །རྟོ་རྩེ་དང་ཡང་འདྲ་བ་ལགས། །དོན་གཟིགས་པས་ནི་མི་བསླུ་བ། །ཆོས་མི་མངའ་ཕྱིར་རྟེས་སུ་མཐུན། །ལེགས་པར་སྨྲ་བས་གོ་སྟ་སྟེ། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་ལེགས་

གསུང་ལྷན། །རེ་ཤེགཏ་དང་པོར་ཁྲོད་ཀྱི་གསུང་། །ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་མཛད། །དེ་ནས་ཡིད་ལ་བསམ་བཟོས་ན། །འདོད་ཆགས་གཉི་ཤུགཔ་རྣམས་ཀྱང་སེལ། །ཕོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་། །བག་མེད་རྣམས་

ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱང་མཛད། །བདེ་བ་ཅན་དག་སྐྱོ་བཟོད་པས། །ཁྲོད་གསུང་ཀུན་དང་འཚམ་པར་འཇུག །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད། །བར་མ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཡང་སྟེལ། །ཐ་མའི་རབ་རིབ་རྣམ་འཇོམས་པས། །གསུང་འདི་སྐྱེ་བོ་

ཀུན་ལ་སྨན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གསུང་གིས་ཀྱང་སྐུ་ཐུགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་སོགས་གསུང་གི་གསང་བ་ལ་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱས་པར་ན་གཞུང་

@210B ཆེན་མོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོབས་བཅུ་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་ཉིར་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞུང་ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་མཛད་པ་དག་གིས་ཀྱང་། དེ་དག་ནས་རྒྱ

ཆེར་བསྟན་པ་རྣམས་འདིར་ཕན་ཐོགས་པར་བྱས་ནས་བསམ་དགོས། མདོར་བསྡུ་ན། མཁྱེན་བརྩེའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པས་ནི། ཇི་ལྟ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལགཿ

མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟགས་འོས་བསྟགས་བསྟོད་ལས། བཅོམ་ལྡན་དུས་ཀུན་གཏོགས་པའི་ཚོས། །རྣམ་ཀུན་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། །ལགཿམཐིལ་སྐྱུ་རུ་ལྟ་བུར། །ཞེས་

ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་གྱུར། །ཚོས་རྣམས་གཡོ་དང་མི་གཡོར་བཅས། །གཅིག་དང་སྣ་ཚོགས་སོ་སོ་ལ། །མཁའ་ལ་རླུང་དག་རྒྱུ་བ་བཞིན། །ཞྲོད་ཀྱི་ཐུགས་དག་ཐོགས་མི་མངའ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཚེས་བྱེད་ཀྱང་སྟོན་ཤུཀྱ་དགཿ

བྱེད་ཟེར་བ་ཡི་ནས། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གཡེན་ཚོས་བྱེད་སྐབས་གཡེན་པོ་དེ་བཀུག་ནས་གཟུགས་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་བཟའ་བཏུང་སྟེར་བ་སོགས་བྱ་སྟོལ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་བྱས་ཏེ། ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཤུཀྱ་དགཿབྱེད་དངོས་ཡིན་

བསམ་པ་ན། སྟོན་པས་དྲི་ཟ་ཁྱབ་བྱེད་དང་། གཙོད་སྨིན་གཏོགས་འདོད་སོགས་ཀྱིས་གཤེགས་པོར་བརྫུས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལ་དེ་དག་ཡིད་མ་ཆེས་པར། སྟོན་པས་ལྷག་བ་རྣམས་ལ་འབྲུའི་ཐུམ་པོ་ཁྱིམ་སོ་སོའི་མིང་བྱང་བཅུག་པ་

@211A ཞེས། །དེ་ཁྱེར་ནས་ཤོག་གསུངས་པས། ལྷག་ཅི་མི་ཁྱིམ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞེག་གིས་དེ་ལྟར་ཕུལ་བས། འབྲུའི་ཐུམ་པོ་གླང་ཆེན་བྱི་རྒྱབ་ཁལ་ལོངས་པ་ཙམ་བྱུང་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་དང་འདིའི་

ཡིན་ཞེས་གཅིག་ཀྱང་མ་ནོར་བར་ངོས་འཛིན་མཛད་པས་ཡིད་ཆེས་པ་བྱུང་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། ཤིང་ཐམས་ཅད་མེར་བསྲེགས་ནས་རྒྱ་མཆོའི་ནང་དུ་ཡུན་རིང་མོར་དཀྲུགས་

ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་ན། འདི་ནི་ལུང་པ་འདི་དང་འདིའི་ཤིང་འདི་ལྟ་བུའི་མགོ་མཐུག་འདི་འདྲ་ཞེག་གི་ཐལ་བའོ་ཞེས་དེ་ཙམ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད། སྐྱེ་རྩེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚེ་འཕྲལ་གདུལ་

བྱ་བྱེ་བ་ཐེར་འབུམ་སོགས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རེ་རེའི་མདུན་དུ་དེ་སྙེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བསྟན་པ་དང་། གསུང་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཚ་འཕྲུལ་ཡང་། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྐད་དང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་དྲུས་གཅིག

ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ཞེས། སྟོན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་བསྟེད་པར་མཛད་པ་ན། སེམས་ཅན་སྡོག་ཆགས་བྱོག་སྤྲུར་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས

པའི་ཐུགས་དགོངས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐུགས་བསྟེད་ཚོ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་སོགས་དང་། ཡུམ་གསུངས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས

@211B ཅད་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་བསྐྱེར་བར་མཛད་པ་སོགས་ལྟར་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་གསུངས། བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོས། སྐྱེ་བོ་གང་དག་རང་སྡུག་ཉིད་ཀྱང་རེས་འགའ་ཁོ་བའི་དབང་གྱུར་ཏེ། ।

གསོད་པར་བསྒམས་མོད་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་རྣམས་བྱ་དང་འདྲ་བར་རྟག་དགོངས་ནས། །གནོད་འགྱུར་ཆ་ཙམ་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རིང་མི་ཞེག་ནས་བཏང་བས་ན། །བདག་འདྲ་རང་ལ་བཟོ་བ་དེས་ཀྱང་ཁྱེད་ཐུགས་སྐྱིང་རྗེའི་ཆར་མི་

ཞོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་ཅག་རྣམས་རང་གིས་རང་ལ་བཟོ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བཟོ་བའི་ཚུལ་ཙམ་ལའང་བསྟུན་དུ་མེད་ལ། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མཐོང་ན་སྐྱེ་ལ།

མི་མཐོང་ན་མི་སྐྱེ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་རེས་འགའ་བའི་སྐྱིང་རྗེ་རང་རེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བར་དུས་རྟག་ཏུ་གཟིགས་པས་དེ་དག་ལ་བཟོ་བ་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་

པར་དུས་རྟག་ཏུ་འཇུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་རྗེ་ནི་ཐོག་མར་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སྤྲུལ་པས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ཞེང་། དེ་དག་ལ་དགོངས་ཏེ་བརྒྱ་སྟ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །

ཁྱད་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། །ཁྱོད་ནི་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་དག །དགྲོལ་སྣང་ཡུན་རིང་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱམས། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། གཏི་སྡུག་སྡུན་པ་སྡུན་ནག་གིས་རྟག་ཏུ། །སེམས་ནི་བསྐྲེངས་

@212A ཞེས། །པར་ཕྱིར་པའི་སྐྱེ་དགུ་དང་། །འཚོར་བའི་བཙོན་རར་ཆུད་པར་རྣམ་གཟིགས་ན། །དང་སྡོང་དམ་པ་དེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་གསུངས། བཞི་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི།

རྒྱུད་བློ་མ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ངེ་སྤྲིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲུ་བརླན་བཞིན། །ཁམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་དགུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་བསམས་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་

གཟུགས་བརྙན་འབད་རྩོལ་དང་རྣམ་རྟོག་ལ་མ་བལྟོས་པར་བཅ་བ(R+YA)འི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་སྣང་བའི་ཚོ་ལྟ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན། འདི་ལྟར་ཐོག་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གོ་འཕང་དེ་འདྲ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་

གསོག་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་པར་བསམས་ནས་དེའི་རྒྱུ་བསགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཡུལ་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་

ལས་གྲུབ་པའི་རྟ་བོ་ཆེ་ཤཱཀས་འཆང་ཞེས་བྱ་བ་རྟད་མཁན་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སྟོན་པའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས་ལྷ་རྣམས་ཐར་པ་ལ་བསྐུལ་བ་དང་མཚུངས་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀུན་སྤོང་གི་འབད་རྩོལ་དང་བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་རྣམས་

ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པའི་གསུང་གིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ་སྐལ་ལྡན་འོས་སུ་བྱར་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྨིན་ལས་ཆར་བབས་པས་ལོ་ཏོག་རྣམས་བསྐྱེན་པ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་

@212B རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་བསྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་སྐུའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་གསུངས་པ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

བཏེན་ནས་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ཡིན། མདོར་ན། ས་བརྒྱད་པ་མན་ལ་འབད་རྩོལ་རབས་པ་དང་། དེ་ཡན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་སློང་ཐུ་མོ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལྟོས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་པའི་

འཕྲིན་ལས་མི་འབྱུང་མོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་དགོངས་པའི་ཀུན་སློང་དང་འབད་རྩོལ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་རྒྱ་བ་ཇང་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་

དུ་རྩ་རྩེའི་ཟིལ་པ་ཚུན་དང་ཆུ་སྟོད་འབུམ་ཕྲག་མང་པོར་ཆུའི་ངོས་ནས་དྲངས་ཤིང་མ་གཡོས་ན་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་དག་ནས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྟུན་

གྱབ་ཀུ་འཇུག་པ་ཡིན། དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཞེས་པ་རང་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་ཚོས་སྐུས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བཏེན་ནས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞེག་ལ་བྱེད་གསུངས། གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། གཞུང་ཚེན་

མོར་ཐོས་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་ཚུལ་སོགས་བསམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པས་ནི། སྡུར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་�couldཤད་པའི་སངས་

@213A ཀྱི། །རྒྱས་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན། འགོག་ལམ་སོགས་རྟོགས་པ་དང་ལུང་གི་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་འབྱུང་བས་ན། ཚོས་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམ། སྒྲིར་ཚོས་དཀོན་

མཆོག་ནི། འགོག་བདེན་དང་། མཐོང་སྤོམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་ས་བཅུ་ལམ་ལྟ་སོགས་ལ་བྱེད་ཀྱང་། འདིར་རྒྱུད་འདུལ་བ་གཅོ་ཆེ་ཕྱིར་མཆོག་བྱེད་ཙམ་རགས་པ་གོ་སྟུབས་བར་བཤད་ན་ལམ་རིམ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བྱར་རུང་བ་

སྟོན་ཞུས་ལྟར་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ལྟ་བུར་མཆོག་ན། སྲིད་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེས་ནས་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་བཟུགསུམ་སྒྲིལ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

ཕྱོགས་དང་པོ་གསུམ་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སྨྲ་བ་དང་མངོན་ཤེས་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། སྤྱོད་ལམ་པས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པ་སོགས་དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་སྒོམ་སྤང་བྱ་གཅིག་རིམ་གྱིས་སྤངས། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ན་དེ་ལས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། གཟུགས་མང་པོ་ཉང་ངུར་བྱེད་པ་དང་། ཟད་པར་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཁྱིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུལ་

བསྒྲུབ་མང་པོ་སྟོན་པ། གདུལ་བྱ་གང་ཡོད་སར་གཤེགས་པ་སོགས་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་འདས་རྗེས་ཀུན་དགའ་བོས་སུ་སྟེགས་པ་བཏུལ་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ་

@213B སྐྱེ་བོ་ཁྱི་ཕྲག་བརྒྱད་བདེན་པ་ལ་བཀོད། ཉིན་སྨས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་ཟས་ནོར་གྱི་ཆར་ཕབ། གང་མཁན་སྨྲལ་ཏེ་གང་འཁྲབ་པ་ལ་འཕགས་པས་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་བསྐོན་ནས་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པར་བྱིན་

བྱིས་བརླབས་ཚུལ། དེང་སང་ཉན་ཐོས་ཞེས་དམན་པའི་ཚད་དུ་བྱེད་ཀྱང་། འདིའི་ཡོན་ཏན་ཙམ་ཡོད་ན་གླུབ་ཐོབ་ཆེན་པོའི་ཚད་དུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡོད། རང་རྒྱལ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཆོགས་བསགས་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་ལས་ཡོན་ཏན་

བརྒྱ་འབྱུར་སྟོང་འབྱུར་བྱིས་ལྷག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནི་མཐའ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་གཏན་ལ་ཕབ། སྙིང་རྗེ་བྱང་

སེམས་ཅན་མེའི་ལྟ་བ་རྣམས་སྤྱངས་པས་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་ཉམས་སྣང་པར་བྱས་ཏེ་གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་རྫོགས། མཐོང་ལམ་སྐབས་ས་དང་པོ་ལ་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། སྟོམ་

ལམ་ས་དགུའི་སྐབས་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་དགུ་པོ་རྣམས་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ལུས་བརྒྱ་ཕྲག་སྤྲུལ་བ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་བྱང་སེམས་བརྒྱ་ཕྲག་རེས་

བསྐོར་བ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་གཟིགས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརླ་གཡོ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་འཇུག་པ། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ། དེས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་སྦྱལ་བ་དང་། ཞིང་བརྒྱ་

@214A ཞེས། །འགྲོ་བ། ཆོས་ཀྱི་སྐོ་བརྒྱ་ཕྲག་འབྱེད་པ། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་གནས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ངེ་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ། དེ་བཞིན་དུ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཅེ་ཅེན་རས་

སྒྲུབ་བས་ས་གཉིས་པར་སྟོང་ཕྲག །གསུམ་པར་འབུམ་ཕྲག །བཞི་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག །ལྔ་པར་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག །དྲུག་པར་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག །བདུན་པར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྱིག་འབུམ་ཕྲག །བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གི་རྟུལ་

བྱངས། དགུ་པར་སྟོང་གསུམ་བྱངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྟུལ་བྱངས། ས་བཅུ་པ་བས་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་རྟུལ་གྱི་བྱངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ། མདོར་ན། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་

སྐབས་སུ་བྱངས་མེད་གཉིས་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བྱངས་མེད་གསུམ་པའི་ཚོགས་རྫོགས་པར་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་འདུན་གྱི་

ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཡིན་གསུངས། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་དྲུག་ལས། མཚན་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་གིས་ཀྱང་མ་སྒྲིབ་པར་རྟེན་པར་གཟིགས་པ། བྱང་ཞེས་པ་ཁ་ཏོན་བྱང་བ་ལ་བྱང་བའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལྟར། རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད། ཚོས་ནི་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་འབྲས་བུའི་

@214B མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ན། ལྷ་སྟེ་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་སྐྱེས་པ་བཞིན། གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་

ཆོས་དེ་སྨྲབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་ལུང་འབོགས་པ་སྟེ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཅན། ཆོས་ནི་སྒང་བྱ་སྤྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ཅན། དགེ་འདུན་ནི་ཆོས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་

ཚེ་གཞན་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་མཉམ་དུ་རོགས་བྱེད་པ་ལྟར་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་སྤྲོ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཅན་ནོ། །མོས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ལས་སྐྲོལ་བ་ན།

གྱུ་པ་དང་། ཀོ་གྱུ་དང་། མཉམ་དུ་འགྲོ་བའི་གྲོགས་ལྟར། སངས་རྒྱས་ནི་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ། ཆོས་ཉ རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དགེ་འདུན་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲོགས་པར་མོས་པའོ། །སྐྱེབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་

གསུམ་ལགা་ལེན་ལ་གཞོལ་བའོ། །རྟེས་དྲན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་དཀོན་མཆོག་རྟེས་དྲན་གྱི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་ཡིན། བསོད་

ནམས་འཕེལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ནི་གང་ཟག་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ནི་གང་

@215A ཞེས། །ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ནི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེས་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་མཆོད་

པ་དང་རིམ་གྱི་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་

པོ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་།

དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནད་པས་སྨན་པ་དང་། སྨན་དང་། ནད་གཡོག་གསུམ་ལ་རེ་བ་བཅོལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱེད་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་སྨངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་

པ་ན།་ འཇིགས་པ་སྣ་རེ་ལས་བྱོལ་བས་སྐྱབས་དངོས་ནི་ཆོས་ཡིན། བཞི་པ་གཞན་དུ་མི་སྣ་བའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། སྟོན་རྒྱ་གར་ན། སློབ་དཔོན་ཐོ་བཙུན་གྱུབ་རྗེ་སྤྱན་གཉིས་ཡོད་པ་དང་པོ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན། ཁོང་

གཉིས་དབང་ཕྱུག་མཆོད་ཕྱིར་རི་བོ་གངས་ཅན་ལ་སོང་བ་ན། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་ནང་པར་ཞུགས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་

བརྗོད་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་མཛད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རེའི་སྟོན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་ཅིང་། དེའི་བསྟན་པ་ལ་སློབ་པ་ཉིད་གཞན་དུ་བསྒྱུར་མི་བཏུབ་པར་བརྟན་པོར་བརྩང་བ་དང་། བོན་དང་སུ་སྟེགས་སོགས་ཆོས་

@215B འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་པ་སྟེ། ནང་པ་དང་ཕྱི་བའི་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ། དེ་ལ་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་

ལྷན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཁེ་ཅིའི་སྨད་དུ་ཞེན་ཁྱོད། ཐོབ་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། ཞེས་དང་། སུ་སྟེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྣམ་བསམས་པ། ཁེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་ཁྱོད་ལ། ཞབས་གི་སེམས་

འདི་དད་པར་གྱུར། ཅེས་དང་། བསྟན་འོས་བསྟན་བསྟོད་ལས་ཀྱང་། འཇུག་དང་ལྡོག་པ་གང་ལགས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་གང་། ཁེ་ཉིད་དཔའ་བོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། ཁགཞན་གྱི་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ལགས། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། བོད་འདིར་མྱ་སྟེགས་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་། དེང་དུས་ཆོས་པ་དང་མཁས་པར་ཁས་འཆེས་པ་འགའ་ཞིག་འགག་ལ་ཐུག་པའམ། ཡང་འཚོར་མང་སྣང་པ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་སྤྲོང་ཆེད་དུ་

བོན་དང་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ལུགས་ཚུན་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཇི་མི་སླམ་པ་འདི་དག་ནི་སྐྱབས་ལ་གཉིས་འཛིན་བྱས་པས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་བཀང་སྟེ་ནང་པའི་ཐག་ལས་བྱད་པ་ཡིན། ཁ་ཅིག་བན་དགའ་བོན་དགའ་བྱེད་ཟེར་མཁན་ཡོད་

ཀྱང་། བོན་གྱི་སྟོན་པ་དང་ཆོས་དང་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དེ། དེའི་སྟོན་པ་ལ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་སོགས་ཡོན་ཏན་མི་ལྡན། ཆོས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་བའི་ཐབས་ཙམ་མེད། དགེ་འདུན་

@216A ཞེས། །ནི་སོ་ཐར་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏུལ་བྱེད་ཀྱང་དེའི་སྡོམ་རྒྱུན་མེད་པས་དེ་གསུམ་གཱ་ལ་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་། བོན་ལ་ནང་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་མེད་པས་སྐྱབས་སུ་མི་འོས། དེ་ཡང་བན་བོན་ཕན་ཚུན་ཆགས་

སྡང་གི་གཏམ་བཞད་དེ་ལར་རྒྱ་རྩོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བོན་གྱི་ཏུང་ཇི་འདྲ་ཡིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བས། ཐུབ་བཀྲན་རྟོམ་བཙོའི་གསུང་

གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཏུང་དང་འདོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལེགས་བཞད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་གསུངས། དེས་ན་བོན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བ་གསུམ་གཉང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་སྤྱོམ་བསྡེས་པ་དང་། ནང་པའི་

གསུང་རབ་ནས་ཞར་བརྒྱས་ཏེ་བརྗོན་ཚོས་སྒྲུབ་བ་སོགས་དུས་ཆེས་སྤྱི་ཁྲབ་གདལ་དུ་གྱུར་པའི་ལུགས་ངན་དར་བ་ཡིན་པས། བྱོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་སྐྱབས་སུ་འོས་པ་དང་ཡིད་རྟོན་རྩང་བའི་གནས་མ་ཡིན་

ཞིང་། དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ཏེ་འབྲི་གུང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས། བོན་པོའི་ལྷ་སྐོམ་གྱི་སྐབས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྐོང་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུགས་དང་། ཕྱི་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་མྱ་སྟེགས་

པའི་ལྷ་བ་འཁྲུང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། བཀའ་གདམས་བྱ་ཚོས་ལས། མྱ་སྟེགས་བོན་ནི་དངོས་གྲུབ་མྱུར། །འཕྲལ་དགའ་ཕུགས་སུ་ངན་འགྲོར་སྐྱུར། །མྱ་སྟེགས་བོན་ནི་མི་དང་འདྲ། །ཁྱོད་ཟད་ཉེ་བས་བདེར་གྱུར་ནའང་། །དེས་པར་

@216B གཏུགས་ན་འཚོག་པར་འགྱུར། །ཅེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྡོ་མིད་ལའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བོན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལོག་ཚོས་དང་། །གླུ་དང་འབྱུང་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས། །བྱས་པས་མཐར་ཐུག་ལམ་མི་བགྱོད། །བོན་ནི་ཕིན་ཏུ་སྨད་

པའི་རིགས། །ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། །སྐྱབས་གནས་དག་ལ་འཇོལ་བའོ། །ནང་པའི་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །ཕྱི་པའི་ཚངས་དབང་ཁྱབ་འཇུག་གོ། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་བྱོལ་ནས། །གཞན་དག་སྨོལ་བར་ནུས་

པ་ནི།། །ཇོ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ལྷ། །རང་ཡང་འཁོར་བར་བཅིངས་བྱུང་པས། །གཞན་ལ་གནས་སྐབས་དངོས་གྲུབ་ཙམ། །སྟོལ་བར་ནུས་ཀྱི་ཐར་པ་ཡི། །རྣམ་བྱོལ་སྟེར་བར་ག་ལ་ནུས། །ཞེས་

དང་། ཀླུ་འབུམ་དཀར་མོ་ལ་སོགས་ན། །རིགས་ལྡ་ཀླུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ལོ། །ཀླུ་ནི་དུད་འགྲོའི་གྲངས་སུ་བགྲངས། །ཞལ་ཆེར་བོན་སྐུ་ཀུན་བཟང་སོགས། །དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ན་ཡང་། །ཤཱན་

སྟོན་ཅན་གྱིས་བཟོས་པ་ཡི། །ལོག་ཚོས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེང་སང་ཁ་ཅིག་གིས་བོན་གྱི་གཞིན་ལྷ་འོད་དཀར་ནང་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་གཅིག་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་མང་པོ་བོན་པོའི་གྲས་སུའང་བྱོན་པས། བོན་ལུགས་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མ་གཏོགས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྤྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་ལྟ་ལོག་གི་བག་ཆགས་ངན་པས་རྒྱུད་

@217A ཞེས། །བསྟད་པས་ཤས་ཆེར་རྩོངས་པར་བྱས་པའི་གཏམ་ཆེན་པོ་ཞེག་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་དུད་འགྲོའི་ནང་དུའང་བྱོན་སྲིད་པས་ཁྱི་ཕག་གི་ལུགས་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་མ་གཏོགས་

སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་སྐྱུགས་བྱོ་བའི་ལུགས་ངན་མཐའ་དག་འཕོངས་ཕྱིས་པའི་རྟོ་བཞིན་དུ་དོར་ནས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་

གནས་ཡང་དག་ཏུ་བརྩང་སྟེ་བློ་ལེངས་འགེལ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། མདོར་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་ཆོག་བཏོན་པ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ཉེས་ཅན་ཁ་དྲག་པའི་དཔོན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ལྟར། ངན་སོང་དང་འཁོར་བ་སོགས་ལ་འཇིགས་ཏེ་དཀོན་

མཆོག་གིས་སྐྱོབ་ནུས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེད་ནས་དཔུང་གཉེན་རེ་ལྷོས་འཆའ་བའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ནི་ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད་ཡིན། སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཡང་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་

ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་འདུམ་ཐེར་བསགས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་འདྲ་མི་བྱ་བར། འདིའི་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་སོགས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་ལའང་གཞན་རྒྱུད་

ལ་གྱུབ་ཟིན་གྱི་དཀོན་མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབས་འཆའ་བ་སྐྱབས་འགྲོ་ཙམ་པོ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དཀོན་མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱར་ཐག་བཅད་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་བ་གཉིས་ལས། རེ་རེ་ལའང་

@217B སྐྱེས་བུ་གསུམ་གོ་སྐའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ལུགས་རེ་ཡོད་ཅིང་། རང་རེ་གཞུང་ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ངག་གིས་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་འབད་དགོས་ཀྱི། སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་རན་པ་ན་སྟོབ་གཉིར་བྱས་བྱས་པ་དེས་

ཨན་མི་ཐོག་པར། ཨལ་པ་ཁྱིམ་པ་རྒན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ཁྲད་པར་མ་བྱུང་བ་ནི། ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ཁ་ནང་དུ་མ་ཕྱོགས་པས་ནོངས་པ་ཡིན། གཞུང་ཆེན་མོ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་། རྒྱུ་གཉིས་ཚང་བའི་སྐོར་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་

བློ་ལིངས་འཁེལ་བྱེད། དེའི་ཚུལ་ནི། ནད་པ་དག་གིས་སྨན་དང་སྨན་པ་དང་ནད་གཡོག་ལ་རེ་ལྟོས་འཆའ་བ་ན་བློའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། རྒྱུ་གཉིས་ཚང་བའི་སྐོར་ནས་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱིང་ནས་བློ་

ཁེལ་བ་ན། སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་གྲངས་གསོག་དང་། བྱང་སེམས་དང་རིག་འཛིན་དུ་ཁས་འཆེའམ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། བཀའ་གདམས་གོང་མ་ཆོའི་ཞལ་

ནས།ཅ གནས་བརྟན་ཞལ་མར་གཟིགས་ཅིག་འདུག་པ་ལ། དུ་བྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲལ་དུ་མ་ཚུད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཡིན། བཞི་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ཉེན་བྱེད་པ། སྡོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་གསོག་པ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ། ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་

@218A ཞེས། ।དོན་ཐམས་ཅད་མེད་དུ་འགྱུབ་པ། སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་སྟེ་བརྒྱད་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་སྐབས་གཞན་གྱི་ལད་མོ་ལྟ་བུའི་ཁ་ཅམ་དང་། ཆོག་ཙམ་མིན་པར་སྣོད་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་

སོང་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་ཅིང་། དེ་མིད་པར་སྐྱབས་འགྲོ་འབྱམ་བསགས་ཀྱང་ནང་པར་མི་ཚུད། དེང་སྐབས་འགྲོ་གསོག་དགོས་ཟེར་བ་ལས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་ཟེར་

མ་ཁན་དགེན། སྔར་དྭགས་པོར་དགེ་སློང་ཞ་ཐར་ཞེས་པ་རྒྱ་བོ་བཅས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་བསགས་པས། ཞ་ཐར་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོའི་དོན་ལ་མ་ནོ་བསམ་ལེགས་པར་བསྒོར་ནས་བསགས་པས་ཡུན་རིང་འགོར། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་

སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་གྲངས་གསོག་པ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་བས་མགྲོགས་པ་བྱུང་སྟེ་འབུམ་ཐེར་ཟིན་དུ་ཉེ་བ་ན། ཁོང་ཚོས་ཤ་ཐར་གྱིས་གྲངས་མ་ལོངས་དོགས་ནས་ཇི་ཙམ་སོང་དྲིས་པས། ཤ་ཐར་གྱིས། ཁྱོད་ཚོས་སྐྱབས་འགྲོ་གྲངས་

ཀ་གསོག་གི་ན་ཡོད་དམ་ཟེར་བ་ལྟར། སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་པ་སྐྱོང་བཞིན་གྲངས་བསགས་ན་གནད་དུ་སྨིན་པ་འོང་གསུངས། སྤྲོམ་གསུམ་གང་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་རྩེ་མ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བ་དཔེར་ན་

ས་གཞི་ནི་ཁང་ཁྱིམ་དང་། ལོ་ཏོག །རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་སྤྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གཞི་རྟེན་ཡིན། སྐྱབས་འགྲོ་ཡོད་ན་སྤྲོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྨིན་པའང་མང་པོ་འཛད་པ་རྒྱལ་པོ་མ་

@218B སྐྱེས་དགྲས་རང་གི་ཡབ་གཟུགས་ཅན་སྨིང་པོ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཀྲོངས་པ་སོགས་མཚམས་མེད་དང་། ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་བྱས་པའང་རང་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལས་སྨིན་བྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་

ཙོམ་བརྩོད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལྟ་བུ་ཚར་རེ་བཀླག་ནའང་བསྐལ་པ་མང་པོའི་སྡིག་སྒྲིབ་བྱང་བར་མདོ་སྡེ་ནས་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ཞར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་

མཆིས་ན། །ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོང་དུ་ཚུད། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་བསོད་ནམས་དཔག་གིས་མི་ལང་བ་ཡོད། ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་ནི་ཞིང་ཁྲུད་པར་ཅན་དུ་སོང་བས་དེ་ལ་བསྐྱེན་པའི་དགེ་རྩ་ཀུན་སྟོང་

རྣམ་དག་གིས་མ་ཟིན་ཀྱང་ཇོག་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འས་པར་འགྲོ་སྟེ། སྟོང་རྩེ་པད་མ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཁྱིམ་བདག་ཞིང་པའི་ཞིང་དོ་མེད་པ། སྟོང་དུམ་དང་ཆོར་མ་མེད་པ། བྱོ་མོ་དང་གསེག་མ་

མེད་པ། ས་སྟག་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། ལེགས་པར་རྩོས་ཤིང་ལག་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱིན་པར་བྱས་ལ། དེའི་ས་བོན་ཡང་སར་པ་གླང་པོ་ཆེས་ལེགས་པར་བྱས་པ། རྒྱང་དང་ཉེ་མས་མ་སྟད་པ། མ་ཚག་མ་གྱུགས་ཤིང་མ་རྙལ་ཏེ་ཆུད་

མ་ཟོས་པར་གྱུར་ལ། ས་བོན་དེ་དག་དུས་དང་ཚོགས་སུ་ཞིང་ལ་བཏབ་སྟེ་དུས་དུས་སུ་ཆུས་བཆུས། དུས་སུ་བསྐམས། ཐམས་ཅད་ལས་ལེགས་པར་བསྡུངས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ནས་ཁྱིམ་པ་ཞིང་པ་དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཞིང་གི་

@219A ཞེས། །དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་ཞིང་གི་སྐུར་འདུག་ནས། ཀྱེ་ས་བོན་ཁྱེད་ས་བོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིག །ཀྱེ་ས་བོན་ཁྱེད་མ་སྐྱེ་ཞིག །མ་འཕེལ་ཅིག །ང་ལ་འབྲས་བུ་མི་དགོས། རྣེད་པ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཟེར་ན། ཀུན་དགའ་

བོ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཁྱིམ་བདག་ཞིང་པ་དེའི་ཚོགཁིམ་ས་བོན་དེ་དག་ས་བོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་

བུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རམ། རྣེད་པ་མངོན་པར་མི་འགྱུབ་བམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལ་བསྟོད་ཅིང་སྲིད་པ་ལ་དགའ་

བས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཕུལ་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བདག་ཅག་ནམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་སྐད་ཟེར་ཡང་དེ་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་མེད་གོ་སྐབས་མེད་ཀྱི། ཀུན་

དགའ་བོ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་མི་འདོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བར་ང་སྨྲའོ། །དེ་ལྟར་ཇི་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སེམས་གཅིག

བསྙེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུའང་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བར་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་ཀྱང་མི་

@219B ཚུགས་ཏེ། སྐུ་སྟེགས་རྣྱང་ཞགས་གྲྭབ་པས་ནང་པའི་དགེ་བསྟེན་གཞོན་ནུ་ཞིག་ལ་རྣྱང་ཞགས་འཕངས་ཀྱང་གླགས་མ་རྟེད་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་མི་གཅིག་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ཞོག་སྟེ་དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བ་ན། གཞན་མ་དུར་ཁྲོད་དེར་བསྐྱུར་

བ་ཐམས་ཅད་དེ་ནུབ་ནས་མི་མིན་ཞ་ཟ་ལྟ་བུས་ཁྱེར་ཏེ་ཟ་འགྲོ་བ་ལས་གཅིག་ཀྱང་སྡོད་པ་མི་འོང་བ་ལ། ཁོས་དགེ་འདུན་གྱི་ན་བཟའི་ཚལ་བ་ཞིག་སྤྱི་བོར་བཞག་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས་མི་མིན་གྱིས་གནོད་མ་ཚུགས་པ་དང་། སྟོན་འབྲོག

པའི་མི་ཞིག་ས་སྟོང་དུ་ཞག་གཅིག་ལུས་པ་དེད་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་ཤི་ལ་ཁད་དུ་བྱས། ཕྱིས་སོས་ནས་མགོ་རྩ་རོར་སོང་བ་ལ། ཆུ་མ་ཞིག་གིས་དེའི་རྒྱུ་དེས་པ་ན། ཁོས་ལོ་རྒྱུས་བཞད་པས། ཆུ་མས་སྐྱབས་འགྲོའི་མན་ངག་བསྟན། ཕྱིས་

ཤིག་ཡང་བསྐྱར་དེད་དང་ཐུག་སྐབས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས། དེད་དེས་སྣ་སྟོམས་ཙམ་བྱས་ནས་མིའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མ་ཚོར་བར་སོང་བ་དང་། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྨིན་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་ཙམ་བཏོན་བཞིན་དུ་མཚན་མོར་

དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་བའི་ལམ་མཐོང་ཞིང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་གནོད་པ་བྱ་མ་ནུས་ལ། མུ་སྟེགས་པའི་ལྷ་རྟེན་ཞིག་ལ་ཕྱག་བཙལ་བས་ཉམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དང་། ཡང་དག་སྨོང་ཞིག་ལ་གཞན་གྱིས་རས་ཕྱལ་བ་ཀྱེན་མས་མཐོང་ནས་

མཚན་མོར་བཀུར་འོངས་པའི་ཚེ་དགེ་སློང་གིས་ཐབས་བྱས་ནས་ཁོའི་ལག་པ་བཀྱེགས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ནས་སློས་ཏེ། དབྱུག་པས་ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱབ་པས། རྐུན་མ་དེ་དྲོས་ཏེ་མི་མ་ཡིན་རྒྱུ་བའི་ཟམ་པ་ཞིག་གི་འོག

@220A ཞེས། །ཀུ་སྡར་དགེ་སློང་གིས་བརྟེད་པ་བསྐྱར་གྱིན། དེ་གསུམ་ལས་མེད་པ་སྟབས་ལེགས། དེ་ལས་མང་ཙམ་ཡོད་ན་ཁོ་བོ་གསོད་པ་འདུག་ཟེར་ཟློག་ལབ་བྱས་ནས་བསྡད་པས། དེ་ནུབ་ཟམ་པའི་སྟེང་དུ་མི་

མ་ཡིན་རྒྱུ་མ་ནུས་པའི་རབས་སོགས་གསུངས་ནས། རང་རེའང་གལ་ལ་ཐུགས་ན་འཇིགས་སྐྲག་མི་བྱེད་པར། བློ་གདེང་དཀོན་མཆོག་ལ་གཏད་དེ་སྐྱབས་གནས་གཅིག་ཆོག་བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དགོས། ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་བཟློག

པའང་། ཕག་ཏུ་སྐྱེ་དེས་པའི་ལྷའི་བུ་ཞིག་གིས་འཆི་ཁར་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ན། དེས་བསྐྱབ་མ་ནུས་པར་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོའི་གདམས་པ་བསྟན་པ་བཞིན་ལྷའི་བུས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་བཞིན་དུ་ཤི།

རྗེས་སུ་བརྩུབ་བྱིན་གྱིས་དེ་གང་དུ་སྐྱེས་འདུག་བརྟགས་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ནི་རང་སའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་འོག་མ་རྣམས་མཐོང་ལ། གོང་མ་མི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་མ་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པར། སངས་རྒྱས་

ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ན། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕག་ཏུ་སྐྱེ་དེས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་ལྷོག་པས་མི་ཚད་པར། ལྷ་གནས་མཐོན་པོ་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱེས་ན། ད་ལྟ་རང་རེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོག་མ་སོགས་

འདོན་སྐབས། དེ་ལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པར་ཕར་ཡེངས་ཚུར་ཡེངས་བྱས་ཏེ་སྟོད། སྤ་བླ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་སྒོམ་ཟབ་མདོག་གིས་མིག་ཚུམ་ཚུམ་གྱི་ཟོབ་བྱེད་པ་ནི། ནང་པའི་འཇུག་སྟོ་དང་། ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་ལྷོག

@220B པའི་ཐབས་རྣད་དུ་བྱུང་བ་གང་ན་ཡོད་མ་ཤེས་པའི་རང་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་ཁོ་ན་གནད་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་བསྟན་པས་མཚན་ལའང་བློ་མ་སྐྱབས་འགྲོ་བ་དང་། བློ་མ་ལས་འབྲས་པ་ཞེས་

གསོལ་བ་བྱུང་། དེའི་ཚུལ་ཇོ་བོས་གསན་པས་ངའི་མིང་དེས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་གསུངས། དེས་ན་རང་རེས་འཚེ་ཁར་ཡག་ཏུ་མི་ཁེལ་བའི་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམ་ལོ་བྱེད་པ་བས་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་བྱས་ན། རེས་གཅིག་ལ་ངན་སོང་

དུ་མི་ལྟུང་བ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དབོན་གྱི་ཞལ་ནས། མདོར་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པ། །བདག་གི་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། །གསང་བ་འདུས་པ་མི་ཟད་སྟེ། །འཆི་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚེ། །སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་གསུམ་ཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས། ཅི་བསམ་འགྱུབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་ལྷག་མེད། བྱང་སེམས་དཔའ་སྤྱིང་བས། མི་ལ་རེ་བ་མ་ཆེ། ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་གིས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་

ཅད་ལྷ་དགེན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྐྱབ་ལ། སྟར་དཔའ་སྤྱིང་དུ་མི་གཅིག་གིས་ཁ་མཆུའི་རྩོད་པ་སོགས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་བྱུང་། སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡང་། དཔལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་

གྱི་འབྲས་བུར་ཆོ་འདིར་ཆུན་ངན་གང་བྱུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ཏྲི་ནི་གང་གོམས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འཆི་ཁར་ཡང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་

@221A ཞེས། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་སྐུ་བྱད་དང་། །ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཐུབ་དབང་དྲན། །རྟག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྟོམ་བྱས་ན། །དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་རབ་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་དང་། ལུས་དང་བཀ

དང་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྟན་པ་བརྗོད། །དེ་ལྟར་དེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྟོམས་པས། །ཉིན་མཚན་དུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཐོང་། །ཤམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ནས། །ཤི་ལ་ཐུག་པའི་སྡུག

བསྟལ་ཆོར་བྱུང་ན། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དན་པ་མི་ཉམས་ཏེ། །སྡུག་བསྟལ་ཆོར་བས་འཕྲོག་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དལ་འབྱོར་འཐོབ། སྐྱབས་དང་མཐལ། སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་

དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ལམ་ལ་བསྒྲབ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་སྟེ་སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་འོང་གསུངས། ལྟ་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྒྲབ་བྱ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་བསྒྲབ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྒྲབ་བྱའོ།།

དང་པོ་སོ་སོའི་བསྒྲབ་བྱ་ལའང་དགག་པའི་བསྒྲབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་པའི་བསྒྲབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་སོགས་མི་བྱེད། ད་ལྟ་དགེ་སློང་འགའ་རེས་ཀྱང་

བྱ་མ་འགྲིགས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཉ་ཐུག་པ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྟེན་རྫོང་སོང་ནས། ཕྱག་དམར་སྐྱེར་སྐྱེར་དུ་འཚལ་བ་ནི་ཆོས་པའི་ཤང་དྲངས་པ་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱབས་ལ་གཉིས་འཇོན་ཚམ་བྱུང་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་

@221B འགྲོའི་སྟོམ་པ་འཇིག་འགྲོ་བས་ནང་པའི་གྲལ་ནས་བྱད་ཚར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལྷ་ཀླུ་རྒྱལ་བཅོན་སོགས་ལ་གཏོར་མ་དང་བསང་གསུར་བཏང་ནས་ཆོས་མཐུན་གྱི་བྲོགས་བཅོལ་བ་ཙམ་རྙེད་ཡང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་

ལ་རྣ་བ་སྟེར་ནས་ལས་ཀའི་རོགས་བཅོལ་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་འདྲ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་མི་བྱེད། གནོད་འཚེ་ཡང་སྤོག་གཅོད་བརྒྱད་བརྟག་འཕྲོག་པ་སོགས་གནོད་པ་བྱེད་པ་

ལྷ་ཅི། མི་འོས་པའི་ཁལ་འགེལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་ལྷ་བུར་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁལ་ལྷི་མི་འགེལ་བ་ཚུན་ཡང་གནོད་འཚེ་ཡིན་པས་མི་རུང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་བྱོགས་སུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་སྟེ།

བོད་འདིར་སུ་སྟེགས་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ཟེར་བ་དེ་ཅང་ཞེ་བདེན་ན། དེ་འདྲ་བ་མ་དང་དགེ་བཤེས་ཁ་བདེ་བ་དག་གིས་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་འདྲིས་མི་ཉན།

རང་རེ་སེམས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པས། དེ་དག་གི་ཁ་ལ་བལྟས་ནས་བློ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས། གྲོགས་ངན་དེ་འདྲ་དང་ཆུང་བསྡིང་དགོས། པོ་ཏི་བའི་དྲུང་ན། སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་མི་བདེན་པར་སྨྲ་བ་བྱུང་བ་ན། དེ་ལ་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་

ཐབས་མཛད་དེ། འོ་ན་ཁྱེད་རང་གི་ཕ་མེས་ཏེ་ཌ་རྣ་གོང་ཡང་མ་བྱུང་གསུངས་པས། དེ་བྱུང་སྟེ་དེས་བཞག་པའི་ལག་རྩེས་འདི། ཡིག་རིས་འདི་ཞེས་སྨོས་པར། པོ་ཏི་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ རིགས་མཚུངས་བཀོད་དེ། སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་

@222A ཞེས། །ཕྱག་རྩེས་འདི། གསུང་རབ་འདི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ན། གཞི་ནས་ཁོས་སངས་རྒྱས་བྱོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་བྱུང་ཚུལ། གཉིས་པ་སྨྲ་བའི་བསྟན་བྱ་ནི། དང་པོ་སངས་ རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་

བས་ནི། བཞེས་སྨྲིང་ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བཅྱིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་པས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རྒྱུ་དང་ བཟོ་དབྱིབས་ངན་པ་ལྟ་བུ་དང་། (TZ+TSA)

ཁང་ནང་གི་ཆགས་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཇོག་དགོས། རང་རེས་རྒྱ་གར་ལི་མ་དང་ཟངས་གསེར་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དད་པ་ཆེར་བྱེད་ཅིང་ལྷ་ཁང་གི་ཕུག་ཏུ་ བཞག །འཇིམ་པ་ལས་བྱས་པ་སོགས་ལ་དད་པ་ཆུང་ཞིང་།

ཚག་གྱམ་སོང་བ་ལྷ་བུ་ནི་ལྷི་ར་སོགས་སུ་བཞག་ནས་ནམ་ཞིག་(TZ+TSA)ཁང་དུ་བསྒྲལ་བ་དེ་འདུ་ཡོད། སྐུ་འདུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒྲིལ་བ་འདི་རང་གི་བསོད་ནམས་ཕྱིར་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྷ་མ་གོང་མ་རྣམས་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་ཐང་སོགས་ཀྱང་བརྟེན།

པ་ན་གོང་གཤཊམ་ཕྲལ་ཏེ་མེ་ལོང་བསྒྲིལ་ནས་འཇོག་པ་སོགས་ནི་རང་གིས་དགོན་མཆོག་ལ་དད་གུས་མེད་པར་རུ་བ་རྙལ་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས། གཉིས་པ་ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བས་ནི། ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཚུན་ཆད་ལ་ཆོས་དགོན་

མཆོག་དངོས་ལྟར་གུས་པ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། ཚེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་སུ་གྲྭིན་ཞིང་གཏི་མུག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཤར་བའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་ཆོས་ལ་རྩེད་མོ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་

@222B ལ་མ་གུས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན། རྩོངས་པ་དལ་ལྷའི་འདི་གས་ཆོག་གི་རྩོངས་པའི་རྒྱུ་མ་སོག །འདི་ལས་རྩོངས་ན་ཅི་བདུབ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རེ་རྣམས་དངུལ་སྐར་ལྟ་དང་ཡི་གེ་ཤོག་འཛར་གཉིས་ལས་དང་པོ་

མཐོང་ཆེ་སྟེ། དཏུལ་རྩབ་དོང་སོགས་སུ་ལྷུང་བ་མཐོང་ན། དབྱུག་པ་རིང་པོ་ཚུན་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཏེ་ལེན་ལ། ཡི་གེ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད། སྟོན་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེས་སྨྲི་ཁྲབ་མཁན་པོ་གནང་སྐབས། སྟེ་པ་གཞུང་ནས་ལྷགས་སྐྱག་ཞིབ

གཞུང་ཟེར་བ་དེ་གསར་འགོད་མཛད་པའི་སྨྲི་ཁྲབ་ཏུ་ཁོང་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བར། དེའི་ཚེ་རྩོང་གཞིས་ཁག་དུ་མའི་གཏན་ཁྲ་ཡིག་རིགས་མང་པོ་བཀམ་ནས་ཡོད་པར་ཆབ་གསེང་ཕེབས་སྐབས་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཡི་གེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་བསལ་ཏེ་བྱོན་

པའི་ལོ་རྒྱུས་བཞིན་བྱ་དགོས། གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ལྷན་པ་སེར་པོ་རེ་འགོམ་པའི་སར་ཡོད་ཀྱང་མི་འགོམ་པར་སྨྲགས་ནས་ས་གཙང་སར་

སྐྱེལ་བར་གནང་བའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་དགེ་འདུན་པའི་ན་བཟའི་ཚལ་བུ་དང་ལྷན་པ་དམར་སེར་ཙམ་ས་ལ་ལྷུང་བ་དང་། ཐོན་པ་དག་ལའང་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། སའི་སྐྱིང་པོ་འཛིར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཙམ་པ་ཀ་ཡི་མེ་ཏོག

སྐྱེགས་བྱུར་ཀྱང་། །མེ་ཏོག་རྣམ་པ་གཞན་པས་ཤིན་ཏུ་ལྷག །དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་སྡིག་སྤྱོད་ཀྱང་། །སྡུ་སྐེགས་ཅན་དག་ཐམས་ཅད་ཀུན་པས་མཆོག །ཅེས་གསུངས། འོན་དེ་འདྲ་ཙམ་ལའང་མ་ཀུས་ན་ཉེས་པ་ཅིར་

@223A ཞེས། །འབྱུང་ཞེ་ན། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བའི་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ནགས་ན་གནས་པ་ཡིས། །ཕ་རོལ་དག་གི་སྤྲོན་ལ་བཏུག་མི་བྱ། །བདག་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་བདག་མཆོག་ཅེས། །དེ་སྨོས་

དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མི་བྱའོ། །རྒྱགས་འདི་བཞা་མེད་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །དགེ་སློང་དམན་ལ་བརྐས་པར་ཡོང་མི་བྱ། །བསྐལ་པ་གཅིག་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གོ་རིམ་ཡིན། །ཉེས་གསུངས་པ་སོགས་ལྟར་འབྱུང་

གསུངས། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ལ་དྲུག་ལས། ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་སྐོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་ཁྲིད་པར་དང་། མཆོག་གསུམ་ནང་ཚན་ཆུན་གྱི་ཡོན་

ཁན་རྣམས་དྲན་ཏེ་ཡང་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པའོ། །བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཅི་ཟ་ཅི་འཐུང་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ་ཡིད་ཡུལ་ནས་མ་བརྗེད་པར་བཟའ་བཏུང་གིས་སྐབས་ཐམས་ཅད་

དུའང་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཆོག་གསུམ་ནི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་ཁྱད་གསོད་དང་། བག་མེད། ལེ་ལོ་སོགས་མ་འདྲེས་པར་ཐ་ན་ཡོན་ཆབ་

ཀྱིང་གང་འབུལ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མདུན་དུ་གསོལ་དཔོན་གསར་པས་གསོལ་ཐ་ཞུ་བ་ལྟར་དགོས་གསུངས། གཞན་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་འགོད་པ་ནི། སུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་རྫོགས་བྱེད་སོགས་དང་། བོན་

@223B སྟོན་པ་གཤེན་རབས་དང་། དེ་དག་གི་ཆོས་དང་། དེའི་རྗེས་འཇུག་གྲོགས་ངན་པ་སོགས་ལ་མོས་ནས་སྐྱབས་སུ་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ལས་ངན་པ་བསགས་པ་རྣམས་བརླག་པ་དང་། གཞན་ཡང་དགོན་མཆོག་ལ་དད་གུས་མེད་པའི་རིགས།

ལམ་དུ་བཀྲིར་རྒྱང་བ་རྣམས་ལ་སྐད་ཆའི་ཞོར་ཚུན་ཆད་དུ་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕན་ཡོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། དགོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་ཉིན་མཚན་དུས་བྱ་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་ལ་བློ་བཀལ་ནས་བྱེད་པ་ནི། བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་

མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་བཀལ་ནས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཏེ་སྐྱབ་པ་ལས། བསམ་ངན་གཡོ་སྒྱུ་དང་། ཡུལ་འདྲེ་རྒྱལ་བཙན་མོ་བོན་སོགས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་སྤོག་གམ། ཐ་ན་བཞད་

གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྤོང་བ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་བཏང་ན་ནང་པའི་གྲལ་ནས་བྱད་འགྲོ་ཞེང་། ནང་པ་མ་ཡིན་ན་དགེ་ཚུལ་སྤོང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་དང་། གསང་སྔགས་པ་ཡང་མིན་པར་འགྱུར་བས། སྐྱབས་འགྲོ་སྟོམ་པ་

གཏོང་བའི་གཏོང་རྒྱུ་མིན་ཡང་། སྐྱབས་འགྲོ་བཏང་ན་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཆེ་བ་སྡོག་གི་ཕྱིར་རམ། ཆུང་བ་ལ་ཐ་ན་འཁོད་གང་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་མནའ་བསྐྱལ་བ་ཚུན་དུ་དཀོན་མཆོག་མི་སྤྱང་བ་ཡིན། ལམ་

@224A ཞེས། །རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྡོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་གཏོང་བ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་བཏང་ཡང་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་

པ་གསུམ་ལ་གཉིས་འཛིན་བྱེད་ན་ཡང་གཞན་དུ་མི་སྣ་བ་དང་འགལ་ཞིང་སྐྱབས་ལ་བློ་མ་ཁེལ་བས་གཏོང་ལ། ཞེས་གསུངས། མཆོག་གསུམ་སྡོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་ནི་སྔར་ནང་པའི་དག་བསྟེན་ཞིག་ལ་སྙ་སྟེགས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ཁྱོད་སྐྱབས་འགྲོ་མི་གཏོང་ན་གསོད་བྱས་པས་དག་བསྟེན་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་མ་བཏང་བར་སྙ་སྟེགས་པས་བསད་པ་ལྟ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་ནས། སྤྱར་ཡང་བསྐྱར་བཤད་མཛད།། ༥ །།ཉིན་བཅུ

གསུམ་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་། ཤེ་ནས་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེའི་གདེང་མེད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་དྲངས་ཏེ་སྔོན་འགྲོའི་གསུང་བཤད་མདོར་བསྡུས་ཤིག་སྣྱམ་ནས། སྔོན་དུ་ས་བཅད་ཇི་ལྟར་སོང་ཟིན་པ་

རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐོར་ལ་བསྟར་བཤད་མཛད། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནས། ཁྱིད་ཀྱིས་བཅད་སྐབས་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་

དང་། སྐྱབས་འགྲོ་ས་བཅད་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱོང་འཁྲིད་སྐྱོང་སྐབས་འོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་སྦྱངས་ནས་བསྒོམ་དགོས། དེའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་རྗེས། དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྐྱབས་ཡུལ་ཆོགས་ཞིང་

@224B ལྟར་ཆ་ཚང་ཞིག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྲོས་ཏེ། དམྱལ་བ་སོ་སོར་དང་། དུད་འགྲོ། ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སོ་སོར་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསམས་ནས། རེ་རེའི་མཐར་འཇིགས་སྐྲག་རེ་བྱུང་བ་ན། སྐྱབས་འགྲོ་རེ་རེ་བྱས་ཏེ་སྤྲུགས་པ་

ཡིན། འདིའི་སྐབས་དཔེར་ན། འཛིག་རྟེན་ན་མི་ནག་ཆེན་ཉམ་ཐག་ཅིག་མགོ་འདྲེན་དཔོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྣེད་པ་ན་རང་ཉིད་འཚོས་ཀ་དམན་ཡང་རྒྱབ་རྟེན་དཔོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་སྣམ་དུ་བློ་བདེ་འབོལ་གྱིས་དེ་ལ་མགོ་འདྲེན་

བཅོལ་བ་ལྟར། ངན་སོང་ལ་འཛིགས་པ་ན་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་བསྒུ་བ་མེད་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བདག་གི་མགོན་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་ཡོད་སྣམ་དུ་བློ་ལིངས་ཀྱིས་བཀལ་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས། སྐྱབས་འགྲོ་གྲངས་

གསོག་བྱེད་ན་སྡུར་ཆོས་ཀྱི་དབུ་དེར་བྱས་པས་ཆོག་མོད། མཚམས་འདིར་དམིགས་སྐོར་གསུམ་དང་སྦྲགས་ཏེ། བླ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐོར་ནས་བསགས་ཀྱང་རུང་གསུངས། དེ་ཡང་

དམྱལ་བ་ཡང་སོས་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་སྐབས་ལ་མཚོན་ན་དམིགས་སྐོར་གསུམ་ལས། དང་པོར་རང་ཉིད་དེར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཉམས་བཏོན་ཏེ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ། དེའི་ཚེ་ད་ལྟ་རང་རེ་དེར་སྐྱེས་མེད་

སྐམ་པ་བྱུང་མཚམས། དམིགས་སྐོར་གཉིས་པ། དཔལ་དེར་སྐྱེས་མ་ཟིན་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་སྡོམས་ཆེ་བ་མང་པོ་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་མ་ཤི་ཚུན་ལ་སྡུང་མི་ནུ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་མ་རྟོག་ན་དེས་

@225A ཞེས། །དེར་སྐྱེ་ངེས་པའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ་འཇིགས་སྐྲག་གི་བློ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དམིགས་སྐོར་གསུམ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ངན་སོང་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་འདི་རྣམས་ལ་མཉེན་བརྩེ་རྟོག་གསུམ་སོགས་

ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་མངའ་བས། འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་བཙལ་དུ་ཡོད་པ་སྟབས་ལེགས་སྐམ་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་བ་སོགས་རིགས་འབྱེ་གསུངས། དེ་ཡན་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྱད་རྒྱས་འབྱེད་བསྟན་པའི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་ཞུས་

ཟིན་ནས། གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་ལན་ཅེ་ལན་གཉིས་ཙམ་བརྒྱོག་པར་ངེས་ཀྱང་། ངན་སོང་ལས་

གཏན་དུ་ཐར་བ་མ་ཡིན་པས། ཕྱིན་ཆད་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་བློ་གདེང་བརྟན་པོ་ཞིག་རྣེད་འདོད་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་ལ་འབད་དགོས། དེ་མ་འབད་ན། དཔེར་ན་མི་ནག་ཆེན་ཞིག་གིས་ཁ་དྲག་པའི་དཔོན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་

ན།། དེས་ཕྱིན་ཆད་བློང་དོར་འདི་དང་འདི་གྱིས་ཟེར་བ་རྣམས་མི་ཉན་པར། ལས་ཚབས་པོ་ཆེ་ཤ་སྟག་བྱས་ན་དཔོན་དེས་ཀྱང་སྐྱོབ་ཐབས་མེད་པར་སྣང་ཁྲིམས་ཀྱིས་མནར་བ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་གིས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་ཚུལ་བཞིན་མ་

བསྡུངས་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མཛད་དུ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་སྡུག་པ་དེས་བསྡུན་པའི་ངན་སོང་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་དངོས་ནི་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་བློ་དོར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན། ལས་འབྲས་ལ་

@225B ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་མ་སྐྱེས་ན། དགེ་བ་ཚུང་ངུ་ནས་སྐྱབ་འདོད་དང་། མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ནས་སྡོང་འདོད་མི་སྐྱེ་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་བློ་དོར་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་ན་མ་ཁས་པ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པ་དང་། བླུན་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ཡང་

དམྱལ་བར་འགྲོ་སྟེ། བླ་མ་ཙ་ཥ་ཏྲ་ཀྱི་པས་ཟམ་ཁ་ཞིག་ནས་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས་ཀྱིས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ། ཇི་སྲིད་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་འབྲས་ལ་མ་བསྒྱིས་ན། མཁས་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ཞེས་བྱ་

བ་ཡང་དམྱལ་བར་སྐྱེས་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྟ་ལོ་ཆེན་པོ་ཡང་དམྱལ་བར་དར་གྱི་ཕོ་ལོང་བརྡབ་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བར་གསུངས་ཡོད། ཡང་རྒྱ་གར་ནས་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཡི་དམ་

དེའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་གདུག་འདེ་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པ་བོད་དུ་འོངས་པ་ལ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཁོ་འདིར་བསྟད་ན་བོད་ལ་གནོད་གསུངས་ཏེ་གཏོར་མ་བསྟོས་ནས་ཕྱིར་སྐྲག་པར་མཛད་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་ལ་ཆོས་ཕྱང་གཅིག་བློ་ལ་ཡོད་པས་

ཀྱང་མ་ཕན་པར་དམྱལ་བ་རབ་ཏུ་ཚ་བར་སྐྱེས། བྱམ་ཟེའི་ཞྭའུ་ཙ་ན་ཀྱ་ཞེས་པ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གྱུབ་པས་མི་མང་པོ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུས་བསད་པས་དམྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ལས་འབྲས་ཚུལ་བཞིན་

མ་བསྡུངས་ན། མཚམས་བསྦེན་སྐྱབ་བྱས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། འཕན་པོ་ཕོད་མདོའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ནས། སྐྱབ་བྱོགས་རྙེད་གསུང་སྙོངས་བར་འོངས་པ་དང་། བྱི་

@226A ཞེས། །ཀ་མ་ལ་ཎྜི་ལའི་གནས་བརྟན་ཞིག་ཀྱང་ཡི་དྭགས་ལགས་པ་ཕྱིན་ཀ་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཚུལ། དེས་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་བླང་དོར་མ་ཐུབ་ན། མ་འགས་པ་དང་གྲུབ་པ་གང་གིས་

ཀྱང་མི་ཕན་པར་མ་ཟད། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་དུད་འགྲོར་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་བསད་ན་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡང་དན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་

པར་གསུངས། དེས་ན་སྐོམ་གྱི་འགོ་ཀུན་སྐྱོང་འཆོས་པ་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་འགོ་དལ་འབྱོར། ཆོས་ལགས་ལེན་གྱི་འགོ་ལས་འབྲས་ནས་ཚུགས་པ་ཡིན། འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། འདིའི་

འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་པ་སོ་སྐྱེ་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། དཔལ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལྷ་བ་ལ་མོས་པ་ཆེ་མདོག་ཁ་བར་བྱེད་ཀྱང་། དང་པོར་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་

སྐྱེས་ནས་འདི་ལ་སྤང་བླང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མིན་ཆོས་དན་ཁུལ་གྱི་ཁ་ཏོན་སུམ་སུམ་ཞིག་དང་། ལྷ་བ་བསྐོམ་ཁུལ་གྱི་མཉམ་གཞག་འདྲ་བྱེད་པར་བརྩོན་པ་ནི། ཆོས་ཟེར་བ་འདྲ་བྱེད་དགོས་མ་ཤེས་པའི་

རྒག་ཡིན། འགའ་ཤས་རང་གིས་ཀྱང་ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་སྨིག་པ་བྱེད་ལ། འཁོར་གཡོག་དགེ་ཕྲུག་གཞན་མང་པོ་ཡང་ཡོད་གས་ཐམས་ཅད་དུ་མངགས་ནས་སྨིག་པའི་ལས་མང་པོ་རྒྱུ་བཀམ་སྟེ། སྡུ་ལངས་ཕྱི་ཉལ་གྱིས་

@226B ཁ་ཏོན་འདྲ་བྱེད་ཁུལ་བྱེད་པ་ནི་ལགཔ་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ །དེས་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལས་འབྲས་བསམ་དགོས་པས། འདི་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྨིན་བསམ་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ། བསམས་ནས་

འཇུག་ལྡོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལས་ངེས་པའི་ཚུལ། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་

བཞི་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཡིན་པས་གནད་ཤེན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེའི་དང་པོ་ལས་ངེས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཁོ་ན་ལས་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་། རྒྱུ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་རོ་ཚ་བ་

ལས་འབྲས་བུ་སོགས་རོ་ཚ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་བ་ལས་ཁ་བ། མངར་བ་ལས་མངར་བ་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ལྟར་དུ་ལྟ་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་གཟབ་དགོས་པ་ལས། འབྲས་བུ་གླུབ་ཚར་ནས་འཆོས་ཐབས་མེད། རང་རེའི་ན་ཚ་

སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་རིམ་བྱོས་མི་ཕན་པ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་སོང་བ་སྟེ། ས་བོན་སིར་པན་ལྟ་བུ་ཆ་ཅ་ཞིག་བཏབ་ནས་སྐྱེས་ཟིན་ན། དེ་མངར་མོ་འོང་ཐབས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱུན་འབྱུམ། ཁམ་བུ་སོགས་བཏབ་

@227A ཞེས། །ཀུང་སིར་པན་མངར་བར་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་སོ་སོ་ནས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་གང་འདྲ་ཞིག་བསགས་ན་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བས་ལས་འབྲས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོན་ཚེ་དང་ལྡན་

པ་སྣན་པ་བཟང་ལྡན་གྱི་ལུས་མི་སྡུག་པ་དང་། སྐད་ཤིན་ཏུ་སྣན་པ་བྱང་བ་གཉིས་ཀ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོ་གཅིག་བཞེངས་སྐབས་དེའི་ལས་བྱེད་པའི་གླ་མིའི་བག་སུ་སྐྱེས་ཏེ། མཚོད་རྟེན་བོངས་ཚད་ཆེ་བས་ཁོས་

མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བཟོས་ནས་ཅི་བྱེད། ཚར་དུས་མི་འོང་ཞེས་ངན་སྨས་བྱས་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཚོད་རྟེན་ཟིན་པ་ན་སྔར་སྨས་པ་དེའི་ནོངས་བཤགས་སུ་མཚོད་རྟེན་ལ་དྲིལ་བུ་ཕུལ་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པའི་རབས་དང་།

ཡང་ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་བོད་ཀྱི་མིས་ཇོ་བོའི་གཟིགས་སར་ཡང་མནར་མེད་ཀྱིས་སྡིག་པ་ཆུང་ངུ་འདུ་བྱེད་པ་ན། ཇོ་བོས་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས། ཕ་ལ་ཕ་ལ་སྐྱིང་ཁམ་ཆེར་མི་རྟང་། ལས་འབྲས་ཕྱ། ལས་འབྲས་ཟབ་

གསུང་བ་དང་། སྟོན་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་གདན་ལ་ཞག་བོ་བས་ཆོ་རྟེས་མར་མི་སྣལ་པ་ནག་པོ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཆུལ། ཡང་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་ཆོས་གོས་ཚོས་བཙོ་བ་ནི་བེའུའི་ཤར་གྱང་ཏེ་བེའུ་བཀྲས་པའི་ཁཐ

ངན་བྱང་ནས་རྒྱ་བྱུག་གི་ཡུན་བཙོན་དུ་སྟོད་དགོས་བྱང་བ་སྟོན་རང་རྒྱལ་ཉེས་མེད་ཅིག་ལ་བེའུའི་ཤུན་ཁཐ་བཀག་ནས་ཉིན་ཞག་བྱུག་གི་རིང་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོའི་བཙོན་ཁང་དུ་བསྡུག་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་དང་། མཉན་ཡོད་ན་

@227B བློན་པོ་རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་གཅ་མ་ལ་བུ་གྲུད་ཀྱི་རིགས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་བློན་པོ་གཞན་གྱིས་དབྱེན་བྱས་པས་རྒྱལ་པོས་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་བསད་དེ། མགོ་རྣམས་སྤྱངས་པ་མ་ལ་བསྐྱར་བ་ཡང་སྟོན་

རྒྱན་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་གླང་ཞིག་བརྒྱས་ནས་བསད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། གླང་གསོད་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚང་ཁྱིམ་བདག་མོ་དེ། ས་གཡ་མ་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་རབས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལས་ངེས་པ་ཡིན་གསུངས། གཉིས་པ་ལས་

འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་འཕེལ་ཆེ། ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་དཔེར་ན། ཁམ་བུའི་ས་བོན་ཆོ་ག་ཆུང་ངུ་གཅིག་ལས་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོ་དང་། ལོ་ལྟར་ཤིང་ལོ་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱ་སྟོང་ཙམ་འབྱུང་བ་བཞིན་འཕེལ་ཆེན་པོ་

ཡོད་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་འཕེལ་ཆེ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནུ་གྲོ་དྲིའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕེབས་པའི་ཚེ། བུད་མེད་ཅིག་གིས་ཏིལ་གྱི་ལ་དུ་སྦྲར་བ་གང་ཕུལ་བས་བུད་མེད་དེ་མ་འོངས་པ་ན་རང་སངས་རྒྱས་ལེགས་སྩོན་ཞེས་པར་སྐྱེ་བར་ལུང་

བསྟན། དེའི་ཁྱོ་དེས་སངས་རྒྱས་ལ་བཞོས་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་རྫུན་མི་གསུང་བར་ཞུ་ཞེས་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས། ཤིང་ནུ་གྲོ་དྲིའི་ས་བོན་ཡུངས་ཀར་ཙམ་ལས། ཤིང་གྲིབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ཕན་ཚུན་དུ་མ་རེག་པར་

འཁོད་ནུས་པའི་ཤེང་སྡོང་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བ་ལ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཆུང་ངུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ་ཁོ་ཡིད་ཆེས་པར་མཛད་པ་དང་། ཡང་དག་སྨོང་ཞིག་གིས་གཞན་ལ་ངྲོད་ཀྱི་དབྱངས་ནི་

@228A ྱྱ། །ཁྱི་རྒྱག་པ་དང་འདྲ་ཟེར་བ་དང་། སྨལ་པ་དང་འདྲ་ཟེར་བ་དང་། སྨེའུ་འདྲ་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ངན་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་མཐུན་པར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱ་རེ་ལེན་དགོས་བྱུང་བ་དང་། སྔར་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཅིག

གིས་དེང་སང་གི་མཁས་པ་རྣམས་སྨྲལ་དང་འདྲ་ཞེས་པའི་སྨྲལ་དཔེའི་བསྟན་བཅོས་ཟེར་བ་བརྒམས་པས་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ནམ་ཞིག་ལུས་ལ་ན་ཚ་ཚད་མེད་པ་བྱུང་ནས་ཤད་ལག་རྣམས་ལུས་ཀྱི་རྫ་མ་ལ་འབྱར་ཏེ་སྨྲལ་གྱི་ལུས་སུ་བྱུར། མགོ་

བོ་གས་པའི་ནང་ནས་སྨྲལ་མགོ་ཐོན་ཏེ་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་སྨྲལ་དངོས་སུ་བྱུར་པ་དང་། སྡོན་ཆུ་གང་ནས་ཉ་པ་ལྟ་བཏྲས་ཉ་ཆེན་པོ་མགོ་བཅོ་བཏྲད་ཡོད་པ་ཞིག་དྲ་བས་ཟིན་པ་ན་སངས་ཆུས་ཀྱིས་ཁོ་སྡོན་ཤེད་བྱ་སེར་སྐྱུར་བྱུར་པ་ན། ཨ་མས་

བསྒྲལ་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་ཁྱོད་ནི་ཁྱི་དང་འདྲའོ་སོགས་ཆོག་ངན་སྨྲས་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལྟང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བྱོན་པ་ན། སྐྱེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གོཏྟ་ཀ་མ་ལྷད་མོ་ལ་དགའོ་ཞེས་ཁ་

བཀང་བ་སོགས་སྔར་སློང་ཆོས་སྐབས་རྒྱས་པར་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་དག་ཀྱང་ཆོག་ངན་པ་ཅང་ཟད་སྨྲས་པ་ལས་གཞན་མི་བསད་ཅ་བསྒྱེལ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མ་བྱས། གཞན་ཡང་དགེ་སློང་མ་ཡུན་ལའི་མདོག་ཅན་ཞེས་པ་སྔར་རབ་

ཀུ་མ་བྱང་གོང་དུ་བུ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སྐྱེས་པ་གཅིག་ཆུས་ཁྱེར། གཅིག་སྨྱང་ཀིས་ཟོས། ཁྱོ་སྨྲལ་གྱིས་བསད། རང་གི་ཕ་མ་ཁྱིམ་དང་བཅས་པ་ཡང་མེས་ཆོག ཡང་ཀུན་ཀུ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཆུང་མར་བྱས་ཏེ། བུ་གཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ཁྱོ

@228B ཁྱིམ་བདག་དེ་གཞན་ཞིག་ནས་ཆང་གིས་སྐྱོས་ཏེ་འོངས་པས་བུ་དེ་བསད་ནས་དེའི་ཤ་མ་ལ་ཟར་བཙུག དེ་ནས་བློས་ཏེ་སོང་བ་ན། ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཞིག་གི་ཆུང་མ་ཤེ་བ་དང་ཐུག་སྟེ་ཡང་ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཆུང་མ་བྱས། དེར་ཡང་ཁྱོ་ཤེ་སྟེ་ཡུལ་ཆོས་

ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་གི་རོ་དང་མཉམ་པོར་དུར་དུ་སྦས་པ་ན། དུར་ཀྲུན་ཀྱིས་བྱས་ཏེ་དེའི་ཚུང་མ་བྱས། ཡང་རྩེས་སུ་ཀྲུན་དཔོན་ཁྲོ་དེ་རྒྱལ་པོས་བསད་ནས་དེའི་རོ་དང་ལྡན་ཅིག་དུར་དུ་བཅུག་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ཡང་ཡུན་ལའི་

མདོག་ཆེ་སྤྲོན་མར་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་བཙུན་མོ་ཆེན་མོར་གྱུར་པའི་སྐབས། ཆུན་མའི་བུ་བསད་ནས། མནའ་མང་པོ་བསྐྱལ་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྤྲོན་བྱུང་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་སྟོང་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཕྱ་ཞིང་

དཔོག་དཀའ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱ་ཞིབ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་རྟོགས་ཤིང་སྟོན་ཏུས་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ཕྱ་མོ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལུང་ཚད་མ་ཁོ་ནས་གཞལ་དགོས་པས་ན། ལས་འབྲས་འདི་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བས་སྟིག

པ་ཆུང་ངུ་ནས་འཛེམ་དགོས་ཏེ། ཚོམས་ལས། སྟིག་པ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཕྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྟུང་བ་ཡིས། །སྟོང་ཆེན་གང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཁྱང་ཟད་བསགས་པའི་སྟིག་པས་ཀྱང་། །བྱིས་པ་རབ་

ཀུ་གང་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས། དགེ་བའང་ཆུང་ངུ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བཟང་པོར་འཕེལ་བ། འཁོར་བསྡུར་ང་ལས་ནུས་ཤྱིང་བཞི་ལྟ་གནས་བཅས་ལ་དབང་བསྒྲུར་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ལ་སྙན་མ་སྨར་བ་གང་

@229A ཞེས། །གཏོར་བ་བཞི་ལྟང་བཟེད་ཀྱི་ནང་དང་། གཅིག་དབུའི་གཙུག་ཏོར་དུ་ཆགས་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས། སྟོན་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱིའུ་གསེར་དབྱིག་ཅེས་པ་ལགā་པ་ནས་

གསེར་ཏམ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་བའང་སྐྱེ་བ་སྟོན་མར་ཕེབ་འཚོང་དུ་གྱུར་སྐབས་ཤིག་ཀུ་ཤིང་རིན་གསེར་ཏམ་གཅིག་བྱུང་བ་ཐུའི་བུམ་པ་ཆུས་བཀང་བའི་ནང་དུ་བླུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་ལ་ཕུལ་བའི་འབྲས་

བུར་གསུངས་པ་དང་། གནས་བརྟན་གསེར་ཞིའུ་འཁྱེར་བ་ན། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མཛོད་སྤུགā་ཀུ་གསེར་གྱི་གླང་པོ་བདུན་རང་བྱུང་དུ་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་གཅིན་དང་ལྡི་བ་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་གྱུར་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགā་པ་ཞིག་བྱུང་བ་

རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ལན་བདུན་དུ་འཕྲོག་ཀྱང་ས་ལ་རྒྱབ་ནས་སྡང་ལྡང་ཐུབ་བྱུང་ཏེ་འཕྲོག་མ་རྙེད་པ་བྱུང་བའང་། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་ཀྱི་ཆིབས་པ་བླང་ཆེན་གྱི་འདུ་སྐུ་འཇིམ་པ་ལས་བྱས་པ་ལ་ཞིག་གསོས་

བྱས་ཤིང་། བ་བླས་བྱུགས་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས། དགེ་སློང་མ་དཀར་མོ་ཡང་། མའི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་དུས་རས་ཀ་ཤི་ཀའི་གོས་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ན། གོས་དེ་ཆོས་གོས་སུ་འགྱུར་བ་བྱུང་བའང་

སྔར་དབུལ་པོ་ཁྱོ་ཤུགས་གཉིས་ལ་གོས་གཅིག་ལས་མེད་པ་ཕྱིར་འགྲོ་སྐབས་གྲོན་རེས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཤི་བ་ལ་མ་འཛེམ་པར་གསེར་ཐུབ་ལ་ཕུལ་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས་ཤིང་། ཁོང་

@229B གཉིས་པོར་ཆོ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པས་གོས་སྤྲེར་ནས་མཐོང་ཆོས་སུ་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་བྱུང་བས། དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ལའང་མ་བརྟས་པར་སྨྲས་དགོས་ཏེ། ཚོམས་ལས། དགེ་བ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཕྱི་བཞིན་མི་

འོང་མ་སེམས་ཤིག ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྟུང་བ་ཡིས། །བྱམ་ཆེན་གང་བཅི་བཞིན་དུ། །ཕྱང་ཟད་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཡིས། །བརྟན་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས། ལས་ངེས་པ་དང་འཕེལ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས།

དགེ་བ་ངེས་པར་སྐྱབ། སྟོག་པ་ངེས་པར་སྤོང་བར་ཐག་བཅད་པ་དང་། དགེ་བ་ཆུང་ངུའང་སྐྱབ། མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུའང་སྤོང་བའི་ཐག་བཅད་བྱ་གསུངས། གསུམ་པ་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ་ནི། དམག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

འགའ་ཞིག་གིས་ང་ལ་མཆོད་སྤྱད་གང་ཡང་མེད། མི་མདའ་མང་པོ་ཐབས་བྱུང་ཡང་སྐྱོན་མ་བྱུང་ཟེར་ན་ཡ་མཚན་པར་འཛིན་མོད། དེ་ཡང་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་ཡིན། འགའ་ཞིག་དང་པོར་མཆོད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་ལ།

ཕྱིས་བསད་པར་བྱུར་པ་ན། ཁ་ཅིག་གིས་མཆོད་སྤྱད་ཉམས་པ་ཡིན་ཟེར་ཡང་། དེ་ནི་ལས་འབྲས་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་སྔར་ལས་དང་མ་ཕྲད་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་དེ་ལས་དང་འཕྲད་པ་ཡིན། ལས་དང་མ་

ཕྱད་ན་མེར་བསྡེགས་ཀྱང་མི་འཆི་སྟེ། སྔར་ཁྱིམ་བདག་མི་སྐྱེས་ཞེས་པ་མའི་རོ་དང་མཉམ་དུ་མེར་བསྡེགས་ཀྱང་མ་ཤི་བར། ཕྱིས་དབུ་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་། བོང་གི་གསེར་གྱི་ཐུང་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་འཕྲོག་སྐབས་ལན་བདུན་གྱི་བར་

@230A ཞེས། །ས་འོག་ཏུ་ནུབ་ནས་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་ཕན་མ་ཐོགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཤར་པའི་བཙུན་མོ་སྤྲོ་བསངས་མས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ། འཁོར་བུད་མེད་ལྟ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་

ཡིན་ཡང་བྱམ་ཅེ་མ་དུས་ཁྱིམ་ལ་མི་སྡང་བ་ན་རྒྱང་རིང་པོར་འཕྱང་དུ་མེད་པར་ཆུང་ཟད་ཙམ་འཕྱང་ཀ། སྤྲོ་བསངས་མས། རང་གིས་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་རང་གིས་བདག་གིར་མི་བྱེད་ན་སྡུག་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དེ་ཕྱི་མ་ལེ་བ་ཁ

མེ་ལ་ལྷེབ་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མེ་ནང་དུ་ལྷུང་སྟེ་མེས་ཚོགས་ཅིང་། བྲན་མོ་སྐྱུར་མཆོག་ཅེས་པ་རྗུ་འཕྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཆུ་ཁྲུང་ནས་བྲོས་ཏེ་ཐར་ཚུལ། འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤྲཱུར་དམག་དྲངས་པ་ན། ཤྲཱུ་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་

པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་མ་ཐར་བར་བསད་ཅིང་། ལས་མ་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ཤ་ཀྱི་མིང་ཆེན་ཆུང་རྣབ་པའི་རིང་ལ་བྱོས་ནས་ཐར་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སྐྱོ་སྐྱོག་ས་ཆར་བྱིས་ནོན་ཏེ་རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས་ནོན་

པ་ན། བློན་པོ་གཉིས་ཐར་པ་སོགས་ཀྱང་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མ་ཐུད་པ་ཡིན། བཞི་པ་ལས་བྱས་པ་ཆུང་མི་ཟ་བ་ནི། མདོ་ལས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །

འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན། ཡུན་རིང་ནས་སྡིང་ཐར་འགྱུར་བ་དང་། ཆུང་ནས་མེད་ཐར་འགྱུར་བ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར། ཆུང་ཞིང་ཡུན་རིང་བ་ཡང་ནམ་ཞིག་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་

@230B པ་སྐྱར་ཆུང་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་བསོད་སྙོམས་མ་སྐྱེད་ཅིང་། སྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིན་གྱིས་མེད་ཐར་གྱུར་ནས་གཤེགས་ཁར་ཐལ་སྦྱོ་བཞེས་ཤ། ཏེ་སྐུ་འདས་པའི་རབས་ལྟར་དང་། ཞྱེམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་དབྱ།

བཅོམ་པས་མཐོང་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་སྟོན་དཔལ་སྦྱིས་ཁོ་རང་སྣང་བྱའི་སྤྱི་བ་བླངས་སྐབས་དུད་འགྲོའི་ལྷི་སྣང་སྐམ་པོ་ཞིག་གི་དྲི་ལ་འཁོར་ནས་བསྡུད་པ་སྣང་ཆུས་ཁྱེར་ནས་དེའི་ཞོར་དུ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ལ་

སྐོར་བ་ཐེབས་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་། ཕག་ཅིག་ཁྱེས་དེད་དེ་མཆོད་རྟེན་ལ་སྐོར་བ་འཁོར་བ་ཤེ་ནས་ལྷར་སྤྱེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྤྱེས་པོས་ཎྜཱ་བ་རྣམས་ཁ་བཏགས་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྐུ་རྒྱབ་བསྟེང་བའི་ཚུལ་

བསྟན། དེའང་སྟོན་ཉ་པ་མང་པོས་ཉ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཤིག་གསོན་ཟ་བྱས་སྐབས་ཉ་པའི་ཕྱུགས་ཡི་རང་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། འཕགས་སྤྱེས་པོ་ཆུའི་དཀྱིལ་དུ་བསྟད་ཀྱང་མེས་ཆོག་པའི་རབས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཅེར་བུ་བསྟུག

བསྟལ་འབྱུང་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཞེའས་ཀེ་འཆི་བར་ལུང་བསྟན་པ་ན། ཁོས་ཟན་བཅད་ཀྱང་ཆུ་དང་བུ་རམ་མ་འཚུ་བར་ཤེ་བ་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་སྐུ་ཆེའི་རིག་འཛིན་བརྒྱས་ཀྱང་སྐུ་ཆེ་སྟ་མ་ཞིག་ཏུ་རྣ་གཅོད་པའི་ཞར་ལ་འབྲུ་བྱོག་མ་

གཅིག་སྐེ་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་དབུ་སྐྱོང་བ་བྱུང་སྟེ་སྐུ་འདས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་མོ་རྒྱལ་བུ་རྣ་འཕྲལ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དབྱུག་ཐོག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བརྡུང་སྟེ། ཀ་རྩོག་རྩུས་རྩོག་འདམ་བུ་ལྟར་བཅོམ་པ་ཞེས་སྐུ་

@231A ཞེས། །ལུས་ཚང་མ་འདམ་རྩྭ་བརྡུང་བ་ལྟར་བྱས་པའི་ཚེ་ཤྲ་རིའི་བུས་མོ་རྒྱལ་ལ་རྣ་འཕྲལ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པར། དེ་སྐབས་ལས་ཀྱིས་ཧོན་པས་བརྡུ་ཅ་ཙམ་ཡང་མ་དྲན་ན་འཕྲལ་བ་ལྟ་ཅི་གསུངས་ཚུལ། དེ་ཡང་

སྐུ་སྐྱེ་སྟ་མ་ཞིག་གི་སྐབས་མ་ལ་ཚོག་ངན་སྨས་པ་ཆུང་མ་ཟོས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེས་ན་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་སྟོམ་བྱས་ཏེ་དག་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། སྤྱད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ནའང་ལས་ཀྱིས་མི་གཏེར་

བ་སོགས་ཞིབ་པར་མཛངས་ལྷུན་དང་། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ། འདུལ་བ་ལུང་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་དགེ་སྡིག་གཉིས་བསགས་ཟིན་ནས་འབྲས་བུ་ཆུང་ཟོས་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་ལྷང་

དོར་ཐུ་ཞིང་ཐུ་བ་ནས་བྱིད་དགོས་གསུངས། དེས་ན་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སྦྱིག་པ་བཞག་པ་དང་། དགེ་བ་ཁོང་ཁྲོས་མི་འཇོམས་པའི་ཐབས་བསམ་སྟེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་བློང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱིད་པར་ཐག་བཅད་དགོས། ས་བཅད་

འདི་བཞི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེད་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་བས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འབྲས་ལ་བློང་དོར་བྱེད་འདོད་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་བློང་དོར་བྱ་ས་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་དགེ་སྦྱིག་ཆེ་ཡོང་རགས་པ་ཙམ་བསྟུས་ཏེ་ལས་ལམ་བཟུ་བཟུ་བསམ་

པ་ཡིན་ཞིང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །

@231B ཅེས་པ་ལྟར་དགེ་བའི་ཚོགས་ལས་ལམ་བཟུ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་མངོན་མཐོའི་རྟ་བའི་རྟེན་དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟ་བའི་རྟེན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་ཡིན་པས། ཐོག་མར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་འདིར་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ལ་བློང་དོར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་གལ་ཆེ། དེས་ན། གཉིས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ནག

པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྐོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་དང་། ལྷི་ཡང་གི་ཁྱད་པར། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་གལ་ཆེ་ལ་ཐུ་ཞིང་ཞིབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལ་བློང་དོར་བྱ་སའི་གཞི་གང་ཞེ་ན། མཛོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྡུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་

དགེ་མི་དགེ་རགས་པ་རྣམས་བཅུར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པར་བཞད་ལ། འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཁྱིམ་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་བློང་དོར་བྱ་དགོས་པས། སྡུར་གྱོང་རྫོལ་བྲ་མས་མི་དགེ་བཅུའི་མཐོལ་བཞག་པར་ཐུང་བརྐོས་ཏེ་བཀྲ་བ་སོགས་

མཛད། དེ་ཡང་སྤྲོད་འཇུག་ལས། སྡུག་བསྔལ་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཉི་སྡུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དབྱུ་ལྟར་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་བདེ་བ་འདོད་

@232A ཞེས། །ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་སྨྲས་མི་ཤེས། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྡིག་པ་སྤྱོང་མི་ཤེས་པར་གང་འདོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་དབྱུ་ལྟར་འཛོམས་པས་བླང་དོར་གོ་ལོག་ཏུ་སོང་། ཁ་ཅིག

བློ་དམན་པས་མི་དགེ་བཅུ་ངོ་མི་ཤེས་སྣམ་ན། རང་རེ་གཞས་དང་གླུ་བསླབ་ན་ཉི་ཤུ་སྟོམ་ཅུ་རེ་ཙམ་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་པས་མི་དགེ་བཅུ་ཡང་ངོ་སྤྲད་ན་ཤེས་མི་ཐུབ་པ་མི་སྲིད། རང་ཅག་ཆོས་མ་བསླབ་པ་དང་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་

ངན་འགྲོར་སོང་བ་མིན་ཅིང་། ཆོས་ཤེས་ཀྱང་ལག་ལེན་མ་བྱུང་བས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་ཆོས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེས་ན་སྤང་བྱ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། །

གང་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གསུམ་པོ། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་སོ་སོར་ཟཁཱགས། །ཞེས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱིས་སྡོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྟེ་གསུམ། ངག་གི་རྫུན། ཕྲ་མ། ཚིག་རྩུབ། ངག་འཁྱལ་

ཏེ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་བརྣབ་སེམས། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ་གསུམ་སྟེ་བཅུའོ། །དེ་ཇི་ལ་ལའང་གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཅས་བཞི་ཇི་ཡོད་པས། དང་པོ་སྤོག་གཅོད་ཀྱི་གཞི་ནི། གསད་བྱའི་ལུག་ལྟ་བུ་རང་ལས་

གཞན་པའི་ཕ་རོལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས། ཀུན་སློང་། ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཀུན་སློང་ནི་གསོད་འདོད། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་གཱ

@232B ཡོད་དེ། ཞེ་སྡང་གིས་བསད་པ་ནི། དབྱ་ལྟ་བུར་ཁྲོས་ཏེ་མཚོན་བརྡེག་པས་ཤི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི། ཤ་དང་ལྷགས་པ་སོགས་ལ་ཆགས་ཏེ་ལུག་གསོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཏི་མུག་གིས་ནི། མུ་སྟེགས་པ་སོགས་ཀྱིས་

སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་བསད་པའི་ཤ་ཁྲག་གིས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ཉེས་པ་མེད་པར་སེམས་ཤིང་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤྱོད་བ་ནི་དུག་མཆོག་རིག་སྔགས་སོགས་ཅི་རིགས་པས་བྱས་པ་སྟེ། སྡོག་གཅོད་ཟེར་བ་ཀྱི་བཙུགས་ཏེ་བསད་པ་ཞིག

ངེས་ཅན་དུ་མི་དགོས་པར་མཐུ་དང་ངན་སྔགས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ། མཐར་ཐུག་ནི། རང་གི་སྡུ་རོལ་དུ་ཤི་བ་སྟེ། དེ་དག་ཚང་ན་སྡོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན། གཞན་ལ་གསོད་དུ་བཙུག་ནའང་རང་གིས་བསད་པ་

དང་ཕྲད་པར་མེད་དེ། མཛོད་ལས། དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟན། །གསུངས་པ་ལྟར་མི་བརྒྱད་ཀྱིས་ལུག་གཅིག་བསད་ན། དེའི་སྡིག་པ་བགོ་བཤའ་བྱེད་དུ་མེད་པར་མི་རེ་རེ་ལ་ལུག་རེ་

བསད་པའི་སྡིག་པ་ཆ་ཚང་རེ་འབྱུང་། དམག་དཔོན་ལྟ་བུས་དམག་མི་མང་པོ་བཏང་སྟེ་གསོད་པའི་སྐབས། མི་སྣོང་ཕུག་གཅིག་བསད་ཡོད་ན། དམག་མི་སོ་སོ་ལ་རེ་རེས་ཇི་ཙམ་རེ་བསད་རྒྱས་པའི་སྡིག་པ་རེ་རེ་དང་། དམག

དཔོན་ལ་མི་སྡོང་ཕུག་གཅིག་བསད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིག་པ་ཆ་ཚང་རེ་འོང་། དབུས་ཕྱོགས་འདིར་མིག་ལྟོས་བཟང་ཡང་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཀྱང་མི་གཞན་རོགས་སྟེན་པ་ཞམ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་གཞན་ལ་ཕྱུགས་

@233A ཞེས། །གསོད་དུ་འཇུག་པ་སྟང་མོད། དེས་ནི་གསོད་མཁན་དེ་དང་། གསོད་དུ་འཇུག་མཁན་གཉིས་ཀར་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྟིག་པ་རེ་རེ་འོང་ཞིང་། དེ་ལས་རང་གིས་ལག་བསྟར་ཏེ་བསད་ན་སྟིག་པ་གཅིག་ལས་མི་

འོང་བས། སྟིག་པ་སྟོན་མ་གསོག་མཁན་རོགས་མི་སྟེལ་བར་རང་གཅིག་པུས་གསོད་པ་དགའ་བ་ཡོད། དེས་ན་རང་རེས་དངོས་སུ་མ་བསད་པས་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྟིག་པ་མེད་བསམ་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། སྟིག་པ་ཡོད་པས་མི་ཚད་དེ་

དུང་གསོད་དུ་བཅུག་པ་སྟིག་པ་ཆེ། སྡོན་དགེ་སློང་དགེ་ཚུལ་འགའ་རེས་ར་ལུག་གླང་གསུམ་རྣ་སྐོར་དུ་བཏགས་ཏེ་གསོད་པར་ཉེ་བ་ན། ར་དེས་གཞན་གཉིས་ལ་བདག་ཅག་གསུམ་གསོད་པར་འདོད་འདུག་ཅེས་སྨྲས་པར། ཁྱང་གིས་

འདིས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྐྱབས་འགྲོ་གསུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱོར་ཞིང་སྐྱབ་བཙུམ་ནས་གསུང་གིས་འདུག་པས་མི་གསོད་ཟེར། ལུག་གིས། ཁོང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མ། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཚེ་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་བསྟུང་བར་ཁས་བླངས། བསླབ་བྱའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རང་ཅག་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་ཐག་ཆོད་ཟེར་བ་སོགས་མང་པོ་བླངས།

ཉེ་དྲོས་ཙམ་ལ་མི་ནག་བཤད་པ་གཅིག་བཙུན་པའི་རྩར་འོངས་པར་དེས་མཐོང་སྟེ་ཉན་པས། བཤད་པ་དེས་ངེད་མི་ཁོམ་པས་གཞན་ལ་གསུང་རོགས་ཞེས་ནན་ཏན་ཞུས་ཀྱང་། དགེ་སློང་གིས། ཁོ་བོ་ལ་གྱང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལག

@233B ཐོགས་པོ་ཡོད་པས། ཁྱེད་རང་གིས་འདི་གསུམ་དེ་རིང་རང་ཅིས་ཀྱང་གསོད་རོགས་ཀྱིས་ཞེས་ཚུ་ཚུགས་ཀྱིས་སྨོས་པ་ན། བཤད་པ་དེས་ཁས་བླངས་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ་གསོད་རྒྱུ་ཐག་ཆོད་པ་ཐོས་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་སྨོས་ཏེ་དེ་གསུམ་སྐུ་ངན་

བྱིས་མཆི་མ་ཙོར་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས། དགེ་སློང་དེས་ལག་པས་འཕེང་བ་འདེབ་ཅིང་། སྐྱབས་འགྲོ་དང་མ་ཉེ་བགང་བཞིན་པར་ར་ལུག་གླང་གསུམ་ཤ་རྒྱགས་མི་རྒྱགས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འོངས་པ་ན། དེ་གསུམ་བྱིས། བཙུན་པས་

སེམས་ཅན་གསོད་མི་རྩང་བ་དང་། གཞན་ལའང་གསོད་དུ་འཇུག་མི་རྩང་ཚུལ་སོགས་མང་པོ་བརྗོད་དེ། རབ་ན་བདག་ཅག་གསུམ་མི་གསོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་གསོད་ན་དགེ་སློང་རང་གིས་གསོད་པར་ཞུས་ཀྱང་མ་གནང་བའི་སྐུས་ནས།

བཤན་པ་སྐྱེགས་ཏེ་དེ་གསུམ་གྱི་ཤང་ལག་འབྲེང་ཐག་གིས་བསྡམས། ཐོ་བ་ཆེན་པོས་བསྣུན་ཏེ་གླང་གི་ཀློད་པ་བཅོམ། བྱི་རྭོན་པོས་ར་ལུག་གི་བྲང་ཟླགས་གཤཔགས་ཏེ་ཁོག་པར་ལག་པ་བཙུག །སེན་མོ་རྭོན་པོས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་སྲོག

རྩ་བཅད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་བྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མྱོང་། གླང་གིས་ཉམ་ཐག་བའི་སྐད་བཏོན་པ་ཕྱོགས་བཙུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསན་ཏེ། ཡུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ན་བཙུན་པའི་གཟུགས་བརྙན་འདི་ཞེས་བྱ་བས་མ་རྟོག

སེམས་ཅན་གསོད་དུ་བཅུག་པའི་སྡུག་སྔད་འདོན་པ་རེད་ཅེས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྲིལ། བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲིངས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་མྱུག་པ་བྱུང་བ་སོགས་བཅུན་པ་དང་རུ་ལུག

@234A ཞེས། །གླང་གསུམ་གྱི་འབེལ་གཏམ། བཅུན་པ་འགའ་ཞིག་གི་གྱང་ཆོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་རྒྱས་པར་སྨྲས་པ་ཡིན་པས་སྤོག་གཅོད་ལ་

འཛོམ་པ་གནད་ཆེ། བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གཞན་སྤོག་གཅོད་སྤང་བ་བྱུང་ན་དགྲེས་ཆོར་གཞན་ལས་ལྷག་པ་གནང་གི་ཡོད། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁམས་ལ་འགྲོ་སྐབས་སོག་ཙ་རྡོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ལོ་བསྟར་

གསོད་པའི་སྤོག་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆེན་པོ་མང་པོ་གཅོད་ཐུབ་པ་བྱུང་སོང་བ་ཚེ་འདིའི་ཆོས་དྲག་ཤོས་ཡིན་སྟམ་པ་ཡོད་གསུངས། གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་ལ། གཞི་ནི་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ནོར། བསམ་པ་ལ་གསུམ་

ལས།ཅ འདུ་ཤེས་ནི་མ་འཁྲུལ་བ། ཀུན་སློང་ནི་མ་བྱིན་བཞིན་དུ་ལེན་འདོད། ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་གཅོད་དེ། ཁོང་ཁྲོས་དགྲ་བོའི་རོར་འཕྲོག་པ་དང་། ཚགས་པས་གཞན་གྱི་རོར་རྩས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་སྟེ་འཇབ་བུས་བརྒྱ་བ་

སོགས་དང་། གཏི་སྐག་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོས་ལུགས། བྱམ་ཅེ་རྒྱད་ཆོ་ཀུ་བ་ཆོས་སུ་ཟཁད། །ཅར་བ་ལྟར་གཞན་གྱི་རོར་བཀུ་བ་ཉེས་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟྲོར་བ་ནི། མཚན་མོར་འཇབ་ནས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ངེས་པར་མི་དགོས་

ཀྱི། བྲ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་འགྲེད་ཉེས་ལེན་བྱེད་པ་དང་། དཔོན་པོས་མི་འོས་པའི་ཉེས་ཆད་འགེལ་བ། བྲེ་ལོག་སྲང་ལོག་གིས་རོར་གཏེར་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་མ་བྱིན་ལེན་ཏེ། འདུས་སྟེ་རྣམས་ནས་ཆད་པ་གཅོད་པ་ན། ཕྱག

@234B འཚལ་བ་སོགས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའང་དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། མདོར་ན། ཕ་རོལ་པོས་བློས་མ་ཐོངས་ཀྱང་རང་ལ་རོར་རྩས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས། གལ་སྲིད་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ནས་

ཁོས་མི་སྟེར་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་ཏེ་རང་ལ་ཐོབ་པ་བྱུང་བའང་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱོ་བས་འདི་རང་རེ་ལ་ཉ་ཅང་འབྱུང་ཉེན་ཆེ། དེར་མ་ཟད་གཞན་གྱི་རྫས་དང་ཡོ་བྱད་ཞོ་གང་ཡན་གྱི་རིན་ཐང་ཚང་བ་གཞན་ལ་བཅོལ་བའམ་སྐུ་གཡར་བགྱིས་

ནས། ཕྱིས་ཡུན་རིང་ཐོ་འོན་པ་ན་བདག་ཐོ་དེས་བརྗེད་པ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་དེས་བརྗེད་པར་བྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐམ་པས་ཚོད་བལྟས་ནས་བརྗེད་པར་ཤེས་ཏེ། མཐར་ཐུག་རང་ལ་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བརྐུ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་

དག་ཚུལ་ཡིན་ན་ཞམ་འདྲ་དང་། དག་སྦྱོང་ཡིན་ན་ཞམ་པ་བྱུང་ཟིན་པ་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་འོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ནི། ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་མངལ་སྦོ་མ་གཏོགས་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེམ་མ་དང་བསླེན་གནས་ཀྱི་སྐབས་

སོགས་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། བླ་མ་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་སོགས་གནས་མིན་པ་དང་། མ་ལ་སོགས་པ་བགྱོད་བྱ་མིན་པ་རྣམས་དང་། རབ་བྱུང་གིས་ནི་མི་ཚངས་སྤྱད་ཚད་འོག་གཡེམ་དུ་འགྱོ། འདུ་ཤེས་ནི་འོག་གཡེམ་ལ་མ་

འཁྲུལ་པ་དགོས་པ་དང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདུ་བར་གསུངས། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་གཅ །ཀུན་སློང་ནི་ལོག་པར་སྤྱོད་འདོད། སྤྱོར་བ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྣང་པ་སོགས་དང་། མཐར་ཐུག་ནི་བདེ་བ་སྟེང་

@235A ཞེས། །བ་ན་རྩོགས་པ་ཡིན་གསུངས། བཞི་པ་རྣམ་ནི། མིག་གིས་མཐོང་མ་མཐོང་དང་། རྣ་བས་ཐོས་མ་ཐོས། སྣ་ལྟེ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་མ་ཕྱེད་དམ། སྟོང་མ་སྟོང་། ཡིད་ཀྱི་

རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའམ་རྣམ་པར་ཤེས་མ་ཤེས་བརྒྱད་དང་། སྣ་བའི་ཡུལ་ནི་མིའི་འགྲོ་བ་སྣ་ཤེས་དོན་གོ་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི། མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དུ་བསྟུར་ཏེ་སྣ་བར་འདུ་

ཤེས་པ། ཀུན་སློང་ནི་དེ་ལྟར་སྣ་འདོད་པ། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་ག །སྤྱོར་བ་ནི་ངག་གིས་རྗུན་ཚིག་སྣ་བའམ། ཚིག་མ་སྣས་ཀྱང་མགོ་བོའི་དབྱིབས་སོགས་ཀྱིས་རྗུན་བྱེད་པ་ཡོད། མཐར་ཐུག་ནི་ཐ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

གསོད་པར་འོངས་པ་དག་གིས་གསད་བྱ་གང་ན་ཞེས་དྲི་བ་ལྟ་བུ་ལ་དྲང་པོར་ཟཁད་དུ་མི་རུང་བས། དེ་འདྲའི་དོགས་པའི་གནས་ཡོད་པ་དག་ལའང་། འདི་ནས་མི་འདི་འདྲ་ཞིག་སོང་ངམ་ཟེར་ན། བདག་དོ་རྒྱབ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་

རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་གཏམ་མ་འབྲེལ་བ་ཟཁད་པས་བརྟེད་དུ་གཞུག་པའི་ཐབས་སོགས་བྱ་དགོས་གསུངས། ལྟ་པ་ཕྱ་མ་ལ། གཞི་ནི་མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་པ་ཅི་རིགས། འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ། ཀུན་སློང་དབྱེ་འདོད་པ། ཉོན་མོངས་

དུག་གསུམ་གཅ །སྤྲོད་བ་མཐུན་པ་དབྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མི་འདྲམ་པར་འདོད་པ་སྟེ། འདི་ལ་བདེན་པ་དང་རྫུན་གྱིས་ཕྱ་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་ཡང་ཁྱད་མེད། ཁ་ཅིག་གིས་འདི་དག་ཡོན་ཏན་དུ་བརྩི་ཡང་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་

@235B པར་མ་ཟད། སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བྱར་མི་རུང་། མཐར་ཐུག་ནི་ཆོག་དེའི་དོན་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱ་མའི་ཆོག་སྨྲས་པས་ཕ་རོལ་པོས་གོ་ནས་རྒྱབ་འགལ་དུ་གྱིས་པར་གྱུར་ན་ལས་ལམ་རྫོགས་ལ། ཆོག་དེ་མ་གོ་བར་མི་མཐུན་པ་སོགས་

དབྱེ་བར་མ་སོང་ན་ཆོག་ཀྱལ་པར་འགྲོ་བ་ལས་ཕྱ་མ་བྱས་པར་མི་འགྲོ། དྲུག་པ་ཆོག་རྟུབ་ཀྱི་གཞི་ནི། མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཆོར་མ་སོགས་སེམས་ཅན་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། འདུ་ཤེས་མ་

འབྲལ་བ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཤེད་ནི་སྣ་འདོད་པ། སྡུར་བ་མིག་ཞར་བ་ལ་ཞར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའམ། ཞར་བ་མིན་པ་ལ་ཞར་བ་ཟེར་བ་ལྟུང་བདེན་རྟུན་གང་ཡང་རུང་བས་ཕ་རོལ་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་རིགས་

དང་ལུས་ཀྱི་སྐྱོན་སོགས་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་ལ་གནོད་ན་སྐྱན་པར་སྨྲ་ཡང་ཆོག་རྟུབ་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་། མཐར་ཐུག་ནི་དེས་དོན་གོ་བ་དགོས་པས་སེམས་ཅན་མིན་པའི་འབྱུང་བ་སོགས་

ལ་སྨྲས་ཀྱང་ལས་ལམ་མི་རྟོགས། བདུན་པ་ངག་འབྲལ་གྱི་གཞི་ནི། དོན་མེད་དང་ལྡན་པའི་དོན། འདུ་ཤེས་ནི་གང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །འདི་ལ་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་གཏམ་དུན་ཚད་བྱུང་

རྒྱལ་དུ་སྨས་ན་དངོས་གཞི་འབྱུང་། ཀུན་སྤོང་ནི་སྨ་འདོད་པ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་པ། །སྤྲུལ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་དམག་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་སྨ་བ་དང་། ད་ལྟར་རང་རེ་བྱ་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་དགོན་པའི་གྲིང་བསྐོར་འགྲོ་བ་ཚུན་གྱི་ཆོ་

@236A ྱྱ། །མི་མང་པོ་ཞིག་འདུས་ནས། སྡེ་པ་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་དང་། རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ཐ་གྲོགས་མང་པོ་བྱེང་མོ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། ངག་འཕྲལ་འདི་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་ཆུང་ཤོས་ཡིན་ཡང་། རང་རེའི་མི་ཆོ་

སྟོང་ཟད་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་བློ་ན་མེད་པ་སྟེ། ཆོག་གྲལ་ཚུན་ཆད་དུ་ངག་འཕྲལ་གྱི་གཏམ་འདི་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གླ་ཤག་ཕན་ཚུན་དུ་འཚོགས་ཏེ་ཉིན་སྐད་དོན་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་པས་དུས་འདའ་འགྲོ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འོང་།

དེས་ན་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། མང་པོའི་ནང་དུ་ངག་ལ་བརྟག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོགས་གཅིག་ཡོད་ཚུན་ཆད་ནས་འདི་ལ་གཟབ་དགོས་གསུངས། གཞན་ཡང་། སྒྲུབ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པའང་ངག་འཕྲལ་ཡིན།

ལོག་གཡེམ་མ་གཏོགས་པའི་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བྱུག་ཀ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས། བརྒྱད་པ་བརྣབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། གཞན་གྱི་ནོར་དང་ཡོ་བྱད་དེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཁྱོམ་ལྟ་

བྱར་འགྲོ་བ་ན་ཡོ་བྱད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ནས་བདག་ལ་འདི་འདྲ་བྱུང་ན་སྣམ་དུ་འདོད་པ་ཟུག་པ་བཞིན་བྱུང་བའོ། །འདུ་ཤེས་ནི། བརྣབ་སེམས་འབྱུང་བའི་གཞི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ། འདིའི་ཀུན་སློང་། སྦྱིར་བ། མཐར་ཐུག་རྣམས་

བྱེད་ལས་སེམས་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པས། ཀུན་སློང་ནི་ནོར་སོགས་དེ་དང་དེ་བདག་གིར་བྱར་ན་སྣམ་པ། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་ག །སྦྱིར་བ་བསམ་པ་དེ་ལས་ཤུགས་དྲག་སོང་ནས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པ། མཐར་

@236B ཐུག་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཤུགས་དྲག་སོང་ནས་རྒྱུ་ནོར་སོགས་དེ་དང་དེ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །རང་གི་ནོར་ལའང་བརྣབ་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་། རང་ཅག་ལྟ་སར་ཁྱོམ་བསྐོར་ལྟ་བུ་ཞེག་འགྲོ་བ་ནའང་བརྣབ་སེམས་འབྱམ་ཐུག

ཙོམ་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟར་བྱུང་སྐབས་རང་གི་ཡིད་ལ་གང་བྱུང་དུན་དུ་མི་འཇུག་པར་སྐྱུ་མའི་ནོར་ཇས་ལ་སྨིང་པོ་མེད་པར་བསམས་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དགོས་གསུངས། དགུ་པ་གཉེད་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་སྤང་ཚོག་རྣམ

ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ། ཀུན་སློང་གསོད་བརྟུད་སོགས་གནོད་པ་སྐྱེལ་འདོད་དམ། ཚ་རོལ་པོ་གྱད་ན་ཅི་མ་རུང་སྨམ་པ་སོགས་དང་། སྡུག་བ་ནི་དེ་ལ་བརྩེན་པ། མཐར་ཐུག་དེ་ཡང་ཐུབ་བཅད་པ་ཡིན། རང་རེའི་ཞི་རྒྱས

དབང་དྲག་གི་ལས་སྡུར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་སློང་བཟང་པོས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། བརྟན་སེམས་དང་གཉེད་སེམས་སོགས་སུ་འབྱོ་ཉེན་ཡོད་པས་གཟབ་དགོས་གསུངས། བཅུ་པ་ལོག

ལྟའི་གཞི་ནི། ལས་འབྲས། བདེན་བཞི། དཀོན་མཆོག་སོགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་མེད་པར་བལྟ་བ་ལོག་ལྟ་དང་། མེད་པར་སྨྲ་བ་སྐྱར་འདེབས། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་ཤང་མིག་གིས་རང་གི་བུ་མོ་ལ་ཆགས་ཏེ་དེ

དང་ལྡན་ཅིག་སྨྲོད་འདོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་སྡུ་ཕྱི་མེད་པར་ཉའོ་པའི་གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཕྲག་དང་། ལྷ་དན་དྲུག་རྒྱ་སོགས་རང་བཟོ་བྱས་ནས་བསྙམས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་བ་འདིབས་པའི་དོན་ལ་བདེན་པར་འདུ་

@237A ཞེས། །ཤེས་པ་ལས་གཞན་འདུ། སྨྲོ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་འདིབས་པར་རྟོག་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ནི་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །འདི་དངོས་གཞི་རང་རེར་རྩང་འབྱུང་དཀའ་ཡང་། བསོད་ནམས་དམན་པ་སྟོག་གྲོགས་ཀྱི་

དབང་དུ་སོང་བ་དག་ལ་ཡོང་ཉེའོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལེགས་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འཛོམ་བཞི་བྱ་བ་གནད་ཆེ་གསུངས། གཉིས་པ་ལྷི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ལ་དྲུག་ལས། ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་ལྷི་བ་ནི། ལུས་ངག་གི་བདུན་ལས་སྡོག་གཅོད་

སོགས་སྡ་མ་སྡ་མ་ལྷི་ལ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་དག་གི་ཚོ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཙམ་ཡོད་པའི་རིམ་པས་ལྷི་ཡང་བྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་ཚོ་རང་གཞན་སྡུ་འདུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྡོག་ལ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པ་

ཇི་འདྲ་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་ཡོ་བྱད་ལ་མི་བྱེད་པས་སྲོག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་གཉིས་ལ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་སྤྱག་བསྟལ་ཆེ་ཆུང་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་ཡང་ལ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྷི་བ་ཡིན། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ལྷི་བ་ནི། བསམ་པ་

ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོས་བྱས་པ་སྟེ། ཚོགས་རྫུབ་ལྟ་བུ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོས་ཁྱི་རྒན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལྷི་བ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲོར་བའི་སྒོ་ནས་ལྷི་བ་ནི། སྒྲོར་བ་གསོད་སྐངས་ངན་པ་སྤྱག་ལས་སྟ་དགུ་བཏང་ནས་

བསད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་འབྱ་བསད་པ་བས་གླང་པོ་ཆེ་བསད་པ་སྟིག་ལྷི་བ་ལྟ་བུ་དུད་འགྲོ་གཟུགས་ངོངས་ཆེ་བ་དག་གསོད་པ་སྟིག་ཆེ་བའང་ལུས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཚོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་ཆེ་བས་

སྒྲོར་བའི་སྒོ་ནས་ལྷི་བར་འགྲོ། ཡུལ་འགའ་ཞས་ན། སྤལ་

@237B པ་དང་། ཁྱིམ་བྱ། འབྱ་སོགས་མེར་བསྲེགས་ནས་གསོད་པ་ལྟ་བུར་ནི། ངོ་བོ་དང་སྒྲོར་བའི་ལྷི་ལུགས་གཉིས་ཀ་ཚང་། གཞིའི་སྒོ་ནས་ལྷི་བ་ནི། བྱ་མ་སྒོག་དཔོན་བྱང་སེམས་དགེ་

འདུན་ཞ་མ་སོགས་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མིག་ལོག་བལྟ་བ་ལྟ་

བྱའང་སྤྲིག་ལྷོ་བ་ཡིན། དུས་རྒཱ་ཀུ་བྱེད་པས་ལྷོ་བ་ནི། ངག་འཕྲལ་ལྟ་བུ་དུས་རྒཱ་ཀུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྷོ་བའོ། །གཉེན་པོ་མེད་པས་ལྷོ་བ་ནི། དགེ་བ་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ཤེན་ཏུ་ལྷི། དེས་ན། ལྷོ་བ་གཅིག

འཛོམས་པ་ནས་དྲུག་ཀ་འཛོམས་པའི་བར་ཡོད། བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོས་མིག་ལོག་བལྟས་པ་དང་། སྡུག་ལས་སྣ་དགུ་བཏང་ནས་དྲུད་འགྲོ་བས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་ཚང་། ཆགས་སེམས་དྲག་པོས་བླུ་བློངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཅིག

ཚང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིག་པ་རྒཱ་ཀུ་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་མི་བྱེད་པའི་བཤད་པ་ལྟ་བུས། ཞ་མ་སོགས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོས་སྟོར་བ་སྡུག་ལས་སྣ་དགུ་བཏང་ནས་བས་ན་དྲུག་ཀ་འཛོམས། དེས་ན། རང་རེ་ལ་མི་ལྷོ་བ་མེད་པའི་སྤྲིག་པ་གང་ལྷོ་

ལྷོས་རྒཱ་ཀུ་ནོན་ནས་ཡོད། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་སྨིན། རྒྱུ་མཐུན། བདག་འབྲས་གསུམ་ལས། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དེ་ནས་རྒྱུ་མཐུན་ལ་སྡོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུ་

མཐུན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་བཞི་བཞི་སྡོང་དགོས། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོས་དམྱལ་བ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྭགས། ཆུང་དུས་དྲུད་འཚོར་སྐྱེ་བས། སྲོག་གཅོད་ལ་མཆོག་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུས་དམྱལ་བར་སྐྱེ། ནམ་ཞིག

@238A ཞེས། །དེ་ལས་ཐར་ནས་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སྡོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ཆེ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བ་དང་། བྱད་པ་རྒྱུ་མཐུན་བྱིས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་དགའ་བ། བདག་འབྲས་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་འབྱུང་སྟེ། བཟའ་བཏུང་

དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཆུང་བ་འོང་། རང་རེ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་ལུས་དང་མེ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ནས་སྡུག་པ་ལས། མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སྲོག་གཅོད་ལ་དགའ་བ་འདི་དན་ཏེ། འདིས་སྨར་ཡང་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུན་མཐུན་དེ་དན་འགྲོར་

འཕེན་པས། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁ་གནག་ཤོས་ནི་བྱད་པ་རྒྱུ་མཐུན་འདི་ཡིན་པས་རང་རེས་མི་དགེ་བའི་བྱད་པ་རྒྱུ་མཐུན་འགོག་ཐབས་དང་། དགེ་བའི་བྱད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་གསུངས། མ་བྱིན་ལེན་སོགས་

མི་དགེ་བ་ལྷག་མ་དགུ་པོས་རིམ་བཞིན། སྡོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ལོངས་སྤྱོད་དབུལ་བ་དང་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བ། འཕོར་གཡོག་དང་ཆུང་མ་བསྟུང་མི་ཐུབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་

ཉུང་བ་དང་འཕོར་གཡོག་སོགས་དང་འབྲལ་བ། གཞན་གྱིས་མི་སྐན་པར་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་རང་གི་གཏམ་ལ་ཆ་མི་འཛོག་པའི་ཆོག་མི་བཙན་པ་དང་། དོན་མི་འགྲུབ་པ་དང་། འཇིགས་སྐྲག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་

དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་རྩོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་། སྤྱིག་པ་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ཚེ་རིང་བ་དང་ལམ་འགྲོ་ཆེ་ལ། ཚོས་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ཐུང་བ་དང་ནད་སོགས་ཡོང་རྒྱུ་མང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟ་མའི་རྒྱུ་འབྲས་གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཡིན། རང་

@238B ཅག་ལ། འཇིག་རྟེན་འདིར་མི་འདོད་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཚེ་འདིར་འགྲོ་ཉེས་འདུག་ཉེས་སོགས་རང་གཞན་གྱི་འཕྲལ་རྐྱེན་ཞིག་བྱས་སོ་སྐྱམ་པ་འོང་མོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཕལ་ཆེར་ཚེ་སྟ་མའི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། བྱེད་པ་རྒྱུ་

མཐུན་ནི། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ཆོ་འདིར་ཡང་འགལ་ཞིག་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་ནས་ཁབ་ཚུན་ཆད་ཀུ་བ་དང་། བྱི་བ་དང་བྱི་ལ་སོགས་ཀུ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ལྟར་མ་བྱིན་ལེན་ལ་དགའ་ཞིང་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་མཆོོན་ནས་གཞན་རྣམས་གོ

སྐྱ། བརྟན་སེམས་གཅེད་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ལ་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་འཕེལ་བ་ཡིན། བདག་འབྲས་ནི། མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ལོ་འབྲས་ཉུང་ལ། སད་སེར་ཐན་པ་སོགས་ལྟང་ཞིང་། བཞེན་

འོ་ཞེ་ཉུང་བ་སོགས་དང་། འདམ་ཇབ་ལྟན་ལྷིན་སོགས་ཡོད་སར་གནས་དགོས་པ་དང་། བསྟུ་བྱེད་བྱེད་མཁན་མང་བ་དང་། ས་ཕྱོགས་མི་སྐྱེམས་པར་སྤྲོད་དགོས་པ་དང་། སྤྲོང་དུམ་དང་ཆོར་མ་མང་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཤིང་

འབྲས་དུས་སུ་མི་ཚགས་ཤིང་། ཡང་ན་དུས་མིན་དུ་ཚགས་པ་དང་། ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་འགྱོ་བ་དང་། དམག་འཁྲུག་དང་ནད་ཡ་མས་མང་བ་དང་། ཆུ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ནུབ་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ལྟར་མི་དགེ

བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་ཚུལ་ཐོས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་དུད་མི་དགེ་བཅུ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་ན། མིག་ལྡན་གཡང་ལ་མཆོང་བ་དང་འདྲ། ས་གཞི་དག་ཀྱང་འགའ་ཞས་སྤང་ལོ་ལེགས་པ་ལ། དེང་སང་མི་ལེགས་པ་

@239A ཞེས། །ཡང་ས་བཅུད་ཟོར་བ་སོགས་གང་ཡང་མིན་པར། ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སྐབས་ས་གཞི་ཡངས་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་འགྲིབ་སྟེ་ངམ་ཐྲོག་དང་

གཡང་ས་ལས་མེད་པ་དེ་འདྲར་འགྱུར་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡོད། གཉིས་པ་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་གཉིས། དཀར་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བཅུ་མ་བྱས་པ་ཙམ་

ཀྱིས་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་མི་རྫོགས་ཏེ། དཀར་པོའི་ལས་ལམ་ཚང་བ་ལ་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དོས་གཟུང་། དེ་ལ་ཉིས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ་ཡང་དག་པར་སྡོམ་པའི་སྡུང་བ་དང་། བསྡམ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྡོང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་

འཛོག་དགོས། དེ་ཡང་སྲོག་གཅོད་སྡོང་བའི་དགེ་བ་ལྷུབ། གཞི། བསམ་པ། སྡུར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་སྟེ། དཔེར་ན་ལུག་གསོད་པ་སྡོང་བའི་དཀར་པོའི་ལས་ལྷ་བུར་མཆོག་ན། ལུག་ནི་དེ་འདྲའི་ལས་ཀྱི་གཞི་ཡིན། ལུག

གསོད་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་ནས་དེ་གསོད་དུ་མི་རུང་སྙམ་དུ་གསོད་པ་སྡོང་བར་འདོད་པ་ཀུན་སྤོང་། དེ་ལྟགས་ཆེ་རུ་སོང་སྟེ་ལུག་གསོད་པ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་ནས་གསོད་པ་ཡང་དག་པར་སྤོམ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་ལུག

གསོད་པ་སྡོང་བའི་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་སྡུར་བ་དང་། གསོད་པ་སྡོང་བར་ཐག་བཅད་པ་ན་ལས་ལམ་རྫོགས་པས། ལུག་གསོད་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་ནས་གསོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པའི་སེམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་

@239B ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལུག་གསོད་པ་སྡོང་བའི་དཀར་པོའི་ལས་དངོས་སམ་མཐར་ཐུག་ཡིན། མ་བྱིན་ལེན་བཀུ་འཕྲོག་ལྷ་བུའི་སྐབས། སྡུག་བསྔལ་དང་ཕྱང་ངོལ་ཀྱི་གཞི་ཆོར་རྫས་འདིའི་དོན་དུ་དན་འགྲོའི་རྒྱུ་བྱ་བ་དན་པ་འདི་འདྲ་བྱེད་མི་རུང་སྙམ་

པ་ཀུན་སློང་། ལས་དེ་སྤོང་བ་ལ་བསྙེན་པ་སྦྱིར་བ། སྤོང་བར་ཐག་བཅད་པ་ན་ལས་ལམ་ཚང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོག་གཡེམ་སོགས་འོག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་འབྱེའོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་

རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུས་རིམ་བཞིན་ཁམས་གོང་གི་ལྷ་དང་། འདོད་ལྷ། མི་སོགས་སུ་སྐྱེ་ལ། གཉིས་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ལས། སྟོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ནི། ཆོ་རིང་བ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ། ཆུང་མ་

དང་མཐུན་པ། གཉམ་ལ་ཆ་འཛོག་པ། ཁོག་མཐུན་པ་སོགས་ཡིན། བྱད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ནི། དམ་པའི་སྐྱེ་སྤུལ་སོགས་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་ཙམ་ནས་ངེས་འབྱུང་སྐྱིང་རྡེ་རྣམས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། གསུམ་པ་བདག་འབྲས་

ནི། བཟའ་བཏུང་དང་སྨན་གྱི་ནུས་པ་ཆེ་བ་སོགས་ཏེ་གོང་གི་མི་དགེ་བ་བཅུའི་བདག་འབྲས་རྣམས་གོ་བརྗོག་པ་ཡིན་པས་གོ་སྟུ་གསུངས། གསུམ་པ་ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒོ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། ཞིང་གི་སྒོ་ནས་

སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ཕ་པ་རང་གི་བ་དང་། ཕ་མ། དགེ་སློང་། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་། སངས་རྒྱས། བླ་མ་རྣམས་ལ་སྨྲེན་པ་བཏང་བ་རྣམས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་

@240A ཅི། །ཅད་བཅོོན་རར་བཅུག་སྟེ་མིག་བཏེན་པ་ལས། བྱང་སེམས་ལ་མིག་ལོག་བལྟ་སྟིག་པ་ཆེ་ལ། སྡུ་མ་དེ་དག་བཅོོན་ར་ལས་བཏེན་ཏེ་མིག་སྨྲེན་པ་བས། བྱང་སེམས་ལ་དད་པས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་ཕན་ཡོན་

ཆེ་བ་དཔེར་ན། དུད་འགྲོ་བས་ན་ལྷུང་བྱེད་ལས་མི་འབྱུང་བར་མི་བསོད་ཅིང་ ན་ཞམ་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟེན་གྱི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། སྡོམ་པ་མ་བླངས་པ་དང་བླངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མི་

དགེ་བའང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཁྱིམ་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཀ་འགྲོལ་ཞོག་ཏུ་སྨྲོད་པ་ལས་རབ་བྱུང་གིས་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་ཙམ་བྱས་པ་སྟིག་ལྟི། དེ་བས་བྱང་སེམས་དང་། དེ་བས་ཀྱང་སྡུགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྟི། ཁ་ཅིག

གིས།ཅ སྲོམ་པ་ཞུས་ན་སྲིག་པ་ཆེ་ཟེར་ནས་སྲོམ་པ་ལ་འཇོམ་མོད། དེ་ནི་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། འཕྲུག་པ་ལས། མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་མའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ་དལ་ལྟ་སྲོམ་པ་ནོས་ཏེ་

ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ངེས་པར་དགོས། དེ་མེད་པར་སྨིན་པ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་དྲུད་འགྲོ་གླ་ལྟ་བུར་སྐྱེ། དེར་མ་ཟད་སྲོམ་པ་ཁས་བླངས་ན་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་ལ། སྲོམ་མིན་ཁས་བླངས་ན་མི་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འོང་སྟེ། ཡུལ་

གྱི་བཞག་པ་དང་། ཆང་འཆོང་ཤ་མར་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུར་གཉིད་ཉལ་བ་དང་། རྩེ་མོ་རྩེ་བའི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་སྲིག་པ་འཕེལ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད། སྡོག་གཅོད་སྤྱོང་བའི་སྲོམ་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྡད་དེ་

@240B སྡོག་མི་གཅོད་པར་གནས་པའི་སྐབས་སྡོག་མི་གཅོད་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། སྲོམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྡོག་གཅོད་སྤངས་པའི་དགེ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྲོམ་ལྡན་དེར་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དེ་སྤངས་པའི་དགེ་བ་འཕེལ། དེ་བཞིན་དུ་སྲོམ་ལྡན་དགེ་བསྟེན་

དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་ཆེད་དུ་མ་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཐ་ན་གཉིད་ཉལ་བའི་སྐབས་ཚུན་ལ་རིམ་བཞིན་ལྟ་དང་། སོ་བྱག་དང་། ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་འཕེལ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་

ཀྱི་སྟོམ་ལྡན་ལ་ནི། དགེ་བ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་དེ། སྟོང་འཇུག་ལས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དུ་མ་ཞེག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་

པ་བཞིན་ཡིན། སྔགས་སྟོམ་ལྡན་པས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པ་འཕེལ་འགྱོ། དེས་ན་སྟོམ་པ་གང་ཡང་མ་བླངས་པ་དེས་དགེ་རྩ་ཆེད་མངགས་བསྒྲུབ་ན་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་ལ། སྟོམ་ལྡན་ལ་ཉིན་ཞག་རེར་ཡང་

དགེ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་བའི་ཁ་སང་ཆེན་པོའི་ཁྲད་ཞུགས་པས། བློ་ཆུང་གི་ལོག་རྟོག་མི་བྱེད་པར། ཁྱིམ་པས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་། བསླེབ་གནས། བྱང་སྟོམ་སོགས་ལྡན་པར་བྱེད་དགོས། ཁ་ན་མཐོ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་།

བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དངོས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་ཞིང་། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོག་པ་མི་དགེ་བ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་

@241A ཞེས། །ཆ་ནས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་ནུས་པ། སྡོམ་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སུས་ཀྱང་གཞི་དེ་ལ་ཞུགས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྟོག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བཅས་པ་ལས་འགལ་བའི་ལས་སྨིན་གང་ཞིག །རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དངོས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དགེ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླང་ཞིང་། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ལུང་མ་བསྟན་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། འབྲས་བུའི་

ཁྱད་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་མི་ནུས་པ་ཞིག་ལ་འཇོག །བཅས་རྒྱང་གི་ལྷུང་བ་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་བསླབ་པ་ལ་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་བསམ་པ་སོགས་མི་དགེ་བ་དང་འབྲེལ་ན་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་

ཐོ་བའི་སྒིག་ལྟུང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ཞིང་། ཀུན་སློང་ལུང་མ་བསྟན་རྒྱང་པས་བྱས་པ་ཡིན་ན་བཅས་འགལ་གྱི་ལྟུང་བ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྒིག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། དགེ་སློང་གིས་དྲུད་འགྲོ་བས་ན་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་རང་

བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྒིག་པ་ཞིག་དང་། དྲུད་འགྲོ་བས་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལྟུང་བ་ཞིག་བཅས་སྤྱིག་ལྟུང་གཉིས་འབྱུང་། དེ་འདྲའི་སྤྱིག་པ་དང་ལྟུང་བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས།

དེ་འདྲའི་ལྟུང་བ་དེར་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེས་ནི་ལྟུང་བ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྤྱིག་པ་དེ་ལྟག་མ་མེད་པར་འདག་རྒྱས་ཀྱང་། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལྟུང་བ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་དག་པར་མ་བྱས་བར་དུ་མི་འདག །

@241B ཡང་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་དག་པར་བྱས་ཀྱང་སྤྱིག་པ་དེ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞེས་མ་བཤགས་ན་མི་འདག །ཚོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་མཁན་སློབ་དག་འདུན་དང་བཅས་པ་ལས་བླངས་པས་དག་འདུན་ནམ་དག་སློང་གི་མདུན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་

དགོས་ཤིང་། བྱང་སྟོམ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་བླ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་དྲུང་དང་། སྔགས་སྟོམ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཨཱཊཱས་པས་དག་པར་བྱ་དགོས། རང་རེས་མཆོད་འབྱལ་

ཚོགས་གསོག་ལྷ་བྱ་དགེ་རྩ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་སྐབས། མ་མཐའང་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་ལྷ་བྱའི་སྡོམ་ལྡན་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་འོང་གསུངས། དངོས་པོའི་སྐོར་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་།

ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ལས་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ལྷག་པ་སོགས་སོ། །བསམ་པའི་སྐོར་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོར་ནས་སྐྱོལ་མ་ཚར་གཅིག་བཏེག་པའམ། མར་མེ་གཅིག་ཕུལ་བ་ཡང་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོར་

སོང་སྟེ། སེམས་དེས་མ་ཟིན་པར་མར་མེ་འབྱམ་ཕྲག་ཕུལ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཡིན། ས་བཅད་འདི་རྣམས་ནི། དགེ་མི་དགེ་རྣམས་ལས་གཅོ་བོར་འཛེམ་དགོས་པ་དང་། བསྟུབ་དགོས་པ་རྣམས་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པ་ཡིན། དེས་ན་བསྟུབ་

མཁས་པོ་བྱང་ན་ཆོགས་ཆུང་ངས་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདུམ་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཡང་ཆུང་ངུ་བཏང་བའི་ཚུལ་ཡོད་པས་དེ་ཞེས་དགོས། དགེ་སློང་ཞིག་གིས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོ་ནས་སྡུང་ཆོས་ལྟ་བུ་ཞིག་བཏང་

@242A ཞེས། །ན་རྟེན་བསམ་པ་ཡུལ་དངོས་པོ་སྟེ་སྟོབས་ཆེ་བ་བཞི་ཚང་། གཞན་ཡང་། ལས་ལ་འཕེན་རྩོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འཕེན་བྱེད་ལ་དགེ་བས་བདེ་འགྲོ་དང་། མི་དགེ་བས་ངན་འགྲོར་འཕེན། རྩོགས་བྱེད་

ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ནས་རྩོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྩོགས་པ་དང་། མི་དགེ་བས་རྩོགས་པ་གཉིས། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ནས་རྩོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྩོགས་པ་དང་། དགེ་བས་རྩོགས་པ་

གཉིས་ཀ་སྐུ་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་ལྟ་བུ་མི་ཆོ་སྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱེལ་བ་རྣམས་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། མིར་སྐྱེས་ཀ་ངལ་སྦྱུག་གིས་ཆོ་ཡོལ་བའི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དམྱལ་བ་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་

དབང་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་ཆེབས་རྣ་ཆེབས་དེལ་དང་། གཟིམ་ཁྱི་ལྷ་བྱ་ཡིན། ཡང་། གཞན་ལ་སྣལ་པ་འདྲ་ཞེས་ཆོག་ངན་གཅིག་ཙམ་སྣས་པའི་འབྲས་བུར་སྣལ་པའི་སྐྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱ་ལེན་དགོས་བྱུང་བ་ལྷ་བྱ་ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་

དུ་མ་འཕེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་མང་པོས་ལྷས་གཅིག་འཕེན་ཚུལ་སོགས་ཡོད། ལས་དེ་ལའང་རྒྱོང་བར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ། བྱས་ལ་བསགས་པ་དང་། བྱས་ལ་མ་བསགས་པ། བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་སོགས་དང་།

རྒྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ལའང་འབྲས་བུ་རྒྱོང་བའི་དུས་གསུམ་སྟེ། མཐོང་ཚོས་རྒྱོང་འགྱུར་ནི། ཞིང་དང་བསམ་པའི་ཁྲད་པར་གྱིས་ཆོ་འདི་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆོ་འདི་ལ་རྒྱོང་བའོ། །སྐྱེས་ནས་རྒྱོང་འགྱུར་ནི། ཆོ་གཉིས་པ་ལ་

@242B རྒྱོང་བའོ། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་རྒྱོང་འགྱུར་ནི་ཆོ་གསུམ་པ་ཕན་ཆད་དུ་རྒྱོང་བ་ཡིན། འདི་དག་ཀྱང་ཞིབ་པར་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་གསུངས། གཉིས་པ་ལས་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་དགེ་བའི་འབྲས་

བུ་སྐྱོང་བ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་རས་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་གི་ཁྱིམས་བསྲུང་། དགེ་བ་བཅུ་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་ན། ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བར་ལྷ་མིའི་ལུས་རྙེད་ཅམ་པོ་བ་ཙམ་འཐོབ་ནུས་ཀྱང་། རང་རེས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་མངོན་མཐའི་རྟེན་ཁྱད་པར་བ་རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ཞིག་ཐོབ་ན་ལམ་བསྒོམ་པའི་ས་ཆོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས། དེས་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རྟེན་ཞིག་འཐོབ་དགོས་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་

པོས། ལམ་མཆོག་སྒྲུབ་ལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་རྟེན། །མ་རྙེད་བར་དུ་ས་ཆོད་མི་འོང་བས། །དེ་ཡི་མ་ཚང་མེད་པའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ། །ཅེས་གསུངས། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན། དེའི་བྱེད་ལས། དེའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པའོ།།

དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཚེ་རིང་བ། གཟུགས་བཟང་བ། རིགས་མཐོ་བ། དབང་ཕྱུག་ཆེ་བ། ཚིག་བཙུན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྱུར་པ། སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ། ལུས་སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཞིང་

གི་སོ་ནམ་ལེགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འབྱུང་བ་བཞིན་དང་རེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་སྟ་མའི་ལས་བཟང་པོའི་མཐུ་ལས་དཔལ་སྦྱོར་སོགས་གང་ཡང་མ་བསྒྲུབས་ཙམ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལོའི་སྟོན་འབྲས་བྱུང་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན་

@243A ཞེས། །པར་ཕྱི་ལོའི་སྟོན་ཐོག་གི་སོ་ནམ་ལ་བརྩེན་དགོས་པ་བཞིན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བསམ་བློ་གཏེར་མཁན་ཡིན་ཡང་འཇིགས་ཏེ་བསྟད་པས་མི་ཕན་ཞིང་། མངོན་མཐོ་ཕལ་པ་ཙམ་

གྱི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པས་ཀྱང་གང་ཡང་མི་འོང་བས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ལུས་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་ཞིག་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆོ་ཅིང་བ། གཟུགས་བཟང་བ་སོགས་རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ཞིག་དགོས། གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་ལས་ནི།

ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོས་རང་གཞན་གྱི་དོན་དགེ་རྩ་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲུབ་པས་ཆོས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། གཉིས་པས་ནི། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་འདུ་ཆེ་བ་ཇོ་བོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན། གསུམ་པས་རང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟོ་བ་ལྟར་གཞན་

གྱིས་ཉན་པ་དང་། བཞི་པ་དབང་ཕྱུག་ཆེ་བ་སྟེ། དཔལ་འབྱོར་ཆེ་ཞིང་འཕོར་མང་བས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གིས་དབང་དུ་བསྡུ། མཐར་ཆོས་ཀྱིས་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ་གཞན་དོན་རྒྱབས་ཆེན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། ལྟ་པས་ནི།

གཞན་གྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པར་བྱེད། དུག་པས་ནི། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྟར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བསྒོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་སྐྱེར་དུ་སྐྲག་པ། བདུན་པས་ནི། འཕོར་གྱི་དབུས་སུ་མི་འཛིགས་ཤིང་། དབེན་པར་གཅིག་པུར་གནས་

ཏེ་ཆོས་སྐྱབ་པ་སོགས་ལ་བགེགས་དང་བར་ཆད་ཉང་བ། བརྒྱད་པས་ནི། ལུས་སྟོབས་ཆེ་བས་རྗེ་མིད་ལ་ལྟར་དཀའ་ཚོགས་ཆེན་པོས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དཀའ་སྐྱད་ཀྱིས་སྐྱབ་ནུས་ཤིང་། སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་རང་

@243B གཞན་གྱི་དོན་གང་ལའང་མི་སྐྱོ་ཞིང་སྤྲོ་ཤུགས་ཆེ་ལ་བརྟན་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཐོབ་ནས་མངོན་ཤེས་སྐྱེ་དུ་འཆར་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་། གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དེ་དག་བྱུང་ན་ལེགས་མོད། དེ་འདྲ་

ཞེ་ཡོང་སྐམ་ན། དེ་དེས་པར་འོང་བ་དཔེར་ན་ཞིང་པ་ཆོས་སྟོན་ཀར་འབྲས་བུ་འོང་བར་ཤེས་ནས་དཔྱིད་དུས་ས་བོན་བཏབ་པས་སྟོན་ཀར་འབྲས་བུ་དེས་པར་འོང་བ་ལྟར། རང་རེས་ཀྱང་དེ་རེས་རྟེན་འདི་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྡན་

ཀྱི་རྒྱུ་བསྟུབས་ནས་སྨོན་ལམ་རྣམ་དག་གིས་མཚམས་སྦྱར་ན་ཕྱི་མར་འབྲས་བུ་དེས་པར་འོང་སྟེ། རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་བརྒྱད་ལས། ཆོ་རིང་བའི་རྒྱུ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཆོ་

དང་སྲོག་གཅོད་སྲོང་བ། ཆོ་ཐར་གཏོང་བ། ཉེཌུ་འདོན་པ་ལྟ་བུ་སྲོག་བླུ་ཞིང་འཆོ་བ་ལས་ལྡོག་པ། ཟས་སྨིན་པ། བཙོན་ལས་བཏེན་པ། ནད་པ་ལ་སྨན་སྐྱེར་ཞིང་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །གཟུགས་བཟང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི། བཟོད་

པ་བསྒོམ་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྟེན་ལ་མར་མེ་གསལ་པོ་འབུལ་བ་དང་། རྟེན་གསུམ་གསར་བཞེངས་ངམ། རྫིང་པ་ཆག་བླུམ་སོགས་ལ་ཉམས་གསོ་དང་། གསེར་དང་ཚོན་གྱིས་གསོ་བ། ན་བཟའ་གསར་པ་འབུལ་བ། གཞན་ལ་

གོས་རྒྱན་གསར་པ་སྟེར་བ་སོགས་ཡིན། རིགས་མཐོ་བའི་རྒྱུ་ནི། སེར་སྣྱུ་གང་ཡིན་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་། རིགས། ཚུལ་ཁྲིམས། ཤེས་རབ། འཕེར། གོ་སྐ་སོགས་ཀྱི་ཁེངས་སེམས་མི་བྱེད་པར། ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཐམས་

@244A ཞེས། །ཅད་སྣངས་ཏེ་དམན་ས་གཟུང་། བླ་མ་སློབ་དཔོན་མཁན་པོ་དག་འདུན་སོགས་ཞིང་ཁྲད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་བྱེད་པ་དང་། རབ་བྱུང་ཚོས་རང་ལས་བསྙབ་པ་རྣ་བ་རྣམས་ལ་གུས་ཤིང་། བསྙབ་

པ་གཞོན་པས་རང་ལ་ཕྱག་དང་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་སོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྙབ་པ་ལ་གུས་པས་དྲང་དུ་ལེན་དགོས་པ་དག་སློང་གི་སྟོམ་པ་འབོགས་ཚེགས་སྐབས་བྱུང་བ་དེ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་འདྲ་བ་ཡིན། སྨྲ་སྐྱ་དང་ཚོས་མཛད་སོགས་

ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་བསྙབ་པ་རྣ་བ་ལ་བརྩི་ཞིང་གུས་པ་བྱ་དགོས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ནས་ཡོད་པས་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་གཞུང་ས་དག་འདུན་ལྟན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོའི་ཚབ་སྲིད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་

པའི་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་པའི་ནང་དུའང་ཏྲན་གཞོན་བསྟེ་འཇོག་གི་བཀུར་སྟི་དང་། ཞ་མ་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་སྤྱི་ཞུ་བྱེད་པ། དབུལ་ཕོངས་དང་ནད་པ་ཉམ་ཐག་ལ་ཕན་

གདགས་པ་སོགས་ཤ་ཅང་གནད་ཆེ་བ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཡུལ་སྤྱི་འདི་སྐྱིད་ལའང་ཕན་ཏེ། སྔར་མཐུན་པ་སྤུན་བཞིས་ཏྲན་གཞོན་གོ་རིམ་ལྟར་བཀུར་སྟི་བྱས། ཁྱིམས་བསྡུངས་པས་ཀ་ཤིའི་ཡུལ་ན་བདེ་སྐྱིད་ཤེན་ཏུ་

ཆེ་བ་བྱུང་ཚུལ་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་ནས་གསུངས། དེ་ལྟར་མཐུན་པ་རྣམ་བཞི་ལྟ་བུ་དུག་འགྲོས་ཀྱང་ཏྲན་གཞོན་བཟོ་འཇོག་བྱས་པ་ལ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན། ངེད་ཅག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སོགས་ཆོས་པ་ཆོས་དེ་འདྲ་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟེས་

@244B ཏེ། བདེ་སྐྱིད་ལྷག་པར་དུ་འབྱུང་གསུངས། ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི། རྟེན་གསུམ་ལ་ཚོན་དང་ན་བཟའ་གསར་པ་འབུལ་བ། སྤྲོང་མོ་བ་ལ་བཟའ་བཏུང་རྒྱུན་གོས་སོགས་སྤྱིན་ཞིང་། མི་སྤྲོང་ཡང་ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཞིང་དང་། ཡོན་ཏན་

བྱི་ཞིང་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་རྣམས་ལ་ཡར་མཆོད་མར་སྦྱིན་གང་ནུས་བྱེད་པའོ། །ཆོག་བཙུན་པའི་རྒྱུ་ནི། ངག་བག་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ་དག་གི་མི་དགེ་བ་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་སློང་བ་དང་། དབང་ཆེ་བའི་རྒྱུ་ནི། མཁན་སློབ་དང་།

དགོན་མཆོག །ཚ་མ་སོགས་ཞིང་ཁྲད་པར་ཅན་དང་། རང་ལས་རྒན་པ་སོགས་ལ་གུས་ཤིང་མཆོད་པ་དང་། རང་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་སོ། །སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་དགའ་བ་དང་།

བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་བར་ལུས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ། སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་མ་བླངས་ན་ཅི་མ་རུང་སྐམ་དུ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་རྣམས་བཟློག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་བླ་མ་འོད་ཀྱི་ཏོག

དེ་བཞིན་སྣོན་ལམ་བློ་གྲོས་དང་། །དབང་པོ་ཞི་དང་འཇམ་དབྱངས་ལ། །བདག་ནི་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་མཚན་བརྗོད་པ། ཡུལ་གཉན་པོ་ལ་ངན་སྨྲ་མི་བྱེད་པ། ཕོ་དབང་གཅོད་པ་ལས་ཐར་བར་

བྱེད་པ་སོགས་སོ། །ལུས་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་ནི། གཞན་གྱིས་ལུས་དང་བསམ་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟུས་ཤིང་མི་ལྷོག་པའི་ལས་རྣམས་རང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་བློགས་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ལ་བརྟུང་གཏགས་མི་བྱེད་

@245A ཞེས། །པ་དང་བཟའ་བཏུང་སྟེར་བ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རྟེན་དེ་དག་བའི་སྟོང་ཉ་འབྱུང་བའི་སྐོན་ལམ་བཏབ་ན་ཇོ་བོ་སོགས་དང་། སྟོན་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་གོང་མ་རྣམས་

ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། སྐོན་ལམ་བཟང་པོ་མ་བྱུང་བར་མི་དག་བའི་རྟེན་ཉ་གྱུར་ན་མཐའ་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་འདྲ་ཐོབ་ཀྱང་དེས་མི་དག་བ་སྟོབས་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་མ་སོང་བར་དག་བའི་

རྟེན་ཉ་འགྱུར་བའི་སྐོན་ལམ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་ཚོས་སྐོར་སོགས་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་གལ་ཆེ་མོད། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་འདིར་ཉམས་ལེན་གྱི་

མཐིལ་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་བློང་དོར་ལགེ

ལེན་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་ལས་འབྲས་བསམས་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་བཞིས་སྤྱོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐུན་ཀྱི་སྐབས་དགེ་སྦྱིག་གི་རྣམ་གཞག་ཡང་ཡང་

བསམས་པ་དེ་ཐུན་མཚམས་སུ་དན་ཚེས་བཏང་ཡོད་ཀྱིས་བླང་དོར་བྱེད་པ་དགེ་བཅེས་འབན་གྱིས་དགེ་སྦྱིག་གཉིས་ལ་རྟེའུ་དཀར་ནག་གིས་རྩིས་རྒྱུ་མཛོད་ནས་སྤྲང་བླང་མཛོད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱུག

བསྡུལ་འབྱུང་། །དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཚན་རྒྱ་ཆུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །ཞེས་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །དེའི་ཡང་རྩ་བ་རྒྱ་ཆུ་ནི། ।

@245B རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་སྨོམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ཚེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུན་དུ་དན་ཚེས་བཏང་ཡོད་བསྟེན་ཏེ། སྡོག་གཅོད་དང་རྫུན་སོགས་བྱེད་པར་ཉེ་བ་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཚམས་བཞག །ཕྲ་མོ་བྱུང་བ་དག

ཀུང་ཨཱཌཱས་སྡོམ་བྱེད་ན། བཤེས་སྤྱིང་ལས། གང་ཞིག་སྡོན་ཆད་བཏབ་མེད་གྱུར་པ་ལ། །ཕྱིས་ནས་བཏང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྱིན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དཀའ་བོ་སོར་ཕྱེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་

པ་སྟར་སྤྱོར་ཚོས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀུང་ཨཱཌ་པ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ཅན་གཟུང་དགའ་བོ། སོར་ཕྱེང་ཅན་མི་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་བསད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲ་ཕ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་བསད་པ་དང་། བདེ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་ཞ་མ་བསད་པ་ཡང་

སྤྱིག་པ་དག་པ་བཞིན་དུ་སྟར་སྤྱིག་པ་བསགས་པ་རྣམས་འདག་པར་འགྱུར་བས་ཨཱཌཱས་སྡོམ་ལ་ཆིག་དྲིལ་བྱེད་པ་གནད་ཆེ། མདོར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་འདིར་ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྡོམ་ལྟ་བུར་ལས་འབྲས་ལ་རྩེས་ཆེན་པོ་བྱ། འདི་ལ་

ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀུང་རྩལ་དུ་འདོན་པར་མཛད། སྡོན་འཕན་ཡུལ་ན་མདོ་སྡེ་སྣང་སྐོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ཁ་ཅོན་བྱེད་པ། འབུམ་གྱི་བླུས་ཟོས་པ་ཞིག་ཤེ་མ་ཐག་ཏུ་གཤེན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་ས་འོག་ཏུ་ཁྲིད་དེ། གཤེན་རྗེ་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་མདུན་དུ་སྐྱིབ་

པ་ན་ཁོས་རྟུན་སྨོས་པས། མི་ལོང་བསྟན་ཏེ། འབུམ་ཚོང་མཁན་དང་། ཉོ་བ་པོ། རིན་སྦན་མ་བླངས་པ་དང་། དེ་འཐོར་བ་བྱིས་པས་འཐུ་བ་ཚུན་གསལ་བས་བྱ་ཐབས་མ་རྟེད་པར་ཟངས་མོ་ཆེར་འཕྱད་པ་ན། སྤང་སྐོང་ཕྱག་བརྒྱ་པར་སྐྱབས་

@246A ཞེས། །འགྲོ་བྱས་པས་ཤི་བ་ལས་ལོག་པ་བྱུང་། པོ་ཏི་བས་ལོ་རྒྱུས་འདི་གཞན་ལ་རྨོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཚུལ། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་རང་གིས་སྤྱོག་པ་བསགས་པ་མཁན་སྟོབ་དང་དཔེན་པོ་སོགས་

ཀྱིས་མ་མཁྱེན་པས་སྐྱོན་མེད་སྨམ་པ་བྱེད་ཀྱང་། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་ལྟང་ཞིང་། །རི་དང་ཐྲོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་

ཡི་ཆོག་མི་གསུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ནི་བདེན་པའི་བཀའ་ནམ་ཡང་བསླུ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་དགེ་སྦྱིག་ཕྲ་མོའང་ཆུད་ཟོས་སུ་མི་འགྲོ་བས་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད། འོན་

ཀུང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདུས་དགས་པས་སྲིག་པས་ཆུང་ཟད་རེ་གོས་ནའང་གཉེན་པོ་སྦྱོངས་བཞིའི་ཚལ་གསོ་མཚུལ་བཞིན་བྱ་དགོས། གཉིས་པ་ཁྲད་པར་དུ་སྦྱོངས་བཞིས་སྒྲིང་བའི་ཚུལ་ལ། གོང་དུ་སྒྲིར་ཆོས་སྐབས་ཞུས་ཟིན་

ཀུང་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་ས་བཅད་ཀྱི་དངོས་ཟིན་ལྟར་མཚམས་འདིར་ཡང་བསྐྱར་མདོ་ཙམ་ཞུ། འདི་ལ་བཞི་ལས། རྣམ་པར་སྣང་འབྱིན་པའི་སྦྱོངས་ནི། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྲིག་པ་ལ་འཆྱོད་སེམས་ཤུགས་དག་བྱེད་པ་སྟེ། སྦྱོངས་

བཞི་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་འདི་ཡིན། སྦྱོངས་འདི་བྱུང་ན་འོག་མ་རྣམས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འོང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེད་པ་ལ་རག་ལས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོངས་ལ་སྔར་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་བསྒྲབ་བཏུས་

@246B ནས་གསུངས་པ་དྲུག་དང་། གཞན་ཡང་སྲིག་པ་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་དགེ་སྒྲུར་གང་བྱས་རྣམས་གཉེན་པོ་ཀུན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱོངས་སུ་འགྱོ། ཉེས་པ་ལས་སློང་སྡོག་པའི་སྦྱོངས་ནི། ཕྱིན་ཆད་སྡོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་སྙམ་པའི་སྡོམ་སེམས་བསྟེན་

པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ཚང་མ་གཏན་དུ་སྤོང་ཐུབ་པ་དཀའ་ཡང་། རྩ་བ་ནས་སྤོང་ཐུབ་པ་རྣམས་རྩ་བ་ནས་དང་། དེ་ལྟར་མི་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དེ་རིང་ཡང་མི་བྱེད། དེ་རིང་ཡང་མི་བྱེད་སྙམ་པའི་སྟོམ་

སེམས་བསྟེན་པ་ཡིན། རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྟོད་སེམས་བསྒོམ་བཟླས་དང་། ལྷུང་བཤགས་སོགས་ཀྱི་དབུར་ཡང་སྐྱབས་སེམས་འབྱུང་བ་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། རང་རིར་ཐོག་མེད་ནས་

བསགས་པའི་སྡིག་པ་སྣ་རེ་རེས་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་སྡོམ་ཤུགས་ཅན་བསྒོམ་ཟིན་ཚེ་སྐད་ཅིག་སྐབས་ཞུས་པ་སྟོང་ཚེས་སྐབས་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་བསྟབ་བཏུས་ནས་གསུངས་

པའི་ནམ་སྐྱིང་གི་བཤགས་པ་དང་། ལྷུང་བཤགས་བརྒྱུད་ཕྱག་དང་འབྲེལ་བ། གསེར་འོད་དམ་པའི་བཤགས་མདོ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་ཐོར་བུའི་བྱས་སུ་བཞུགས་པ་སོགས་ལྟར་བྱས་ན་མཆོག་ཡིན། བཤགས་

པ་བྱས་པའི་མཐུག་ཏུ་སྤྲིག་པ་ལྷག་མེད་དུ་དག་སོང་སྟམ་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས་བྱས་ན་སྤྲིག་པ་འདག་ཚབས་ཆེ་གསུངས། སྤྲིག་པ་ལ་སྣང་ཚུང་བྱེད་པ་དང་། འཇིགས་དགས་ནས་བསྡད་པ་གཉིས་ཀས་མི་ཕན་པར།

@247A ཞེས། །རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བས་བཞག་པ་བྱེད་པ་འདི་རང་གནད་ཆེ་བས་སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་པའི་སྤྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་གསལ་པོ་ཡང་ཡང་མ་བྱུང་བར་དུ་བཞག་པ་ཤུགས་དགའ་ལ་རྒྱུན་

རིང་བ་བྱ་དགོས། སྔར་ཞུས་པ་བཞིན་གྱ་རྒྱང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་ཆོས་ཏ་འགྲིམ་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཅིག་རྩོད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བསགས་སྤུང་གི་དོན་དུ་བྱས་ན་སྤྲིག་སྤྱང་དང་། ཆོགས་གསོག

ཏུ་འགྱོ། གསུང་རབ་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་དེ་དཔྱད་སྤོམ་ཡང་ཡིན་པས། སྤོམ་ཞེས་པ་འོགས་སུ་བྲག་ཕུག་ཏུ་ལུས་གནད་བཅའ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། དེ་ལྟ་མིན་པར་འགྱེད་ཐོགས་དོན་གཉིར་དང་། གཞན་ཚར་གཅོད་པའི་ཆེད་ཙམ་དུ་

ཐོས་པ་བྱས་ན་ཆོས་སྡུའང་མི་འགྲོ། དེས་ན་རྩོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཡང་ཕྱིར་ཟོལ་ལ་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་བར། རང་རྒྱུད་ལ་ཕྱིར་ཟོལ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་བཀོད། དེས་མཆོོན་ནས་རང་ཅག་རབ་བྱང་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་

ཆོས་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་བསམ་པས་ཆོས་སུ་སྣང་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་བྱེད་པར་ལོགས་སུ་འགྲོ་མི་དགོས། གཞན་ཁྱིམ་པ་སྐུ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ནི་ལོགས་སུ་ཆོས་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དགེ་བཙུན་ཁྱིམ་པ་ཚུན་ཆད་

ཀྱིས་ཀྱང་ལག་ལེན་ལ་བཀར། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་སོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལག་ལེན་འདི་རྒྱ་ཆེ་རུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་བློ་མས་གསུངས། ལག་ལེན་ལ་འགེལ་ལུགས་ཀྱང་ཤིག་ལྟ་བུ་གསོད་པར་ཉེ་ནས་སེན་མོའི་སྟེང་དུ་བཞག

@247B ཟིན་པ་ནའང་འདི་མི་རུང་སྐམ་ནས་སྤོང་ལ། རྩྭ་ཞིག་བཤད་པར་རྩོམ་པ་ནའང་དྲན་པས་ལྷེ་ནས་མ་ཤོར་བར་བཟུང་བས་མཆོོན་ཏེ་སྦྱིག་པ་ཆུང་ངུ་ནས་སྤོང་གང་ཐུབ་དང་། དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ནས་བྱེ་གསོག་ཕུལ་གསོག་བྱས་ཏེ་བསྒྲུབ་དགོས། ཁ་ཅིག

གིས་སྤྱིག་པ་ཕུན་བྱུང་བྱས་ཀྱང་ཉཊཱས་པ་བྱ་ཆོག་པས་སྐྱོན་མེད་སྨྲས་ན། སྤྱིག་པ་དང་པོ་ནས་མ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ནས་ཉཊཱས་པས་དག་པ་གཉིས་ཁྲུད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དང་པོ་ནས་ཀང་པ་མ་ཆག་པ་དང་། ཆག་ནས་འཆིང་སོགས་

བྱས་ཏེ་འབྱོར་བ་གཉིས་ཁྲུད་པར་ཆེ་བ་ལྟར། སྤྱིག་པ་བྱས་པ་རྣམ་སྨིན་རྒྱོང་མི་དགོས་པ་ཙམ་གྱི་ཉཊཱས་སྤོམ་ཤུགས་དག་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡང་། ས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཉ་ཅང་རྒྱང་ཐག་བསྲིང་བ་བསྐལ་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་འགོར་འགྲོ་བའི་

གནོད་ཚབས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་འོང་། དེ་ལྟར་ཉཊད་པ་དེ་དག་ཞུས་པ་ན། སྔར་ཆོ་འདི་གཅོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་ཞོར་བྱུང་ཙམ་ལས་མེད་པ་ལ། ད་རེས་དལ་འབྱོར། མི་རྟག་པ། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ། སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་

འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཀི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་ཞིག་བསྒྲུབ་དགོས་པ་འདུག་སྟམ་དུ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གཅོ་བོར་དང་། ཆོ་འདིའི་སྣང་ཤས་ཞོར་བྱུང་ཙམ་དུ་སོང་ན། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ་རིམ་གྱི་རྟོགས་པའི་

སྟེ་དང་པོ་སྐྱེས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་དུད་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། འོན་ཀྱང་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་བྱུང་ནས་ཀྱང་འབད་དེ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ངས་བྱང་ཆུབ་

@248A ཅེས། །ལམ་རིམ་འདིར་ཏོགས་པའི་སྟེ་དང་པོ་ཆོས་གླལ་འདི་ནས་སྐྱེ་འོང་བྱ་བའང་དེ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་འབྲིང་དུ་སྨོས་ཏེ་བཤད་པ་མཛད། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུན་ལ། སྟོང་ཆོས་སྟོན་དུ་བཏང་། བྷ་མ་སྨྱི་བོར་བཞུགས་

པ་ལ་གསོལ་འདེབས་བྱས་ནས། ལས་འབྲས་སྨྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ས་བཅད་བཀྲམ་སྟེ་བསམ། འཇུག་ལྟོག་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་པས་འདིར་དམིགས་པ་སྐྱོང་མི་དགོས། ཐུན་མཚམས་སུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་སྐོར་

མདོ་མཛངས་བླུན་དང་། ལས་བརྒྱ་པ། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ། དྲན་པ་ཉིར་གཞག །འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་སོགས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཐལ་དགོས་པ་སྟར་གོང་དུ་ཡང་མདོ་ཙམ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས།། ༈ །།ཉིན་བཞུ་

བཞི་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་། ལུས་སྲོག་གཡོ་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཏྲི་ཀ་གཉིས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས་སྟོན་འགྲོ་གྱུན་སྨོང་བཅོས་ཆུལ་མདོར་བསྡུས་དང་། སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་སོང་པའི་ས་བཅད་

རྣམས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་དངོས་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བསྟུར་བཤད་མཛད། གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བྱོ་སྣང་བ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐར་

པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་

@248B མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཁྲིམས་བསྲུང་ན་གནས་སྐབས་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནག་ཅན་ཟླ་གཅིག་

ནས་གསོད་རྒྱུར་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་གཞན་གྱིས་ངོ་ཆེན་

ཞུས་ཏེ། རྟ་ལྷག །ལ་ཐིགས་སོགས་ཉིན་བསྟར་གྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེས་པ་རེ་ཞིག་ཡང་དུ་སོང་ཡང་། ཕུགས་གསོད་རླུ་ལས་མ་ཐར་བ་བཞིན་དུ་འཕོར་བ་འདི་ལས་གཏན་ནས་ཐར་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། སྨྱོད་འཇུག་ལས། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་

ཡང་འོང་སྟེ། །བདེ་བ་མང་པོ་སྨྱད་སྨྱད་ཀྱང་། །ཤི་ནས་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་ལྟུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ནམ་ཞིག་ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་སླར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཕྱིན་ཆད་

སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་གཅོད་པ་ཞིག་འདོད་ན་འཚོར་བ་འདི་ལས་གཏན་ནས་ཐར་བ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་འདིར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་དང་།

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྡམས་པ་ལས་ཐར་བ་ན། དེ་ལས་ཐར་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་རང་རེ་ཟག་བཅས་

ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་ཐག་པས་བཅིངས་པ་ཡིན། བཅིང་ལུགས་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་ཁམས་སོགས་ཁམས་གསུམ་དང་། འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་དྲུག་གམ་ལམ་

@249A ཞེས། །རྒྱུད་ལྟ་དང་། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངལ་སྐྱེས་སོགས་བཞི་ལ་ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཐོལ་བ་ནི་ཐར་པ་ཡིན། སྟོང་འཁོར་བ་ཞེས་པའི་དོན་སྟེད་

རྩེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་ལུས་བློངས་ནས་འཁོར་བ་ལ་བྱེད། སྟོབ་གཉེར་མ་བྱས་པ་ཚོས་འཁོར་བ་ཟེར་དུས་ཁྱིམ་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་སྟམ་པ་དང་། རིགས་དྲུག་གི་གནས་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་སེམས་པ་སྨྲས་བརྗོད་རིགས་ཙམ་དུ་

རྟང་ཡང་དེ་འཁོར་བ་དངོས་མིན་ལ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚ་སོགས་ལ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྐྱེ་

བའི་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས། དེའི་ཕྱིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུན་ཆད་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བཙོོན་པ་བཙོོན་ཁང་ལས་ཐར་བ་ལ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྐྱེ་དགོས། དེ་ལ་

བཙོོན་རྟའི་སྐྱོན་མ་བསམས་ན་མི་འབྱང་བ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་མེད་ན་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་མི་བརྩོན་ཞིང་། ཐར་འདོད་སྐྱེ་བ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐོོ་རིས་ཀྱང་། །དམྱལ་བ་དང་མཚུངས་

འཇིགས་བསྐྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེ་དགོས། དེ་ལ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་དགོས། དེ་བསམ་ཚུལ་ལ་བདེན་བཞིའི་སྒོོ་ནས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོོ་ནས་བསམ་

@249B ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཆད་ན། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཡུལ་ལྷ་ར་ཆུ་སིར་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་འཁོར་ལྔ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ། དག་སྒོོང་དག །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་

པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བརྗོས་ཏེ་བསྐོར་བའི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་

གསུངས། བདེན་པ་ཞེས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་བཞིན་བདེན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་འབྱུང་སྡོམ་དུ་གསུངས་དགོས་ཀྱང་། འདིར་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་ལྟོག་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་

བདེན་པ་སྡོམ་དུ་གསུངས་པའི་གནད་ནི། རིམ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མེད་པར་དེའི་རྒྱུ་སྡོང་འདོད་མི་འབྱུང་བས་སོ། །བྲལ་བ་ལ་ཐོག་འདོད་དང་པོར་སྐྱེས་ནས་དེའི་

རྒྱུར་ལམ་ལ་བསྟོན་པར་འགྱུར་བས་ན། འདི་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པས། འདི་བཞིན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་སྡང་བློང་བྱ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཞེག་ཡིན། དེ་ཡང་རྟེ་བཙུན་བྱམས་པས་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་སྡུག་བསྔལ་

ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་མེད་པར་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨོན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྨྲག་བསྟལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །

@250A ཞེས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་རེ་ནད་ཀྱིས་ན་བའི་སྐབས་དེའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་ནས། རྒྱུ་དེ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་སྨོན་བསྟེན་པ་བཞིན་ཡིན། འདི་ལྟ་པ་ཆེན་པོས་

ཆུ་ལ་དཔེར་མཛད་དེ། ཐང་བདེ་བར་ཉལ་བའི་ཚེ་འོག་ཏུ་ཆུ་ཤོར་བ་དང་། དེ་གང་ནས་ཤོར་བ་དེ་ནས་བཀག་འདོད་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་ནད་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་ལ་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་

དང་བྲལ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་རྫད་གཅོད་པ་དགོས། དེ་འབྱུང་བ་ལ་སྨྲག་བསྟལ་གྱིས་མནར་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། སྨྲག་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་པ་དོན་

གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཀུན་འབྱུང་འཕོར་བའི་འཇུག་རིམ་མ་བསམས་ན། །འཕོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། །སྲིད་ལས་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་བསྟེན་པ་དང་། །འཕོར་བར་གང་གིས་བཅིངས་པ་ཤེས་པ་གཅེས། །ཞེས་

གསུངས། བདེན་བཞི་རེ་རེ་ལའང་རིམ་བཞིན་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞི། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་རྐྱེན་རབ་སྐྱེ་བཞི། འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུ་རྩེམ་ངེས་འབྱུང་བཞི། ལམ་རིགས་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་བཞི་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་བཞི་

ཡོད།། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལས། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་གཏོགས་གཞན་གཉིས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་ཏེ། སྔར་སྤྱགས་པ་ཞིག་གིས་

@250B ཁོ་རང་གི་བྱ་སྨད་རྣམས་ལ། ཁྱོད་ཚོ་སྡུག་པ་ལས་ང་རང་ལྟ་རིག་འཛིན་ཞིང་དུ་འབྱོོ་ཆོག་ཆོག་ཡིན་ཟེར། རྗེས་སུ་སྤྱགས་པ་དེ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཏེ་འཆི་ལ་ཉེ་བ་ན། བྱ་སྨད་ཚོས་སྤྱགས་འཆང་ལགས་ཁྱོད་ལྟ་རིག་འཛིན་ཞིང་དུ་ཐེབས་ཆོག

ཆོག་རིད་དེ། རིད་ཆོ་སྨུག་བྱས་པས། སྔགས་པ་ན་རེ། ང་ལ་སྡོད་པའི་དབང་མེད་པ་མ་གཏོགས་དབང་ཞིག་ཡོད་ན་ལྟ་རིག་འཛིན་ཞིང་དུ་འབྱོ་བ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་སྡོད་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་དགའ་ཟེར་བ་ལྟར་དང་། ཞ་ཙ་ར་མ་ནྷའི་གཏམ་རྒྱུད་

ལྟར་རང་ཅག་གིས་འཚེར་བ་ལ་སྐྱིད་པོ་འདུག་སྟམ་ནས་ཆགས་པ་ལས་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མི་ཤེས། སྨྲག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་སྤང་དགོས། ཀུན་འབྱུང་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་ཉོན་མོངས་

པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཡོད། སྨྲག་བསྟལ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའི་ཆ་ནི་འགོག་བདེན་དང་། འགོག་བདེན་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་དེ་ལམ་བདེན་ཡིན། འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ལ་

ལམ་བདེན་ཉམས་སུ་ལྡངས་ནས་ཐོབ་དགོས།

དེས་ན་སྨྲག་བསྟལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པའི་སྨྲག་བསྟལ་བརྒྱད་དང་། དྲུག་དང་། གསུམ་བསམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། བརྒྱད་མིའི་སྨྲག་བསྟལ་དུ་

བསྟུས། གསུམ་ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྨྲག་བསྟལ་

དུ་བསྡུས་ཏེ། འདིར་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ས་བཅད་དུག་ལས། དང་པོ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། རེ་ཞིག་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་། འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་བ་ཞིག་བླངས་ཕྱིན་ཆད་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་

@251A ཞེས། །ཏེ། འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོ་སྦྱི་ཕྱི་ལ་མཆོད་ན། དབྱ་གཉེན་ཕ་མ་སོགས་གོ་ལྟོག་སྟེ་འགྲུར་ནས་འགྲོ་བ། སྔར་མི་ཚང་ཞིག་གི་ཕ་རྒན་དེས་རྟག

ཏུ་ཁང་རྒྱབ་ཀྱི་རྩིང་གི་ཉ་ཟོས་པ་ལས། ཁོ་ཤེ་ནས་དེའི་ཁང་རྒྱབ་ཀྱི་རྩིང་དུ་ཉར་སྐྱེས་ལ། མ་དེ་ཁྱིམ་ལ་ཆགས་པས་མི་ཚང་དེ་གའི་ཁྱིར་སྐྱེས་ཤིང་། ཆུང་མ་ལ་བྱི་བྱས་པའི་དབྱ་བས་པ་ཆུང་མ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་དེའི་བུར་སྐྱེས་

ནས་ཡོད་པ་ལས། ཕྱིས་ཕ་དེའི་བུས་ཕ་ཉ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་བཟུང་ནས་བསད་དེ། དེའི་ཤ་ཟ་བའི་ཚེ། མའི་སྐྱེ་བ་ཁྱེའུ་ཉ་རྩྭ་ཟ་བ་ན་བྱ་དེས་བརྟུང་བ་དང་། དབྱའི་སྐྱེ་བ་བྱ་ཆུང་དེ་པང་དུ་ཁྱེར་བ་གཟེགས་ནས་ཤ་རྩེའི་བུས། ཕ་ཤ་ཟ་ཞིང་མ་

ལ་འཚོག །བསད་པའི་དགྲ་བོ་པང་དུ་ཁྲུར། །ཆུང་མས་ཁྲོ་ཡི་རྟས་པ་འཆའ། །འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་གད་མོ་བྱོ། །ཞེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་བཞེས་སྤྲིང་ལས། ཕ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། །སྐྱེ་བོ་དགྲར་གྱུར་པ་ཡང་བཞེས་ཉིད་

དང་། །བརྒྱོག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྣང་དུ། །འཁོར་བ་དག་ན་དེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་རེས་དགྲ་གཉེན་སོགས་རྟག་པར་དེ་ཉིད་དུ་དེས་པ་བཞིན་བྱེད་མོད་ཀྱང་དེས་པ་མེད། ཆོ་འདིའི་ཆོ་སྟོང་ཆོ་

སྣང་ལའང་གཉེན་དགྲར་འགྱུར་བ་དང་། དགྲ་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་དང་། ཕྱག་དབྱལ་ཡང་དགྲས་འཕྲོག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་སང་གི་ཕྱག་པོ་དེ་དེ་རིང་སྤྲང་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག

@251B ལ་འགྱུར་འགྱོ། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱི་རབས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། བྱད་མེད་ཅིག་གི་རོ་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱལ་དང་། ཤིང་ཆེན་པོ་ཞེག་སྲོག་ཆགས་མང་པོས་ཟ་བ། མི་གཅིག་ལ་གཤེགས་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་མགོ་བརྐྱན་མི་འདུ་བ་

མང་པོས་བརྡེག་པ། ཆུ་སྲིན་གྱི་རྟས་སྒོམ་རི་རྒྱུད་ཙམ་ཉི་མའང་སྒྲིབ་ཐུབ་པ་ཞེག་རྣམས་མཐོང་བ་ལས། MOONGGALA་བྱས། དང་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་བྱད་མེད་ཅིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཤིང་ལ་བཏུ་མེད་དུ་

སྤྱད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྫོན་པ་ཞེག་གི་སྐྱེ་བ་དང་། བཞི་པ་ནི་དཔལ་སྐྱེས་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་རྟས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔར་རྒྱལ་པོ་ཞེག་ལ་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ནག་ཅན་ཞེག་ཞལ་ལྷོ་ཇི་ལྟར་གཅོད་དྲིས་པར་རྒྱལ་པོ་མིག་མང་

རྩེ་བ་ལ་ཡིངས་ནས་ཡོད་པས་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་ཆོད་ཅིག་ཅེས་པའི་གཏམ་ཞེག་ཡོར་བས། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཞིག་བསད། སྨན་མིག་མང་ཟིན་ནས་རྒྱལ་པོས་དེ་ཇི་ལྟར་བྱས་དྲིས་པ་ན། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསད་ཟིན་ཚུལ་

བརྩོད་པར། རྒྱལ་པོ་ཤེན་ཀྱ་འབྱོད་པ་སྐྱེས་ཀྱང་། མི་ནག་ཅན་དེ་བསད་པའི་སྟོག་པས་ཆུ་སྲིན་དུ་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་། ནམ་ཞིག་ན་ཁོའི་ཁར་རྒྱ་མཚོར་གླ་གཟིངས་ཀྱིས་བགྲོད་པའི་ཚོང་པ་འབག་ཞིག་སྨིན་ཀྱ་ཉེ་བ་ན། ཚོང་པ་

རྣམས་སྨྲག་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་སྒྲ་ཆུ་སྲིན་དེས་ཐོས་པས་ཁ་བཀྱམ་སྟེ་ལྷོགས་གྲིང་ཤི་བ། དེའི་ངོ་རྒྱ་མཚོའི་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་དེར་བསྐྱལ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་དང་པོར་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས། དེ་ནས་

@252A ཞེས། །ཆུ་སྲིན་དུ་བྱུར། ཡང་མིར་གྱུར་པ་སྟེ་དེས་པ་མེད་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན། གཉིས་པ་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཕྱེ་མ་ལེབ་གཟུགས་དང་། རི་DVAGSསྐྱ་དང་། བྱང་བྱེ་དང་། ཀླང་ཆེན་རིགཔ་བྱ་ལ་

ཚགས་པས་ཕྱང་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་འདི་ནི་ལན་TSVA'Iཆུ་འཐུང་བ་བཞིན་ཇི་ཙམ་བྱུང་ནའང་ངོམས་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། དཏུལ་སྡང་གང་དོ་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཞིག་ལ། སྡང་བསྒྲུ་ཙམ་བྱུང་ན་བསམ། དེ་བྱུང་བའི་ཚེ་ན།

ཡང་བརྒྱ་བྱུང་ན་བསམ། དེ་བྱུང་ན་སྟོང་བྱུང་ན་བསམས་ནས་ཇི་ཙམ་བྱུང་ཡང་མི་ངོམས། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཡི་འདོད་པ་གང་ཡིན་དང་། །མི་ཡི་འདོད་པ་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ། །འདོད་པ་དེ་དག་མི་

གཅིག་གིས་ཐོབ་ཀྱང་། །དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་དེས་ཀྱང་ཡང་འཚོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་མིའི་བདེ་སྐྱིད་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་ན། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས་ཀྱིང་བཞི་ལྟ་གནས་དང་བཅས་པར་དབང་བ་བྱུང་ཡང་མ་ངོམས་པར། མཐར་

བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཛམ་གླིང་འདིར་མར་ལྷུངས་པའི་སྐབས་ཁ་ཆེམས་བཞག་པ་བཞིན་འདོད་པས་མི་ངོམས་པ་ལས་སྐྱོན་ཆེ་བ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་ན་ཡུལ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་སྣམ་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ཙམ་ལ་དབང་བྱར་ཡོད་ཀྱང་མི་ངོམས་ཤིང་། ཇི་ཙམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཞིག་བྱུང་ཡང་དུ་དང་བྱང་ན་བསམས་ནས་དེའི་དོན་དུ་ངལ་རྩོལ་ཆེན་པོས་འབད་སྐྱབ་བྱེད་དགོས་པ་འོང་། ཆོག་ཤེས་མེད་ན་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་

@252B ཇི་འདྲ་ཞིག་འཛོམས་ཀྱང་སྣང་པོ་དང་ལྡན་མེད་དེ། སྡོམ་རྒྱ་གར་ན་དབུལ་པོ་དེས་པས་ནོར་བུ་རིན་ཐང་བྱལ་བ་ཞིག་རྣིད་པ་སྟ་དབུལ་བ་དེ་ལ་སྤྲོད་དགོས་ཞེས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་ཕུལ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཆོག་ཤེས་མེད་པས་དབུལ་

ཞོས་ཡིན་ཞུས་ཚུལ། ནོར་ཇས་མེད་ཀྱང་ཆོག་ཤེས་ཡོད་ན་དེ་ཕྱག་ཏོ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། ཀུན་ཏུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཁྱེན་ན། །ནོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། འགྲོ་མགོན་གཙང་

པ་རྒྱ་རས་པས། ཆོག་ཤེས་ཅན་གྱི་སྐོ་ཁང་ན། །ཕྱག་ཏོ་སྐོ་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དེ། །འདོད་པ་ཅན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་ཤེས་མ་བྱུང་ན་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད། དེས་ན་ཆོག་ཤེས་དང་ངོམས་པ་

མེད་པ་འདི་སྐྱོན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་ལུས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། ལུས་ཇི་ལྟར་བླངས་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། །ཚངས་ཉིད་ཆགས་

བྱལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྣར། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བུད་ཤིང་ཀྱར་པ་ཡིས། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཉི་མ་རྨ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། །འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྣང་བྱས་ཏེ། །སྣར་ཡང་མུན་ནག་སྣག་ཏུ་ཕྱིན་

བྱུང་ནས། །རང་གི་ལག་པ་བརྒྱང་བའང་མི་མཐོང་འབྱུར། །ཅེས་སྟོན་ཆད་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱི་ལུས་བྱངས་མེད་པ་བླངས་ཀྱང་དོན་གང་ཡང་མ་བྱུང་ལ། སྣང་ཡང་མནར་མེད་སོགས་དང་། ཡང་བྲན་སོགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་།

@253A ཞེས། །སྐབས་སྐབས་སུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་གྲིང་བཞི་གསལ་བར་བྱས་ཀྱང་། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གྲིང་བར་ཀྱི་སྐུན་ནག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱང་བསྐྱམ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་

བར་གསུངས་པ་དང་། སྔར་ལྷ་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་འདི་ཡོད་མ་མྱོང་ཞེས་ཟེར་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་མྱོང་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། སྟོན་ཆད་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ནས་གདན་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་སོགས་བཏིང་། ཁང་པ་ཡང་རིན་

པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱབ་པ་ལ་ལན་མང་པོར་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་། དཔལ་ཀོམ་གདན་སོགས་ལས་མི་འདུག་པ་འདི་བཞིན་ཡིན་ལ། བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྣར་དབུལ་པོར་གྱུར་ན་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྐྱེས་པ་དེས་མ་ཕན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་།

མཐོ་རིས་བྱ་མོའི་ནུ་མ་ཤིད་པ་ལ། །རེག་པས་བདེ་བ་ཡུན་རིང་རྒྱང་ནས་སྣང་། །དམྱལ་བར་འཐག་གཅོད་དབང་པའི་འཕྱལ་འཁོར་གྱི། །རེག་པ་ཞིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་སྟོན་ཚད་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ལྷའི་བུ་

མོ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་བདེ་བ་ཡུན་རིང་རྒྱང་ནས། དེ་ལས་ཆོ་འཕོས་ཏེ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་ལས་མཁན་འཇིགས་སུ་རྩད་བས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱང་བ་དང་། ལྷའི་འཆི་མེད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་སྦྱད་སྦྱད་ཀྱང་། དེ་ལས་འཕོས་

ཏེ་དམྱལ་བའི་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་འཐུང་སར་སྐྱེ་དགོས་ཚུལ། སྟོན་ཆད་འཁོར་ལོས་བསྒྲུར་རྒྱལ་སོགས་བྱས་ནས་འབངས་མི་ཁྱིམ་འབྱམ་ཕྱག་མང་པོ་དང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱ་བདུན་སོགས་ལ་དབང་བསྒྲུར་ཡང་། ད་ལྟ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཕན་ཐོགས་

@253B པ་གང་ཡང་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། ད་དུང་སྔར་ཞུས་པ་ལྟར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་ངོམས་པ་མེད་པར་དེའི་དོན་དུ་སྟོག་པ་བསགས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས་ཉེས་དམིགས་དེ་ལྟར་ཡོད། བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་བློ་མ་རིན་པོ་

ཆེའི་ཞལ་ནས། སྔར་བླ་མ་ཞིག་འདའ་ཁར་གཞན་གཅིག་གིས་ཞལ་ཆེམས་ཞུས་པར། འཚོར་བའི་བྱ་བ་ལ་སྣོང་པོ་མེད་ཅེས་པ་ལན་མང་པོ་བསྒྲུར་ཏེ་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུང་གི་ན་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་ཡང་འཚོར་བ་འདིར་ལུས་

ཇི་འདྲ་ཞིག་བླངས་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་སྟོན་ནང་བཞིན་ལས་སྣོང་པོ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། སྔར་རང་ཅག་འཚོར་བསྒྲུར་བྱི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་སྐབས་ཀྱི་ལྷམ་གཅིག་པུ་ལའང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་

བྱིས་རིན་ཐང་མི་ཚོད་པ་ཙམ་བྱོན་རྒྱང་བ་མང་པོ་བྱུང་ཡང་མ་ཐན། རྒྱལ་པོ་དང་དབུལ་པོ་གཉིས་ཀྱང་བར་དོའི་འཕྲང་འབྱིམ་པའི་ཚེ་བཟང་ངན་མི་འབྱུང་བར་འདུ་མཉམ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲུན་སྔ་བའི་ཞལ་ནས། ཇོ་བོ་སྟོན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་

ནས་ཅི་འདྲའི་ལུས་ཤིག་བླངས་པ་ལ། ད་རེས་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་བྱེད་མ་མྱོང་བས་འབྱང་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གཟབ་དགོས་གསུངས། བཞི་པ་ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། བཤེས་སྦྱིང་ལས། མ་

ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱུ་ལུག་ཆོ་གུ་ཙམ། །རི་ལུས་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཅེས་དང་། མྱ་ངན་བསལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་དམྱལ་བ་ན། །ཟངས་ཞུན་བསྐོལ་བ་གང་འཐུངས་པ། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཆུ་ལ་ཡང་། །དེ་

@254A ཞེས། །ཡི་ཚད་ཙམ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་ཆད་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ནས། ཟངས་ཞུན་ཁོལ་མ་འཐུང་བའང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་ལས་མང་ཙམ་བཏུང་ཟིན་ཀྱང་། ད་དུང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒྱུན་

གཅོད་ཐུབ་པ་ཞེག་མ་བྱུང་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཙམ་འཐུང་བ་དང་། ཁྱི་དང་ཕག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། །མི་གཙང་བ་ནི་གང་ཟོས་པ། །རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷུན་པོ་ཡི། །ཚད་ལས་ལྷིན་ཏུ་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཅེས་སྟོན་ཆད་ཁྱི་

དང་ཕག་ཏུ་གྱུར་ནས་མི་གཙང་བ་ཟོས་པ་ཡང་རེ་རབ་ལས་ཆེ་ཙམ་ཞེག་ཟ་མྲོང་མོད། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་གཅིག་མ་ཐུབ་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཙམ་ཟ་དགོས་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་རབ་ཏུ་བྲལ་བ་ཡིས། །འཁོར་བའི་

གནས་སུ་གང་དུས་པ། །མིག་གི་མཆི་མའི་ཐིགས་པ་ཡི། །སྟོང་དུ་རྒྱ་མཚོའང་རྩང་མ་ཡིན། །ཞེས་སྟོན་ཆད་ཕ་མ་བྱ་སྤྱན་སོགས་དང་བྲལ་ནས་དུས་པའི་མཆི་མ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ལ། ད་དུང་ཡང་འཕོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་

ཆོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེ་ལས་མང་བ་ཞིག་ཏུ ༄ རྒྱུ་བསྡུད་ཡོད། ཕན་ཚུན་དག་ཏུ་རྩོད་པའི་ཕྱིར། །མགོ་བོ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ། །སྤྱངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཐལ། །ཞེས་སྟོན་ཆད་འཐབ་མོ་

བྱས་ཏེ། དབྱས་རང་གི་མགོ་བོ་བཅད་པ་སྤྱངས་ན་རི་རབ་ལས་ཀྱང་མཐོ་ལ། ཕྱི་ནས་ཀྱང་འཕོར་བའི་སྐྱེ་རྒྱུན་འདི་གཅོད་མ་ཐུབ་ཕྱིན་སྟ་མ་བས་ལྷག་པ་ཞིག་གཅོད་ངེས། སྲིན་བུར་གྱུར་ཅིང་རབ་བཀྲིས་པས། །ས་ལྷུད་

@254B ཟོས་པ་གང་ཡིན་པ། །འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་དུ། །དེ་ཡིས་བཀང་ན་ཤིན་ཏུ་འགེད། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་ཅག་འདམ་རྩ་བཀྲ་སྐྱེས་ཏེ་མི་གཙང་ས་ལྷུད་ཟོས་པ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་སྟོང་དུ་བསགས་ཀྱང་མི་ཤོང་བའི་ཚོད་ཙམ་ཟོས་

ཟེན་ལ། ད་དྲུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ན་དེ་བས་མང་ཙམ་ཟ་དགོས་པ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག་པ་ཡི། །འོ་མ་འཐུངས་ཏེ་དྲུང་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་བས། །དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་

ཅིག་བཏུང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོན་ཆད་འཁོར་བ་འདིར་ལུས་ཡང་ཡང་བླངས་ཏེ་མའི་ནུ་ཞོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་བས་ལྷག་ཙམ་བཏུང་ཟིན་ཅིང་། ད་དྲུང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱོག་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེ་ལས་ཆེས་མང་བ་ཞིག

འཐུང་དགོས། སྔར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་བས་མས་པ་ལྟར་འཆི་བ་ཐེངས་རེ་དང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལན་རེ་ལའང་སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིགས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན། སླར་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཤི་སོགས་བྱངས་མེད་རྒྱོང་འེས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་

འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ངེད་ཚོས་དལྟ་མཐོང་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བའི་སྔོག་པ་$_{RVA}$་ཅན་གྱི་ལུས་བླངས་པའང་སྐྱེས་ན་རེ་རབ་དང་མཉམ་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ལ། སླན་ཆད་ཀྱང་འཁོར་བ་འདིའི་སྐྱེ་རྒྱུན་ཆོད་པ་ཞིག་བྱ་མ་རྟུས་ཚེ།

སྟོག་པ་$_{RVA}$ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའང་དེ་ལས་མང་ཙམ་པ་ཞིག་ལེན་དེས་གསུངས། ལྟ་པ་ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛོད་ཅིང་། །མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྟུང་འགྱུར། །

@255A ཞེས། །ཕྲད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །ཞེས་རྩོད་བསགས་པའི་མཐར་འཛོད་པ་དང་། མཐོན་པོའི་མཐར་ལྟུང་བ། འདུས་པའི་མཐར་འབྲལ་བ། སྐྱེས་པའི་མཐར་

འཆི་བ་སྟེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཐའ་བཞིར་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོག་མཐའ་རྒྱུད་པས་མ་བསྡུས་པ་མེད་པས་ན། དགེ་བཤེས་གསང་ཕུ་བས། འཁོར་བ་འདིར་གནོད་བྱེད་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་

འདི་ཉམས་ལ་རེ་མ་བབས། ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེར་མ་ཟད་རྩོལ་བ་དུ་མས་བསྒྲུབས་བསྒྲུབས་པའི་གནས་ཁང་འབྱོར་པ་སོགས་ཀྱང་། ཡང་ན་དབྱས་འཕྲོག་གམ། ཡང་ན་བདག་པོ་རང་ཉིད་ཤི་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ་མཐའ་

མི་འཆྱོལ། རང་རེ་བློ་སྟོབ་སོགས་དལ་ལྟ་མཉམ་དུ་འཛོམས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ལོ་ཁ་ཤས་ཤིག་སོང་མཚམས་ནས་ངེས་པར་འབྲལ་ཏེ་འགྲོ། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། མཐོ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་རིང་དུས་སུ་ཤར་བས་བསྟན་

འོས་བབས་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྲིང་ལས། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་ཐུབ་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟུང་། །འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བན་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོ་བ་ལ་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར། དམའ་བ་ལ་རང་རེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གོ་སྐབས་ལའང་སྐྱིང་པོ་མེད་དེ། རྗེ་གུང་ཐང་པས། མིང་གོ་སྐ་སྐམ་པོའི་ཤིང་སྟོང་ལ། །རེ་མཐོ་

@255B རེ་མཐོར་འཛོག་ཅེས་ན། །ཕྱ་ས་ནས་ཆག་པ་ཙ་ཙ་མ། །ཤིད་པ་རྩ་བསྡད་ན་ཆོག་པ་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོ་སྦྱ་ཕྱི་མ་ཟད། ཆོ་འདིར་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་བཙོན་ཁང་དུ་སྟོད་དགོས་པ་སོགས་ཡོད། སྔར་སྟེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་

མཚོ་ཞེས་གཞུང་ས་མཆོག་གི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་མང་པོ་གསར་དུ་འཛུགས་པ་པོ། སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་མཁྲེན་པ་ཤེན་ཀུ་ཆེ་བ་དེ་ཡང་མཐར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་དང་འབྲེན་ནས་མཁྱལ་ཤོར་ཏེ་དབུ་ཡང་སྟོད་ལུང་ཁྲི་ཟམ་ཁར་

ཉིན་མང་པོར་ལུས་པ་སུས་ཀྱང་བདག་སྲོད་བྱ་མ་ཕོད་པ་དང་། སྲས་དང་བཙུན་མོ་སོགས་ཀྱང་ས་མཐར་སྲང་འཁྲམ་དུ་འབྱོད་གཤོས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ཡང་རྩེས་སུ་རྟུན་གར་གྱི་དམག་བྱུང་སྟེ་བཀྲོངས་པ་སོགས་ལྟར་ཡིན་

གསུངས། དྲུག་པ་ཐོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། དང་པོར་ཞ་མའི་མངལ་སྐོ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱང་རང་གཅིག་པུར་སྐྱེ། བར་དུ་ན་ཚ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ནའང་རང་གཅིག་པུས་མྱོང་། མཐར་ཤི་བའི་ཚེ་ཡང་རང་གཅིག་པུ་མར་

གྱི་དཀྱིལ་ནས་སྤུ་བཏྲོན་པ་ལྟར་ཤི་འགྲོ་བ་ཡས། ཐོགས་བྱ་མཁན་མེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ཡས། སྐྱེ་བ་གཅིག་པུར་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །སྡུག་བསྔལ་སྐལ་གཞན་མི་ལེན་ན། །གེགས་བྱེད་མཛད་བས་

ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ཡིད་བརྟན་མི་རྟག་སྤྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི། །ཉེས་དམིགས་རིགས་རྣམ། ཞེས་གསུངས་པའང་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་དང་ཕུན་ཚོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་

@256A ཞེས། །པའི་དོན་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་མཛའ་བཤེས་འདི་ལ་ཕུགས་བརྟན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུད་ལུགས་དང་། དེ་ཡང་མཐའ་མེད་ཚུལ་ལ་བསམས་ན་ཡི་ཐང་ཆད་

དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། སྨིན་གྲོ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཡང་། རང་གི་འཁོར་བ་འདིའི་མཇུག་རྒྱག་ཐབས་ཤིག་བྱ་དགོས། རང་གི་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་ཞིག

བྱེད་འདོད་ན། སྔར་ཞུས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒྱུན་གཅོད་ཐུབ་པ་དགོས་གསུངས། གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་

པོ་ནི་ཆང་ནད་ཅན་ཆང་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་བཞིན་སྡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་བསམས་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་བདེ་འགྲོའི་སྨན་བསྟན་ལས་མ་ལ་གསུམ། མིའི་སྨན་བསྟན་བསམ་པ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྨན་བསྟན་བསམ་པ།

ལྷའི་སྨན་བསྟན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། སྐྱེ་བའི་སྨན་བསྟན་བསམ་པ་ནི། སངས་བཞད་པའི་ངན་སོང་གི་སྨན་བསྟན་དེ་ལྷར་ཡིན་ན། འོན་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེས་ན་སྨན་བསྟན་ཐུང་ཆུང་ངམ་སྣམ་ན། འཁོར་བ་འདིར་

སྐྱེས་ཕྱིན་མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་སྨན་བསྟན་འབའ་ཞིག་ལས་མ་འདས་ཏེ། རང་ཅག་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་ཚེས་བྱས་ན་དོན་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་སྨན་བསྟན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སངས་སྐྱེ་བའི་སྨན་བསྟན་ཇི་ལྟར་རྒྱོང་ཚུལ་མངལ་

@256B བྱིབ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཚང་མ་བརྟེད་ཟིན་པས་དཀྱུ་མི་དྲན་མོད། ཕྱིས་ནས་མིའི་སྐྱེ་བ་ཞེག་ལེན་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བའི་སྨན་བསྟན་ཆ་ཚང་རྒྱོང་དགོས། དེ་ཡང་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་ཕྱིར་མ་བཙས་པའི་བར་ལ་མངལ་གྱི་

གནས་སྐབས་ལྟ་དང་ལུས་ཀྱི་ཚ་ཤས་རེ་རེ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་སྨྲ་བསྟལ་རེ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཁྲ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པའི་སྐབས་ལུས་ཀྱི་ཚོད་དེ་ཞོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་མེད་པས་དེའི་ནང་དུ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ན།

དམྱལ་བའི་ཟངས་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་འཚོད་པ་ལྟ་བུའི་སྨྲ་བསྟལ་དང་། དེ་ནས་ཡན་ལག་གི་འབུར་མགོ་ལྟ་དོན་པ་ན། རྒྱང་ཤིང་གིས་བརྒྱང་བ་ལྟ་བུའི་སྨྲ་བསྟལ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་རེ་རེ་དོད་པ་ནའང་སྨྲ་བསྟལ་ལྟག་པོ་རེ་རེ་

ཡོད།། ཞ་མས་བཀྲང་བ་ཚ་མོ་འཐུང་བ་དང་། འགུལ་བསྒྱེད་བྱེད་པ། ཉལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཆུ་ཚན་དུ་འཚོད་པ་དང་། རླུང་གིས་འཁྲིར་བ་དང་། རེ་ཆེན་པོས་ནོན་པ་ལྟ་བུའི་སྨྲ་བསྟལ་མྱོང་། དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱང་སྤྲོབ་སྤྲིང་ལས། ཤིན་ཏུ་

མི་བཟད་དྲིང་མི་གཙང་བཅིར་བས་འགགས། །རབ་ཏུ་དོག་པ་མྱན་ནག་ཐིབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། །མངལ་གནས་དམྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་བསྐྱམ་ལ་སྨྲ་བསྟལ་བསྟལ་ཆེན་པོ་མནག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་དཔེར་ན། རང་རེ་ལྷགས་ཀྱི་བྱམ་པ་མི་གཙང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཀང་བ་ཞིག་ཏུ་བཅུག་ནས་ཁ་དམ་དུ་བཅད་དེ་ཉིན་གཅིག་ཙམ་བཞག་ན་སྡོད་ཚུགས་ཐབས་ཡེ་མེད་པ་ལྟར་མའི་མངལ་དོག་ཅིང་སྐུན་པ་གནག་ལ། མི་གཙང་དྲི་ང་

@257A ཞེས། །བའི་ནང་དུ་ཟླ་བ་དགུ་དང་ངོ་བཅུའི་རིང་སྡོད་དགོས། དེ་ནས་འདུ་ཤེས་ལྟ་ཤར་ཏེ་མངལ་ནང་དུ་སྐྱུགས་བྱོ་བའི་རྣམ་པས་ཕྱིར་ཐོན་འདོད་བྱུང་ནས་མངལ་སྐོ་ནས་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱང་། སྐོ་བསྡིང་ལས། དེ་ནི་

རིམ་གྱིས་ཉིལ་མར་བཙོར་སྦྱད་སྣ་བ་ཡི། །བཙོར་བ་ལྟར་བྱས་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་བཙས། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་འཇུར་མིག་ནས་དྲངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྔལ་དང་། བཙས་པའི་སྐབས་བ་གླང་གི་པགས་པ་དམར་བའུས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་

དང་། སྐྱན་ཇི་ཙམ་འཇམ་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ཀྱང་ཆོར་དོང་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རླུང་གིས་རེག་པ་ན་གྱི་མཚོན་གྱིས་བརྡེག་པ་ལྟ་བུ་དང་། མའི་ལག་པས་བཟུང་སྟེ་ཞྭེར་བ་ན་བྱེའུ་ཁྲས་ཞྭེར་བ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་སྐྲག་ཆེན་པོ་འབྱུང་།

གཞན་ཡང་ཆོ་ལྟ་མའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་ནས་ཤེས་རབ་སོགས་བྱང་ཡང་མེད་པར། ཟ་ཉལ་འགྲོ་འདུག་ཚུན་ཆད་གཞི་ནས་སྟོབ་དགོས་པ་ཡོད། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེམ་པ་ནའང་ གཞན་ལ་ཕར་ལྟད་མོ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་

ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་དེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་བཞིན་གྱི་ཉམས་བཏོན་ཏེ་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་བསམ། ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་ ཚར་བས་སྐྱོན་མེད་སྣམ་པ་འོང་ཡང་། འཁོར་བའི་

ཕྱི་མཐའ་མ་ཆོད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་པུ་མཐའ་མེད་པར་སྐྱོང་དགོས་པས་བཟོད་དཀའ་ཚུལ་སོགས་གསུངས། ཏ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། མདོ་རྒྱུ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ཏ་བས་ གཟུགས་སྡུག་གཟུགས་ནི་མི་སྡུག་བྱེད། །ཏ་བས་

@257B གཟེ་བརྩེད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་འཕྲོག །ཏ་བས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་བརླས་པར་བྱེད། །ཏ་བས་འཆི་བྱེད་ཏ་བས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག །ཅེས་སོགས་ལྟར། གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོངས་ སུ་ཉམས་པ། མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པ། དབང་པོ་ཉམས་པ།

ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉམས་པ། ཆོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། དབང་པོ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ། ལུས་ནི་གཞུ་ལྟར་གུག །མདངས་ཉམས། ལངས་འདུག་དཀའ་ཞིང་། སྐྲ་དཀར་གཉིར་མ་མང་བ་

སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པ་སྐྱེ་བ་འཕེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་སྟེ། རྟེ་མིད་ལའི་ཞལ་ནས། བརྐོད་ཕུར་འདོན་པའི་ལྟང་ལུགས་དང་གཅིག །བྱ་ལ་འཇབ་པའི་འགྲོ་ལུགས་དང་གཉིས། །ས་དོ་ཆད་པའི་སྟོད་ལུགས་དང་གསུམ། །གསུམ་དེ་གསུམ་

འཛོམ་པའི་དུས་ཆོད་ན། །ཨ་ཕྱི་སྐྱུ་ལུས་རྒྱད་པའི་ཡིད་ཕམ་མ། །ཞེས་དང་། ཕྱི་པགས་པ་འདུས་པའི་གཉིར་མ་དང་གཅིག །ནང་ཤ་ཁྲག་ཟད་པའི་རུས་འབུར་དང་གཉིས། །བར་གྲིན་ལྟགས་འོན་ལོང་ཐོམ་ཡོར་དང་གསུམ། །གསུམ་དེ་

གསུམ་འཛོམ་པའི་དུས་ཆོད་ན། །ཨ་ཕྱི་མི་སྡུག་སྟོན་པའི་ཁྲོ་གཉིར་མ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་བར་གནས་པའི་སྐྱོན་རེད། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། རྒས་པ་ཁད་ཀྱིས་

ཁད་ཀྱིས་འོང་བས་དྲག །དྲས་གཅིག་ལ་འོང་ན་བསྲན་ཐབས་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། དོ་རྒྱབ་གཞོན་རྒྱ་བཀྲག་མདངས་ལང་ཚོ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་ཉལ་ནས། སང་ནམ་ལངས་པ་ན་དབང་པོ་མི་གསལ་བ་དང་། ལུས་ཆགས་ཤིང་འཁོག་པ་སོགས་

@258A ཞེས། །དེ་ལྟར་བྱུང་འདུག་ན་བསྲན་ཐབས་མེད། དེས་ན་ད་ལྟ་དབང་པོ་དང་ཤེས་རབ་དང་ལུས་སོགས་མ་ཉམས་པའི་དུས་འདིར་ཆོས་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཕྱིས་ནས་ཆགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་ཏེ་མི་ལུས་འཕོས་

པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འབྱུར། དབང་པོ་ཉམས་ཤིང་ལངས་འདུག་ཙམ་ཡང་མི་ཐུབ་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཚེ་ཆོས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒོན་མེས་ཀྱང་། ཆས་པ་ཙ་བྷི་ཉའི་ཐྲེའི་ཆུས། །མགོ་ནས་དབང་རབ་

བསྐྱར་བ་འདུ། །སྐྱ་ལོ་དྲུང་ལྟར་དཀར་བ་འདི། །ཤག་ནོག་དྲི་མ་དག་པ་མིན། །འཆི་བདག་མཆེལ་མའི་རྒྱང་མདའ་དེ། །བ་མོའི་ཟོལ་གྱིས་བབས་པ་ཡིན། །དཔལ་བའི་རྣ་གཉིར་ཁྲིག་ཁྲིག་འདི། །བྱ་ཆུང་རྒྱུག་པའི་ཞོ་གཉིར་མིན།།

ཆོ་ཚད་ལོ་མང་འདས་པའི་གྲངས། །དུས་ཀྱི་ཞོ་ཉས་བྱིས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། སྣ་ཆུ་ཐིགས་ཐིགས་འབབ་པ་འདི། །སུ་ཏིག་དོ་ཤལ་བསྟར་བ་མིན། །གསལ་འཆར་ལང་ཚོའི་ཆབ་རོམ་དེ། །གདུང་བྱེད་ཉི་མས་བཞུས་པ་

ཡིན།། ཥས་ཡི་ཕྱེང་བ་ལྟུང་བ་འདི། །སྐྱེ་འདོད་སེའུ་བརྟེས་པ་མིན། །ཆེ་འདིའི་ཁ་ཟས་ཚང་བ་ཡིས། །ཟ་བྱེད་ལགā་ཆ་བསྟུས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞིན་རས་བསྟུས་ཤིང་མདོག་ངན་པ། །སྟེའུའི་འདྲ་འབགā་བྱོན་པ་མིན། །གཡར་

པོའི་ལང་ཚོ་ཕྱིར་ཞྱིར་བས། །མི་སྟུགā་རང་མདོག་བསྟན་པ་ཡིན། །མགོ་བོ་ཡུགā་ཡུགā་བྱེད་པ་འདི། །གཞན་གྱི་བྱ་བར་འཕྲ་བ་མིན། །མཐར་བྱེད་དབྱུགā་པའི་སྟེ་ཕོགā་པས། །མ་བཟོད་གླད་པ་འདར་བ་ཡིན། །ལམ་ལ་ཁ་གཏད་བསྐྱར་

@258B བ་འདི། །རྒྱ་ཁབ་བོར་ནས་ཆོལ་བ་མིན། །ས་ལ་ལང་ཚོའི་ནོར་བུ་དང་། །དྲན་བསྟོར་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན། །ལངས་ཆོ་སྐུགā་བཞི་འཕྲུགā་པ་འདི། །ཕྱུགས་ཀྱི་ལད་མོ་བྱས་པ་མིན། །བྱིན་པས་ལྷས་པོ་མ་ཐེགā་པའི། །རམ་འདེགས་

ལག་པས་བྱེད་པ་ཡིན། །སྟོད་ཚོ་ཆེམ་གྱིས་ལྷུང་བ་འདི། །བྱོགས་ལ་འཁང་ར་བྱེད་པ་མིན། །སྟོ་དགའི་སེམས་ཀྱི་དབྱང་ཐག་དང་། །ལང་ཚོའི་ཟྭངས་ཐག་ཆད་པ་ཡིན། །འགྲོ་ཆེ་ཡོམ་ཡོམ་འཁྱོར་བ་འདི། །མི་ཆེན་གོམ་སྟབས་

བྱེད་པ་མིན། །ན་ཚོོད་ཁྲུར་པོ་ཉ་ཅང་རང་། །ལྷི་ཐས་ཡོ་དྲང་ཞོར་བ་ཡིན། །ལག་པ་ཡབ་ཡབ་འདར་བ་འདི། །ཏེར་ལ་ཉབ་ཤ་བྱེད་པ་མིན། །ལག་པར་འོང་ཚད་ཅིག་ཅར་དུ། །གཤེག་རྩེས་ཐྲོགས་ཀྱིས་དོགས་པ་ཡིན། །བཟའ་བཀྲང་ཁྱང་ཤས་

སྤྱོད་པ་འདི། །ཟས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་མིན། །ལྟོ་བའི་མ་དོད་ཉམས་པ་ཡིས། །མི་ཏག་སྐྱེལ་གྱིས་དོགས་པ་ཡིན། །གོས་ཆུང་སྲབ་བའེ་ཚོན་པ་འདི། །ཡང་ཆས་བྱས་ནས་འཁྲབ་རྒྱུ་མིན། །ནང་གི་ལུས་སྟོབས་ཞོར་བ་ཡིས། །གོས་ཀྱང་ཁྲུར་

དུ་སོང་བ་ཡིན། །སྟོད་དབུགས་འཚང་ཞིང་ཕྱ་འདེབ་པ། །གཞན་ལ་སྔགས་ལྷག་བརྡེག་པ་མིན། །དབུགས་ཀྱི་འབྱུ་བ་བྱང་བྱང་འདི། །ནམ་མཁར་ཡལ་འདོད་སྔ་ལྷས་ཡིན། །བྱ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འབྱུར་བ་འདི། །ཅོལ་ཆུང་གང་དྲན་

བྱེད་པ་མིན། །ཆོས་པའི་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་ཡིས། །རང་འདོད་དབང་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ལས་དོན་ཐམས་ཅད་བརྟེད་པ་འདི། །སྣང་ཚུལ་ཆར་རྒྱུ་བྱས་པ་མིན། །ཉེན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ཡིས། །དྲན་རིག་ཤེས་པ་རྙེད་པ་ཡིན། །ཞེས་

@259A ཞེས། །གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱ་དཀར་དང་གཉིར་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལས་ཀྱི་གཤེགས་རྟེས་གསོད་རྐགས་བརྒྱབ་པ་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་འཆི་བས་འཇིགས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྣུག་བསྟལ་མང་དུ་

ཡོད། ན་བའི་སྣུག་བསྟལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། དཔེར་ན་དགྱུན་སྣང་ཟླུང་དང་ཁ་བ་ཆེ། །རྩྭ་ཤིང་གེལ་པ་ནགས་སྣུན་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག །དེ་ལྟར་ནད་འདི་འགྲོ་བའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། །དབང་པོ་གཟུགས་དང་སྟོབས་ནི་

ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ། སྣུག་བསྟལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པ། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྣང་

དགོས་པ། སྔོག་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྣུག་བསྟལ་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་ཁ་སྣ་བསྐམས་ཤིང་བརྟེས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་སྐྱེས་པ་དར་མ་ཞིག་ཡིན་ཡང་མལ་ས་ན་སྡུང་། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་

ཞིང་བཀག་མདངས་ཉམས་པ་སོགས་དང་། རྒྱས་པར་ན། ནད་རེ་རེ་བཞིན་བྱིས་མནར་ལུགས་བསམ་སྟེ། གནད་གཅོད་དུག་པོ་བླུང་ནས་མཐར་ཁ་ཆེམས་ཙམ་ཡང་འཇོག་མི་ཐུབ་པའི་ཚུལ་སེམས་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་

དོན་གྱུབ་ཀྱིས་ཀྱང་ན་རྟས་འཆི་བ་སོགས་གཟིགས་ནས་བསྟོམས་ཏེ་ཐར་པ་ལ་གཤེགས་ཚུལ་སོགས་གསུངས། འཆི་བའི་སྣུག་བསྟལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། འཆི་དང་འཕོ་དང་འཆི་འཕོ་དུས་བྱེད་པ། །ཞངས་ཤིང་སྣུག་པའི་

@259B སྐྱེ་བོ་རྣག་ཏུ་འབྲལ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཞིང་ཕྱད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཤིང་ལས་ལོ་འབྱལ་འདྲ་ཞིང་གྱུང་རྒྱུན་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། ལོངས་སྤྱོད་དང་། རྩ་འཇིང་། འཁོར། ལུས་རྣམས་སྣུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། འཆི་

ཆོ་སྤྲུག་བསྟལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དྲག་པོ་སྐྱོང་བ་སོགས་དང་། འཆི་བ་བྱུང་ཆོ་ཐབས་གཞན་གྱིས་བཟློག་པའང་མི་རྟུས་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་སྟར་འཆི་བ་དེན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན།

སྤྲུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྲུག་བསྟལ་ནི། རང་གི་བློ་སྤྲོབ་མ་ཆེད་ཐོགས་ཁ་མ་མཇལ་བཤེས་སོགས་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པ་ཇ་ཙོར་གང་འཐུང་བའི་ཚེའང་འབྲལ་མི་ཙོད་ཅམ་བྱེད་པ་དེ་དག་དང་། གོ་ས་སྟོབས་འབྱོར་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་

དང་བྲལ་བ་དང་། རབ་བྱུང་ཡིན་ཡང་འགའ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྟལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་སྐེར་ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིན་གྱི། འཁོར་བ་པ་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་རྟགས་

ཡིན།ཞ མི་སྤྲུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྤྲུག་བསྟལ་ནི། མི་སྤྲུག་ཅེས་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྟེ། དགྲ་སོགས་དང་འཕྲད་དེ་བརྟུང་འཕྲོག་བྱེད་པ་དང་། ཆད་གདོན་དང་ཕྲད་ནས་མནར་གཅོད་སྐྱོ་བ་སོགས་དང་། ཁམ་ཚུ། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ།

ཀུན་པོ་དང་ཕྲད་པ་སོགས་སྨྲག་བསྟལ་ལ་མཐའ་མེད། ཏྲི་ངན་བྱང་ན་བྷེལ་བའི་དཀྱིལ་དུ་འཐུམ་སྟེ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ངལ་དགོས་པ་ཡང་འཕོར་བར་གནས་པའི་སྐྱོན་རང་ཆས་སུ་བྱུང་བ་སྟེ། བོང་བུ་ལྤ་བྱར་སྐལ་རྣ་བཟོ་བ་དང་།

@260A ཞེས། །ཁལ་ལྷི་མོ་ཁྱར་དགོས་པ་ཚུན་ཆོ་རང་གི་ལས་དབང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་ཡིན་གྱི། མི་སྲིད་པ་ཞེག་བྱུང་བ་མིན། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་ལས། རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེས་ཕན་ཆད་ན་

ཚ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི་ན་རྒྱུ་ཅིག་ན་པ་ཡིན། འཆི་རྒྱུ་ཅིག་འཆི་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་མི་འོས་པ་ཞེག་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མིན། འཕོར་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན། འཕོར་བར་གནས་རིང་ལ་

དེ་ལས་མ་འདས། རང་ཅག་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་སྐྱེ་བ་སྟོང་དགོས། དེ་ལ་རྒྱུ་སྟོང་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་ཅག་འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བར་མི་འདོད་ན་འཕོར་བ་ལས་ཐར་ཐབས་བྱེད་དགོས་གསུངས།

འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ། འདི་ནི་བཀྲེས་སྐོམ་དང་འཚོ་ཐབས་ལ་བརྩེན་པས་ཚ་གྲང་ངལ་འཇིགས་སྐོགས་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་སྡུག་བསྔལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། དཔོན་པོ་ལ་དོན་

ཆེན་པོ་ཞིག་ཁུ་བ་ནའང་། དང་པོར་འབྱུང་གི་རེ་བའི་སེམས་ངལ་དང་དཀའ་ལས་བྱས་ཀྱང་། རྗེས་ནས་དོན་དེ་མ་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཞིང་ས་ཡོད་མ་ཐག་ཆོ་

སྐྱིད་སྣམ་ན། དེའང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཞིང་པའང་ཞིང་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞོགས་པ་སྟ་བར་ཐོ་རངས་ནས་ལངས་ཏེ་ལས་བྱེད། ཉིན་མོར་ཉི་མས་ཆོག་བཞིན་ལྷགས་རྒྱང་གིས་ གདུངས་བཞིན་ཐལ་བའི་དཀྱིལ་དུ་འགྲེ།

@260B ཞིང་ཁར་ས་བོན་བཏབ་ཟིན་ནས་འབྲུ་བསྡུས་ཏེ་སྣོད་དུ་བླུགས་མ་ཟིན་པར་སད་སེར་བཙའ་ཐན་སོགས་ཞིང་ཁ་ལ་དག་འབྱུང་དུ་དོགས། སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་ལོ་ཐོག་མི་འབྱུང་དོགས་པའི་ སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆད་མེད། ཞིང་པས་ཆོང་པ་ཆོ་སྐྱིད་

སྐམ་ན། ཆོང་པ་ཡང་རང་གི་ཞ་མ་བཟའ་རྒྱ་བུ་ཕྲུག་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་སྲོག་འབེན་དུ་བཙུག་སྟེ་མི་ཡུལ་ས་མཐར་འཁྲམས། མཚན་མོ་ཡང་གཉིད་ལྷོད་བདེ་ཞིག་ཀྱང་ཉལ་མི་ཕོད། ལ་ཟླུང་ཆུ་འཕྱང་སོགས་བརྒལ། འགའ་

ཞིག་ཆོང་བྱས་ཀྱང་ཁེ་སྤོགས་མ་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ་མ་རུ་ཡང་བརླག་ཏོར་བ་སོགས་དང་། དབྱ་ཌག་ཆེམ་ཀུན་སོགས་ཀྱིས་སྲོག་ཆུན་ཆད་འཕྲོག་པས་སྡུག་བསྔལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐེན་ལོངས་སྤྱོད་མེད་ནའང་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་

ཡོད་དེ། དབྱལ་ཡོས་དེ་རིང་འདི་ཟོས་ནས་སང་ཉིན་ཅི་ཟ་སྐམ་དུ་དེ་ལ་བྱོ་མི་བདེ་བར་ཟས་དེ་འཆོལ་དུ་འགྱོ་ཞིང་། བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ། ཡོད་ན་ཡོད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། ཕྱུག་པོ་ནོར་ཅུས་ཡོད་པ་དེ་ལ་

སྤྲང་ཡོས་སྤྲོང་ནས་ཁྱེར། གཞན་གྱིས་གཡར་ནས་ཁྱེར། དཔོན་ཡོས་འཕྲོགས་ཏེ་ཁྱེར། ཐ་ན་བྱི་ལ་དང་བྱི་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་དབྱ་བྱས་ཏེ་ཁྱེར་བས་དེ་ལ་གསོག་བསྡུང་མི་རུས་པའི་སྡུག་བསྔལ། བརླག་དོགས་པའི་སྡུག

བསྟལ། རྣ་བ་ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཡོད། ཤིང་བཟོ། ཆོམ་བཟོ་ལྟ་བུའི་ལག་ཤེས་ཀྱིས་འཚོ་བ་ཡང་ལྟོ་གོས་གླ་སོགས་བྱ་མི་འགྲིགས་པ་དང་། མི་མ་མཐུ་བའི་དོགས་པ། ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་སོགས་དང་། ཤིང་

@261A ཞེས། །དུམ་ཙམ་དང་། ལྷན་པའི་ཚལ་བུ་ཆུན་ཆད་བརྐུ་བ་དང་གསོག་མི་ཐུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ། རང་ཅག་རབ་བྱང་ཡིན་ཡང་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་གཤའ་མ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཞིག་མ་བྱང་ན་སྐྱེ་རིམ་

གྲོང་ཆོག་ཆུན་ཆད་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། དཔོན་པོས་བལྟས་ན་འབངས་ཆོ་སྐྱིད་སྐམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། འབངས་ཆོ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ལྟོ་སྐྱ་ལ་གོས་སྟུལ་བ། རང་ནོར་ལ་རང་དབང་མེད་པར་ཞལ་ཟུ་ལག །ཁ་

ངན་བརྟུང་གཏགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཟད། འགའ་ཞིག་ལྟོ་ཟ་ལོང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཕུ་མདའ་བར་གསུམ་དུ་དེད་འགྲོ་བ། འགའ་ཞིག་རྩམ་པ་ཟ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཞལ། ཆག་སྟེ། ཉེས་ཆད་དྲག་པོ་བབ་པ་སོགས་མདོར་ན་ཉིན་མཚན་

ཀུན་ཏུ་སེམས་ཁལ་དང་། མི་ཚེ་ངལ་སྡུག་གིས་སྐྱེལ་དགོས་པ་ཡོད། འབངས་ཀྱིས་དཔོན་པོ་ཚོ་སྐྱིད་སྐམ་པ་བྱེད་ཀྱང་དེ་འདྲ་མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །ཐ་མལ་རྣམས་ལ་ལུས་སྐྱེས་སོ། །

སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེག་ཡིན་ཡང་། ལུང་པ་དེའི་གླ་མ་འགྲིགས་པ་དང་། སྐད་ཆ་མི་སྣན་པ་ཞལ་ཆེར་དེའི་རྩར་ཁྱེར་

ནས། ཡུལ་དེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁུར་ལེན། དབུ་མ་ཐུལ་གྱིས་དོགས། གཉེན་མ་འཁྲོངས་ཀྱིས་དོགས། ཁྱིམས་མ་ནོན་གྱིས་དོགས། དབང་ཤོར་གྱིས་དོགས་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད། རང་རེས་ཀྱང་

@261B ཐ་ན་གྱང་ཆོགས་གཅིག་ལས་མ་བཟོས་ནའང་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞེག་གི་ངལ་བ་བྱེད་དགོས། མདོར་ན་ནོར་རྩ་ཙམ་ཡོད་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་རྩ་ཙམ་ཟེར་བ་ལྟར། དང་པོར་འཕྲད་སྐབས་མི་སྡུ་འདྲ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཆ་སྣན་མདོག་ཁ་བ་རེ་

ཞོད་ཀྱང་། ཨར་ཙོམ་འདྲིས་ན་བྱ་མ་འབྱིགས་པ་ཤ་སྟག་སྡུག་སྐད་ཅོར་ཅོར་བྱེད་པ་རེ་ལས་མེད། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། མཐོ་དམན་སྐྱ་བཙུན་ཐོ་མོ་སྡུ་འདྲ་ལ་བལྟས་ཀྱང་། །ཆ་ལུགས་རྣམ་འགྱུར་

ཕོ་སྒྲོབ་ཆེ་ཆུང་ཙོམ་མ་གཏོགས། །སྡུག་གིས་མི་ཆོ་སྐྱེལ་བ་མཉམ་མཉམ་དུ་འདུག་པས། །སྐལ་མཉམ་བྱོགས་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་འདི་སྐྱོ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་གྱི་གོས་དང་ཆ་ལུགས་སོགས་བཟང་ངན་ཙོམ་

ལས།ཨ་དོན་དུ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱོང་བ་མཉམ། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་སྡོད་སས་མི་འབྱིགས་པ་དང་། ཀ་ཅས་མ་བྱུང་བ་དང་། བྱོགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོང་བ་དང་། གནས་དང་། བྱོགས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣང་

ནས་དྲག་ཞོས་རེ་བྱུང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་ཏེ། གཡོག་དང་། དགེ་ཕྱུག །བྱོགས་སོགས་བརྒྱ་སྟོང་ཙམ་རེ་བརྟེས་ཀྱང་མི་འབྱིགས་པ་ཤ་སྟག་ལས། ཡིད་དང་མཐུན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ཡང་བྱོགས་སུ་དང་

འབྲོག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བྲོག་ཡིན་པའི་རྟགས་རེད། ཇ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན། དགོན་པ་སོགས་གནས་གང་དུ་གནས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ཏེ། དལ་ལྡ་

@262A ཞེས། །རང་རེ་དང་པོར་བླ་ས་ར་གནས། དེར་སྐྱིད་པོ་མ་བྱུང་ནས། གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ན་ཞེ་བའི་དེས་ཁྲོད་ལྟ་བུར་སོང་། དེར་ཡང་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར། གནས་སྐོར་ལྟ་བུར་སོང་།

དེ་དག་ཏུ་སྐྱིད་པ་མ་བྱུང་ནས། ཕ་ཡུལ་དུ་སོང་བས་ཞེ་བའི་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེལ་བ་དང་། ད་ལྟ་རང་གཞན་གང་ལའང་གཏམ་མྱུལ་ན། ལྷོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་ངལ་བ་བྱས་ཏེ་གླ་མ་འགྲིགས་པའི་སྐད་ངན་ཅོར་ཅོར་

ལས་མི་འབྱུང་བ་ཡང་། འཚོར་བའི་སྐྱོན་ཏེ། དེ་རྣམས་མིའི་སྡུག་བསྔལ་ངོ་སྤྲད་པ་ཡིན། དེ་མ་སྤྲད་ན་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གནས་དང་གྲོགས་སོགས་ཀྱིས་བྱས་ནས་བྱུང་བ་དང་། འཚོར་བ་ཟིར་བ་དེ་ཕ་ཚད་ཐག་རིང་ཞིག

ན་ཡོད་པར་གོ་ཉེན་ཡོད། དེ་ལྟར་མ་སོང་བར་སྔར་བཞད་པའི་སྤུག་བསྡལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་འཚོར་བའི་སྲོག་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས། འཚོར་བ་འདི་ལས་མ་ལྡོག་ཕྱིན་གང་དུ་སོང་ཡང་སྔར་བཞིན་སྤུག་བསྡལ་མཐའ་

མེད་དུ་རྒྱོང་བ་ལས་མི་འབྱུང་གསུངས། གཉིས་པ་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱི་སྤུག་བསྡལ་བསམ་པ་ནི། འོ་ན་ལྟ་མིན་དུ་སྐྱེས་ན། བདེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། དེར་སྐྱེས་ཀྱང་སྤུག་བསྡལ་ཁོ་ན་ལས་མེད་དེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། ལྟ་

མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་ཡི། །དཔལ་ལ་སྔང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྤུག་བསྡལ་ཆེ། །དེ་དག་བློ་དང་ལྡན་ནའང་འགྲོ་བ་ཡི། །སྒྲིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གནས་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཆུ་མཚམས་མན་ཆད་

@262B ན་འོད་ཅན་དང་། རླུ་བའི་འཕྲེང་བ། གནས་བཟང་པོ། མི་གཡོ་བ་སྟེ་བོང་ཁྲེར་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ལྟ་དང་རྒྱང་རིང་ཐུང་མ་གཏོགས་སྟེང་ཤག་འོག་ཤག་གི་ཚོད་ལྟ་བུ་ཡོད། ལྟ་མིན་ནི་སྟྲིན་ལྟ་དང་ཆ་འདྲ་ཙམ་ལས། ལྟ་ལ་འབྲན་མི་ཐུབ་ཀྱང་།

ལྷ་མ་ཡིན་ལ་བྱད་མེད་མཛེས་མ་ཡོད་པ་ལྷས་འཕྲོག་པ་དང་། ལྷ་ལ་འཆི་མེད་ཀྱི་བཏུང་བ་སོགས་དཔལ་འབྱོར་ཆེ་བས། ལྷ་མ་ཡིན་དུས་རྒཱ་ཏྲ་ཕྲག་དོག་འབའ་ཞིག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེས་གདུངས། རང་རེ་དགྲའི་དཔལ་འབྱོར་ཚུང་ངུ་ལ་

ཕྲག་དོག་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ཆོའང་མ་བདེ་པ་དེ་ཙམ་ཡོད་ན། ལྷ་མ་ཡིན་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་མི་བཟོད་པ་འོང་བ་ལྷ་ཅི་སྙེས་པས་ནམ་ཞིག་ན་ནད་མ་ཐེག་ནས། འཐབ་པར་ཕྱིན་པ་ན། ལྷའི་གླང་ཆེན་ས་སྲུང་གི་བྱས་སྟ་སྲུད་ཙམ་ཀྱིས་

སྙོགས་རྩོ་ཆེན་པོའང་གཏོར་བ་དང་། མཆོད་འཕངས་ཀྱང་ལྷ་རྣམས་ནི་སྐེ་མ་ཆད་ཀྱི་བར་མི་འཆི་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་ནི་མཆོད་ཆ་གནད་གང་དུ་ཕོག་ཀྱང་འཆི་འགྲོ་བས་ལྷ་མ་ཡིན་དུས་རྒཱ་ཏྲ་ཕམ་པ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་རྒྱལ་བའི་དུས་མེད་

པ་ལྷ་བྱ་ཡིན། རང་རེ་མི་ཡུལ་གྱི་དམག་དཔུང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བ་གཉིས་འཐབ་པ་ལའང་འཇིགས་སྐྲག་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་ན། ལྷ་དང་དེ་ལྷར་དམག་འཐབ་དགོས་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་ཏེ་འཇིགས་སྐྲག་ཚད་མེད་པ་ཡོད།

ལྷ་མིན་གྱི་དམག་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཤིའི་བར་དེ་ལྷར་རྟག་ཏུ་ཐབ་རྩོད་བྱེད་དགོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མཆོ་ཀྱུན་མཐོང་ཞེས་པའི་ནང་དུ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་ཕམ་ནས་སོ་སོའི་བྱོགས་རྣམས་བསད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་

@263A ཞེས། །བས་དེ་དག་གི་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱང་ཁྱིམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ། ལྷ་མིན་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཡང་། ལས་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་རྐེན་ཅན་ཡིན་པས། རྐེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད།

གསུམ་པ་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། འོན་ལྷ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བདེ་བ་ཞིག་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་ལྷ་རྣམས་ལ་འཆི་འཕོ་ལྟང་བ་དང་། སྐ་གོང་བ་དང་། བཅད་དྲལ་གསོང་སྐྱེགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད། དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྲིང་

ལས། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་འགྱུར་བ་དང་། །སྐྱན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྙིད་དང་། །གོས་ལ་དྲི་མ་ཚགས་དང་ལུས་ལ་ནི། །སྟོན་ཚད་མེད་པའི་རྟུལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྤྲོན་བྱེད་འཆི་ལྟས་ལྔ། །ལྷ་

ཡུལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། །ས་སྟེང་མི་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག །སྡོམ་པར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྟས་རྣམས་དང་འདྲ། ཞེས་པ་ལྟར་རིང་བའི་འཆི་ལྟས་ལྔ་དང་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་

བཀག་མདངས་ཉམས། གདན་སྟེང་འདུག་སྟིང་མི་འདོད་པ། ལུས་ཀྱི་མེ་ཏོག་རྒྱིངས་པ་དང་། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ། རྩལ་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། ལུས་ཀྱི་འོད་ཆུང་བ། ཁྲུས་ཀྱི་ཆོ་ལུས་ལ་ཆུ་ཆགས་པ། གོས་རྒྱན་ལས་སྐྱ་མི་སྣང་པ། མིག

ཚུམ་པ། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་སོགས་འཆི་ལྟས་ཐོག་པ་ན། གནས་ངུག་ངུག་ཅིག་ཏུ་ཉེ་ཚན་དུ་འགྲེ་བ་ལྟར་སྐྱེ་སྟངས་འདོན་བཞིན་ལྷ་སོ་སོའི་ཞག་བདུན་རེ་སྟེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་ལྟ་བུ་མི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལྟ་བཅུའི་རིང་

@263B སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་དགོས། ལྷག་པར་ལྷ་རྣམས་ལ་སྐབས་གསུམ་པ་ཞེས་སྔར་གྱི་རྒྱས་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་། དལ་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། འཆི་བའི་འོག་ཏུ་གང་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་གསུམ་གཅེས་པས་ཕྱི་མར་གང་དུ་སྐྱེ་བ་

ཤེས། ལྷའི་རྟེན་དེ་ལ་སྐར་རང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེས་འབྱུང་དང་། གཞན་སྨྲ་བསྟལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྣོང་རྟེ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྤྲ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད། བསོད་ནམས་སྐར་བསགས་པ་ནི་སྤྱད་དེ་ཟད་པར་འགྱུར། དེ་

ཡང་དཔེར་ན་སྲང་བཙུ་རི་བའི་གཟན་ཞིག་གྱོན་པ་ན། གཞན་སྲང་གང་རི་བའི་གཟན་ཞིག་གྱོན་པ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཙུ་འགྱུར་གྱིས་བདེ་སྤྱད་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ལྷ་ཡུལ་ནའང་། བདེ་སྐྱིད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཟད་པར་

འགྱུར། དེས་ན་རང་རེ་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་དུས་ཡིན་གྱི། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བེད་སྤྱད་པའི་དུས་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ལྷ་ཕལ་ཆེར་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས། དེ་རིག་ནས་སྨྲ་བསྟལ་ལྷག

པར་དུ་འཕེལ། ལྷའི་གནས། ལུས། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱོགས་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལས་བྲལ་ཏེ། ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས། སེམས་ཀྱི་སྨྲ་བསྟལ་དམྱལ་བ་ལས་བཟློག་འགྱུར་གྱིས་ཆེ། རང་རེ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་

བཟང་ངན་ཐེ་ཚོམ་བཞིན་དུ་ཤེས་བསྒག་བསྟལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན། དེར་ངེས་པར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐག་ཆོད་པར་མཐོང་བས། ཀྱི་རྒྱབ་ཤེང་རྟ་སྣ་ཚོགས་ཚལ། །སོགས་སྐད་འདོན་ཆིང་། འཆི་ལྟས་ཡོག་པའི་ལྟ་དེ་ལ་

@264A ཞེས། །ལྟའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་ལྟ་གཞན་སུས་ཀྱང་མིག་གིས་བལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་རོ་བཞིན་དུ་སྲངས་ཏེ་གཅིག་ཕུར་བསྐྱུར། སྔར་འདྲིས་པའི་བྱོགས་དག་ལ་རེ་ཞིག་ངའི་རྣར་ཟུང་ཞིག་སྟོང་དང་།

ཁོ་བོ་འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་སྐྱས་ཆེན་འདེགས་ནས་ཉམ་ཐག་པ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་དལ་ཕྲ་ཁྱེད་ཅག་མཐོང་བར་འདོད་ཅེས། སྨིང་རྗེ་རྗེའི་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་ནའང་། མིག་གིས་བལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་ལ། སྔར་འདྲིས་པའི་བྱོགས་བརྟན་

པ་དག་གིས། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྩེ་མོས་མེ་ཏོག་མགོ་བོར་བཞག་སྟེ། ཁྱོད་འདི་ནས་འཆི་འཕོས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཏེ། དེར་བསོད་ནམས་བསགས་ནས་སྣར་ཡང་ལྟར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་ཙམ་

འདེབས་པ་ལས་གཞན་མི་བྱེད། དེའི་ཚེའང་སྐུ་ངན་གྱི་བསྟོན་པར་སོང་སྟེ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོང་། གཞན་ཡང་ལྷ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟི་བརྗིད་དང་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་ལྷ་བསོད་ནམས་ཆུང་བས་མཐོང་ན་སྤྲ་གོང་ཞིང་།

གཞི་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་འཐབ་ཚེ་ཡན་ལག་སོགས་བཅད་དུལ་གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལྷ་དབང་ཆེ་བས་ཆུང་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་ནས་སྐྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག

བསྔལ་ཡོད། ཁམས་གོང་མའི་ལྷར་སྐྱེས་ན་ནི་འཆི་ལྟས་ཐོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་མེད་མོད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཧོན་ལ། ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྤྲིབ་པ་དང་བཅས་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་

@264B དབང་མེད་པས་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན། ཚོགས་ཀྱི་གཉམ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་པའི། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ལས་འདས་ཤིང་། །ཉིང་འཛིན་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐལ་པར་

གཡོ་བ་མེད་པར་གནས། །དེ་ཡང་ཤེན་ཏུ་དེས་ཐོབ་མིན། །དེ་ལས་སྣར་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་གཟུགས་མེད་ལྷ་བུར་དང་པོར་སྐྱེས་ཚེ། སྐྱེས་སོང་བསམ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས། ཉིང་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས།

བསྐལ་པ་མང་པོ་སོང་མཐར་འཆི་བའི་ཚེ་གནས་འོག་མར་ལྷུང་བས་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྡུག་བསྔལ། ལྟའི་རྟེན་དེ་ལ་སྟར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཟད། དེར་སྣར་བསོད་ནམས་གསོག་པ་མེད་པས་ཚེ་འཕོས་ནས་

གནས་འོག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན། སྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུན་བཀག་པས། ཤེས་རབ་མེད་པའི་བླུན་པོ་གཞན་ལས་ཐུབ་ཏ་ཞིག་འབྱུང་། འགའ་ཞིག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཐར་པར་འབྲེལ་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་

ཚེ་ཐར་པ་ཐོབ་སོང་སྟམ། ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། ཐར་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱིས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ། དེའི་ཕྱིར་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚོ་བསྐོར་ལྟ་བུ་ལས་དམྱལ་བའི་ཟངས་ཁ་ན་སྡོད་པ་དང་ལྡན་

པར་མེད་པས། དེ་ལས་ནི་མི་ཡུལ་གྱི་དབུལ་པོ་ཆེན་མོ་མ་ཉེ་བགྲང་མ་ཁན་ཞིག་དགའ། དེས་ན་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱགས་ལྷགས་སྲིག་གི་ཁང་པ། །ཕྱོགས་བཅུ་གང་

@265A ཀྵཀྵ། །དུ་ཕྱིན་ཀྱང་སྣུག་བསྟལ་བྱིས་བསྲེག་པས། །སྐྱིང་ལ་གཟན་ཀྱང་རང་གི་སྣང་ཚུལ་དུ་འདུག་པ། །གནས་དན་འདི་འདར་འཁྲམས་པའི་སྣང་ཚུལ་འདི་སྐྱོ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་འདིར་ནི།

མཐོ་སྲིད་རྩེ་ནས་དམའ་མནར་མེད་པར་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ལྷགས་སྲིག་གི་ཁང་པ་ཐོག་བྱུག་ལྟན་གྱི་ནང་དུ་གནས་པ་བཞིན་སྣུག་བསྟལ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས། དཔེར་ན། སྔར་སྡུ་གེ་བྱུང་བ་ན་བྱེས་པ་དག་གིས་རྩམ་པ་

སྐྱོང་བ་ལ་ཉུང་མའི་རིགས་འགའ་སྣུད་པར། ཐམས་ཅད་ལེན་དུ་མ་འདོད་པར་དེ་ཡོ་ཉུང་མ་རིད་ཟེར་བ་ལྟར། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྣུག་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྐྱིད་སྣུག་གཅིག་པ་

བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་མནར་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གསུངས། རང་ཅག་གིས་དལ་ལྟ་འཛོར་བ་འདིར་བདེ་བ་ཡིན་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་།

དོན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཤ་སྟག་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡིན་སྙམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། རྒ་འབྲས་ཚ་བ་དེ་ལ་ཆུ་བསིལ་བ་བཏབ་ན་གནས་སྐབས་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ནི་འཛོར་

བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། འདི་ནི་ནམ་ཞིག་པ་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པས་ན་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་

@265B ཐམས་ཅད་དང་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། རྒ་འབྲས་ཚ་བ་དེ་དང་པོར་སྐྱེས་ཙམ་ན་ཚ་བའི་གདུང་བ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཚ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཆུ་ལ་སོགས་

པ་ཚ་གྲང་གི་རེག་པ་གཉེས་ཀ་དང་མ་ཕད་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ཉོན་སྤྱ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་

ཅིང་། སྤྲུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་རྣེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་རྣེས་སུ་འབྲེལ་བས་ན་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྔལ། རྣ་འབྲས་ཚ་བ་དེ་ལ་ཚ་ཆུ་ལྟ་བུས་རེག་པ་ན་ཚ་

བའི་སྤྲུག་བསྔལ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཆེས་སྤྲུག་བསྔལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྔལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྔལ་རྣམས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡུལ་

དང་བཅས་པ་ནི་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་སྤྲུག་བསྔལ་ཏེ། དེ་ཡང་རང་ཚོས་སྤྲུག་བསྔལ་ཡིན་སྐམ་པ་རྣམས་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་སྤྲུག་བསྔལ། བདེ་བར་རྟོག་པ་རྣམས་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྔལ་ཡིན། དེ་བདེ་བ་མིན་པའི་རྐྱགས་ཀྱང་བདེ་བར་

རྟོམ་པ་དེ་ཡུན་རིང་དུགས་ན་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པས་འདི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱ་མ་ཆུང་རིམ་ནས་འགག །ཕྱི་མ་ཆུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་བའི་བར་དུ་བདེ་བར་རྟོམ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། དཀྱར་རང་རྒྱབ་ཀྱིས་མར་བསྟད་དུགས་ནས་འཁྲུགས་པ་ན། ཉི་

@266A ཞེས། །མར་སོང་བས་རེ་ཞིག་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་མོད། དེ་ཡང་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ཚེ། དཔེར་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྱོ་བ་ཞིན་དུ་ཉི་མར་ཇི་ཙམ་བསྟད་

ཀུང་མི་བདེ་བ་མེད་པར་བདེ་རུ་འགྱོ་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བར་རྩུང་ཟད་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། སྣུར་གྱིབ་མར་འགྱོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའང་མ་མངོན་པ་མ་གཏོགས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་རིམ་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་

བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཕྱིན་ནས་ཐང་ཆད་པ་ན་བསྟད་པས་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་མོད། དེ་ནི་ལངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག །བསྟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་བས་མི་མངོན་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྐབས་སུ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་

མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསྡད་བསྡད་པ་ལས་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བར་མངོན་པ་ན། བཅམ་བཅམ་དགོས་ཞེས་ལངས་ཤིང་། ལངས་པ་ན་བསྡད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག །ལངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་རིམ་ནས་

སྐྱེས་པ་མ་མངོན་པ་ཡིན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་བདེ་བ་ལ། །ཇི་ལྟར་བརྟེག་པ་མཐོང་བྱར་པ། །དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བཞིན་ལ། །བརྟེག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཟག་བཅས་ཉིར་

ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། འདི་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། མདོར་ན་འཁོར་བ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ། དམྱལ་བའི་

@266B ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དམྱལ་བའི་ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བླངས་པ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་ལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་བཀྲས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་བརྒྱད་བས་བྱུང་། དུད་འགྲོ་བོང་བུ་ལྟ་

བྱར་ཡང་བོང་བུའི་ལུས་གྱུབ་ན་ཁལ་འགེལ་བ་དང་། བོང་དབྱུག་བཟེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྦུག་བསྡུལ་རྩོང་བའི་སྟོད་དུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གྱུབ་ཟིན་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཆོར་མ་གཅིག་བཙུགས་པ་ནའང་མི་བཟོད་པའི་ན་ཚ་འབྱུང་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་

ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་འདི་བླངས་པས་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་མི་གཅེར་བུའི་རྒྱབ་ཀུ་ཆོར་མའི་ཁྲབ་ཞིག་བསྒྲུབ་བ་ན། དེའི་ཁྲབ་ཙོག་མ་ཟིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྦུག་བསྡུལ་དང་མི་འབྲལ་བ་བཞིན། ཇི་སྲིད་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོའི་

ཁྲབ་འདི་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་སྲིད་དུ། སྦུག་བསྡུལ་གང་ཡང་རུང་བས་མི་མནར་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་རབ་ཀུ་བྱང་ཚུལ་དང་། མཁན་པོ་མོོ་གལ་གྱིས་དཔལ་སྐྱེས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཁྲིད་དེ་སྐྱེ་བ་སྟ་མའི་རོ་

དང་། རྒས་པ་སོགས་བསྟན་ནས་ཡིད་དབྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཞེས་པའང་། ཆོར་མ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལ་ཆོར་མའི་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། སྟ་མའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱང་པོ་ཡིན་

པས་རྒྱུ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་མི་ལ་རྒྱལ་པོའི་མི་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་ན། བྱོགས་མིང་བྱོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་དང་། སྨན་དང་མི་

@267A ཞེས། །ཏོག་འབྱུང་བའི་ཤིང་ལ་སྨན་དང་མེ་ཏོག་དེ་དང་དེའི་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན། རང་ཉིད་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བས་ན། འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་མོ། །ཕུང་

པོ་འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཏན་ཚགས་པར་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། དེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ད་ལྟ་མེད་པའི་སྐབས་རེ་བྱུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཡང་སྐོ་སྡུ་ཆོགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་

མང་པོ་བསྒྲིད་པར་བྱེད་པས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྟ་བ་ཡིན། དེས་ན་འདིས་ནི་སྐྱེ་བ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱོད་བྱེད་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་

བྱི་སྨྱ་འདྲེན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་བྱི་ནང་ནས་ངན་པ་སྟེ། འཁོར་བ་ཞེས་པའང་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་ཉོན་བྱེད་ཀྱིས་བཅས་ཉེར་ལེན་བྱེ་ཕུང་པོའི་ཁྱད་བརྒྱད་ནས་སྤྲིད་རྩེ་ནས་

མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བ་ལ་ཟེར་བས། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་འཁོར་བར་འཛོག་པ་ཡང་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེ་བ་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་བྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་

སྐྱོ་ཤས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལ་སྐྱོ་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་རྣལ་མ་མི་འོང་གསུངས། གཉིས་པ་འབྱིང་དུ་སྤྲོས་ཏེ་བཤད་པ་མཛད།། ༥ །།ཉིན་བཅོ་ལྔ་པར། སློབ་དཔོན་ཆེན་

@267B པོ་འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་ནས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །བྱིས་ཁྲོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཇིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་འདྲེན་པར་མཛད་དེ། སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་མདོར་

བསྒོམ་དང་། སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱེད་པ་ལ་བསྐུར་བཞག་མཛད། སྒོང་ཚུལ་མདོར་བསྒོམ་ཏེ་བསྟན་པ་ལ། སྒོང་ཆོས་སོགས་འདྲ། སྤྱི་བོའི་ཐྭ་མ་ལྟ་

བསྒོམ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ། ཐུན་མཚམས་སུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའི་སྐོར་མདོ་དན་པ་ཉིར་གཞག་སོགས་བལྟ། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་

སྟོབས་འབྱོར་སོགས་གང་མཐོང་ཡང་། འདི་དག་ནི་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ལོག་པ་ཞེག་དགོས་ཀྱི། ཁ་ཉེས་གོད་ཁ་སོགས་འཁོར་བའི་བྱ་མ་འགྲིགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་

ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་ཙམ་ནི་སྣ་ཐུང་སྤུ་སྲུད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཡིན། འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེས་ཕན་ཚད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པས་ཕྱིན་ཆད་སྡུག་བསྔལ་སྒོང་བ་མི་འདོད་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གཅོད་

དགོས། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེས་ནས་དེས་ཡར་འབྱུང་བར་འདོད་ན་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉིར་ཀྱི་བློ་ཡང་དེ་ཡིན། དེས་ན་རྟེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ།།

@268A ཞེས། །ཡིད་སྐྱེས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉིར་བློ། །འྱུང་ན་དེ་ཚོ་དེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། ཁོ་བོ་ལ་གཞན་ཀྱིས་སྨན་བཟང་པོ་བཏབ་པ་དང་། སྤྱི་

ཞུ་བ་ཀུར་སྐྱི་སོགས་བྱེད་པ་ལ། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན། འདི་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་ཡིད་འབྱུང་མནན་པས་མི་རྟེན་པ་འོང་བ་ཞིག་སྔ་མོ་ནས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་

ཇི་ཙམ་མཐོང་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་རུ་འགྱོ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཚེ་ཚེ་འདིའི་གྲོགས་དང་འབྲེལ་པ་སོགས་དང་འབྲལ་བར་མཐོང་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བའང་སྣ་ཐུང་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཚོ་འདིའི་སྣང་ཤས་མངོན་དུ་

བྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཐབས་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། རང་རེའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡིན། དེ་འོང་བ་ལ་བྱང་སེམས། དེ་འོང་བ་ལ་སྐྱིང་རྡེ། དེ་

འོང་བ་ལ་མར་ཤེས་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རང་སྟེང་དུ་བསྒོམས་པས་ངེས་འབྱུང་དང་། གཞན་ལ་བསྒོམས་པས་སྐྱིང་རྡེ་སྐྱེ་དགོས་པས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཀྱང་ངེས་འབྱུང་བསྒོམ་

པ་མེད་ཐབས་མེད། ལྷག་པར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་སྐབས་ངེས་འབྱུང་འདི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་སྟེ། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་བརྩང་སྟེ་དགེ་བ་ཅི་བྱས་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་ཞེང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་འདི་ལྟ་བུ་བཅོས་མ་ཚུན་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་

@268B ཀྱི་བར་གྱི་དགེ་བ་གང་བྱེད། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་འགའ་ཤ་མ་གཏོགས། ཕལ་ཆེར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པར་ལོག་སུ་བཞག་ནས་ཆོས་ཟད་ཟད་མོ་རྩ་རླུང་བསྒོམ་པ་དང་།

ལྷ་བསྟོམ། སྔགས་བརྒྱས་སོགས་ལ་ཇི་ཙམ་བརྩོན་ཀྱང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་དུའང་མི་འགྲོ་བས། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་མེད་པའི་ངལ་བ་དང་། ཟབ་ཟབ་མོ་སྐད་ཟེར་བ་རྣམས་རེ་ཞིག་བཞག

ནས། ཐོག་མར་དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་ཅི་ནུས་སུ་འབད་པ་གལ་ཆེ། གཉིས་པ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་དང་།

ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་མོངས་པ་སྤྲུལ་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཆོས་མོངས་དོས་གཟུང་བ། དེ་

ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་བའི་རིམ་པ། ཆོས་མོངས་པའི་རྒྱུ། ཆོས་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའི་ས་བཅད་འདི་ས་བཅད་སྟ་མར་ཡར་སྦྱར་བ་དང་། ཕྱི་མར་སྦྱར་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་བདེ་སྐྱར་

གྱི་ཁྱིད་སྲོལ་ལྟར་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ནང་དུ་མར་བསྡུས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟར་འཛོར་བ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་འཛོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཐར་

@269A ཞེས། །འདོད་སྐྱེ་བ་ན་དེ་ལྟར་འཛོར་བའི་རྒྱུ་གང་གིས་བྱས་འདུག་སྙམ་དུ་རྒྱུ་རྩྭ་བཅད་ནས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུན་གཅོད་དགོས། དེས་ན་ཀུན་འབྱུང་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་ཉོན་མོངས་

པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཡོད། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཁུར་ཐོགས་དགོས་པ་འདི་ལས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། ལས་དེ་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱེད། སྔར་བསགས་ཀྱི་ལས་བྱངས་མེད་ཡོད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་

རྒྱུན་ཉོན་མོངས་པའི་

སྲེད་ལེན་མེད་ན་རྟན་དང་བྲལ་བའི་ས་བོན་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱང་པས་སྐྱེ་བ་འཕེན་མི་ཐུབ་ཅེང་། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྔར་བསགས་མེད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཉོན་མོངས་པས་ལས་གསར་དུ་

བསགས་ནས་འཛོར་བའི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་

ལེན་པར་བྱེད་པས། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་སྡུག་ལས་རྣམ་བརྒལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྡེད་པ་ནི། །ཡོད་ན་སྣར་ཡང་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

གསུངས། དེས་ན་འཁོར་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་རང་ནམ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལེམས་རྒྱུད་མ་ཞི་ཞིང་མ་དུལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་

ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དོས་ཟིན་དགོས་ཀྱི། ངོས་མ་ཟིན་ན་དག་ངོས་མ་ཟིན་པར་གསོད་བྱེད་ཀྱི་མདའ་འཕེན་པ་བཞིན། གང་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པ་མི་ཤེས་པས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས།

@269B རྩ་ཉོན་དང་། ཉེ་ཉོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མཇོད་ལས། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཕྱ་རྒྱས་བྱུག །འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་ཁོང་ཁྲོ་དང་། །ང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྩ་ཉོན་བྱུག་ལས། དང་པོ་

འདོད་ཆགས་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནོར་དང་ལུས། ཟས་སྐོམ་སོགས་མཐོང་བ་ན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་རས་ལ་རྟུལ་ཞུགས་པ་ལྟར་

དབྱངས་སྒྲ་ཡང་། འདོད་ཆགས་ནི་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་རས་ལ་སྙོམ་ཞུགས་པ་སྙོམ་གྱིས་ཇེ་ཆེར་ཁྲབ་སྟེ་དབྱངས་དཀའ་བ་བཞིན་ཡུལ་དེ་དང་དེ་བལྟ་བ་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པས་སེམས་རྒྱུ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་

ཡུལ་ལ་སྡེད་ཞེན་ཇེ་ཆེར་སོང་སྟེ་དབྱལ་བར་དཀའ། འདོད་སྡེད་ཞགས་པས་འཚོར་བའི་བཙོན་རྡར་བཅིངས། །གསུངས་པ་ལྟར་འཚོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་མི་འཇུག་པའི་རྟ་བ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས། འཚོར་བར་

འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། འདིའི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་སོགས་བསྟེན། དེ་ལ་མི་སྡུག་པ་ནི། རྣམ་པར་དམར་བ་དང་། རྣམ་པར་འཕོར་བ་དང་། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་དེ།

ཡུལ་སེམས་ཅན་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ན། མི་གཙང་བའི་ཇ་སོ་དྲུག་གིས་གང་བའི་རྒྱལ་པར་བསམ། ཤ་སོགས་ཟོས་ནས་ཆགས་པ་ནའང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་མི་གཙང་བ་དང་། སྤྲོར་བ་སྟོག་གཅོད་ལུགས་སོགས་བསམས་པས་

@270A ཞེས། །ཆགས་སྡེད་ཆུང་དུ་འགྱོ། གཉིས་པ་ཁོང་ཁྲོ་ནི། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སེམས་རྣུབ་མོ་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱ་འདོད་པ་སྟེ།

དགྲ་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་བ་ན། སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་མི་འབར་བ་ལྟར་ཁོང་ཁྲོ་འདི་སྐྱེས་པ་ན་དག་རྣ་ཐེ་མས་པ་སོགས་བྱེད་པས་སྐྱོན་ཆེ། སྡིག་གཅོད་བརྟག་འཚོག

སོགས་འབྱུང་བའང་ཁོང་ཁྲོས་བྱེད། དེང་སང་ཁ་ཅིག་གིས། ངད་ཀྱི་བློ་མ་ཐུགས་ཀྱམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཁོང་ཁྲོ་ལ་མིང་སྨན་པོ་བཏགས་ནས་སྐྱོན་དུ་མི་བརྗོ་ཡང་། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྟོག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །

ཅེས་དང་། ཁོང་ཁྲོའི་མཚོན་གྱིས་མཐོ་རིས་སྲོག་འཕྲོག་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཁོང་ཁྲོ་ཡོད་ན་ཉེན་མོངས་ཀྱི་ནང་ནས་དགེ་རྩ་འཇོམས་བྱེད་ཐུབ་ཨེས་དང་། ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེག་ཡིན་པས་སྤོན་ཆེ། དགེ་རྩ་

འཇོམས་ལུགས་ལ་ཡུལ་རྟེན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད། དེ་ལ་བཅོད་པ་བསྟོམ་པ་སོགས་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས། བཅོད་པའི་སྐོར་འོག་ཏུ་ཕྱིན་དྲུག་སྐབས་ནས་ཀྱང་འཆད། དགེ་ཕྱུག་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མི་བྱེད་པར་ཕན་སེམས་ཁོ་ནས་བརྟུང་

བརྡེག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རྩང་བར་གསུངས། གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་འབྱོར་ཡོན་ཏན་རིགས་རྩས་ཤེས་རབ། ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བ་སོགས་དང་། ཐ་ན་སྐད་བཟང་བ་དང་ཤེད་མོ་ཆེ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཡུལ་

@270B བཟང་ངན་གང་ལའང་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ། དཔེར་ན། རི་མཐོན་པོ་ནས་བལྟ་བ་ན། གཞན་དམའ་ཞུམ་ཞུམ་པ་བྱེད་པ་བཞིན་རང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་གཞན་ཐ་རོལ་པོ་དམའ་བར་བརྟུང་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ།

མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པའོ། །འདི་ནི་དམིགས་ཡུལ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཟད་ལས་མི་དགོས་པར་སྐྱེ། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུངས་ལས། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་མགོ་གང་མཐོ་བ་ནས་སྟོ་ཕྱུར་གྱིས་འོང་ངམ། གསོང་བྱ་གང་

དམའ་བ་ནས་འོང་ལྟོས་གསུང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་སྐང་བྱ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུ་མི་འབྱུབ་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་སྐྱེ་དགའ་ཞེང་། བླ་མས་ཆོས་གསུང་ཡང་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་མི་དེ་ལ་ཕན་མི་

ཐོགས། དེས་ན་འདིའི་གཉེན་པོར་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསམས་ནས། རེ་ཞིག་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཤད་པའི་བར་རེ་རེ་ལའང་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ལུགས་ཇི་ཡོད་རང་གིས་མི་

ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་བསམ་སྟེ་ང་རྒྱལ་གཅོག་དགོས། བཞི་པ་མ་རིག་པ་ནི། སྤྱིར་མ་རིག་ཅེས་པ་མཐོང་མ་མཐོང་རིག་མ་རིག་ཟེར་བ་ལྟར་རིག་པ་ལ་དགག་སྒྲ་མ་རིག་སྒྲུབ་བ་སྟེ་མ་རིག་པ། མ་

མཐོང་བ། མི་ཤེས་པ། མི་གསལ་བ་སོགས་ཏེ། དེའི་ནས་མིག་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུའི་ནག་ཐོམ་མེ་བཞམ། སྐན་པས་ཁྲབ་པའི་དངོས་པོ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞི་དང་། ལས་འབྲས། དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་

@271A ཞེས། །རང་གི་ངོ་བོའམ་གནས་ལུགས་མི་མཐོང་བའི་རྟོག་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་འཇིག་ལྟ་དང་། མ་རིག་པ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། འཇིག

ལྟ་ཉིད་མ་རིག་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་བཞེད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། དེའང་ན། ཐག་པ་ལ་སྨུག་ལ་ལོ་སྐམ་དུ་འབྱུལ་བ་ལྟ་བུ་འཇིག་ལྟ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཐག་ཁྲའི་སྟེང་དུ་སྐན་པ་བབ་སྟེ་ཐག་པའི་གནས་ལུགས་མི་གསལ་བ་ལྟ་

བུ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན། ལུགས་སྟ་མ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་གྲགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད། ཕྱི་མ་འདི་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་བཞེད་པ་ཡིན། ལྟ་པ་ཐེ་ཚོམ་ནི། བདེན་བཞི་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་། ལས་འབྲས་

སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད། ཡིན་ནམ་མིན་སྣམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་པའི་རྒྱུན་བྱིས་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད། དེ་ཡང་རྩེ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དག་འདུན་གྱུབ་པས། ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པའི་

མཁའ་ལ་རབ་རྒྱུ་ཞིང་། །དེས་པ་དོན་དུ་གཉིར་ལ་ལྷག་པར་འཆེ། །ཐར་པའི་སྲོག་ལ་རྟོལ་བའི་གདུག་པ་ཅན། །ཐེ་ཚོམ་ཤ་ཟའི་འཇིགས་པ་བསྒྲབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལས་འབྲས་ལ་ཐེ་ཚོམ་

པས་ནི་མངོན་མཐོ་དང་། བདེན་བཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་པས་ནི། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གེགས་བྱེད་པས་སྐྱོན་ཆེ། འདི་ཡན་ལ་ལྟ་མིན་ལྟར་འཇོག །དྲུག་པ་ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་ལས། འཇིག་ལྟ་ནི། འཇིག

@271B པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་བའི་ཞེས་བདག་དང་བདག་གིར་བལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་ལ་གཞན་གྱིས་བསྡོད་སྐད་སོགས་ཕན་གནོད་བྱེད་པ་ན། ང་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་

པ་ཅི་ཞེས། བློ་ཕྱགས་སུ་ལིང་ལིང་བ་ཞིག་ཤར་ཡོང་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། འཇིག་ལྟ་འདི་སྲོག་ཆགས་གྲོག་སྨྱར་ཡན་ཆད་ལ་ཡོད་དེ། འབྲ་འགྲོ་བའི་སྐར་རྩ་ཐུར་བཙུག་ན་དེ་མ་

ཐག་ང་གཅིག་བྱེད་འགྲོ་སྐམ་དུ་སྐྲག་ནས་འཁྱམས་ཏེ་ཤི་བ་ལྟར་བཅོས། རེ་ཞིག་ནས་ཁ་ཚུར་སློག་སྟེ་བྲོས་ཡོང་བ་དེ་འཇིག་ལྟས་བྱས་པ་རེད་གསུངས། མཐར་ལྟ་ནི། འཇིག་ལྟས་གང་བཟུང་བའི་ང་དེ་ཉིད་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག

བདེན་གྱུབ་སོགས་སུ་བལྟ་བའམ། ཤི་ནས་ང་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཆད་པར་ལྟ་བ་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་གཅོ་བོ་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ལ་ཡོད་མོད། རང་ཅག་གིས་ཀྱང་བདེན་གྱུབ་དང་། ཅང་མེད་དུ་ལྟ་བ་སོགས་ཡོད་དོ། །ལྟ་བ་མཆོག

འཇིན་ནི། འཇིག་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟར་བཤད་པ་དེ་དག་གང་རུང་དང་། དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་ཡོའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་

ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། ཤང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མི་ལྡ་བསྟེན་པ་དང་། མདུང་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོང་བ་སོགས་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། གཡང་

@272A ཞེས། །གཞི་འཆང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་ཤེས་ཐུབ་མེས་བལྟས་ནས། ཆོ་སྦྱ་མ་ཁྱིར་སྐྱེས་པར་མཐོང་ནས་རྩོངས་ཏེ། ཕྱི་མར་ཡང་མི་ལུས་

འདོད་པས། ཁྱི་སྐད་དང་། ཁྱིའི་ཆ་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཆ་བྱད་མང་པོ་དང་། དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་བརྩང་ནས་ལུས་ངག་གི་འཕྲིག་པ་ངན་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བསྡུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པ་སྟེ་དེ་དག་བྱོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་

བོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལོག་ལྟ་ནི། བདེན་བཞི་དང་དཀོན་མཆོག་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ཡང་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་སྐུར་འདེབས་

ཏེ་གཉིས་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུས་བྱས་པ་དང་། ཁང་ཅན་ཁས་ཤེས་བྱ་ལ་ཁང་ཉིད་ཉར་ཕྱེས་ནས་སྤྱི་གཙོ་བོས་བྱས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པ་སོགས་སུ་

མོས་པས། དེ་དག་གིས་མ་བྱས་པ་ལ་བྱས་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་སྐྱར་བ་བཏབ་པའོ། །གོང་གི་ལྟ་མིན་ལྟ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ལྟ་བ་ལྟ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་བྱུག་པོ་དེ་དག་ནི་རྩ་བའི་ཉོན་

མོངས་པ་ཕྲ་རྒྱས་བྱུག་གོ །དེས་ན། དེ་དག་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་ན། གཉེན་པོ་བསྟེན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་གྱུར་

ཏེ། །གསུངས་པ་ལྟར་

@272B གཏི་མུག་གིས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱུ་བྱེད་པས། དེ་ནི་ངོས་འཛིན་དཀའ་བས་འོག་ཏུ་འཆད་གསུངས། གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། རྩ་

ཉོན་བྱུག་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་བདག་འཛིན་དང་འཇིག་ལྟ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྔལ་དང་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཇིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་ལྟར་ན་འཇིག་ལྟ་ལས་བྱུང་ལ། མི་བཞེད་པའི་ལུགས་ལ་མ་རིག་པ་ཉིད་

གཅོ་བོའོ། །དེས་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་ན། འཇིག་ལྟ་ཉིད་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་དང་། དེ་ལའང་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་

གཉིས་ལས། ངར་

འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ང་ལ་སྣོན་པར་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ། ང་ལ་དེ་སྣང་བ་ལེགས་འདྲུག་སྣོམ་པ་སོགས། ང་དང་ང་ཞེས་པའི་ལིང་པོ་ཞེག་བློ་ཕྱགས་སུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ཡོད་

པས་དེ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་བརྟེད་

སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་ཤར། དེ་ཡོད་པས་ང་ལ་སྡེད། གཞན་ལ་སྡང་བ་སྐྱེས་ཏེ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས། གཅོད་པ་བྱེད་མཁན་ལ་ཁོང་ཁྲོ། བར་མ་ལ་གཏི་མུག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་

འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་

གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྱེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཕྲག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་

@273A ཅེས། །ལ། །ལྷ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་ཐུབ་ཅིང་། །ཞེས་དང་། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་ཐུབ་ཅིང་། །བདག་གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཕྱ་རྒྱས་བྱུག་གི་

རྩ་བ་མ་རིག་པའམ། འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྡང་། ཐེ་ཚོམ་སོགས་སྤྲུ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཁོར། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྲོས་ཉིད་ཡིན་པས།

ཉོན་མོངས་གཉན་ནས་སྤོང་བ་ལ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲིད་པ་ལ་འབད་དགོས། དེའི་ཕྱིར། ཉེས་བརྒྱ་འཇོམས་པའི་སྨན་དཀར་པོ་ཆེ་ཐུབ་ལྟ་བུ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དུ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་

བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་མ་རྟོགས་གོང་ནས། མགོ་གཅོན་ཐབས་འཕྲལ་སེལ་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལ་རྒྱུ་འགོག་དགོས་

པས། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་རྟེན་ནི། ས་བོན་ནམ་བག་ལ་ཉལ་ཏེ་རང་རེ་ནད་ཀྱི་ས་བོན་དྲུངས་འབྱིན་མ་ཐུབ་པ་ན་ཟས་སོགས་ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་སློང་བ་བཞེན། རྒྱུན་དང་ཕྲད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་

@273B ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚོག་ཚོག་གི་རྟེན་ནམ་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། རྒྱུ་གཉིས་པ་དམིགས་པཉམ་ཡུལ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་དང་འཕྲད་ན། རང་རེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་

ས་བོན་མ་སྨངས་པས། མཛོད་ལས། ཕ་རྒྱས་སྨངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ཚང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བས། དེ་དག་དང་

རྒྱང་བསྲིང་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་སྟེ། རབ་བྱུང་རྣམས་དགོན་པ་དང་རི་ཁྲོད་སོགས་ན་སྡོད་པའང་ཡུལ་ལས་བྱོལ་བ་ཡིན། རང་རེ་ལས་དང་པོ་པས་རེ་ཞིག་ཡུལ་མ་མཐོང་ན་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱི་བ་ལ་ཕན་པས། དེ་ལས་བྱོལ་གང་ཐུབ་བྱེད།

བློ་སྦྱོང་རྣམས་ལས། གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་པས་ཡུལ་ངན་སྤོང་བ་གཅོ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་པས། ཡུལ་ངན་སྨངས་པས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ། །རྣམ་གཡེང་མེད་པས་དགེ་སྦྱོར་ངང་གིས་འཕེལ། །རིག་པ་

དྭངས་པས་ཚོས་ལ་ངེས་ཤེས་སྤྱི། །དེབཅེ་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལགེ་ལེན་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་ཡུལ་སྨངས་ཏེ་མཐུན་ཡུལ་ལ་གནས་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། རྒྱུ་གསུམ་པ་འདུ་འཛི་ནི། བོགས་ངན་པའི་

གཡེང་བ་སྤོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚང་དང་། རྩེད་མོ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་བཤད་ནས་ཆོ་འདིར་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་བྱོགས་ངན་པ་ཡིན་པས་ཁོའི་ཁར་མི་ཉན་པ་དང་། ཁོའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དགོས། དེ་ལྟ་མིན་པར་

@274A ཞེས། །བྱོགས་ངན་པའི་དབང་དུ་སོང་ན། དེས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་ཅིང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར། སྟོན་འཕན་པོ་རྒྱལ་དུ་ཚང་འཐུང་བ་དང་མི་འཐུང་བའི་མི་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཚང་འཐུང་བ་དེ་

རྣ་སྤྲེང་དུ་ཕྱིན། མི་འཐུང་བ་དེ་ལྟ་སར་ཕྱིན་པ་ན། རྣ་སྤྲེང་དུ་སོང་བ་དེ་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་དང་མཇལ། ལྟ་སར་སོང་བ་དེ་བྱོགས་ངན་པ་དང་འབྲོགས་པས། བྱོགས་བཟང་ངན་བྱི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་ཕྱིས་

མཉམ་དུ་ཕྲད་པ་ན། སྔར་ཚང་འཐུང་བ་དེས་ཕྱིས་མི་འཐུང་བ་དང་། སྔར་མི་འཐུང་བ་ཕྱིས་ཚང་འཐུང་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་རེ་སེར་སྣ་ལ་རྩ་དར་ཞེས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་ལ་ཐུགས་གཏུམ་པོ་དང་། སྣ་ཐུང་བ་སོགས་

མིང་སྐན་པོ་རེ་འདོགས་ཀྱང་དེ་དག་སྒྲོན་ཆེ། དགེ་ཆོག་ནོར་ཇས་ལ་ཀུན་འཛིན་དམ་པ་ལྷ་བུ་རྒྱ་ངར་པོ་ཞིག་བསྟེན་ན་དགེ་ཕུག་ཀྱང་སེར་སྣ་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ། ཁོང་ཁྲོ་ཅན་ཡང་དེ་དང་འདྲ། བྱོགས་ངན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འགོ་སྣ་བས།

བྱོགས་ངན་པ་སྤྱོང་དགོས། འོན་ཀྱང་། དེང་སང་ཕལ་ཆེར་ཆོ་འདི་དོན་གཉེར་ཅན་ཀྱི་བྱོགས་ངན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་མ་ཐུབ་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བག་ཟོན་བྱས་ཏེ་ཤ་ཙང་འབྱོགས་འདྲིས་མི་བྱེད་པ་གལ་ཆེ།

སྟོན་ལྱང་པ་ཞིག་ན། གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོ་ཆུ་འཐུངས་བས་མྱོས་ལ། རྒྱལ་པོ་འབའ་ཞིག་མ་སྤྱོ་བར་ལུས་པ་ན། གཞན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་མྱོས་འདུག་ཅེས་སྨྲས་པ་བཞིན། དེང་སང་ཆོས་བྱེད་པ་རྣམས་མི་ཁྱེར་མི་ཚུད་མོད། བྱད་

@274B སྐྱེགས་ཐོབ་གསུམ་ལག་ཏུ་ལེན་དགོས་པས། དེ་ཙམ་དུ་སྒྲོན་མེད། བྱོགས་ངན་པས་བསྨབ་བྱ་བྱེད་པ་ན། དེའི་ཁ་རྩེས་སུ་མི་གཏོང་བར་གཡག་ཆོག་གྱི་འཇིང་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབས་མེད་རོ་རྗེ་སྟོན་དུ་བཏང་། ཡེ་ཤེས་རོ་རྗེ་རང་དང་

འབྲོག་ལ། ཁྲལ་མེད་རྩོ་རྩེ་རྩེས་ལ་བཞག་པ་སོགས་བཀའ་གདམས་ཕུགས་ནོར་བཙུ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད། རྒྱུ་བཞི་པ་ཡཱའད་པ་ནི། གདམས་ངག་ལྟར་སྣང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དཔེ་བལྟ་བ་སྟེ། གྲིང་གི་སར་གྱི་སྐྱང་ཡཱའད་པ་སོགས་དང་།

ཆགས་ལམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། ལས་ཆོག་དང་འཁྲུད་དཔྱད་ཀྱི་ཞིབ་བུམ་སོགས་ཡཱའད་པ་ངན་པ་ལ་བལྟས་ན་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་ལ། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ཡིད་ལ་བྱས་

ན་ཐར་པའི་ས་བོན་ཐེབས་ནུས་པས་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་སོགས་བལྟ་དགོས། གཞན་ཡང་མི་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ། རྒྱལ་པོ་དང་། དམག་དང་། བུད་མེད། ཁ་མཆུ་སོགས་ཆགས་སྡང་འཕེལ་བའི་སྐད་ཆ་མང་དུ་ཤེད་པ་ཡང་ཉོན་

མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱུ་ལྟ་གོམས་པ་ནི། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། ཐོ་ངན་གོམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤོག་དྲིལ་འདྲ། །གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལ་གོམས་འདྲིས་ཆེས་པས་སེམས་ཡིངས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་སོགས་ངམ་ངམ་ཤུགས་

ཀྱིས་འབྱུང་། རང་རེའང་སྐྱེ་བ་སྤྱ་མའི་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས། ཚོ་འདིར་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་ཡུལ་ཆུང་ངུ་རེ་ལའང་ཆགས་སྡང་སོགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དཔེར་ན། ཁོང་ཁྲོ་ལ་གོམས་པ་དག་གིས་མིག་ལོག

@275A ྱྱ། །བསྟན་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་པ་སོགས་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ལ་ནི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འཕྲོ་གཅོད་ཅི་ཐུབ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད། རྒྱུ་བྱུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ཞེ་

སྡང་གི་ཡུལ་སོགས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྲོ་བཏགས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་གོས་ལྟ་བུད། མདོག་ལེགས་པ། དབྱིབས་མཛེས་པ། ཐག་བཟང་བ་སོགས་བསམས་པ་དང་། ཞེ་

སྡང་གི་ཡུལ་དགྲ་ལྟ་བུས་རང་ལ་གནོད་པ་འདི་དང་འདི་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་འདི་དང་འདི་འདྲ་བྱས་སླམ་པ་སོགས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་། མི་འདིས་ནི་ཚོས་བྱེད་པ་ཡིན་མོད། སྟུག

བསྟལ་དང་གྲ་མ་འགྲིགས་པ་དེ་འདྲ་འོང་འདུག་པས་ལས་འབྲས་ཙེ་བདེན་བསམ་པ་སོགས་ཏེ། རྒྱུ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ན་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་དགག་ཅི་ཐུབ་བྱེད། གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་ན་ཉོན་མོངས་ཇི་ཚེར་འགྱུར་ལ། བསྟེན་

པས་ནི་ཇི་འགྲིབ་ཀྱུ་འགྱུར་བས། དེ་ལ་འབད་དོ། །བཞི་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཇོམས་སེམས་ཅན་འཇོམས་ཤིང་ཆུལ་ཁྲིམས་འཇོམས། །ཉམས་བཅས་རྣེད་པས་

དམན་ཞིང་སྡུང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྨད། །རྩོད་པ་མི་སྣན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་

@275B ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་དེ་མི་དགེ་བའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་དམིགས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་བ་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚགས་སྡང་སོགས་རིས་མཐུན་

ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྤྱི་བ་དང་། སྤྲོས་བྱ་དམ་པས་སྣང་པའི་གནས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ལ་ཞུགས་ཏེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་མི་བདེ་བའི་ལས་བསྟུད་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉི་ག་ལས་ཕྱིར་ནུར་ཏེ་རྒྱང་རིང་དུ་བྱེད་

པ་དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་མ་རྟོགས་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་བྱེད། རྣེད་པ་དང་བཀྲང་བསྟེའང་ཆུང་དུ་འགྱོ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྨད། འགའ་ཞིག་གིས་

གསོད་རེས་སོགས་བྱེད་པས་རང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཆོ་འདིར་ཁ་མཆུ་རྩོད་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱགས་པ་མི་སླན་པ་འཕེལ་བ་དང་། ཕྱི་མར་མཐའ་འཁོབ་དང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་

ཅད་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་འདི་དག་སྐྱེས་པན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱའི་དྭངས་མར་ཤེས་ནས་དགག་ཐབས་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་

ཀུང་། ཇེ་དག་གིས་ཀུང་མནར་མེད་པའི། །མི་ནང་འཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་རུས། །ཉོན་མོངས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་དག་འདིས་ནི། །གང་དང་འཕྲད་ན་རི་རབ་ཀུང་། །ཐལ་བར་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །ཞེས་གསུངས་

@276A ཞེས། །པ་བཞིན། དག་ཞིག་ལ་འདི་ལས་ཐུབ་མེད་དེ། ཐ་མལ་པའི་དག་བོར་ཕར་བསྟུན་ན་ཁོ་བ་ཞི་ཞིང་གཙོ་པ་མི་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་ལ་ཕར་བསྟུན་ཀུང་ཚུར་གཙོད་པ་བྱེད། སྟོན་ཆད་མནར་མེད་ཀྱི་

མེར་བསྲེག་པ་ཡན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་རྒྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་ཤིང་། ཕྱི་ཆད་ཀུང་རྒྱང་བར་བྱེད་པ་སོགས་འཁོར་བ་ན་སྡུག་ཀུ་འཇུག་མཁན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དབྱ་ལས་ཉོན་མོངས་

པ་འདི་ཐུ། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་ལ་རྩར་བསྟན་ནས་ཅི་གནོད་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མཐེལ་བསྟན་ཏེ་ཅི་ཕན་དུ་སྤྱོང་། གསུངས་པ་དང་། དགེ་བཤེས་འབན་གྱིས་ང་ནི་སེམས་ཀྱི་མཁར་སྤོ་ན་གཉེན་

པོའི་མདུང་ཐུང་ཞིག་བརྒྱང་ནས་སྟོང་པ་མིན་པ་གཞན་མེད། ཁོ་བསྒོམ་ན་ང་ཡང་བསྒོམ། ཁོ་གློད་ན་ང་ཡང་གློད་གསུངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ལ་དགྲའི་དྲངས་མར་བལྟས་ཏེ་འཕལ་དུ་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས། གཉིས་པ་དེས་

ལས་གསོག་ཚུལ་ནི། ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས། དང་པོ་སེམས་པའི་ལས་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་

བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དཔེར་ན་ཆོག་རྟུབ་ལྟ་བུ་སྨྲ་སྨན་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། ཆོག་རྟུབ་སྨྲ་བཞིན་པ་ལ་གཡོ་ཞིང་བསྐུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་

@276B ཀྱི་ལས་དེ་སེམས་པའི་ལས་ཡིན། བསམ་པའི་ལས་ནི། སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསྒང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམས་ཏེ། མཛོད་ལས། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྒྲིད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉོན་མོངས་པས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་བསྒྲུབ་པ་ལས། རིམ་བཞིན་ཚེ་འདི་དོན་གཉིར་གྱི་བསམ་པས་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་

མ་ཡིན་པའི་ལས་ཏེ་འདིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད། ཕྱི་མའི་འདོད་བདེ་དོན་གཉིར་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསགས་པས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མིར་སྐྱེ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ལ། ཕྱི་འདོད་པའི་བདེ་བས་ཡིད་སྤུན་ཏེ་ནང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོར་བ་

བདེ་བ་ལ་གཞོལ་བས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ནས་དང་པོའི་བར་གྱི་ལྷར་སྐྱེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བས་ཀྱང་ཡིད་སྤུན་ནས་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དོན་གཉིར་གྱི་སྒོ་ནས་ལས་བསགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེ་

བའི་རྒྱུ་བྱེད། འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི་འབྲས་བུ་གཡོ་བའི་ལས་ཏེ། དཔེར་ན་དམྱལ་བའི་བར་དོ་གྲུབ་ཟེན་ཡང་བླ་མ་དང་ཚོ་གཅིག །གསང་སྔགས་སོགས་ཀྱི་རྟུས་པའི་མཐུས་

བར་དོའི་གནས་བསྒྱུར་ཏེ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་ཐུབ་པ་འབྱུང་བ་ལྔ་བྱ་ཡིན། འདྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། RVA སྒྲིང་གི་དགེ་བསྟེན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་ན། ཤི་ནས་དགེ་རྩ་བྱེད་པ་ལ་ཕན་པའི་ཁྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་རྫས་གཅིག་པའི་དགེ་

@277A ཞེས། །རྩས་གཡེན་པོ་བར་དོར་ཡོད་པ་ལ་ཕན་ཆེ་བར་གསུངས། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལས་བསགས་ཚར་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་

ལས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། བསོད་ནམས་འདོད་ཁམས་དག་བའི་ལས། །མི་གཡོ་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པ། །གང་ཕྱིར་ས་རྣམས་དེ་དག་ཏུ། །ལས་

རྣམ་སྨིན་ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། ལམ་གཅོ་གསུམ་གང་རུང་གིས་མ་ཟིན་པའི་ལས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསགས་ཀྱང་འཛོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ལས་གང་བྱས་ཐར་པའི་རྒྱུ་ལས་འགྲོས་

མེད། དེས་འབྱུང་སོགས་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་ཆོས་བྱ་སྣམ་དུ་ཆོ་ཐྲོས་བཏང་ནས་རི་ཁོད་དུ་ཞི་གནས་བསྒོམས་ཏེ་བསྡད་ཀྱང་། སྤྲབས་ལེགས་ན། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལས་ལྷག་མི་འོང་བས་ཆོས་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་

གདམས་ངག་ཆོལ་བ་གལ་ཆེ་གསུངས། གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆི་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་ནི། འཆི་བའི་རྒྱུན་ཆོ་ཟད་པ། བསོད་ནམས་ཟད་པ། ཡ་ང་བ་མ་སྤྱངས་པར་

འཆི་བའི་རྒྱུན་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་འཆི་རྒྱུན་དགུ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད། འཆི་བའི་སེམས་ནི། འཆི་ཁར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་ལ། འདེབས་བྱེད་སྲིད་པ་དང་ལེན་པས་འདེབས། ཇི་ལྟར་འདེབས་པ་ནི།

@277B ལུས་འདི་དང་བྲལ་བར་འདུག་སྟམ་དུ་ལྟའི་ལུས་འདི་ལ་སྲིད་པ་དང་། ལེན་པ་ནི་ཚ་དམྱལ་དུ་སྐྱེན་ཚ་བ་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གསོས་འདེབས་ཡུལ་ནི། ལས་དཀར་ནག་མང་པོའི་ནང་ནས་ལས་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དེ་མཉམ་ན། གང་

གོམས་པ་ཆེ་བ་དང་། དེ་མཉམ་ན། གང་སྟོན་ལ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གསོས་འདེབས་སོ། །གསོས་འདེབས་པའི་དུས་ནི། འཆི་ཁར་རང་གིས་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བསྒུག་པ་གང་རུང་གི་སྐོར་ནས་དད་པ་དང་སྐྱིང་རྗེ་འདོད་ཆགས་ཁོང་

ཁྲོ་སོགས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་རུང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འབྱུང་བའི་བར་དུ་སེམས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན། འདུ་ཤེས་རགས་པ་འགགས་ནས་འཆི་སེམས་ཕྱི་མོའི་སྐབས་སེམས་ལྡང་མ་བསྟན་དུ་འབྱུར་བས་དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་དྲན་

མི་རྟུས། དེས་ན། འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ལ་དད་པ་སོགས་བྱུང་ན། དགེ་བ་ལ་གསོས་བཏབ་པར་འབྱུར་བས་འཆི་ཁའི་སེམས་ལ་གསོས་བཏབ་རན་པ་ན་དགེ་སེམས་གསལ་འདེབས་པ་གནད་ཆེ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་དགེ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོས་པ་

ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། འཆི་ཁར་ཁོང་ཁྲོ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཏེ་འཆི་སེམས་མི་དགེ་བ་ལ་གསོས་བཏབ་ན་སྟོན་དུ་མི་དགེ་བ་སྨིན་ནས་དན་སོང་དུ་འགྲོ། རྒྱུན་དུ་སྤྱིག་པ་བྱེད་མཁན་ལའང་དེས་རིགས་འགྲེ། དེའི་སྐབས་སུ་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གང་དུ་

འབྲོ་བ་སོགས་ནི། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་ན་དོད་སྣང་ནས་ཡར་སྐྱིང་གར་བསྡུ་བ་དང་། ངན་འགྲོར་འགྲོ་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སོགས་དོད་སྟོད་སྣང་ནས་བསྡུ་ལུགས་དང་། གནད་གཅོད་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལ་བརྟག་པས་ཤེས། གནད་གཅོད་ནི་

@278A ཞེས། །ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་དག་གི་སྡོག་ཆད་པ་ལ་ཟེར། འགའ་ཞིག་འཆི་ཀ་ནས་འཕྲལ་སྣང་ཤར་ཏེ། སྟེང་དུ་ཇ་བཙོགས་པ་དང་། མིས་མནན་པ་ལྟ་བུ་ཤར་བ། སྔར་ལྟ་སར་གཞུང་སའི་ཕྱག་མཛོད་

ནང་ཟན་ཇ་བཀུ་བ་ཞིག་འཆི་ཁར་ཇ་སྣམ་མང་པོས་མནན་འོང་བའི་འཕྲལ་སྣང་ངན་པ་བྱུང་སྟེ་ཤི་བ་གཟིགས་ཚུལ་དང་། གཙང་ནས་དཔོན་པོ་ཞིག་འཆི་ཁར་ངའི་སྟེང་ནས་མི་མང་པོས་མནན་བྱུང་ཟེར་ཏེ་འཇིགས་སྐྲག་གི་ངང་ནས་ཆོ་

འཕོས་པ་སོགས་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པའང་སྔར་སྤྱི་པོ་ལམ་ཟན་བསྐྱགས་ནས་སྡོད་པ་ཞིག་འཆི་བར་ཉེ་བ་ན། ཁང་བཟང་དང་འོད་དཀར་པོའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་དང་། ཆུ་བཟང་དུ་མ་ཅི་མང་པོ་བཏེན་པའི་རྒན་མོ་ཞིག་འཆི་ཁར་དགེ་བའི་སྣང་

བ་བཟང་པོ་བྱུང་ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་རྣམས་མ་འཆིའི་གོང་ནས་སྔོན་འགྲོ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས་ནི། འཆི་སྐྱེད་འགྲོགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྣང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྐྱེད་

པའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་བྱད་དབྱིབས་ཅན་དུ་གྲུབ་ལ། སྔོན་དུས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་དུ་སྐྱེ་འཕྱང་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེའི་འཆི་སྐྱེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བའི་ཕུང་པོ་དེའི་བྱད་དབྱིབས་ཅན་ཡིན། ཁ་ཅིག་གིས་

གཤིན་པོ་དེ་གསོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཆ་བྱད་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ་བཞིན་བར་དོ་ལ་བསྔོ་འདུག་པས་འཕྱི་ནང་ལན་བསྒྱར་ཚུལ་སོགས་ཟེར་བ་ཟོག་སྟུན་ཡིན། དེ་འདྲ་རེ་གཉིས་མཐོང་བ་སྐྱེད་ཀྱང་གཤིན་པོ་མ་ཡིན་པར་མི་མ་ཡིན་གྱིས་

@278B གཤིན་པོའི་གཟུགས་བཟང་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་སྣུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་རྗེ་མིད་ལས་བོན་པོའི་ཁྱིམ་ཚང་ཞེག་གི་ཕ་ཤི་བ་དྲངས་པའི་རྣམ་ཐར་བཅས་གསུངས། དེས་ན་བར་དོ་བ་ནི་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། མངོན་ཤེས་ཡོད་པ། ལས་

ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པས་རྟེན་བྱིན་ཅན་དང་། སྐྱེ་གནས་མ་གཏོགས་གང་ལའང་མི་ཐོགས་པ། དམྱལ་བ། ཡི་DVAGS,་དུད་འགྲོ། འདོད་པའི་ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱི་བར་དོ་མས་རིམ་བཞིན། སྲོང་དུམ་མེས་ཆོག་པ་དང་། ཆུ་དང་། དུ་བ་

དང་། གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུའི་མདོག་ལྟར་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་དོ་དཀར་པོར་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་བར་དོ་མེད། མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི་མཚན་མོ་སྐུན་ནག་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པའི་

བར་སྲིད་ནི་སྣམ་བུ་དཀར་པོའམ། རྨ་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའི་སྣང་བ་ལྟ་བུར་ཡོད། བར་དོ་བའི་ཚེ་ཚད་ལ་གསུངས་ཆུལ་མང་ཡང་། ཕལ་ཆེར་ཞག་བདུན་དུ་བཞད་པ་ཕྱི་མའི་ཚོའི་ཞག་ཡིན་འདུ། ཞག་བདུན་ནས་འཆི་ཆུང་རེ་བྱས་ཏེ་

སྐྱེ་གནས་མ་རྣེད་ཚེ། ལན་བདུན་གྱི་བར་དེ་ལྟར་འཆི་ཆུང་རེ་བྱེད་གསུངས། གསུམ་པ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཆུལ་ནི། མངལ་སྐྱེས་ལ་མཆོག་ན་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་མཐོང་། དེར་ཚགས་སྲང་གིས་རྒྱུགས་པས་ཕོ་མོའི་

མཚན་མ་ལས་མི་སྣང་བ་ན། ཁོང་ཁྲོས་ཤེ་སྡེ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར། དེ་དག་གིས་ལམ་རིམ་འབྱིང་པོ་དང་། བདེ་སྐྱིད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་སོང་ལ། དཀའ་ལམ་རིམ་བདེ་སྐྱིད་

@279A ཞེས། །གྲིས་བཅད་དུ་མི་གསལ་ཞིང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་ཚུལ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་

ལས་གསུངས་པ་བཞིན། ས་བཅད་ཙམ་ཞུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་ཚུལ་བསྟུས་པ་བྱེད་ན་སྔར་བཤད་པ་དེས་ཆོག་མོད། འོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་སོང་བ་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་

འདི་ལས་བརྒྱམ་སྟེ་བསམ་ན། གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་ལེགས་ཏེ། སྔོན་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཕྱུ་ཏ་ལ་སྟོན་པའི་བཀའ་བཞིན་སྲིད་པ་འཁོར་ལོའི་རས་བྲིས་སྐྱེས་ལན་དུ་བསྐྱེར་བ་

ལས་སྒོ་ཤས་སྐྱེས་པའི་རབས་དང་། དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བློ་སྦྱོང་མཛད་ཅིང་འདིའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ལ་འཁྲིད་ཚུལ་གསུངས། འདིར་ཡང་སྒོ་བ་ཤུགས་དྲག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲོས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་

ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་སྟེ། འདི་སྡུག་པས་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་གསུང་བའི་སྐབས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་བ་སྟེ་

འདི་ལྟར། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམ་སོགས་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མ་རིག་པ་ནི། འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་བརྟུང་བ་ལ་མ་རིག་པས་གང་

@279B ཟག་གམ་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཡོད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པས། རིག་པ་ཡི་ཤེས་དང་འཛིན་སྟངས་དང་ས་འགལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་མ་རིག་པ་ཟེར་ཏེ། དེ་ནི་རྟོངས་པ་ལོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ། དེ་ལ་ལས་

འབྲས་ལ་རྟོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ནི། ལས་ཀ་བྱེད་པ་ལྟར་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ། ཡང་སྲིད་ཕྱང་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ལས་

འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདུ་བྱེད། གནས་ལུགས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་འདུ་བྱེད། གསུམ་

པ་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱུ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་མ་ཐག་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན།

དཔེར་ན་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱེད་པའི་ཚེ། ལས་ལམ་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་དེ་འདྲའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་ས་དེ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན། ལས་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དམྱལ་བའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་

ཉིང་མཚམས་སྦྱང་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན། མི་དགེ་བའི་ལས་རེ་རེས་ཀྱང་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་མང་པོ་འཕེན་ནུས། དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སོགས་ལ་རིགས་འགྱེ། དེ་ལྟར་

@280A ཞེས། །བྱེ་མ་ལ་སྣུམ་ཞུགས་པའམ་ཙོག་བུ་ལ་ཐེལ་ཆེ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོས་པའམ་བཞག་པ་ལ་སྲིད་ལེན་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་ན་སྐྱེ་བ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན། བཞི་

པ་མིང་གཟུགས་ལ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་བཞི་ནི་མིང་གི་རྟེན་འབྱེལ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པའི་ཁུ་ཁྲག་གི་མེར་མེར་པོ་སོགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱེལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱེལ་དེ་ལ་མིང་

གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྱེལ་ཟེར། ལྟ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྱེལ་ནི། མིག་རྣ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གྱུབ་པ་ནས་བཟུང་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཅོད་མི་ནུས་པ་ཚུན་ཆད་ཡིན། ལུས་

དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་མེར་མེར་པོའི་སྐབས་ནས་ཡོད་པར་གསུངས། རྫས་སྐྱེས་ལྟ་བུར་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་མིང་གཅིག་ཀྱི་རྟེན་འབྱེལ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྱེལ་ཅིག་ཅར་དུ་འགྱུབ། གཅིག་མེད་ལ་མིང་གི་

རྟེན་འབྱེལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྱེལ་ཙམ་ལས་གཅིག་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཅན་ལྟའི་རྟེན་འབྱེལ་མེད། དུག་པ་རེག་པ་ནི། དེ་ལྟར་གྱུབ་པས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འཕྲད་ཅིང་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡིད་

དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྱེལ། བདུན་པ་ཚོར་བ་ནི། རེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཅི་རིགས་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་འཕྲད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་

@280B བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་སྲེད་པ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྱལ་བར་འདོད་པའི་སྲེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་འབྱལ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་སྟེ་འབྱལ་བར་ཞེན་པ། བཏང་སྙོམས་ལ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྲེད་པ་ཡིན། ཚོར་བའི་

རྒྱུན་གྱིས་སྲེད་པ་སྐྱེ་བར་ཟཱཊ་པ་ནི་མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལས་སྲེད་པ་སྐྱེད་པར་དགོངས་ཀྱི། མ་རིག་པ་མེད་ན་ཚོར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྲེད་པ་མི་སྐྱེ། དགུ་པ་ལེན་པ་ནི། སྲེད་པ་ཇི་ཚེར་འཕེལ་བས་ཡུལ་

ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་བཞི་ལས་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ། ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འཇིག་ལྟ་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་ངན་ལ་ཆགས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ལྟ་ངན་དང་

འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དམན་པ་ལ་ཆགས་པ། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཕུང་པོའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་ཡིན། བཅུ་པ་སྲིད་པ་ནི། སྡུར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་

བག་ཆགས་བསྟོས་པ་དེ་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་ཕྱི་མའི་ལུས་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་ཡིན། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་གསོས་བཏབ་པས་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་

བཏེན་ནས་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་རྟག་ཏུ་ཅིག་པའི་ཚེ་རིགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྟ་བ་ནི་ཕུང་པོའི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་གཞན་

@281A ཞེས། །དུ་འགྱུར་ཞིང་སྨིན་པ་ཡིན། ཤེ་བ་ནི་ཕུང་པོའི་རིས་མཐུན་དོར་བའམ་འཇིག་པ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྱེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ཡང་ཡན་ལག་བཞིར་

བསྡུ་ལུགས་ཤེས་དགོས། དེ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །འགྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག །མངོན་པར་གྱུབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞིར་བསྡུ་ཞིང་། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ནི་ས་བོན་འདེབས་པ་པོ་

ལྟ་བུ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། ས་བོན་ས་ལ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་བསགས་པ་དེའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྟེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་

ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ས་བོན་ལ་ཆུ་ལུད། དོད་གཤེར་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལས་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་རྒྱས་སུ་གསོས་འདེབས་

པར་བྱེད་པའི་སྲེད་ལེན་གཉིས་དང་། ཆུ་ལུད་དོད་གཤེར་སོགས་ཀྱིས་སྨུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ས་བོན་བཞིན་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་ལས་དེ་ཉིད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བའི་ཕུང་པོ་འཕེན་དེས་

སུ་བྱེད་པ་ནི་སྲིད་པ་སྟེ། སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ནི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །ས་བོན་གྱི་སྨུག་སྐྱེས་པ་བཞིན་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡ་གཅིག་ཡིན། གོང་དུ་ཟཁད་པ་ལྟར་

@281B གྱི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐྱེ་མཆེད། རེག་པ། ཚོར་བ་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱེད་དང་ལྡ་ནི་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་དང་། རྣ་ཤེ་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་གྲུབ་པའི་

ཡན་ལག་ཡ་གཅིག་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤིའི་རྐེན་འབྱེལ་གཉིས་ནི་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན། དེས་ན་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོངས་ན། དེ་ཁོ་ན་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལྷའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་

ནས་རྒྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ལ། དེར་སྐྱེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སྨོན་ལམ་སོགས་ཀྱིས་འདུན་པ་བྱེད་པ་ནི་སྡེད་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ཉིད་ཆེ་རུ་བརྩོན་པ་ནི་ལེན་པ་དང་། དེ་གཉིས་

ཀྱིས་འཆི་ཁར་ལས་དེ་ཉིད་འཕེན་ངེས་སུ་བྱས་པའི་ལས་ནི་སྲིད་པ་སྟེ། འཕེན་བྱེད་གསུམ་དང་། འགྲུབ་བྱེད་གསུམ་བཅས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྐེན་འབྱེལ་དྲུག་ཚོ་འདིར་རྫོགས། དེ་ནས་ཕྱི་མར་ལྷར་སྐྱེ་བ་ན་མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་རེག

ཚོར་ཏེ་འཕངས་འབྲས་བཞི་དང་། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་བཅས་གྲུབ་འབྲས་གཉིས་ཏེ་འབྲས་བུའི་རྐེན་འབྱེལ་དྲུག་སྐྱེ་བཕྱི་མ་ལྷའི་རྐེན་དེ་ལ་རྫོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྐེན་འབྱེལ་ཚར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚོ་གཉིས་

ལ་རྩོགས་ཚུལ་ཡིན། ངན་འགྲོ་ལྷ་བྱང་མཚོན་ན། ལས་འབྲས་ལ་རྟེན་པའི་མ་རིག་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་ཅིང་། དེ་ལ་སྡིད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པ་སོགས་གོང་གིས་རིགས་འགྲེ། དེས་ན་ལས་གཅིག་གི་དབང་

@282A ཞེས། །དུ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆ་ཚང་གཅིག་ཚོ་གཅིག་ལ་རྩོགས་མི་སྲིད་པས། མགོོགས་ཀྱང་ཆོ་གཉིས་ནི་ངེས་པར་དགོས་ལ། ཡང་ལས་ལ་སྡིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་མ་སྐྱས་པར་འགྱངས་

ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་ཚོ་གཅིག་ལ་དང་། འགྲུབ་བྱེད་གསུམ་ཚོ་གཅིག་དང་། འཕངས་འབྲས་བཞི་དང་། གྲུབ་འབྲས་གཉིས་ཚོ་གཅིག་སྟེ། ཚོ་གསུམ་དུ་ཚང་བའང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཚོ་

འདིར་ངན་སོང་གི་ལས་བསགས་ནས་བག་ཆགས་བཞག་ཀྱང་། འཆི་ཁར་བླ་མ་སོགས་ཀྱིས་དགེ་སེམས་ལ་བཙུད་དེ། མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་ཤིག་ལ་གསོས་བཏབ་ནས་ཕྱི་མ་མིར་སྐྱེས། དེ་འཆི་ཁར་སྔོན་གྱི་མི་དགེ་བའི་

ལས་དེར་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ། དེ་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན། དེས་མཆོག་ནས་འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོ་དུ་མས་ཆོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆོ་ཡིན་པས་བྱངས་སུ་མི་འདྲེན། མདོར་ན་རྟེན་

འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་སྐྱར་ན་ཆོ་གཉིས། ཡུན་རིང་ན་ཆོ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལས་སྐྱར་འགྱང་མི་སྲིད། རྟེན་འབྲེལ་འདི་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྒྲིད་ནས། སྐྱེ་བ་ཚ་ཤི་སོགས་སྟུག

བསྡུལ་ཐམས་ཅད་འཚོར་མོར་རྟོང་བ་ཡིན་ཞིང་། ལས་གཅིག་གི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡུན་ལ། ལས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་ཞིང་། ཚ་ཤི་སྐྱེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ནས། འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལས་

@282B འབྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པས། གཅིག་གིས་གཅིག་དྲངས་ནས་འཚོར་བའི་འཚོར་ལོ་འཚོར་བའི་རྩ་བ་ནི་མ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་

ཀུང་། །གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས་ལས་གཉིས་དང་། དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བདུན་འབྱུང་ཞིང་། བདུན་པོ་ལས་ཀུང་ཉོན་མོངས་གསུམ་

འབྱུང་བ་སོགས་སྟར་བཞིན་འཁོར་བས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཁོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཡིན། དེ་དག་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་འགོག་རྒྱས་པའི་ལམ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་ན། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་

བྱེད་འགག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་བསྡུ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་། སྲིད་པ།

ལེན་པ་གསུམ་ཉོན་མོངས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ལས་དང་། སྐྱེ་མ་བདུན་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་སྐྱུབ་ཀྱིས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། ।

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་ཚོགས་ཤང་དང་པོའི་དེ་གསུམ་ཀུན་སྦྱོང་དང་། གཉིས་པའི་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ལུས་ངག་གི་ལས། གསུམ་པའི་དེ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་ཏུ་

@283A ཞེས། །བསམས་པའི་སྐོ་ནས་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐོམས་པས་བཅོམ་པ་བཅོམ་ཁང་ནས་ཐར་འདོད་འབྱུང་བ་བཞིན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་བྱུང་ན་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་

ཐར་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེས་ན་ཐར་པར་བགྱིད་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་དགོས་པས། གཉིས་པ་ཐར་པར་བགྱིད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཅན་ལ་དབབ་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས། འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་བ་རྣམ་གིས་བསྟོད་པའི་ཚུ་རྒྱ་ལྟར་སྣང་ཅེག

ཀུང་མི་སྡོད་པར་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་རྣམས་ནི་དུག་སྣུལ་གྱི་གདེངས་ཀའི་གྲིབ་མ་དང་འདྲ་བར་མནོ་ཆུང་ལ་ཉེན་ཆེ་བ། འགྲོ་བ་ལྷ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀུང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བར་

མེད་དུ་མནར་བར་མཐོང་ནས། མེ་འབར་བའི་ཁྱིམ་དང་། བཙོན་རར་ཆུད་པ་རྣམས་གཉས་དེ་དག་ལ་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྐྱེ་བ་ལྟར། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བློ་བཙོས་མིན་སྐྱེས་པ་ན།

འཁོར་བའི་རྒྱུ་རྐྱད་བཅད་པ་ན་ལས་ཉོན་གཉིས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀུང་ཉོན་མོངས་དང་། དེའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། དེ་གཞོམ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་ཡང་རྟེན་ནི་དལ་འབྱོར་

@283B ཚང་ཁིང་ཚངས་སྤྱོད་བསྟབ་གསུམ་ལྡན་པའི་དལ་འབྱོར་ཀྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་འཁོར་བ་ལས་བརྒྱལ་དགོས་ཏེ། པོ་ཏེ་བས། སྔར་དེ་ཙམ་ཞིག་འཁྲམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙ་ན་དཔང་རང་ལོག་མི་འོང་བས་བརྒྱལ

དགོས་རྒྱག་པའི་དུས་ཀྱང་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་ལས་ལྷག་པ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ནི། རང་ཅག་གིས་འཚོར་བའི་རྣ་བ་གཅོད་པ་ལ། འཚོར་བའི་རྣ་བ་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས་ཁོ་རྣ་བ་ནས་གཅོད་དགོས། དེ་མ་བཅད་ན་གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རེ་ཞིག་འགྲིབ་ཀྱང་གཏན་དུ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་

སྐྱེས་ལ་དགེ་བ་གཞན་གྱིས་གནོད་མི་ནུས་པར་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་བློ་ཞིག་གིས་བཟློག་ནུས། དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱིས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པས། ང་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་པས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་རྩ་བ་ནས་གཅོད་པ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས། འདི་མེད་ན་

དགེ་བ་གཞན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་

འབད་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱི་བློགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡས་ཁོ་ལ་གནོད་མི་ནུས། ཤེས་རབ་དེ་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བསྒྲིད་པར་བྱེད་པ་ལ། ལྷག་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་མ་སྒྲིས་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་

@284A ཞེས། །གཅི་སྟོང་པོ་གཅོད་པ་ལ་སྐུ་རེ་རྟེན་པོ་ཞེག་དང་དེ་འཛིན་བྱེད་དཔུང་པ་བཏུན་པོ་གཉིས་འཛོམས་དགོས། དེ་ཡང་སྐུ་རེ་རྟེན་པོ་མེད་ན་ཤིང་སྟོང་གཅོད་མི་ནུས་ལ། དཔུང་པ་བཏུན་པོ་མེད་

ན་སྐུ་རེ་གནས་གཅིག་ཏུ་མི་འབབ་པ་དང་། མཚན་མོར་གྱང་རིས་བལྟ་བ་ལ། མར་མེ་གསལ་ཞིང་རླུང་གིས་མི་བསྒྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐུ་རེ་རྟེན་པོ་དང་འདྲ་བའམ་ཡིན་

ལུགས་གསལ་བའི་མར་མེ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བདེན་འཛིན་གྱི་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་གཅོད་ཅིང་། གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་ནི་སྐུ་རེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་དཔུང་པ་བཏུན་པོ་དང་། མར་མེ་རླུང་གིས་མི་གཡོ་བ་ལྟ་བུའི་

སེམས་ནང་གི་གཡེང་བ་ཕྱ་མོ་ལས་ཀྱང་ལྷོག་ཅིང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། སེམས་ནང་གི་གཡེང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལའང་། སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ་

རགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྐྱེ་དགོས་སོ། །མདོར་ན། ཚངས་པས་ཞུས་པ་སའི་དངོས་གཞིར་བྱངས་པ་ལས། རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྙེས་པ་དང་། །ཞི་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་། །འཕགས་

པའི་ལྟ་དང་སྦྱིག་པའི་ལྟ། །ལྷན་པར་བྱ་ཞིང་བྲལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་

@284B སྐྱེ་བ་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་འགྲུབ་པ་དགོས་ཤིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་མེད་པར་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོགས་མི་ཚང་ངོ། །དེས་ན་བཤེས་སྤྲིང་ལས། མགོའམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བརྩོག་བགྱི་

བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སྟེ་འབད་འཚལ་ཏེ། །འདི་ལས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །སྡུ་ངན་འདས་ཞི་དུལ་བ་དྲི་མེད་པའི། །གོ་

འཕང་མི་རྟ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཚལ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཉི་ཟླ་བཞ་ཐོབ་མཇོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཉམས་སུ་ཟླང་བྱ་ནི། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐོར་མི་འཁྲིད་ན་སྐབས་འདིར་

བསླབ་པ་གསུམ་ཀ་འཆད་དགོས། འོན་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་འཁྲིད་པ་ལས། འབྲིང་གི་ལམ་དངོས་ལ་འཁྲིད་པ་མིན་པས། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཉིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་

པོའི་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པས། འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྩལ་དུ་བཀོད་ནས་འཆད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་

དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་

པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གལ་ཆེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ། བསྡུད་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་། མ་བསྡུས་ན་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་

@285A ཞེས། །སྟེ། (GSRU)ང་བའི་ཕན་ཡོན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་རྩ་བ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས། དགེ་སློང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བསྟན་པ་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་བྱང་

སེམས་རིག་འཛིན་སུ་འདུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། བསྟན་པ་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད། དེས་ན། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས། ང་ནི་སྐུ་ངན་འདས་གྱུར་ན། །འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་

སྟོན་པའི་སྐུ་ཚབ་ཡིན་སྟམ་དུ་གཅེས་སྤྲས་བྱས་ནས་བསྟུང་དགོས། བསྟབ་པ་གསུམ་ནས་ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟབ་པ་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་པས་འཕྲལ་དུ་ལག་ཏུ་ལེན་དཀའ་ཡང་། རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ངེས་དང་ལག

ཀུ་ལོན་ངེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་མེད་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་ཞེས་པའང་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྟོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་འཕེལ་སྟོང་ལྟ་བུའང་སོ་

ཐར་ཡིན། བསྟན་པ་འཛིན་ཞེས་པ་ཚོས་ཁྲིའི་སྟེང་ན་ཚོས་བཤད་པ་གཅིག་པུ་ལ་མི་ཟེར་བར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟོད་ན་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན་

ལུང་གི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང་། ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་བསྟོད་ན་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཡིན། སྟོམ་པ་གསུམ་ནས་ཀྱང་རང་རེས་ལག་ཏུ་ལོན་ངེས་སོ་ཐར་ཡིན། མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་

@285B པའི་དགེ་སློང་འོད་དང་ལྡན། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་ན་དགེ་སློང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་དེར་སྣང་བ་དང་བཅས། འོད་དང་བཅས། ས་ཕྱོགས་དེ་ང་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྟོངས་པར་མཐོང་། ས་ཕྱོགས་དེར་ངའང་

ཐུགས་ལས་ཆུང་དུར་བཞུགས་གསུངས་པ་སོགས་ལྟར་ཁྱད་ཆོས་ཆེ། རང་རེ་བོད་གངས་ཅན་ལ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་གཅིག་པུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཡིན་ལ།

དེ་དག་མི་དག་ནི། ཁང་པ་དང་། མི་མང་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་བཀྲ་བ་སོགས་མིན་གྱི། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ཉིད་ལ་རག་ལས། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ནུབ་ན་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་བསྟན་པ་ས་དར་རྩོ་དར་ཡིན་ཡང་རང་ལ་བསྟན་པ་སྐྱོས་ནུབ་ཀུ་འགྱུར་བ་ཡིན། མདོ་ཀྱིང་འཇོན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་GANGG'A'I བྱེ་སྐེད་དུ། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྐོམ་རྣམས་

དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་གྱོ་བྱས། །གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་ཀུ་འཛིག་པ་དང་། །བདེར་གཤེགས་བསྟན་པ་འབགག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེ། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསླབ་

པ་གཅིག་སྟོང་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱེ་བྲག་འཕགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉིན་མཚན་དུས་བྱེ་ཀུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་ལས་སྐྱེགས་དུས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་།

@286A ཞེས། །བྱང་ཤར་སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྒྲལ་པའི་བར་བསྲུང་བ་ལས། མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིན་

གཅིག་ལ་བསྲུང་བ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། བསྒྲལ་པ་སྟུད་བསྒྲབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་བསྲུང་བ་ལས། དེང་སང་བསྒྲབ་པ་སྟ་གཅིག་བསྲུང་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་མང་པོར་བསྒྲལ་པ་བྱེ་བར་མཆོད་

པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟག་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་འཕྲད། །ཅེས་སོགས། རྒྱ་ཕྱེད་ཕྱེད་ན་འདོན་པའང་། མདོ་འདོན་པ་པོས་རྒྱུགས་སྨད་པ་དང་བྲངས་གསོག་པ་སོགས་མིན་གྱི། དྲན་པ་གསོ་བའི་

ཕྱིར་ཡིན་པས། དེ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བསམ་སྟེ། ཁས་བླངས་པའི་བཅས་མཚམས་རྣམས་ཆུལ་བཞིན་བསྲུང་། བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་རིང་དུ་གསལ་བྱེད་ཤོག །ཅེས་དང་། བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་

སོགས་ལྟར་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་ཡང་ཐོག་མར་རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས། མ་བསྡུངས་ན་ནི། དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་ཆུལ་ཁྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། །ལ་ལའི་ཆུལ་ཁྲིམས་སྡུག་བསྔལ་

ཡིན། །ཆུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་བདེ་བ་སྟེ། །ཆུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཆུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སྡོག་དང་བལ་ཞིང་ཤི་བ་ནི་བློའི། ཆུལ་ཁྲིམས་

@286B ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡོག་དང་བལ་ཞིང་ཤི་བས་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། ཆུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྐྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་བལ་ཞིང་

བདེ་བ་སྦྱངས་ཏེ་རྣམ་པར་ལྷུང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྐྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ལ། ལུང་མ་རྟམ་འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་

བར་སེམས་ཤིང་ཆུང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་དབང་འཐོབ། །སྨིག་ཚལ་བྱེགས་པས་ཡ་མཚའི་ཚལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཆེན་ཡང་། །འདས་ན་ལན་འགའ་ཚད་པ་འཐོབ་

མི་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདའ་བྱས་ན། །དུད་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཞེ་ལའི་འདབ་གླུ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་འདིར་དབང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལས་འདས་ན། དུས་འགའ་

ཞིག་གི་ཚེ་ཆད་པ་འབྱུང་ལ། འགའ་ཞིག་ལ་མི་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡོད་མོད། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་བཅས་མཚམས་ལས་འདས་ན། གང་ཞིག་གང་གི་ཚེ་འདས་ནའང་གྱན་ལ་ཆད་པ་མྱོང་སྟེ། གླུ་ཞེ་ལའི་

འདབ་མའི་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ། ཀླུ་ཞེ་ལའི་འདབ་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་ཙམ་ཁྱད་དུ་བསད་པས་དེར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། རང་རེས་ཐམ་ལྷག་སྲོམ་པོ་སོགས་མང་པོ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་འདི་ལྟར་ན། ཕྱི་མའི་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟར་

@287A ཞེས། །འགྱུར། དེས་ན་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐད་གྱགས་ཅན་གཞན་མ་རྟོག་པ་བྱང་ནའང་། རང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་ཚུལ་སྲོང་གི་སྡོམ་པ་ལེགས་པར་བསྲུང་ན། རང་རེ་དགེ་འདུན་

དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྱོ། བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། དགེ་ཚུལ་སྲོང་གི་སྡོམ་པ་སོགས་ལྟ་ཅི། ཁྱིམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉིན་གཅིག་ཙམ་བསྲུང་ནའང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་འདུལ་

བ་ལུང་དང་། མདོ་མཛངས་བླུན་སོགས་སུ་སྡོན་ཀྱི་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན། བསྟེན་གནས་དང་། དགེ་བསྟེན། དེའང་སྣ་བཞི། སྣ་གསུམ། སྣ་གཅིག་སོགས་བློ་ནུས་ཅི་ཡོད་

ཀྱིས་བསྡུང་ཅི་ཐུབ་བྱེད། རབ་བྱུང་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་ཡང་ལེན་ཅི་ཐུབ་བྱས་ན་འདི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་པ་ཆེ། རང་རེས་བསླབ་པ་གསུམ་

སོགས་ཀྱི་གཏམ་ཡང་ཡང་ཤོད་ཁུལ་བྱེད་མོད། གཞན་གཉིས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་། སོ་ཐར་ཀྱི་བསླབ་པ་དངོས་སུ་བསྡུང་དུ་ཡོད་པས་འདི་ལ་འབད་དགོས། བསླབ་པ་བསྡུང་བ་ལའང་

ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྐོར་དགག་དགོས། དེ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མི་ཤེས་པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྐོར་ཡིན་པས་དེ་བཀག་པ་ནི། བསླབ་གཞི་གང་ཞིག་བསྡུང་དགོས་པ་མ་ཤེས་ན། ལྟུང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་མི་ཤེས་པས་ན།

@287B བློ་དང་བསྟུན་ཏེ། འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་གམ། བསླབ་བྱའི་སྡོམ་ཚིག །གཞི་གསུམ་བསླབ་བྱ། ལུང་གཞིའི་བར་སྡོམས་སོགས་བལྟས་ནས་བཅས་མཚམས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་འདྲིན་ཚུན་ཆད་ཤེས་པར་བྱེད།

མ་གྲས་པ་ལྷང་བ་འབྲུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བཅས་པ་དང་། བྱོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ལ་གྲས་པ་དང་། ལྷག་པར་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ཅིང་

གྲས་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལ་མནངས་ཆུང་མི་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ལྷ་བུ་ཡིན། ཉོན་མོངས་མང་བའང་ལྷང་བ་འབྲུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་སོགས་གང་ཤས་ཆེ

བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བའང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་འགྱུར་བས། དགྲ་མགོ་གཅོན་པ་ན། དཔའ་བོ་དམག་དཔོན་སོགས་གང་ཤུགས་ཆེ་བ་དེ་སྟོན་ལ་བཀུལ་དགོས་པ་ལྟར། གང་མགོ་མཐོ་བའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས

པ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་སྟེ། ལུས་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་པོཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་དམར་བ་དང་། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། འབྲས་གཞིག་པ་དང་།

རྟས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་སོགས་བསྒྱེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ན་རྒ་འཆི་བ་དང་། ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འཕྱུར་བའི་ཉེས་པ་སོགས་

@288A ཞེས། །དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བསམ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རང་ལུས་ལའང་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། དབང་པོ་དང་ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་

ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་གཞན་ཅི་ཤེས་ཞེས་བསྒོམ་པ་དང་། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཁོན་མོངས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ། བག་མེད་པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྐྱོ་ཡིན་

པས། རང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་བཟའ་བཏུང་སོགས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བྱང་དོར་མི་བརྗེད་པའི་དན་པ་དང་། འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་རང་གི་སྐྱོ་གསུམ་ལ་ཉེས་ལྟུང་གིས་གོས་མ་གོས་བརྟག་ཅིང་། ཉེས་ལྟུང་

འབྱུང་བའི་སྐོ་རྣམས་བཀག་སྟེ། དེན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པའི་སྐོ་ནས། བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་ལྷུང་བས་གོས་པ་བྱུང་ནའང་། གསོ་སྦྱོང་སོགས་སྤུ་ཡང་ཡང་སོང་ནས་ཉམ་གས།

འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་ལྷག་མ་སོགས་སྤོ་མགུ་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་ཉམ་གས་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། དབེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་འཚོད་སྤོམ་ལེགས་པར་བྱེད་ན་ལྷག་མ་མན་ཆད་འདག་རྒྱས་པར་བཞེད། རང་

རེས་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་སོགས་ལྷར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་བསྡུང་སྤོམ་བྱེད་མི་རྒྱས་ཀྱང་། རྩ་བཞི་ཆང་དང་བཅས་པ་སྤོག་དང་

@288B བསྟོས་ཏེ་བསྡུང་། སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པ་ནི་མཁན་སློབ་དག་འདུན་དང་བཅས་པ་ལས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་སྤྱི་ལྟུང་ཤས་ཆེ་འང་དག་འདུན་གྱི་མདུན་དུ་བཤགས་དགོས་ཀྱི།

རང་གཅིག་པུར་ཉལ་གས་པས་སྤྱི་པ་འདུག་ཐུབ་ཀྱང་། ལྷུང་བ་འདུག་མི་ཐུབ་པས་མི་ཕན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆབ་ལེན་ལྷམ་ཕུད་ཚུན་མི་བྱེད་པ་དང་། གོས་ཕུ་དུང་ཅན་བྱོན་དགོས་བྱུང་བ་ཚུན་ལ། དེ་ལས་

ལྷག་པ་བསྡུད་མི་ནུས་པ་དེཝར་བྱས་ནས་མནངས་ཆུང་མི་བྱ་སྟེ། ཕམ་ལྷག་སོགས་ལས། ཕྱ་མོ་གོང་སྟེས་དེ་དག་བསྟན་པའི་མིག་ལྟོས་ལ་གནོད་ཚབས་ཆེ་བ་ཡིན། སྤང་ལྷུང་བྱིན་ཆུབས་སོགས་ཀྱང་ཅི་ནུས་ཀྱིས་

བྱེད། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གྱང་ཆོགས་དང་ཇ་སོགས་བཟོ་པ་ལའང་། མར་དང་ཚྭ་དང་ཤ་སོགས་སྟ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་ཚང་དགོས་པ་བཞིན། རང་རེས་ཕྱི་མར་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་རྟེན་སྐྱབ་པ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་

བསྡུད་བ་དང་། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་སོགས་སྟ་རེས་མི་ཆོག་པས། རབ་བྱུང་དག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བའི་ངོས་ནས། སྤྱིན་གཏོང་སོགས་ཀྱང་གང་འགྱུབ་བྱེད་དགོས། འགའ་ཞིག་གིས། སོ་ཐར་གྱི་འདུལ་བའི་

སྨྲོད་པ་ནི། དབང་པོ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི། དབང་རྣོན་ཡང་རབ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་འདྲའི་གྱུ་དོག་བྱེད་མི་དགོས་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་དུག་གསུམ་ལམ་འཁྲིར་བྱེད་པས་ཆོག་ཅེས། བསྟན་པ་ལ་

@289A ཞེས། །ཅིར་ཡང་མི་བརྩི་བའི་བག་མེད་དུ་སྨྲོད་པར་བྱེད་མོད། གསང་སྔགས་པ་ཡིན་ཡང་སོ་ཐར་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེད་དགོས་ཏེ། དཔྱད་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོ་

ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། །སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་གས་སྦང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐྱབ་དབང་གིས། །

སྔགས་འབྱུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །སྐུ་ངན་ལས་འདས་བྱོང་འགྱོ་བ་ཡི། །ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་ངན་པ་འདི་ལ་ནི། །སྔགས་འབྱུབ་པ་ནི་གལ་ཡོད། །སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་འདི་ལ། །དེ་ལ་བདེ་འགྲོ་གལ་ཡོད། །

མཐོ་རིས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། །བདེ་བ་མཆོག་ཏུའང་མི་འགྱུར་ན། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་སྡུགས་རྣམས་ནི། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས། ཡང་འཁོར་ཞིག་གིས་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་

ལྷ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་སེམས་ངོ་བསྐྱངས་པའི་སྨོམ་ཞིག་ལ་མི་ཚེ་བསྐྱལ་བ་ནི། བཙོན་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་སྟེ། དེས་ནི་རབ་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་དང་། བསྐྱར་བཤད་བཅས་སྙལ།། ༄ །།ཉིན་བཅུ་

དུག་པར། དང་པོར་རྩིས་བཞག་གནང་བ་སོགས་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་ཟིན་ནས། ཇི་སྐད་དུ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ངེས་འབྱུང་དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་

@289B མཛད་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་དགོས་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་སྡོམ་འགྲོ་ཀུན་སློང་འཆོས་ཚུལ། ས་བཅད་སོང་ཟིན་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སོང་ཚུལ་དང་། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནས་བསྐྱར་བཤད་

མཛད། རང་རེ་འཚོར་བར་གང་གིས་འཚོར་ན་ལས་ཀྱིས་འཚོར་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྒྲིད། ཉོན་མོངས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་མ་རིག་པས་བསྒྲིད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྟད་ནས་གཅོད་པ་ལ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་

བསྒྲིད་དགོས་ལ། དེ་བསྒྲིད་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་སྐབས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིར་བཏུག །དེ་

ནས་ཉོན་མོངས་དེ་དོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ན། ཡིངས་ནའང་དོས་ཟིན་པའི་གནད་ཡོད་ཚུལ་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བློ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྒྲིད་ཁོ་ནར་

བསྟན་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྒྲིད་པའི་ཚུལ། སེམས་བསྒྲིད་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱིས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྒྲངས། ལྷག་པའི་བསྟན་པ་

གསུམ་ལ་འབད་པས་རང་གཅིག་པུས་ཐར་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཙམ་དང་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་ཙམ་འབྱུང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་རང་དོན་དང་

@290A ཞེས། །གཞན་དོན་ཡང་ཉི་ཚེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྣར་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞི་ནས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ནི་ཕར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། །ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤང་

བྱས་ཤིང་། །ཐུབ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྨིང་རྗེས་བསྟན་པ་ལ། །གཞན་ཕན་ངོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག །ཅེས་དང་། དགེ་བཤེས་པོ་ཏེ་བས། རབ་བརྟལ་གཅིག་ལ་བརྗེ་བཅང་གཉིས་མིན། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་འཇུག །ཅེས་

པ་ལྟར་ཆུ་གཅིག་ལ་བརྟལ་ཐེངས་གཉིས་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་ལྟར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཞི་བདེའི་དབྱིངས་ལ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་བདེ་བའི་ཉམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པས། དེ་ལས་སྣར་མི་ལྟང་སྐམ་ནས་དེ་

ལ་བསྒལ་པ་མང་པོའི་བར་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེའི་ཡུན་རིང་ཐུང་དམྱལ་བ་ན་གནས་པ་འགའ་ཞིག་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཅིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་འཚང་རྒྱབ་པའི་ཚོད་ཙམ་དུ་སྟོད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་

ལ་འགྲངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ན་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་དབུ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་ནས་བག་ཆགས་བཞག་ཅིང་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་ཏེ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ན། འཚང་རྒྱ་བར་མྱུར་བ་ལ་དེ་བཟང་

བ་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་ཉན་ཐོས་འདོད་སྡུང་གིས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་བསྟན་ན་དབུ་བཅོམ་པ་འཐོབ་རྒྱའི་དགེ་སློང་དུག་ཐུ་ལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྟོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པས་བློར་མ་ཆུད་པར་ལོག་ལྟ་

@290B བྱས་ཏེ། དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་འོད་སྡུང་གིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་ན། སྟོན་པས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་རྣམས་ཞི་མཐར་མཉམ་གཞག་སྐབས་སངས་རྒྱས་

ཀྱིས་བསྒུལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཙུད་ནའང་། སྔར་ཞི་བདེའི་རོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་གོམས་ཆེས་པས། སེམས་བསྒྲིད་སོགས་རྒྱུད་ལ་བསྒྲིད་པར་མི་བསྟོན་ཞིང་། བསྟོན་ཀྱང་རང་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བས་སྙིང་རྗེ་སོགས་སྐྱེ་དཀའ། མཆོག

ཟུང་གིས་སྟོན་པས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་འདུག་ཀྱང་བདག་ཅག་ནི་སྡོང་དུམ་མེས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ་བྱུར་པས་ཅི་བྱར་མི་འདུག་ཅེས་གསོལ་བར་གསུངས་པ་འཕགས་པ་ཎ་རིའི་བུ་ལྟ་བུ་སྨྲས་པའི་

ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་ཡང་། ཉན་ཐོས་རང་མཚན་པ་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་འཚང་རྒྱ་ལ་བར་ཆད་ཆེ། དེས་ན། རང་རེས་འས་འབྱུང་གི་བློ་ལ་རྩེ་བ་ཐོབ་པ་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདུག

དགོས། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱངས་པ་ནི། འས་འབྱུང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། ལམ་དངོས་ལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མིན་ནོ། །ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་སྟེ། ཆུང་འབྲིང་གཉིས་

སྟོན་འགྱོད་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱི་བསླབ་ནི་མཐུག་བསྡུ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་པ་ལ་དང་པོ་སྤྱོད་བསྡེད་པའི་ཕྱིར་དུ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕན་ཡོན་སྟོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ནས་འཆད་པ་ཕྱག་ལེན་དུ་

@291A ཞེས། །ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ན་འདི་ལ་བཟུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་སྤྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ར་བསྟན་པ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པ། ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ། མཆོད་པའི་

ཞིང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ། ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བའི་བླག་ཏུ་རྫོགས་པ། སྲིག་སྒྲིབ་སྦྱང་དུ་སྦྱང་བ། ཅི་བསམ་པ་འགྲུབ་པ། གནོད་པ་དང་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ། ས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་དུ་རྫོགས་པ། འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་མ་

ལུས་པ་འབྱུང་བའི་ཞིང་སར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གླལ་དུ་ཆུད་མི་ཆུད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན། རྟེ་བྷ་མས་ཀྱང་། ཆོས་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གི། གང་ཟག

ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད་པ་ཞིག་དགོས། ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་སེམས་དེ་གོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་

མེད་ན་རྒྱུད་རྒྱལ་མཐར་ཐུག་དཔལ་གསང་བ་འདྲས་པ་ལྟ་བུའི་བསྟེད་རྫོགས་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟ་ཞེག །ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཙམ་དུའང་ཞུགས་མི་ཐུབ། དེ་ཕར་ཞེག །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུའང་མི་འགྲོ་ལ། སེམས་

འདི་ཡོད་ན་མ་ཉེ་ཚར་གཅིག་བཏོན་པའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་འགྲོ། འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུན་འགྲོ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །ཐུབ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རིའདབང་

@291B རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཞེས་གསུངས། སེམས་འདི་མེད་ན་ནི། གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ལྟ་ཁང་ལ་ལྟད་མོ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་སྟེ། རྟུབ་དང་དགང་དང་གཞེལ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རླུང་སྦྱོར་

སོགས་བྱེད་པའང་སྣུད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལས་མི་འོང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐྱུར་ཁྲད་ཀྱང་སེམས་འདི་ལྟག་ཏུ་བཏང་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། ལྷང་སྐྱ་རོལ་རྩོད་ཀྱིས། ཕུར་ལྷོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་ལ་ཆོས་གསན་ཏེ། ཐུ་མ་བྱམས་པས་དབང་

ཆེན་གནང་བ་ནའང་། དབང་ཟཕད་དུ་ལམ་རིམ་ཤ་སྟག་གནང་བ་ལ། གཞན་གྱིས་བལྟས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་གསུང་ཟཕད་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟར་སྣང་མོད། ཁོང་གི་དེ་ལམ་གྱི་གནད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་མཛད།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་ཀྱེ་རྡོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་གཏམ་ཇི་བོ་ཆེན་པོས་གསན་པས། ཡ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། ངའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པས་འཁྱ་(BDZRA)་བསྟོམ་པ་དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད་གསུངས་

པ་རེ། དཀྱང་དེ་ཡང་དག་ཤོས་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་མེད་ན། ཡི་དམ་ཁྲོ་བོ་མང་པོའི་སྐུགས་འདོན་འདོན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མང་ན། གདུག་འདྲེ་དང་དམྱལ་བ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའང་མང་ཞིང་། ཆུ་ཤུར་གྱི་གཞི་བདག་ཀྱང་སྐར་བསྟེན་

ཆེན་བཏང་བ་ཞིག་གཞི་བདག་ཏུ་སྐྱེས་ཚུལ། གོང་གི་རྒྱུན་ལྡོག་ཐོབ་པའི་ཀྱེར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་ན་ཅོ་དེར་འཚང་རྒྱ་རྒྱུའི་ཚོད་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སེམས་དེ་མེད་པས་

@292A ཞེས། །ལན། ཆོས་ཟབ་ཅེས་པ་དེ་འདུ་ལ་ཟེར། གཞན་ཡང་སྟར་བཤད་པའི་བྱམ་ཟའི་ཁྲིའུ་ཙ་ན་ཀྱའི་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གར་ན་གཡེན་རྩེ་གཡེད་སྨྲབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞིག་གདུག་འདྲེར་སྐྱེས་ཏེ་བོད་དུ་འོངས་

པར་ཇོ་བོས་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་ཕར་བསྐྲད་པ་དང་། འཕན་པོའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཡི་དྭགས་ཡི་དམ་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་སྟར་གྱི་ཉེ་གནས་ལ་གསུར་བསྐྱགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཡིན། ད་ལྟའང་ཕལ་ཆེར་

གྱིས་ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་གཟིགས་དང་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ལ་རྩི་གས་ཆེ་བར་བྱེད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའང་ཡོད། དེས་ན་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་གང་དང་ལྡན་ཡང་ཕན་མི་ཐོགས། སེམས་འདི་ཡོད་ན་ནི་

གཞན་ཅི་ལའང་མ་བརྟེན་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྒ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེཁས་གང་གི་སྐབས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་སེམས་འདི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེ། འདིས་ཟིན་ན། དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་བྱིན་པ་

ཚུན་དང་། ཀུན་སྤྱོད་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱང་རྗོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ནི། མི་དགེ་བའང་འདིས་ཟིན་ནས་དགེ་བར་བསྒྱུར་ནུས་པ་ཡིན། འདི་མེད་ན་ནི། སྟོང་ཉིད་ཏེགས་པའི་ཤེས་རབ་རྟེན་

དང་ཕྲད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བས་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ནི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ཕ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟ་མ་ལ་ཡུམ་ཡང་ཟེར། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞེག

@292B དོན་དུ་མི་གཉིར་ན་མ་གཏོགས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཐེག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལེགས་པ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཕར་དེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་། རང་རེ་ལ་ཐུགས་

དམ་བཅི་མཐེལ་གང་ཡིན་དེས་ན། རྟ་མགྲིན་ཡིན། ཕུག་རོར་ཡིན། འཇིགས་བྱེད་འདྲ་འདོན་གྱིན་ཡོད་ཟེར་མོད། ཨལ་ཆེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྤྱགས་དམ་བཅི་མཐེལ་དུ་བྱེད་པ་མང་ངོ། །རྗེ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྤང་ཚོས་ཐམས་ཅད་

ལ་མ་ཁས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེས་སྤྱགས་མ་ཚོམ་པར་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོར་གློ་གཟིངས་བཅས་ཉེ་རྩ་བ་བཙུ་གསུམ་གྱི་རིང་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་བྱོན། ཐུབ་མ་གསེར་གླིང་པ་ལ་འདིའི་གདམས་ངག་ཡོངས་རྫོགས་གསན་ཉེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྱགས་

དམ་བཅི་མཐེལ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་བློ་མ་ལ་བློ་མ་གཞན་ལས་གྱས་ཞབས་ཆེ་བར་མཛད། གཞན་ལྟ་བ་ནི་གསེར་གླིང་པ་སེམས་ཙམ་ཡིན་པས་དམའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ལ་བསྒྲིད་ཟེ་སྤྱབ་བལྟ་དགོས་ཏེ།

སེམས་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་དང་རིས་ལས་ལྷག་པ་འབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་། ཚོས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོང་གི་གདམས་པ་གཅིག་ལ། ཚོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པས། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐའ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཡིན་ཏེ་ཞང་ཡང་པ་ཡིན། ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་དུ་མི་ཆོ་གཅིག་ལ་འཆོ་བ་རྣེའུའི་བཅུད་ལེན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་པའི་ཡང་རྩེར་རློམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལ་གལ་ཆུང་དུ་སོང་སྟེ་རྩོལ་བ་

@293A ཞེས། །བྱང་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ལས་གོལ་བ་མང་པོ་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད། རང་རེའང་རབ་ན་སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་བཅོས་མིན་ཞིག་བསྒྲིད་ཐུབ་པ། དེ་མ་བྱུང་ན་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་བ་ཐོན་པ། དེའང་མ་བྱུང་ན་

ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པ་ཙམ་ཞེ་འབྱུང་བལྟ་དགོས་ཀྱི། འདི་ལ་ཐུན་གཅིག་གི་རིང་དམིགས་སྐོར་མི་སྲྱོང་བར། ལྟ་བསྒོམ་སྤྱིགས་བརླས་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པ་ནི་ངལ་བ་དོན་མེད་དེ་ཉ་ཅང་ཞངས་པ་ཡིན་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་

སེམས་སྐྱེས་བྱུང་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་དང་། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་བྱུར་ཏོ། ।

ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་འགྱོ་མི་འགྱོ་འདི་ལ་རབ་ལས་ཏེ། དེ་མ་སྐྱེས་ན་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་ལྡན་པའམ། རིག་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤྲངས་པ་སོགས་ཡིན་

ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྲས་མིན་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་པའི་གྲས་སུའང་མི་ཚུད་ལ། སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན། དེ་ཁྱི་ཕག་སོགས་དུད་འགྲོ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པའི་བློན་པ་བོང་བུ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་

ཐེག་ཆེན་པའི་གྲས་སུ་ཚུད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་སྐབས་ས་གཡོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲིར་གཡོ་བ་སོགས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ས་ཆེན་པོ་འདི་སེམས་ཅན་སྨྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དབང་ལས་གྲུབ་ཅིང་། བྱང་སེམས་སྐྱེས་པ་

@293B དེས་སེམས་ཅན་མང་པོ་འདྲེན་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་བསྐུལ་བསྐྱོད་ཐོངས་པས་ས་འདིས་མ་བཟོད་པར་གཡོས་པ་ཡིན། སེམས་དེ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟགས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྱན་ལྟར་དགོངས་ཤིང་། ཕྱོགས་བཅུའི་

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། འཁོར་བསྐྱར་ལ་སྐས་གསར་པ་རེ་འཁྲུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་དགྱེས་པ་འབྱུང་བས་རྒྱལ་བའི་སྐས་སུ་འགྲོ། སེམས་དེ་དང་ནམ་བཞལ་བ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གླལ་ནས་བྱད་པ་ཡིན། རང་རེས་སྟོན་ཆད་མངོན་

ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་ཕུགས་སུ་ཕན་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བས་དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དགའ་བ་ཡིན། མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་ནི་དཀོན་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། སྐྱེ་བ་རེ་འཚོས་ཏེ་བར་དོར་སྐྱེབས་

རེས་བཞིན་འཐོབ་འོང་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་མཚོའི་ནོར་བུས་འཛམ་བུགླིང་འདིའི་མཆིང་བུ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དེས་ཉན་རང་གི་ཚོགས་

ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཆུང་ངུས་བློན་པོའི་ཚོགས་རྣན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་དང་། མཁའ་ལྡིང་གི་ཕྱུ་གུས་ཀྱང་བྱའི་ཚོགས་གཞན་ཟིལ་གྱིས་

གཞོན་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་ལ། དེའང་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རྟོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་

@294A ཞེས། །ཚག་ཀྱང་། རྟོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། གསེར་གྱི་རྒྱན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། དབུལ་བ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་སློབ་མི་ནུས་པས་ཀྱང་།

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དེའི་མཐུས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་པའི་མིང་མི་འདོར་ཞིང་། དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ཚོགས་ཀྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཡང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ལ། འཁོར་བའི་དབུལ་

བ་སེལ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཚོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྐྱེ་བོ་ངས་འཛིན་ན་འདི་ཉིད་ལས་མེད། ཇི་ཙོ་རྟྭ་ཐོག་གིས་ཀྱང་། ཆོ་འཕྲུལ་ཐོངས། བྱམས་སྐྱེ་རྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྲོམས་བྱ་བ་ཁོ་ན་གསུང་བ་ཡིན།

བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན། འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཅེས་པ་ལྟར་ལྷ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། སེམས་དེ་ཡང་དྲས་ཐུང་ངུ་རེ་ལ་སྤྲུལ་པས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཇོ་བོ་

ཆེན་པོས་ཀྱང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྤྲུང་བར་མཛད། འགའ་ཞིག་གིས་ལྷ་བསྟོམ་སྟགས་བཟླས་ཙམ་ལའང་ལོ་མང་པོར་བརྩེན་འགྱུས་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ན། རང་རེས་འདི་ལ་དཀའ་ལས་བྱས་ཀྱང་བྱེད་རིན་ཆོག་པ་ཡོད། བཀའ་གདམས་གོང་

མས་ཀྱང་བསྟོམ་རྒྱལ་ལྷ་གཟུགས་རེ་དང་། འདྲེན་རྒྱལ་སྟགས་རེ་ཀུན་ལ་ཡོད་དེ་བསམ་རྒྱལ་ཆོས་ཞིག་མེད་པས་ལན་པར་གསུངས། དེས་ན་སེམས་འདི་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་ཐུབ་པ་ཙམ་བྱུང་ཡང་གནད་ཆེ་སྟེ། སྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་

@294B གི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ངང་པ་ལྟ་བརྒྱ་ལྷར་སྐྱེས་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་པས། གདུགས་ཆོད་གཅིག་གི་སྐབས། འཇམ་དབྱངས་ལ་གོས་གསེར་སྲང་སྟོང་རེ་བ་ཞིག

ཕུལ་བས། དེ་འབྲལ་བའི་ཡུལ་མ་རྟེད་པར་སྟོང་པར་ཡལ་བ་ན། རྒྱལ་པོ་རང་གིས་བྱོན་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་བྱུང་བའང་སྟོན་བཀ་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུ་སད་པ་ཡིན། སེམས་འདི་སྐྱེས་པ་ན་ཚངས་པ་དང་།

བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱང་འོངས་ནས་མཆོད་ཅིང་། སྐུ་ལུས་ལ་མདངས་བསྐྱེད། དེའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཐོགས་བྱེད། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་། དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གྱས་པ་མཛད་པར་གསུང་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེས་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་དགའ་མགུར་སྤྱོད་ཅིང་རྩེ་སྟེ་དེའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པ་གཞན་མེད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་ཐག་པ་དབུ་

ལ་བཞེས་པར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཤྲཱི་དེ་བྱ་ལྟ་བུས་ཉེར་ཞི་དབྱིངས་ལ་བསྐལ་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་གནས་ཀྱང་། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀྲ་སྡུ་མི་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་

@295A ཞེས་། །ཀྱི་ཟས་བསོད་པའི་ཕུད་འཇམ་དཔལ་ལ་མ་ཕུལ་བས་ལྷུང་བཟེད་སར་ནྲབ་པའི་སྟོན་བྱང་བཅས་གསུངས། ལྟ་པ་ནི། སྐྱག་རྟམ་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་གཅིག་སྐྱེ་རྟ་བཀྲབ་ན་དང་པོ་ཆོག་

ཁོ་རང་གིས་གསོག །སྒྲིབ་པ་ཡང་ཁོ་རང་གིས་སྤྱོང་། བར་ཆད་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་སེལ། ཞེས་དང་། རྗེ་བྱ་མས། ཆོགས་གཉིས་ཀུན་ལ་གསེར་འབྱུང་རྩི་ལྟ་བུ། །རབ་འབྱམས་དགེ་ཆོགས་སྟུད་པའི་བསོད་ནམས་གཏེར། །ཞེས་གསུངས་

པ་བཞིན། ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་གསོག་ལ། གསེར་འབྱུང་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་བླངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐུ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྒྲུབ་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་ཟྱངས། །

ཞེས་དང་། དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་བསྒྲིད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། སེམས་འདིས་མ་ཟིན་པར་སེམས་ཅན་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ལ། བསྐལ་པ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོར་སྟོང་གསུམ་ཆོར་གྱིས་བགང་སྟེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ཡང་འབྲས་བུ་ཟད་དུ་ཡོད་ལ། རྒྱལ་

སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་འགྱུར་ཡང་། སེམས་འདིས་ཟིན་ནས་དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྦྱིན་པ་ཙམ་ཡང་འབྲས་བུ་ཟད་དུ་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་འགྲོ། སེམས་འདིས་

@295B ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲོས་ཤང་གཅིག་ཕུལ་བ་ན། སེམས་ཅན་ཀྱི་བྱངས་དང་མཉམ་པའི་སྤྲོས་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ན་སེམས་དེས་ཟིན་པས་མ་རྟེ་ཚར་གཅིག་བཏོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱི་བྱངས་དང་མཉམ་པའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ། སྟོན་

སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས། དབུལ་པོ་གཅིག་གིས་སེམས་དེས་ཟིན་པའི་སྐོར་ནས་མར་མེ་ཀོང་བུ་ཆུང་ངུ་གང་ཕུལ་བ། ཀུན་དགའ་བོས་བསད་མ་རུལ་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐལ་པའི་འཕོར་རྒྱུང་གིས་ཀྱང་གསོད་མི་རུས་པར་

གསུངས་པའང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་བས་ཡིན། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས། །མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་སྨོལ་བའི་ཕྱིར། །མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་ཟློངས་ཀྱང་པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ།

གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་ཀྱང་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་ཆད་པར་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་འཇུག་སྟོམ་ཟློངས་ནས་བཟུང་། གཉིད་ལོག་པའམ་བག་མེད་པར་ཀྱང་ཀྱང་དག་བ་རྒྱུན་མི་

འཆད་པར་འབྱུང་ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཀློད་ནད་ཙམ་བསལ་འདོད་བསྐྱེད་ཀྱང་། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལས་སྨོལ་འདོད་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཆེ་སྟེ།

སྤྲོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུབ་ནད་ཙམ། །བསལ་ལོ་སྣམ་དུ་བསམས་ན་ཡང་། །ཕན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་འགྱུར་ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་

@296A ཞེས། །འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །སྨྲས་པར་འདོད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་ཉང་ཟད་ནར་མའི་ཟས་སྤྲོར་བ། །སྐད་ཅིག་ཟས་བཅས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །བརྟས་བཅས་

ཉེན་ཕྱེད་འབྱངས་པར་བྱེད་པ་ཡང་། །དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲི་བོས་བཀྲར། །སེམས་ཅན་གྱངས་མཐའ་ཡས་ལ་དུས་རིང་དུ། །བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད། །ཡིད་ལ་བསམས་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་བྱེད་པ། །རྟག་ཏུ་སྦྱིན་པ་

ལྟ་ཞིག་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། མདོར་ན་སེམས་དེས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་། དེའི་ཕན་ཡོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱངས་དང་མཉམ་པར་འབྱང་གསུངས། དྲུག་པ་ནི། སྟོག

པ་དག་པ་ལའང་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། སྒོམ་འཇུག་ལས། སྟོག་པ་སྐྱོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། བཤགས་པ་

གཞན་གྱིས་མི་འདག་པའི་སྟོག་སྒྲིབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའང་། འདི་སྐྱེས་པས་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་བ་ལས་སྙིང་རྗེ་ལན་ཅིག་བསྒྲེད་པ་དེ་སྟོག་སྒྲིབ་སྒོང་བ་ལ་ཆེས་ལྷག་པ་བྱུང་

ཚུལ།ཏ གཞན་ཡང་། སྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྤྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་

@296B དེ་ཡོད་ན་སྟོག་སྒྲིབ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་འཇིགས་པའི་འཕྲང་གང་དུ་འགྲིམ་པ་ནའང་། ཐོགས་དཔའ་པོ་ཆེན་པོ་དང་མཉམ་དུ་འཐོགས་པ་ལྟར་འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྟོག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་

ངེས་པར་སྦེག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་སྨིག་པའི་ཕུང་པོ་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་། བསྒལ་པའི་མེས་བྱད་ཤིང་སྦེག་པ་བཞིན་དུ་འདག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར། སྨིག་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ལའང་། སེམས་འདི་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྨིག་སྟེར་

གཞན་ལ་ལོ་བརྒྱར་བསྡེན་པ་ལས། འདི་ཉིད་ཐུན་གཅིག་བསྒོམ་པ་མཆོག་ཡིན། བདུན་པ་ནི། སེམས་འདི་སྐྱེས་པ་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་སྟེ། དོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་མི་འདོད་པ་སྤྲུག་བསྔལ་སྟོང་བ་དང་། འདོད་པའི་བདེ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་འཇུག་ལས། འདིས་ནི་ཚད་མེད་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི། །བདེ་མཆོག་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞན་ཡང་སེམས་

འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་རིག་སྔགས་དང་ལས་ཚོགས་མི་ཕལ་དང་ཕལ་ཆེས་མི་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོགས་མེད་པར་འགྲུབ་མོད། དེད་ཆོས། མདོ་དང་། རྒྱུད་སྡེ། བེའུ་བུམ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཚར་

འབེབས་སེར་སྣང་སོགས་ལས་ཕྲན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་བཤད་པ་བཞིན་མི་འགྱུབ་པ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པས་ལན། དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་ན་ཚ་སོགས་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་ནུས་པ་ཆེ་བར་འདོད་ན། སེམས་འདི་བསྒྲིད་དགོས་ཀྱིས། ལས་

@297A ཞེས། །མི་འགྱུབ་པ་དེ་དག་ལས་ཆོགས་སྟོན་པའི་མན་ངག་གིས་ལན་སྣམ་པ་ལྟ་བུ་བྱ་མི་རུང་། དེར་མ་ཟད་ཉྱེ་ཉྱེ་ཕཏ་ཕཏ་སོགས་སྔགས་དང་རྩས་སོགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི། བདེན་ཚིག་ཅམ་གྱིས་འགྱུབ་

སྟེ། བྱང་སེམས་རྣག་ཉུ་དུས་བདེན་ཚིག་གིས་སྐུ་ལུས་གསོས་པ་དང་། ལྷ་སར་གཙང་ཆུ་ཤོར་བ་སུས་ཀྱང་བཟློག་མ་ནུས་པའི་ཚེ་རྟེ་སྟོན་ལམ་དཔལ་བས་སྟོན་ལམ་དཔལ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བདེན་པ་འདིས་ཆུ་ཁྲོད་ཕར་

སྐྱར་དུ་སྟོག་ཅིག །ཅེས་པ་རྟོ་ལ་བྱིས་ནས་ཆུ་འགམ་དུ་བསྐྱལ་བས་དེ་མ་ཐག་ཆུ་བོ་ཕར་ལོག་པ་བྱང་བཞང་བདེན་ཚིག་ཅམ་གྱིས་བཟློག་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ནས་མ་མཐའ་ལས་ཆོགས་ཕྱ་མོ་

ཞིག་ཡན་ཆད་འདིས་འགྲུབ། བརྒྱད་པ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སོགས་ཀྱིས་གཉིད་ཉལ་བའི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་སྲུང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འཁོར་

བསྒྱུར་གྱི་སྲུང་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྲུང་བར་འགྱུར་བས། གཅེད་པ་དང་། གདོན་དང་། བགེགས་སོགས་ཅིའང་མི་འབྱུང་ལ། སེམས་འདི་མེད་ན་དལ་བསྐང་གསོ་རོལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་གདན་དྲངས་ཀྱང་འབྱོན་མི་

འབྱོན་དེས་པ་མེད། སེམས་འདི་སྐྱེས་ན་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་སོགས་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི་སྤྱན་མ་དྲངས་ཀྱང་བྱན་བཞིན་དུ་བསྡུང་སྐྱོབ་བྱེད། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པར་མི་གཏུང་བའི་རྩི་ལྷས་ལ་འཆང་ན། ནད་སོགས་ཀྱིས་

@297B གཅེད་མི་རུས་པ་དང་། རྩིའི་རྒྱལ་པོ་ཆུ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷས་ལ་བཅང་ན། སྤྱལ་བྱེར་བ་དང་། རྩིའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ལྷས་ལ་འཆང་ན། དབྱས་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡོད་ན་ཉེན་མེད་པའི་ནད་སོགས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་

པར་གསུངས་པ་དང་། དགེ་བཤེས་ཁམས་ལུང་པ་འཕན་པོ་ཡུང་བའི་ཕུར་བྱང་སེམས་བསྒོམ་བཞིན་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་དེའི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོད་སྐྱེལ་བར་བརྩམས་པ་ན། བཙོན་ཞིག་གིས། ཁོང་གིས་ཁོ་རང་ལས་ངེད་

ཆོ་ལ་གཅེས་པར་བྱས་ནས་རྟག་ཏུ་བཞིན་འདུག་པས་གནོད་པ་སྐྱེལ་མི་ཕོད། ཅེས་སྨྲས་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་བདུད་དམག་བྱམས་པའི་མཐུས་ཕམ་པར་མཛད་པ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་བཞུགས་ཡུལ་

གྱི་ཕྱུགས་རྫི་རྣམས་གནོད་སྤྱིན་ལྷས་མདངས་འཕྲོག་པར་མ་ནུས་པ། པེ་ཧར་གྱིས་བྱ་སྟོན་དང་བློ་མ་དམ་པ་གཉིས་ལ་ལྷགས་སྤྱུག་ཕུལ་ཞིང་། དབུལ་ཚུ་རྒྱལ་སྲས་པ་ལ་ཕུལ་མ་ནུས་པའི་རབས་དང་། བྱ་སྟོན་བསྟུན་སྐབས་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་

གདན་དྲངས་ནས་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་ཕན་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལྟར་གནོད་པ་དང་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད། སེམས་འདི་བསྒོམས་པས་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ་སྐྱོང་གྱབ་ཡིན་

བྱས་པས་ཆོག་གསུངས། དཀུ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱང་པས་ཡི་ཤེས་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་རྫོགས་མི་ནུས་ལ། ཆོག་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བ་ནི། གཅོ་བོར་

@298A ཞེས། །ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སེམས་འདི་ཡོད་ན་གསང་སྔགས་ཀྱིས་ཆོ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ནུས་ཀྱང་། འདི་མེད་ན་སྔགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལམ་ཆུང་ངུའང་འཐོབ་

མི་ནུས། མདོར་ན་དགེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིད་པའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡོད་པས་ནི་བྱ་རོག་ལ་ཟས་ཁམ་གཅིག་བྱིན་པ་ཚུན་གྱི་དགེ་བ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་

བསྒྲུབ་ནུས་པས། ས་ལམ་སྣུར་དུ་རྫོགས་པ་འོང་གསུངས།

བཅུ་པ་ནི། འཕྲག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྱིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར། འཇིག་རྟེན་འདིའི་བདེ་སྐྱིད། ཉན་རང་། འཕོར་བསྒྲུངས་སོགས་ཐམས་

ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཕྲུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་བས་ན། འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་།

དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ། རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ། གང་གི་མཐུས་གསང་སྔགས་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་པར་བྱེད་པའང་སེམས་འདི་ཡིན། དགེ་བའེས་སྟོན་པས་མི་ཞིག་ལ་སྐུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་

ལོ་རྒྱུས་དྲིས་པར། སོ་སོའི་ཚུལ་ཞུས་པས། ངོ་མཚར་ཆེ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གསུངས། ཁམས་པ་ལྷང་པའི་གནས་ཚུལ། ཁོང་བྱོག་པོའི་ཁར་བཞུགས་ནས་རེས་སྤྲུན་ཟིམ་མེ་པ་དང་། རེས་བཟླམ་པ་འབའ་ཞིག་མཛོད་ནས་

@298B བཞུགས་འདུག་ཞུས་པས་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར། ཆོས་བྱ་བ་ཁོང་གིས་བྱས་འདུག་གསུངས་ཏེ། བསྟན་པ་མཛད་ཚུལ། དེས་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྟུབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་

ཀུན་གྱི་སྐྱིང་པོའི་ཡང་སྐྱིང་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་འདི་བསྒྲིད་ཐབས་ལ་གཞོལ་བར་ཞུ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲོ་ལྟོག་བྱེད་

པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཟད་ཟད་མོ་ཡིན་ཟེར་བ་གཞན་རྣམས་རེ་ཞིག་བཞག་ནས། འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛད་དགོས། འདི་ལྟ་བུའི་གནད་མ་ཤེས་པར་ས་དག་བཀའ་རྩིང་གི་ཆོས་པ་མང་པོས་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་མི་དགོས་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་སྟེ་ལམ་སྐྱངས་མོར་བགྲོད་དུ་རེ་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཁྱིམ་པའི་ཁ་སྐད་དུ། སྐྱེ་འདོད་ལ་ལྷ་བ་མི་འདོད་ཟེར་བ་དང་འདྲ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྒྲིད་པར་སངས་

རྒྱས་པ་མེད་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་དགོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཡོད་ན་སྔར་མ་གྲུགས་པ་ཞིག་འོང་ཉེན་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་འདོད་ཕྱིན་ཆད་བྱང་སེམས་འདི་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། འདི་དང་བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་

འཕང་འཐོབ་པའི་རེ་བ་བྱལ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། རེ་སྨོ་ཞ་ཙ་རས་རྡེ་སྣུབ་ཁང་པ་ལ། ཁྱེད་འོངས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གཏམ་སྟོང་ཁོག་ཡངས་སེང་རེ་བ་རེ་བྱེད་དུ་ཡོད། གཞན་དེང་སང་གི་མི་ལ་གཏམ་དེ་ཙོད་

@299A ཞེས། །ས་མེད་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་ཁ་ཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དཀའ་བས་མི་སྐྱེ་ཟེར་ནས་ཡར་ཕྱད། ཁ་ཅིག་དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ཡིན། དེ་བས་ཟབ་པ་རིམ་གཉིས་སོགས་བསྟོམ་ཟེར་

ཏེ་མར་ཕྱད་ནས་དོན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞུང་། དེ་ནི་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རྒྱ་མཚོར་མི་བཙལ་བར་བ་གླང་གི་རྨིག་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་ལས་ཆོལ་བ་དང་འདྲ། རྗེ་བློ་མས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་རྣམས། །རིན་

ཆེན་སེམས་མཆོག་ཐུགས་དམ་མཐིལ་དུ་འཛོན། །ཅེས་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བསྟུགས་པ་བྱང་སེམས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན། དེང་སང་ཁ་ཅིག་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་ལྟ་རེ་ལ་བྱེད་ཟེར། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ནག་སྐག་རྒྱོག་དང་། ཁ་མཆུ་ནག་པོ་ཞེ་བྱེད་ཀྱི་

གཟུངས་སོགས་ལ་བྱེད་ཅེར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པའི་སྐལ་བ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་འཐོབ་དུས་མི་འོང་། ཇོ་བོས་གསེར་གྱིང་པ་བློ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འཛོན་པ་དང་། ཕྱག་བསྟེར་སྐབས་འབྲོམ་ལ་ཁྱོད་སེམས་བཟང་བས་

འདི་ལ་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྟན་བརྟེད་མཛད་པ་ཡིན། ཐ་མ་རྟ་རྣ་རཀྟི་ཏ་དང་པོར་བྱེ་སྨའི་ལྟ་བ་འཛིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐར་དབུ་མ་པར་གྱུར་ཚུལ། ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་གཉིས་ཀར་འཕྲིན་

ལས་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་ཡང་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ཞལ་ནས། སེམས་འདི་མེད་ན་རྣ་རྩར་ངོ་ཆེ་བརྗོད་ཀྱང་མི་གོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་གར་ཡང་

@299B མི་ཕྱིན་ཞེས་དང་། ཐ་མ་རྟ་རྣ་ལ་གྱ་(PTSA)ས་ཀྱང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རི་རྒྱུད་ཙམ་ཡོད་པས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན། བྱམས་སྙིང་རྗེ་སྒོམས་གསུངས། གཞན་ཡང་

མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཁོར་བསྡུར་གྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྐྱེས་བུའི་སྡོག་གི་དབང་པོ་དང་། ལག་པ་དང་ཡང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་

བསྒྲིད་མ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ཕ་ནི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དང་། མ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་ཤེས་

རབ་ནི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ངུར་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱག་རྫོགས་དང་། རིམ་གཉིས་བསྒོམ་པ། ལྷ་ཚོགས་མང་པོའི་

ཞལ་མཐོང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གོ་བ་ཙམ་ཆགས་པ་མ་འོངས་པ་ན་འཚང་རྒྱ་ལ་སྐྱར་བས་དེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། བསྟན་པ་འདིའི་དམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གྲུབ་པའི་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་མཐིལ་ལ། བྱམས་སྐྱིང་

རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་གསུངས་འདུག་ན། ལྷ་བསྐོམ་སྤྲགས་བརྒྱས་ཙམ་ལ་མི་རེ་བར་འདི་ལ་བསྟོན་པར་མཛད་དགོས། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ། འདི་ལ་བསྟོན་ནའང་བསྟོན་རིན་ཆོག

@300A ཞེས། །པ་ཡིན་ཞིང་བསྐོམ་ན་མི་སྐྱེ་བའང་མིན་ཏེ་འདྲས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་པས་དེས་པར་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་མ་བྱོན་གོང་བོད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་བའི་ཆོ་ག་འབོགས་ནས། ཆོ་གའི་འགོར།

མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པ་བྱེད་མ་ཁན་བྱུང་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་བློ་སྦྱངས་དགོས་པ་ལས། བློ་མ་སྦྱངས་པར་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་

པ་ལྟར་བྱས་པས་སེམས་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི། དེ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ངོ་ཤེས་པའང་དཀའ་སྟེ། སྡོམ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་བོད་པ་རྣམས་ལ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ངོས་འཛིན་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བོད་ཀྱིས་ཤེས་པར་འདུག་ཅེས་

མི་མཉེས་པའི་ཚུལ་གསུངས། འོ་ན་གང་དགོས་ཞུས་པས། རིམ་ཅན་དུ་སྨྲངས་པ་ཡིན་མོད་གསུངས། དེས་ན་རང་རེས་ཀྱང་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྙོང་བ་མ་ཐོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས་བློ་རིམ་གྱིས་སྨྲངས་པ་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་སྤྲོང་བའི་རིམ་པ་དངོས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་གཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྐོར་ནས་བློ་སྦྱང་བ་དང་། བདག་གཞན་

མཉམ་བརྗེའི་སྐོར་བློ་སྦྱང་བ་གཉིས་ལས། རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྐོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་ནི་སྤོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་། ཙོངྷ་ཁོ་མི་ཞི་འཚོ་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཡིན་ལ། བདག་གཞན་

@300B མཉམ་བརྗེའི་སྐོར་བློ་སྦྱང་བ་ནི་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནས་བྱམས་འཕམ་དབྱངས་སོགས་ལ་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་གི་སྐོར་སྦྱང་ནའང་སྐྱེ་མོད། གདམས་པ་འདི་གཉིས་ཀ་མངའ་བའི་བླ་མ་གསེར་གླིང་

པའི་མན་ངག་ཇོ་བོས་ལམ་སྟོན་སོགས་སུ་བཀལ་ཞིང་། བཀའ་གདམས་རྣིང་མའི་སྐབས་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་མ་ཁྱབ་གདལ་དུ་མཛད་ཀྱང་། མཉམ་བཞེའི་མན་ངག་ལྷོག་ཆོས་བཀའ་རྒྱའི་ཚུལ་དུ་གནང་བ་མཐའ་དག་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྒྱད་

དེ། རྗེ་བློ་མས་གདམས་པ་གཉིས་ཀ་དང་སྦྱར་བའི་བློ་སྟོང་ཚུལ་གསུངས་པའི་མན་ངག་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་བའི་སྐབས་མན་ངག་གཉིས་བསྟེས་ནས་

བསྒོམ་དགོས་ཀྱང་བཤད་པའི་སྐབས་སོ་སོ་ནས་བཤད་དགོས་པས། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོ་སྦྱང་བ་ལ། ཚད་མེད་བཏང་སྙོམས། མར་ཤེས། དྲིན་དྲན། དྲིན་གཟོ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། ལྷག་བསམ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་བརྒྱད་ལས། མར་ཤེས་ནས་ལྷག་བསམ་བར་དྲུག་ནི་རྒྱུ་དང་། སེམས་བསྒྲིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། འདི་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྒྲིད་

ཀྱི་སྡོམ་དུ། གཞན་དོན་ཁྱད་དུ་ཁྱིར་བའི་ལྷག་བསམ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་མེད་ན་མི་སྲིད། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟར་གཅེས་

@301A ཞེས། །ལ་ཞངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྒེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པའང་། ད་ལྟ་གཉེན་ལ་ཡིད་འོང་སྐྱེ་ཞིང་། དགྲ་ལ་མི་སྐྱེ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་

དུ་བལྟ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཞ་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བསྒྲབས་ནས་དྲིན་དྲན་པ་དང་། དྲིན་གཟོ་བ་བྱང་ན་གཅེས་ལ་ཞངས་པའི་བྱམས་པའང་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་རྒྱུ་

འབྲས་ཞེས་པའང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལ། སྔ་མ་སྔ་མ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེག་དགོས། འདི་ལ་བློ་སྦྱངས་ཐུབ་ཅས་༎ ལམ་ཐག་རིང་མོ་ཞེག་ཏུ་མི་སེམས་པར་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ན་དེས་པར་སྐྱེ་རྒྱས་ཏེ། སྤྲིར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་ཅིང་།

ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་འདི་ནི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ཆབ་དོན་མོ་ལྟར་མདོ་སྡེགས་གང་ལའང་ཆ་ཚང་ཞིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་ལ། སྔ་མ་དག་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ཟབ་ཀུ་སོང་བ་ཡིན་པས།

བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས། བོད་སྐད་བཅས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམས་རྩེ་བླ་མའི་བསྟན་པ་གསེར་སྣྱངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ལྟར་འབྱུང་རྒྱུའི་གླ་སྐྱིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། བློ་གཟུ་བོར་གནས་ན། སྨྲག་ཚང་ལོ་སྟོ་བས།

མདོ་སྡེགས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་རྩོ་རྩེ་ཐེག །རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་བླ་མེད་དོན། །རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་སྒྲུ་ལུས་ལ། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །ཅེས་དང་། རྩོགས་ཆེན་དཔལ་དགེའི་གསུང་

@301B ལས།། མདོ་སྡེགས་ལེགས་བཤད་འབྱུང་གནས་ཚོང་ཁ་པ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་གནས་པའི་བསྡེགས་བརྩོད་ཡིན། གཞན་དུ་ན། སངས་རྒྱས་སྐར་བཅང་ཟེར་བའི་ཁ་པོ་ཆེའི་ཚོས་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུའང་སྐར་

བཅངས་སུ་གཏོད་དཀའ། ལམ་རིམ་འདི་ལ་བརྟེན་ན་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བཅངས་སུ་འབྱུང་། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་མ་སྤྱངས་ན་མི་སྐྱེ་བས་དེའི་ཕྱིར་འདིར། དང་པོ་མར་ཞེས་ནས་སྤྱང་བ་ཡིན། འདི་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པ་ནི།

གང་དག་བདེ་བ་འདོད་པས་སྡིག་པ་སྤྱན་ན་གོ་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ལྟར། འདོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འདོད་ལ། སེམས་འདི་སྤྱོང་བ་ལ་མི་འབད་ན་ལག་ལེན་གོ་ལྟོག་པ་ཡིན་པས། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡུར་ལམ་ལ་བརྩེན་ཀྱང་། གཙང་དུ་

འགྲོ་དགོས་པའི་མི་ཞིག་རྟ་ལྟ་བུར་ཞེན་ནས་སོང་སོང་སྟེ་མཐར་གཙང་དུ་སློས་སོ་སྐམ་ཙ་ན་གཙང་དུ་མ་སློས་པར་ཀོང་པོ་རོང་དུ་སློས་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོང་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། མར་ཞེས་སྐྱེ་བ་ལའང་དེཔེར་

ན།ཱ དེ་མོ་བྷེ་བ་ལ་གཞི་ཞལ་བ་འཇམ་པོར་ཁོད་མ་སྐྱོམས་ན་མི་འོང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མ་སྐྱོམས་ན། བྱམས་སྐྱིང་རྗེ་སོགས་གང་བསྒོམ་ཀྱང་། ཕྱོགས་རིས་ཅན་ལས་མི་སྐྱེ་བས། དང་པོར་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་

བསྒེད་དགོས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱང་བ་འདི་ལ། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱང་བ་མི་ཚང་ལ། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱང་བ་ལ་མན་ངག་བདུན་མ་ཚུར་ཚང་ནས་ཡོད། རྒྱུ་འབྲས་བདུན་

@302A ཞེས། །གྱི་ཐོག་མར་བསྒོམ་རྒྱུའི་བཏང་སྙོམས་འདི་ཚད་མེད་བཏང་སྙོམས་ཡིན་པས། འདི་ལ་རང་དོས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་དགོས། དེ་ཡང་རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་འགའ་ཞིག་ལ་

སྡང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་ནས་མི་སྙོམས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ཡུལ། དང་པོ་བར་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་བྱོ་སྦྱངས། དེ་ནས་གཉེན་དང་དགྲ་སོགས་ལ་རིམ་གྱིས་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པ་དང་། དགྲ་གཉེན་བར་མ་

གསུམ་ཀ་ལ་མཉམ་དུ་དམིགས་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ཉིད་ཁྲབ་ཆེ་བར་སྣང་བས། མདུན་དུ་དགྲ་གཉེན་བར་མ་གསུམ་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པ་ན། ཡིད་ལ་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ཡལ་བར་

འདོར་བློ་བཅས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འཆར་འོང་བས། དེའི་ཚེ་རང་རེས་དལ་ལྟར་དགྲར་བཟུང་བ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་སྐྱེས་ཏེ་མི་དགའ་བའི་དོན་གང་ཡིན་སྟམ་བརྟག་ན་དེས་སྤང་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བསམས་ནས་བྱང་བ་ཡིན་

ཡང་། དེ་ནི་སྤང་འཁོར་བ་སྲིད་སྤྱག་བསྔལ་བསམ་པའི་སྐབས་ཀཱཏ་པ་ལྟར་དེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བསྟོམ་སྟེ། དགྲ་དེས་སྤང་ཚོ་རབས་མང་པོར་གཉེན་བྱས་ཚུལ་བསམས་ནས་ཞེ་སྡང་དགག །ད་ལྟ་གཉེན་དུ་བཟུང་སྟེ་དགའ་ལྟང་

ལྟང་བ་བྱ་ས་�infinity དེའི་རྒྱུ་མཚན་བརྟག་ན་ཁོས་ད་ལྟ་ཟས་གོས་སྦྱིན་པ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཕན་བུ་ཞིག་གིས་བྱང་བ་རེད་མོད་དེ། དེས་ཀྱང་སྤང་དགྲ་བྱས་པ་ལ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་སྟམ་དུ་ཆགས་པ་དགག །ད་ལྟ་དགྲ་གཉེན་གང་

@302B ཡང་མིན་པའི་བར་མའི་སེམས་ཅན་ཞེས་ཡལ་བར་འདོར་བ་འདིས་ཀྱང་སྤང་དགྲ་གཉེན་གཉེས་ཀ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་ཀྱང་དགྲ་བྱས་པ་དང་། གཉེན་བྱས་པ་འདྲ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་དགྲ་གཉེན་བར་གསུམ་བྱེད་མཉམ་ཡན་འདྲག

པས་སུ་ལ་ཆགས་ཤིང་སུ་ལ་སྡང་། གཉེན་ལ་ཆགས་དོན་མ་མཆིས་ཏེ། དེས་སྡུར་དབྱ་མང་དུ་བྱས་པ་དང་། དབྱ་ལའང་སྡང་དོན་མེད་དེ་དེས་སྡུར་གཉེན་ཡང་མང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ། དེར་མ་ཟད་ད་ལྟ་རེ་ཞིག་མིག

སྡུར་མཐོང་བ་འདིར་དབྱ་གཉེན་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ལས། དུས་གཏན་དུ་དབྱར་ངེས་པ་དང་། གཉེན་དུ་ངེས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་རང་གཞན་གཉིས་ལས་རང་གི་ངོས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆགས་སྡང་བྱེད་དོན་མེད་པར་མཉམ་པར་མ་ཟད།

སེམས་ཅན་ཁོ་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་མཉམ་སྟེ་ཉམ་ཐག་པར་མཉམ་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་མཉམ་པས་གཞན་ངོས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་རི་མ་ཡ་བྱ་མ་ཡིན། དེ་མི་

འདྲ་སྟེ། འདི་དག་གིས་ཆོ་འདི་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་ཡོད་སྣམ་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། སྡུར་ཕན་བཏགས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཕན་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་ལ། སྡུར་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། ད་རིས་གཞོད་

པ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་པ། དཔེར་ན་ན་ནིང་མགོ་ལ་དབྱུག་པས་བསྣུན་པ་དང་། དལ་ལོར་མགོ་ལ་དབྱུག་པས་བསྣུན་པ་གཉིས་གཅིག་བྱེད་པར་མཚུངས་ལ། ན་ནིང་ཇ་སྦྲག་གཅིག་བྱེད་པ་དང་། འདི་ལོར་ཇ་སྦྲག་གཅིག་བྱེད་

@303A ཞེས། །པའང་མཚུངས་པ་བཞིན་དང་། དཔེར་ན་སྤྲང་པོ་བཙུན་སྨོད་བར་འོངས་པ་ལ། དེ་དག་ཁོ་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པར་མཉམ་ལ། སྨོད་བར་ཡང་མཉམ་ཞིང་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་

ཕན་གནོད་མེད་པར་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པས་དགྲ་གཉིན་བར་མ་གསུམ་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་བྱང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་སྨོས་ནས་སེམས་སྙོམས་པ་བསྒྲུབ། དེ་དག་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་ན་དགྲ་གཉིན་

རིས་སུ་མི་གཅོད་པས་དགྲ་འདུལ་གཉིན་སྐྱོང་གི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྨྱོད་ཚུལ་ངན་པ་ཡང་གཏན་འགོག་ཀུ་འགྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིས་པའི་གསེབ་ནས་འདི་དང་འདི་མ་གཏོགས་སྙམ་དུ་འགའ་ཞིག་དམིགས་

ཀྱིས་བསལ་ཏེ་ཕྱིར་དོར་མ་ཁན་གྱི་རིགས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད། བཏང་སྙོམས་འདི་གཅིག་པུ་ཉའང་ལོ་དང་ཟླ་བར་སྦྱོལ་ཏེ་དཀའ་ལས་བརྒྱ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟ་

བ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་བྱེད་པས་ནི་ས་ཆོད་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོང་གི་སྐོར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་འབད་ན། དོན་ཆུང་བའི་ལྟ་བསྒོམ། སྤྲགས་བཟློས། སེམས་ངོ་སྤྱོང་བ་སོགས་ལ་མི་ཆོ་བསྒྲུལ་བ་དང་མི་འདྲ་

བར་དཀའ་ལས་བྱས་རིན་དང་བསྒོམ་རིན་ཆོག་པ་ཡོད་གསུངས་ཏེ་སྒར་ཡང་བསྒྲུར་བཤད་མཛད།། ༥ །།ཉིན་བཅུ་བདུན་པར། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་ཞལ་ནས། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ།།

@303B སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། །གང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྱེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ། སྐུར་བ་འདེབས་པ་སོགས་ངན་པའི་འབྱེལ་བ་

བཞག་པ་ཚུན་ཀྱང་གཏན་གྱི་བདེ་བར་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕན་ཡོན་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འགའ་ཞིག་གསུངས་ནས། མདོར་ན་སེམས་འདིས་ཟིན་པའི་བྱས་ཚད་ཆོས་དང་། དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐིག

ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་འགྱོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ། ལྷ་བསྐོམ་སྔགས་བརྒྱས་ཙམ་ལས་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་བཞིན་མི་བྱེད་པར། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལྡང་བྱའི་གཞི་མ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་འདི་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། འདི་མེད་པར་མི་ཚེ་རི་སྟོང་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་གཞན་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྐོམ་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཉེ་རུ་མི་འགྱོ་བས། འདི་ཉིད་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་གནང་དགོས་ཚུལ་དང་།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་བསྒྲིད་པ་ཡའང་། སེམས་སྒོང་གི་མན་ངག་ལ་ལྟོས་དགོས་ཚུལ་སོགས། ཀུན་སྤྱོང་འཆོས་ལུགས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་སྟལ་ནས། སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་གསུངས་རྗེས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་བཀང་སྟེམས་བསྟོམ་པ་ལ་བསྙུར་བཤད་མཛད། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་མན་ངག་བདུན་གྱི་དང་པོ་ནི་མར་ཤེས་ཡིན་ལ། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཤེས་ཀུ་དཀའ་ཞིང་། མ་སྐྱེས་ན་དེའ་དན་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་

@304A ཞེས། །ཕྱི་མ་རྣམས་མི་འབྱུང་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་འབད་དགོས། དེ་ལ་རྒྱུ་དང་པོ་མར་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་མར་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་

སྐལ་བ་ཆད་པ་ཡིན། གཞན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ནི་རིགས་པའི་སྐོ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ནས་བསམ་ཚོགས་པས། དེ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་དཀའ་མོད། འདི་ལ་ལུང་ཞེག་གིས་བསམ་ནའང་། བསམ་པའི་གཏིང་ནས་ངེས་

ཤེས་རྟེད་པ་ཞེག་འབྱུང་དཀའ་ལ། དབང་རྩོན་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་འབྱང་ལ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། འདིར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་རྟུབ་དབང་པོ་བློ་དག་ནི། །རང་གི་རིགས་ལ་ལྡོས་མེད་ཅན། །ཞེས་

སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་གཅིག་ལས་མེད་པས་རྟོགས་དཀའ་ལ། འདི་ལ་དང་པོ་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པས། དེ་རིང་གི་སེམས་འདི་ཁ་སང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ཞིང་། དེའང་ཁ་ཉིན་ཀྱི་རིག་རྒྱུན་ཡིན་པ་ནས་

བཟུང་། མའི་མངལ་ནས་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་དེ། སྐྱེ་ཁ་མའི་རྒྱུན་ཡིན་ཞིང་། མངལ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པའི་སེམས་དེ་ཞུགས་ཁ་མའི་རིག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པས་སེམས་

ཀྱི་འགོ་བརྩེམ་པ་འདིའོ། །ཞེས་པ་ཞིག་གང་དུའང་མི་རྟེན་པས་ན་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལའང་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པར་གྱུར་ལ། དེ་གྱུར་པས་སྐྱེ་བ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་པས་

སྐྱེ་བ་ལ་ཡ་མཐའ་མེད། དེས་ན་ཚོ་

@304B འདིའི་ཙམ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཚོ་སྟ་མའི་མངལ་སྐྱེས་དང་སྒོང་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཙམ་མ་རེ་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་པ་ལ་ཙམ་མ་གཅིག་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ལེན་པ་ན་མ་བརྒྱ། སྟོང་ལེན་པ་ན་མ་སྟོང་སོགས་མ་

བྱང་མེད་དགོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མ་བྱས་པའི་ཐབས་མེད། དེ་ལ་འདི་ལྟར། ཞ་མ་མང་དུ་དགོས་མོད། སེམས་ཅན་ནི་མཐའ་ཡས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞ་མ་ཅང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ངང་གི་སྐྱེ་བ་མང་བར་མ་ཟད་

ཀྱི། བྱེ་བྲག་རི་དྭགས་ཤ་བ་དགོ་བ། འབྲུ་སྦྱིན་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་ལུས་བླངས་པའང་བྱངས་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་བྱངས་མེད་པ་རེ་རེའི་འང་ལུས་བྱངས་མེད་པ་བླངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱང་བྱངས་

མང་བའི་སྐྱེ་བ་བླངས་ལ། དེའི་ཚོ་ན་ཞ་མའང་བྱངས་དེ་མཚུངས་དགོས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞ་མ་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཟད་ལན་བྱངས་མང་པོ་རེ་མ་བྱས་ན་མི་འདང་བ་ཡིན་

ནོ། །འདིར་བཤེས་སྤྲིང་གི། མ་ཡི་ཐུགས་མཐའ་

རྒྱུ་ཤུགས་ཆོ་གྲུ་ཙམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་མའི་མ། དེའི་མ་སོགས་ལ་སྤྲུང་ཡང་། སྐབས་འདིར་བླ་མའི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ཁ་བསྒྲུབ་ནས། ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་ཤུགས་གྱི་ཆོ་གྲུ་ཙམ་གྱི་རིལ་བུར་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཆོ་འདིའི་མ། སྐྱེ་

བ་སྡོན་མའི་མ། དེའི་སྡོན་མའི་མ་ཞེས་རི་ལུ་རེ་བཞག་ཀྱང་རྫོགས་ཏེ། མའི་གྲངས་ཀྱི་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མ་བྱས་ན་མི་འདང་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་

@305A ཞེས། །རྒྱུ་དེས་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཟད་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཡ་མཐའ་མེད་པས་ན་སེམས་ཅན་ལས་རང་གི་སྐྱེ་བ་མང་བས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་མ་བྱངས་མེད་རེ་མ་བྱས་ན་

མི་འདང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བྱས་ཤིང་། རེ་རེས་ཀྱང་མང་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་འདིའི་ལུས་མ་བླངས་བྱ་བ་མེད། བླངས་པ་ལ་བྱངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་ཚུལ་བསམ། དེའང་མིའི་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ལྟ་བུར་

མཆོག་ན་བློང་འདིའི་ས་ཕྱོགས་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་མེད། སྐྱེས་པ་ལ་བྱངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་ལྷོ་རྒྱབ་བྱང་སོགས་འཇིག་རྟེན་རེ་རེ་ལའང་བྱངས་མེད་པ་རེ་བླངས་པས། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱང་མང་བའི་ཕྱིར། མ་བྱས་པ་

མ་ཟད་མིའི་རྟེན་ལ་ཞ་མ་མ་བྱས་པའང་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཞ་མ་ཅིས་ཀྱང་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ན་རང་ལ་མ་གཏན་ནས་མེད་དམ་ཟེར་ན་སྐྱེ་བ་འདིའི་མ་མངོན་སུམ་ཡོད་སྟམ་

པ་འོང་བས། དེས་སྐྱེ་བ་འདིའི་སྔ་མ་སོགས་ཀྱི་མ་ལ་སྣང་ཏེ་སྤྲོགས་ཆོག་བྱ། མར་ཞེས་བསྒོམ་ཚུལ་འདི་དག་བདེ་སྡུང་དུ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་། བདག་གིས་བླ་མའི་མདུན་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་ལག་རྗེས།

མན་ངག་ལྟར་གྱི་ས་བཅད་འདི་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་པས་རྒྱུན་དུ་ཉམས་ལེན་མཛོད་མཁན་དང་། བསྟན་པའི་ཁུར་བཞེས་པ་རྣམས་ནས་ཕྱག་ལེན་མ་ཉམས་པ་བྱང་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྒོགས་པའི་སྐྱེད་ཐོན་པ་ལ་ཁྲད་ཆེ་བ་ཡོད་

@305B འདི་བསྒོམ་པ་ན། དང་པོར་ཚོ་འདིའི་ཞ་མས་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་མ་མང་དུ་བྱས་པར་བསྒོམ། དེ་ནས་ཕ་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་གཉིན་གཞན་དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དེ་དག་ལ་རྣོང་བ་ལེགས་པར་ཐོན་ན། དབྱ་ལ་དམིགས་ནས་མ་བྱས་

པར་བསམས་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྡུང་། འོ་ན་མ་ཡིན་ན་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་ཤེས་པས་མ་མིན་ནོ་སྨྲམ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་། མ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་གཟིགས་པས། རང་

རེས་ངོ་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་མ་དངོས་གནས་ཡིན་ཏེ། ཆོ་འདིའི་མ་ཡང་ཕྱིས་ཁྱི་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ནས་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་མི་ཤེས་ལ། ཆོ་འདིའི་མ་དངོས་གནས་པ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ། དགེ་སློང་མ་ཡུན་ལའི་ཕ མདོག་གི་ལོ་རྒྱུས་

དང་། ཕ་ཤ་ཟ་ཞིང་མ་ལ་འཚོག །ཅེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཡིན་པས་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་མ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འགྱུར། འདས་ཟིན་པས་ན་མ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འགྱུར་ན་ཆོ་སྟོང་ཀྱི་མ་ཡང་ཆོ་སྟོང་ཀྱི་མ་མིན་པར་འགྱུར་

ཞིང་། ཁ་སང་གི་མ་ཡང་དེ་རིང་གི་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདས་ཟིན་པས་སོ། །འདི་ནི་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་སྟེ། ཐོས་པ་མ་བྱས་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་མོད། དཔེར་ན། གཟན་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་ན་ནིང་གསར་པའི་

སྐབས་དྲི་མ་ཅན་མིན་ཞིང་། བྱག་རྡོལ་ཡང་མེད་པ་ལ། དེའི་རྒྱུན་དེང་སང་གི་གཟན་འདི་དྲི་མ་ཅན། བྱག་རལ་ཅན་དུ་འདུག་པས། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤ་མ་བྱས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་བསམ་

@306A ཞེས། །དགོས་ཏེ། ན་ནིང་སྔོག་བསྒྲུབས་ན་དེའི་དྲིན་ད་ལོ་ཡང་དྲན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་སྨྲངས་པས་མར་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཀི། སེམས་ཅན་གྱོག་སྨྲར་གཅིག་མཐོང་བ་ནའང་

རང་དེའི་བུར་གྱུར་སྐབས་རང་གི་སྐྱིད་སྡུག་ཚང་མ་དེ་ལ་རེ་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་ལྟང་ལྟང་དྲན་པ་སྟེ། མར་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པ་ཇོ་བོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དགོས་ཚུལ་བཅས་གསུངས། གཉིས་པ། དྲིན་དྲན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་

ཐ་མ་ཡིན་པར་མཉམ་ན། ཐ་མ་བྱས་སྐབས་དྲིན་ཤེས་ཀྱ་ཆེ་བར་བསམ་དགོས་པས། ད་ལྟ་ཆོ་འདིའི་མ་འདི་ལྟ་བུར་མཆོག་ན། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དྲིན་ཆེ་སྟེ། ཐོག་མར་རྒྱུ་དགུ་ངོ་བཙུའི་བར་ལུས་ལ་ཁྱེར་བ་ན། བྱ་

ལ་གནོད་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཟས་སྐོམ་འབྱོ་འདུག་ཐམས་ཅད་གཟབ་སྟེ་གཅེས་པར་བསྐྱངས། དེའི་ཚེ་མས་དེ་ལྟར་བསྐྱངས་མཁས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཕྱིན། རང་རེ་དལ་ལྟ་ཆོས་དང་མཐལ་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་

སྐོབ་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་མི་འབྱུང་ཞིང་། འདི་དག་ཀྱང་རང་ཉིད་ཚོད་དགས་ནས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། ཞ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་ཡིན། བར་དུ་སྐྱེས་པ་ནའང་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞའི་འབུ་ལྟ་བུ་དེ་སོར་བཙུའི་རྩེ་ལ་བླངས། གཏིར་རྐེད་པ་ལྟ་

བྱའི་དགའ་ཚོར་བྱས་ཏེ། ཞའི་དྲོད་ལ་བཅར། འཇམ་པའི་སྟན་ལ་བཞག །བརྩེ་བའི་འཕྲུམ་གྱིས་བསུས། སྟབས་ལག་པས་ཕྱི་ཆོག་པ་ཡང་གནོད་དོགས་ནས་ཁས་ཕྱིས། མི་གཙང་བ་ཤིང་ལ་སོགས་པས་བྲད་ཆོག་པའང་

@306B གནོད་དོགས་ནས་ལག་པས་ཕྱིས། དེའི་སྐབས་སུ་རང་ཉི་མ་གཅིག་གམ་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་རིང་ཡལ་བར་དོར་ནའང་། ཡང་ན་ཁྱིས་ཟ་བའམ་ཡང་ན་བྱས་འཐོག་པ། གཡང་དུ་ལྷུང་བ་སོགས་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མེད་པས་ཉི་མ་

རེ་རེར་ཡང་སྲོག་མགོ་བརྒྱ་བརྒྱ་བཏོན། བྱ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱང་བ་ལས་རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱང་བ་ཞེན་ནས་འདམ་ཞིང་། ཐ་ན་གཉིད་ཀྱི་ཚེ་འང་བྱ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་སྔར་རྒྱུན་ལྟར་གྱི་ལྷོད་བདེར་ཉལ་མ་ཐོད། དེར་མ་ཟད་ཅང་

པ་འཇུག་པ་ཚུན་ཆད་དང་། གཏམ་སྨྲ་བ། ཟས་ཟ་སྐང་ས་ཚུན་ནས་རིམ་བཞིན་བསླབ་པས། ད་ལྟ་འགྲོ་འདུག་དང་། གཏམ་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འདི་བྱུང་། མཐར་རང་གི་དབུལ་ཁ་གང་ཙམ་ལའང་སྨིག་དང་། གཏམ་

ངན། སྡུག་བསྔལ་ཁྲད་དུ་བསད་ནས་བསགས་པའི་ཧོར་རང་གི་ཤ་ལས་གཅེས་པར་བརྟང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་མི་བྱ་བའང་བྱིན་ཏེ། བྱ་བྱ་མོ་ལ་ཁྱིམ་འགོགས་པ། མནའ་མར་བསྐངས་པ། རབ་ཏུ་བྱང་བའི་སྐོར་བཅུག་པ་སོགས་མ་རང་

ལ་འཚོས་ཀ་གང་ཡོད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས། མདོར་ན་རང་གིས་ཤེས་ཚད་དང་ནུས་ཚད་ཀྱིས་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་འབད་པས་སྤྱུག བཀོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དྲིན་ཚད་མཐའ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཕ

སོགས་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིའི་རྟེན་ལ་རང་གི་མ་བྱས་པ་གཅིག་པུ་འང་བྱངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། དེའི་ཚེ་ཡང་དལ་ལྟའི་མ་བཞིན་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས།

@307A ཞེས། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མ་བྱས་སྐབས་ཀྱང་རི་དྭགས་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པའི་ཚེ། དེའི་མར་བྱས་ཏེ་བྱམས་པའི་ལས་ཐ་ནའང་ལྷུས་བལྟག་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བྱམས་པར་བསྐྱངས། བྱ་ལྟ་བུའི་མ་

བྱས་སྐབས་ཀྱང་རྒྱ་བ་གཅིག་ཙམ་གཡོག་པས་རྟུམ། མིས་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་དག་བྱས་པ་ནའང་། རང་ཉིད་གཡོག་པ་ཡོད་པས་འཕུར་ནུས་མོད་ཀྱང་། བྱ་ལ་གཅེས་ནས་སྲོག་ཀྱང་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྤྱང་། ཕྱིས་ནས་

འབྱ་གཅིག་ལས་མ་རྣེད་ནའང་བྱིན་ནས་གསོ་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡང་ཐང་རེ་ཐང་གཉིས་ཙམ་མིན་པར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་ཅིང་། སྡུར་མགོ་ལོག་གི་ཌག་པ་ཞིག་གིས་རྐ་ཞིག་ལ་

གྲི་བཀབ་པ་ལྷོ་བ་ལ་ཐེབས་ཀ། རྟེ་འུ་སར་ལྷུང་བ་ན། ཤི་ཁ་མའི་མ་དེས་ཀྱང་རྟེ་འུ་ལ་ལྷེས་བལྟག་སྟེ་བྱམས་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ནས། ཧགས་པ་དེས་ཧགས་ལས་གཅོད་པ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་དུས་ཀྱི་རྟེ་འུ་དེ་རང་ཡིན་ལ། རྟ་དེ་གཞན་འདི་

མིན་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆོ་འདིའི་མས་རང་ལ་དྲིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དྲིན་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུངས་པར་བསམ། གསུམ་པ་དྲིན་གཟོ་བ་ནི། བསླབ་བཏུས་ལས། ཉོན་

མོངས་ཀྱིས་སྨྱོ་གཏི་མུག་ལྡོངས། །གཡང་ས་མང་པོའི་ལམ་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་རྣོག་འཆའ་བ། །བདག་དང་གཞན་རྣམ་མྱ་ངན་གཞི། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ཆོ་འདིའི་ཚ་མ་

@307B མིག་ལོང་ཞིང་ལོང་ཁྱིད་དང་བྲལ་ནས། སེམས་མྱོས་ཏེ་གཡང་ས་ཞིག་གི་ཁར་མཆོང་བར་ཉེ་བ་ན། བྱ་དེ་དེར་ཡོད་ན་ཚ་མ་དེས་ཀྱང་བྱ་དེ་ལ་མི་རེ་ན་སྙ་ལ་རེ། བྱ་དེས་ཀྱང་ཚ་མ་དེ་

མི་བསྒྲུབ་ན་སྙ་ལ་བསྒྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱང་དོར་ལྷུ་བའི་མིག་དང་ནི་བྱལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འདོད་པ་དང་ལཱག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་གོམ་པ་རྣིག་འཆའ། འདི་བྱེད་དང་འདི་མ་བྱེད་ཟེར་བའི་སྨོན་མཁན་བཞེས་

གཉེན་གྱི་ལོང་ཁྱིད་དང་ནི་བྱལ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་གདོན་གྱིས་སེམས་དཀྲུགས་ནས་ཞེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་སྤྱོ་ནས། བསྐལ་པ་མང་པོར་མི་དང་ལུས་དབྱེར་མེད་དུ་འཐྱུར་བའི་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་མཆོངས་ནས་

འགྲོ་བ་འདི་ལ། དཔལ་རང་ཅག་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་དང་མཇལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་ཕྲད། བླང་དོར་ཡང་ཙང་ཟད་ཤེས་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་རང་ཆེས་ཆེར་བཟང་བས་ན། དེ་དག་དེ་ལས་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱི་ཁྱེར་བྱེད་མཁན་རང་

ལ་བབས་ཚུལ་བསམ་པ་དང་། ཡང་སྤྲོད་སྤྱིང་ལས། ཉེ་དུ་འཚོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། །ཀློང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་

ཁྲེལ་བོར་ཚེད། །ཅེས་པ་ལྟར་མ་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མཚོའི་ཀློང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ད་རེས་རང་ལ་འདོན་པའི་ཐབས་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བཏོན་ན་མ་རབས་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་དེ་དག་འདོན་པའི་ཁྱེར་ད་རེས་རང་ཉིད་ལ་བབས་འདུག

@308A ཞེས། །སྐྱམ་དུ་དྲིན་གཟོ་བསྐོམ། དྲིན་གཟོ་བ་དེ་ཡང་དབུ་མ་སྐྱིང་པོ་ལས། གཞན་ཡང་སྟོན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི། །གདོན་གྱིས་བརླམས་པ་བདག་གིས་ནི། །རྟས་ལ་འགྱུར་བྱེད་འདེབས་པ་བཞིན། །

སྡུག་བསྔལ་ནད་པ་གང་སྡུག་བྱས། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གང་དག་གིས། །བྱམས་དང་བསྙེན་བཀུར་ཕན་པ་བྱས། །དེ་ལ་ལན་དུ་ཕན་གདགས་པ། །སྡུ་ངན་བརླ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཟས་དང་གོས་སོགས་སྦྱིན་བ་ཙམ་

གྱིས་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་བཀྲེས་སྐོམ་ལས་བློ་ལ་ཙམ་ལས་ཕུགས་སུ་ཕན་པ་ཞེག་མི་འབྱུང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེག་བྱུང་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལའང་ཕན་པ་བརྟན་ཅིང་

ཆེ་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་

དགོས། དཔེར་ན། རང་གི་ཞ་མ་སྐྱེ་ནས་བྱི་ཁྲེར་ཏེ་བྱ་རང་ཉིད་གསོད་པར་རྟོམ་ནའང་ཞ་མ་ལ་མི་ཁྲོ་བར་སྐྱེ་ནད་དེ་སེལ་ཐབས་ལ་བརྩེ་ན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་དབྱ་ལའང་དྲིན་གཟོ་བྱ་དགོས་གསུངས། བཞི་པ་ཡིད་འོང་གི་

བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ལ། དེའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྙིང་དུ་སྡུག་ཅིང་གཅེས་ལ་ཕངས་པའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ཞེག་སྟེ། དགེ་བཤེས་པོ་ཏེ་བས་ཞ་མ་རྒན་མོ་ཞེག་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་ཁྲོད་ཀྱི་བུ་ཐོད་ལེ་ཀོར་ལ་ཇི་ལྟར་

@308B བྱམས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བཤད་བ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཟེར། འདི་ལ་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པར་གོང་གི་མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་གཟོ་གསུམ་ལ་སྟོན་དུ་

རྒྱང་བ་ཐོན་ཡོད་ན་འདི་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལྷ་གა་ལ་ཡོད་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག །ད་ལྟ་ཁོ་རང་ཚོས་བདེ་བར་རྟོམ་པ་དེ་ཡང་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་རང་

བཞིན་ལས་མ་འདས་པས། ད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་

ནི། རིན་ཐྲེང་ལས། ཇི་ཙུ་ཚོས་སྙམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྦྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་གི། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཕོད། །ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྤྱང་བ་

དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གཅེད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་འཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཚོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་

བོ་ཁ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་ཙམ་ལ་དབང་བའི་འཁོར་བསྐྱེར་དང་ཚངས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

@309A ཞེས་ཀ། །འདི་ལ་ཚངས་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བའང་དེའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ནི། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་སྐྱང་འདས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྟ་པ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་མོང་མིན་པའི་ཉེ་རྒྱུ་གྱང་པོ་ཞེག་ཡིན་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། ལམ་རིམ་ཆེན་པོའི་ནང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོང་གི་རིམ་པའི་ས་བཅད་མཛད་པ་ན། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བར་

བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བསྐྱེར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། མིའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཀྱང་འཕྲག་པ་བསྒམས་པའི་ཐོག་མར། གང་ཕྱིར་བཙོ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ས་བོན་དང་ནི་སྤྲིལ་ལ་ཆུ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་

གནས་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ཀྱང་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྨིང་རྗེར་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཐོག་མར་ཐེག་ཆེན་དུ་དེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བར་ཀྱང་པས་ས་བོན་ལྟར་

གལ་ཆེ་བ། བར་དུ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་མི་ཞུམ་པའི་གོ་ཆའི་བརྩེ་ན་བགྱས་སྐྱེད་པས་ཆུ་ལུད་ལྟར་གལ་ཆེ་བ། ཐ་མར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པས་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟར་

@309B གལ་ཆེ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་དྲག་ལོད་ཀྱང་འདིའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ས་ལམ་བགྲོད་ཆུལ་སྨིན་བུལ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སྨིང་རྗེ་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ལས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟྲགས་ལ་ཞུགས་

ནས་སྡུར་ལམ་འཚོལ་ཞིང་། བསྒོད་པ་ཤེན་ཏུ་སྡུར་བ་ཡང་སྣོང་རྟེའི་སྟོབས་ཀྱི། བུ་མེ་དོང་དུ་ལྷུང་ནའི་ཞ་མས་སྡུར་དུ་འདོན་ལ། ཉེ་འབྲེལ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་འདོན་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུའི་སྣོང་རྟེའི་ཤུགས་དག་ཞན་གྱིས་བྱང་བ་ཡིན། སྣོང་རྟེ་

འདི་བསྟོམ་པ་ན་ཐོག་མར་བཤད་པས་གསོད་བཞིན་པའི་ལུག་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་ན་སྐྱེ་སླ་སྟེ། འདི་ལྟར་གནམ་ས་མགོ་མཇུག་ལྡོག་པ་ལྟར་གན་རྒྱལ་དུ་བསྒྲེལ། ཡན་ལག་ནི་ཐ་གྲས་གཅིངས། ཤེད་རྒྱགས་ཀྱང་མི་ཐུབ།

སྡོག་ལ་བབ་པར་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས། བྱོས་པས་ནི་མི་ཐར། མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པར་མིག་མཆི་མ་ཙ་རེར་བཤད་པའི་གདོང་དུ་རིག་རིག་ཏུ་བལྟ་བཞིན་འཇིགས་སྐྲག་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པའི་ངང་ནས་གསོད་ལུགས་ངན་

པ་སྟ་ཚོགས་ཞིག་གིས་འཆི་ལུགས་ལ་བསམ་དགོས། རང་རེས་དེ་ལྟར་གསོད་པར་མཐོང་བ་ན། ལུག་དེས་ཅང་བསམ་ཚེ་ཤེས་ན་སྣམ་ཡང་། སྔོན་བཤད་པ་ཞིག་གིས་ལུག་མང་པོ་གསོད་སྐབས། སྔ་མ་འགའ་བསད་ཟིན་ནས།

གཅིག་གསོད་རྒྱུར་ཐག་བསྟམས་པའི་བར་དེར། བཤགས་པའི་གྲི་དེ་ལུག་གཅིག་གི་ཉེ་འགྲམ་ན་ཡོད་པ། ལུག་དེས་གྲི་དེ་ལ་ལག་པས་ས་བཀབ་སྟེ་སྦྲ་བའི་ཚུལ་བྱས་པའི་རབས་ལྟར་འཇིགས་སྐྲག་དང་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དཀའ་

@310A ཞེས། །བ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཅི་དྲག་ལ་ཐུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་གསོད་སར་མ་སྐྱེས་པར། རི་ལ་རྩྭ་ཁར་འགྲིམ་པའི་ལུག་དེ་དག་ཀྱང་། སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་ཙམ་ལས་དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཞིག་འོང་། དེ་དག

ཚེ་རབས་སྔ་མའི་རང་གི་མ་བྱས་ཚུལ་བསམས་ནས་སྐྱིང་རྗེ་བསྐོམ། དེ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེས་པ་ན། སྐར་རང་སྟེང་དུ་བསྐོམས་པའི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་བསམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དང་མྱོང་

བཞིན་པ་རྣམས་བསྐོམས་ནས། ཞ་མ་དེ་དག་འགའ་ཞིག་ནི་དམྱལ་བར་ལྷུགས་སྲེག་ཏུ་བསྲེག །ཁྲོ་ཆུར་འཚོད། འགའ་ཞིག་ནི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ནས་བཀྱེས་སྐོམ་གྱིས་གདུང་བ་སོགས་བསམས་ནས་སྐྱིང་རྗེ་བསྐྱེད། དེ་ལ་སྐྱིང་རྗེ་སྐྱེས

པ་ན།ཿ དཔེར་ན། རི་ལ་ཡོད་པའི་ལུགས་དང་གསོད་བཞིན་པའི་ལུགས་གཉིས་གསོད་པ་སྡུག་བྱེད་ཙམ་ལས་ཁྱད་མེད་པ་བཞིན། དཔལ་མི་ཡུལ་ན་སྲིག་པ་བྱེད་པར་ཕོ་སྐྱེན་མདོག་ཁ་བ་རྣམས་ཀྱང་དན་སོང་དུ་ལྟུང་བར་ངེས་པས་དཔལ་ལྡན་

པ་རྣམས་དང་ཁྱད་མེད་ཚུལ་བསམ། དེ་ནས་ཆོ་འདིའི་ཞ་མས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ། དེ་ནས་གཉེན་འབྲེལ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་སོ་

ཆོས་སྲིག་ལྟུང་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་ཞིང་། དཔལ་

མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནའང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་མནར་བཞིན་དུ། དཀྱང་དེ་ལས་ཆེས་ཆེ་བའི་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དང་

@310B སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྤྱད་སྤྱད་པ་ཡིན་པས་ཞ་མ་དྲིན་ཅན་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། དེ་ལྟར་བདག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་ཅིང་། སྐྱེ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ཏེ་

བསྒོམ། ཚངས་པ་སོགས་ལ་སྐྱེ་དགའ་ན་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་ལྟར་བསམས་པས་སྐྱེ་བ་འོང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཞ་མས་བྱ་གཅེས་པ་ནད་དག་པོ་ལྟ་བུའི་

སྡུག་བསྔལ་ཅན་ཞིག་ལ་སེམས་པ་བཞིན་བཟའ་བཀུང་གི་ཚོ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱང་ན་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྲལ་འདོད་ཙམ་གྱི་སྙིང་རྗེ་ནི། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་

སྙིང་རྗེ་ཞེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་འདི་བསྟེད་པར་བྱེད། དེས་ན། འདི་དག་སྐྱེ་དགའ་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་བསྟེད་དེ་འབད་དགོས། སྔར་རང་ཉིད་ན་སྡུང་བའི་ནད་དག་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་མི་གཞན་ན་བ་

མཐོང་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྡུང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་བཞིན། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་འཚོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་རང་སྐྱེ་དུ་ལེགས་པར་བསྒོམས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་སླ། སེམས་ཅན་ལ་གཅེས་ཤིང་ཞངས་པའི་

ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་གཉིས་བྱམས་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་མར་ཤེས་དྲིན་བྱས་དྲིན་གཟོ་གསུམ་གྱིས་བྱངས་ཤིང་། དེས་

@311A ཞེས། །སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོའི་སྟོན་དུ་དེས་པར་འགྲོ་དགོས། བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྣོང་རྟེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གོ་རིམ་གྱི་དེས་པ་མེད། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་དྲིན་གཟོའི་

མཐུག་ཐོགས་དེར་བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་བསྒོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་སྣོང་རྟེའི་སྟོན་དུ་བསྒོམ་ནའང་རུང་མོད། སྐྱོང་ཚུལ་མན་ངག་ལུགས་ལྟར་བྱེད་ན་བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་སྣོང་རྟེའི་

རྟེས་སུ་བསྒོམ། དེ་ནས་ལྷག་བསམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་གཅོ་བོར་མཚམས་འདིར་བསྒོམ་ཞིང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་ལྟར། སྣོང་རྟེའི་སྟོན་དུའང་ཡིད་འོང་

གི་བྱམས་པ་དང་སྦྲགས་ནས་ཆུང་ཟད་བསམ་དགོས་གསུངས། དྲུག་པ་ལྷག་བསམ་ནི། མའི་ཁུར་བུ་ལ་བབས་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་ཁུར་རང་གིས་

ཁྱེར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བདག་རང་གིས་འགོད་ཅེས་ཐག་བཅད་པ་ནི། ཉན་རང་ལས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ཞིག་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་མཐོང་བ་མ་བཟོད་ནས་དེ་འདོན་མཁན་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་

བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་བཞག་པར་རང་གིས་འདོན་རྒྱུ་བློ་ཐག་བཅད་པ་ནི་ལྷག་བསམ་དང་འབྲེལ་བས། སྤྱིར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཙམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷག་བསམ་དེ་འབྲེལ་ཉན་རང་ལ་

@311B མེད།། ལྷག་བསམ་འདི་དང་དྲིན་གཟོའི་སྐབས་ཀྱི་ཁུར་ཁྱེར་ལུགས་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོང་པས་ནོར་ཤུས་ཉོ་བར་བཙོམ་པ་དང་། ཆོང་ཐག་བཅད་པ་བཞིན་གྱི་བློ་ཐག་བཅད་པ་དང་། མ་བཅད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞེས་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་གསུངས།

བདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། དེ་ལྟར་ཁྱེར་དུ་ཕྱིར་བ་ན། རང་ལ་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་ཞེ་ཡོད་བརྟག་ན། རང་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པའང་མེད། འོན་ཀྱང་དོན་བྱེད་པར་ནུས་མཁན་ཞིག་བཙལ་ནས། དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཞེ་

ནུས་བལྟ་དགོས་པས། རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཆེ་བ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་ནུས་ཤིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟ་

བུ་ཞིག་ལས་མི་ནུས། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཆེ་ཡང་དེས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཆ་ཙམ་མི་

བསྟུན་ལ། དེས་ཀྱང་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་བྱང་ཆུབ་

ཤིང་དྲུང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉིན་གཅིག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མི་བསྟུན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་གི་སེམས་དཔའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་དེས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེར་ཡང་མི་བཟོད་པ་ནམ་མཁའ་དང་ལགཱ

མཐེལ་ཙམ་གྱི་ཁྲུད་ཡོད་པས་དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ། རྒྱུད་ཚོད་དང་མཐུན་པར་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀུ་འབྱུང་བ་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཡོན་ཏན་འདི་དང་འདི་

@312A ཞེས། །ཞེས་སྔར་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདིར་སྡུར་ནས། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མེད་མི་རུང་དུ་དེས་པ་བསྟེད་དེ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉིར་ཀྱི་ཟློ་བསྟེད།

འདི་དག་ནས་བཏང་སྙོམས། མར་ཤེས། དེན་དུན། དེན་གཅོ་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་ཀྱི་ཟློ་སྐྱེ་བའི་གཞི་སྤྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། ལྷག་བསམ་གསུམ་ནི། གཞན་དོན་དོན་གཉིར་ཀྱི་ཟློ་བསྟེད་པ་དངོས་ཡིན་

པས། དེ་ནས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན། སེམས་བསྟེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སེམས་བསྟེད་ལ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དགོས་

པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རང་ཉིད་སྤྲངས་ཏེགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དོན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀ་མེད་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་འདོད་དང་། དེ་ཡང་རང་ཁོ་ནའི་དོན་

མིན་པར་སྟར་བྱམས་པ་སྐྱེང་རྩེ་ལྷག་བསམ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ལྡོག་པ་ལྷར་བསྒྲིད་པ་ལྷར་གཞན་དོན་དུ་ཡང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཞེག་བསྒྲིད་དགོས། དེ་ལྷར་བསྒོམས་ཀྱང་འཐོབ་ཚེ་ཐུབ་སྟམ་ན། དེ་ངེས་

པར་འཐོབ་ནུས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་བསྒྲིད་པའི་དུས་ད་རེས་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། རྟེན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་སྣུབ་པས་ཆོག་པའི་རྟེན་ཐོབ། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། དེའི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་

@312B དང་། ལྷག་པར་ཆོ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ནུས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཐུན། འདི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུན་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ལ་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལ་འཚང་

རྒྱུ་བར་རྟུས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྙུར་བ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཙམ་ལའང་རྒྱང་འཕྲུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་སྟར་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་དུ་མའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན། ང་ཚོས་དེང་སང་སྐྱིགས་དུས་

རེད་ཟེར་ཡང་རང་ལ་དེ་རེས་ལས་དུས་བཟང་བ་སྟོན་ཆད་རྟེད་མ་སྐྱོང་བའི་ཚོད་ཡིན་ལ། རྗེ་མིད་ལ་དང་དབེན་ས་བས་ཐོབ་པའི་ལུས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་རྟེན་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས། གྲུ་གུ་ཞ་བོས་རྒྱང་ལ་ཞོན་པ་ལྟར་དུ་རེས་འབད་

དགོས། རང་རེས་ལམ་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་ཤི་བ་ལས་མཚོར་བ་ཙམ་བྱེད། དེ་བས་དེའི་ཀློག་པ་དང་སྒོམ་གཉིར་ཁ་ཏོན་ལྟ་བུས་མི་ཚེ་བསྒྲུབ་བ་ལ་དགའ་བ་ནི་གནད་མ་ཤེས་པ་ཡིན། ཕྱིས་ནས་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་ཞེ་རྟེད་མི་ཤེས། རྟེད་ཀྱང་

བསྟན་པ་དང་། ཡང་སྒོས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཐའ་བ་ཤེན་ཏུ་དཀའ་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འདི་དང་མ་བྲལ་རིང་དེ་ལ་རྩོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཞེ་སྡུག་ཞིག་བལྟ་དགོས། འདི་

གཅིག་སྟེས་ན་དེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་སྟེ། སྔར་ཡུལ་ཁམས་གཅིག་ལ་སྡུག་བྱུང་སྟེ་མི་ཚང་ཞིག་གི་ཕ་བུ་ཐམས་ཅད་ཤི་བར་ཉེ་བ་ན། ཉིན་གཅིག་ཤ་གཟུག་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། ཕ་དེས་བསམ་པར། དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་

@313A ཞེས། །བགོས་ཏེ་ཟོས་ཀྱང་། ཁྱང་དུ་རེ་ལས་མི་ཐོབ་པས་བཀྲེས་པ་མི་སེལ་ཞིང་ཡུད་ཙམ་ལས་མི་བརྟན་པར་ཤེས་ནས། དེ་བས་འདི་ཚང་མ་རང་གིས་ཟོས་ནས་ཟས་ཆོལ་བར་འབྱོ་ནུས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་

ལ། དེ་ནས་ཁོང་ཆོ་གསོ་སྨན་ནས་ཤ་ཐམས་ཅད་ཕ་དེས་ཟོས་ཏེ་ཟས་ཆོལ་བར་ཕྱིན་ནས་ཐམས་ཅད་གསོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གསང་སྔགས་ཁམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མ་ཉེ་ཐྲེང་སྐོར་གཅིག་བགྲང་བ་ཚུན་དང་། བླ་རྒྱང་ལྟ་བུས་

ཆོགས་ཆོས་བྱ་ཐེངས་གཅིག་འགྲིམ་པ་ཚུན་ཀྱང་སེམས་འདིས་ཟིན་པའི་སྟོ་ནས་བྱེད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་རྩེ་ལ་བཅས་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐོན་ན་བྱ་རམ་གྱི་ཤུན་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ཙམ་དུ་

མ་ཟད། སེམས་ཅན་མཐོང་ཙམ་ནས་དེའི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ལ་རྟེལ་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་ནམ་ཐོག་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔོན་གནས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་

ཤིང་། བསྐལ་ཆེན་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་འགོ་རྩོམ་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་མྱོང་བ་ཐོག་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་། དེའི་ཐོག་སྟུགས་

ལམ་གྱི་སྟོན་མ་བཏབ་ནས་ཉམས་སུ་ཐྲངས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྙུང་ངེས་ཤེས་པ་འོང་། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་མོས་སྤྱོད་སོགས་བཞི་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་

@313B ནས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཉིར་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། དེས་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྐོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོང་ནས། དཀོན་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞེ་བ་ལྟའི་ལུགས་

ཀྱི་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྐོ་ནས་བློ་སྦྱང་བ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་མའི་སྐོ་ནས་སྡུད་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱངས་པས་ཀྱང་བྱང་སེམས་སྐྱེ་མོད། འོན་ཀྱང་བློ་དེ་ཤུགས་དྲག་པའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྐོ་ནས་བློ་སྦྱང་

བ་ལ། ཕྱི་མ་འདི་སྟར་བཀའ་དམ་པར་མཛད་ཅིང་། འདི་དང་གཏོང་ལེན་གཉིས་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་ལ། བློ་སྦྱོང་ཞེས་བྱགས་བདག་གཞན་བརྗེའི་ཚེས་འདི། སྦྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །སྐྱར་དུ་བསྒྱབ་པར་

འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྦྱད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོད་མིན་གྱི་བློར་མི་ཆུད་པས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས། མཆད་ཁ་བའི་བར་ལྷོག་ཚོས་སྐུ་མཛད་ནས་བཀའ་རྒྱ་མར་གནང་། བློ་

སྦྱོང་གི་སྐོར་ལ། རྩ་བྱ་དུག་འཛོམས་སོགས་མང་ཡང་བློ་སྦྱོང་གི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། དོན་བདུན་མར་བྱགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་བསྟན་ནས་ཉམས་སུ་ལྡང་མ་བས་ཀྱང་ཕན་ཚབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་

འདིར་དོན་བདུན་མའི་རྩ་བའི་ཡིག་རྟེང་གི་སྟེང་ནས་ཁྱེད་འབྱལ་བ་ཡིན། འདི་ལ་བཤད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་དེས་འདིར་དྲྭལ་ཆུ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཁྱེད་རྒྱུན་ལྷར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དང་པོར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་སྟོན་པ་ཐུབ་བའི་དབང་

@314A ཞེས། །པོ་ནས་བརྒྱད་དེ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་བར་དང་། དེས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་རྒྱ་དང་བཅས་གནང་། དེས་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་ལམ་རིམ་ཚོགས་ཆོས་དང་། འདི་གསང་བའི་སྐོ་ནས་པོ་ཏི་བ་སོགས་ལ་གནང་

ཞིང་། པོ་ཏི་བས་བླང་ཤར་གཉིས་ལ་གནང་། ཤ་ར་བས་ཁོང་གི་སྐོབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བཀའ་བབ་པ་དགེ་བཤེས་མཆད་ཁ་བ་ལ་གནང་ཞིང་། མཆད་ཁ་བའི་སྐུ་དུས་ནས་ཚོགས་ཆོས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དགེ་བཤེས་མཆད་

ཁ་བ་ནི་རྟིང་མའི་སྔགས་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེག་གི་གདུང་རྒྱུད་དུ་འབྲུངས། རིག་གནས་ལྟོས་གས་ལ་ཤེན་ཏུ་མཁས་ཀྱང་མ་ཚོམ་པར། ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་བཏང་། །ཁྱོང་དང་བྱབ་ཁ་རང་གིས་ལེན། །ཞེས་སོགས་བླང་ཐང་པའི་བློ་སྟོང་

ཚོགས་བརྒྱད་མ་གཟིགས་པའི་དོན་རྣད་བཅད་པར་བྱོན་པ་ན། བླུང་ཐང་པ་གཤེགས་ཟིན་ཤུལ་ཤ་ར་བ་དང་མཐལ་ནས། བློ་སྦྱོང་གི་གདམས་ངག་ཞུས་ཏེ་བསྒོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕེམས་སྐགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས། མཇོ་ནད་ཅན་

མང་པོར་ཡང་གདམས་པ་འདི་གནང་ནས་བསྒོམས་པས་ནད་ལས་གྲོལ་བས་མཇོ་ཆོས་སུ་བགས་པའང་བྱུང་། ཕྱིས་གསང་ཆོས་སུ་བྱས་ནཱ་ལེན་ཏུ་ཕངས་པར་དགོངས་ནས་ཆོགས་བཤད་དུ་གནང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡི་གེར་བཀོད་པ་དོན་

ཚན་བདུན་དུ་བཅད་པའི་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་འདི་མཛད། མན་ངག་བདུད་རྩིའི་སྐྱེ་པོ་ཞེས་པ་ནི། འཆི་བ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་པའི་མཐར་ཐུག་བློ་སྦྱོང་ལ་བྱེད། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། རྗོ་རྗེ་ཕ་ལམ་

@314B དང་འདྲ་ཚུལ་སྟར་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ཞུས་པ་ལྟར་དང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མུན་པ་སེལ་རྒྱས་པ་བཞིན་གཅེས་འཛིན་གྱི་མུན་པ་སེལ་བ་དང་། སྣང་གྱི་ལྷོན་ཤེང་ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ནད་སེལ་རྒྱས་པ་ལྟར་གཅེས་

འཛིན་གྱི་ནད་སེལ་བ་དང་། སྐྱེགས་མ་ལྷ་བདེར་ཆོས་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་བློ་སྦྱོང་གིས་བྱོགས་བྱས་ནས་ཏྲེན་ངན་གྱིས་མི་འཁྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་བ་དུ་མ་དང་ལྡན། འདིའི་ཐོག་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་མིན་གྱི། སྤྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་བྱགས་པས། དབུ་མ་འཇུག་པའི་དབུར་སྣེ་རྗེ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྣེ་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ། །དེ་ནས་བློ་

སྦྱོང་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཚན་བདུན་ལས། དང་པོ་སྟོན་འབྱོ་རྐེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས་གསར་དུ་བཤད་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་

པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱང་བ་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྒྲིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒྲིད་གཉིས་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟོན་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤྲ་རབས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་སུ་དང་པོར་དོན་དམ་སེམས་

བསྒེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བློ་སྦུང་བ་འདིར་གསུངས་ཀྱང་། སྟོན་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཚ་མ་བསྟན་པར་དོན་དམ་སེམས་བསྒེད་ཀྱི་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་བཞད་ན་གྱུབ་ཆེན་གྲུང་པོའི་ཀོ་བ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་འབྱོ་བ་ཡང་སྲིད་པས། འདིར་ཆོ་གྲྭིང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་

@315A ཞེས། །ཕྱག་སྟེལ་ལྟར་དོན་དམ་སེམས་བསྒེད་ཀྱི་བློ་སྦྱོང་བ་སྟོན་དུ་མི་འཆད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་དོན་དམ་སེམས་བསྒེད་དེ་དང་སྦྲགས་ནས་འོག་ཏུ་འཆད་གསུངས། གཉིས་པ་

ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ལ། འདིའི་མན་ངག་གི་ཁྱངས་ནི་མཛའ་བོའི་བྱ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་དང་། སོགས་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སྟོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དམྱལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་

པའི་བྱད་དུ་འཁྱངས་སྐབས་ཐུགས་བསྒེད་པ་སོགས་ཡིན། དེ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི། ཐོག་མར་སྡུར་གོང་དུ་བཞད་པའི་བཏང་སྙོམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ལ་མ་ཐུག་བར་གོང་དུ་བཞད་

པ་ལྷར་སྟོན་དུ་བཏང་། དེ་ནས་བླ་མཆོད་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། །སོགས་ལྷར་བསམ་དགོས་པས་ད་ལྟ་རང་རེས་བདག་ཟེར་བ་ན། ཤེན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་ལ་གཞན་དེ་ལྷར་དུ་མི་བལྟ་བ་ནི། བདག

གཞན་མ་མཉམ་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། བདག་གཞན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་མི་རིགས་ཏེ། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པས་སོ་སྙམ་དུ་བསམ་དགོས། དང་པོ་འདི་ལ་དེ་

ཙམ་ལས་གཞན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་མེད། ཐོག་སྟོང་གི་སྐབས་འདིར་མར་ཤེས་དྲིན་དན་དྲིན་གཅོ་གསུམ་དང་། མཐུགা་གི་ལྷག་བསམ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་སྔར་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྐབས་དང་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། ཡིད་འོང་

@315B གི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་འདོན་ཚུལ་ཡང་། དྲིན་དན་གྱི་སྐབས་སུ། སྔ་མ་ལ་ཞ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲིན་དན་ཚུལ་ལས་མེད་ལ། འདིར་ནི་ཞ་མ་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་

སྡུའང་དྲིན་བྱན་ཚུལ་ཡོད། བདག་གཞན་བརྩེ་བ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་འགལ་རྐྱེན་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་དང་། མཐུན་རྐྱེན་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་དགོས་པས། གཉིས་པ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་སྤོ་དུ་མ་ནས་བསམ་

པ་ནི། བླ་མཆོད་ལས། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཙོང་ནད་འདི། །མི་འདོད་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་མཐོང་ནས། །སོགས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་བདག་བའི་འདོད་ལས་

བྱང་། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཆོ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ཉུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞེག་བྱ། །ཞེས་དང་། འདིའི་རྟ་ཆིག་ལས་ཀྱང་། ལེ་ལན་

ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདའ། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་ལ་མི་འདོད་པ་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་དང་། དུག་དང་། ལྷ་ཀླུ་སོགས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་དང་། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་སོགས་སུ་སྐྱེ་

བཅང་རང་བདེ་ཐབས་ཀྱི་ཁེ་ཞིག་ཐོབ་པའི་རེ་བ་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་པ་དང་། སེར་སྣ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལྷད་དུ་བསད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་རྟྭང་མཁྱེས་བད་ཀན་སོགས་ན་ཚ། དགྲའི་འཇིགས་པ་དང་། བྱོད་

@316A ཁྱོ། །ཁ་མཆུ། དཔོན་པོའི་ཁྱིམས་ཀྱི་འཇིགས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་པར་བརྩང་ནས་ཟས་ཀྱི་ཚོད་མ་ཟིན་པ་སོགས་དང་། ལྷོ་གོས་གཏམ་གསུམ་བློས་མ་ཐོངས་པ་དང་། ནད་མ་ཐེག་པའི་

སྐྱོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། མཐོ་ས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་བློན་དང་རྒྱལ་ཁཁ་ཕན་ཚུན་འཐབ་པ་ནས་བརྩང་སྟེ། དམའ་ས་ནས་འབངས་མི་ཁྱིམ་སོགས་མི་མཐུན་པ་དང་། གླ་རྒྱང་ཕན་ཚུན་འཐབ་པ་ཚུན་རང་གཅེས་པར་བརྩང་བའི་

སྐྱོན་ཏེ། གཅེས་འཛིན་མ་བྱས་པར། ང་ལ་ལྷད་པར་མེད་ཁྱོད་གང་དགའ་གྱིས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་ན། སྔ་མའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་། རྒྱན་མ། ཧཱ་པ། ཐ་ན་བྱི་བས་རྩམ་ལྷག་ལ་བྱ་གུ་ཕྱག་ནས་མི་བདེ་བ་

བྱུང་བ་ཚུན་ཀྱང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བྱས། དུག་གིས་ཤི་བ་དང་། ཟས་མ་འཚོད་ནས་ཤི་བའང་རང་གཅེས་པར་བརྩང་ནས་ཟས་མི་ཟ་དགྱེ་ཟ་མང་པོ་ཞིག་ཟོས་པ་ལས་བྱུང་ཕྱིར་དུག་གིས་བསད་པ་མིན་གྱི། རང་གཅེས་

འཛིན་གྱིས་བསད་པ་ཡིན། ད་རེས་ཕར་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་རྒྱན་ཁག་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེར་མ་ཟད། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སྲོག་གཅོད་པའི་བཤགས་

པ་ལྟ་བུ། དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཁྱར་ནས་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་བརྒྱ་བའི་ཚེམ་རྒྱན་ལྟ་བུ། མ་རིག་པའི་ཞིང་ས་ལ་ལས་ངན་པའི་ས་བོན་བཏབ་ནས་འཁོར་བའི་ལོ་ཏོག་འབྱུག་པར་བྱེད་པའི་སོ་

ནམ་མཁན་ལྟ་བུ། མདའ་མདུང་གྱི་ཁ་

@316B འཐབ་པའི་དཀྱིལ་ཚུན་ནས་ཁེ་ཞིག་ཐོབ་ཀུ་རེ་བའི་བརྟབ་སེམས་མཁན། གྲོང་འདུག་ན་བླ་མ་མཁན་པོ་ཕ་མ་ཚུན་གྱི་ཐོག་ཀུའང་གཡུག་ཕོད་པའི་ཁྲལ་མེད་གཞུང་ངན་པོ། ཐོག་མེད་ནས་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་གིའང་དོན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱེན་

མོ་ལག་སྟོང་ཅན། རེ་དོགས་མེད་པ་ལ་རེ་དོགས་བྱེད་མ་ཐན། མཐོ་མཉམ་དམན་གསུམ་ལ་ཕྱག་དོག འབྲན་སེམས། ཁྱད་གསོད་བྱེད་ཅིང་། བསྟོད་ན་རྔགས་ཤིང་སྨད་ན་ཁོ་བ། འཛིག་རྟེན་གྱི་མི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུགས་

མ་ཐན། མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། ཐོག་མེད་ནས་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོར་མ་ཐན་ཕྱང་བྱེད་ཌག་པའི་མགོ་ཅན་དང་འདྲ་བའང་རང་གཅེས་འཛིན་ཡིན་པས། གཏད་རང་གི་སྐྱིང་དབྱས་སུ་ཡོད་པ་ལ། བསྐྱལ་དང་གཏོར་

མ་བརྒྱན་ན་འདི་ཐོག་ཏུ་བརྒྱན་དགོས་པ་ལས། ངེད་ཚོས་གཏོར་བརྒྱན་གི་སྐབས་དབྱ་ཞ་མ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་མ་རྟག་སེམས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་གཏོར་རྒྱན་བྱེད་པ་གོ་ཧོར་བ་རེད། གཅེས་འཛིན་ལ་ལྷས་ངན་བྱེད་མགོ་སྟོན་དང་། ཆུ་སྟོང་ལ་འགོང་

པོ་འགོང་རྩོང་གི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་པའང་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། སྔར་གཅོད་པ་ཞིག་གིས་བཅན་གྱི་གནས་ས་འཕྲོགས་ཏེ་བསྐད་པའི་འཕྲལ་གྱིས། ཉིན་གཅིག་གཅོད་པའི་སྟེན་བདག་གཉིས་འཐབ་རྩོད་བྱུང་བ་ན། གཅོད་པ་དེས་

སྒོམ་བདག་གཉིས་ལ་བར་འདུམ་བྱེད་པར་སོང་བས་སྒོམ་བདག་གཅིག་གིས་མཚོན་འཕངས་པ་གཅོད་པ་ལ་ཐེབས་ཏེ་བསད་ཚུལ་བདག་གི་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ཤེ་སོགས་ཀྱི་རྩ་བའམ་ལན་རྩ་ཡང་རང་གཅེས་

@317A ཞེས། །འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་ཅིང་། སྒྲོ་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཁྲོད་རང་དོན་བྱེད་འདོད་པས། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་འདས་བྱང་ཀྱང་། །ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས། །ཁྲོད་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྔལ་འབའ་

ཞིག་སྟེ། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་རེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སྤྱུག་ངུ་འཇུག་མཁན་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་འདི་ཉིད་ཡིན། བདག་གཅེས་འཛིན་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་ཡང་བློ་སྟོང་ལས་གཅིག་ལྟ་བུར་གསུངས་

པ་དེ་གཉིས་ཕྱོགས་མཐུན་པས་ཡིན། མདོར་ན་དེ་གཉིས་ནི་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཅིག་གིས་ང་ང་སྐམ་དུ་བདེན་གྲུབ་ཀུ་བརྙད་ཞིང་། གཅིག་གིས་ང་བློས་མ་ཐོངས་པར་གཅེས་པར་བརྙད་ནས་བསྟད་ཡོད་པ་

ཡིན། མདོར་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བློ་ཕྱགས་སུ་བཞག་པ་དེ་ལས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རང་གཅེས་འཛིན་མ་བཏུལ་ན་སྐྱེད་མི་འབྱུང་བས། དེ་སྔོན་རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བའི་ལན་རྣ་རྣད་མ་བཅད་པས་ལན་པར་འདུག།

དཔྱིན་ཆད་ལན་རྣ་རྣད་ཆོད་པས་རང་གཅེས་འཛིན་འདི་ལ་དགྲར་བལྟས་ཏེ་སྤོང་ཐབས་བྱ་དགོས་གསུངས། གསུམ་པ་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ་ནི། ཞེ་བ་སྟེས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་

བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་དང་། བླ་མཆོད་ལས། མ་རྣམས་གཅེས་བཟུང་བདེ་ལ་འགོད་པའི་བློ། །མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྐོར་མཐོང་ནས། །ཞེས་སོགས་དང་། བློ་སྦྱོང་ལས། ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྟོམ། །ཞེས་པ་

@317B སྟེང་མངོན་མཐོའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད། འཁོར་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་སྟེ། གཞན་གྱི་སྡུག་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་སྡུག་གཅོད་མ་བྱས་པས་སྡུག་གཅོད་སྤྱངས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྨིན་ཏེ་བདེ་

འབྲོ་དང་ཆོ་རིང་བ་སོགས་འབྲུང་། གཞན་གཅེས་པར་བརྙང་ནས་སྨིན་པ་བཏང་བ་དང་མ་བྱིན་ལེན་སྤྱངས་པ་སོགས་ཀྱིས་འབྲོར་བ་ཆེ་བ་སོགས་བསྟེད། མདོར་ན། མང་དུ་ཡཁད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །ཐུབ་པ་གཞན་

གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྷོས། །ཞེས་དང་། ཆུ་མཆེད་ལས། མདོར་ན་བྱིས་པ་རང་དོན་ཙོ་ན་དང་། །ཐུབ་དབང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ཡི། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་ཐློས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་

པ་བཞིན་སྟོན་པ་དང་རང་གཉིས་དང་པོར་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་འདུ་མཉམ་ཡིན་ཡང་། ཐུབ་པ་མཆོག་དེས་ནི་སྟོན་སྐབས་ཤིག་ནས། གཞན་གཅེས་པར་བརྙང་བས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ནས་དོན་གཉིས་

མཐར་ཕྱིན་ལ། རང་རེས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ཞ་སྣག་བྱས་ཏེ་རང་བདེ་བ་ཞིག་དགོས་སྣམ་དུ་བསྒོམ་བསྒོམ་ཀྱང་། དཔལ་རང་དོན་སྟེ་གཅིག་ཙམ་དང་། ཐ་ན་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཙམ་ཡང་བྱ་མ་ཐུབ་པ་ཙམ་

དུ་མ་ཟད། ད་དུང་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནས་མནར་བ་འདི་ལྟར་ཡིན། རང་རེས་དེ་ལས་གོ་སྟོག་སྟེ་སྡུར་ཞིག་ནས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་མཛད་པ་བཞིན་བྱས་ཡོད་ན། ད་ལྟ་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ཟད་ཅིང་། བདེ་བའི་མཆོག་དང་ལྡན་

@318A ཞེས། །ལ་གཞན་དོན་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བས་དེང་སང་གི་ཁ་སྐབས་འདི་བྱུང་བ་རེད། བསྐང་གསོ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཏྲག་པོ་དག་བཞེས་ཤིག་གིས་བློ་སྦྱོང་མཆོག་ཅ་

འཁོར་ལོའི། དེ་ལྟར་ལགས་པས་དགྲ་བོ་བདག་གིས་ཟིན། །ཞེས་པ་ནས། ཞེ་མ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཡོད་པའི་བློ་སྦྱོང་གི་བསྐུལ་དེ་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐང་གསོའི་སྐབས་འཛུད་པར་མཛད། དེ་

ལ་འཚུབ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་དགྲ་དངོས་གནས་པ་ངོས་ཟིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། སྟོན་སྤྱན་པ་ཞིག་མཐུ་བྱས་ཏེ་ཤུག་མ་མང་པོ་ཤེ་ན། ལབ་སྦྱོན་གྱི་སྲས་རྒྱལ་བ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཅེས་འཛིན་ལ་མཐུ་ཐེབས་པར་སྨོན་ཏེ་རང་གཅེས་

འཛིན་མ་བྱས་པས་སྤྲགས་པའི་མཐུས་གནོད་མ་ནུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དང་། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་གཅུང་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་རིམ་གྲོ་མཛད་པ་ན་གཏོར་ཐོར་ཕྱིར་མ་འཕངས་པར། གཅེས་འཛིན་ལ་བརྒྱག་པའི་བསམ་པས་གཅུང་གི་སྐུ་པང་

དུ་འཕངས་པའི་རབས་གསུངས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ཡང་སྤར་རྒྱལ་པོ་པན་ཅན་དུ་འབྲུངས་སྐབས་ནད་ཡམས་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཉ་ངོ་ཧི་ཏའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། དེའི་ཤས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཡམས་ནད་

གསོས་པ་དང་། རྩས་སྨལ་དུ་འབྲུངས་སྐབས་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བའི་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་རོལ་ཏུ་བསྐྱལ་ཞིང་། སྐུ་ལུས་སྨྲང་འབྱ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་བྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྟེས་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱེད་བྱིན་པ་དང་། གཙུག་ན་རིན་

@318B ཆེན་གྱིས་དབུའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་ནོར་བུ་སྐུ་ཤ་ལས་དངོས་སུ་བཅད་དེ་གཞན་ལ་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་སྲས་སློང་སྟོབས་ཆེན་པོས་སྐྱག་མོ་བཀྲས་པ་རང་གི་བུ་ལ་ཟར་ཉེ་བ་ཞིག་ལ་ལུས་བྱིན་པ་དང་། རྒྱ་འོད་ཀྱིས་དབུ་བྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་རབས་

རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་དེ་ལྟར་མཛད་ལ། དེད་ཚོས་རང་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་བསམ་རྒྱུ་མེད་པ་འདིས་དེ་ལྟར་དཀའ་ཡང་སྟོན་ལམ་ཚུན་བཏབ་སྟེ་སྟོང་དགོས། གཞན་ཡང་། གཞན་གཅེས་པར་བརྩང་

འོས་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་ས་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བར་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟས་གོས་ཡོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱིས་རང་ཅག་ལ་ཞა་མ་བྱས་པའི་

ཚེ་དྲིན་ཆན་པས་བསྐྱེངས་པར་མ་ཟད། ཞ་མ་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་དེ་དག་གི་དྲིན་ཁོ་ནས་རང་ཅག་འཚོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩམ་པ་ཁུག་མ་གང་ཡང་དང་པོར་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་རྩོས་འདྲེན། འགའ་ཞིག་གིས་ཆུ་

བཏང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱུགས་བཅག་སྐོར་བ་སོགས་དཀའ་བ་དཔག་མེད་བྱས། སྟོད་གནས་འདིའང་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་ཏེ། མི་དང་དུད་འགྲོ་མང་པོས་ས་བསྐྱལ། རྩྭ་པ་བརྩེགས། ཤིང་བཟོས། ཆུ་བསྐྱལ་བ་སོགས་ལས་བྱུང་།

གཟན་འདི་འང་དང་པོར་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་གི་བལ་བཏོན། དེ་རྗེས་འགའ་ཞིག་གིས་འཐགས། འགའ་ཞིག་གིས་བཙོམ། དལ་ལྷ་བྱོན་ཆོག་ཏུ་བྱུར། གཞན་ཡང་གནས་སྐབས་དལ་འབྱོར་བྱི་རྐེན་རྣེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

@319A ཞེས། །བསྟེད་ཅིང་། སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མན་ཆད་སེམས་ཅན་བྱི་བཀའ་དྲིན་ཏེ་སྐྱིང་རྗེ་སྟེ་ཡུལ་དང་། སེམས་བསྟེད་ཡུལ་དང་། སྤྱིན་ཡུལ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་དང་། བཟོད་པ་

བསྟེད་ཡུལ་སོགས་སེམས་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་བྱི་དྲིན་ལས་བྱུང་། དེས་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདུ་བ་ལ། །རྒྱལ་ལ་གྱུས་བྱ་དེ་བཞིན་

དུ། །སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་ཕྱིད་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་དང་། ཕྱིད་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་གླང་ཆང་བས་ཀྱང་། བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ། ཀཡིད་བཞིན་རོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། ཁོན་མཆོག་སྤྲུལ་པའི་བསམ་པ་ཡིས། ཤཱཀ་ཀུ་གཅེས་པར་འཛོམ་པར་ཤོག ཅེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ནི་རང་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པ་ལ་ཡིད་བཞིན་

གྱི་རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ན་གཞན་གཅེས་པར་འཛོམ་འོས་པ་ཡིན་གསུངས།། ༥ །།ཉིན་བཅོ་བརྒྱད་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་། ཤུགས་དྲག་ཆུ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱེར། ཞེས་སོགས་འདྲེན་

པར་མཛད་དེ། སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་མདོར་བསྡུས་དང་། ས་བཅད་སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་སོང་བ་རྣམས་གསུངས་རྗེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་སྐོར་ནས་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ལ་བསྟར་ཚལ་

མཛད། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

@319B སྦྱོང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཚན་གཉིས་པ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་སྤོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་དངོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

གཏོང་ལེན་བསྒོམ་ཚུལ་ཏེ་ལྟ་ལས། དང་པོ་གསུམ་ལའང་བསྒྲུར་བཤད་མཛད། བཞི་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་དངོས་ནི། སྔར་སྤྲོན་ཡོན་ལ་བསམས་པ་དེ་ལྟ་བུས་བརྟགས་ནས། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅོང་ནད་

འདི། །ཞེས་སོགས་ཀོ་ལ་ཀ་བཞེས་བསྟན་པ་བཞིན། སྤྲོན་ཡོན་མཐོང་བའི་སྐོན་ནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང་། གཞན་ཡལ་བར་དོར་བའི་བློ་གཉིས་གོ་ས་སྤོ་བ་ནི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་བདག་དང་། བདག

གཞན་དུ་བསམ་པ་མིན་གྱི། སྔར་རང་གཅེས་པར་བརྙང་ནས་གཞན་ཡལ་བར་དོར་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དེ་ཉིད་གོ་ས་ལྡོག་སྟེ། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤོ་བ་ལ་བརྗེ་བ་ཞེས་ཟེར་བས། སྟོན་ཆད་གཞན་ཡལ་བར་དོར་བ་ལྟར་དུ།

ཕྱིན་ཆད་རང་ཡལ་བར་དོར། སྟོན་ཆད་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཆད་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བློ་སྦྱོང་། དེ་ལྟར་གོམས་ན་བརྗེ་རྒྱས་པ་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཕ་རི་ལ་སྟོད་པ་ན་ཚུ་རི་གོ་ལྟོག་པའི་བློ་འབྱུང་བ་ལྟ་

བྱ་ཡིན་གསུངས། ལྷ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། སྣོང་རྟེའི་དམིགས་པ་རྣལ་དུ་བཏོན་ནས་ལེན་པ་དང་། བྱམས་པའི་དམིགས་པ་རྣལ་དུ་བཏོན་ནས་གཏོང་བ་སྟེང་བ་སྟེ། རྣ་བར། གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་སྟེལ་མར་

@320A ཞེས། །སྟེང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ནི་སྔ་མའི་བསམ་པ་དེ་ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའོ། །གཏོང་བ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་སྟོན་དུ་བྱེད་པར་ཁྱིད་ཡིག་མང་པོ་ལས་འབྱུང་ཡང་། ལག་ལེན་ལ་

ཕྱི་མ་སྟོན་དུ་བྱ་ཞིང་། གཏོང་བ་མི་བྱེད་པར་ལེན་པ་གཅིག་པུ་བྱེད་པའང་རུང་། དང་པོར་སྨྲག་བསྟལ་མ་བླངས་ན་བདེ་བ་བཏང་ཡང་མི་ཕན་པས་སྣོང་རྟེའི་དམིགས་པ་རྣལ་དུ་བཏོན་ནས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨྲག་བསྟལ་དང་

བྱལ་བར་བྱ་སྟེམ་པའི་སྣོང་རྟེ་བསྒྲིད་ནས། དེའི་སྨྲག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་སྤུ་བྱིས་སྐྱ་བཞར་བ་ལྟར་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་སྣོང་གར་གཅེས་འཛིན་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་། རྒྱས་པར་ནི། ཚ་དམྱལ་བའི་ཚ་བའི་སྨྲག་བསྟལ་མེ་

དང་བཅས་པ་རང་གི་སྐྱིང་གར་ཚ་འྲབ་ཀྱིས་གཅེས་འཛིན་གྱི་འགོང་པོར་ཐེམ་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་གྲང་དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ། ལྷ་མིན། མི། ལྷ་ས་གས་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་མན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྲིག

སྒྲིབ་སོགས་རང་སྟེང་དུ་ལེན་པར་བསམས་ནས། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ཞིང་སྲིག་སྒྲིབ་བྱང་བར་མོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བདག་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་སྨོན། ལེན་པའི་སྐབས་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་ལེན་དུ་མེད། གང་

ཟག་གི་རིགས་ལ་བློའི་ནུས་པ་མཐོ་དམན་ཅན་མང་བས་ན། ལས་དང་པོ་བ་ཁ་ཅིག་གཏོང་ལེན་བསྒོམ་པ་མི་ནུས་པའང་འབྱུང་བས། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ། ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བརྩམས། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་ལ་ཕྱི་དྲོ་འོང་

@320B རྒྱུའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྤྲ་དྲོ་ལ་ལེན་ཅིང་བསྒོམ། དེ་ནས་སང་གི་དེ་དེ་རིང་ལ་ལེན་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་བ་རྗེས་མའི་དང་། ལོ་རྗེས་མའི་དང་། མི་ཚེ་འདི་དང་། སྐྱི་བ་ཕྱི་མ། ཚེ་རབས་གཏན་དང་། ཞ་མ། ཉེ་འབྲེལ། བར་མ། དབྱ་སོགས་

དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་སྣང་སྟེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་འབྱོངས་པ་ན། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་པ་སྟོས་ཀྱི་ན་སྣུག་བསྔལ་སྡིག་སྒྲིབ་སོགས་རང་སྟེང་དུ་བྱང་། དེ་ལྟར་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་དགོས་ཀྱི། དང་པོ་ནས་དག་

སོགས་ཀྱི་སྡིག་སྣུག་ལེན་བྱོ་མི་འབྱུང་། དེས་ན་སྐབས་རེར་རང་ནས་ཕར་བསྙམས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟོམ། སྐབས་རེར་དམྱལ་བ་ནས་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བའི་བར་དང་། སྐབས་རེར་ལྷང་པའི་ཕུ་ནས་མར་དང་། སྐབས་རེ་མདའ་ནས་

ཡར་རིམ་འདེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟོམ། ཐ་ན་ཁྱི་ལ་དོ་བརྒྱབ་པའི་སྣུག་བསྔལ་ཚུན་བྱང་། བྱངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡལ་བའམ། འགྲམ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། སྐྱིང་གི་དབུས་སུ་ལེན། དེ་དག་གི་ཆོ་འཕྲིགས་དང་ངས་སྐྱེས་ན་ལེགས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བསམས་ན། དངོས་སུ་ལེན་མ་རྙེས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱས་པོ་ཆེ་རྫོགས་པ་དང་། བློ་གོམས་ན་དངོས་སུ་ལེན་རྙེས་པའང་འབྱུང་བ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཡིན་གསུངས། བྱམས་པའི་དམིགས་

པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གཏོང་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོ་ལུས་སུ་བསྒྲུབ། །ཞེས་དང་། སྟོང་བཀོད་དང་། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གཏོང་བར་གསུངས་

@321A ཞེས། །པ་བཞིན་རང་གི་ལུས་གང་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོར་སྤྲུལ་ནས་སྟོད་དང་བཅུད་ལ་བཏང་བས། དང་པོར་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཚ་དམྱལ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ཚར་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་སྣང་།

ལུས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་དུ་བསྒྲུབ་ནས་དེ་འཐོབ་པར་བྱས། དེ་ནས་གནས་དང་ཁང་བཟེགས་ཡིད་དུ་འོང་བར་བསྒྲུབ་ནས་བཏང་བས་དེ་ལ་བདེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཟས་སྐོམ་ཕུན་ཚོགས་སུ་བསྒྲུབ་ནས་བཏང་བས་

ཚོམ་པར་བྱས། གོས་སུ་བསྒྲུབ་ནས་བཀོན། དབྱི་བའི་ཉེས་གཉེན་དུ་བསྒྲུབ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་འཚང་རྒྱ་ལ་ཁད་དུ་བྱས་པར་བསམ། དེ་ནས་བྱང་དམྱལ་བ་ལ་ཉི་འོད་དང་གོས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ། ཡི་དྭགས་ལ་ཟས་སྐོམ་

སོགས་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྟམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ། ལྷ་མིན་ལ་གོ་ཆ། ལྷ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ། མི་ནི་འདོད་པ་ཆེ་བས་གང་ལ་གང་འདོད་དུ་བསྒྱུར་ནས་བཏང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། དགེ་རྩ་སོགས་

ཀུང་གིང་ཞིང་། བྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ལའང་ལུས་མཆོད་སྦྱིན་དུ་སྦྱལ་ཏེ་ཕུལ་བས། བྲ་མའི་སྐུ་ཆོ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པར་བསམ། དགེ་རྩ་དུས་གསུམ་གའི་དེ་གིང་ཆོགཅིང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ནི་འདི་དང་ཕྱི་མ་

གཉིས་མ་གིང་གས། འདས་ཚར་བ་གིང་དུ་མེད། གིང་བའི་སྐབས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུར་བཤད་པ་ལྟར་བདེ་བས་ཕོངས་ལུགས་བསམས་ནས་བྱམས་པ་གཅོ་བོར་བསྒྲིད་ཅིང་། བྲོ་སྤྱོང་གི་དམིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་

@321B གཅོ་བོར་བྱེད་དགོས། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དྲན་པ་བསྒྱལ་བའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཚོགས་གིས་སྤྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར་གིང་ལེན་ལ་དྲན་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གིང་ལེན་གྱི་ཚོགས་འདོན། འདི་ལ་གསེར་འོད་

ནས་གསུངས་པའི་ཚོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ངང་རེས་མ་ཤེས་ན། དེས་ན་རྟེ་བཙུན་བློ་མ་ཐུགས་རྟེ་ཅན། །ཞེས་སོགས་བཀོན་པས་རྟུང་། སྟོན་གྱི་བློ་མ་འགའ་རེས་འདི་ཉིད་བྱངས་གསོག་ཏུ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད། དེར་མ་

ཟད་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་ཐབས་སུ་འགྱོ་བ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་མདོ་ཕལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བལྟ་དགོས། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་འདོད་པ་དག་གིས་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་མདོ་ཕལ་ཆེན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཐོས་བསམ་བྱེད། དེ་གཉིས་རྒྱང་ལ་བསྟོན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་

ཇུང་ཟད་འབྱོངས་པའི་ཚེ་དབུགས་ཕྱིར་འགྲོ་སྐབས་གཏོང་བ་དང་། ནང་དུ་འཇུག་པ་ན་ལེན་པ་དང་སྦྱར། རྒྱང་ལ་བསྟོན་པ་འདི་དང་པོར་མི་རྟུས་ཀྱང་། ཡང་ཡང་གོམས་ནས་རྒྱང་ལ་བསྟོན་ན་རྒྱང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པས་བདག་གཞན་

མཉམ་བཟེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་སྟེ་བའི་འཕྲལ་འདེགས་ཆེན་པོ་ཡིན། འདི་ནི་སྟབས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་རྗེ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་དང་ཆ་འདྲ་ཞིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་རྗེ་བློ་མར། མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་དབུགས་ཙམ་ཡང་། །མཐའ་

@322A ཞེས། །དག་འབྱོལ་ལ་སྣན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་བསྟོད་པ་མཛད་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པ་རེད། འདི་དག་ལ་མན་ངག་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད། རྒྱུན་དུ་ཆགས་མེད་མི་བྱེད་པའི་རིགས་ལ་འཆད་

དུ་མི་རྟང་གསུངས། གསུམ་པ་རྒྱུན་བན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་བ་ནི། སྐྱེགས་མའི་དུས་འདིར་འདི་ཤེན་ཏུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ཆོས་བྱེད་ལ་བར་ཆད་མང་ཞིང་རྒྱུན་སྐུང་མི་ཐུབ་པའི་སྐབས་འགལ་རྒྱུན་མཐུན་རྒྱུན་དུ་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་

དགོས། དེ་མེད་ན་རྒྱུན་བཟང་བན་གང་བྱུང་ཡང་ཆོས་ཤོར་འགྲོ། དེ་ཡང་ཆོས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་གོ་ས་སོགས་བྱུང་བས་དེགས་ནས་ཆོས་ཤོར། འགའ་ཞིག་རྣོར་བྱུང་བས་དེའི་འཆོ་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཤོར། འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱུན་བན་

པ་བྱུང་བ་ན་ཡི་ཚད་ནས་ཆོས་ཤོར་བས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཆོས་བྱེད་པར་དཀའ། ཆོས་ཅུང་ཟད་བྱེད་ཁུལ་བྱེད་པ་ཡང་ཤོར་ན་ཤིན་ཏུ་ནས་ཐ་ཚད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཆྱེན་དན་པ་གང་བྱུང་ཆོས་ལ་མི་གནོད་པའི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་ཐུབ་པ་

དགོས། དེ་ལ་བསམ་པས་བསྒྱུར་བ་དང་། སྤྲོར་བས་བསྒྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྲོད་པས་བསྒྱུར་བ་དང་། ལྟ་བས་བསྒྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཐུབ་མཆོད་ལས། སྟོད་བཅུད་སྤྱིག་པའི་འབྲས་བུས་ཡོངས་གང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་

དང་། ཐོ་སྤྲོང་རྩ་བར། སྟོད་བཅུད་སྤྱིག་པས་གང་བའི་ཚེ། །རྒྱེན་དན་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྒྱུར། །ཅེས་པ་ལྟར་ན་ཚ་དག་འདྲེ་སོགས་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་ན། དཀྱར་ངང་རེས་ལེ་ལན་གཞན་ལ་འགེལ་ཞིང་། ནད་བྱུང་

@322B བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱིས་བསྒྲིད་པར་མི་ཤེས་པར་ཟས་དང་གདོན་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲིད་པར་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། རྩ་བའམ་ལན་རྩ་གང་ལ་ཐུག་བལྟས་པ་ན། སྔར་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་དུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་མི་འདོད་པ་

བྱུང་ཚད་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པས། ལེ་ལན་རྩ་བ་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་ཐུག །དེས་ན། རྒྱན་མས་ནོར་བརྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ལེ་ལན་རྒྱན་མ་ལ་བདའ་ས་མེད་ཀྱི། རང་གི་ལས་

ངན་དང་། དེ་སྐྱེད་བྱེད་གཅེས་འཛིན་ལ་བདའ་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཚ་དང་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ངན་སོགས་བྱུང་བ་ན། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གྲོགས་སུ་བསམ་དགོས་ཏེ། ན་ཚ་སྤྲིག་སྐྱིབ་ཀྱི་ཕུགས་ཤིང་ཡིན། །ཞེས་པ་བཞིན་ན་ཚ་སོགས་ཅི་

བྱུང་ཡང་སྔོན་གྱི་ལས་ངན་སྤྲིག་སྐྱིབ་ངན་སོང་ལྷོང་ངེས་རྣམས་རྟེན་འདི་ལ་སྣིན་པས་གོ་བཅད་སྐམ་དུ་ཡིད་བདེ་ལྷང་ལྷང་བ་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད། ངས་སྔོན་གཏོང་ལེན་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲིག་སྦྱུག་བདག་ལ་བླངས་པ་ཡིན་

པས་དོན་བྱེད་སོང་སྐམ་དུ་དགའ་བ་བསྒྲིད་ནས། སྨར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་སྣིན་པར་སྣོན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལྷོང་འབྱུང་ཚང་མ་དེས་གོ་ཆོད་པར་བསྒོམ་ཞིང་། ད་དུང་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དངོས་སུ་

ལེན་པའི་དུས་དེས་བྱང་བས་དེ་ལེགས་པོ་བྱུང་སྙམ་དུ་གཏེར་ལེན་བྱས་ནས་བློས་ཟད་ཀྱིས་བཏང་ན། ན་ཚ་ཡང་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བར། དགེ་སྦྱོར་སྟེལ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་སྔར་ཀུན་སྤངས་བགས་རྒྱན་པའི་སྤོབ་མ་མཛོ་ནད་བྱུང་བ་ཞིག་སྟེ།

@323A ཞེས། །མོ་རྩ་འཕེང་ནས་ནད་སངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ངན་དགེ་བའི་བསྐུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྨྲག་བསྟལ་མི་འདོད་ན་སྡིག་པ་སྤོངས་ཤིག་ཅེས་པའི་བརྡར་བསམས་ནས་ཆོགས་

གསོག་སྤྲིན་སྤྱོང་ལ་འབད། རང་རེ་ལ་རྒྱུན་ངན་པ་མ་བྱུང་ན་སྣང་བ་སྤྲིད་ཐག་ཆོད་པས་ཆོས་མི་དྲན་ལ། ཁ་ཉེས་གོད་ཁ་ན་ཚ་སོགས་རྒྱུན་ངན་པ་བྱུང་ན། དེས་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེས་ནས་སྟོམ་ལས་ལས་བསྟུངས་ཏེ་དགེ་བར་འཇུག་པ་

འོང་། འདྲི་གདོན་རྒྱལ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན། །སྨྲག་བསྟལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་ལང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་འགོང་འདྲི་གདོན་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱུང་ན། ངས་སྟོན་ཆོས་མ་དྲན་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཡོད་པ་

ལ་དང་འདིས་ཆོས་ལ་བསྒྲུལ་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྣམ་དུ་བསྒོམ། རང་གི་བློས་འཁྲིར་སྐྱངས་ཤེས་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིལ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་སྲིད། ན་ཚ་སོགས་རང་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་བས། ནད་

གདོན་རྣམས་རང་གི་དགྲ་བཏུལ་མ་ཐུབ་པའི་དགྲ་བོ་གཅེས་འཛིན་ཁོ་འདུལ་རོགས་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་དེན་ཆེ་སྣམ་པ་དགོས། རང་ཚོས་ཏིལ་ཉིན་ངན་པ་ཞིག་བྱུང་སྐབས་ཉམས་ལེན་བསྒྲུབ་ཏུས་བྱེད་མོད། དེ་ལྟ་མི་བྱ་བར་དཔེར་

ན།ཁ འབྲུལ་པས་འཕྲང་དོག་པོར་སྐྱེབས་དུས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་པ་ལྟར། ན་ཚ་ཏིལ་ངན་སོགས་བྱུང་སྐབས་ལྟག་པར་གཟབ་སྟེ་ཉམས་ལེན་མི་བཞོལ་བར་གཏོང་ལེན་སོགས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། སྤྱོད་འཇུག

@323B ལས་གསུངས་པའི། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྨིང་རྗེ་སྐྱེ། །སྲིག་ལ་འཇོམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ན་སྐྱོ་ནས་ང་རྒྱལ་སེལ་ཞིང་རང་སྡུག

བསྟལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྐྱིང་རྡེ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་སྤོང་འདོད་སོགས་འབྱུང་། རང་རེས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ལས། བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་བྱུང་ན་ལེགས་པར་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིད་ན་མི་དགའ་སྡུག

ན་དགའ། །སྐྱིད་ན་སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཟད། །སྡུག་ན་ལས་ངན་སྟིག་སྐྱིབ་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་པས། གོ་སྐ་ལྟ་བུ་མཐོ་ན་རང་གཅིག་པུ་བཟང་བཙོན་དུ་བཅུག་པ་དང་འདྲ་བར་གང་འདོད་སར་འགྲོ་མེད་པ་བླ་ཆེན་དཔོན་

ཆེན་ཆོ་ལྟ་བུ་སྟེ། གྲུབ་མཆོག་ཟླ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་། མཐོ་ན་བཟང་བཙོན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། དམན་ས་རྒྱལ་བའི་གདན་ས་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དམན་བཟུང་ནས་[7]རྒྱལ་ཤ

བའི་གོ་འཕང་དུ་གཤེགས་ཤིང་། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། ཞང་འཕྲང་ཀ་བེར་ཆུང་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་པ་བཞིན། རང་རེའང་དམན་ས་བཟུང་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཆུ་ལས་མེད་པ་བྱིད་ན། གྲོགས་དང་ཡང་

མཐུན་པ་འབྱུང་ཆེ། བསྟོད་ན་མི་དགའ་སྣད་ན་དགའ། །སྣད་ན་རང་སྐྱོན་ཞིར་ལ་འབྱད། །ཅེས་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་བསྟོད་ར་བཏང་ན་ང་རྒྱལ་ཇེ་ཆེར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཕྱང་། རང་གི་སྐྱོན་མི་མཐོང་

@324A ཞེས། །ལ། སྣད་ན་གནས་སྐབས་མི་སྣན་ཡང་། ཕྱིས་ནས་རང་གི་ལས་དེ་ལ་བརྟགས་ནས་འདོར་ལེན་གཟབ་པར་བྱེད་པའང་འདིས་འབྱུང་ལ། མི་ཁ་ལྟ་ཡི་ཐམ་ཐབ་ཡིན། །ཞེས་ལྟའི་

དངོས་གྲུབ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་མི་ཁ་སྟང་བ་སོགས་ཆུན་ངན་རྣ་འཛིངས་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བསམ། རང་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་བྱང་ན། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་བྱུང་སྣམ་དུ་ལྟག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

བསྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱ་གསུངས། གཉིས་པ་ལྟ་བས་བསྒྲུབ་བ་ནི། འབྲུལ་སྣང་སྐུ་བཞིར་ལྟ་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་སྔ་རབས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། རང་རེས་

བཀྲགས་ན་ཆུང་མི་བདེ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གང་བླུང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ན། དང་པོ་གང་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུ་སོགས་གསུངས་མོད། གནད་ཆེ་བ་ཙམ་མི་སྣང་བས། མདོར་ན་རང་ལ་བདེ་སྡུག་དང་ཅིག་

བཟང་ངན་ཅི་བླུང་ཡང་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་དེ་རྒྱུ་ཅིག་རྐྱེན་འབྲེལ་ཚོགས་ཙམ་ལས་ཅིག་བཟང་ངན་དང་བདེ་སྡུག་ཅེས་ཐ་སྙད་ཙམ་མངོན་སུམ་བསྟེན་མེད་དུ་སྣང་བ་ལས་དོན་དུ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ང་དང་

གཞན་ཞེས་པ་བདེན་པར་མེད་ཚུལ་ལ་བལྟས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆགས་པ་སོགས་དགག་པས་ཆོག །ལྟ་བ་མ་ཤེས་ན། དེ་ལྟ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེད་སྡུག་ཅི་བླུང་ཐམས་ཅད་རང་འཆི་བའི་སྐབས་སུ་ལམ་སྟེས་པ་

@324B ལྟར་དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་ཚོ་ཐུང་ཡུད་ཙམ་འདིར་ཆགས་སྡང་བྱེད་དོན་མི་འདུག་སྟམ་པ་དགོས་གསུངས།། ། །ཉིན་བཅུ་དགུ་པར། བྱམས་པའི་སྒོམ་ལམ་ལས། ངན་འགྲོའི་

ལམ་ནི་བཟློག་བགྱིད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ལས་བརྩམས་པའི་སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སྒོང་འཚོས་པ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་མཛད་ནས། སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་གསུངས་རྟེས། བདག་གཞན་བརྟེ་བའི་ཚུལ་

དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒོམ་ཚུལ་གཉིས་ལ་བསྟུར་བཤད་དང་། དོན་ཚན་བདུན་ལས། དང་པོ་གཉིས་ལའང་བསྟུར་བཤད་དང་འབྲེལ། དེ་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང་། ཡལ་བར་

འདོར་བའི་བློ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ལ་བསྟེད་པའི་གཞི། རང་དང་གཞན་གོ་ས་བརྟེ་བའམ་སྤོས་ནས། དེའི་རྟེས་སུ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐབས་ཤེས་པ་ལྟར་སྐྱེ་རྟེའི་དམིགས་པ་རྣལ་དུ་བཏེན་ནས་སྦྱངས་བསྟལ་ལེན་

པ་དང་། བྱམས་པའི་དམིགས་པ་རྣལ་དུ་བཏེན་ནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་བཏང་ཞེང་། དེ་འབྱོངས་པ་ན་དབུགས་འགྲོ་འོང་ལེན་སྤྲུར། དེ་མི་བརྟེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཆོག

གིས་དྲན་པ་གསོ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་མན་ངག་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྒིལ་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ། ས་བཅད། དབྱེ་བསྡུའི་ཁྲད་པར་གྱིས་གྲངས་མང་ཉུང་བྱེད་ཚུལ་འགའ་ཞེ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་

@325A ཞེས། །བསྡུ་ན། དམིགས་སྐོར་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དང་པོར་བཏང་སྙོམས། མར་ཞེས། དེན་དན་དང་དེན་དན་ཁྲད་པར་བ། དེན་གཅོ་བཞི་བསམས་རྟེས། བདག་གཞན་

མཉམ་པ། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་སྐོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་དངོས་དང་འབྲེལ་བར་སྨྲིང་རྗེའི་

དམིགས་པ་རྩ་ལ་

དུ་བཏོན་ཏེ་དེ་དང་སྦྲགས་ནས་ལེན་པ། བྱམས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པའི་དམིགས་པ་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ཏེ། དེ་དང་སྦྲགས་ནས་གཏོང་བ་རྣམས་བྱ། དེའི་མཇུག་

ཏུ། དེ་ལྟར་

བདག་གིས་གཏོང་ལེན་བྱས་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་གྱུར་འདུག་གམ་མི་འདུག་བརྟག་པའི་ཚེ། རང་གི་མོས་པ་ཙམ་ལས། དལ་དངོས་གནས་པར་ཕན་བདེ་དངོས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་མི་འདུག་

པར་མཐོང་

ནས་དེ་ནི་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་འོང་བ་ཞིག་བྱེད་སྣམ་དུ་རང་གི་དོས་ནས་ཁྱད་དུ་ཁྱེར་བའི་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དེའི་ཕྱིར་རྟོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་དངོས་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་སྐོར་བཅུ་

གཅིག་པོ་འདི་རྣམ་འབྱས་བདུན་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་མན་ངག་གཉིས་ཀ་བསྒྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡིན། མཐར་གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་མཐུན་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་

@325B གནད་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བྱམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་དང་རྒྱལ་པོ་རྩེ་བས་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དང་ཆ་མཐུན་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་

སོང་སྣམ་པ་རེ་བྱས་ན་ཚོགས་

རྩོགས་ཚབས་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་འབྱས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ཚུལ་ལ། རང་ཐུབ་དབང་གི་སྐུར་གྱུར། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཀུང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུར་ཀྱུར་པར་མོས་ལ་དགའ་སྤྲོ་བསྐྱེམ། ཡུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དགེ་རྩ་གསུམ། །ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྡང་སོགས་

སྐྱེ་བ་ན། ཡུལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཆགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ངན་འགྲོ། འཁོར་བའི་

སྡུག་བསྔལ་རྒྱུད་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རང་སྟེང་དུ་བླངས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་རྩ་དང་ལྡན་པར་བྱས་སོང་སྟམ་པའང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བྱེད། རྒྱུན་ངན་པ་འཐབ་རྩོད་

དང་ན་ཚ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་རྩ་གཅེས་འཛིན་དུ་མཐོང་ནས། རང་གི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱུད། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བླངས་པ་རྣམས་སྨིན་པར་ཤེས་ནས་ཡིད་བདེ་བ་

འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དེའི་

@326A ཞེས། །ཕྱིར་བློ་སྤྲོང་བསྟོམ་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་ངན་བྱེགས་སུ་ཤར་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བས། བློ་སྤྲོང་ལ་བྱོང་ཁྲིར་སྐྱིད་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད། རྒྱུན་ངན་སྒང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་ཐེག

པ་མི་བྱེད་པར། དཔེར་ན་ཚོང་པ་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཆར་བབས་པ་རྐྱེན་མ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཁ་བ་བབས་པ་འགེལ་ཁལ་རྨིག་པ་མི་འཐིང་བའི་བྱེགས་སུ་འཁྲིར་བ་བཞིན་དགོས། སྤྲོང་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་

བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན། །ཞེས་པ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱས་ཀྱང་དེས་ཅིའང་མི་ཕན་པས་བྱོགས་སུ་

འཁྲིར་དགོས། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ན་ཚ་སོགས་ཀྱིས་མནར་ཏེ་མ་ཤི་ཙམ་བྱུང་བ་ན། ལམ་རིམ་སོགས་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་བློ་རང་འཁྲུངས་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་

མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད། དེ་ལྟར་

ཏྲེན་དན་པ་བྱང་ཆོ་ང་རང་ཅི་བྱང་ཡང་རུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚགས་ཆེ་ཉམ་ང་བདག་གི་སྟེང་དུ་འབབ་པར་ཞོག་སྣམ་དུ་བསམ་ན་ཕན་ཡོན་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་ཚུལ་དང་། སྨར་ཡང་ཏྲེན་དན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་

བསྒྲུབ་བའི་བསམ་པས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཡན་གྱི་བསྒྲུབ་བཞག་གནང་། དེ་ནས་སྤྲོད་བས་བསྒྲུབ་བ་ལ། སྤྲོད་བ་བཞི་ནི། ཆོགས་གསོག |སྒྲིབ་སྤྲོང་། འབྱུང་པོར་གཏོར་མ་བཏང་བ། ཆོས་སྐུང་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་

@326B སྟེ། བློ་སྤྲོང་ལ་ལེགས་པར་གོམས་པ་དེས་ཆོས་སྐུང་སོགས་ལའང་ན་ཚ་སོགས་བྱུང་བའི་ཆོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་སྨིན་པ་འདི་ངས་གཏོང་ལེན་བྱས་པའི་དགོས་པ་གྱིབ་པ་ཡིན་པས། སྨར་ཡང་ད་ལྟའི་

ནད་འདི་ལས་དུའང་ཇི་ཐུབ་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་ཕྱིན་ལས་བཅོལ། འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་བཏང་བ་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེས་བདག་གི་སྟོག་སྐྱེབ་དག |ཆོགས་རྫོགས། ཉམས་

ལེན་ལ་བོགས་ཐོན་པས་དྲིན་ཆེ། ད་དྲང་ཡང་

གནོད་པ་སྤང་ལས་ཀྱང་ཆེ་བ་དང་མང་བ་ཐོངས་ཞེས་བསམ། བློ་ཆེར་མ་འབྱོངས་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མི་རུས་ཤིང་འཇིགས་ན། ན་ཚ་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཐྲོགས་བཅོལ་བ་སོགས་སྤྱི་ལྟར་བྱེད། སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ཚེ་རང་སྡོད་སར་ཆུ་ཤོར་བ་

ན།། རྩ་བ་རྩད་གཅོད་བྱས་ནས་འགོག་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྤྱིག་པ་སྤོང་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་གསོག་དགེ་བ་སྤྱུག། གཉེར་མ་བརྒྱ་རྩའི་མཆུག་ཏུ་ལྟུང་བཤགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བཤགས་པ་ཞིག་བྱེད་ན། དེ་ལ་སྤྱོར་བ་བཞི་ཀ་རྒྱས་

པར་ཚང་ཞིང་། བརྒྱ་རྩའི་མཆུག་བློ་སྤྱོང་སྤྱོན་ལམ་བྱེད་པའང་དེ་དང་བསྟུན་པ་ཡིན། འཕྲལ་ལ་གང་ཐུག་སྐོམ་ལ་སྤྱོར། །ཞེས་པ་ནི་བློ་བྱར་དུ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་བྱུང་ནའང་། དེ་འཕྲལ་ལམ་དུ་ཁྱེར་ཏེ་བློ་སྤྱོང་ལ་སྦྱར་བ་དགོས་གསུངས།

བཞི་པ་ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་བསྒྲིལ་ནས་སྟོན་པ་ལ། སྟོབས་ལྡན། དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས། གོམས་པའི་སྟོབས། འཕེན་པའི་སྟོབས། རྣམ་པར་སྨིན་འབྱིན་པའི་སྟོབས། སྨོན་ལམ་གྱི་

སྟོབས་སོ། །དེའི་ནང་ནས་འཕེན་

@327A ཞེས། །པའི་སྟོབས་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། ནངས་པར་ལངས་མ་ཐག་ནས། སྒྲིར་ཆོ་འདི་དང་། ཡང་སྐོས་ལོ་འདི་དང་། ཁྱད་པར་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་བཏང་བར་དགྲ་བོ་བདག་གཅེས་འཛིན་བཏུལ་ཏེ་

དོན་ལྡན་བྱེད་སྐམ་པའི་བློ་ཤུགས་དྲག་བསྒྱེད་དགོས། འཕེན་པ་འདིས་བྱ་སྤྱོད་དགེ་མི་དགེ་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྒྱེད་དེ། ཐ་ན་ཤིག་གཅིག་བསད་པའམ། གྲུང་ཆོགས་བཟོ་བ་ཚུན་འཕེན་པ་བཏང་ནས་བྱས་པ་

ཡིན་ལ། རང་ཅག་དནས་ཡར་ལྡང་སྟེ་སྐེ་རགས་འཆིང་སྐབས་ནས་བརྒྱང་། ལྟོ་གོས་གཏམ་སྐྱན་སོགས་ཆོ་འདིའི་བདེ་ཐབས་ཤིག་ལ་འཕེན་པ་གཏོང་མོད། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་རང་གིས་མི་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐེ་རགས་ལ་མདུད་པ་

ཚུན་གྱི་བརྗེད་ཐོ་བཏབ་ནས་སྔར་བཤད་པའི་འཕེན་པ་བཏང་སྟེ། བློ་ཕྱུགས་ནས་ཐག་གཅོད། དཀར་ཐོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲོར་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་

ཆོ་གས་བསགས་སྒིབ་སྦུང་བྱེད་པ་

ཡིན།། རང་ཆོས་དགེ་བ་བྱས་ཚད་ཆེ་འདི་པ་ལ་ཞོར་བ་ཕལ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་མ་སོང་བ་གལ་ཆེ། གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་འཕེལ་ཐབས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་སྐྱབ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་

པ་བྱེད་པ་ཡིན། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས།། རང་ཅག་གི་བློར་མི་ཆུད་ཅིང་། ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པར་དཀའ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཚོ་དང་ཤིང་ལག་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་སོགས་ཀྱང་བློ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།

@327B དང་པོར་མི་ཤེས་པའི་ལྷགས་བཟོ། ཤིང་བཟོ་སོགས་ཀྱང་རྩེས་སུ་ཤེས་པ་ན་མི་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་སྲོག་སྦྱིན་པར་གཏོང་བཅང་། ཕྱིས་གོམས་པ་ན་སྟོ་ཚོད་སྟེར་བ་ཙམ་དུ་ལས་སྣ་བ་འབྱུང་སྟེ། གོམས་ན་སྣ་བར་

མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། སྟོན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་འགའ་རེས་ཆིབས་རྟ་ལ་ཆིབས་པ་ན། ཞབས་ཡ་གཅིག་ཡོབ་ཀུ་བཙུད་ནས། ཅིག་ཤོས་རྒྱབ་ཀྱི་ཡོབ་ལ་

མ་བཙུད་པའི་བར་ནའང་། ལམ་རིམ་ལ་

བཤད་སྒོམ་ཚར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའང་གོམས་པ་ལས་བྱུང་། གོམས་པ་དང་བསྒོམ་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། རང་རེས་ཇ་ཕོར་གང་ཙམ་འཐུང་བ་ལའང་མ་གོམས་ན་ལས་སྐྱ་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ནི། གཅེས་

འཇོན་ཁོ་ན་མ་སྐྱེས་པ་ན་དགག་སྟེ་ཁྱི་རྐྱེན་བརྟུང་བ་ལྟར་འབྱར་འཇོམས་བྱས་ལ་གཅེས་འཇོན་སྤྱན་དབྱུང་བ་ཡིན། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི། ཉིན་རེའི་དགེ་རྩ་གང་བྱས་པ་རྣམས་དོ་རྒྱབ་ཏུ་ཁར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་འཕེལ་ཆེད་

དུ་བསྟོ་བའོ། །དེ་ནི་ཆོ་འདིའི་སྟོབས་ལྟ་ཡིན་ལ། འཆི་ཀ་མའི་སྟོབས་ལྟ་ནི། བློ་སྦྱོང་གི་འཕོ་བ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་འཕོ་བའི་གདམས་ངག་ནི། །སྟོབས་ལྟ་ཉིད་ཡིན་སྦྱོད་ལམ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། བློ་སྦྱོང་གི་འཕོ་བ་ལ་

ཏི་ཀ་དང་ཨ་ཡུ་ཤ་མེད་ཀྱང་འཕོ་བ་གཞན་ལས་འདི་ཟབ། དེ་ལ་བྱངས་འབྲེན་སྟར་བཞིན་ལ། འཕེན་པའི་སྟོབས་ནི། བདག་གིས་འཆི་ཁ་དང་བར་དོ་སོགས་སྡུའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་

བྱལ་བ་བྱིད་སྣམ་ནས་འཕེན་པ་བཏང་། དཀར་

@328A ཞེས། །པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ནི། གང་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེ་བའི་ཀ་ཅས་མཆོག། ཀ་ཅ་ཐམས་ཅད་ཡར་མཆོད་མར་སྨིན་བྱེད་པ་སོགས་ཞིང་ཁྲད་པར་ཅན་ལ་བཏང་བཟམ་ཡོ་བྱད་གང་ཡོད་ཕར་བཅད་ཚུར་བཅད་

ཀྱིས་གཏོང་རྒྱུར་བསྟོས་ཏེ་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བྱས་ན་ཤི་བའི་རྟེས་སུ་གཞན་གྱིས་དགེ་རྩ་བཏང་བ་དང་མི་འདྲ་བར་དེ་ཕན་ཚབས་ཆེ། དེ་ལྟར་མ་བསྟོས་ན། ལྷུང་བཟེད་ལ་ཆགས་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་སྨལ་དུ་སྐྱེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

ནགས་སུ་བསྐྲད་པ་ན། ཁོ་ཁྱོས་ནས་ཁོང་ཁྱོའི་མེས་ནགས་ཚལ་དང་ཁོ་རང་གཉིས་ཀ་ཆོག་སྟེ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཤིང་དགེ་སློང་དེའི་སྐྱ་བ་སྤྱི་གསུམ་བྱ་ལུས་ལ་མེ་འབར་བ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་གསེར་ས་འོག་ཏུ་

སྨས་པ་ལ་ཡིད་ཆགས་པ་ཞིག་སྨལ་དུ་སྐྱེས་ནས་གསེར་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་དུ་བཅུག་པའི་རབས་ལྟར་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་ཆགས་ནའང་། དེའི་ནང་གི་འབྱར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འོང་

སྟེ། སྔོན་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་ཞེག

ལ་སྲིན་བུ་སྨྱལ་འདུ་བ་ཞེག་གིས་ཁ་སྣ་མིག་རྣ་བ་སོགས་སུ་ཕར་ཐལ་ཚུར་ཐལ་དུ་འཕྱལ་ཏེ་རོ་དེ་ལ་འཚོར་ནས་སྔོད་པ་ཞེག་ཡོད་པ་སྟར་བྱད་མེད་ཅིག་རང་གི་ལུས་ལ་ཆགས་ཏེ་མེ་ལོང་ལ་རྟག་ཏུ་བལྟ་བ་ཞེག་ཤི་ནས་དེ་འདྲ་ཞེས་སྐྱེས་པར་

གསུངས་པས། འཆི་ཁར་ཆོགས་གསོག་པ། བྱང་སེམས་འཕེལ་བའི་སྐྱེན་ལམ་ཤུགས་དྲག་བྱེད་པ། གཅོ་བོ་ལུས་ལ་མ་ཆགས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་གལ་ཆེ། ཡང་སྣ་ཞེག་དངུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པས་ཤི་ནས་སྨལ་པར་གྱུར་ཏེ་

@328B དངུལ་དེ་ལ་སྣར་མོས་འཐམ་ནས་སྔོད་པ་ཞེག་ཏུ་སྐྱེས་ཚུལ། འགའ་ཞེག་ནི་ཆགས་པའི་དབང་གིས་འཆི་ཁར་འཆི་ཡང་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། ཞ་མདོའི་གྲུ་རྐན་ཞེག་ཞག་ལ་ཆགས་ནས་ཤི་དཀའ་བ་བྱུང་བ་ལ། གྱང་ཐང་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། དགའ་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་འདུན་པ་ཐོངས་དང་དེར་ང་ཚོའི་རིགས་གྲའི་ཞག་ལས་ཆེས་བཟང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དབུགས་ཆད་ཐུབ་པ་བྱུང་།

རང་ཅག་ལའང་དེ་ལྟར་འོང་ཉེན་ཡོད་པས་ཚགས་

སོགས་སྤོང་བ་གལ་ཆེ། སྡུག་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ནི། འཆི་ཁར་བཞག་སྡོམ་སྟོབས་ཆེན་བྱེད་པ་སྟེ། གསང་སྔགས་པ་ཡིན་ན། རང་གིས་བདག་འཛུག་ལེན་པའམ། དབང་བསྐུར་ནས་ཞུས་ཏེ་བྱང་སྡོམ་སྔགས་སྡོམ་སོར་ཆུད་པར་བྱེད།

དེ་མིན་ཡང་བཞག་སྡོམ་གང་ནུས་ལེགས་པར་བྱེད། འདི་ནི་སྤྱིར་དུས་རྒྱུན་དུ་དང་། ལྷག་པར་འཆི་ཁར་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་འདིས་སྤྲིབ་ནས། དག་ཞིང་སོགས་སུ་འགྲོ་ཆོག་ཆོག་ཡིན་ཡང་འགྲོ་མི་ནུས། སྤྲོན་ལམ་གྱི་

སྟོབས་ལ། འདི་ནི་དག་ཞིང་སོགས་ལ་སྤྲོན་པ་མིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤྲིག་སྤྲིབ་རང་ལ་སྤྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྤྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ཡིན། གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། དུས་རྒྱུན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

ལ་གོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་འཆི་ཁར་ཡང་བློ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་བསྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འཕོ་ཐབས་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་པ་བྱང་མེད། སྤྱོད་ལམ་ནི། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་

ཅན་སྡུ་ངན་ལས་འདས་སྐབས་བཞིན་དུ་སྤྲོད་

@329A ཞེས། །ལམ་གཞོགས་གཡས་ས་ལ་ཕབ་ནས་སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་འཕོ་བ་སྟེ། འདི་ཙམ་བྱིས་ཀྱང་དག་ཞིང་དུ་བགྲོད་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ། སྤྱིར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱབས་འགྲེའི་ངང་ནས་འཕོ་ཤ་ལ། སྐྱེས་བུ་

ཆེན་པོ་ནི་བྱང་སེམས་བསྟོམ་བཞིན་དུ་འཕོ་བ་སོགས་དགོས། དེས་དག་ཞིང་དུ་བགྲོད་ལུགས་མེད་སྐྱམ་ན། དེ་ངེས་པར་ཡོད་དེ། མཆད་ཁ་བ་འདའ་ཀར་ཉེ་གནས་ལ་མཆོད་པ་ལ་ཉེར་གཅོམས་དང་། ངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

དོན་དུ་མནར་མེད་དུ་འགྲོ་བར་སྨོན་པར་བྱས་ཀྱང་། མི་འགྲོ་བར་འདུག །དག་ཞིང་གི་སྣང་བ་ཤར་བྱུང་གསུང་བ་དང་། དགེ་བཤེས་པོ་ཏེ་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་མཛད་ཚུལ། སྔར་མ་སྨད་གཉིས་ཆུས་བྲིར་བའི་ཚེ། གཉིས་ཀས་ཕན་ཚུན་

སེམས་བཟང་པོ་བསྐྱེད་པས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཡང་ལྷོ་ཁའི་བྱ་སའི་ཀོ་བ་ཐེབས་ཅིག་ལྷི་དྲག་ཏེ་རྡོབ་པར་ཉེ་བ་ན་བང་ཆེན་པ་ཞིག་སེམས་བཟང་པོ་བསྐྱེད་དེ་ཆུང་མཆོངས་ཀྱང་མ་

ཞི་བར་འཛའ་རྒྱག་པ་བྱུང་བ་ལྟར་སེམས་བཟང་

ཚུལ་ཁྲིད་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེས་མ་ཚུན་གསལ་བཀའ་ན་ནི། གནས་བཟང་བར་སྐྱེ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ང་ཚོས་ཏི་ཀ་དང་ཕྱ་ཟེར་བའི་འཕོ་བ་ལ་འགངས་ཆེར་བྱེད་ཅིང་། འཕོ་བའི་རྒྱས་ཐོན་པ་ལ་རྩ་བ་ཆེ་བར་བརྩི་

ཡང་། དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཏི་ཀ་མང་དུ་སྣང་ན་སྤྲི་གཅུག་ཏུ་འཕོ་རྒྱས་ཐོན་པ་སོགས་འབྱུང་བས་དེ་རྣམ་གྱི་འཕྲལ་ཡིན་པ་ལས་དེ་ཙམ་ངོ་མཚར་ཆེ་རྒྱུ་མེད། བློ་སྤྲོང་གི་འཕོ་བ་ལ། ཏི་ཀ་དང་ཕྱ་མེད་ཀྱང་འཕོ་བ་ཐམས་ཅད་

@329B ལས་ཟབ་ཤོས་འདི་ཡིན་པས། འཕོ་བ་གཞན་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་འཆི་ཁར་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་སྤོ་ཁེགས་མི་ཁེགས་ཐ་ཚོམ་ཡོད་ལ། འདིའི་སྤྲོབས་པྲའི་སྤོ་ནས་འཕོས་ན་ནི། སྐྱེ་གནས་ངན་པར་མི་ལྟུང་བ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་གསུངས།

དོན་ཚན་ལྔ་པ། བློ་འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི། ཆོས་ཀུན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཕྱང་ཧེ་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་

གཉེན་པོར་གཞོལ་ཞིང་འབབ་ལ། ཆོས་དང་

ཆོས་མིན་པའི་གནམ་ཐིག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སོང་མ་སོང་ལ་གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་རྟགས་ཀྱི་མཆོག་ཉོན་མོངས་ཇེ་ཆུང་ལ་སོང་བ་སྟེ། དེ་མིན་པར་གནམ་ལ་བྱ་རྐོད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕུར། ས་ལ་བྱི་བའང་འཛུལ། ཆུ་ལ་

ཉས་ཀྱང་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་ན་གྲུབ་རྟགས་གཞན་ལ་ཏིག་པོ་མེད། བྲོ་སྐྱོང་འདི་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་བརྟགས་པའི་སྡང་དུ་གསུངས་པས། ཆོས་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་བདག་གཅེས་འཛིན་ཆུང་དུ་སོང་བར་འདུག་ན་འབྱོངས་པའོ། །དཔང་པོ་

གཉེས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཟུང་། །ཞེས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དཔང་པོ་གཉེས་ཏེ། རང་ལ་ཉམས་ལེན་གཤའ་མ་མེད་ཀྱང་ཆུལ་འཆོས་བགྱིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཚད་དུ་འཛིན་ཅིང་། ཆུལ་ཁྲིམས་གཙང་མདོག་ཁ་ལ་བཟང་པོར་བརྩི་བ་ཙམ་བྱུང་

ཡང་། དེ་ཙམ་ནི། ཞ་སྨའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་ནང་སྣིན་མ་སྣིན་རིགས་བཞིར་གསུངས་པ་ལས་ཕྱི་སྣིན་ལ་ནང་མ་སྣིན་པ་དང་འདྲ་བས། བྱི་ལ་འཐབ་པའི་གཡོ་འཕྲུལ་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་གཞན་མི་

ཞེས་པ་དག་གིས་བཟང་པོའི་གླལ་དུ་འཛིན་

@330A ཞེས། །མོད།། དེ་འདྲ་བ་དག་མི་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ནང་སྨིན་ལ་ཕྱི་མི་སྨིན་པའང་མིན་པར། ཕྱི་དུལ་བས་གཞན་ཀྱིས་ཁྲལ་མ་དགོས་པ་དང་། ནང་དུལ་བས་རང་རྒྱུད་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཕྱུག་པའི་ཕྱི་གཙང་

ནང་གཙང་བ་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། གཁས་པ་ངན་པ་སྤོང་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱང་གཁས་པ་ངན་པའི་གཞི་རྣམས་སྤངས་ནས་གཟབ་སྟེ་གཙོ་བོར་རང་གིས་རང་ལ་མི་ཁྲལ་བ་ཞིག་གལ་ཆེ་

གསུངས། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་བསྟེན། །ཞེས་པ་ནི། འབྱོར་པ་སོགས་བྱང་བ་ན་སྤྲལ་བ་དང་སྤུང་བའི་རྣམ་རྟོག་མང་པོས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་། མེད་ནའང་འཆོལ་བའི་སེམས་ངལ་མེད་པར་ཡོད་པ་དག་གི་སྐྱོན་

བསམས་ལ་རྒྱེན་བཟང་ངན་བྱུང་ཡང་ལམ་དུ་ཁྱེར་ཞེས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་། ཆོག་ཤེས་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་བསྟོད་སྨད་སོགས་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྐོར་མས་པར་བྱེད་ཅིང་སྐྱིད་ནའང་དེ་ལུགས་

དང་། སྟག་ནའང་དེ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་

བཅགས་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་འོང་གསུངས། ཡིངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྲོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། རྟ་རྩལ་ཆེར་མེད་པ་དག་སེམས་མ་ཡེངས་ན་རྟས་མི་བསྒྱུར་ཡང་། ཡེངས་ན་བསྒྱུར་ལ། རྟ་རྩལ་ཅན་ཡེངས་

ཀྱང་མི་བསྒྱུར་བ་བཞིན་དུ། ཐོ་སྦྱངས་ཀྱང་མ་འབྲོངས་པ་ནི། རྟ་རྩལ་མེད་པས་རྟ་ཞོན་པ་བཞིན། སེམས་ཡེངས་པའི་སྐབས་གཞན་ཞིག་གིས་ཆོག་ངན་སྨས་ན། དང་པོར་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་ཞིང་། ཕྱིས་ནས་དྲན་པས་ཟིན་པ་ན་ཁོང་ཁྲོ་ཞི་འགྱོ་

@330B བ་ཡིན་ཞིང་། ཐོ་འབྲོང་ཡ་སྐས་ནི། སེམས་ཡེངས་པ་ནའང་། གཞན་གྱི་བརྡེག་འཆོག་ངན་སྨྲ་སོགས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཐོ་འབྲོངས་པའི་ཚད་དོ། །བྱང་བའི་ཚད་ནི་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་གི་ཐོ་འབྲོངས་

པའི་ཚད་ཆེ་འདིའི་སྣང་ཤས་དང་། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཡིད་སྨོན་ལྷོག་པ་སོགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་བདག་གཅེས་འཛིན་ལོག་པ་ནི་བྱང་བའོ། །འབྲོངས་རྟགས་ཆེན་པོ་ལྟ་ལྟན་

ཡིན། །ཞེས་པ་སྨྲག་བསྟལ་དང་གནོད་པ་སོགས་

གང་བྱུང་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་ཡིད་མི་བསྐྱོད་པས་བཟོད་ནུས་པའི་དཀའ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཆོས་སྤྱོད་བསྡུའི་ཉམས་ལེན་ལས་མི་འདའ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་

པོ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ཐུ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་ཞི་དུལ་དུ་གནས་པའི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྣལ་མ་ལ་འབྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལྷ་པོ་འདི་བྱོ་སྦྱོང་འདི་ལྟ་བུ་བསྒོམས་པ་ལ་འོང་གསུངས། དོན་ཚན་དྲུག་པ་

བྱོ་སྦྱོང་གི་དམ་ཚིག་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ལས། སྤྱི་དོན་གསུམ་ལ་རྟག་ཏུ་བསླབ། །ཅེས་གསུངས་པའི། དང་པོ་བྱོ་སྦྱོང་ཁས་བླང་དང་མི་འགལ་བ་ནི། བྱོ་སྦྱོང་ལ་བསླབ་བཏགས་ནས་འདུལ་བ་སོགས་བསླབ་པ་འོག་མ་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་མི་བྱེད་པ་

དང་། གཉིས་པ་བྱོ་སྦྱོང་ཐོབ་ཅོར་མ་ཤོར་བ་ནི། བྱོ་སྦྱོང་ལ་བསླབ་བཏགས་ནས་གཅེས་འཛིན་མེད་མདོག་གིས་མི་དང་མི་མིན་གྱི་ཐོག་ཐུག་སོགས་ལ་མི་འཛེམ་པར་ཤིང་གཉན་གཅོད་པ་

སོགས་ཀྱི་ཐོ་ཅའི་སྤྱོད་པ་ཅན་མིན་པ་དགོས། གསུམ་པ་

@331A ཞེས། །བྱོ་སྤྲོང་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བ་ནི། གཉེན་ལ་བཟོད་ཅིང་དགྲ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། མི་ལ་བཟོད་ཅིང་མི་མིན་ལ་མི་བཟོད་པ་སོགས་མིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྤྱི་དོན་གསུམ་མོ། །འདུན་པ་བསྒྲུབ་ལ་

རང་སོར་བཞག །ཅེས་པ་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བྱོང་ཚོ་སྟར་གནས་སུ་འཇོག་པ་མིན་པར་ཇི་བཟང་དུ་བཏང་ནས་འཆོས་ཐབས་བྱེད་ཅིང་། རབ་ན་ཞག་སྐྱེད། འབྲིང་ཟླ་སྐྱེད། ཐ་མ་ལོ་སྐྱེད་ཙམ་ཞེ་འོང་བལྟ་དགོས། དེ་ཙམ་ཡང་

མེད་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་ཟིན་ནས་ན་ཚོད་ཟིན་པོར་སོང་ཡང་། སྟར་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་གོང་གི་སེམས་དེ་སོ་ན་གནས་པ། ཁང་ལྷག་གི་བྱག་གོང་བཞིན་མི་བྱེད་པར་འདུན་པ་བསྒྲུབ། གང་གིས་བསྒྲུབ་ན། བྱང་སེམས། ངེས་འབྱུང་། མི་རྟག

པ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་། ཕྱིའི་ཀུན་སྤྱོད་སོ་ན་གནས་པ་ལས། ནང་དུ་སྐྱེ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་སྐར་ལྟ་ཙམ་ཡང་མེད་པར། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོད་པ་མིག་ལྟགས་ཟིང་ཟིང་བ་སོགས་ཉམས་ལེན་

ཡོད་མདོག་གི་འདྲ་གང་ཚགས་མི་བྱེད་ཅིང་།

ཉམས་སྡུད་དང་ཡར་སྐྱེད་སེམས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་བཏེན་ནས་མངོན་མཚན་མེད་ཅིང་ས་ཆོད་ཆ་བ་སུ་གང་གིས་མ་ཤེས་པར་སྣང་སར་རྟོགས་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྟ་དང་། འཕགས་པ་ལམ་ཆུང་བ་ལྟ་བུ་དགོས། དཔལ་ལྡན་

རྒྱ་བའང་པཊྚི་ཀ་དབྱུས་མ་ཙམ་ལས་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། ནང་དུ་རི་མོའི་བ་ལས་འོ་མ་བཞོ་ནུས་པའི་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་རབས་སོགས་གསུངས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མངོན་ཆེ་བ་མ་མཛད་ཅིང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལུགས་འདི་

@331B ལའང་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲབ་པ་བྱས་བྱས། གྲུབ་རྟགས་བསྟན་བསྟན་སོགས་ཀྱི་སྐད་བྱགས་ཆར་མེད་པར་མཛད་པ་ལྟར་བྱ། གཞན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་མི་གཞན་ལ་ངོམ་པ་ལྟར་བསྒྲགས་ཆེས་ན་བར་ཆད་མང་། རང་རེས་ཡང་ན་འཇིག

རྟེན་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཆོ་འདི་ལ་ཤོར། གལ་སྲིད་ཆོས་ཤེགས་བྱས་ཀྱང་སྤོ་ལ་དར་བཞིན་དུ་འཕྲར་བར་སྣང་ཡང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་འདིར་ཡོན་ཏན་བྱམ་ནང་

གི་མར་མེ་བཞིན་སྣ་དགོས་པར་གསུངས། ཡན་

ལག་ཉམས་པ་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་གཞན་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་མི་བརྗོད་ཅིང་། གཞན་ཕྱོགས་གང་ཡང་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གཞན་ཀྱི་སྐྱོན་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ལའང་མི་དཔྱོད་པར་རང་སྐྱོན་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པ་དགོས། དེ་མིན་ཆོས་བློགས་དང་། གྲ་

ཚང་། ཁམས་ཚན་ཀྱི་གྲྭ་པ་སོགས་མི་གཞན་ལ་སྐྱོན་ཁོ་ན་འཆོལ་ཏེ་བལྟས་ན་སྡོན་པ་སངས་རྒྱས་ལའང་སྐྱོན་མཐོང་ཐུབ་ཀྱང་འདེབས་སོགས་སྤྲིལ་བ་ལས་མ་འདས་པས་གཞན་ལ་སྐྱོན་

གདགས་པར་མི་བྱ། ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་སྟོན་ལ་སྣང་། །ཞེས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་སྟོན་ལ་སྣང་ངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་སྣང་བ་ཡིན། འབྲས་བུ་རེ་བ་

ཐམས་ཅད་སྣང་། །ཞེས་པ། དགེ་བ་ཞིག་སྨྲབ་པ་ནའང་བཟང་ལན་འོང་དུ་རེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་སྨིན་བཟང་པོ་འོང་དུ་རེ་བ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དུ་གཅིག་ཀྱི་ཟས་སྣང་། །ཞེས་སོགས་ནི་

རིམ་པ་ལྔར། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དུག་དང་

@332A ཞེས། །འདྲེས་པའི་དགེ་བའི་ཟས་མི་བསྟེན། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པ་ན་གཉེན་པོ་མི་བསྟེན་པར་རྒྱུན་འཕྲད་པའི་གཞུང་བཟང་པོ་མི་བྱེད། དགེ་སློང་གི་བྱེད་ཚོས་བཞིར་གསུངས་པ་ལྔར། གཞན་གྱིས་གཡེགས་དན་

སྨྲ་བ་ན་ལན་དུ་གཡེགས་དན་མི་འདེབས། ཚོས་བཞིའི་བྱེད་ཚོས་མི་ལྡན་ན་དགེ་སློང་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། འདི་དག་མཁན་སློབ་ཀྱི་མདུན་ནས་ཁས་བླངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཚུར་ཞུགས་ཟིན་ཅན་ཟེར་བ་ན། ཕར་ཀུན་མ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཚུར་གཅིག

བརྡེག་པ་ན། ཕར་གཉིས་བརྡེག་པ་སོགས་མི་བྱེད། གཞན་ལ་གནོད་ལན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཕྲང་ལ་བསྒུག་པ་བཞིན་གནོད་པ་སྐྱེལ་བའི་དུས་སྐབས་སྒུག་པར་མི་བྱེད། འདི་ཡང་ཁ་འཕྱམ་གཏིང་ནག་གི་གཡོ་སྒྱུ། འཇིག་རྟེན་པ་བླུན་

པོ་དག་གིས་ལེགས་པར་བཤེ་བ་དེ་ཡིན་པས། ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་འགལ་བ་ཡང་གནད་དེའོ། །གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཆེན་པོ་རང་གིས་ཤེས་པ་ན། མང་པོའི་དབུས་སུ་དམའ་འབེབ་པའམ་གནད་

ནས་དབབ་སྟེ་སྐྱོན་མཚང་མི་སྣ། འདིས་

མཆོན་མི་མ་ཡིན་སོགས་ཚར་གཅོད་ཕྱིར་དྲག་སྤྲགས་འདོན་པ་སོགས་ཀྱང་མི་བྱེད། རང་གིས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱས་པ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྟོང་དུ་འགེལ་བའམ། ཁག་ངན་བྱུང་བ་ཐབས་ཀྱིས་གཞན་ལ་འགེལ་བར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་

མཇོ་ཁལ་གྲང་ལ་མི་འབྱེ། བློ་སྟོང་འདི་བདག་གཅེས་འཛིན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ལ། མི་མིན་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་རྟེད་བཀུར་སྟན་གྲགས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱེད་པ་སོགས་གཅེས་འཛིན་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་བསྟོམ་པའི་ལྟོ་བཅོས་ལོག་པ་

@332B ལྟར་མི་བྱ། ཐུན་མོང་དུ་དབང་བའི་ཀ་ཅ་ལྟ་བུ་མགོ་གས་པོར་རང་ལ་འོང་ཐབས་བྱེད་པའམ་བཟང་ཞོས་དེ་རང་ལ་སྟོན་དུ་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་པའི་མགོ་གས་ཀྱི་རྩེ་མི་གཏེར། བློ་སྟོང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་བར་

གོ་གས་སུ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བདུད་དུ་མི་དབབ། རང་གི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཕྱིར་དག་ཀུད་ན་དང་ཤེ་ན་སྣམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྲག་མི་འཆོལ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དམ་ཆོག་བཅོ་བརྒྱད་

དོ། །བདུན་པ་བསྟན་བྱ་ཉིར་གཉིས་ལ། རྣལ་

འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། །ཞེས་སོགས་ནི། འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོས་དགེ་སྦྱོར་སྟེ་མང་པོ་མི་དགོས་པར་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྒོམ་ཏེ། ཟས་ཟ་བ་ཡང་རང་ལུས་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་ཟིན་པས།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་ཕྱིར་ལུས་འདི་གསོ་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ལམ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་སྤྱོད་ཞིང་གཞན་དུ་རིག་སྔགས་དང་བཀའ་བསྩོ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདིའི་སྟེང་ནས་བྱེད། སྨན་པས་སྨན་གྱིས་མ་ཕན་ན་གཏར་སྲེག་བྱེད་

པ་བཞིན་དུ། ན་ཚ་ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོར་མཉམ་བརྗེའི་སེམས་གཅིག་པུ་འདིས་བརྒྱ་གོ་གཅིག་ཆོད་བྱ། ཀུན་སྤྱོང་འཆོས་པ་དང་བསྟོ་བ་གཉིས་དག་བ་ཀུན་གྱི་ཐོག་མཐར་བྱ་ཞིང་། ཉིན་མོར་ཡང་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག

མི་འདུག་བལྟ་བ་གལ་ཆེ། སྐྱིད་སྡུག་གཉིས་གང་བྱུང་ཡང་བློ་སྤྱོང་གི་ཉམས་ལེན་མ་ཞོར་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། འགའ་ཞིག་གོ་ས་དང་འབྱོར་པ་སོགས་སྐྱིད་ཀྱིས་ཆོས་ཞོར། འགའ་ཞིག་ནི་དབྱ་

སོགས་བྱང་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་བས་ཆོས་ཉོར་བ་

@333A ཞེས། །ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གང་བྱང་ཡང་ཚྭ་སྦྱོང་གི་ཉམས་ལེན་མ་ཉོར་བ་དགོས། ཆོས་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་དང་། ཚྭ་སྦྱོང་གི་དམ་ཚིག་གཉིས་སྡོག་དང་བསྡོས་ཏེ་བསྱང་། ཉོན་མོངས་ངོས་ཟིན་དཀའ་

བ་དང་། གཉེན་པོ་བསྟེན་དཀའ་བ་དང་། རྒྱུན་གཅོད་དཀའ་བ་གསུམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསླབ། ཚུལ་མ་བཟང་པོ་དང་མཐའ་བ་དང་། ཚྭ་ལས་སྡུངས་བ། མཐུན་རྐྱེན་ཟས་གོས་ཚང་བ་སྟེ། ཆོས་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཅོ་

བོ་གསུམ་འཛོམ་ཐུབ་པའི་སྟོན་ལམ་འདེབས། ཚུལ་ལ་མོས་གུས་དང་། ཚྭ་སྦྱོང་ལ་སྦྱོ་བ་དང་། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་བསླབ་བྱ་བསྡུང་བ་གསུམ་ཉམས་པ་མེད་པར་བྱ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དལ་བར་མ་བཞག་པར་དགེ་བ་ལ་བཀོལ།

ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་ནི་ཕྱག་སྐོར་སོགས་རྒྱང་པ་མིན་གྱི། ལུས་འདུག་ལུགས་དང་ཡོར་བསྱང་བ་ཚུན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དགེ་བར་འགྱོ། ཚྭ་སྦྱོང་བྱེད་ཡུལ་ཡང་དགྱ་དང་གཉེན་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་པ་

དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མིན་པ་སོགས་ལ་

ཕྱོགས་རིས་མི་བྱེད་པར་སྤྱོང་བ་དང་། དེ་ལྟའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱོ་གཏིང་ནས་འབྱོངས་པར་བྱེད་པ་མཚད་ཁ་བ་ལྟར་དགོས། ཁྱད་པར་དབྱ་ལ་བཟོད་པ་སོགས་སྐྱེ་དགའ་བ་དང་། ཡུལ་གཉན་པ་བློ་མ། ཞ་མ། ཤགག་རོགས་

ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུ་བགོལ་ནས་གཏིང་འབྱོངས་པར་བསྒོམ། དེ་ཡང་ཟས་གོས་སོགས་མཐུན་ཉེན་འཛོམས་མ་འཛོམས་ལ་མ་བལྟས་པར་བསྒོམ་པ་ལས། ལྟོ་འབྲངས་ཉི་མས་དྲོས་ཆོ་ཆོས་པའི་གཟུགས། །ཉེན་ངན་ཐོག་ཏུ་བབས་ཆོ་ཐ་མལ་བ། །

@333B ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་བྱ། དར་ཅས་བསྐྱེད་དཀའ་ལ་དོན་ཆེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱང་རང་ཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། ཆོ་འདི་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། ཆོ་འདི་ལས་ཕྱི་མ་དང་། འཇིག་རྟེན་

ལས་ཆོས། ཆོས་བཤད་སྒྲུབ་གཞན་བྱེད་པ་ལས་བློ་སྤྱོང་བསྒོམ་པ་གཅོ་བོར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། གོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་གོ་ལོག་དྲུག་ལས། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་སྐྱིང་

རྒས་དཀའ་སྡུག་མི་བཟོད་པར་འཛིག་རྟེན་

གྱི་བྱ་བ་ལ་དཀའ་སྡུག་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་གོ་ལོག་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རོ་སྙང་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་མི་རྟོག་པར། འཛིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་དང་ཚོང་དང་དམག་སོགས་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་ལ་དེའི་རོ་སྙང་བ་རོ་སྙང་གོ་ལོག

དང་། སྲིག་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་མི་བསྒོམ་པར། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་བར་བྱེད་པ་སྙིང་རྗེ་གོ་ལོག་དང་། ཆོས་རྣམ་དག་སྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་མི་འདུན་པར། འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་སྤྲོ་བས་འབྱོར་ལ་ཡིད་སྨོན་པ་འདུན་པ་གོ་ལོག་དང་།

རང་ལ་རེ་ལྷོས་འཆའ་བ་དག་ཕྱི་མར་ཕན་པའི་ཆོས་ལ་མི་སྤྱོར་བར། ཚོང་དང་ཁ་མཆུ་སོགས་ཕྱི་མར་གནོད་ཚབས་ཆེ་བ་ཞིག་སྤྲོབ་པ་སོགས་གཉེར་སེམས་གོ་ལོག་དང་། རང་གཞན་གྱི་དག་བ་དང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡི་རང་མི་བྱེད་པར་

མི་དགེ་བ་དང་། དགྲ་བོར་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ལྷ་བྱ་ཡི་རང་གོ་ལོག་སྟེ། སྡུར་དགེ་སྤྲོང་ཞིག་གིས་རང་གི་འགྲན་ཟླ་ཞིག་ལ་ཕམ་པ་བྱེད་བར་གོ་ནས་ཡི་རང་བྱས་པ་དགེ་བཤེས་པོ་

ཏོ་བས་གསན་པས་ཐམ་པ་བྱང་ཏ་དེ་བས་ཀྱང་

@334A ཞེས། །ཡི་རང་བྱེད་པ་དེ་སྦོག་ཆེ་བ་བྱང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བླ་མར་ཆོས་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ངེས་འབྱུང་སྤུ་སྡུད་སྐྱེས་ནས། ཉིན་ཁ་ཤས་བསྒོམས་དགས་པའི་དགེ་སྦྱོར་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་ལ་འབད་ཀྱང་

སྐབས་ཤིག་ནས་ཐང་ངེ་དགེ་སྦྱོར་ལ་མི་འཛུག་པས། དེ་ལྟར་རེས་འཇོག་མི་བྱ་བར། སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་བླ་མས། མིག་རྒྱང་བསྒྲེད། ཡིད་རྒུ་བསྐྱེད། ཁོང་སྦང་ལྷོད་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་སྦྱོར་ལ་ཐང་ལྷོད་རན་པར་བྱས་ནས་སྣུགས་

བསྒིངས་ཏེ། ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་གིས་རང་ལ་བསྒྲིག་བཟོས་ནས། ཕྱིས་ནས་རྒྱས་སུ་བཏང་། དེ་ས་ཆོད་ཆེ་སྟེ། ཤེག་དང་ལྡེ་བའི་དཔེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། དོལ་ཆོད་དུ་སྦྱང་བ་ནི། བློ་སྦྱོང་ལ་བློ་ཡིངས་ཀྱིས་

འགེལ་བ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། སྨན་པས་ཁྲག་གཏར་བ་ན་རྩ་དང་ལྷགས་པ་གཏིང་ཚོད་པར་མཉམ་དུ་བཅད་པ་བཞིན་བློ་སྦྱོང་དང་རང་གི་རྒྱུད་དོ་རྣས་ཐུག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བློ་སྦྱོང་ལ་རྟོག་

དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་སྤྱོམ་བྱེད་བཞིན་དུ་མཐའ་ཚོད་པར་སྣང་།

ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རང་གིས་བསྒྲུབ་འོས་ཤིང་། བསྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ཟིན་པས། དེ་སྒྲུབ་པ་ན་གཞན་སུ་ལའང་ཡུས་མི་བྱེད། མང་པོའི་དབུས་སུ་གཞན་ཀྱིས་དམའ་དབབ་པ་སོགས་ལ་

མི་ཁྲོ་བ་སོགས་ཀོ་ལོང་མི་སྟོམ། རྒྱན་ཕྱ་མོ་རེས་དགའ་ཚོག་སྦྱག་ཆོག་དཔྱིད་ཀའི་གནམ་ལྟར་ཡུད་ཙམ་པ་མི་བྱ། ཕན་བཏགས་པ་ལ་ལེགས་སོའི་གཏམ་སོགས་རེ་བ་ཆེན་པོས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསླབ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

@334B བྱས་ན་ཆོའི་སྟིགས་མ་སོགས་སྟིགས་མ་ལྟ་བའོ་བ་ཡང་རྒྱན་དན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བར་ནུས་ཤིང་། མན་ངག་འདི་གསེར་གྲིང་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། མཆད་ཁ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བློད་རྩིང་པས་ཤེ་ཡང་མི་འགྱོད་

པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ལྟ་བའི་སྐོར་ལས་གཞན་ཞུས་ཟིན་ལ། འདིའི་འགྲེལ་པ་མང་པོར་སྣ་རབས་པའི་ལྟ་བ་ལྟར་འདི་ཡིན་གཏང་སོ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ལ། བློ་སྟོང་ཉི་མའི་འོད་

ཟེར་ནི་ལྟ་བའི་སྐོར་རྣམས་དབྱ་མ་ཐལ་

འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པས་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་བསམ་དགོས། གསེར་གྲིང་པ་ནི་དང་པོར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་ལ། ཕྱིས་དབུ་མ་པར་ཞུགས་པར་གསུངས་ཡོད། ལམ་རིམ་ཉམས་ལྡན།

འཆད་སྐབས་སེམས་བསྒྲེད་ཡན་མ་གཏོགས། དེ་མན་ལ་བཤད་པ་གསུམ་བཞི་བསྒྲར་བའི་ཕྱག་ལེན་མི་མཛད་གསུངས།། ༄ །།ཉིན་ཉི་ཤུ་པར། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་

དཔལ་གང་བཞུགས་པ། །ཀུན་ལམ་ཞར་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གང་ནས་གཤེགས་པའི་གཤེགས་ཤུལ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྒོ་ཁ་ན་མ་འདུས་པའི་

ལམ་གཞན་མདོ་རྒྱུད་གང་ནའང་མེད་པ་སོགས་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་དེ་ཡང་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ། སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་མདོར་

བསྡུས་དང་། སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་སོང་

@335A ཞེས། །བའི་ས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཙམ་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། རྒྱུན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྲུར་བ། ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པ་མན་ལ་བསྒྲུར་ཚའང་མཛད། དེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག

ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་སོང་ནས། གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་བ་རྗེས་སུ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་འཛོག་པར་མཛད་དེ། བྱང་སེམས་འདི་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཏུ་རེ་བས་ཕྱག་རྫོགས་དབུ་མ་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཇི་

འདྲ་ཞིག་བསྟོམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་ཉེ་རུ་མི་འགྲོ་བ་ལྟ་ཅི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ཚུད་པ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། དེས་ན་སེམས་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་མང་པོར་གཟིགས་ཀྱང་། འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཐབས་དང་། འདི་མེད་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྟོ་གཞན་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་གསུངས། གཉིས་པ་

སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་

ཚུལ་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ། དཔེར་ན་འདི་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་མི་དེས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་མ་ཞུགས་ན་མི་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་

གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་རྫོང་འབྲེལ་དུ་གསོག་ཅིང་། ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ལ་སློབ་པ་དགོས་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའང་བསྟན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་།

@335B དེའི་ཐབས་ནི་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་ལྟག་མཐོང་དུ་འདུ། དེས་ན་གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་།

གཞན་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ། ཇོ་

རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ། ཚུལ་

ཁྲིམས། བཟོད་པ། བསྒོམ་འབྲས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཏེ་དྲུག །དང་པོ་སྦྱིན་པ་ལ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་བཅས་གཏོང་འདོད་ཀྱི་སེམས་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི། ཆེ་བ་

ལུས་སྲོག་ནས་ཆུང་བ་རྩམ་པ་ཐུབ་མ་གང་སྦྱིན་པ་ཚུན་ཆད་ཡིན། གཏོང་མི་ནུས་ན། སྡོན་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་སྐྱུར་སོགས་སུ་སྐྱེས་སྐབས་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱིན་པ་མ་བཏང་བས་སྐྱིང་པོ་གང་ཡང་མ་འོན་པར་བརྟེན་དེང་

སངས་ཀྱ་སྟབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཚུལ་སོགས་བསམས་ནས། དཀའ་ལན་དང་རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་བར་གཏོང་དགོས། དབུལ་ཕོངས་སོགས་དང་འབྲུ་བྲོག་མ་ཚུན་ལ་བསམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤྲོ་ནས་ཟས་ཁམ་གཅིག་དང་ཕྱེ་རུ་མ་གཙང་མ་ཕུན་

བྱ་རེ་ཙམ་སྦྱིན་པ་ཡན་ཆད་སྦྱིན་པའི་ཚེ་ཉམས་ལེན་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་འགྲོ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆུང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་གང་བྱིན་པ་དེས་སྦྱིན་ཡུལ་འཚོངས་པ་ཞིག་བྱེད།

རང་རེས་དགོན་མཆོག་ལ་བསྟེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེག་འབྱལ་

@336A ཞེས། །ཆོ་ངས་དགའ་རབ་གཅིག་བཏང་ཡོད་སྣམ་པའི་ཁེངས་པ་འབྱུང་མོད། དེ་ཡང་མ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ། ཡང་། བཏང་ཟིན་པའི་རྩེས་སུ་བཏང་ཆེས་འདུག་སྣམ་པ་དང་། གཏོང་ཡུལ་ནོར་འདུག་སྣམ་

པ་སོགས་ཕྱིས་ནས་འཚོད་པ་བྱེད་པ་དེ་འདྲའང་བྱ་མི་རུང་། གཏོང་སྐབས། དང་པོ་དང་ཐ་མར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཀུན་སྤྱོང་ལེགས་པར་བཅོས་ཤིང་། སྨོན་ལམ་ཤུགས་དྲག་གདབ། སྤྱིན་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གཏོང་ཡང་རྟེད་

བཀུར་སོགས་རང་དོན་ལ་མི་རེ་བ་དགོས་གསུངས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ནི་ཉན་འདོད་ཅན་ལ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཆོག་བཞེ་པ་གཅིག་བསྟན་པ་ཡན་དང་། དགེ་ཕྱག་ལ་དཔེ་ཆ་ཁྱེད་པ་ཚུན་ཆད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པར་འདུ་བ་ལས། བླ་མ་ཟེར་ནས་ཆོས་

ཁྱིའི་སྟེང་དུ་འཛོགས་ཏེ་འཆད་པ་ཞེག་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་ཅིང་། ཆོས་སྤྱིན་འདི་སྤྱིན་པ་གཞན་ལས་མཆོག་ཡིན། དཔེ་ཆ་འཛིན་སྐྱོར་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོའང་རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་དཀར་

ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་སོགས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛོད་

ནས་ཉན་པར་བསམས་ནས་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པར་འབྱོལ་སྟེ། ཆོས་སྐྱ་ཐོས་པས་འབྱུ་སྲིན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལའང་བཀ་ཆགས་འཇོག་ན་གཞན་ཅི་སྨོས། འདི་ནི་སྒྲིན་བདག་རྩར་གསུང་རབ་

བློག་འདོན་བྱེད་པ་ཚུན་ཆད་དུའང་བསམ། བྱོང་ཆོག་སྐབས་

ལྷག་པར་གཟབ་དགོས་ཏེ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཆོ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་གསང་སྔགས་གསུང་བ་བྱོང་ཆོག་གི་རྣེད་བཀུར་དང་བརྗེས་ན་ནོར་ཕྱིར་ཆོས་འཚོང་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་

ཁྲི་ལས་ཕབ་སྟེ་གད་བདར་བྱེད་བཙུག་པ་དང་འདྲ་བས་

@336B ཀུན་སློང་བཟང་པོས་ཟིན་དགོས། སྒྲིར་ཆོས་དངོས་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི། སྐད་ཅ་ཙོགས་ལས་འཕྲོས་ནས་གཞན་དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་ཆོས་ལ་བཀྲི་ཐབས་བྱེད་པའང་ཆོས་སྒྲིན་དུ་འགྱོ། རྣམ་ཅ་ཙོགས་ཚན་ཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་གིས་ནི་ཆོས་སྒྲིན་གཅོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྟེང་འབད་མེད་

འབྱོར་ན་ཟང་ཟིང་སྒྲིན་པའང་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་རབ་བྱུང་ལ་བཀའ་གདམས་དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བས། ངས་ནི་ཁྱེད་ལ་གཏོང་བའི་ཕན་ཡོན་མི་བརྗོད་ཀྱི། འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་

ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་བཅོམ་ཤར་སྨྲག

བསྟལ་བ་བཅོམ་ནས་འདོན་པ་དང་། ཆུས་ཁྱེར་བ་དེ་ལས་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དབྱར་དགྲས་ཀྱི་དུས་སུ་འབུ་སོགས་ཚ་གྲང་ལས་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པ་སྟེ། མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པ་ཞེས་པ་རྒྱང་རིང་པོར་མི་དགོས་ཀྱི། ལུས་ཀྱི་

ཤིག་ཆུན་ཆད་ལའང་སྤྱིན་དུ་ཡོད། སྡོག་ཆགས་ཆུས་ཁྱེར་བ་འདོན་པ་ལྟ་བུར་ནི། ལག་པ་འགུལ་ཙམ་ལས་མི་དགོས་པས་བྱ་སླ་བ་ཡོད། ཆོ་སྤྱོང་གི་ཉམས་ལེན་སྐབས་ཀྱི་གཏེར་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན། གཅོ་བོ་

ནི་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་པ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབུལ་བོར་བ། །སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཡིན་ན། །ད་དུང་འགྲོ་བཀྲེན་ཡོད་ན་སྟོན། །སྐྱོབ་པ་ཇི་ལྟར་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་དབུལ་བ་བོར་བ་ཙམ་ཞིག་མིན་ཅིང་།

སེར་སྣ་མེད་པ་ཙམ་ཉན་རང་བཟོམ་ལའང་ཡོད་པས་འདིར་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག་མིན་པར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། །སྤྱིན་

པའི་ཞ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་

@337A ཞེས། །སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་སྐོ་ནས་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་རྣམས་ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་སྦྱིན་ནས་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཞན་

ལ་གཏོང་བའི་བློའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཞར་ཕྱིན་དྲུག་གསུངས་པས་གཏོང་སེམས་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གནས་དམ་པ་སྟེ། ཚོས་གོས་གསུམ་ལྟ་བུའང་དབུལ་པོས་སྤོང་བ་ན། དེ་མ་ཐག་གཏོང་ཚོད་སྐམ་པའི་བློ་ཐག་ཆོད་པ་

ཞིག་དགོས་ཤེང་། དེའང་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་ཕྱིར་ཆུང་རིམ་ནས་སྦྱངས་ཏེ་མཐར་ལུས་ཀྱང་གཏོང་ནུས་པ་ཙམ་དུ་མ་གོམས་ཀྱི་བར་གཏོང་སེམས་སྤེལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤེལ་ལུགས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཤི་བའི་སྐབས་ནོར་ཇས་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་

འཁྲིར་དུ་མེད་པར་སློད་དུ་ལུས་ཏེ་ཆུད་ཟོས་སུ་འགྱོ་བ་སོགས་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་གཞན་ལ་བསྟོས་ན། བདག་འབྲེལ་གྱི་ལྟང་བ་སོགས་ཉང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱིན་

པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་

ཙམ་བྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་དངོས་སུའང་གང་ཐུབ་བཏང་དགོས། དེས་ན་སྤྲུང་པོས་སྲོང་བ་ཚུན་ལ་གང་ཐུབ་སྦྱིན། ཡང་སྦྱིན་ཆུའི་རྫས་མེད་བཞིན་དུ་ལོག་འཆོས་བསྒྲུབས་ནས་སྟེར་བ་མི་རུང་། སྦྱིར་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་ནི་

ཁྱིམ་པའི་ལག་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟོགས། །ཞེས་གསུངས། གཏོང་དུ་མི་རུང་བའང་ལུས་ལྟ་བུ་ནི། གཏོང་སེམས་སྤེལ་བ་ཙམ་ལས། ད་ལྟ་

@337B མ་གོམས་པས་ལུས་བཏང་མི་བྱ་ཞིང་། ཕྱིས་ནས་སྦྱོང་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོད་མ་བཏང་བ་ཙམ་ལས་དཀའ་བ་མེད་པར་བྱང་ཆེ་བཏང་ཆོག །སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། སྦྱིན་པ་པོ་རབ་བྱང་གིས་རང་གི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སོགས་སྦྱིན་

པ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་ཕྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་དང་། བྲམ་ཟེ་སོགས་གཙང་སྦྲ་ཅན་ལ་སྦྱོག་བཙོང་སོགས་མི་གཙང་བ་དང་། དྲི་ང་བའི་རིགས་སྟེར་བ་དང་། ཀླུན་ཀ་ཆོལ་འདོད་ལ་གྲྭགས་བམ་སྦྱིན་པ་

དང་། འཆི་འདོད་པར་དུག་དང་མཆོག་སྦྱིན་པ་དང་།

སྟོང་མིན་ལ་གསང་བ་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ངེས་ཀྱི་ནག་ཅན་ཁྲིམས་ལས་བཏོན་པ་སོགས་ཡུལ་དང་དུས་དང་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་བྱ་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པར་མི་བྱ། སྦྱིན་པ་བྱས་

པར་འབྲས་བུ་མེད་དོ་སྙམ་པའི་ལོག་ལྟ་དང་། འགྲོ་བ་གཅིག་གི་ཚེད་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་མང་པོ་ཡལ་བར་དོར་ནས་དེ་གཅིག་པུ་སྐྱོབ་པ་ལྟ་བུ་དོན་ཆུང་དང་། ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ནན་དང་། བརླས་སྟོང་། འགྲན་འདོད། ཁེངས་

སེམས། བྲག་འདོད། ཞུམ་པ། འགྲོད་སེམས། ཕྱོགས་རིས་སོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་བསླབ། གཞན་ཡང་བསླབ་བཏུས་ལས། ལུས་གཏེར་སེམས་སྤེལ་བ་དང་། དུས་ལ་མ་བབ་ཀྱི་བར་དུ་འགལ་རྐྱེན་ལས་ལུས་བསླུང་བ་དང་། མི་

དགེ་བར་མི་བཤེས་བར་དགེ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བཏང་སྙོམ་དགེ་པ་གསུམ་དང་། ལུས་རྟེན་འདིས་རྒྱུ་བསྒྲུབས་ནས། ཕྱི་མའི་རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྤེལ་བ་སྟེ་བཞི་གསུངས་

ལ། ལོངས་སྤྱོད་ལའང་བཏང་བ་དང་། གཏོང་

@338A ཞེས། །སེམས་སྤེལ་བ་དང་། ཞིང་ཁྲད་པར་ཅན་ལ་མ་སོང་གི་བར་དུ་བསྡུང་བ་དང་། ལོག་འཆོ་དང་སྨིག་པས་མི་གོས་པར་བྱེད་པ་དག་པ་དང་། ཕྱི་རྣས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བཏང་བ་བསྐྱབས་རྣས་

སྤེལ་བ་སྟེ་བཞི་དང་། དགེ་བའང་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱིང་ཐག་པ་རྣས་བཏང་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོས་མི་འཇོམས་པར་བསྡུང་བ་དང་། ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་དོན་གཉིར་དང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་ལྷོག་ཙམ་གྱི་ཆེད་སོགས་རང་དོན་ཀུན་སྤོང་ངྲི་མ་ཅན་

གྱིས་མ་གོས་པར་དག་པ་དང་། ཡི་རང་གིས་སྤེལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞི་བཞི་གསུངས་པ་ལྟར་སྤོབ་དགོས། གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤྱོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་

རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་པ་བཞིན། གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ལོག་རྣས་སྤོང་བའི་སེམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། འདི་ལ་གོམས་པ་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཚུལ་

ཁྱིམས་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གསུམ་ལས། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སྡོམ་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལམ་སྤྲོན་ལས། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་ཀྱི། །རྒྱ་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ।

ཞེས་པའི་དངོས་ཟིན་ལ། བྱང་སྡོམ་ལེན་པའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སློང་མཆོག་ཏུ་ཟཁད་པ་བཞིན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་སློབ་པའི་རྟེན་མཆོག

@338B ལ་དགོངས་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ལ་སློབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་དང་ཀླུ་ཡང་ཡོད། འོན་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཤེ་ན། སོ་ཐར་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་སློབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སོ་ཐར་

ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱོད་སྡོམ་དེ་སྐབས་འདིའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ངོས་འཛིན་ཅིང་། སོ་ཐར་སྡོམ་ལྡན་མིན་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་སྡོམ་ལ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་

འཇོག །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སོ་

ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པ་རེད། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པས་ཞིང་ཁྲུད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ། བཀུར་སྟི་རིམ་གྱི། ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ།

ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་སོགས་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མདོར་ན། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་དེ་ཡིན། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་།

སྤྱིར་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་ཇེ་འཕེལ་དུ་བཏང་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བསྟུ་བཞིའི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དོན་བྱེད་ཚུལ། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་སྟུག་བསྔལ་གྱི་

གྲོགས་བྱེད་པ། ཐབས་ལ་རྨོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ། ཕན་འདོགས་པས་དོན་བྱེད་པ། འཇིགས་པས་ཉེན་པའི་དོན་བྱེད་པ། སྡུ་ངན་གྱིས་གཟིར་བའི་དོན་བྱེད་པ། ཞོང་པའི་དོན་བྱེད་པ། གནས་

འཆའ་བར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ། ཟླ་

@339A ཀཱ། །མཐུན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་

དོན་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བཅུ་ནི། རང་རེས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མདོར་ན་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཀུན་ཀྱང་འདིར་གཏོགས་པ་ཡིན། དེས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་བླངས་ཀྱང་མི་དགེ་བཅུ་

སྤྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་བསླབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་སྨིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་ཅིང་། དེ་ནས་གཞན་ལ་གང་ཕན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ། བཟོད་པའི་

ངོ་བོ་ནི། གནོད་བྱེད་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་མི་འཁྲུགས་པའི་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མི་བསྙུན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོངས་མི་ལང་། །ཁྲོ་

བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དེ་དག་ཐམས་

ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཁྲོ་བ་བཅོམ་པ་སྟེ། དེ་མ་བཅོམ་པར་ཁོང་ཁྲོས་ན་ཉེས་པ་ཆེས་ལྷི་བ། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྤྱི་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་

ལྟར་ཡིན། དེ་ལ་གསུམ་ལས། གནོད་བྱེད་ལ་

ཇི་མི་སྣམ་པའི་བཟོད་པ་ནི། དབྱ་སོགས་གཞན་གྱིས་རང་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ན། དེ་ལ་མི་ཁྲོ་བར་བཟོད་པ་བསྟོམ། དེ་ཡང་ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་དགོས། འདི་ནི་མི་དགེ་བའི་

ནང་ནས་ཐབས་རྟག་ཤེས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་རེ་རེས་

@339B བསྐལ་པ་སྟོང་གི་དགེ་རྩ་ཡང་འཇོམས་པར་གསུངས་པས་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སྐྱོན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རང་རེ་རྒྱུན་དུ་བཟོད་པ་བསྟོམས་པ་འདི་ལ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དགོས། ཡུལ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས། དེ་ལ་

ཁྲོས་ན། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་ཚེ་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་དགེ་བ་འཇོམས་ལ། བྱང་སེམས་མིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་པ་སྟོང་གི་དགེ་བ་འཇོམས་པ་དབུ་མ་འཇུག་

པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་

ལྷར་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ན། བཟོད་པ་བསྟེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་མ་བྱང་གོང་ནས་དང་། བྱང་བའི་ཆོ་ཅྭྀན་ཐུབ་པར་བྱས་ཏེ་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་བཟོད་པ་བསྒོམ་དགོས། དེ་མིན་རང་གཞན་ཚང་མ་མི་བདེ་

བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལྷ་ཞེག །རང་སྡོག་རང་གིས་བཅད་ཅིང་ལྷིབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོས་བྱེད་ཅིང་། དབྱ་མང་བཤང་དེས་བསྐྱེད། དེ་ལྷ་མོད་དེ་འོན་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོའི་ཡུལ་མང་བས་བཟོད་པར་མི་རུས་སྣམ་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ས་སྟེང་

འདི་དག་ཀོས་གསོག་ཏུ། །དེ་སྟེད་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང་། །ལྷམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གསོགས་དང་མཚུངས། །གསུངས་པ་བཞིན། དབྱ་བཏུལ་ནས་ཇེ་རྫོགས་བལྟས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་མ་ཟད་བར་དུ་དབྱ་

རྫོགས་དུས་དང་ཐུལ་དུས་མེད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བཏུལ་ན་ནི་དབྱ་གཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བ་དང་འདྲ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ་དང་རབ་དབྱེ་ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་ཡང་དག་

པར་ཞེས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་ཁྲོས་ལྷས་རིལ་

@340A ཞེས། །པོར་ཁེངས་ནས་བསྡད་ན་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཡིན། སྟོན་དུ་སྒོ་བ་མ་ཞིག་གིས་རྒྱན་མ་བརྟུད་བའི་ཚོ་བླ་མས་བར་མཛད་ཀྱང་མ་ཐུབ་པ་ན་ཁོའི་སྐྱ་ལ་ཕྱག་མཛོད་བཙུགས་ཏེ་བཟོད་པ་བཟོད་པ་ཞེས་

གསུངས་པས་གདོད་ཁོས་བཟོད་པ་དྲན་པ་བཞིན། ཁྲོས་ནས་ལས་ཀ་ཚར་རྒྱུ་གང་པོ་ཅི་ནས་བཟོད་ཁུལ་བྱས་པས་ཅི་ཕན། དེ་ཡང་དང་པོར་དཀའ་ཡང་བློ་སྦྱངས་ཏེ་གོམས་ན་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་སྐ་བར་འབྱུང་། གཞོད་བྱེད་ལ་

ཁྲོ་མི་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་དབྱུག་པས་མགོ་ལ་བསྐྱན་པ་ན། བསྐྱན་མཁན་ལ་མི་ཁྲོ་བར་འདི་དག་བསམ་སྟེ། རེ་ཞིག་ན་ཚ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་པོ་ལ་ཁོ་ན་དབྱུག་པ་ལ་ཁོ་དགོས། དེ་ལ་དབང་མེད་པར་བསྐུལ་

བས་སོ་སྐམ་ན། བསྐྱན་པ་པོ་ལའང་དབང་མེད་པར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་ལས་མི་ཁོ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། དབྱུག་པ་ཕོག་པ་འཕྲལ་

ཆུན་རང་གི་བྱེད་སྒྱོད་མ་ལེགས་པ་དང་།

རྩ་བ་ནི་སྟོན་ཚད་གཞན་གཅོད་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལས་ངན་བསགས་པས་ལན་པ་ཡིན་པས། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་རང་སྐྱང་དུ་སྣོན་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ། དེར་མ་ཟད་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཐུབ་པས་ཉེན་མོངས་དག

གཟིགས་ཀྱིས། །ཉེན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནད་པ་སྐྱོ་ནས་སྨན་པར་བརྟེག་པ་དང་། བྱ་སྐྱོ་ནས་ཕ་ལ་བརྟེགས་ཀྱང་། ནད་པ་དང་བྱ་ལ་མི་ཁྲོ་བ། སྐྱོ་བ་སེལ་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་བཞིན་གནོད་

@340B བྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཉེན་མོངས་ཀྱིས་སྐྱོས་ནས་རང་དབང་མ་བྱུང་བས་ན་ཁོ་ལ་མི་ཁྲོ་བར་ཁོའི་ཉེན་མོངས་སེལ་ཐབས་ལ་བརྩོན་དགོས། གཞན་ཡང་ལག་པ་མེས་ཆོག་པ་ན་རང་གིས་ཕར་རེག་པས་ལན་པའི་ཕྱིར། མེ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་

བཞིན། རང་གིས་བསྐུལ་བས་ལན་པས། ཕ་རོལ་པོར་ཁྲོ་བ་མི་རིགས། མེ་རང་བཞིན་ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། མེས་བསྲེག་ཆོ་མེ་ལ་མི་ཁྲོ་བ་ལྟར་ཁོ་ལ་

ཁྲོ་མི་རིགས། ཁོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཁྲོ་མི་

རིགས་མོད་ཀྱང་ཁོ་ལས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁྲོ་སྣམ་ན། འོ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་སེར་བ་བྱུང་བ་ན། ནམ་མཁའ་ལ་ཁྲོ་རིགས་པ་ལ་དེར་ཁྲོ་དོན་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པས་ཁྲོ་མི་རིགས། གཞན་གྱིས་བརྟད་བརྡེག་དང་། ཆོག་ངན་སྨྲས་

པ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལ་མི་བདེ་སྡུག་བསྔལ་བྱང་ན། སྐར་ངན་ལན་སྲོག་སྟེ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མི་བསྒྲུབ་པར་ཁོང་ཁྲའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཅིང་བཟོད་པར་བྱེད་དགོས་པ་སྟོང་འཇུག་ལས། ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཙམ་

ལའང་། །བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་ནུས་ན། །དེས་ན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ། །ཁྲོ་བ་ཅི་སྟེ་བཟློག་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན། གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པའི་བཟོད་པ་འདི་གཞོད་བྱེད་ལ་བསྒོམས་པ་ལས། ཕན་བྱེད་ལ་བསྒོམ་དུ་མེད་ཅིང་།

གཞོད་བྱེད་མང་ན་བཟོད་པ་བསྒོམ་རྒྱུ་མང་བས་གཞོད་བྱེད་འདི་རྣམས་རང་གི་བཟོད་པ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་བསམ་དགོས་པ། ཇོ་བོའི་མདུན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཨ་སང་སྐྱ་བྱ་བའི་ཨ་ཙ་ར་གཤེས་

ངན་ཞིག་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པར་འདི་འདྲ་མི་བསྟེན་པར་ཞུ་ཞུས་པ་

@341A ཞེས། །ཤཱ་ འདི་ལ་བསྟེན་ནས་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། མདོར་ན་རང་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་གནོད་བྱེད་ལ་མི་ཁྲོ་ན་བདག་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་འཆེས་པས་ག་

ལ་རིགས་སྣམ་དུ་དང་སྲོང་བཟོད་པར་སྣ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྲོབ་དགོས་གསུངས། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་མ་ཟད། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྒྱུན་དུ་མཐོང་ནས་སྣན་ལྟར་བསྟེན་པ་ཞིག་དགོས། ཚོས་ཕྱིར་

དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ན་ཚ་དང་། མི་འདོད་པའི་དབྱ་དང་། ཐ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བྱུང་ཡང་། སྔར་བློ་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ་ཞུས་པ་བཞིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་བྱོགས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ། ལས་ངན་ཟད་པའི་

རྒྱུར་བསམ་པ་དང་། དེས་དཔགས་ཏེ། གཞན་ལ་སྨིན་བཙེ་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་བསམ་པ་སོགས་སྤེལ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད། སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ནའང་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྐྱོང་དགོས་

པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གོ་འདིས་བཅད་དོ་

སྣམ་དུ་ཡིད་དགའ་བར་བྱ་དགོས་པ་དཔེར་ན། གསད་བྱའི་མི་ལག་པ་བཅད་དེ་ཐར་བ་ལ་ཡིད་དགའ་བར་བྱ་འོས་པ་བཞིན་ཡིན། གཞན་ཡང་གཉར་སྲེག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསྟེན་པས་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ལྟར། རང་རེས་ཆོས་ཕྱིར་

དཀའ་བ་སྤྱད་ན་དེས་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོའི་གོ་བཅད་པས་ལེགས་སྣམ་པ་དང་། དེའི་སྐབས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དུན་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དེགས་

@341B པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཚོར་བ་པ་ལ་སྐྱེང་རྩེ་སྐྱེ། །སྟོག་ལ་འཛོམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་གནས་ཁང་ཟས་གོས་སོགས་དམན་པ་རེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྙོམས་དང་

གནས་མལ་སོགས་ངན་དོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་སོགས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་བསླབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྐྱལ་བ་རེ་བཟང་སྣམ་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་

ཚངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག

བསྟལ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས། དེ་མ་བྱུང་ན་ཟས་ནོར་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པ་ཞིག་འདོད་དེ། རྒྱུ་ནོར་སྤེལ་བའི་ཐབས་བྱེད་བྱེད་ནས་ཆོས་མི་བསམ་པར་མི་ཆོ་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྟོན་ཤིང་འཆོང་ཞིག་གིས། སྟོན་པས་

གཏེར་གཟིགས་ནས་དུག་སྐྱར་དུ་ཁྱབ་པའོ། །དུག་དྲག་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བལྟས་པས་གསེར་རྩེད་ནས་ཕྱག་པོར་གྱུར་པས། རྒྱལ་པོས་རྒྱུ་དྲིས་པ་ན། རྫུན་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོས་ཤེས་ནས་གསོད་པར་ཉེ་བ་

ན། དུག་སྐྱར་དུ་ཁྱབ་པའོ། །དུག་དྲག་པོའོ། །ཞེས་བརྗོད་པས། སྐར་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པ་ན་སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་བཏང་བའི་རབས་བཞིན་ནོར་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དུག་ཡིན། དེས་ན། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱས་ན། རང་ཅག་གྱ

རྒྱང་རྣམས་ཀྱང་མཐུན་རྒྱུན་འགྲིགས་ནས་འོང་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བྱ་བའ་ལ་གཤེགས་སྐབས་དཔོན་སློབ་དགུ་ལ་དབུལ་ཞོ་བརྒྱད་ལས་མེད་པར་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་མཛད་པ་ལྟར་

དང་། གོས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དན་པ་མིན་ཙམ་གྱི་

@342A ཞེས། །གང་བྱུང་གིས་ཆོག་པར་བྱེད། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ལ་མི་གནོད་བཞིན་དུ་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྟེན་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཆོག །གཞན་གྱི་སྣང་ར་སོགས་མི་སྐན་པ་བྱུང་བའང་

བཟོད་པར་བྱེད། གཞན་ཡང་ལུས་དང་པོར་བསྲངས་བའི་དཀའ་སྤྱད་སོགས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྟག་བསྟལ་དང་ལེན། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟག་བསྟལ་དང་ལེན། གཟུགས་མི་སྟག་པ་

དང་གོས་དན་པ་སོགས་ཇི་འདྲ་བྱུང་ཡང་དེ་དག་ལ་དྭངས་འདོད་ཀྱི་ཆོས་སྤངས་ནས་འདོད་ཡོན་ལས་ལྡོག་པ་འཆི་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟག་བསྟལ་དང་ལེན། དག་བ་ལ་བཙོན་པས་དུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟག་བསྟལ་དང་ལེན། གཞན་

སྡོག་གཅོད་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་སྟག་བསྟལ་འབྱུང་བར་རིག་ན་བཟོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྟག་བསྟལ་དང་ལེན། ཚོང་དང་ཞིང་ལས་སོགས་ནོར་

སྟེལ་ཐབས་བྱེད་པའང་སྣང་པ་སོགས་

འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་འདི་ཤེན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ནི། སྐྱར་ལམ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དགེ་སྦྱོར་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་བསྟོམ་

པ་དང་། འཛོམ་སྐྱོར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་བློང་དོར་དང་། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་དང་། བདག་མེད་དང་། སྟེ་སྣོད་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་

@342B བའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་དང་། སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་ལམ་རིམ་གྱི་ཚོགས་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པའང་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཏེ་མཚན་ཉིད་པས་རྟགས་གསལ་རྩོད་པའི་སྐབས་རྟགས་གསལ་གྱི་དོན་སེམས་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན། བཟོད་པ་འདི་གསུམ་

ལས།ཅ དང་པོ་ནི་གཞོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གཉིས་ནི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། བཀའ་ཆོས་ཀྱི་དུས་སུའང་རྒྱུན་རིང་བ་སོགས་བཟོད་པར་བྱས་ཏེ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉན་ནས་

དོན་སེམས་པ་དང་། ཚོགས་

ཆོས་རང་འབྱོ་བའི་སྐབས། ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་གཟབ་ཅིང་། བཀྲས་སྐོམ་བཟོད་ལ། འཛིན་སྐྱེར་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐ་ན་བྱོང་ཆོག་ཏུ་འབྱོ་བ་ཚུན་ལ། བཟོད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཚང་བར་བྱར་ཡོད་དོ། །བཞི་

པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི། བརྩོན་གང་དག་ལ་སྦྱོ་བའོ། །ཞེས་དག་བའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། འདི་ནི་དག་བ་གང་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དག་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བརྩོན་

འགྲུས་མཆོག །འདི་ལྟར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྗེས་ཐོབ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཆོག །དངོས་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་འདས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྦྱོད་འདོད་པ་འཐོབ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དག་པ་རྣ་

འབྱུང་ལྔན། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་གྲོལ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས། །ཞེས་བརྩོན་འགྲུས་ནི་དག་བ་ཀུན་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། དེ་

ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མན་ཆད་འབྱུང་བར་གསུངས་

@343A ཞེས། །ལ། འཇུག་པར་ཡང་། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྣེས་འགྲོ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཁ་ཅོན་སོགས་ཀྱི་ཆོ་བོང་བུ་ཆད་པ་གྲིན་དུ་འདེད་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཤུགས་དང་ལྡན་

པར་འཇུག་དགོས། འདི་འང་དང་པོ་ནས་ཆུང་རིམ་དང་ཉུང་རིམ་ནས་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་བརྩོན་པ་ཇི་ཆེ་ཇི་ཆེར་བྱ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བར་ཆད་ལེ་ལོ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། སྐྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ནི། དགེ་བ་གང་ཡང་ཕྱི་བཞོག་ཀྱི་

དབང་དུ་ཟོར་ནས་ཞུག་འགྱངས་ཏིན་འཕུལ་གྱིས་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་བྱེད་སྐྱིང་མི་འདོད་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྙེད་དཀའ་བསྒོམ་དགོས། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ནི། རྙེད་བཀུར་དང་འདུ་འཛི།

བྱེ་མོའི་གཏམ་དང་། ཞིང་ལས་དང་། ཚོང་དང་། ཚེམ་བུ་དང་། སྐུད་པ་འཁེལ་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོར་དུབ་མེད་པར་ཞེན་ཅིང་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྩོན་

འབྲུས་མི་ཟེར་གྱི། སྤྲུག་རྩུས་ཟེར་བ་

ཡིན། འདིའི་གཉེན་པོར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དགའ་བའི་རྒྱུ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི། །དམ་ཚོས་དགའ་བའི་མཆོག་སྦྱངས་ནས། །སྤྲུག་བསྟལ་རྒྱུ་ཡི་གཡེང་བ་དང་། །ཏོད་སོགས་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་བྱ་བ་ལ་སྣིང་

པོ་མེད་ཅིང་སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུར་བསམས་ནས་བརྩོག་དགོས། ཞུམ་པའི་ལེ་ལོ་ནི། ང་ལྟ་བུས་སངས་རྒྱས་གা་ནས་སྐྱབ་རྒྱས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའང་གা་ནས་རྒྱས། མགོ་དང་ཤིང་ལགা་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱང་བདག་ལྟ་བུས་

@343B ཇི་ལྟར་རྒྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྣིང་ཞུམ་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེ་སྟེ། དཔེར་ན། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ལྟ་བུའི་དམིགས་སྐོར་སྟེ་རེ་ལའང་མི་ཚོར་བསྒྲིལ་ཏེ་སྡུང་དགོས་པ་བྱུང་ཡང་བཟོད་སྣམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་

འདིར་དོན་མིན་པ་ལ་བསྟོན་པ་ཆེར་བསྒྲིད་པའི་ཚོང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁེངས་ཙད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་བའི་ལས་ཇི་ལྟར་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཚོད་ཙམ་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་འབད་དེ་བྱང་

ཆུབ་སྤྱིའི་བརྩོན་ན་ངེས་པར་འབྱུང་ནུས་སྨམ་

པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་གা་ལ་ཞེས། །སྤྲིད་ལུགཔར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །བདེན་པར་གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུང་། །སྨྲང་བྱ་ཀ་སྨྲང་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྲིན་བྱར་གང་

གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དགའ་བླ་མེད་འཐོབ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། །ཕན་དང་གནོད་པ་ངོ་ཤེས་པས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་མི་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་

བཞིན་སྟོན་པ་བདེན་པར་གསུངས་པས། སྤྱང་བུས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བར་གསུངས་ན། ང་ལྟ་བུའི་མིར་སྐྱེས་ཤིང་སྤྱི་ཤེས་དོན་གོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་མི་འཐོབ་སྟེ་འཐོབ་ནུས་སྨམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟ་མོད་དེ་མགོ་དང་ཤོང་ལགཔ་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་

དགའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་མི་ནུས་སོ་སྨམ་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འོན་ཏེ་ཤོང་ལགཔ་ལ་སོགས་པ། །བཏང་དགོས་བདག་ནི་འཇིགས་ཞེ་ན། །ལྷོ་དང་ཡང་བ་མ་དཔྱད་པར། །རྩོངས་པས་

བདག་ནི་འཇིགས་པར་ཟད། །ཅེས་དང་། ཚོད་མ་ལ་

@344A ཞེས། །སོགས་སྨྲིན་པ་ལ། །འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྨྲོར་བར་མཛད། །ཅེས་སོགས་དང་། གང་ཚེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཡང་། །ཚོད་སོགས་ལྟ་བུའི་བྱོ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཚེ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། །དེ་ལ་དཀའ་བ་

ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆུང་རིམ་ནས་བཏང་ན་གོམས་པར་གྱུར་ནས། མགོ་དང་རྐང་ལག་གཏོང་བ་ལ་ཚོད་མ་བཏང་བའི་ཚོད་ཙམ་ལས་མི་སེམས་པ་འབྱུང་བས་དེའི་ཚེ་གཏོང་བ་ལ་དཀའ་བ་མེད་སྟམ་སྨོ་བ་

བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པས་བསྟུབ་དཀའ་སྟམ་ན། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པས་རང་གིས་བསྟུབ་ན་འཐོབ་པར་ནུས་དེས་སུ་བསམ། འོ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་

པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ལས་ཡོད་དོ་ཞེན། སྨྲོད་འཇུག་ལས། སྤྱིག་པ་སྤང་ས་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་མེད། །མ་ཁས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། །ཅེས་སོགས་སྨྲ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མནར་མེད་དུ་

གནས་ཀྱང་རང་གིས་སྤྲིག་པ་སྤྱངས་

པས་ན། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པར་གསུངས་པས། སྡུག་བསྔལ་མེད་ཅིང་མི་བདེ་བ་མེད་པས་ན། དེར་མི་དགའ་བ་མེད་པར་དགེ་དུ་འཛུག་པ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་ལས། གོ་

ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། བླ་མཆོད་ལས། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་མནར་མེད་པའི། །སོགས་ལྟར་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུ་བསྐལ་པ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོར་དམྱལ་མེར་གནས་དགོས་ཀྱང་བཟོད་པའི་བསམ་པ་སྤྱངས་

@344B ཤིང་། སྡུགས་ཀྱི་སྐབས། རང་དོས་ནས་དེ་ལྟར་བཟོད་ཟུས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་བས། བྱ་སྡུག་པ་ཆུས་ཁྱེར་བའི་མ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་ལས་མྱུར་དུ་འདོན་འདོད་ཀྱི་བློས་འཛུག་པ་དགོས། གོ་ཆའི་བརྩོན་

འགྲུས་སྐབས་རང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བ་མནར་མེད་ནའང་འཛུག་བཟོད་པའི་སེམས་སྤྱང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་སྐབས་རང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་

འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལ་འཇིགས་ཤིང་། དེར་ནི་གཞན་དོན་ལྷ་ཞེག །རང་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ལ་བློ་སྦྱངས་སྦྱངས་ཏེ་རང་མི་འཇིགས་པའི་གདེང་ཐོབ་ནས་སྟིང་རྗེ་དང་སྤྲོན་

ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ལ་ནི་སྤྲོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད། གཞན་གྱི་དོན་ལ་རང་གི་དཀའ་བ་དང་། ཚོས་ཉམས་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ། གོ་ཆའི་བརྩེན་འགྱུས་

ལ་སྦྱོང་པར་གསུངས། དཀེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩེན་འགྱུས་ནི། བསགས་སྤྱང་། མཚོད་འབུལ། ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྱུས་ནི། བསྟུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྩོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་

ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འདུ་བར་སྦྱོང་པ་ཡིན། བརྩོན་འགྱུས་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། བཟོད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་སོགས་ཁྱད་མེད་འདྲེས་འབྱོ་བ་ལྟ་བུང་

མཐོ(NGSRI)ད།

མོད་དེ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། སྐྱབ་

@345 ཞེས། །འདོད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྲོང་འདོད་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་བཞག་ཚོག་ཅིང་། དེས་ན། བསྒྲེད་རིམ་ཐུན་གཅིག་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སེམས་བསྒྲེད་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཞར་ཕྱིན་དྲུག་ཀའི་ཉམས་

ལེན་ཚང་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞར་ཕྱིན་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཙམ་རེ་མཛད་དེ། རྒྱས་པར་ཞར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་འོག་ཏུ་འཆད་གསུངས།། ༥ །།ཉིན་

ཉིར་གཅིག་པར། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་གསུང་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ནི་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་

པ་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། སྟོན་འགྲོའི་ཚོས་ཀཱཏ་མདོ་ཙམ་གསུངས། ཇི་ལྟར་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་དྲངས་རྟེས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སྤྲོབ་ཚུལ་ལ་སྤྱིན་སོགས་དང་པོ་བཞི་ལ་བསྟུར་ཀཱཏ་མདོར་བསྡུས་

གནང་ནས། གཉིས་པ་ཁྲད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྤྲོབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གནས་ལ་སྤྲོབ་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྣག་མཐོང་ལ་སྤྲོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །ཞི་གནས་

ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ། ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་དངོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་སྒྲུབ་ཚུལ། དེ་སྟོབས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ། དེ་ལས་ཞི་གནས་དངོས་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་

@345B སྐྱེས་བུ་འབྲིང་སྐབས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་མ་གསུངས་པ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་འཆད་པའི་དབང་དུ་མཛད། ཞི་གནས་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་

ཉམས་ལེན་ནས་དམའ་ཤོས་ཡིན་ཡང་རང་རེས་འདིར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་ན་ཐར་པའི་རྒྱུ་དང་། སྐྱབས་འགྲོས་ཟིན་ན་ཆོས་སུ་འགྲོ། འདི་མེད་ན་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་སྔགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་སྟོམ་

བྱུང་གི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ལ། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་ཆུ་ཟླ་གས་པ་ལ་ཆུ་སྟོད་སའི་སྟོང་ལྟར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་ཞི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས། ཐོག་མར་འདི་བརྟན་

པོ་ཞིག་སྟུབ་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་འཁོར་རྩ་གཅོད་པ་དང་། ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་དགོས། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་གནས་བརྟན་པོ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ཏེ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་པོར་

མཐོང་བ་ལ་དང་པོར་གནས་ཚ་བརྟན་པོ་དགོས་པ་དེའང་ན། སྡུན་པ་བསལ་ནས་ལྷེབས་རིས་སོགས་བལྟ་བ་ལ་མར་མེ་གསལ་བ་དང་རྟུང་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཚོགས་དགོས་པ་ལྟར་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ཞི་གནས་གྲུབ་ན་

དལ་འབྱོར་རྣེད་དཀའ་དང་མི་རྟག་བསྒོམ་པའི་རྟོགས་པ་ཚུན་ལ་སྐྱེད་ཐོབ་པ་སྟེ། ལམ་སྒོམ་ལས། མངོན་ཤེས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་མཚོན་པ་ཙམ་ལས། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཞི་བ་ལྷས། ཞི་གནོ་

@346A ཞེས། །རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་

ཡང་སེམས་བསྒྲེད་ཀྱི་རྗེས་ཁོ་ནར་མི་དགོས་པར་སྔ་ཕྱི་གང་དུ་བསྟན་ཀྱང་ཆོག །དེ་འགྲུབ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གང་བསྒོམས་ཀྱང་། ས་ཆོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འོང་། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་དགོས་

ཀྱི། དེ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལམ་སྒོམ་ལས། ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམ་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྒོམ་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ཧེ་སྟོང་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་

ན་དང་པོ་ཞེ་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྡེན་པ་ལ་དྲུག །མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། འདོད་པ་ཆུང་བ། ཆོག་ཤེས་པ། བྱ་བ་མང་པོའི་འདུ་འཛི་ཡོངས་སུ་སྤང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་

སུ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་ཡང་ཁྱད་པར་ལྡན་ལས། ཆོ་སྟེ་ཆུང་ལས། ཆོ་ལྡན་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་ཞོགས་བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བའོ་

བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས། དེ་ཡང་། ཆོས་མཐུན་གྱི་འཆོ་བ་རྟེན་སྐྱ་བ་ཞིག་མེད་ན། དེའི་ཕྱིར་ཁོང་དུ་འབབ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྟེན་པ་ལེགས་རྟེན་ཅེག་དགོས་ཀྱི།

@346B ལོག་འཚོ་དང་སྡིག་ཟས་ཕུལ་བའི་རྟེན་པ་བྱང་ཡང་ཉེས་རྟེན་ཡིན་པར་བློ་མས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་རྟེན་ཅེས་པ་སྡིག་ཆེ་བ་དང་མ་འབྲེས་པའི་ཟས་རྟེན་སྐྱ་བ་དགོས། སྡོད་སའི་གནས་ཀྱང་། དམ་པ་གོང་མས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་

པའི་ས་ལྟ་བུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་སུ་བསྡད་ན་ལས་དང་པོ་པར་གནས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཚུར་བྱིན་གྱིས་ཟློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་མ་རྟེད་ཀྱང་གནས་དེར་དམ་སེལ་ཅན་མི་གནས་པ། དགེ་འདུན་སྡེ་དཀྱུག་བྱས་པའི་གཞི་ལྟ་

བྱ་མ་ཡིན་པ། གཅན་གཟན་དང་། ཆོམ་རྐུན། མི་མིན་གཏུམ་པོ་མི་གནས་པ། བྱིན་དང་ལྡན་པའི་གནས་བཟང་པོ་དགོས། དེ་མིན་རང་ཉིད་མི་འཇིགས་པའི་བསམ་པས་བསྡད་ཀྱང་། ཕྱི་ནས་གནོད་པར་འགྱུར་བ། སྔར་བླ་མ་ཞིག

ལ་བཙན་གྱིས་ཕྱིས་ནས་གླགས་རྟེད་པའི་རབས་ལྟར་ཡིན། རང་སྡོད་གནས་སུ་མི་མིན་གནས་ན་ཕྱིར་མི་སྤྲོད་པར་འཇམ་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་ཁོའི་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། ས་བཟང་བ་ཞེས་ཚ་གྲང་གི་ནད་མི་བསྐྱེད་ཅིང་ས་ཆུ་

འཕྲོད་པ། བྱོགས་ཀྱང་ལྟ་སྤྱོད་མཐུན་པ་དང་འགྲོགས། དེ་ཡང་གྲིབ་མ་གཉིས་པའི་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་གསུངས་པ་གྲོགས་གཉིས་ལས་མེད་པ་དང་། གཅིག་པུར་གནས་དགོས་པའི་དོན་མིན་པར་རང་དང་བློ་མཐུན་པ་

ལ་བྱེད། ཡས་དང་པོ་པ་བྱོགས་མེད་གཅིག་པུར་སྡོད་པ་སྐྱེན་ཆེ་བས་བྱོགས་གསུམ་ལས་མི་ཉུང་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་བྱུང་ན་བྱོགས་མང་ཡང་ལེགས། བྱོགས་མང་ཉུང་ཇི་ལྟར་ཡང་མིག་རྒྱར་ན་ལྷོ་ཡོར་བ་རེ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི། གལ་

@347A ཞེས། །ཡང་བཀা་མེད་བྱེད་པའི་བྱོགས་ལ་མི་བརྟེན། བསམ་གཏན་གྱི་ཚོར་མ་ནི་སྐྲ་དག་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཉེན་མོ་མི་དང་མཚན་མོ་ཁྱི་དང་ཆུ་སྐྲ་སོགས་ཀྱང་མེད་པ་

དགོས། བདག་གི་བློ་མས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྒོམ་རྒྱུའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པ་དང་ཤད་གྲངས་འབྱིགས་པ་ནི། བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་དང་ཁྱིད་དང་དཔེ་སོགས་གང་དགོས་ཀྱང་

འབྱིགས་པ་དང་། གཙོ་བོ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་ལ་མ་ཁས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེང་སང་འཚོ་བ་སོགས་གཙོ་བོར་གྲ་བསྒྲིགས་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་དངོས་དེ་འདི་ཡིན་མི་ཤེས་པར་ཟུ་ཐུག་སྟེ། མོ་འདེབས་དགོས་པ་

སོགས་སྣང་མོད། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་ཉམས་སུ་ཐུབ་བྱའི་ཚེས་ལ་གྲ་སྒྲིགས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས། གཉིས་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་ནི། ཟས་གོས་སོགས་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་།

གསུམ་པ་ཚོགས་ཤེས་པ་ནི། ཟས་གོས་ངན་ངོན་ཙམ་རྙེད་པས་ཚོགས་ཤེས་པ་སྟེ། འདོད་ཆུང་ཚོགས་ཤེས་བྱེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཏེ་ནོར་ཇས་གསོག་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཡེངས་ནས་ཏིང་འཛིན་མི་སྐྱེ།

ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ལ། སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན། ནང་གི་གཡེང་བ་ཕྱི་མི་ཞི་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ་རབས་པ་སྤྱོང་བ་ལ་ལྷོས་ཤིང་། རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ཞན་ཅི་ནས་སེམས་རྣལ་དུ་

@347B མི་གནས་པས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་བསྡམས་ནས་ཞི་བར་བྱེད། འདུ་འཛི་མ་སྤངས་ན། དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དང་། གཏམ་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདའ་བར་འགྱུར་ལ། རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་དོན་ཉུང་བ་ཉུང་བྱེད་དགོས་

པཉང་བསམ་གཏན་སྐྱེ་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་འདོད་ཆུང་ཚོགས་ཤེས་བྱས་ན་དོན་ཉུང་བ་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཞིག་ཅང་ཤོས་འོང་། སྨྲས་པ་རྩེ་གཅིག་བྱེད་པ་ལ། སྐར་རྩིས་དང་། སྨན། མོ་འདེབས། བྱོང་ཚོགས་སོགས་ཀྱང་འདུ་འཛི་ཡིན་

པས་སློང་དགོས། འདིས་རང་རེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་པོ་པར་ལྟ་ཅི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡིན་ཡང་གཞོད་ཚབས་ཆེ་སྟེ། བུ་སྟོན་དང་བླ་མ་དམ་པ་གཉིས་ལའང་རྒྱལ་པོ་པི་ཀར་གྱིས་མཐོ་བརྩམས་ནས། ལྷགས་སྨྲུག་ཕྱལ་བས་སྐྱ་ཆོ་

དེ་ལ་ལྷགས་སྨྲུག་སྟོང་ཕྱག་ཟད་ཟད་རྩིས་ལ་གཡེངས་ཏེ་མཆོག་མ་འགྲུབ་པར་གསུངས། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོས་བྱམས་སྨིང་རྗེ་བསྟོམས་ནས་བཞུགས་པས། དེ་ལ་གླགས་མ་རྣེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསུང་

པོད་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ལའང་། དབུ་ལ་སྲམ་ཕབ་སོགས་མ་མཛད་པ་ཁོང་གིས་བྱི་ཐྲ་དང་ཙ་ཏེ་ཏི་མ་མཉེན་པ་མིན། སྨྲས་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གནོད་དོགས་ཏེ་མ་མཛད་པ་ཡིན། ཁོ་བོས་རྩ་སྨྲས་རྣམ་དག་གཅིག་པུའང་ལོ་གཅིག

ཙོམ་སྦྱངས་པས་མཇུག་མོ་བྱག་ཅིང་། སམ་ཀ་འང་གཉིས་གསུམ་ཙོམ་རྒྱས་པ་རྩིང་རྩིང་དུ་ཟད་མོད། དེ་དག་ཀྱང་འདུ་འཛིར་སོང་བ་ལས། ཉམས་ལེན་ལ་ཕན་པ་མ་བྱུང་། དེ་ལྟར་འབད་ན་བག་ཆགས་ཀྱང་དེ་ཙོམ་ཞིག

@348A ཞེས། །ལས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་བག་ཆགས་ཟེབས་པར་མི་རྣུས། དེས་ན་བྱ་རམ་མི་ལེན་པར་བྱར་ཤིང་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་མི་སྣང་པར། རིག་གནས་ཕུན་ཚོགས་ལྟ་བུ་དོན་

ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལ་བརྩེན་པས་ཅི་བྱེད། ཁ་ཅིག་ཏམས་འཚོག་ཏུ་གྱུར་སྐབས་ཀྱང་ད་དུང་འདོད་ཡོན་ལ་འབད་བརྩེན་བྱེད་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་བའི་གནས་ཡིན་ཞེས་དབུལ་པོ་དེས་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རྙེད་པ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་

སྟེར་ནས་ཁྱོད་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་འདོད་པ་ཆེ་ཤོས་དབུལ་ཤོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཚུལ་དང་། དག་བཞེས་འབན་གྱི་རྒྱབ་འཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་གསུངས། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ནི། འདོད་པའི་

ཉེས་དམིགས་དང་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་དེ་དག་ལས་བློ་འོག་པ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱུ་ཚོགས་འདི་དག་ཚང་བ་ཞིག་གིས་བརྩེན་པས་སྤྲུལ་ན། ཞི་གནས་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་བ་དྲུག་ལས་མི་འགོར་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ཞི་

གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་དངོས་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྟ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྩོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་

དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པར་གསུངས་ལ། ཉིང་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་མན་ངག་ནི། བྱམས་ཆོས་དང་ས་སྟེ་དང་དབུ་མ་སྒོམ་རིམ་སོགས་

གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་

@348B ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་ན། རང་ངག་གིས་མན་ངག་འདི་ལྟ་བུ་བཅལ་ནས་བསྒོམ་པ་ཞེག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ཡཁད་ཆོས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་

པའི་བློ་མའི་མན་ངག་སྐད་དང་། བཞུ་བྱམ་

ཟེན་བྷིས་ཡིཀ་ཆུང་སོགས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལ་རྩིས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ནི། ཡོད་སར་མི་བཙལ་བར་མེད་སར་བཙལ་བས་རྟེད་པའི་གནས་མེད་པར་རྗེ་བཙུན་སྐབས་ཆོགས་བཅད་དུ་གསུངས་པ་

ལྷར་ཡིན། དེས་ན། གཞུང་ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་བུར་མ་བརྟེན་པར་བླ་མ་གང་བྱུང་བྱུང་རེའི་གསུང་དང་མན་ངག་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ཡིད་རྟོན་ཏེ་མི་ཆོ་རི་ཕུག་ཏུ་སྐྱེལ་ཡང་། བྱིང་བ་ཐུ་མོ་ལ་སྐོམ་དུ་འབྱུལ། སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་

གནས་ལ་གསང་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འབྱུལ་བ་ཆེས་མང་བ་ཡིན་པས་གོལ་ས་ཆེན་པོར་ཁོར་བ་སྟེ། དེ་འདྲ་ལ་ཇི་ཙམ་འབད་ཀྱང་མི་ཆོ་སྟོང་ཟད་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད། བོད་ཀྱི་མཁས་པར་བྱགས་པ་མང་པོའི་ལྷ་སྐོམ་

སོགས་ལ་ནོར་འབྱུལ་བྱང་བ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཞེན་ཏུ་བལྟས་ན་ཤེས་པར་ནུས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལྷ་སྐོམ་སྟྲོད་གསུམ་གང་གི་ཚ་ལའང་རྒྱུ་གར་གྱི་པཾ་བྱད་མཐར་ཐུག་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལ་གཏུགས་

ནས་དབང་པོར་མཛད་པར་མ་ཟད། རྟེ་བསྡེན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་ཀྱིས་དོགས་སེལ་དང་བཅས་གནང་སྟེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གསུང་རབ་འཕྲལ་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་མང་པོ་འཛོག་གནང་མཛད་ཡོད་པས་རང་རེས་དེ་འདྲའི་མན་ངག

@349A ཞེས། །ལ་བརྟེན་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ནས་མ་གསུངས་ཤིང་མི་མཐུན་པའི་མན་ངག་ཅིག་སྣིང་པོར་རེ་ནས་སྐབས་མ་བྱགས་པའི་རྟོགས་པ་ཞིག་སྐྱེ་ཉེན་ཡོད། དེས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟེད་རྫོགས་ནས་བཟུང་སྟེ།

ཐ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆུང་དུ་རེ་སྐོམ་པ་ཡན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཁུངས་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་མན་ངག་ཉེས་པ་ལྟ་སྟོང་ཞིང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པ་འདི་མེད་ཐབས་མེད། དེ་ལ་ཉེས་པ་དང་པོ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ཉིང་ངེ་

འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས། རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤེས་སྦྱངས་ཏེ་བཞི་ལས། གང་བསྒོམ་བྱའི་ཡུལ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོར་ཉིང་

ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་སྟིང་མི་འདོད་པའམ་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱུན་འཐུད་མི་ནུས་པའི་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱོང་བྱེད་དངོས་ནི་ཤེས་སྦྱངས་ཡིན། དེ་ད་ལྟ་མེད་ཀྱང་དད་པ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་

སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརླས་བརྩོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀུན། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སེམས་གཡེང་བའི་སྐྱོན་རྣམས་བསམས་

ཤིང་ཞི་གནས་འགྲུབ་ན་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཡུལ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་བརྟན་ཅིང་། དེ་བརྟན་པས་དངོས་གྲུབ་མྱུར་ལ། ཐུན་མོང་གི་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱང་འདིས་འགྲུབ་ཅིང་། གཉིད་ཀྱིང་འཕྲོག་དུ་འགྲོ་བ་

@349B དང་། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྒྲིད་རྫོགས་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་སྒྲུབ་སྟབ་བསོགས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམས་པས་ཀྱིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་

བའི་དད་པ་འབྱུང་། དེ་བྱུང་ན་འདུན་པ། བརྩོན་འགྲུས། ཤིན་སྦྱངས་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྦྱ་མ་སྦྱ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དྲངས་འོང་བས་འདི་བཞི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགྱོ། ཉེས་པ་གཉིས་པ་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་ནི། དམིགས་ཉེན་དྲན་

པས་ཤོར་བ་ལ་ཟེར་ལ། དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྤྲོར་བའི་ཚེ་སྐྱོན་དུ་ཆེ། དེ་ཡང་དབུ་མ་སྣིང་པོར། ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ལོག་འགྱོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །དྲན་པའི་ཐག་པས་ངེས་བཅིངས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱུས་རིམ་

དབང་བྱ། །ཉེས་པ་ལྔར། སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་ཀ་བ་ལ་བཏགས་དགོས་པས། གང་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དམིགས་རྟེན་ནི་ཆོས་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་འགྱུབ་པ་ཡིན།

ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་རྟེའུ་དང་ཤིང་བུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བོན་གྱིས་ཨ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དམིགས་རྟེན་དེ་དང་དེ་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལས་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མིན། གཞན་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་གིས་དམིགས་

རྟེན་ལ་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྔ་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་དམན་ཏེ། ཞི་གནས་ཡིད་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི། མིག་ལ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ལྟ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་མང་པོས་དགག་པ་མཛད་ཡོད། སྟོན་ཆུ་

@350A ཞེས། །གང་ནས་གཅིག་གིས་སེམས་གནས་དམིགས་རྟེན་གཞན་ལ་མ་འགྲུབ་པར་བ་ལང་གི་རྣ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ཏེ་བསྒྲུབས་པས་འགྲུབ་པ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གང་གོམས་པ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ཀྱང་

འགྲུབ། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྩལ་ལྟར། ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་ན་ཆོགས་གསོག་སྤྲིབ་སྦྱོང་གི་ཞིང་དམིགས་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་

འབྱོར་སྒོམ་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྟེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བས་ན། སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལས་བླ་མ་འཕྲུ་ཐུབ་པ་མཐེབ་སོར་ཙམ་ཞིག་ཆད་དེ་སྤྱིན་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་དམ། ལྷ་བའི་ཐད་གང་རུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་

པཱཌམ། ཡང་ན་རང་ཨུཀཱ་ཎྜ། ཐུབ་ཀུ་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེན་གཟུགས་ཅན་ལས་གཟུགས་མེད་འཆར་བདེ་བ་འབྱུང་བས། དེ་འདྲ་དག་གིས་ནི། རྟེའི་ལམ་རིམ་ཆུང་ངུའི་དགོངས་པ་

པཾ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་སྲོལ་ཕྱེས་པ་དགའ་ལྡན་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ལས་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཚོག་ཅིང་། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱིས་སེམས་ངོ་བཤྱ་བ་དང་ཕྱོགས་

མཚུངས། ཡང་བསྒྱིད་རིམ་དང་སྒྲགས་ནས་ལྷ་སྐུ་དང་། རྫོགས་རིམ་དང་སྒྲགས་ནས་ཞ་ཤད་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱང་སྒྲབ་ཏུ་རུང་དོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། མཁས་པ་དང་། སྨྲ་པ་དང་།

@350B ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། ལག་ལེན་ལ་རང་ཉིད་གང་འཆར་བདེ་བ་གཅིག་ལ་བྱས་ཏེ་མ་གྲུབ་བར་དུ་དམིགས་པ་ཁ་མ་སྦོས་པར་བསྒོམ་དགོས་པ་ལས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་བཞི་པོ་

ཚང་མ་བསྒོམ་དགོས་པ་མིན་པས་རང་གི་སེམས་ལ་གང་འཕྲོད་པ་གཅིག་ལ་སེམས་བཞག་དགོས། དེའང་དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚུལ་དུ། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱ། །དམིགས་པ་མང་པོ་

བརྒྱད་པ་ལས། །ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་འབྱུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་སྐབས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཞག་པ་ལས། དམིགས་པ་སྣོས་ནས་མི་འགྱུབ་སྟེ། དཔེར་ན་གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་པའི་ཆོ་ཤིང་སྣོས་པ་ན་

མེ་མི་འབར་བ་དང་འདྲ། དེར་མ་ཟད་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་ན་གཉིད་དང་ཟས་དང་། བཤང་이 གཅི་འདོར་སྐབས་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་གཙུབ་ཤིང་བར་མ་ཆད་པར་གཙུབ་པ་ལྟར་བར་མ་ཆད་དུ་ལོངམ་ཟླ་བ་དྲུག་སོགས་ཇི་ཙམ་བསྒྲུབ་

པ་དེའི་རིང་རྒྱུན་མི་གཅོད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། གཅིག་ལ་སྡུན་ནས་ཅིག་ཤོས་ལ་སྣོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཞག་རེ་གཉིས་ངལ་བསོ་བ་སོགས་བྱས་ན་མི་འབྱུང་དོ། །དེས་ན། གདམས་ངག་སྟེ་དམིགས་རྟེན་རྒྱལ་བའི་བྱིས་འདུར་གྱི་སྐུ་ལྟ་

བྱ་དེའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བརྟེང་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དེ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག་པའམ། ཐུབ་མས་ངོ་སྤྲད་པ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ངོར་འཆར་བཅུག་སྟེ། དེའི་ཚེ་དམིགས་པའི་དོན་སྤྱི་རགས་པ་ཆ་ཕྱེད་ཙམ་འཆར་ཐུབ་པ་

@351A ཞེས། །བྱང་ན་དམིགས་རྟེན་རྣེན་པ་ཡིན། དེ་དག་ཡུལ་ནས་ཤོར་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་པ་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་ཟེར། དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལས་ལྟ་པ་དྲན་པ་སྟེ། ལག་པས་ཕྱེང་བ་བརྟེང་བ་

ལྟར་དྲན་པ་ཤུགས་ཆེན་པོས་དམིགས་རྟེན་ཐུབ་ཟེ་བརྟེང་བ་དགོས་ལ། གང་ཟགས་སོ་སོའི་དྲན་པ་བརྟན་མི་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་འགྲུབ་དཀའ་སྟབས་ཆུང་ཡོད། དྲན་པ་ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས། དྲན་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་

དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱིས་བརྟེད་པ་མེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་རྟེན་སྟར་མཐོང་ཆོད་བའི་རྣམ་པ་ཡིད་ངོར་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་བརྟེད་པར་ཐུ་རེ་འཆར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷོགས་ཆོ་ཟས་ལྷང་རིར་དན་པ་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཞིག

དགོས། དེས་ན་ཡིད་ངོར་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལྟ་བུ་མདུན་དུ་གསལ་འདེབས་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་མི་གཡེང་བར་འཛིན་སྟངས་དམ་སྒྲིང་ངེ་བས་འཛིན་ཅིང་། དམིགས་པ་དེ་ཁོ་ན་འཆར་བར་བྱེད་པ་དགོས། དངོས་གཞིའི་ཚེ་

དམིགས་རྟེན་དྲན་པས་ཟིན་པ་ན། ཉེས་པ་གསུམ་པ་བྱིང་རྩོད་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བྱིང་རྒྱས་རྩོད་པ་རྣམས་མ་ཕྱེད་ན་དབྱ་མི་ཤ་བོ་ངོས་མ་ཟིན་པ་ལྟར་སྐྱོན་ཆེ་བས་དེ་དག་ངོས་ཟིན་པ་དགོས། དེ་ལ་རྒྱུགས་པ་ནི་ལྷས་

@351B སེམས་ལྷི་ཡོར་ཡོར་བ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་རྟོག་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུང་མ་བསྟན་ནམ་མི་དགེ་བ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་དགེ་བ་མེད་ཅིང་བྱེད་བའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །བྱིང་བ་ལ་ཕྲ་རབས་གཉིས་ལས། དམིགས་རྟེན་དྲན་པས་

ཟིན་པ་ན། གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་ཆ་མེད་པ་ནི་རགས་པ་དང་། དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་མ་ཤོར་བའི་གནས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཤུགས་ལྡོད་ནས་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་ནི་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་སྟེ། སྒོམ་

བྱེད་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདི་ཡིན། ངར་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་གནས་ཆ་ཡོད་པ་ལ་སེམས་ལྡོད་ཤིག་གེ་བར་སོང་བ་ལ་ཟེར། འདིའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་གནས་ཆ་བརྟན་དུ་སོང་ན་བྱིང་བ་ཕྱ་མོར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བྱེད། གསལ་ཆའི་ངར་དང་

ལྷན་པ་ནི་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་ཀྱིམས་སེང་ངེར་གནས་པ་དེ་ཡིན། གནས་ཆ་གསལ་ཆ་དང་གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་མེད་དབེར་ན་ལག་པས་ཕྱེང་བ་དང་ཐོག་པ་འཛིན་པ་ན་ལྡོད་ཡོ་དང་དམ་ཡོར་བརྙང་བའི་བརྙང་ཁྱད་ཡོད་པ་བཞིན་

ནམ། རང་རེ་བློ་མ་ཞིག་ལ་རྒྱུན་དུ་སྤྱིར་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཤུགས་དྲག་ཅིག་མེད་པ་ལ། ནམ་ཞིག་སྐབས་སྐབས་སུ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དད་པ་ངམ་ངམ་ཤུགས་དྲག་པོ་རེ་སྐྱེ་བ་ན་འཛིན་སྟངས་སྟ་མ་ལས་ཀྱིམ་དུ་སོང་བ་སྟེ། དེ་

གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་སྒོང་བསམ་བརྟགས་ན་ཏ་ཅང་གསལ་བ་ཞིག་ཆོག་གིས་འཆད་ཐབས་མེད་གསུང་། གསལ་ཆ་དང་དྭངས་ཆ་ནི་ཡུལ་ལ་མི་བྱེད་པར། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་ཆའམ་དྭངས་ཆ་

@352A ཞེས། །ཡོད་མེད་ལ་བྱ་དགོས། གསལ་ཆ་མི་འབྱུང་བའི་ཚེ་སྣོན་བྱེད་ཀྱིས་སྣོན་པ་ལྟར་ཡོད། དེས་ན་བྱེད་བ་ཕྱི་མོ་དང་། ཏིང་འཛིན་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་ཆ་དང་། གསལ་ཆ་ཡོད་པ་འདྲ་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་

དང་། དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་དབྱེ་དགའ་ཞིང་། བྱེད་བ་ཕྱི་མོ་བསགས་པ་ལའང་སྣ་ཚུགས་གི་རྒྱང་རྒྱུབ་ཆད་ཅིང་ཉིན་ཞག་གི་བར་དུ་སེམས་བརྟན་པ་ཡོད་པས་ན་བོད་སྐད་འགས་དེ་ལ་འཕྲུལ་ནས་ བློད་རབ་ལ་སྣོམ་རབ་ཅེས་སོགས་

བསྟགས་བརྩོད་བྱེད་པ་སྣོམ་གྱི་གནད་མ་མཁྱེན་པ་རེད། བྱེད་བ་ཕྱི་མོ་ལ་སྣོམ་དུ་འཕྲུལ་ན། འབྲས་བུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཙམ་དུའང་མི་འགྲོ་ཞིང་། ཆོ་འདིར་ཡང་བརྩེད་དས་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་

བས་དུད་འགྲོའི་སྣུབ་ཐབས་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ལས་མ་བྱུང་བར་གསུངས། ཆོད་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོད་པ་གང་ཞེན། སྡུག་པའི་མཚན་མའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚར་གཅོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་

བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྡུག་པའི་ཡུལ་ལམ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་ལ་བྱེད་པས་ཡུལ་སྡུག་པའི་མཚན་མ་དཔེར་ན། ལྷ་མོའི་རྒྱས་གདབ་ལྟ་བུར་ཉིན་མོར་

བལྟས་པ་ན། མཚན་མོའང་དེའི་སྣང་བ་ལྟར་ངར་དན་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྟེས་སུ་དན་པ་ཞིག་གོ །འཕྲོ་བ་དང་ཆོད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཆེ་སྟེ། དབྱ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མནར་སེམས་

@352B པའི་སྐབས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་དང་། ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་ཚོ་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དགེ་བའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཡང་ཆོད་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འཕྲོ་ཆོད་གཉིས་ཀ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཡིན་མོད། ཆོད་པ་ཁོ་ན་བར་གཅོད་

དུ་འཛོག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་བའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་ཞེ་སྡང་གི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་ཉང་བ་དང་། རྒྱུན་ཐུང་ལ། ནམ་བཞག་རྒྱུན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཆེ་བས་ན། མང་བའི་ཕྱོགས་ནས་སམ། སྐྱེ་སྟ་བ་ལ་གཅོར་

མཛད་དེ་ཆོད་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན། ཞེ་གནས་སྐོམ་པ་ན། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་འཕྲོ་བ་དང་། སྲིན་གཉོང་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་དྲན་པ་ལྟ་བུ་དག་བ་ལ་འཕྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ཞེ་གནས་བསྐོམ་པའི་

སྐབས་སུ་སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་ན་དེ་དག་དགག་དགོས་སོ། །དམིགས་རྟེན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ཤོར་ཏེ་རང་རེས་ལྟ་སྐུ་བསྐོམ་པ་ན་ཇི་ཞིག་ནས་བརྗེད་འགྲོ་བ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་ཤོར་བ་ནི་ཆོད་པ་རགས་པ་དང་། འཁྲུགས་

འོག་ནས་ཆུ་རྒྱུག་པ་ལྟར། དམིགས་རྟེན་ཡིད་ཀྱིས་མ་ཤོར་བར། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆ་ཞིག་ནས་རྟོག་པ་འོག་འགྱུའི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་འཆར་ལ་ཁད་ལྟ་བུའི་ཆོད་པ་བྱུང་བ་ནི་ཆོད་པ་ཐུ་མོ་སྟེ། དེས་ན་འགལ་

རྒྱུན་འདི་དག་གཅོད་པའི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་ཤེས་བཞིན་མིན་ཀྱང་། དེའི་ཚར་གཉིགས་དཔེར་ན། དམག་ལ་སོ་བྱེད་པ་བཞིན། བྱིང་རྟོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་དྲུག་པ་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་

@353A ཞེས། །དགོས། དེའང་ཤེས་བཞིན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟེན་ན་གནས་པ་ལ་གེགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཤེས་བཞིན་གཉན་ནས་མ་བསྟེན་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་ཟེན་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་རྐུན་

མས་ནོར་ཁྲེར་ཟིན་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས། ཕྱག་ཆེན་ལས། འགྱུ་བ་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྟོགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་གྱ་བསྒྲིགས། སྐབས་སྐབས་སུ་བྱིང་རྟོད་འོང་མི་འོང་གི་རྟོག་པ་བཅུག་ནས་བྱ་ར་བྱེད་དགོས་ཏེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་སྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཕོར་པའི་ཪ་བཟུང་བ་ན་ལག་པས་ཟིན་

པ་དང་། དམ་པོར་བརྟུང་བ་དང་། དེ་ཡང་ཡོ་འཇོག་སུ་སོང་མ་སོང་མིག་གིས་བརྟགས་པ་བཞིན། དན་པས་དམིགས་རྟེན་ཟིན་ཏེ་འཛིན་སྤངས་དམ་པོར་བྱེད། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་ཚོད་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་ནས་

དམིགས་པ་སྐྱོང་དགོས། ཤེས་བཞིན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚར་གཅོགས་པ་ཡིན། ཉེས་པ་བཞི་པ་ནི། བྱིང་ཚོད་གཉིས་གང་རུང་བྱུང་བ་ན་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར། བྱིང་ཚོད་བྱུང་བར་ཤེས་

བཞིན་གྱིས་རིག་པ་ན། དེ་ཐོག་ཏུ་མི་འཇོག་པར་བྱུང་མ་ཐག་བྱིང་ཚོད་ཕྱིར་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་བདུན་པ་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་བསྟེན་

@353B དགོས་པ་ཡིན། དེ་དག་ནི་སོ་པས་དགྲ་བྱུང་བ་མཐོང་བ་ན་དེ་བརྒྱོག་པ་ལ་བརྩེན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གཉེན་པོ་གང་འདུ་བསྟེན་དགོས་ཤེ་ན། བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་ནི་སེམས་ཞུམ་པས་ཡིན་ཞིང་བྱིང་ཞུམ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འཕྱུར་གཅེག་ཏུ་

མཛད་ལ། དེས་ན་གསལ་ཆ་དང་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་སྐང་ས་ཀྱི་འཕངས་དམའ་རུ་སོང་སྟེ་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པའི་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་དེ་སྐྱེས་ན་ཐུན་བྱོལ་བ་དང་དམིགས་པ་བཏང་མི་དགོས་པར་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྐང་གྲིམ་དུ་བཏང་

བས་ཆོག །དེ་ཡང་བསྒོམས་དགས་ན་ཆོད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་གྲིམ་ལྷོད་རན་པོར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་པི་ཕྱོ་གི་རྒྱུད་སྐྱེད་ཏ་ཅང་གྲིམས་དགས་པ་དང་། ལྷོད་དགས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲིམས་ལྷོད་རན་པའི་མཚམས་ནས་

སྐད་སྐན་པ་འབྱང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ལྟར་བྱས་ན་ཆོད་པ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྐམ་པ་ལས་ཉང་ལྷོད། འདི་ཙམ་ལས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྐམ་པ་ལས་ཉང་གྲིམ་པར་བྱེད་དགོས། འདི་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་དེ་ཉམས་རྒྱོང་ལ་བཀར་ཏེ་

ཤེས་བཞིན་སྤྱང་པོས་མ་བརྟགས་ན་ཅ་ཅང་འཇོག་དཀའ་བས་སྤོབ་དཔོན་ཙཱན་ཏི་མོས་ཀྱང་། བརྩོན་པ་བསྟེན་ན་ཆོད་པ་འབྱང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་སྤང་ས་ན་ནི་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །འདི་ཡི་རིགས་པར་སྐྱོམས་འཇུག་རྣེད་དཀའ་ན། །བདག

གི་སེམས་དཀྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞེག་བགྱི། །ཞེས་ཐུགས་ངལ་བའི་ཚུལ་མཛད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་དགྲའི་ནང་ནས་ནང་མི་དང་ནོར་བའི་དགྲ་བྱང་ནས་ཟེས་ཟིན་དཀའ་བས་ཉེན་ཆེ་བ་བཞིན། བྱིང་བ་ཉིད་ཀྱིང་འཛོམ་དང་ནོར་བའི་སྐྱོན་

@354A ཞེས། །འབྱུང་ཉེན་ཆེ་བས་ན་གྲིམ་པ་ཉིད་རུལ་དུ་འདོན་དགོས། དེ་ལྟར་སེམས་གྲིམ་དུ་བཏང་ཡང་ད་དུང་གསལ་ཆའི་ངར་ཤོར་ནས་སེམས་ཞིག་པ་ལྟ་བུའམ་འཛོམ་སྐྱངས་མི་གསལ་བའི་ཉམས་

བྱང་ནས་མི་སེལ་ན། བྱིང་བ་རབས་པ་སྟེབས་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ་སྐྱིང་པོ་ལས། ཞུམ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དག །བསྒོམས་པས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ནང་དུ་བསྡུས་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དམིགས་

པ་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་ནས་བསྒོམ། དེས་ཀྱང་མ་སེལ་ན། དམིགས་པ་བཏང་ནས་སེམས་ཞུམ་པ་དེ་གཟེངས་བསྟོད་ཐབས་སམ། དགའ་བའི་ཐབས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེད་དཀའ་འམ། མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་།

བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན།། ཐོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སོགས་བསམ་སྟེ་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། སྡང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཏོང་བའི་དམིགས་པ་སོགས་བསྟོམ། དེ་

ལྟར་བསྟོམས་པས་སེམས་འཕངས་མཐོ་བར་བྱུང་ཏེ་སངས་པ་ན་སྐར་དམིགས་པ་འཛིན། རང་རེ་སྟར་བློ་ལ་མ་གོམས་པས་དེས་འཕྲལ་དུ་ཕན་པ་འོང་དཀའ་ཡང་། གོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དལ་ཏེའ་རྟེད་དཀའ་བ་འདི་འདྲ་

རྟེད་ཚུལ་སོགས་བསམས་པས་གདོང་ལ་ཆུ་གང་མོས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་དགའ་ཡལ་ལེར་འགྱོ། ད་དུང་མི་སེལ་ན་བྱིང་བ་བཙན་ཐབས་སུ་གཅོད་ཐབས་རང་སེམས་སློང་གར་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཕཊ་སྐྲ་དང་

@354B བཅས་སྤྱི་གཙུག་ནས་བཏོན་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མཐོང་པོར་སོང་སྟེ་ནམ་མཁའ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲས་པར་བསམ་པ་ལན་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ། ད་དུང་མི་སེལ་ན། ཐུན་བཏང་ནས་བྱིང་བ་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་རྐྱེགས་པ་དང་། གཉིད་དང་།

སེམས་འཕེབ་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་སེལ་བའི་ཐབས་བསིལ་བའི་སར་སྟོད་པ་དང་། ས་ཁད་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པར་འགྱོ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་འཆག་པ་དང་། གདོང་ཆུས་འཁྱུ་བ་སོགས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སངས་པ་ན་སྟར་

བཞིན་དམིགས་པ་འཛིན། རྟོད་པ་ཐུ་མོ་ནི་དམིགས་རྟེན་མ་ཚོར་བར་སེམས་གཡེངས་པ་སྟེ། དེ་བྱུང་ན་སེམས་བསྒོམས་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་ལྷོད་པའི་འཛིན་སྐྱངས་བྱེད། ད་དུང་མ་ཕན་པར་གཡེངས་ན།

དེ་ལས་རབས་པའི་རྟོད་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སེམས་དགའ་བའི་རླུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དགའ་ཆེས་པར་མི་བྱ། དགའ་དྲགས་ན་རླུལ་པོ་ཟས་གཙོང་མ་ཡང་རླུན་ཞུགས་མ་ཐོབ་པའི་རབས་བཞིན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། འདི་

སྐབས་ཐུན་མི་གྲོལ་བར་དབུ་མ་སྟེང་པོ་ལས། རྟོད་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སེམས་ཞུམ་པ་དང་སྐྱོ་ཤས་དང་།

ཡིད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྣམས་བསམ། དུ་དུང་མི་སེལ་ན་རྐོད་པ་བཙན་ཐབས་སུ་གཅོད་ཐབས་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དབུགས་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་ཚོ་ཐར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་སྟམ་

@355A ཞེས། །པ་དང་། ཚུར་འོང་སོང་སྟམ་པ་དང་། འདི་དང་ཡོའོ་སྟམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་འོང་གི་གྲངས་ཡིད་ཀྱིས་བགྲངས་ན་དང་པོར་གསུམ་བཞི་ཙམ་ལས་མི་ཐུབ་ཀྱང་སྟེར་དབུ་ནས་བགྲངས།

དེ་འདྲ་ཞིར་གཅིག་ཙམ་རེ་སེམས་མ་ཡིངས་པར་བརྟུང་ཐུབ་ན། སེམས་གནས་དང་པོ་གྲུབ་ཚད་ཡིན། སྔར་ཡིར་པའི་གྲུབ་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་། རང་གི་སྐུ་མཆེད་ཅིག་སྟེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་

འབྲིང་ཡིན་པས། སྟེ་སྲིད་ཞལ་འབྲིང་བཙས་ལ་དབུ་ཞིས་བྱུང་བས་སྐོམ་ལ་ཐུགས་མ་ཟིན་པར་གྱུར་པ་ན་དབུགས་བགྲངས་པ་འདིས་གྲུབ་པའི་རབས་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོད་པ་མ་ཆོད་ན་རེ་ཞིག་ཐུན་གྲོལ་བར་བྱ།

དེས་ན་དང་པོར་འཕེན་པ་བཏང་ནས་ཡུན་ཐུང་ངེ་བསྟོམ། ཡུན་རིང་ཆེས་ན་རྟེས་སོར་བསམ་གཏན་གྱི་གདན་མཐོང་བ་ནའང་སྐྱིད་ལུག་པ་དང་སྐྱག་བྱོ་བར་འགྱུར་བས། བསྟོམ་འདོད་ཀྱིན་འཕྲོ་བཅད་ཅེས་པ་ལྟར་སྟོམ་དང་

བཟང་གྲོས་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་གཉིས་བཟང་གྲོས་བྱུང་ན་རྟེས་སོར་མཐོང་ཡང་དགའ་བ་ལྟར་དང་། གསལ་ན་གསལ་དུ་འཕྲོ་བཅད། མི་གསལ་ན་མི་གསལ་དུ་འཕྲོ་བཅད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ད་དུང་

ཆུང་མཐུད་ནས་བསྟོམ་ན་ལེགས་པ་འོང་འདུ་སྣམ་པ་ནས་མཚམས་བཞག་ན། རྟེས་སུའང་བསྟོམ་སྐྱིང་འདོད་པ་དང་། འཕྲོ་ཡང་དེ་ཉིད་ནས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྟོམ་པ་ལེགས་ཀྱི། མི་གསལ་བ་བྱུང་བཞིན་དུ་

@355B དུ་དུང་བཅོས་བཅོས་ཀྱང་མ་སེལ་ན། སྨན་ཕྱུ་ཚུགས་བྱས་ཀྱང་ངལ་དུ་སོང་ནས། རྟེས་སུའང་མི་གསལ་བའི་འཕྲོ་ནས་འབྱུང་སྟེ་སྔར་གྱུབ་མཆོག་བྱོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བཀའ་གདམས་གསུང་ཐོར་བྱའི་ལྷགས་ལུང་སྩལ་བ་ན། དེང་སང་སྐྱིགས་མའི་

དུས་རང་རྒྱུད་འདུལ་བའི་དུས་ཡིན་གྱི་གཞན་རྒྱུད་འདུལ་བའི་དུས་མིན་ཞེས་པའི་མཚམས་སུ་བཤགས་ནས་གནང་མ་ཐུབ་པར་ཆོས་མཚམས་བཞག་པས་ཕྱི་ཉིན་དང་ཡང་ཉིན་ཀྱང་ཆོག་མཚམས་དེ་ཀར་བྱུང་བས་གནང་མ་ཐུབ་པའི་རབས་

བཞིན་ཡིན། དཔལ་རང་རེས་གནས་ཆ་ཡུན་རིང་བའི་རེ་བ་བྱས་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་རེག་ཅམ་ལས་གནས་མི་རྒྱས་པས་ཉིན་གཅིག་ལ་ཐུན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཡུན་ཐུང་བ་ཞིག་དང་། དེའི་རིང་བྱིང་

ཆོད་དུ་མི་ཤོར་བའི་སྤྱས་དག་པ་ཞིག་བྱས་ནས་ཐུན་ཉང་ལ་བྱངས་མང་བ་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕྱིས་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་པ་ཞིག་འོང་བས་དེ་བྱུང་མཚམས་ནས་ཡུན་བསྲིང་། ཉེས་པ་ལྡ་པ་བྱིང་ཆོད་གཉིས་

ཆོད་པའི་ཆོ་ན་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན། དེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་པར་དུ་མི་བྱེད་པའི་བཏང་སྙོམས་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱིང་ཆོད་རྒྱུན་ཆད་པ་ནི་སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་བར་

དུ་མེད་ལ། དེའི་ཚེ་བྱིང་རྟོད་ཞི་ནས་ཀྱང་། དུད་དེ་འབྱུང་མི་འབྱུང་བརྟགས་ནས། གཉེན་པོའི་འབད་རྩོལ་བསྟེན་པ་སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པས། ཤེས་བཞིན་གྱི་རྩོལ་བ་མི་བསྟེན་

@356A ཞེས། །པར་གྱོད་པས་ཆོག་པས་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་བསྟེན། སྟོན་གྱི་དམ་པ་མང་པོས་ཀྱང་གྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་མཐར་སེམས་བྱིང་རྟོད་ཀྱི་དབང་དུ་

མི་འགྱོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྩོལ་བ་གྱོད་པ་ལ་གསུངས་ཀྱི། མཚམས་འདིར་མ་སྐྱེས་བར་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་དང་། དན་པ་དང་། དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་གྱོད་པ་ལ་གསུངས་པ་

མིན་པས། བོད་སྐྱ་མ་དག་གིས་གྱོད་རབ་ལ་བསྟོམ་རབ་ཅེས་གྱོད་མཚམས་ངོས་མ་ཟིན་པར་འདིའི་གོང་དུ་དན་པ་གྱོད་པ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གནས་ཚ་སྐྱར་ཡང་བྱིང་བ་ཕྱ་

མོར་ཁོར་ནས་ཏིང་འཛིན་ལས་རྒྱང་རིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན། འདི་དག་ནི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་སྐྱོང་ཚུལ་རྣོགས་རིམ་མན་ཆད་ལ་འདྲ། ད་ནི་སྐྱོང་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གནས་མཚན་ཉིད་ལྟ་

ལྷན་སོགས་སུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཚང་བར་བྱས་ཏེ། སྟན་བདེ་བར་རྣམ་སྣང་ཆོས་བདུན་གྱིས་འདུག །སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལས་ཤྲཱ་ཐྭབ་ཚོན་གང་བ་ཙམ་ཞིག་ཆད་དེ་ལྟེ་བའི་ཐད་ཀྱི་བར་སྣང་ལ་བཞག །དེའང་དང་པོ་

ནས་དམིགས་པ་གསལ་བ་ཞིག་མི་འབྱང་ཞིང་། སྒྲབ་ཀྱང་མི་དགོས་ལ། དབུ་དང་ཕྱག་ཞབས་སོགས་ཆ་ཤས་སྤྱི་ཙམ་དང་། སེར་སྣམ་མེ་བ་ལྟ་བུ་ལམ་ཙམ་ཞིག་འཆར་བྱུང་ན། དེ་ལ་དྲན་པས་མ་བརྗེད་པར་

@356B འཛིན་སྟངས་དམ་པོར་སེམས་མ་གཡེངས་པར་བསྒོམས་ན། དེ་འདྲའི་དྲན་པ་གཅིག་པུའི་སྐྱོང་ལུགས་དེ་ལ་བྱིང་རྙོག་གཅོད་ཚུལ་ཚང་བའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྣིང་ལ་བཅང་རྒྱའི་མན་ངག་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བྱིང་

བ་ནི་འཛོམ་སྤྱངས་དམ་པས་གཅོད་ལ། ཆོད་པ་ནི་མ་གཡེངས་པས་གཅོད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ན་གནས་ཆ་བྱུང་ན་བྱིང་བ་དང་ཐག་ཉེ་རུ་སོང་བས་བྱིང་རྩོམ་བས་གསལ་ཆ་དང་། འཛོམ་སྤྱངས་དམ་དུ་དམ་དུ་བཏང་། གསལ་

ཆ་བྱུང་ན་ཆོད་པ་དང་ཉེ་བས་ཆོད་རྩོམ་བྱས་ནས་གནས་ཆ་བཙལ། དེས་ན་སྤྱབ་པ་ཞེག་བརྒྱག་ཁྱལ་བྱེད་ཀྱང་སྤྱབ་རྒྱུའི་ཏིང་འཛོམ་ལ་གང་འདུ་ཞེག་དགོས་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར། སྤྱིར་གནས་ཆ་དང་། གཅོ་བོར་གསལ་ཆ།

དེ་ཡང་འཛོམ་སྤྱངས་དམ་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེག་ངེས་པར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞེབ་རྒྱས་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་དྲན་པས་མ་ཤོར་བར་བརྟུང་། དེའི་ཚེ་བྱིང་ཆོད་ཕྱ་རགས་གང་བྱུང་

གྲབས་བྱས་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ཏེ། སོ་སོའི་གཉེན་པོ་འཕྲལ་དུ་བསྟེན་ནས་འགོག །བྱིང་ཆོད་ཆོད་པ་ན་གཉེན་པོའི་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་

གསལ་ཆའི་ངར་ལྡན་དུ་སྐྱོང་དགོས། ཕྱག་ཆེན་ལྟར་ན་ནི། དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་འཛིན་པའི་སེམས་གཉིས་ཀ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས། དེའིར་ན། རྩི་བོས་ར་ལུག་རི་ལ་ཞོར་བ་དང་མི་ཞོར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟགས་པ་

@357A ཞེས། །བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་ངོ་བོར་བརྟགས་ནས་རང་ཞིར་བཏང་ནས་གཅོད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གཉེན་པོས་བཅད་ནས་ཞི་བ་ན་སེམས་གསལ་རིག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་རྣམ་རྟོག་གཅོད་ཚུལ་གཉིས་

སུ་བཤད་ལ། རྒྱས་པར་ནི་དགེ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བས། སེམས་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཤེས་དགོས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ལས་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་

སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། སྒོམ་བྱེད་པར་འདོད་ན་སེམས་གནས་ལ་སྐྱོང་བ་ཐོབ་པ་དགོས། དེ་ལ་སེམས་གནས་དགུ་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་སེམས་འཇོག་པ། རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ། ཉེ་བར་འཇོག་པ། དུལ་བར་བྱེད་པ།

ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། མཉམ་པར་འཇོག་པ་སྟེ་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐ་མ་ལས་དམིགས་པའི་གདམས་ངག་ཐོས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་བཞག་ཙམ་

བཞག་ཙམ་ལས་ཤས་ཆེར་མི་གནས་པས་རྒྱུན་མཐུད་མི་ཐུབ་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་སེམས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོ་རྟོད་ཀྱི་དབང་དུ་ཤོར་བ་རིག་པས་སྤང་ལས་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་ཉམས་འབྱུང་ཡང་། འདི་རྣམ་

རྟོག་མང་དུ་སོང་བ་མིན་གྱི། རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟིན་པའི་ཉམས་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཞག་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་ཐུང་ངད་མཐུད་ཐུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་མ་ཉེད་སྐོར་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་བསྒོམ་

@357B ན་དེའི་རིང་མི་གཡེང་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིའི་ཚེ་སྐབས་རེ་རྣམ་རྟོག་ཞི་ཞིང་སྐབས་རེ་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་བས་རྣམ་རྟོག་ངལ་བསོ་བའི་ཉམས་འོང་། འདི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་

འདི་གཉིས་ལ་བྱིང་རྩོད་མང་ཞིང་གནས་པ་ཉང་བས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་དང་པོ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་གནས་པ་ལས་གཡེང་བ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། གོས་ལྟ་བུའི་གཞི་ལ་སྣོན་པ་བརྒྱག་པ་

བཞིན། རྒྱུན་མཐུད་པའི་གཞི་དེའི་སྟེང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཡེངས་པ་འཕྲལ་དུ་ཤེས་ནས་སླར་དམིགས་རྟེན་ལ་གློན་ཏེ་འཇོག་པ་ལ་ཟེར་བས་འདི་དང་སྦྱ་མ་གཉིས་ལ་གཡེང་བ་ཡུན་རིང་ཐུང་ཡོད། འདིའང་དྲན་

པ་སྟོབས་ལྡན་བསྒྲིད་པའི་དུས་ཡིན་གསུངས། བཞི་པ་ནི། དྲན་པ་ཤུགས་ཅན་དུ་བསྒྲིད་ནས་དམིགས་རྟེན་ལ་འཇོག་པ་སྟེ། འདི་ནས་དམིགས་རྟེན་ཞོར་མི་སྲིད་པས་སྦྱ་མ་གསུམ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དམིགས་

རྟེན་མ་ཞོར་བཞིན་དུ་བྱིང་རྩོད་ཤུགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་བྱིང་རྩོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས། སེམས་གནས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་འདི་གཉིས་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། འདི་ནས་ནང་སོན་པའི་མི་ལྟར་དྲན་པ་ནར་སོན་

པའམ། དན་པའི་སྟོབས་རྩོགས་པ་ཡིན་གསུངས། ལྟ་པ་ནི། བཞི་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ནང་དུ་བསྡུས་དགས་པས་འདིར་བྱིང་བ་ཕྱི་མོའི་ཉེན་ཆེ་བས་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་བསྒྲིད་ནས། དེས་བྱ་ར་བྱས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་

@358A ཞེས། །ཏན་བསམས་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད། འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ལ་བྱིང་ཆོད་རགས་པ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་ཡོད། དྲུག་པ་ནི། ལྟ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དགས་པའི་ཆུན་

གྱིས་འདིར་ཆོད་པ་ཕྱི་མོའི་ཉེན་ཆེ་ལ། ཆོད་པ་ཕྱི་མོ་སྒྲིས་པ་ན། དེ་རིགཔའི་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་བསྒྲིད་དེ་ཆོད་པ་ཕྱི་མོ་ལའང་སྒྲོན་དུ་བལྟས་ནས་འགོག་དགོས། སྔ་མ་ལས་འདི་སྐབས་བྱིང་བ་ཕྱི་མོའི་ཉེན་ཆེ་བ་མེད་པའི་ཁྱད་ཡོད། ལྟ་པ་དང་དྲུག་པ་

གཉིས་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུབ། འདི་ནས་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་རྩོགས་པར་གསུངས། བདུན་པའི་སྐབས་སུ་དན་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་རྩོགས་པས་བྱིང་ཆོད་སྒྲི་དཀའ་ཡང་། དེ་ནས་བསྡོན་འབྱུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྒྲིད་དེ་བྱིང་ཆོད་ཕྱི་མོ་ལའང་

སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་སྤྲོང་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས། འདི་དང་སྦྱ་མ་གཉིས་ལ་བྱིང་ཆོད་ཐུ་མོར་ཤོར་བའི་ཉེན་དོགས་ཆེར་བྱེད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྲད་ཡོད། འདིར་བྱིང་ཆོད་ཐུ་མོ་ཙམ་གྱི་ཉེན་ཆེར་མེད་ཀྱང་། དངྒང་དེ་གཉིས་སྤྲོང་

ཐབས་ལ་ནི་བརྩེན་དགོས་པ་ཡིན། ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྐབས་བྱིང་ཆོད་ཀྱིས་ཚུར་གནོད་པའི་དོགས་པ་ཡོད་ལ། བདུན་པའི་སྐབས་འདིར་བྱིང་ཆོད་བྱང་ཡང་བརྩེན་འགྱས་ཀྱིས་བཀག་ཐུབ་པས་བྱིང་ཆོད་ཀྱིས་ཚུར་བར་དུ་ཆེར་

གཅོད་མི་རྒྱས་གསུངས། སེམས་གནས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ལྷ་པོ་འདིར་ཉིང་ཁཱིན་ཤས་ཆེ་ཡང་བྱིང་ཆོད་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན། བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ནི།

@358B ཐོག་མར་གཉིན་པོ་དྲན་འཛིན་གྱི་རྩོལ་བ་ཅུང་ཟད་བསྟེན་ན་ཐུན་གྱི་རིང་བྱིང་ཆོད་ཐུ་མོའང་མེད་པར་ཐུན་འཁྱོངས་ཐུབ་པ་འབྱུང་ཞིང་། འདི་དག་གི་སྐབས་རིམ་བཞིན་དཔེར་ན་དགྲ་བོ་སྤྲོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྲོབས་འགའ་ཞིག་ཉམས་

པ་དང་། སྟོབས་རྩོགས་པར་ཉམས་པ་ལྡར་བྱིང་རྩོད་ཀྱི་སྟོབས་རིམ་བཞིན་ཉམས་པ་ཡིན་པས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱད་ཅེས་བཞིན་གྱི་རྩེ་བ་བསྟེན་མི་དགོས་སོ། །སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་འདིར་རྩེ་བ་རྒྱང་ཐུང་བསྟེན་ན་

ཐུན་གྱི་རིང་བྱིང་རྩོད་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པས་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན། སེམས་གནས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་བརྩེ་འབྲུས་ཀྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུབ། དགུ་པ་ནི་འབད་རྩོལ་དང་བྲལ་བར་

འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཡང་ཡང་འདྲིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྩོལ་བ་ཉུང་ཟད་ཀྱང་མི་དགོས་པར་ཁ་ཏོན་བྱང་བ་ཞིག་གིས་འདོན་པ་བཏོན་པ་ལྡར་ཏིང་འཛིན་

ལ་རྟེལ་གྱིས་འཇུག །དེ་ནི་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན། དགུ་པ་འདི་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུབ། དེ་དག་གི་དང་པོའི་སྐབས་རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟིན་པའི་ཉམས་དང་། གཉིས་པའི་

སྐབས་རྣམ་རྟོག་རེས་ངལ་བསོ་བའི་ཉམས། གསུམ་པའི་སྐབས་རྣམ་རྟོག་ཐང་ཆད་པའི་ཉམས་འབྱུང་། མདོར་ན་སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ནི་གནས་པ་རྒྱུན་རིང་ཐུང་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་

@359A ཞི། །པ་ནི་གཡེང་བ་རྒྱུན་རིང་ཐུང་ཡོད། གསུམ་པ་བཞི་པ་གཉིས་ནི་དམིགས་རྟེན་ཤོར་སྲིད་མི་སྲིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་ནི། བྱིང་བ་རབས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དང་། ལྔ་པ་རྟུག་པ་

གཉིས་ནི་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་ལ་དོགས་ཟོན་དགོས་མི་དགོས་དང་། དེར་མ་ཟད་རྟུག་པར་ཆོད་པ་ཕྱ་མོ་སྐྱེ་བཞང་སྟ་མ་ལས་ཉུང་ངོ། །རྟུག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ནི། བྱིང་ཆོད་ཕྱ་མོར་ཤོར་ཉེན་ཀྱི་དོགས་ཟོན་ཆེན་པོ་དགོས་མི་དགོས་

དང་། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ནི་བྱིང་ཆོད་ཡོད་མེད་དང་། བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ནི། འབད་རྩོལ་ལ་ལྷོས་མི་ལྷོས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་དོ། །བདུན་པའི་སྐབས་བྱིང་ཆོད་འགོག་ཚམ་ལས། དེར་ཤོར་དོགས་ཀྱི་ཉེན་ཆེར་བྱེད་མི་དགོས་ལ།

དཔེར་ན་དབྱ་དང་འཐབ་ན། དེ་སྟོབས་ཞན་དུ་བཏང་ཟིན་ནས་དོགས་ཟོན་ཆེར་མི་དགོས་པར་བཀག་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས།། ༥ །།ཉིན་ཉིར་གཉིས་པར། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ལྡན་

རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་གསུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཞོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པའི། ।ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་ངང་པ་ཡིས། ।མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྩྭ་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། ।རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་

ཨ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཐོས་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་

@359B བཤད་དང་འབྲེལ་སྟོན་འགྲོའི་ཚོས་བཤད་མདོར་བསྡུས་དང་། སྟོན་དུ་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ཞི་གནས་ལ་སློབ་ཚུལ་གྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ་ལྟར་བྱེད་པར། སྒྲུབ་ཚུལ་དངོས་ཀྱི། ཉེས་པ་ལྟའི་གཉེན་པོ་འདུ་

བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་བསྒྲུབ་ལུགས་རྣམས་ལ་བསྟན་ཚའོ་གནང་། བཞི་པ། དེ་སྟོབས་བྱུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས་ནི། སེམས་གནས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་དང་། གཉིས་པ་

བསམ་པའི་སྟོབས། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་དྲན་པ། ལྔ་པ་བྱུག་པ་གཉིས་ཤེས་བཞིན། བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་བརྩོན་འགྲུས། དགུ་པ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་སྟེ་ཞིབ་པ་སྟར་སེམས་གནས་དགུ་སོ་

སོའི་སྐབས་སུ་ཚའོ་ཟིན། ལྔ་པ་དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ནི། སེམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། བར་པ་ལྔ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ། བརྒྱད་པ་ནི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ།

དགུ་པ་རྩོལ་མེད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་བྱིང་རྟོད་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཉིང་ཚེའི་ཉུང་ཤས་ལས་མི་འོང་བས་བྱིང་རྟོད་ཀྱིས་ཉིང་ཚེའི་གྱི་བར་དུ་ཆོད་མི་

ཆོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇོག་རིན་མེད་ཅིང་དྲན་ཤེས་བསྒོམས་དགོས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་ཅིང་། བར་པ་ལྟའི་སྐབས་དྲན་ཤེས་བསྒོམས་མི་དགོས་པ་མིན་ཀྱང་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་པ་རིམ་གྱིས་ཇེ་ཆེར་སོང་ཞིང་བྱིང་

@360A ཞེས། །ཚོད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱིན་ཆོད་ཀྱིན་འཇུག་པས་ན་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཐུན་གྱི་འགོར་གཉེན་པོའི་འབད་རྩོལ་ཆུང་ཟད་བསྟེན་ན་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་མཆོད་པར་ཐུན་འཁྱོངས་པས་

ཆད་མེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། དགུ་པ་རྩོལ་དུ་དམིགས་པར་འཇོག་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ཞེས་ཁྱད་པར་སོ་སོར་བཞག་པ་ཡིན། དྲུག་པ་དེ་ལས་ཞི་གནས་དངོས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། སེམས་གནས་དགུ་པ་

ཐོབ་ནས་བྱིང་ཚོད་ཐུ་མོ་དང་བྲལ་བར་ཏིང་ཏིན་ལ་འབད་མེད་དུ་ཡུན་རིང་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་ནའང་དེ་ཞི་གནས་རྣེས་མཐུན་པ་ལས་དངོས་མིན། དངོས་ཐོབ་པ་ལ་ཏིང་འཛིན་ལ་སྣང་ཡང་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས་

ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཤིན་སྦྱངས་གཉིས་ལས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྟོན་དང་། བའི་བ་གཉིས་ལས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བའི་བ་སྟངས་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་

ལེན་གྱི་རྒྱང་ཞི་བས་བའི་ཉམས་ཅན་མགོ་བོ་ལའང་ཀློད་པ་ལྷི་བེམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྨྲ་བཞིན་ཤུལ་ལ་ལགā་པ་ཚ་མོས་རེགā་པ་ལྟ་བུ་ཞིགā་འབྱུང་། དེ་མ་ཐགā་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་ནས་དགེ་བ་ལ་གང་འདོད་དུ་

བགོལ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་ཞི་ནས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ། དེའི་མཐུས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་པའི་རླུང་ལས་རུང་ལུས་ལ་ཁྱབ་པར་བརྒྱས་པས་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས་ལུས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཆོར་

@360B སྣང་མེད་པར་ཇི་འདོད་དུ་བགོལ་ནུས་པ། ཤིང་བལ་བཞིན་ཡང་བའི་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རེགā་བྱ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཉམས་ཆེན་པོ་སྐྱེ། ད་དུང་མཉམ་པར་བཞག་པས་

རང་ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་གཞན་གང་ཡང་མི་འཆར་བར་ལུས་ཀྱང་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་ཉམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་དགའ་བདེའི་ཉམས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ། དམིགས་པར་གནས་

མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཙུང་ས་ངས་ནས། བདེ་བ་ཆུང་ངུ་སོང་སྐམ་པ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེན་

སྦྱངས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་དང་ངུས་མཉམ་ངུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྡོགས་མེད་ཀྱིས་བསྒོམ་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྟོགས་པ་མངང་པོ་འཐོབ་པ་ལ་མེད་

ཐབས་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མི་ལྡོགས་མེད་ཟེར། དེ་ནས་ཉེར་བསྟོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་བསྒྲུབས་ནས་རིམ་གྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་བསྒྲུབ་ནའང་ཐོབ་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་དགོས་པ་ཆུང་བས་རང་རེས་དེ་སྐྱེད་པ་མིན་ཞིང་།

ཕྱི་རོལ་པས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་བྱང་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་སྲིད་ཞི་ལེགས་ཐོབ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འཛོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་བྱོལ་བ་བསྟན་འོས་བསྟན་བསྡོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་

@361A ཞེས། །མི་ཕྱོགས་པའི། །སྐྱེ་བོ་གཏི་མུག་གིས་ལྷོངས་པ། །སྲིད་ཞི་འདར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པ་སྤྱད། །ཅེས་དང་། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ནི་ཉིང་འཛིན་བསྐོམ་བྱེད་ཀྱང་། །

དེས་ནི་བདག་ཉུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེས་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འཁྲུགས་ཏེ། །ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་བསྐོམས་བཞིན། །ཞེས་ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་མཉམ་གཞན་ལ་ལོ་མང་པོར་གནས་སྐབས་རལ་

པ་བྱི་བས་ཟོས་པ་ཕྱིས་མཐོང་ནས་ཁྲོས་ཏེ། བསམ་གཏན་ཉམས་ནས་ངན་སོང་དུ་སོང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ལེགས་པར་གྱུབ་ན། ཇི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་རྟལ་ཕྲ་རབ་ཚུན་ཆད་བགྲང་ནུས་

པའི་ཚོད་ཀྱི་སེམས་གསལ་ཉམས་དང་། ཕྱི་འགྲོགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྟའི་མཚན་མ་ལྟ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་མཚན་མ་གསུམ་དང་། སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་དེ་མཚན་མ་བཅུ་གང་སྣང་ཡང་དེའི་ཉེས་དམིགས་བྱན་ནས་མི་

དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཉུང་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱང་ཤུགས་ཞན་པ་དང་། གནས་ཆ་འཐུག་པས་གཉིད་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་འདྲེས་འགྲོ་བ་སྣ་མ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། དེང་སང་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ལ་མ་

བཏེན་པར་ཆོག་ཉུང་ཞིང་ལས་སྣ་བ་ཞིག་གིས་ཕྱག་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཆོལ་བར་རྩོམ་པ་དག་ལ། ཐུན་མོང་བའི་ཞི་གནས་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྣལ་མ་ཞིག་འབྱུང་དཀའ། ཕྱག་ཆེན་རྫ་བ་ལས་

@361B ཀྱང་། སེམས་ངོ་བལྟ་བ་སོགས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་སྤྲོད་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་དེ་འདྲ་ལ་རང་གིས་སྤྲོམ་བཟང་པོ་ཡིན་བས་མས་ཀྱང་། རག་གི་གོང་བུ་གསེར་དུ་བསྒོམ་པ་བཞིན། ལམ་གོལ་ལམ་ལོག་ཅིག

ཀུ་འཕྱན་པར་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་འོས་མེད། བྱིང་བ་བསགས་པ་ལ་སྐོམ་དུ་འཐུལ་ནས་བསྐོམ་པས་ནི། ཁམས་གོང་མར་ཡང་འཕེན་མི་ནུས་ཤིང་། དུད་འགྲོའི་རྒྱུ་སྨྱན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་པཾ་གྱིས། བླུན་པོས་ཕྱག

རྒྱ་ཆེ་བསྐོམ་པ། །ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོའི་རྒྱུ་ནུ་འགྱུར། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པར་ལྟུང་། །ཡང་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གང་ཟུང་གིས་མ་ཟིན་པར་སེམས་ཀྱི

ངོ་བོ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མེད་པར་བརྟགས་ནས། སྔ་མའི་རྟེས་མི་གཅོད། མ་འོངས་པའི་རྟག་ཏུ། མ་བསུ་ཞེས་སོགས་སུ་ངོ་སྤྲད་དེ། དེ་ཙམ་བསྐོམ་ཁུལ་བྱེད་པས་ནི་མི་ཆོ་དོན་མེད་སྟོང་ཟད་ཀྱི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཀུ་འགྲོ་བ་ལས་ས

ལམ་གང་ཡང་བགྲོད་མི་རུས། བྱང་སེམས་དང་། ངེས་འབྱུང་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྐྱབས་འགྲོས་ཟིན་ན་རིམ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ཐར་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། ནང་པའི་ཚོས་སུ་འགྲོ་བས་ལམ

མ་ནོར་བ་དེ་འདྲ་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་འདྲ་མིད་པར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་སོགས་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་གནོད་མི་ནུས་པས་རབ་ན་སྤུ་སྟེགས་ལྟག་སྟོང་ལྟར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད། དེ་ལྟར་

@362A ཞེས། །དམན་པའི་ལམ་ལ་བཟང་པོར་མི་འཛིན་པར། ལམ་ཡང་དག་དང་ལྡར་སྣང་འབྱེད་ཤེས་པ་དགོས་གསུངས། གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། གང་ཟག

གི་བདག་མེད་གཉན་ལ་འབེབས་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉན་ལ་འབེབས་པ། དེ་ལས་ལྟག་མཐོང་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་

སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད། བདེན་པའི་གཅིག་བུལ་ངེས་པའི་གནད། བདེན་པའི་དུ་བུལ་ངེས་པའི་གནད་དེ་བཞི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་བརྟན་པོ་ཞིག་གྱུར་

མཚམས་ཀྱེན་མོངས་མངོན་གྱུར་མཐོ་གནོན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་སོགས་མི་བསྟོམ་པར། རང་རེས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་

བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་བསྐྱེད་ན་གོང་མའི་དངོས་གཞི་སོགས་ཆེད་དུ་མ་བསྟོམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྤྱིད་པའི་ཉེས་པ་བརྒྱ་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་འོས་བསྟན་

བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩེས་འབྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། །སྤིད་པ་དག་ནི་བརྒྱ་པར་བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་

@362B གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། འདི་མ་རྟོགས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར། གཉེན་པ་རྣང་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱ་བཞིན་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བས་རྒྱལ་

བའི་སར་འགྲོ་མི་རྣམས་པས་ཐབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ལ་སློབ་དགོས་ཏེ། རྗེ་བླ་མས། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན། །དེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་

གོམས་བྱས་ཀྱང་། །སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་མི་རྣམ་པས། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོན་འགྲུར་བྱེ་ཚོམ་ཟོས་པས་ཀྱང་། བདག་འཛིན་

གོས་སྡུལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། སེར་བས་བཅོམ་པའི་ལོ་ཀོག་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཆུང་དུས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྲིད་པ་སྡུལ་

པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་འདི་ལའང་ཚོགས་ལ་གནས་དགོས་པས། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་

སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་ཐོབ་པ།

ཆོག་གསོག་སྒྲིབ་སྡོང་བྱེད་པ། བླ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་སོགས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆོག་རྣམས་ཚང་དགོས། དེ་དག་མ་ཚང་ན་རྟོགས་མི་རུས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་

@363A ཞེས། །མཐའ་སྐྱ་བ་བཞི་སོ་སོ་ནས་ལྟ་བའི་འཇོག་མཚམས་ནང་ཡ་ གསེས་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ནི་སྡོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་

སྡོང་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཞེག་ལ་བྱེད། སྡོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་བློའི་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་འདི་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེན་པ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་

ཐུས་ཡོད་ཀྱིས་སྡོང་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་བློ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ན། ཆོས་རྣམས་ལས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁུངས་ཕྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་བློ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་

དང་། ཡང་རབ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པའི་མཐར་ཐུག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཕྱི་མ་འདི་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས། ལྷོ་ཕྱོགས་བྱི་ཏའི་ཡུལ་

དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་བཀས་པ། །དེ་མིང་གྲུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ། །ཞེས་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་སྤངས་པའི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བར་

ལུང་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་གྲུའི་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྷ་བ་བཙལ་དགོས་ཀྱི། དེ་མིན་སོ་སོའི་གང་འདོད་འདོད་རེ་གསར་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་བ་ཟབ་ཟབ་མོ་མང་པོར་སྣ་ཡང་། གྲུ་སྣྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ན་ལྟ་

@363B བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལས་ལོག་པ་ཞེག་ཏུ་སྣང་བར་རིས། བོད་ཀྱི་བློན་པོ་དག་ལྟ་ཅི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྒོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། བོད་ཀྱི་པཾ་

ཆེན་ཇོ་ནང་པ་སོགས་མང་པོའང་ལྷ་བའི་གནད་འདི་ལ་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཀྱང་། དེའི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི། ཀླའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་

པར་མ་ཟད། དེ་ལ་དགག་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་མོད། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་ལྟོས་པར། དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་རང་བཟོའི་ལྷ་བ་སྟོན་པ་ནི། ཟླ་བས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཕྱི་

རོལ་བྱུང་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འབྱུབ་ཡོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས། ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ལུགས་འདིའི་རྗེས་

སུ་མ་འབྲངས་པར་བྱ་ཐབས་མེད་དོ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅེང་། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །ཀླུ་སྒྲུབ་

སྟོབ་མ་རྣམ་གྲངས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར། །གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། བོད་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བོད་སྐྱ་རབས་ཀྱི་གྲུབ་

@364A ཞེས། །མཐའ་སོ་སོའི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་ཐོག་མའི་སྟོབ་དཔོན་རང་རང་གི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ལ་བློ་ངོ་དང་མཐུན་པར་

ཁྲིད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པས་ཕྱིས་ནས་རྗེས་འཇུག་མང་པོས་དགོངས་པ་དངོས་མ་ལོན་པར་རིམ་གྱིས་འཁྲུལ་པར་ཞུགས་པ་མང་བས། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཅེག་རྩད་གཅོད་ས་དཀོན་

པ་བྱང་སྟེ་ལྟ་བའི་སྐོར་འདིར་བོད་གཞན་ཕལ་ཆེར་ལ་ཐུགས་མ་ཆེས་ནས། འཕགས་ཡུལ་དུ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་དང་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲ་སོགས་མཇལ་བཞེད་ཀྱིས་ཕེབས་རྩིས་མཛད་པ་ན། ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ནན་གྱིས་བཞོལ་

བཀབ། བྱིབ་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་ཞུ་བརྒྱུད་མཛད་དེ་ལྷ་བའི་སྐོར་ཕྱག་རྟོར་ལ་ཞུས་ནས། དེས་བསྟན་པའི་ཞུ་ལན་སྨན་མཆོག་བདུད་རྩིའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་པ་དེ་གནང་། འདིའང་དེང་སང་གི་དཔེ་ཆ་ལྟར་ན་དོགས་གཞི་ཆེ་བ་ཡོད་པས།

དེས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱང་མ་ཆོམ་པར་བླ་མ་དང་འཇམ་དབྱངས་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་། བསགས་སྡུང་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ། དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་རྣམས་ལ་ཆིག་དྲིལ་མཛད་པས་ཕྱིས་སུ་འཇམ་དབྱངས་

དངོས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། སྤྱིར་ཞལ་གཟིགས་ལ། རྫ་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་པའི་ཉམས་སྐང་ལ་མཐོང་བ་དང་། བསྟོམ་པའི་ཉམས་ཡིད་ཤེས་ལ་ཤར་བ་མཐོང་བ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་དང་མི་བཞིན་མཐོང་བ་སྟེ་གསུམ་

@364B ཡོད།ཅ ཇེ་རིན་པོ་ཆེས་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་གཟིགས་ནས་འཇམ་དབྱངས་དང་བླ་སྤྲོབ་ཕྲད་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་བར། ལྷ་བའི་དཀའ་གནད་སྐོར་དྲི་བ་ཞུས་པའི་གསུང་ལན་རྣམས་ཟབ་མོ་ཞོ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱུར་པ་ན། ཇེ་བཙུན་ཀྱིས་ལྷ་བའི་

དོགས་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་རེད་མདའ་བ་ལ་བྱིས་ཤིག་པ་དང་། དེས་ཀྱང་དོགས་པ་ཀུན་མི་སེལ་མོད། ངས་བསྟན་པ་འདི་གཞིར་བྱས་ནས། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་ན་ནམ་ཞིག་ནས་མཁས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། ཕྱིས་ཆོགས་བསགས་སྤྲིན་སྤྲུངས་སོགས་ཀྱི་མཐུས་སྤྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་ནས། འཁྲིལ་པ་བྱུང་སྟེ་པུ་ལི་ཀ་གཟིགས་པས་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྟ་བ་

མཐར་ཐུག་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཕྲུངས། སྐབས་དེ་དག་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཾ་གྱིད་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་པའི་ཚེ་ཞལ་མཇལ་བ་དེ་དག་ལ་སྣང་ཚུང་མཛད་པ་ན། རྟོགས་ལྡན་པ་བརྒྱད་དེ་རྣེ་བྱ་མ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས།

འདི་དག་ལ་སྣང་ཚུང་མ་བྱེད་དང་། འདི་དག་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གསུངས། དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་ན། སྟོན་པ་ལ་ཐུགས་དད་ཆེར་འཕྲུངས་

ནས།ཅ ཏེན་འབྱུང་གསུངས་པའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོ་ཆུང་བ་ལྟགས་རྩོམ་མཛད། འདི་སྐྱང་པོ་གནས་བསྐོར་བ་ཞིག་གིས་ངག་ནས་སྐྱོར་བ་བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གསན་ནས། དང་པོར་ཀླུ་

@365A ཞེས། །སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་དམ་སྣམ་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་བྱགས་ཀྱིས་མཛད་སྣམ་པ་སོགས་བྱང་བ་ན། མཌུག་ནས་རིམ་པར་ཀླུ་སྐྱབ་དང་རྒྱ་བའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་གཞུང་ཆོག་ཐོན་པ་ན།

དེ་དག་མིན་པར་མཁྱེན་ཏེ་སྤྲང་པོ་དེ་ལ་དྲི་བ་མཛད་པར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་ཟེར་བས་རྗེ་བྱ་མ་ལ་དད་པ་ལྷོག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེས་ནས་མཐལ་བར་བྱོན་ཀྱང་རྗེ་བྱ་མ་གཞན་དོན་དུ་དག་ཞིང་ལ་གཤེགས་ཟིན་པ་

དང་ཐུག་སྟེ་མཐལ་མ་ཐུབ་ཀྱང་། མཐལ་རྟེན་གསེར་དཏུལ་སོགས་ནམ་མཁར་གཏོར་ཏེ་སྐྱོན་ལམ་བཏབ་པས། དེ་དག་དགའ་ལྡན་གྱི་གདན་སར་བབས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བ་ཡོད། དེས་ན་ཟབ་

མོའི་དོན་གསལ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་བླ་ན་མེད་པ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་འདི་རྣམས་ཡིན། རྗེ་འདིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཟེར་ཚད་ནང་ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་

གཞན་ཕལ་ཆེར་ལ་ཚད་མར་མི་མཛད་པར། རྗེ་རང་གི་ཡི་དམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུགས་པ་ན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྗེ་བླ་མར། བླ་བ་གྲགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་ནས་མཐོན་པོའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་དམྱོད་སྐྱིང་སྟོབས་ཅན་ཞེག་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་ཕྱིར་བསམ་བཞིན་བྱོན་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཞུང་ལ་ནོར་འཁྲུལ་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་བཞིན། བླ་གྲགས་ཀྱི་

@365B གཞུང་ལུགས་དང་། བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཚད་མར་མཛད་པ་ཡིན། རྗེའི་གསུང་རབ་ལྟ་བའི་སྐོར་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ལ་རང་ཅག་གིས་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ་གོ་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་འབྱུང་བ་གཞུང་ཤ་ཅང་

བརྒྱིང་ཞིང་ཟབ་མོའི་གནས་ཡིན་པས་གོ་བ་སོགས་ལས་སྣ་མོར་མི་སྐྱེ། འོན་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མཐའ་ན་གཞུང་གཞན་ན་མེད་པའི་གསལ་ཁ་དང་ཟབ་ཁྱད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པས། སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་

སོགས་སྐྱེས་རིམ་བཞིན་གོ་བ་སྟེར་ཚབས་གཞན་ལས་ཆེ་བ་འོང་། དེས་ན། ད་ལན་རྗེ་བློ་མའི་དགོངས་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ་མདོར་བསྡུས་ཞུ་ན། འདིར་དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི། བཞི་

བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྗོག །བར་དུ་བདག་ནི་བརྗོག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀྱང་བརྗོག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་མེད་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་སོགས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་

གི་སྐབས་སུ་བརྗོག །བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཐ་མར་ཆོས་ཀྱི་བདག་བརྗོག་དགོས་པའི་གོ་རིམ་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྲིར་བའི་མན་ངག་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན། བདག་མེད་གཉིས་པོའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་ལ་ཁྱད་

མེད་ཀྱང་། ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་གི་བདག་མེད་དེ་དེས་སྟུ་བས་དང་པོར་དེ་ནས་འཁྲིད། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་སོགས་མང་ཡང་།

@366A ཞེས། །ལས་དང་པོ་པས་གོ་སྟུ་བ་ནི་གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེའི་རྟེས་སུ་འབྱངས་པ་མང་པོས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནད་བཞི་སྟོར་ནས་

གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད་དེ། སྟོང་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རིག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཇིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་འགོག་རྒྱུ་དང་མེད་རྒྱུའི་བདག་ངོས་

མ་ཟིན་ན། དེ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ངོ་མི་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན་འབེན་མ་མཐོང་བར་མདའ་མི་ཕོག་པ་དང་། རྟེན་མ་ངོས་མ་ཟིན་ན་འཇིན་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་འགོག་རྒྱུའི་བདག་ངོས་ཟིན་དགོས་ལ། དེ་ལ་

བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་བདེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དང་། རང་དོས་ནས་མེད་རྒྱུའི་རང་དོས་ནི། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག

མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། གཞན་གྱི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་པའམ། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཅིང་རག་མ་ལས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱིས་ཚུགས་ཐུབ་པ་ལ་ཟེར་ལ། འདི་ལ་ཆོག་གི་བཤད་ཡམ་ཙམ་གྱིས་ནི། རྩོད་པའི་ཚེ་ཕ་རོལ་པོའི་ཁ་འགོག་བྱེད་ཙམ་དུ་རུང་མོད། མྱོང་ཐོག་ནས་མ་ངེས་ན། དགག་བྱ་དོས་མི་ཟིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྐྱེན་མ་ནི་མིའོ། །གོས་དཀར་

@366B པོ་བྱོན་པའོ། །ཞེས་སོགས་སྨྲས་པས་རྐྱེན་མ་ངེས་མི་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་བཤད་པས་གོ་བ་དང་ཆོག་སྨྲི་དང་། སྐྲ་སྨྲི་ཙམ་མིན་པར་དཔྱད་ནས་རང་གི་བློ་ངོར་ཉམས་མྱོང་ཇེན་ཅེར་དུ་ངོས་ཟིན་པ་དགོས་སོ། །དགག

བྱ་མ་ངེས་ན་བདེན་མེད་སྨྲབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བཏང་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བཀའ་བཏང་ཡང་། དཔེར་ན་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་བློ་ཕྱགས་སུ་བཞག་ནས། བུམ་པའི་མཆུ་བུམ་པ་མིན། བུམ་པའི་ཞབས་བུམ་

པ་མིན་ཞེས་སོགས་བྱས་ནས། བུམ་པའི་ཚ་རེ་རེས་བསིལ་བའི་མཐར་བུམ་པ་མ་རྙེད་པ་ཙམ་སྟོང་ཉིད་དུ་གོ་ནས་བསྟོམ་ཁུལ་བྱས་ན། སྟོང་གཞི་འདིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་འདི་འདྲ་ཞེག་འགོག་ཅིང་བའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པས་བུམ་པའི་

ཐ་སྙད་བཞིགས་ནས་ཅང་མེད་ཀྱི་སྟོང་པར་ཁོར་བ་དང་། བྱོས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པའི་གོལ་ས་ཆེ། དེས་ན་རང་རེས་དགག་བྱ་འཛོལ་བ་ན་ངར་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་

འཇིན་ཚུལ་རྩད་གཅོད་དགོས་པས་བློ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་

ངའི་སྣང་ཚུལ་དང་འཇིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་བརྟག་པ་ན། ཕུང་པོའི་སྟེང་ན་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་སྟེང་ནས་ཚུར་གྱུབ་པ་ལྟ་བུའི་ངོའོ་སྣམ་པ་ཞེག་ཐ་ན་

གྲོག་སྟུར་ཡན་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟེ་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱོ་ཕྱགས་

སུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན། སྤྱིར་ན་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ཞེས་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་ལས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བརྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་།

@367A ཞེས། །བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ངར་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་མ་བསླད་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་ལྟར་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་

པའི་ངར་འཛིན་ཚུལ་གཅིག རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ངར་འཛིན་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་གཉིས་པ་དེ་ངའི་ཐ་སྙད་འཇོག་པའི་བློ་ཚད་མ་ཡིན། འདིའི་ཡུལ་གྱི་ང་ཙམ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། ལས་

འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུའང་རུང་། གསུམ་པ་དེ་གཉིན་པོས་འཇོམས་རྒྱུའི་འཁྲུལ་ཞེས་ངར་འཛིན་ཡིན། འདིའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དེའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་ངས་ཟས་ཟོས་སྙམ་པ་ལྟ་

བྱ་དེ་ངར་ཞེན་པ་ཡིན། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློས་བརྟགས་དེ་ཙམ་དེས་ཆོམ་པར་བྱས་ནས་ང་འགྲོ། ང་སྡོད་ཅེས་འགྲོ་སྡོད་ཀྱི་བྱ་བའྱེད་པ་དེ་མིང་རྫུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ་ཡིན། ལྷན་སྐྱེས་ལ་ངའི་

སྣང་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་ངའི་ཐ་སྙད་འཇོག་པའི་བློ་ལའང་འོང་། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སྣང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡུལ་སྣང་གཞན་དང་མ་འདྲས་པར་གསལ་པོར་མི་འཆར་བས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཚུགས་ཐུབ་ཀུ་གྱུབ་

པའི་སྣང་ཚུལ་དང་། ངའི་སྣང་ཚུལ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ཤེས་དགོས། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུན་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱེན་དང་མ་འཕྲད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁོའི་སྣང་ཚུལ་གསལ་

@367B པོ་མི་འོང་ཞེང་། བསྟོད་སྨད་སོགས་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱེན་ཆེན་པོ་ཞེག་བྱུང་བའི་ཚེ་གསལ་པོར་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་གཞན་པ་ཞེག་གིས་རང་ལ་བརྒྱས་ཁག་ལྟ་བུ་བཙུགས་པ་ན། ང་ལ་ནག་མེད་ནག་འགེལ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་བྱུང་

སྐམ་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་ལང་སྟེ། ང་ནད་མི་ཐེག་ཟེར་ནས། བཀག་ཀྱང་མི་ཐུབ་པར་ཙོར་ཙོར་བྱེད་པའི་སྐབས་བརྒྱས་ཁག་འཕྲོགས་ཡུལ་དང་། ང་ནད་ཐེག་གི་མ་རེད་ཟེར་སའིང་ང་སྐམ་པ་ཞེག་སྐྱིང་གི་དཀྱིལ་ནས་ཚུར་ལིང་ལིང་དམ་སྤྱིང་

ངེ་བ་འཚར་བ་དེ་དགག་བྱའི་འཚར་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་དགའ་འཇིགས་དང་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུན་གང་ཡང་རུང་བལ་བརྟེན་པའི་བློ་མངོན་ཐུབ་ཞེག་གིས་ངར་འཇོན་ལྷན་སྐྱེས་ཤུགས་ཅན་བསྒྲེད་དུ་བཅུག་ནས་དེའི་མཚམས་དེར་ཁོའི་

སྣང་ཚུལ་ལ་བརྟག་དགོས། དེ་ནི་དཔེར་ན། ལམ་དུ་མི་གཉིས་གལ་ཁེབས་ནས་འགྲོ་བ་ན། མིག་རྒྱར་གྱིས་གྲོགས་དང་ལམ་གཉིས་ཀར་བརྟགས་ནས་འགྲོ་བ་ལྟར་བློ་བྱེབས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་ནས་དགག་བྱའི་སྣང་བ་འཆར་

དུ་བཅུག་ལ། བློའི་ཆ་ཤས་ཕྱ་མོ་ཞེག་གིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་བརྟག་དགོས། སྣང་ཚུལ་བརྟག་པའི་བློ་ཤུགས་ཆེས་ན་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་ཆ་ཞེག་ནས་སྟོང་པར་འགྲོ་བའམ། མི་གསལ་བར་འགྱུར་བས་ཐབས་མ་ཁབས་

པོས་བརྟག་པ་གནད་ཆེ། དེའི་ཚེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་ཇི་ལྟར་སྣང་གིན་འདུག་བལྟས་པ་ན། སྐབས་རེ་ལུས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་འདུ་པོ་དང་། སྐབས་རེ་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འཆར་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་འོང་ཡང་།

@368A ཞེས། །དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ངའི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་རྣམ་དག་མིན་ལ། གདགས་གཞི་ལུས་སེམས་དང་བཏགས་ཚོས་གང་ཟག་མ་ཕྱེ་བའི་ཚོགས་པ་བམ་མེ་བཞིག་གི་སྣང་ནས་ང་ལོང་རེ་བ་ཞིག་མིང་

བརྟས་ཕར་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཀུ་གྱུབ་པའི་སྣང་བ་ཞིག་ལམ་གྱིས་ཤར་ན་དེ་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་འཕྲུག་མེད་ཡིན་པས། དེ་ངོས་ཟིན་ན་འགོག་པ་ལས་སླའོ། །དེས་ན་གནད་འདི་ཕྲ་བས་འགའ་

ཞིག་ཁྲབ་ཆེ་ཁྲབ་ཆུང་ལ་སོགས་པར་གོལ་བ་ཡིན། འདི་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་པ་ན་རྟག་ཏུ་འཆར་ལ། ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ན། ལུས་སེམས་ཚོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཡིབ་སྟེ་སྡོད་པས་མི་རྟེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཡང་ས་ཆེན་

པོ་ཞིག་གི་ཁར་འགྲོ་བའི་ཚེ། ང་ལྷོང་འོང་སྐམ་པའི་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ན་ངའི་ལུས་ལྷོང་འོང་སྐམ་པ་དང་། སེམས་ལྷོང་འོང་སྐམ་པ་མེད་ཀྱི། ལུས་སེམས་གཉིས་དབྱེར་མེད་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་འདྲ་བའི་སྟེང་ནས་གཡང་དུ་ལྷོང་རྒྱའི་

ང་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་ཤར་འོང་བ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རྟ་ལྟ་བུ་རྒྱུག་པའི་ཚེ་རྟའི་ལུས་དང་སེམས་ལ་རྟ་ཞེས་མི་བརྗོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཚོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཕར་བཏགས་ཙམ་མིན་པའི་རྟ་ཟེར་སའི་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་རྟར་བརྒྱང་ལ། སེ་

རཿ འབྲས་སྤུངས་སོགས་ཟེར་བ་ནའང་འདུ་ཁང་སོགས་ཕྱིའི་ཁང་པ་དང་ནང་གི་གྲྭ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་མ་ཕྱེ་བར། གདགས་གཞི་སྟོང་བཅུད་ཚོགས་པའི་སྟེང་དུ་དེ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པའི་སེ་ར་དང་འབྲས་སྤུངས་ཟེར་སའི་

@368B ལིང་ངེ་བ་ཞིག་ཤར་འོང་བ་དེ་ཡིན། གཞན་ཡང་དཀའ་བཅུ་ཟེར་བ་ན། དཀའ་བཅུའི་ལུས་སེམས་ཚོགས་པ་ཙམ་དེ་ལ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་གཞན་གང་ལའང་མ་ལྟོས་པའི་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་འཆར་འོང་། མདོར་ན་སྐྲིད་ཚང་འཇམ་

དབྱངས་སྒོན་ལམ་གྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་གང་དང་གང་ལའང་དེ་དང་དེ་ཞེས་ཟེར་ས། གདགས་གཞི་དང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་ཞིག་ཡུལ་སྣང་ནས་འཆར་འོང་བ་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཅིང་། བདེན་འཛིན་

གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཞེས་པའང་འདི་ལ་ཟེར། བདེན་སྣང་འདི་ངོས་མ་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཟེར་བའི་འགོག་རྒྱུ་ཞིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་ངོས་བཟུང་ནས་ཚུགས་ཐུབ་དང་བདེན་གྲུབ་ཅེས་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་

གསུངས་པའི་རིགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཇི་ཙམ་དཔྱོད་ཞུལ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་སྤྱི་ཙམ་དུ་སོང་ནས་བདེན་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་ཅིང་། དགག་བྱ་རང་བབ་ཀུ་འཆར་བ་མིན་པར་ངའོ་སྙམ་པའི་དགག་བྱ་གསར་པ་ཞིག་བློས་བཅོས་ནས་

དེ་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ནའང་བློས་བྱས་ཀྱི་ལྟ་བར་འགྱོ། མདོར་ན། རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། རང་ཅག་སོ་སྐྱེ་ལ་དལ་ལྟའི་སྣང་བ་འཆར་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་གཞན་མེད་དེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་

ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པས་བསྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་སྣང་ཅི་སྣང་ཡང་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་རང་ཅག་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་བདག་དང་ཕུང་པོ་རི་བ་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་ཆོས་གང་དང་གང་

@369A ཞེས། །སྣང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བདེན་སྣང་འདྲེས་པའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཉ་ཆ་འདི་ཙམ་ཞིག་བདེན་པར་སྣང་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་བདེན་པར་མི་སྣང་ཟེར་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཆ་ཐམས་

ཅད་ནས་བདེན་པར་སྣང་བས་ན་རང་རེ་སོ་སྐྱེའི་བློ་ལ་སྣང་བ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྣང་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། རང་རེར་སྣང་ལུགས་འདི་ག་རང་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ལམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་

ཚུལ་ཡིན། འདི་ཉིད་རང་སོར་བཞག་ནས་གཞན་ཞིག་ན་དགག་བྱ་འཆོལ་བའི་ངལ་བ་བྱེད་པ་ནི། ལྷང་སྐྱེ་རོལ་པའི་རྫོ་རྗེས། དཔལ་རང་རེ་ཡི་བློ་གསལ་འགའ་ཞིག །ཚུགས་ཐུབ་བདེན་གྲུབ་སོགས་བརྗ་ལ་ཞེན་ནས། །སྣང་བ་

ལིང་ལིང་དེ་རང་སོར་བཞག་ནས། །དགག་རྒྱུ་ཟན་ཞིག་འཚོལ་བར་སྣང་སྟེ། །སྒྲིབ་བྱལ་ཞ་མ་ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། །ལང་ལང་ལིང་ལིང་དེ་ཡོད་སྐད་མི་འདུག །གནད་འགག་མ་ཕེགས་པའི་ཚའོ་ཚའོ་མང་ན། །ཞ་མ་

རྐན་མོ་དེ་བྱོས་དོགས་འདུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་བས། ཕྱི་འཇྱེན་བློ་མའི་མན་ངག་དང་། ནང་གི་རྒྱུ་བསགས་སྤྱང་ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུ་ཞིང་མཛངས་པའི་བློས་ཞིབ་མོར་བརྟག་པ་གལ་ཆེ།

དགག་བྱ་འཕྲུག་མེད་ཅིག་ངོས་ཟིན་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་རེ་རེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་རི་རབ་ཙམ་ཐལ་བར་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དཀའ་ལས་མེད་ཚོད་རེད། ལྷང་སྐྱེན་

@369B པོ་ཆེས་ཀྱང་། འཚོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ་འཚོལ་མཁན་རང་ཡིན། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་འཚོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ་འཚོལ་མཁན་རང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་གསུངས། དེས་ན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གཅིག་ཡུར་

ཡང་ལོ་རྒྱ་སྦྱིལ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གནད་གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟར་བཞག་པ་བཞིན་གྱི་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་འཕྱག་མེད་ཟློ་ངོར་ལམ་གྱིས་ཤར་བ་ན་དེ་འདྲའི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྒྱང་བའི་ང་དེ་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་གྲུབ་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་དེ། སྤྱིར་ཚོས་དེ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་

ཤིང་། སྤྱི་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན་བྱེ་བྲག་བདེན་པར་ཡོད་ནའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཁྱབ་པར་ཐག་ཆོད་པས་དེ་འདྲའི་ང་དེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་

གང་རུང་ལས་འོས་མི་འདུག །དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་མེད་ཕྱིན་ཅི་མེད་པར་ཐག་ཆོད་སྐྱམ་དུ་རེས་པ་འབྱེན་པ་ནི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན། གནད་འདི་ལའང་ཉིན་རེ་གཉིས་ཙམ་མིན་པར་ངེས་པ་བརྟན་པོ་མ་རྟེད་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་

དགོས། གསུམ་པ་བདེན་པའི་གཅིག་བུལ་དུ་རེས་པའི་གནད་ནི། དགག་བྱའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བཏབ་སྟེ་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དོན་སྟོང་ནས་བྱུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། དབྱེ་

@370A ཞེས། །བ་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་དགོས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྗུན་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པར་གྱུབ་པ་

ལ་དེ་འདྲ་མི་རྟག་ཞིང་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་བདག་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་གི་ཕུང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཚོ་ཕུང་པོའི་ཕུང་པོ་དང་། བདག་གི་བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བས་

བདག་དང་བདག་གི་ཕུང་པོ་ཞེས་སོ་སོར་འཇོག་པ་དོན་མེད་ཅིང་། རྩ་ཤེས་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཚེ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྷར། ཉེ་བར་ལེན་བྱའི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལས་གཞན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་བདག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དང་། དེར་མ་ཟད་འཇུག་པ་ལས། ལེན་པོ་རང་ཉིད་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན། །དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག

ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ། ལུས་དང་། ལུས་ཅན། ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་། དེར་མ་ཟད། བདག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་

འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལྷ་ཡོད་པ་བཞིན་བདག་ཀྱང་ལྷར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་བདག་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་

@370B ཕུང་པོ་ཡང་ལྷར་མི་འཐད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན། བདག་ཕུང་པོ་ལྷ་ཡིན་བཞིན་དུ་མ་ཡི་མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་པའི་སྐྱོན། ཡང་ད་ལྟས་དང་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ལུས་

མེར་བསྡེགས་ནས་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚོ་ང་ཡང་མེར་བསྡེགས་ནས་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱེན་དང་། དེར་མ་ཟད། ང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཉིན་མཚམས་སྦྱོར་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་ཉིན་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བཞམ།

ཡང་ན་ལུས་དེ་ཕྱི་མར་ཉིན་མཚམས་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟར་ང་ཡང་ཉིན་མཚམས་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐྱེན། བདག་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱེན། བདག་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་སྐྱེན་བཅས་འབྱུང་། ང་སེམས་

དང་གཅིག་ཡིན་ན། སེམས་ལ་འཁྲུགས་ལྟོགས་མི་འབྱུང་བས་ང་ལ་འཁྲུགས་ལྟོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དང་། ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་ཚོ་ང་འཁྲུགས་ང་ལྟོགས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན། ང་ལུས་སེམས་

གཉིས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ངའི་ལུས་དང་། ངའི་སེམས་ཞེས་བྱད་གཞི་བྱད་ཚོས་སོ་སོར་འཛིན་པ་དོན་མེད་པའི་སྐྱོན། གཞན་ཡང་བདག་ཕུང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཡུལ་དུས་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག

དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་

@371A ཞེས། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེ་ཕྱི་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱིའི་ང་དེ་སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་སོ་སོའི་

ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་སྟོན་མའི་ང་དང་ཚེ་འདིའི་ང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཞ་དང་ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་དུད་འགྲོར་གྱུར་པའི་གྲིན་ལྷགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱང་

ཚེ་འདིར་མྱོང་དགོས་པ་དང་། ད་ལྟའི་མིའི་བདེ་བ་སྟོན་མའི་དུད་འགྲོ་ལ་མྱོང་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱིའི་ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞ་དང་ན། འཇུག་པ་ལས། བྱམས་པ་ཉིར་སྒོས་ལ་བརྟེན་ཚོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་

ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གིས་ཤིན་ཏུ། །གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱམས་པ་དང་ཉིར་སྨས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཞིན་དང་ བཞིན་ཀྱི་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པས་

སྐྱེ་བ་སྟ་མའི་ཚེ་རབས་དུ་མ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་དང་། རྟ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གནས་ འགྱུར་ཞིང་། །དེ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བར་

འགྱུར། །ཚད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྡུང་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་ བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་བའི་

@371B སྐྱོན་འབྱུང་ཞིང་། གལ་ཏེ་སྟ་མའི་བདག་དོར་ཡང་བདག་ཕྱི་མ་ཞེག་གིས་འབྲས་བུ་སྡུང་བས་སོ་སྐྱམ་ན། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ ཀྱི་འབྲས་བུ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་

གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རྩོང་བས་ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་སོགས་གཙོད་བྱེད་དུ་མ་འབབ་པས་བདག་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ལུགས་ཤིག་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ངེས་པ་རྣམ།

པ་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་བུལ་ངེས་པ་ཡིན། གཉད་བཞི་པ་བདེན་པའི་དུ་བུལ་ངེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཅིག་བུལ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ལས་འོས་མི་འདུག་སྟམ་ན། འོ་ན་དེ་

ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། རྟ་ཤེས་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་ཉིད་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ལེན་མེད་པར། །བརྟུང་ཡོད་རིགས་ནའང་བརྟུང་དུ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར། ར་ལུག་གྲྭང་

གསུམ་ལས་ར་ལུག་གཉིས་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་ཤུལ་དུ་གྲྭང་འདི་ཞེས་སྨོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་གཟུགས་ཆོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་འདི་ནི་འོ་ཞེས་ཕུང་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་ཅིག

ངོས་འཛིན་རྒྱུ་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ངོས་བཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། རྫ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། བདག་ལ་ཕུང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཆོག་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་

@372A ཞེས། །འཇིག་སོགས་མི་ལྡན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་བྱེད་ཡང་བདག་ལ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་སོགས་མི་འབྱེད་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་ཕན་གནོད་ཀྱིས་བདག་ལ་ཕན་གནོད་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མ་དང་འགལ་བ་དང་། ཕུང་པོ་མེད་པའི་གཞི་ལའང་ངའོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་སྤར་བཞིན་འབབ་པ་སོགས་ཀྱི་

གནོད་བྱེད་དུ་མ་འབྱུང་བས་བདག་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་མེད་ཐག་ཆོད་རིད་སྙམ་དུ་ངེས་པ་རྣེད་པ་ནི་བདེན་པའི་དུ་བླ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ངེས་པའི་སྣང་ཚུལ་དེ་ཞེ་ལ་བཞག་པ་

མ་ཞོར་བའི་དང་ནས་གཅིག་དང་དུ་བལ་གྱི་རིགས་པས་དམྱད་དེ་དེ་གཉིས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་ན། དཔེར་ན་འགྲོས་ལྱང་པ་གཉིས་ལས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་བ་ལང་བོར་བ་ན་ལྱང་པ་འདིར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚོགས་ཙམ་ལ་ཆ་

མ་བཞག་པར་སོ་སོར་རང་གིས་ལྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་བར་གསུམ་དུ་བཙལ་ནས་བ་མ་རྣེད་པ་ན་བཙལ་རྒྱུའི་བ་ཡིད་ལ་བཞག་པ་དེ་མི་འདུག་སྟམ་པ་ལྷང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྷར། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ང་ཞེས་དུ་ལྷ་

ཕན་ཆོད་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་དང་ལག་པས་བརྙང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྷ་བྱའི་རྟེང་རྟེང་པོ་དེ་ད་མི་འདུག་སྟམ་དུ་སྟོང་ཚམ་གྱིས་སོང་ནས་མེད་པར་ལྷང་གིས་ངེས་པ་ན་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་རྣེད་པ་ཡིན། དེའི་ཆོ་དབང་རྟོན་གོམས་པ་ཆེ་བ་ལ་

@372B གཅེས་ནོར་རྣེད་པ་ལྷ་བྱའི་ཉམས་དང་། དབང་རྩལ་ལ་གཅེས་ནོར་ཞེག་བློ་བྱར་དུ་སྟོར་བ་ལྷ་བྱའི་འཇིགས་སྐྲག་འབྱུང་ཡང་སྐྱོན་མིན། སྡར་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེ་ར་ཆོས་སྲིད་སུ་ལྷ་ཁྱིད་གནང་སྐབས་རྟེ་ཤེས་རབ་སེརྒྱས་ལྷ་

བ་རྟོགས་པ་ན་འཇིགས་སྐྲག་བྱུང་ནས་ཕྱག་གིས་ན་བཟའི་གོང་བ་ལ་རེག་པ་རྟེས་མཁྱེན་ནས་དགྱེས་ཏེ། སྣར་ཐང་པས་ཀུན་རྫོབ་གོང་བ་ལ་བཞག་པ་རེད་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་དཀྲལ་ཆུ་བས་ལྷ་ཁྱིད་གནང་སྐབས་སློབ་མ་འགའ་

ཤས་ལ་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེས་པའི་རབས་ཡོད། སྡོང་ཚམ་གྱིས་སོང་བ་ན་འདི་སྡོང་ཉིད་དོ། །དེ་རྟོགས་སོ་སྐམ་པ་སོགས་བློ་ལ་ཤར་ན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་ཟུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་པས་དེའི་རྟེས་སུ་མི་འབྱངས། དེ་ལྟར་

དགག་བྱའི་ང་མེད་པར་དེས་པ་ན་དེས་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་དམ་སྨྲིང་ངེ་བ་དང་། སྣང་ངོར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྡོང་སང་ངེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་དུན་པས་མ་བརྟེད་པར་

བཟུང་ནས་རྒྱུན་བསྐྱང་། འཛིན་སྟངས་ཤུགས་ཞན་དུ་སོང་བ་དང་། མི་གསལ་དུ་འགྱོ་བར་རྟོག་པ་ན། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་དགོས་མིན་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་སྣར་ཡང་གནད་བཞིའི་དཔྱད་པ་སྤར་བཞིན་བྱས་ནས་ངེས་

པ་རྣེད་པ་ན་ངེས་ཤེས་དེའི་ངར་བསྒྲིད་ཅིང་། ངར་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་དེར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་འདྲའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཁང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ནི་མཉམ་གཞག

@373A ཞེས། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་དགག་བྱའི་བདག་ཉེགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་པའི་ངའི་སྣང་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཐ་སྙད་པའི་ང་འཆོལ་བའི་

ངལ་བ་བྱ་མི་དགོས་གསུངས། གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀུ་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་ལྷག་མཐོང་ལུས་པ་གང་འདུག་བརྟགས་པ་ན་ངའི་མིང་ཙམ་ཞིག

ལྷག་པར་སྣང་ལ། ཐ་སྙད་པའི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་མ་བཞིན་དུ་དག་མི་དགེའི་ལས་གསོག་ཅིང་རྣམ་སྨིན་དཀར་ནག་སོ་སོར་མྱོང་བ་ལ་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་འདྲེངས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་སྒྲུ་མའི་རྟ་གླང་སྒྲུ་མ་མཁན་རང

ཉིད་ལ་སྣང་ཡང་རྟ་གླང་མེད་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་བཞིན་དུ། རྟ་གླང་གིས་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་བསྟེན་མེད་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་ང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་པ་

མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་འདིས་མི་བདེན་བཞིན་དུ་ལས་གསོགས། །བདེ་སྡུག་སྐྱོང་། འདིའི་སྟེང་དུ་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་བསྟེན་མེད་དུ་འཐད་པར་མཐོང་ནས་སྣང་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་

ལ་སྤྲོབ་པ་ཡིན། རང་རེ་རྣམས་ལྟ་བ་འཆོལ་སྐབས་སུ་དང་པོའི་སྐབས་བདེན་ཞེན་གོམས་ཆེས་པས་བློ་ངོར་སྟོང་པ་འཛོག་དཀའ་མོད། འདི་ཙམ་ནས་སྣང་བ་འཛོག་དཀའ་བས། ཀུ་སྐྱབ་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་

@373B བྱིས། ཁོང་པ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། །རྟེན་འབྲེལ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། སྟོང་པ་སྣང་བའི་བྱོགས་སུ་ཤར་

བ་ཞིག་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པའི་བྱེད་སྲོལ་ཤུ་ཤད་བ་ཞིག་བྱ་དགོས། འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་གནད་ཆེ་བས། དཔེར་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་སྣང་བའི་ཚེ་

སྐྱ་གུ་མིང་བརྡའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྡོག་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་དེ་འགོག་དགོས། ཇི་ལྟར་འགོག་ན་ཁོས་བརྒྱང་བ་ལྟར་སྐྱ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་རང་ཉིད་

འཇོག་བྱེད་ཀྱི་མིང་བརྡ་སོགས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཚུགས་ཐུབ་ཅིག་ཡིན་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ས་བོན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཉེར་སོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ལྟོས་བྱུང་ཡིན་

པ་རང་རེར་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་པས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་རྟེན་འབྲེལ་གི་རིགས་པའམ་རྒྱུ་མཚན་དེས་གང་ལའང་མི་ལྟོས་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཀུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐའ་དགག་པ་ནི་སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཞིང་རྟེན་

འབྱུང་སྟོང་པའི་བྱོགས་སུ་ཤར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། སྐུ་གྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོས་སུ་མི་རུང་ཞིང་། སྐུ་གྱུའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་ནའང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་

@374A ཞེས། །ཤཱ་སྐུ་གྱུའི་གཉས་སྐབས་ནས་མཐར་སོག་མ་དང་། ནས་ཀྱི་བར་གཉས་སྐབས་གཞན་དུ་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ནས་མི་དང་དུད་འགྲོས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བར་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་

འཐད་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ནི་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དུ་ཤར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་མ་དོངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྟེན་འབྱུང་ལས་སྐྱེས་

པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་ཟཱཧ། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་

རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། རྗེ་བྱ་མས་ཀྱང་། ནམ་ཞིག་རེས་འཇོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསླུན་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །དེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཇིན་སྐྱངས་

ཀུན་འཇིག་ན། །དེ་ཚེ་ལྟ་བའི་དམྱད་པ་རྫོགས་པ་ལགས། །གཞན་ཡང་སྐང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན། །མཐར་འཛིན་ལྟ་བས་

@374B འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་འགལ་མེད་གཅིག་བྱོགས་སུ་གཅིག་འགྱོ་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་ཤེས་དང་། རྩི་འཇོག་ཆེ་རུ་སོང་

ནས། སྲིག་སྒོང་དགེ་སྦྱབ་སྒྲི་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལགā་ལེན་ལ་འདེབས་གང་ཐུབ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྱལ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་བསྟོན་པ་ཞིག་ཡོང་། དེ་མིན་འགའ་ཞིག་གིས་

ལས་འབྲས་བརྟེ་བ་སོགས་ལས་དང་པོ་པའི་ཚོས་སྐུ་བཟུང་སྟེ། རང་རང་གི་སྒོབ་མ་དག་ལ་མན་ངག་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་ལུགས་སྐུ་བྱས་ནས། ལས་འབྲས་མེད་པར་བསྟན་པ་སོགས་ནི་སྐུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་ཁྲད་པར་མ་ཞུགས་

པ་ཡིན་གསུངས། གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ། འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོང་བཤད་

པ་བཞིན་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་རྣེད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་གཞན་གང་ལའང་སྒྲུབ་ཆོག་སྟེ། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྒྲུབ་བྱ། །ཞེས་དང་།

@375A ཞེས། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་ཀྱི་ལྟ་པོ་ཡིན། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་དང་

པོ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རང་ངོ་བོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཕེས་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་སྣང་བའི་ཚོ་གཟུགས་སོགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སྣང་ཚུལ་ཙམ་

ལས་སྣང་ཚུལ་གཞན་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཅན་ཞེས་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་

གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་མིང་བརྗས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཡང་། བྱམ་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ལྟ་བ་མ་རྟེད་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ངོར་བྱམ་པ་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཚོས་ཙམ་དུ་མི་སྣང་

བར་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཚོས་དབྱེར་མེད་འདྲས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་བྱམ་པ་ལིང་ངེ་བར་གྱུབ་པར་སྣང་བ་དེ་དག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཚོས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས།

བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ལྟར་གྱི་བྱམ་པ་དེ་རང་གི་གདགས་གཞི་དང་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུབ་ལ། ཡང་བྱམ་པའི་གདགས་གཞི་འོག་ས་བས་ལ་བའི་ཕུལ་ན་བྱམ་པ་ནི་འདི་ཞེས་ཟུར་དུ་

@375B སྣང་ཚུལ་མེད་པར་རང་གི་ལྟོ་བ་མཆུ་ཞབས་སོགས་ཆོགས་པའི་གདགས་གཞི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་འཇིག་དགོས་པས་བྱམ་པ་རང་གི་གདགས་གཞི་དང་

བདེན་པར་གྱུར་པའི་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུར། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལྟར་བདེན་པར་གྱུར་ནའང་བདེན་གྱུར་ཀྱི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བས། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་མེད་ན་

བདེན་པར་མེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱམ་པ་སོགས་བདེན་པར་མ་གྱུར་པ་ཡིན། མདོར་ན་བྱམ་པས་མཆོད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་རང་ཚུགས་མི་ཐུབ་པས་བདེན་པར་

མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པར། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། སྒྲིབ་བྱམ་པ་དེ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། རང་གི་ཚ་ཤས་དུ་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་གཅིག་ཡིན་པར་

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། བྱམ་པ་དེ་ཀ་བ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་དེ་ཡང་། ཅིག་ཤོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་དེ་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལས་ཀ་བྱམ་གཉིས་རང་གི་ངོས་ནས་ཐ་དད་

ཡིན་པ་མ་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་གྲུབ་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་སོ་སོ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པས། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་གཅིག་མིན་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་། དེས་ན། བྱམ་པ་དེ་ཀ་བ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་། བྱམ་པ་དེ་གཅིག

@376A ཞེས། །རང་ཡིན་པས་བྱམ་པའི་སྟེང་གི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱང་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ལས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ། དེ་ཡང་རྩ་ཤེས་ལས། གཞན་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན། །གཞན་མེད་པར་ནི་

གཞན་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་གཞན་ནི་གཞན་ལས་གཞན། །དེ་ཚོ་གཞན་མེད་པར་གཞན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་གསལ་རིག་གི་

དངོས་པོ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་ཟིར་ཞིང་། དེ་ལ་སེམས་དང་། སེམས་བྱུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་རྣོང་བའི་ཆ་ནས་དང་། སྣང་ཅིག་སྟ་ཕྱིའི་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་པའི་

གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་རང་དོས་ནས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་རང་རེ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྣང་བར་གང་ལའང་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་ལ་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པ་འདྲ་བའི་ཚུགས་

ཐུབ་བམ། ཡུལ་སྟེང་དུ་རྟེན་ཏྲུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཆར་བ་དེ་དག་བྱའི་འཆར་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ནའང་། དེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་དོས་ནས་

གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། སྔ་དོ་དང་ཕྱི་དོའི་ཤེས་པ་གཉིས་བསལ་བའི་ཤུལ་ན་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་འདི་ཞེས་ཡོགས་སུ་དབྱེར་མེད་པས་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་སྔ་ཕྱིའི་ཤེས་པ་ལས་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་

@376B མ་གྲུབ། དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་སྔ་དོའི་ཤེས་པ་དང་ཕྱི་དོའི་ཤེས་པ་གཉིས་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་སྔ་དོར་འབྱུང་བ་བཞིན།

ཕྱི་དྲོའི་ཤེས་པ་ཡང་སྣང་དོར་འབྱུང་བར་ཐལ་བ། ཡང་ན། ཕྱི་དྲོའི་ཤེས་པ་སྣང་དོར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་སྣང་དོར་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས། རང་ཉིད་རང་གི་ཚ་ཤས་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་ན། བདེན་མེད་དུ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་འབད་དགོས། གཞན་ཡང་ཤེས་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་ཞིང་། བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་མེད་ནའང་

ཤེས་བྱེད་འཐད་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་མེད་ཀྱང་དེའི་བྱ་བ་འཐད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་ཤེས་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱིའི་ཚ་ཤས་དུ་མ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ཙམ་ཞིག་ལ་

གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཚད་མས་ཕར་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་

ལ་འབེབས་པ་ནི། འདིར་དུས་ལ་སྦྱར་ན་རྫོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཆོགས་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྣང་ཙམ་གྱི་ལོ་ཞེག་གྱུབ་པ་མ་གཏོགས་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ལོ་དེ་རང་གི་གདགས་གཞི་རྫོ་བ་

@377A ཞེས། །བཅུ་གཉིས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུབ་སྟེ། དེ་གྱུབ་ན། གདགས་གཞི་རྫོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལོ་ཡང་བཅུ་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་ལོ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་རྫོ་བ་བཅུ་

གཉིས་པོ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལ། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་ན། རྫོ་བ་བཅུ་གཉིས་བསལ་བ་ན། དེ་ལས་ལོགས་སུ་ལོ་དེ་འདི་ཞེས་ངོས་ཟིན་དུ་མེད་པས་གདགས་གཞི་རྫོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཚད་

མས་ལོ་ཞེས་ཐར་བཏགས་ཙམ་ཞེག་མ་གཏོགས་དེ་ཁའི་ངང་ནས་ཚུར་གྱུབ་པ་ཞེག་གཏན་ནས་མེད། གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། འགོག་པ་

གཉིས་དང་ནམ་མཁའ། སྟོང་ཉིད་

སོགས་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱུང་བས་འདུས་མ་བྱས་ཟེར་ལ། འདིར་ནམ་མཁའ་ལ་མཆོག་ན། དགག་བྱ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་གྱི་མིད་དགག་གཅིག་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བཞག

པ་མ་གཏོགས། ཆ་ཅན་ནམ་མཁའ་ཉིད་རང་གི་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན། ཤར་ནུབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན། ཤར་གྱིང་ལུས་

འཕགས་པོའི་ནམ་མཁའ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ། ནུབ་གྱིང་བ་ལང་སྤྱོད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། ཕྱོགས་

@377B མཚམས་སྦྱང་འོག་གི་ནམ་མཁའི་ཆ་ཤས་རྣམས་བསལ་བའི་ཤུལ་ན་ནམ་མཁའ་འདིའོ་ཞེས་ངོས་ཟིན་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་མེད་པས་ན་བདེན་པར་མེད་པ་ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བརྩད་བ་ནི་ཆེས་

ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ལས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་དུ་འཛོམ་པ་ནི་སྣ་ཡི། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྱུར་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལའང་གདགས་གཞིའི་

སྐོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ཚ་དུ་མ་དང་། སྟོང་གཞི་ལ་ཕར་ཕྱུབ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟོང་པའི་ཚ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་ཕན་ཚུན་ལྡོག་མེད་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དཔྱད་པས་ཤེས་

ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་གა་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སྔར་སེམས་གནས་ཐབས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དགུའི་སྐོ་ནས་

ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་ཟེན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཤེན་སྒྲུབས་དེ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་མི་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་སྟོང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་གནད་བཞིའི་དཔྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱང་ཡོ་ལྟའི་

སྟེང་དུ་དར་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ངང་བཞིན་གྱིས་གླུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ངེས་པ་ལྟང་གིས་བྱུང་བ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་དྲན་པས་མ་བརྗེད་པར་བཟུང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་ཆོད་བཀག་ལ་མཉམ་

@378A ཞེས། །པར་བཞག །འཛིན་སྟངས་ཤུགས་ཞན་པ་དང་། མི་གསལ་བར་འགྲོ་གཞན་བྱེད་ན་སྐར་ཡང་གནད་བཞིའི་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟར་བཞིན་བྱས་ནས་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་སྐྱེད་པའི་ཚེ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་

བཞག །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་གནས་ཆ་བཅོལ། གནས་ཆ་རྣེད་པ་ན། འཇོག་སྟོམ་བརྟན་པོའི་ངང་ནས་གནད་བཞི་ལ་སོགས་པས་དཔྱོད་པ་དཔེར་ན་མཚོ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་རྟུང་གིས་མི་གཡོ་བའི་ནང་ཉིའུ་ཆུང་འབྱུག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་

གནས་ཆ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཆ་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུན་རིང་གོམས་པར་བགྱིས་པས་སྟར་བཞིན་སེམས་གནས་དགུ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་མཐར་དཔྱད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤེན་སྒྲུབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟར་

ཞེ་གནས་ཐོབ་དུས་ཀྱི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་ཞེག་ཐོབ་སྟེ་དཔྱད་སྐོམ་དེ་ཉིད་འཇོག་སྐོམ་དུ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཞེག་ནམ་བྱང་བའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དངོས་གནས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་

བྱང་པ་ཡིན་གསུངས།། ༥ །།ཉིན་ཉིར་གསུམ་པར། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་། དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་མཛད་དེ་ཀུན་སློང་འཆོས་ཚུལ་

མདོར་བསྡུས་ཤེག་གསུངས་ནས། ཁ་ས་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་འདྲེན་པར་མཛད་རྗེས། གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྫོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཞུ་ན། དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་

@378B དེས་འབྲུང་གི་བློ་ལ་མྱོང་བ་ཐོབ་པ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མྱོང་བ་འདོན། དེ་ལ་མྱོང་བ་ཐོབ་པ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་དེས་ཤེས་རྟེན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ལྟར་

སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྤྲག་ལ་ཞུགས་ན་ནི། རིམ་པ་བཞིན་ཐར་པ་དང་། ཏྲ་མེད་རྩོགས་བྱང་གི་ཐབས་སུ་མི་འགྲོ་ལ། བྱ་ཆུང་རྐོད་ལ་བསྐྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཁེ་མེད་པའི་ཁར་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་

སྐྱོང་བ་སྐྱེས་ནས་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡུང་ཁྲད་ཀྱང་ངེས་པར་ཐོབ་པ་འོང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཏྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ན་སྐྱིགས་དུས་ཀྱི་

ཆོ་ཐུང་འདི་ཉིད་ལ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ནུས་པས། ངེས་པར་དུ་ལམ་དེ་ལ་སློབ་དགོས། དེ་ཡང་འཕྲལ་གྱི་རྒྱུན་སེལ་ཆེད་ཙམ་དུ་རྟ་མགྲིན་དང་ཕྱག་རྡོར་སོགས་ཀྱི་

རྣེས་གནང་རེ་ཙམ་ཞུ་བ་དེ་འདྲས་མི་ཆོག་པར་རྗོ་རྗེ་

སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ནས་ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གང་རུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ལེགས་པར་

ཉོས། དབང་དུས་སུ་གང་ཁས་བླངས་པའི་དམ་སྡོམ་

རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་བསྡུང་བའི་ཐོག་ནས། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་ཉན་ཏེ་ཉམས་སུ་ཐུབ་ན་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ལག་ལེན་ཐེབས་པ་ཡིན་པས་དོན་ཤེས་ཏུ་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན།

@379A ཞེས། །དབུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སྐྱོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཡིན། སྐྱོབ་མ་རྣམས་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་མ་

ཐོབ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཚེ་རྩེ་རྩེའི་ཐེག་པ་ལ་སྐྱོབ་ཚུལ་གྱི་སྐོར་འདི་ས་བཅད་ཙམ་ལས་ཞིབ་ཏུ་མི་གསུང་བ་ཕྱག་བཞེས་ཡིན་གསུངས། གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བཞི་ལ་སྐྱོབ་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། སྨིན་མཚུངས་

དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཛུག་རྣམས་ཀྱི། །སྣོན་པར་སྨྲ་དང་དོན་སྦྱོང་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་

ལ་བསྟོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཞན་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ཟང་ཟིང་གིས་འབྲིད་པར་སྣ་བ་ཡིན་པས། ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་

ཟང་ཟིང་སྟེར་བ་ཚུན་གྱིས་ཡིད་མཁུ་བར་བྱས་ནས་འཚོར་དུ་བསྡུས། གཉིས་པ་འདུས་པ་དེ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་གཙམ་དང་། གཅོ་བོར་དབང་པོ་དང་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བསྟད་དེ་སྐྱེན་པར་སྨྲ་

བ་དང་། གསུམ་པ་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་དབང་པོ་དང་འཚམ་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་སློབ་ཀུ་འཛུག་པའི་དོན་སྦྱོད་དང་། བཞི་པ་རང་གིས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་

@379B པའི་དོན་མཐུན་པ་སྟེ་བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས། དེ་དག་གིས་དངོས་གཞིའི་བཤད་པ་སོང་ནས། དཔེ་ཁ་སང་སྟོན་དུ་སེམས་བསྒྱིད་ཚོ་གས་བཟུང་ཚུལ་རྟེས་སུ་ཞུ་རྒྱུར་བཞག་པ་དེ་ཞུ་བ་ཡིན་པས་

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བརྒྱང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བརྒྱང་ཞེས་པའང་། སེམས་དེ་ལ་སྐྱོང་བ་སྟེ་ཟེན་

ཙམ་སྐྱེས་ནས་བརྒྱད་ན་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱོང་བ་གང་ཡང་མེད་པར་ཆོག་ཙམ་རྟེས་རྒྱོས་བྱས་པས་མི་ཕན། འོན་ཀྱང་སྐྱོང་བ་མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བླངས་ན་བག་ཆགས་འཇོག་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་གནད་

ཆེ། སྐྱོང་བ་སྐྱེས་པ་དག་གིས་ནི་སངས་ཀྱིན་དམིགས་པ་སོགས་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་བླངས་ན། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སྟོམ་འཐོབ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་

བསྐྱེད་ཆོ་ག་ལ་སྔ་གོན་མེད་པར་བྱེད་པའི་བསྡུས་པ་དང་། ཀྱིན་གཅིག་ལ་སྔ་གོན་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་འབྲེང་པོ་དང་། སྔ་གོན་ཀྱིན་གཅིག་དང་། དངོས་གཞི་ཀྱིན་གཅིག་སྔ་ཀྱིན་སོ་སོར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བཅས་

གསུམ་ལས། དཀའ་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་སྒོར་བ་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ལྟ་བུ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་མ་འབྲེལ་བར་དབང་དང་ཁྲིད་ལུང་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་མཆུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོར་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཐུན་

@380A ཞེས། །མོང་བའི་ལམ་རིམ་གྱི་ཁའདད་པ་ཆ་ཚང་རྒྱས་པར་ཞུ་དགོས་པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་མོད། ད་ལན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས། སྔར་རྒྱས་པར་ཁའདད་པ་དེ་ལས་

ལྷག་ཏུ་སྤྲང་ཞུ་དགོས་མེད་པས། འདིར་སྟོན་འགྲེའི་ཁའདད་པ་རྒྱས་ཁའདད་མི་དགོས་པ་ཡིན། རྗེས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་མཛད་པོ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ལམ་རིམ་གྱི་ཁའདད་པ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མཛད་

དགོས་གསུངས་ནས་སྒྲོར་ཆོས་སྐབས་མཆོད་ཕྲེང་རྒྱས་པ། མཆྭལ་ཤ བྱངས་གསོག །གསོལ་འདེབས་མཆྭལ་མཆུག །སྟོན་འགྲེའི་ཀུན་སྤྲོང་བཅོས་པ་མདོར་བསྡུས་གསུངས་རྗེས། དེས་ན་སྔར་ཁའདད་པ་དེ་དག་ལ་

དོ་ནྱབ་དང་སང་ཞོགས་དམིགས་པ་བསྒྲུར་ཅི་ཐུབ་མཛད་དགོས། སང་ཉིན་བློ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་སེམས་བསྒྲིད་ཀྱི་དཔང་ཤ ཡོར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་བྱ་དགོས་པས་འཁོར་བསྒྲུར་དབུལ་ཡོའི་ཁྱིམ་དང་། མི་

གཙང་ཐལ་རྟུལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་གདན་དྲངས་མི་རྟུང་བ་བཞིན་དུ་ལྷ་ཆོགས་བྱོལ་ནས་ས་གཞིར་སྲོག་ཆགས་སོགས་ལ་མི་གནོད་པར་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ནས་དྲི་བཟང་གི་ཆུས་ཆག་ཆག་གདབ། མེ་ཏོག་གཙལ་དུ་

དགྲམ། སྤྲོབ་དཔོན་གྱི་ཁྲི་མེ་ཏོག་དང་། རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ་བཞག། མཆོད་པ་ཡང་སྟར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། བོད་མཆོད་པ་ངན་པས་སེམས་བསྒྲིད་མི་སྐྱེ་གསུངས་པ་བཞིན་མཆོད་པ་ངན་པ་མི་བྱེད་པར་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྟྭ།

@380B ཚ་གཏེར་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་ལྟར་བྱོགས་པོའི་ཐྲོན་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པ་གང་རྒྱས་བཞག་དགོས། སང་སེམས་བསྒྲིད་དངོས་བཞིའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲིད་པ་ལ་ཚོགས་གསོག་སྤྲིན་སྤྱོང་།

བར་ཆད་བསྲུང་བ་སོགས་དགོས་པས། སང་ཉིན་ཞོགས་ཆོགས་ལ་རབ་ན་བཀའ་འགྱུར་དང་། དེ་མིན་མདོ་ཕལ་པོ་ཆེ་གློག་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་གསུངས་མོད། དེ་ཙམ་མ་ལྷོགས་ཀྱང་གློག་བདེ་བ་དག་གིས་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་།

མདོ་བསྐལ་བཟང་དག་ཐོན་ངེས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཆབ་གཏོར་དང་། འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་གཏོང་བར་གསུངས་པས་ཆ་གསུམ་སོགས་བཏང་ནས། དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁྱིམ་པ་དག་ཚེ་འདིའི་

དགའ་སྡུག་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་དང་། ཚེ་ཟད་པའི་ལོ་གསར་ལའང་དགའ་སྤྲོ་གཟབ་སྤྲོད་སོགས་བྱེད་ན། རང་རེ་བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་དགའ་སྤྲོ་རྩེའི་ཕྱིར་

མི་བྱེད་པས། སང་ཞོགས་གོས་ཀྱང་གསར་པ་ཞེག་བགོས། རབ་ཀུ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་སོགས་བཞེས། ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་དང་ལྡན་པའི་སྤོས་ནས་སྡོམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཇ་ས་གང་

ཡང་རྟང་བ་རེ་བསྟམས་ནས་ཕེབས་དགོས། འདིར་ཕེབས་སྐབས་སུའང་། གནས་ཁང་ཐ་མལ་པ་འདི་ལྟར་མིན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ། སྒོ་བཞིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་རང་རང་གི་འཛིར་གཡོག་འབྱམ་ཕྱག་དང་བཅས་

@381A ཞེས། །པས་བསྟུང་བ་དང་། ཕྱིའི་མཐའ་སྐོར་དུ་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་འཛོད་པ། ནང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་ལྷོའས་རིས་ལའང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྟོན་སྤྲོབ་པ་

ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་མཇད་བཞིན་པ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་བསམ་ཞིང་། དེ་མཐོང་བས་དེ་དག་ལ་ཡི་རངས་ཤིང་སྤྲོན་ལམ་འདེབས། ཚོགས་ཐེངས་

གཉིས་པར། བླ་མ་གདན་དྲངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྤྲིབ་པ་སྦྱང་བ་ལེགས་པར་བྱ་དགོས་པས། སྤྱོར་ཚོས་རྒྱས་པར་མཇད་དེ་ཚོགས་གསོག་སྤྲིབ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་

རྣམས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད། ཐུབ་མ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དངོས་སུ་མོས། ཐུབ་མས་དམིགས་པ་ངོ་སྤྲད་པ་ན་སོ་སོའི་དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་གསལ་འདེབས་དགོས། སྒོམ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཙམ་ནི་སྟོན་སེམས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྡུག་པ་ལ་སྟོབ་འདོད་པ་ནི་འཇུག་སེམས་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་སྟ་མ་ནི། འདི་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་

པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གས་བཟུང་བ་དེ་ལའང་བྱང་ས་ནས་བཞག་པ་ལྟར་སྟོན་འཇུག་སོ་སོར་བཟུང་བ་དང་། སྡུད་འཇུག་ནས་བཞག་པ་ལྟར་སྟོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་དུ་བཟུང་བའི་ཚུལ་

གཉིས་ཡོད་པ་གང་བྱས་

@381B ཀྱང་ཁྱད་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་ལུགས་སུ་ཅིག་འཆད་མོད། སེམས་བསྐྱེད་བཟུང་ཚུལ་ལ་དབུ་སེམས་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། རང་ལུགས་སྔ་མ་སེམས་བསྐྱེད་

པ་ཙམ་ལས་སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་མི་རྟུས་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་བྱེད་ནུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞེད་ཅིང་། སངས་ཀྱིན་སྨོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་དུ་བརྩང་བའི་ལུགས་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་གཏང་རབ་གི་མཆུལ་དང་། ལམ་རིམ་སྨོན་ལམ་མཇུག་ཏུ།

བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་བསྐྱལ་མཛད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ། ཞ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག །སོགས་དང་། དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལན་རེ།

གསུངས་ཤིང་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་མ་གསུངས་ནས་སྐྱ་གོད་གྲོལ།། ༄ །།ཉིན་ཉེར་བཞི་པར། ཚོགས་ཐེངས་དང་པོར་མདོ་སྒོགས་པ་དང་ གཏོར་མ་བཏང་བ་སོགས་སོང་རྗེས། ཚེས་ཐུན་གཉིས་པར།

བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ཁྲིར་གདན་དྲངས། སྤྱོར་ཚོས་མཆོད་འཕྲིང་སོགས་རྒྱས་པར་བཏང་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཆུལ་འབུལ་སྐབས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྫས་རྣམས་སོ་སོའི་ཕྱག་ཏུ་བརྩང་སྟེ། མཆུལ་མཇུག

བླ་མའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕུལ་ནས་སྤྱངས་ཟིན་མཚམས། ཇི་སྐད་དུ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་གཞུང་ལྟིང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། སེམས་

@382A ཅེས། །བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་སྡུར་བཞིན་གསུངས་ཤིང་། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ནས་བཟུང་སྟེ་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་ཡིད་འཁྲལ་ངེས་ཀྱིས་བློ་སྦྱངས་ནས། དམིགས་པ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་

སྐབས་རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པར་མོས་དགོས་པས། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིའི་རྣམ་ཅན་ཤ་སྟག་ཏུ་མོས་ཏེ། ཕ་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཕ་དང་། མ་རིགས་

ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་རྒན་མོའི་རྣམ་པར་གཡས་གཡོན་དུ་གསལ་འདེབས། དེ་ནས་བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་མཐའ་སྐོར་དུ་བསྒལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་སོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་དང་། སྒྲུན་དྲངས་

པའི་བློ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། སྐྱབས་སེམས་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མ་ལན་གསུམ་དང་། སྡོམ་སེམས་བརྟུང་བར་དམ་བཅའ་བ་འགྲོ་ཀུན་སྨིད་

ཞིའི་འཇིགས་པ་ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་སྡོམ་འཇུག་ཅིག་ཅར་དུ་འཇོན་པ། བློ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྣམས། །ཞེས་སོགས་དགོངས་གསོལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྡོམ་གཟུང་གི་ཚིག་ལན་གསུམ། དེང་

དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་སྨྲོ་བ་བསྒྲིད་པ་དང་། བསྟན་བྱ་འཇོན་པ་ཚར་གཅིག་བཅས་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོག་དོན་གསུང་བཤད་སྨྲགས་ཏེ་དབུ་བསྐྱལ་བཅས་གསུངས་ཤིང་སྨོན་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་རྗོས།

@382B ཞུས། དེ་ནས་རང་རེས་དེས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྒྲིད་པ་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་བཞུགས་ཁྲི་དང་བཅས་པ་འབེབ་གྱིས་གཡོས་ཤིང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་

རྒྱུ་རྐྱེན་ཞུས་པ་ན། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ། དབེན་གནས་ཆུ་བཟང་རི་ཁྲོད་བྱ་བ་ན། བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱན་སྔར། སློབ་མ་ཅི་གི་མོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ

ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་ སེམས་དེ་མི་ཉམས་པ་དང་། སྤྲོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྨོན་ལམ་མཛད་པར་གསུངས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྫས་ལས་གང་ལྷོགས་ཤིག་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཤིང་། འཕྲོས་ཀྱང་མཆོད་

གཡོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་བཅས། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལམ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འཆད་ཉན་བགྱིས་པའི་དགེ་རྩ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་འདིས་མཆོག། དུས་

གསུམ་གྱི་དགེ་ཚོགས་རྣམས་ཆུད་མི་འཛད་བའི་ཕྱིར་རྟེ་བཞུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་བཅོལ་ནས། ནམ་ཞེག་གྲིང་འདིར་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐུའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་ཚེ། དགེ་རྩ་དེ་དག་གི་མཐུས་རང་རེ་རྣམས་རྒྱལ་བ

བྱམས་པ་མགོན་པོའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གྱུར་ནས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ། ཟླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡན་གསུམ་པའི་མཐར་དེད་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་མ་ཁང་འཐོར་བ་

@383A ཞེས། །དང་ཞྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་བཀུ་ཤིས་ཏྲཱས་བརྒྱད། རྒྱལ་སྲིད་སྐྱབ་ལོགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེས་སུ་གྱུར་ནས། དགའ་ལྡན་དུ་རྟེ་བཙུན་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ལ་བབས་ཤིང་། བྱམས་མགོན་གྱིས་ཀྱང་

དགེ་རྩ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་མཛད་ནོང་སྐམ་པར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཧམ་ཞེག་རྡོར་གདན་མ་དང་། དེ་ཚོ་རྒྱལ་བ་ཞེས་སོགས་ཐྲོ་ཀ་གཉིས་ཀ་དབུ་བསྐྱལ་གྱིས་ལན་གསུམ་གསུངས་ཏེ་གསུམ་པའི་མཐར་རྟེས་

རྣམས་འཐོར་ཚུལ་མཛད། གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ལ་སྨོན་འཇུག་གི་བསྟན་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོར་ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མི་འབྱལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བསྟན་པ་

གཉིས། དང་པོར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དུན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་བར་སྦྱིལ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བཟུང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཀྱིས་ལོག

སྐྱབ་བྱས་པར་འདིའི་དོན་མི་བྱ་སྟམ་པ་ལྟ་བུའི་བློ་ངན་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་ཆོགས་གསོག་པ་རྣམས་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩུན་ཀྱིས་བླ་མ་དང་མ་ཁན་སྨོད

སོགས་དབུ་བསྐོར་བ་དང་། གཞན་དག་བ་བྱེད་པར་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ། བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་མི་སྐྱན་པ། བརྩོད་པ། ལྷག་བསམ་མ་ཡིན་པའི་གཡོ་སྒྱུ་བྱེད་པ་སྟེ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤོང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་རྩུན་སྨ

@383B སྤོང་བ། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དྲང་པོར་གཞས་པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་ དོན་གནས་ཀྱི་བསྟན་པ་བརྩོད་པ། རང་གིས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྩོགས་བྱང་

འཛིན་དུ་འཛུག་པ་སྟེ་དཀར་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་ཡིན། གཉིས་པ་འཛུག་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། རྫ་ལྷང་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཉེས་བྱས་ཞེ་དྲུག་གིས་མ་གོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་ལ་བསླབ་དགོས་ཚུལ་སོགས་

ཞིབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་སྒར་ཡང་། ངས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐར་པའི་ཐབས་བསྟན་གྱི། །ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སྔར་ཞུས་པ་དེ་དག་ཕྱིའི་བཤད་ཆོས་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་ཉམས་ལེན་ལ་

འཁྲིར་ཅི་ཐུབ་དགོས་ཚུལ་དང་། དཔེར་ན་ཆོང་པ་ལ་སོགས་པས་རྟ་དེལ་སོགས་ལ་སོ་སོར་འཚམས་པའི་ཁལ་ཅི་ནུས་རེ་འགེལ་བ་ལྟར་ཐུབ་རྒྱས་ཆོད་དང་བསྟུན་པའི་ཉམས་ལེན་མ་མཐའ་རེ་རེས་ཀྱང་གནང་དགོས་

ཤིང་། གཙོ་ཆེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ནས། དམིགས་པ་གཉེན་དང་གཉེན་དགའ་དེའི་ཐོགས་སུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་

བཞིན་བྱས་པས། དེས་བསྟན་པའི་གདམས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་དལ་འབྱོར་ལ་སྐྱིང་པོ་ལེན་འདོད་བསྐྱེད་ཅིང་། སྐྱིང་པོ་ལེན་པའང་ངེས་པར་དལ་ལྡན་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། རྟེན་འདི་ཡུན་དུ་མི་གནས་པ་དང་། འཆི་བའི་རྩེས་སུའང་

@384A ཞེས། །གང་སྐྱེ་རང་དབང་མེད་ཅིང་། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པས། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་དང་། དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་བཙལ་དགོས་ཤིང་། ཐབས་དེ་དག་ལ་འབད་པས་

གལ་ཏེ་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་བྱུང་ཡང་། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་མིན་ཅིང་། སྣང་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བའང་མིན་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པས་ངེས་པར་འཚོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་འབྱུང་ལ།

དེ་ཡང་རང་ཅིག་པུ་ཐར་བས་མི་ཆོག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་མ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པར་འཛོག་པ་མ་རབས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད། རང་ཡང་འཚོར་བ་ལས་ཐར་ཙམ་གྱིས་

མི་ཆོག་པར། སྔ་ཕྱིར་མ་ལྷོས་པར་ཞེག་ཀྱི་ལམ་དུ་འཛུག་དགོས་པས་ན་དལ་ལྟ་ནས་ཞེག་ཆེན་ལ་འཛུག་རིགས་ཤིང་། འཛུག་སྒོ་ཡང་སེམས་བསྒྲེད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་བསྒྲེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་ལ་རྟོལ་མེད་ཀྱི་སྙོང་བ་ཐོན་པ་ན། རང་གི་དོས་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་དཀའ་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱང་བཟོད་མོད། དེའི་བར་མ་ཆགས་རྣམས་སྤྱག་བསྟལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་ཆེས་མི་བཟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གི་སྐོར་ནས། ཞེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཛུག་དགོས་པས། རོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་དྲུང་ནས་སྨིན་བྱེད་དབང་ཞིག་ནོས་ཏེ། འོད་གསལ་དང་སྤྲུལ་ལུས་

@384B རྒྱང་དུ་འཛུག་པའི་རྒྱང་འཛུག་གི་ཉེ་རྒྱུ་དངོས་སུ་སྨྲའ་པ་དང་། དེའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒྲེད་རིམ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེགས་དུས་ཀྱི་ཚོ་ཐུང་གཅིག་ལ་མི་སློབ་པའི་རྒྱང་འཛུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་དེའི་

སྟོན་དུ་དེ་དག་གི་ཉེ་རྒྱུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དག་མ་དག་གི་སྣུ་ལུས་སྣུབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལའང་དེ་དག་གི་སྨིན་བྱེད་བསྒྲེད་རིམ་རགས་པ་ཙམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་སྐྱ་བཞིའི་ས་བོན་

ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་དགོས། དེ་ལའང་དེའི་སྟོད་རྩང་ཁྲད་པར་ཅན་ལམ་ཐུན་མོང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྣུངས་པ་སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག

བསྟལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། དེ་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང་པོར། རང་ཉིད་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྟལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཡིད་འབྱུང་དང་། དེའི་སྟོན་དུ་དན་སོང་གི་སྡུག་བསྟལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པ་ཞིག་དགོས་

ལ། དེའང་ལས་འབྲས་དང་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་མ་བསམས་པར་རྣལ་མ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བས་དེ་དག་བསྒྲེད་དགོས། ལམ་དེ་དག་ལ་འཇུག་བློ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྐྱེད་དཀའ་བསམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་བའི་

བཞེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ནས་མཐོ་ས་ཞིག་ཏུ་མི་སྣེགས་པར་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བརྩང་རིམ་བཞིན་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་

@385A ཞེས། །བྱོ་སྦྱང་། ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པ་ཞེས་པ་དེ་རེ་ཞིག་བར་སྦྱང་ན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྟམ་པའི་དོད་ལྡེད་པ་ལ་ཟེར། དེ་ནས་དབུ་ནས་མར་ལ། ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མགོ་བོ་ཤེས་

གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བརྩང་སྟེ་དམིགས་སྐོར་རེ་རེ་བཞིན་ལ་རྩོ་བཅས་ཀྱི་མྱོང་བ་འདོན། མྱོང་བ་ཐོབ་ཟིན་པ་རྣམས་ལ་བཤད་སྐོམ་དང་། གང་ལ་མྱོང་བ་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དེ་རྩལ་དུ་བཏེབ་ནས་སྦྱང་། འདི་དག་གི་ཚེ་ཡང་

རང་ཅག་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཐལ་བའི་དུས་འདིར་གསང་སྔགས་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པ་ཙམ་མ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན་པས། ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་

གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཉམ་བསྐྱེད་རྩོགས་གཉིས་ལའང་བཤད་སྟོན་རེ་ཅིས་ཀྱང་བྱ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་ནི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བཤད་སྟོན་བྱས་པས། སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་དེ་དག་ཐམས་

ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་བ་ཡིན། དེས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་གྱི་དམིགས་སྐོར་དེ་དག་ལ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྒོང་བ་ཐོབ་པ་ན། དེ་ནས་ཡང་དབུ་ནས་མར་ལ། དམིགས་སྐོར་རེ་རེ་བཞིན་

ནས་རྟོག་ལེད་ཀྱི་སྒོང་

བ་འདོན། དེ་ནི་ལམ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་འགྲོ་གཅིག་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་ལ་སྒོང་བ་ཐོབ་པར་བྱས་པའི་ཐོབ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་

གཉིས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་

@385B ན། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟར་སྣོགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཐུང་གཅིག་ལ་

རྒྱང་འཕྲུག་རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་

པར་ནུས་པ་ཡིན། དཀའ་རང་ཅག་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྒྲེད་ནས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བླ་ན་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་རིགས་དྲུག་གི་འགྲོ་བ་ཀུན་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་ཞིང་། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་སྣོན་པའི་ཚེད་སྤྱོད་འཇུག་གི་སྣོན་ལམ་འདོན་པར་མཛད་དགོས། འདི་ནི་བདག་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ལེན་ལ་མེད་ཀྱང་། སྔོན་ཁྲི་ཆེན་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མཛད་པར་སྣང་བའི་ཕྱག་སྟོལ་བཟང་པོ་

སྐར་གསོ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་པས། ཚོག་དོན་དང་མཐུན་པར་མ་གཡེངས་པའི་ངང་ནས་གསུང་བར་ཞུ་གསུངས་ནས། སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་བསྟོད་དབུ་བསྐྱལ་གྱིས་ལྷན་དུ་གསུངས་ཤིང་། མཇུག

ཀུ་གཉང་རབ་གི་མཆུལ་དང་སྣོན་ལམ། ཤེས་པ་བརྟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟོལ་བཟང་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ནུབ་པ་མེད་པར་ས་གསུམ་གྱི་སྡུན་སེལ་མཆོག་ཀུ་ཆེས་ཆེར་གསལ་

བའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་དོ། །སྨྲས་པ། བྱམས་ཤ་ བཙེའི་རལ་གྲིས་སྲིད་པ་ཤ་ གཞིག་པས་བདེ་གཤེགས་བསྟུཾ་ཤ་ ལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཤ་ པའི་རྗེ་བོར་སྐྱེམས། ཕ་ཤ་ མཐའ་མི་མངོན་བྱོ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ཤ་ བཟང་སྤྱོག་པས་འགྲོ་ཀུན་སྐུན་པའི་མལ་

@386A ཞེས། །ལས་སྤྱོང་། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་མཆོག་གི་རི་བོང་མཚན་མས་གཏན་བདེའི་རོལ་མཆོ་སྦྱིལ་བའི་དཀྱིལ། །བདག་བྱོ་རབ་རྒྱས་པརྒོ་འབྲེལ་རིགས་ཀུན་བདག་པོ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་སྣང་ཡང་

བསྟེན། །མགོན་དེའི་ཞལ་ལུང་རིན་ཆེན་འབུམ་གྱི་དབྱིག །སྲིད་དང་ཞི་བའི་འདོད་པ་ཀུན་འཇོ་བ། །སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་སྙིང་གི་གཅེས་ནོར་དུ། །རིག་གཟིགས་གཏིར་གྱི་སྒོམ་བྱ་འདི་ན་གཏམས། །རྗེས་བསྟན་རིམ་པ་དུ་མའི་འདུ་འགོད་

ནི། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཞི་བ། །ཆུ་མེད་དཔལ་དུ་ཆེ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱིས། །དབང་པོའི་ཁམས་བཞིན་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་གཞོ་ལ། །ཐུབ་གསུང་རབ་འབྱམས་མ་སྣང་ལུས་ཅན་ནོར། །གདམས་པའི་

མན་ངག་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་བློས། །སྣང་སྲིད་ཐ་མར་ཞེན་བའི་གཟེགས་མོ་ལ། །ལོངས་སུ་སྤྱོད་འདི་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ། །བདུད་བཞི་བཅོམ་པས་རྒྱལ་རྩ་བརྟུང་བའི་དབྱངས། །ཐུབ་དགོངས་ཟབ་མོའི་བརྗོད་པ་མ་འཁྲུལ་

བར། །དོན་གཉིས་བདེ་བླག་སྟེར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་ཏུ། །སྒེལ་བས་རྣེད་དཀའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་མང་། །ཉེས་པས་མ་རྣོག་ཀུན་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་མཆོར། །ལམ་གྱི་སྣོང་པོ་སྣོན་པའི་རང་རིག་ཁམས། །སྐྱེ་འགག་བདག་ཏུ་མེད་པའི་

རྟེན་འབྱུང་དོན། །འགྲོ་ལ་གསལ་བ་ལམ་བཟང་འདི་ལས་གང་། །བསམ་འཕེལ་ཡོད་རྒྱས་མི་མཆོག་རྣེད་དཀའི་རྟེན། །འདི་སྣང་གྱི་ནའི་གར་ལ་མི་རོལ་བར། །རང་གི་གཏན་འདུན་བདེ་བའི་མཐའ་རྟོགས། །ལམ་མཆོག་འདི་ལས་གཞན་དུ་སྙ་

@386B ཞིག་སྤྱོད། །དེས་ན་ཐར་པ་འདོད་པའི་ཡིད་ཅན་རྣམས། །ལྷུར་སྣང་ལམ་གྱིས་མཆོག་ཏུ་མི་རྟོམ་པར། །ཡོངས་རྫོགས་མན་ངག་གཅིག་ཏུ་འཛིལ་བའི་བཅུད། །འདི་ལ་བསྟེན་དང་རེ་བའི་ཡི་གེ་འཇོ། །ཚུལ་འདིར་འབད་པའི་དགེ་ཚོགས་

གཏན་ལེ་བྱུང་། །ཟླ་བའི་མཛོས་མ་སུ་ཏིག་དོ་ཤལ་ཕྱེང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སུ་ཁྲུད་རྒྱན་དུ་རིང་བ་ཡི། །རྟེན་འབྱུང་སྐུ་མའི་ངོ་མཚར་འབྱམས་བྱས་པས། །དེ་བཟལ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་བསིལ་སྤྱིན་དབང་། །ལྷ་མིའི་གཙུག་ཏོར་རྩེ་ལ་ནོར་

བྱའི་མཆེད། །སྐལ་བཟང་ཀུན་ཏུ་དཔལ་དུ་རྒྱ་ཆེ་བས། །ཁམས་གསུམ་གདུང་བ་ཡུན་དུ་སེལ་བྱུང་ཚེག །ཌཱཀ་སྐྱབ་ཟད་པ་མེད་པའི་རྣ་བས་ཀྱི་སྐོར། །ཀུན་གསལ་ཕ་མཐར་ཕྱེ་བའི་གཏེར་ཀྱི་མཛོད། །གསེར་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཕྲུམ་གོལ་

པདྨའི་མཆོ། །དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་རིང་དུ་གནས་བྱུང་ཚེག །རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པའི་རིན་ཆེན་རྡུལ། །སྲིད་ཞིའི་རྩེ་མོར་སྤྲུངས་པའི་ལྷུན་པོའི་དབང་། །བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་བསྐལ་བརྒྱར་མི་གཡོ་ཞིང་། །འཕྲིན་ལས་ཉི་ཟླའི་

རྣ་ཆ་གསལ་བྱུང་ཚེག །མངོན་དགའ་རབ་རྒྱས་སྐབས་གསུམ་གོང་གི་དཔལ། །ལྷོངས་འདིར་འཕོས་པའི་རྫོགས་ལྡན་དབྱར་སྐྱེས་སྤྲིན། །བསོད་ནམས་མཁའ་ལ་བླ་རིར་བྲེས་པའི་གཡང་། །ཕན་བདེ་བདུད་རྩིའི་ཆར་དུ་འཇེ་བྱུང་ཚེག །

བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་དེན་ཅན་ཐབ་མ་མཆོག །སྤྱི་བོར་རིན་ཐང་མེད་པའི་ཐེག་ལེ་རྟ། །འབྲལ་མེད་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པས་ཐེག་མཆོག་ལམ། །རྒྱབས་ཆེན་མཁའ་ལྡིང་འཕྲལ་གྱིས་བགྲོད་བྱར་ཅིག །མདོར་ན་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་

@387A ཞེས། །པཱ། ཥཔར་མི་ཏའི་སྤྱོད་བཟང་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །ཤིང་དབང་དྲུང་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་དཔལ། །དཔལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་ཐོག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་དྲུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རང་གཟུགས་གཅིག་པུ། བརྩེ་བས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་བས་མ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བདག་དང་བདག་འདྲའི་

ཟླུན་རྩོངས་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྐལ་བཟང་ལ་སྤྱོད་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་ཟད་མ་མཆིས་པའི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞ་བོང་ཁ་པ་དོན་གྱི་སྣང་དུ་མཚན་ཉས་སྨོས་ཏེ་རྗེས་བཟུང་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་

པོའི་ཞལ་སྟ་ནས་ལ་གཟིམ་ལྷ་ཀླུ་དགའ་ཚལ་བའི་སྐྱ་ངོ་དད་དམ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡོན་གྱི་བདག་མོ་ལྷ་ལྷམ་དབྱངས་འཛོམས་ཆེ་རིང་ནས་སྐུ་གཤེགས་གྱང་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ལྷ་སྲས་གྱང་ཕྱན་ཆོགས་རབ

རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་རྩར་ཆེད་དམིགས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་རབ་བྱང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྷགས་བྱ་ལོར་དབེན་གནས་ཉང་བན་ཆུ་བཟང་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོས་རར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་སྒྲུབ་ལམ་དང་། འཇམ

དཔལ་ཞལ་ལྷང་དབུས་བརྒྱད་དང་། ལྷོ་བརྒྱད་བཅས་གསུམ་སྦྲགས་ཐོག །ཟླ་སྒོང་སྐབས་ཟླ་སྒོང་དོན་བདུན་མ་དང་བཅས་ཀྱི་ཉམས་ཁྲིད་ཟབ་མོ་སྨིན་རྒྱས་སུ་བཀའ་དྲིན་སྐལ་ཀེ་རྩོངས་རྐུལ་གྱི་ན་བ་བདག་ཀྱང་ཟབ་རྒྱས

@387B གསུང་གི་བདུད་རྩིར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོག་སྐབས། རྣ་སྟོད་བྲག་གཡབ་གདོང་ཀོང་སྤུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་གསུང་བཤད་རྣམས་ཟིན་བྱིས་ལམ་རོབ་ཙམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་འདུག་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་བ

མ་མཆོག་ནས་ལྷགས་ཞུས་དང་འབྲེལ་སྤྲོར་ཆོས་བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པའི་མཇུག་ཡན་ཆད་ལ་འཕྲི་སྟོན་བཀའ་བཅོས་སོགས་མཛད་ཟིན་ཀྱང་། དེ་མན་ཆད་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་

ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་གཟིགས་ཞིབ་མཛད་མ་བླུབ་པའི་སྐར་འཕྲོ་ཅན་དུ་བཞུགས་པར་བརྟེན་ཞ་བློ་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སུ་བསམས་ཏེ་འཕྲོ་སྐྱོང་ཞིག་ཐུབ་

ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ཡིད་ལ་གཅགས་

སྐས་ཐོག །མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲོབ་བུ་བསྟན་པའི་ཐུགས་འཁུར་འཛིན་པའི་བློ་སྤྱལ་ཁག་དང་། གཞུང་བརྒྱ་སྦྱ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་

པ་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་མ་

མཛད་པར་བརྟེན་རྩ་བའི་ཟིན་བྱིས་སྟོན་མའི་ཐོག་བློ་མ་རྫོ་རྗེ་འཆང་ནས་ལམ་རིམ་སྔ་རྗེས་སུ་སྩལ་བའི་གསུང་ཟིན་ཁུངས་དག་འགའ་ཞས་གོ་བསྟར་ཏེ་ལེགས་ཆ་འཚོལ་ཞིབ་ཁུ་བསྡུ་བྱ་རྒྱུ་

སོགས་ཕུན་རང་ཉིད་རྣམ་གཡེང་ལྷུ་གུ་

བརྒྱད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་ཁོམ་མིན་སྐབས་མཚུངས་མེད་རྣ་བཙུན་ཐུབ་མ་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཅིང་། ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་མཚུངས་པ་འདན་མ་དྲུང་ཡིག་དགེ་སློང་ཐོབ་བཟང་རྟོ་རྗེ་

@388A ཞེས། །ལགས་ལ་ཟིན་བྱིས་རྣམས་ཕྱན་ནས་ཞིབ་འཇུག་བདེ་ཁྲད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་གོང་འོག་འཁྲུག་སྟེབ་དང་། ས་བཅད་སོ་སོའི་ཐད་ཀར་སྐྱེལ་རྒྱུར་བསྐུལ་བ་བཞིན་

དྲུང་

ལགས་ནས་ཀྱང་ཡུན་རིང་ཐ་ཁྲད་བསད་ཀྱིས་བྱོགས་དན་ཡང་དག་པར་མཛད་པ་ལ། སྐར་ཡང་རང་ཉིད་ནས་བྱེལ་བའི་གསེང་དབར་ནམ་བྱུང་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དེ་བླ་མའི་གསུང་དང་མཐུན་མིན་ཕྱན་

བྱ་ཡོད་རིགས་ལ་དག་བཅོས་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཟིན་བྱིས་རྣམས་སུ་མ་འཁོད་པའི་གསུང་རྒྱུན་མན་ངག་རང་བློར་ངེས་རིགས་རྣམས་གསར་འགོད་སོགས་སྟོན་འཕྲི་བྱ་འོས་རིགས་གང་ནུས་སུ་བགྱིས་ཏེ་དྲིན་ཅན་བླ་

མ་མཆོག་གི་ཞལ་ཚབ་ལྟ་བུར་ཀུན་ལ་སྣན་དུ་རེ་བའི་ལྷག་བསམ་གྱི་ངལ་བ་འདུ་བྱེད་པ་པོ་ནི། རང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བརྩང་མཁོན་པོ་མཆོག་དེས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བརྩང་སྟེ་བྱིན་རླབས་བླ་ན་

མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་ཞོར་ཤས་འཚོ་བའི་བཀའ་འབངས་ཀྱི་ཐ་ཤལ། ཁ་ཅཤད་ལག་ལེན་འགལ་བའི་ཆོས་མེད་སྟོམས་ལས་མཁན་ཡོངས་འཛིན་དགའ་ལྡན་ཁྱེ་བྱང་སྐྱེ་མིང་པ་བློ་བཟང་ཡི་ཤེས་བསྟན་འཛིན་

རྒྱ་མཚོར་འབོད་པས་རབ་བྱང་བཙུ་བྱག་པའི་མི་བྱ་ལོ་ཀོར་$_{10}$ ཟླ་ཆོས་$_{15}$ སྟེན་པ་སྣར་མའི་འགྲུབ་སྡེར་སོགས་གཟའ་ཆོས་མཆོག་ཀུ་དགེ་བའི་ཉིན་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིས་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་

@388B ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། ། ༄ ཨོཾ་སྭ་སྟི། རྒྱལ་

ཀུན་དགོངས་བཞུད་ཀེ་ལ་ཤ་རིའི་རྒྱུན། །ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་དོན་ཧོར་བུས་གང་བའི་མཆོ། །མན་ངག་སུ་ཏིག་དབུ་བའི་དོ་ཤལ་ཅན། །སྐལ་བཟང་ཡི་གེ་འཛོ་བའི་དཔྱིད་དུ་སྨན། །ཐར་འདོད་ཞི་

བའི་

ལམ་སྟོན་རྒྱ་གཞོན་མ། །དཔལ་གྱི་རྡོང་བུའི་ཁབ་ཏུ་མངོན་བསུམ་ཏེ། །ཀུན་ཕན་བདུད་རྩིའི་བསིལ་བ་འབུམ་འཕྱིད་པའི། །ལེགས་བྱས་འཕྲོམ་དཀར་མཁའ་དང་མཉམ་འཇུག་པས། །མཐའ་ཡས་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་བསམ་འཕེལ་དབང་། །དྲི་བཟལ་ལྟ་སྐོམ་སྤྱོད་པའི་འོད་སྣང་གི ཟེ་དགས་འཇིག་རྟེན་ཡུན་དུ་

སྡུང་བྱུར་ཅིག །རྒྱལ་ཀུན་བརྩེ་ཆེན་ནོར་བུའི་སྐྱིང་པོའི་ཁམས། །འདོད་རྒུ་ཆར་དུ་བསྐྲེལ་བའི་རྫོགས་ལྡན་སྤྲིན། །ལྷོངས་འདིའི་བསོད་ནམས་བླ་རེར་རྟག་གཏིབས་པའི། །ངོ་མཚར་

@389A ཞེས། །སྲིད་པའི་ཁོང་ལས་བརྒལ་བྱུར་ཅིག །སྨྲག་ཀུན་མི་བཟད་ལག་ལྡན་བྱེ་བའི་སྲོག །འཕྲོག་བྱེད་བསྒྲབ་གསུམ་སྒྲར་མོའི་ཤུགས་འཆང་ཞིང་། །བཤད་སྒྲུབ་གཡུ་རལ་གསིག་པའི་གདོང་ལྡའི་ཁྲུ། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་རྒྱུན་དུ་བརྟེད་བྱུར་ཅིག །རྒྱུ་སྤྲོར་འབྲེལ་ཐོགས་དགེ་བའི་འཁྲིས་གཉེན་གྱི། །བྱིན་རླབས་སྐྱིང་གི་ཉི་མ་རྟག་འཆར་བས། ། རྒྱལ་.ཿ བ་དབྱིས་པའི་ལུགས་བཟང་གདམས་པའི་ཕུལ། །ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དགེ་མཚན་འཛིན་བྱུར་ཅིག །དེ་ལས་ས་ལམ་དབྱིག་གི་ཐེམ་སྐས་ལ། །བྱུས་རྟག

བཙོན་པའི་འདེགས་འཛོག་སྐྱུར་བའི་གར། །སྐུ་གསུམ་ནོར་བུའི་ཁྱིམ་དུ་ལེགས་བསྐྱར་ནས། །དོན་གཉིས་འཕྲོ་འདུའི་འཇུག་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་བྱོན་

བྱོས་ཏེ་གཞོན་གསར། །མ་སྨད་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ། །གྲུབ་པས་བདུད་ཀྱིས་མི་ཐུབ་བསྐྱན་པའི་གཉེན། །ཀུན་དགའི་མཁྱེན་རབ་འོད་སྣང་བྱོལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་

@389B DD'འའི་ཡང་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྩ་བའི་བླ་མ་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་

DD'རིམ་པའི་ཉམས་ཁྲིད་སྣུལ་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཟིན་བྲིས་གདམས་ངག་བདུད་རྩིའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཉིད་ཚེགས་བྱངས་བརྒྱ་ཐམ་པའི་བར་དུ་ལྡན་ཡོན་བདག

སྤྲོམ་མདའ་ཡས་ཚན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་ནས་རྒྱུ་སྤྲུར་ཏེ་པར་བཤོ་སྟོན་ཟིན་ཐོག །དེ་མན་ཡོངས་རྫོགས་ཕུན་ཚོགས་ལུགས་བརྒྱའི་དཔལ་བྱིས་མངོན་པར་མཐོ་

ཞིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་གུས་མཆོག་ཏུ་བརྟན་པ་གཟིམ་རམ་པ་བའི་སྐུ་ངོ་བཀའ་ཟུར་བླ་མ་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྐྱན་ཀུན་མཁྱེན་

@390A DD ཨཱཿ། །མཆོག་ནས་འཇུངས་པ་མེད་པའི་DD་གཏོང་བའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་. ༥ ཕྱེ་སྟེ་པར་བཀོ་མཛད་པའི་

དག་བསྟོའི་སྒོན་ཆོག་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཁྱེ་བྱང་སྐྱེ་མིང་པས་སྒོན་པ་སེམས་ཏི་རུ་སྤྲུ།། །།ཞོ་ཡེ་རྟགས@ ཏེ@ ཏུ་པྲ་ཐྲ་ཁྲ་ཏེ་ཏུན་ཏེ་ཁྱབ་ཆུ

ཐུ་ག་ཏོ་རྩ་བད་ཏ། ཏེ་ཁྱཆུ་ཡོ་ནི་ངོ་རྟ་ཞེ་ཕྱོ་བྱུ་མདུ་ཀྱ་ཀ་རྣཿ ཡེ་སྤྲུ།། ༥༥༥ །།ལམ་རིམ་ཁྱེད་ཡིག་འདི་ཉིད་འཛོ་དོན་ཆེ

ཡང་ཕྱོགས་འདིར་དཔེ་རྒྱུན་དགོན་སྤྱབས་དོན་གཉིར་ཅན་རྣམས་ལ་སྨན་ཕྱིར་ཁྱེ་བྱང་ཞབས་ཁོངས་ཆ་ཕྲེང་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཡི་ཤེས་ནས་ལྷག་བསམ་ཆེ་བསྐྱེད་

@390B དཔར་བསྐྲུན་རྒྱུ་སྤྲོང་གྱིས་ཏིན་སྤོར་3115 ལགཿའདོན་ཐོག་དད་ལྡན་ཁག་ནས་ཞལ་འདེབས་བྱང་བ། མཆོ་སྣ་བ་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་ནས་ཏིན་སྤོར་2000 ཐམ་པ་དང་། ཆ་ཕྲེང་མ་ཉེ་བ་བསོད་ནམས་ནས་ཏིན་

སྤོར་1000 ཆ་ཕྲེང་གཡང་དར་ཆོས་འཛིན་དང་། ཙ་ཆེན་གཉིས་ནས་ཏིན་སྤོར་1000 རྒྱལ་ཐང་མཁར་འགོ་སྡེ་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་ཏིན་སྤོར་500 རྒྱལ་ཐང་མཁར་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིལ་ནས་

ཀིན་སྒོར་300 ཆ་ཕྲེང་འགར་ལུ་རྒྱལ་མཚན་ནས་ཀིན་སྒོར་300 ཆ་ཕྲེང་གཉའ་བ་བྱང་ཆུབ་ཚུལ་ཁྲིམས་འདས་པའི་ཆེད་ཀིན་སྒོར་300 ཆ་ཕྲེང་ར་ཡོང་སངས་རྒྱས་ནས་ཀིན་སྒོར་300 ཆ་ཕྲེང་འབྱུ་ཚ་མགོ་ལུས་

རྒྱལ་མཚན་ནས་ཀིན་སྒོར་100 གཡུ་ཐོག་སྐྱིད་ཚལ་ལྷམ་རྡོ་རྗེ་གཡུ་སྒྲོན་ནས་ཀིན་སྒོར་200 ལྷ་ས་བཅོས་བཙུན་ངག་དབང་ཆོས་འཇོན་ནས་ཀིན་སྒོར་100 ཆ་ཕྲེང་ཨང་གཡ་བྱིས་འཇམ་དབྱངས་ནས་ཀིན་སྒོར་100

ཆ་ཕྲེང་ཞབས་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་ཀིན་སྒོར་100 ཆ་ཕྲེང་ར་ཡོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་ཀིན་སྒོར་100 སེར་སྐྱ་བང་རིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་གསོལ་དཔོན་ལགས་གཉིས་ནས་ཀིན་སྒོར་110 རྡ་ས་སྐྱ་རྡོ་ཁང་གི་སྐྱན་པ་སྐྱིད་བྱོང་

@391A ཱྀ།། །བྱ་ཁང་དཀར་བ་བློ་བཟང་སྒོལ་མ་དང་། བཙུན་མ་བློ་བཟང་བདེ་ཆེན། ཆོ་རིང་བཅས་ནས་ཀིན་སྒོར་100 ཏེ་ཀོར་དཀར་མཛོས་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་དང་། ཐུབ་བསྟན་གཉིས་ནས་ཀིན་

སྣོར་$_{100}$ ལྷ་ས་བ་ཆོ་སྣོན་བྱིང་བདེ་ཁང་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་དང་། བཟའ་ཟླ་ཕག་རི་བ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་སྤྲེན། གཙུང་མོ་བསོད་ནམས་དབང་མོ། བུ་རྡོ་རྗེ་དབང་འདུས། རྣམ་གྲྭ་བསྟན་འཛིན་བཟོད་པ། བུ་

བསྟན་འཛིན་མ་ཁས་མཆོག ᾿ བུ་བསྟན་འཛིན་དབྱིག་གཉེན། བུ་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས། བུ་མོ་ཀུན་བཟང་དབྱངས་ཅན། བུ་མོ་བསྟན་འཛིན་སྤྲོལ་དཀར། མཆོད་གཡོག་རྣམ་གྲྭ་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དབྱངས་བཅས་

ཐུན་མོང་ནས་ཀྱིན་སྒོར་$_{325}$ ཚེ་མདོ་འཇིགས་མེད་རབ་རྒྱས་ནས་ཀྱིན་སྐོར་$_{105}$ བཀྲ་ལྷུན་ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱིན་སྒོར་$_{100}$ བཀྲ་ལྷུན་བཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ནས་ཀྱིན་སྒོར་$_{10}$ ཆ་ཕྲེང་

བྱགས་པ་བློ་བཟང་དབང་རྒྱལ་ནས་ཀྱིན་སྒོར་$_{100}$ ཚེ་འདས་ཆ་ཕྲེང་རྒྱས་འཕགས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཆེད་ཆ་ཕྲེང་བཟོད་པ་ཐོགས་མེད་ནས་ཀྱིན་སྒོར་$_{50}$ ལི་ཐང་ལྷགས་འབྲུ་རྩྭལ་ཁྲིམས་ནས་ཀྱིན་སྒོར་$_{30}$

@391B ཁྱི་བྱང་ཞབས་ཁོངས་རྣམ་གྲོལ་དབང་འདུས་ནས་ཅིན་སྒོར་200 དང་། ཁྱི་ཞབས་ནོར་བུ་ཆོས་འཕེལ་ནས་ཅིན་སྒོར་50 ཁྱི་ཞབས་བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན་ནས་ཅིན་སྒོར་50 ལྷོ་རྫོང་གཞི་བཀྲམས་དབུ་མཛད་ནས་ཅིན་

སྒོར་48 དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་མཁན་རྒྱར་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ནས་སྐུ་གཤེགས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚེད་ཅིན་སྒོར་50 དགའ་ཤར་ཕུ་ཁང་ཁྱི་སྤུལ་ནས་ཅིན་སྒོར་50 དགའ་ཤར་རྡོ་ཁང་བསམ་བློང་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཡར་འཕེལ་ནས་ཅིན་སྒོར་25 དགའ་ཤར་རྡོ་བསམ་ལས་རྒྱལ་བྱམས་པ་ནས་ཅིན་སྒོར་10 དགའ་ཤར་རྡོ་ཁང་བློ་བཟང་ལྷུན་འགྲུབ་ནས་ཅིན་སྒོར་5 དགའ་ཤར་རྡོ་བསམ་དགེ་ཚེས་འཡུ་བློ་བཟང་

བསྟན་འཛིན་ནས་ཅིན་སྒོར་25 བཅས་བྱུང་ཞེང་། ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་ལ་ལག་སོར་གྱི་རྒྱོས་གང་བསྒྲུར་མཁས་འབྲས་ལྗོངས་ཕ་ཉམ་ཅན་པ་སྤེན་པ་ནོར་བུ་ལག་ནས་ལོ་ངོ་བཞེའེ་རིང་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ཙམ་

བྱི་ཆོག་ཤེས་འབྲེལ་དཔར་བརྙེའི་འཁྲུར་འགན་གཙོ་བོར་བླངས་ཤིང་། སློབ་ཕྲུག་པ་དགའ་ཤར་རྡོ་ཁང་ཡང་སྐྱེད་བློ་བཟང་ལྷུན་འགྲུབ་དང་། རྡོ་ཁང་བསམ་གྲྭིང་བཟོད་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ནས་དཔར་

@392A ྅།། །བརྙེའི་ལག་རྩལ་སློབ་སྦྱོང་དང་སྦྲགས་ལས་རོགས་རྒྱུན་འཁྱོངས་བགྱིས་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་དཀར་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་དེ་དག་བདག་གཞན་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟོམས་ནས་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་། གོང་ན་མ་མཆིས་པ་དང་། གོང་མའི་ཡང་གོང་མ། བླ་མའི་ཡང་བླ་མར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བས་བླ་ན་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །ཇི་ལྟར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་

སྙ་བསྟོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ད་ལྟར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བགྱིའོ།། ।།

ཿ དཔར་འདི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མངའ་སྡེ་ཀར་ན་ཏ་ཀའི་ཁོངས་མོན་ཐྲོད་བོད་མི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་སྐར་གྲས་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་རོང་གླིང་ཚང་དུ་བཞུགས།།

@392B [BP]